סֵפֶר

אֲשֶׁר בַּנַּחַל

חֵלֶק נה

וְהוּא קֹבֶץ מִכְתָּבִים וּשְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בַּנַּחַל הַנּוֹבֵעַ מִקּוֹר חָכְמָה יְסֻדָתָם, עִנְיָנִים נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים, עֵצוֹת יְקָרוֹת, הִתְחַזְּקוּת וְהִתְעוֹרְרוּת לְהִתְקָרֵב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל דַּרְגָּה וְדַרְגָּה מִכָּל מָקוֹם שֶׁהוּא, יְהִיֶה מִי שֶׁיִּהְיֶה.

❖

בָּנוּי וּמְיֻסָּד עַל־פִּי דִּבְרֵי
רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אוֹר הַגָּנוּז וְהַצָּפוּן
בּוּצִינָא קַדִּישָׁא עִלָּאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרֵנוּ וְרַבֵּנוּ
רַבִּי נַחְמָן מִבְּרֶסְלֶב, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ
וְעַל־פִּי דִּבְרֵי תַּלְמִידוֹ, מוֹרֵנוּ הַגָּאוֹן
הַקָּדוֹשׁ, אוֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רָז לֹא אָנִיס לֵיהּ
רַבִּי נָתָן מִבְּרֶסְלֶב, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ
וּמְשֻׁלָּב בִּפְסוּקֵי תּוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמַאֲמְרֵי
חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מִגְּמָרָא וּמִדְרָשִׁים וְזֹהַר הַקָּדוֹשׁ

❖

הוּבָא לְדְפוּס עַל־יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב
עִיהִ"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבֵב"א

הכתובת להשיג את הספר הזה
ועוד ספרים של אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע
וספרי מוהר"אש הצדיק מיבנאל
עיר ברסלב בגליל

* * *

הוצא לאור על ידי
ניצני הקודש הוצאה לאור
יבנאל ת.ד 599
טלפקס: 151-774-419-808
דואר אלקטרוני: nizaniakodes@gmail.com

* * *

להזמנות ספר זה וספרים נוספים
עם אפשרות משלוחים עד בית הלקוח
תוך 48 שעות
"ניצני הקודש הוצאה לאור" - חנות

054-2287882

בני ברק - 052-7138892
הרצליה - 052-2491719

הוצאה לאור
ניצני הקודש

פְּתַח דָּבָר

הִנֵּה חֶלְקֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנַּחַל", נִדְפְּסוּ כְּבָר כַּמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה מַהֲדוּרוֹת, וְנִתְפַּשְּׁטוּ מְאֹד בָּעוֹלָם, עַד שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי־אָדָם שֶׁמְּחַיִּים וּמְחַזְּקִים עַצְמָם עִם סְפָרִים אֵלּוּ, וְכָל חִיּוּתָם וְהַתְמָדָתָם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, הִיא רַק עַל יָדָם, וּמַה גַּם שֶׁאֲפִלּוּ אֶת הַנְּהָגָתָם בְּגַשְׁמִיּוּת הֵם גַּם־כֵּן לוֹקְחִים מִסְּפָרִים אֵלּוּ, כִּי הַסְּפָרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאָב אֶל בְּנוֹ, וְהָרַב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהִנֵּה סְפָרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עַתָּה שֶׁלֹּא כְּסֵדֶר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כֶּרֶךְ מְעֹרָבִים מִכְתָּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסֵרִים הַרְבֵּה מִכְתָּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, לָזֹאת לָקַחְנוּ עַל עַצְמֵנוּ לְסַדֵּר אֶת כָּל חֶלְקֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנַּחַל", מֵהַמִּכְתָּב הָרִאשׁוֹן שֶׁנִּדְפַּס עַד עַתָּה, דָּבָר הַמִּסְתַּבֵּם בְּיוֹתֵר מֵעֶשְׂרִים אֶלֶף מִכְתָּבִים, וְסִדַּרְנוּ אֶת הַמִּכְתָּבִים עַל־פִּי סֵדֶר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מִכְתָּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיָדֵינוּ אַחַר־כָּךְ מִכְּתַב יָד, אֲשֶׁר טֶרֶם רָאוּ אֶת עֵין הַדְּפוּס, וּכְמוֹ־כֵן סִדַּרְנוּ אֶת הַמִּכְתָּבִים בְּהַדְפָּסָה מְחֻדֶּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהַיֹּפִי, וְהִכְנַסְנוּ אֶת כָּל מַרְאֵי הַמְקוֹמוֹת מִפְּסוּקֵי תַּנַ"ךְ וַחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים זַ"ל, כַּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאֶינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מַפְתֵּחַ הָעִנְיָנִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמֵּבִיא תַּמְצִית הַנּוֹשְׂאִים שֶׁמְּדַבֵּר עֲלֵיהֶם בַּמִּכְתָּב.

וּלְאַחַר עָמָל וִיגִיעָה רַבָּה, אָנוּ מַדְפִּיסִים עַתָּה אֶת כֶּרֶךְ **נה**,

וּמְקַוִּים לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׁאָר הַכְּרָכִים כְּפִי סֵדֶר הַשָּׁנִים, כֶּרֶךְ אַחַר כֶּרֶךְ, וּבְלִבֵּנוּ תִּקְוָה, שֶׁכָּל מִי שֶׁיִּקְרָא בָּזֶה, יֵהָנֶה וְיִחַיֶּה אֶת עַצְמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלּוּ הֵם אוֹצָר כְּלִי חֶמְדָּה, הַפּוֹתְחִים דֶּרֶךְ חֲדָשָׁה בְּפֵרוּשִׁים נִפְלָאִים עַל פְּסוּקֵי תַּנ״ךְ וְעַל מַאמְרֵי חַזַ״ל הַקְּדוֹשִׁים בִּגְמָרָא וּמִדְרָשִׁים וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ וְכוּ׳, וְגִלּוּיִים חֲדָשִׁים בְּהַשָּׂגוֹת אֱלֹקוּת, מְלֻבָּשִׁים בְּכַמָּה לְבוּשִׁים מִלְּבוּשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר אֲפִלּוּ הַיָּרוּד וְהַנִּמְךְ בְּיוֹתֵר, יוּכַל גַּם־כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ הַשָּׂגוֹת אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאֹפֶן נִפְלָא וְנַעֲלֶה מְאֹד, מִשֵּׂכֶל עֶלְיוֹן לְשֵׂכֶל תַּחְתּוֹן, מֵעֵילָא לְעֵלּוֹל, כַּאֲשֶׁר יוֹדֶה מִי שֶׁרָגִיל בָּהֶם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֵצוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלָאוֹת בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֵיךְ לְהַחֲזִיק מַעֲמָד עַל כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, בִּפְרָטֵי פְּרָטִיּוּת, וְנוֹתְנִים עֵצוֹת נִפְלָאוֹת אֵיךְ לְהִתְמוֹדֵד עִם כָּל בְּעָיוֹת הַחַיִּים שֶׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם מִקָּטֹן וְעַד גָּדוֹל.

אַשְׁרֵי מִי שֶׁיִּתְמִיד בָּהֶם, וְאָז יַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ עֲרֵבוּת, נְעִימוּת, יְדִידוּת, זִיו וְחִיּוּת אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִזְכֶּה לְאֹשֶׁר אֲמִתִּי וְנִצְחִי לָאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חַ׳בְלִים נָ׳פְלוּ לָ׳נוּ בַּ׳נְּעִימִים, אוֹר הַגָּנוּז וְהַצָּפוּן שֶׁעָלָיו נֶאֱמַר עַ׳יִן ל׳א רָ׳אֲתָה אֱ׳לֹקִים זּ׳וּלָתֶיךָ יַ׳עֲשֶׂה, וְיִזְכֶּה לִגְאֻלָּה שְׁ׳לֵ׳מָ׳ה׳, אָמֵן וְאָמֵן!

הַמּוֹצִיאִים לָאוֹר

הַקְדָּמָה

מְבאָר בְּלִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ס״א: עַל־יְדֵי אֱמוּנַת חֲכָמִים יְכוֹלִין לְהוֹצִיא מִשְׁפָּטֵינוּ לָאוֹר.

הַיְנוּ מִכָּל הַלִּמּוּדִים שֶׁאָדָם לוֹמֵד, צָרִיךְ שֶׁיְּקַבֵּל וְיוֹצִיא מֵהֶם מִשְׁפְּטֵי אֱמֶת, שֶׁלֹּא יִהְיֶה מִשְׁפָּט מְעֻקָּל, שֶׁיְּקַבֵּל וְיִלְמַד מִכָּל הַלִּמּוּדִים שֶׁלּוֹמֵד מִשְׁפְּטֵי הַנְהָגוֹת, שֶׁיֵּדַע אֵיךְ לְהִתְנַהֵג — הֵן לְעַצְמוֹ וְהֵן לַאֲחֵרִים, שֶׁמִּתְנַהֲגִים לְפִי דַּעְתּוֹ כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ, וּכְפִי הַמֶּמְשָׁלָה וְהָרַבָּנוּת שֶׁיֵּשׁ לוֹ, הֵן לְרַב אוֹ לְמֵעַט, וְכָל זֶה זוֹכִים עַל־יְדֵי אֱמוּנַת חֲכָמִים וְכוּ׳.

וְהִנֵּה עִקַּר שְׁלֵמוּת אֱמוּנַת חֲכָמִים הוּא, כְּשֶׁיְּזָכֶה לְסַלֵּק אֶת דַּעַת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי, וְיֵדַע וְיָבִין בֶּאֱמֶת בְּאֵיזֶה מַעֲמַד וּמַצָּב אֲנִי נִמְצָא, וְעַל־כֵּן עָלַי לְסַלֵּק אֶת דַּעְתִּי לְגַמְרֵי, וְכָל מַה שֶּׁאוֹמֵר לִי הֶחָכָם הָרַב הָאֱמֶת, אֲנִי צָרִיךְ לְקַבֵּל עָלַי כָּל אֲשֶׁר יֹאמַר בְּהוּא זֶה — דָּבָר קָטָן וְדָבָר גָּדוֹל, וְלִבְלִי לִנְטוֹת, חַס וְשָׁלוֹם, מִדְּבָרָיו יָמִין וּשְׂמֹאל, וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה (סִפְרִי, שׁוֹפְטִים יא): אֲפִלּוּ אוֹמֵר לְךָ עַל יָמִין שֶׁהוּא שְׂמֹאל וְכוּ׳; וּלְהַשְׁלִיךְ מֵאִתּוֹ כָּל הַחָכְמוֹת, וּלְסַלֵּק דַּעְתּוֹ כְּאִלּוּ אֵין לוֹ שׁוּם שֵׂכֶל בִּלְעֲדֵי אֲשֶׁר יְקַבֵּל מֵהַצַּדִּיק וְהָרַב שֶׁבַּדּוֹר. וְכָל זְמַן שֶׁנִּשְׁאָר אֶצְלוֹ שֵׂכֶל עַצְמוֹ, הוּא אֵינוֹ בִּשְׁלֵמוּת וְאֵינוֹ מְקֻשָּׁר וּמְקֹרָב לַצַּדִּיק, אֲבָל כְּשֶׁזּוֹכֶה לְבַטֵּל אֶת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי אֶל

הַצַּדִּיק וְהָרַב הָאֱמֶת, אָז יָכוֹל לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ עֵצוֹת עַל כָּל דָּבָר, הֵן לוֹ וְהֵן לַאֲחֵרִים — הַחֲפֵצִים לִשְׁמֹעַ בְּקוֹלוֹ (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קכג), וְגַם יִזְכֶּה לָצֵאת מִשִּׁגְעוֹנוֹ וּמִשְּׁטִיּוֹתָיו, שֶׁנִּדְבְּקוּ בּוֹ עַל־יְדֵי עֲוֹונוֹתָיו (עַיֵּן שִׂיחוֹת־הָר״ן, סִימָן סז), כִּי הַצַּדִּיק הוּא מָלֵא עֵצוֹת וְחִדּוּשִׁים נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים מִגָּדוֹל וְעַד קָטָן, דָּרֵי מַעְלָה וְדָרֵי מַטָּה, וְעַל־כֵּן עָלֵינוּ רַק לְהַעְתִּיק דִּבְרֵי הַצַּדִּיק כְּפִשׁוּטָם וּלְהַלְבִּישָׁם בְּכֵלִים מִכֵּלִים שׁוֹנִים לְכָל הַשּׁוֹאֲלִים אוֹתָנוּ דְּבַר הַשֵּׁם, וְלִבְלִי לוֹמַר וּלְהַמְצִיא סְבָרוֹת כְּרִסְיוֹת וְכוּ׳, כִּי כָּל אֵלּוּ הַחוֹלְקִים עַל הַצַּדִּיק, לְמוּדָם הוּא מִמּוֹתָרוֹת, אֲשֶׁר מִשָּׁם יוֹצֵא מִשְׁפָּט מְעֻקָּל, וְלֹא דַּי שֶׁאֵינָם יְכוֹלִים אֲפִלּוּ לְהַנְהִיג אֶת עַצְמָן, מִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁאֵינָם יְכוֹלִים לְהַנְהִיג אֶת אֲחֵרִים וְכוּ׳.

וְעַל־כֵּן הָעִקָּר לָשׁוּב עַל פְּגַם אֱמוּנַת חֲכָמִים, וּכְשֶׁאֶחָד שׁוֹאֵל אֵיזֶה דָּבָר אוֹ אֵיזוֹ עֵצָה בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם, הָעִקָּר לְהָשִׁיב דִּבְרֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, וְעַל־יְדֵי שֶׁזֶּה מַקְשֶׁה וְשׁוֹאֵל, וְזֶה מֵשִׁיב וּמְתָרֵץ אֶת הַשְּׁאֵלָה, עַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשָׂה סֵפֶר שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִתְחַדְּשׁוּ הַרְבֵּה סְפָרִים לְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת הָרַב הָאֱמֶת, שֶׁהוּא שֵׁכֶל הַכּוֹלֵל כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכָל הַדְּרָגוֹת וְכוּ׳.

וְאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל: יֵשׁ כַּמָּה סְפָרִים עַכְשָׁו וְגַם עֲתִידִים לִהְיוֹת עוֹד כַּמָּה סְפָרִים, וְכֻלָּם צְרִיכִים לָעוֹלָם, וְאָסוּר לִלְעֹג עֲלֵיהֶם, חַס וְשָׁלוֹם (עַיֵּן לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת, קִדּוּשִׁין, הֲלָכָה ג), כִּי רַק הַסְּפָרִים הַמְדַבְּרִים מֵחֲקִירוֹת צְרִיכִין לְהַרְחִיקָם כְּמִטַּחֲוֵי קֶשֶׁת, וּלְבַעֲרָם מִבֵּיתוֹ בְּבִעוּר חָמֵץ וּשְׂאוֹר וְיוֹתֵר וְיוֹתֵר וְכוּ׳, וְרָאוּי לִגְזֹר שֶׁלֹּא לְהַדְפִּיסָם עוֹד, כִּי שׁוֹרְפִים נִשְׁמוֹת הַקּוֹרְאִים בָּהֶם וְכוּ׳, אֲבָל כָּל הַסְּפָרִים הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, בְּדֶרֶךְ אֲבוֹתֵינוּ, בְּדֶרֶךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, בְּוַדַּאי מִצְוָה גְּדוֹלָה לְהַדְפִּיסָם לְהַרְבּוֹת סְפָרִים כְּחוֹל הַיָּם, כִּי כָּל סֵפֶר שֶׁמְדַבֵּר מֵעִנְיְנֵי תּוֹרָה הֵן בְּדֶרֶךְ פְּשָׁט, אוֹ דְּרוּשׁ, אוֹ רֶמֶז, אוֹ

סוֹד, אוֹ פֵּרוּשׁ, אוֹ בֵּאוּר, אוֹ סִפְרֵי הַפּוֹסְקִים וּשְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, אוֹ סִפְרֵי מוּסָר וְאַגָּדוֹת וְכַיּוֹצֵא בָּהֶם, כֻּלָּם נְכוֹחִים לַמֵּבִין, וְכֻלָּם צְרִיכִים לָעוֹלָם, כֻּלָּם אֲהוּבִים, כֻּלָּם קְדוֹשִׁים, כִּי כֻּלָּם מְדַבְּרִים מֵרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, הַנֶּעֱלָם בַּתּוֹרָה וּבַמִּצְווֹת, וּבְוַדַּאי אָסוּר לָקוּץ בִּרְבּוּי סְפָרִים, כְּמוֹ שֶׁנִּמְצָאִים קְצָת, אֲשֶׁר עֵינָם צָרָה כְּשֶׁרוֹאִים שֶׁנִּתְחַדֵּשׁ עוֹד אֵיזֶה סֵפֶר חָדָשׁ, וְעָתָק יוֹצֵא מִפִּיהֶם כְּאִלּוּ מִצְטַעֲרִים עַל הָרִאשׁוֹנִים, שֶׁכְּבָר יֵשׁ הַרְבֵּה סְפָרִים, וְלָמָּה לָהֶם עוֹד; וּבֶאֱמֶת לֹא בְּדַעַת יְדַבְּרוּ, כִּי "לַכֹּל זְמַן וְעֵת לְכָל חֵפֶץ" (קֹהֶלֶת ג, א), כִּי מִי יַכְרִיחַ אוֹתָם לִלְמֹד זֶה הַסֵּפֶר, וְאִם לֹא יִהְיֶה לָהֶם פְּנַאי לִלְמֹד זֶה הַסֵּפֶר הֶחָדָשׁ, רַק יְבַלּוּ יְמֵיהֶם בִּסְפָרִים שֶׁיֵּשׁ מִכְּבָר, מִי יִמְחֶה בְּיָדָם, וּמָה אִכְפַּת לָהֶם, שֶׁיֵּשׁ עוֹד סְפָרִים בָּעוֹלָם, אוּלַי יֵשׁ בְּנֵי־אָדָם שֶׁמִּסְגָּל לָהֶם זֶה הַסֵּפֶר דַּוְקָא, כְּמוֹ שֶׁרוֹאִים בְּחוּשׁ, שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי־אָדָם שֶׁיֵּשׁ לָהֶם חִיּוּת מִסֵּפֶר זֶה, וְיֵשׁ בְּנֵי־אָדָם שֶׁמְּחַיֶּה אוֹתָם סֵפֶר אַחֵר, וְגַם בְּאָדָם אֶחָד בְּעַצְמוֹ יֵשׁ שִׁנּוּיִים בֵּין הַזְּמַן, לִפְעָמִים מִתְעוֹרֵר לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל־יְדֵי דָּבָר זֶה שֶׁבְּסֵפֶר זֶה, וְלִפְעָמִים אֵינוֹ יָכוֹל לְהִתְעוֹרֵר כִּי אִם עַל־יְדֵי דִּבְרֵי תּוֹרָה וּמוּסָר שֶׁבְּסֵפֶר אַחֵר, וְגַם מִי שֶׁנַּפְשׁוֹ חָשְׁקָה בַּתּוֹרָה, וּמְבַלֶּה יָמָיו עָלֶיהָ בָּרָאוּי כִּי לָכֵן נוֹצַר, יֵשׁ פְּנַאי בִּימֵי הָאָדָם אֲשֶׁר הוּא חַי עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה לְעַיֵּן וּלְהַבִּיט בִּסְפָרִים הַרְבֵּה מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁרָאִינוּ כַּמָּה גְּדוֹלִים, שֶׁהָיוּ בְּקִיאִים בְּכַמָּה סְפָרִים הַרְבֵּה מְאֹד, וְלָמָּה לֹא נִלְמַד קַל וָחֹמֶר מֵהַגּוֹיִם, שֶׁלֹּא קִבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְכָל עִנְיְנֵי חָכְמָתָם בְּעִסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהוּא הֶבֶל וָרִיק, צֵל עוֹבֵר, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן יֵשׁ לָהֶם הַרְבֵּה סְפָרִים בַּאֲרִיכוּת גְּדוֹלָה מְאֹד, וּבְכָל מְדִינָה וּמְדִינָה נִתְחַדְּשִׁים אֶצְלָם סִפְרֵיהֶם הַרְבֵּה מְאֹד בְּכָל שָׁנָה וְכִמְעַט בְּכָל יוֹם, וְאֵינָם קָצִים בִּרְבּוּי סִפְרֵיהֶם, וּמַדּוּעַ נִבְגֹּד אֲנַחְנוּ, חַס וְשָׁלוֹם, לְהַקְפִּיד, חַס וְשָׁלוֹם, עַל רִבּוּי הַסְּפָרִים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, אֲשֶׁר הִיא חַיֵּינוּ וְאוֹרֶךְ יָמֵינוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא, לְעוֹלָם שֶׁכְּלוֹ אָרֹךְ וְטוֹב לְעוֹלְמֵי עַד וּלְנֵצַח נְצָחִים?! וַהֲלֹא כַּמָּה תַּחְבּוּלוֹת עוֹשִׂים וְכַמָּה סְפָרִים לַאֲלָפִים

וְלִרְבָבוֹת מְחַבְּרִים בִּשְׁבִיל עִסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, קַל וָחֹמֶר בֶּן בְּנוֹ שֶׁל קַל וָחֹמֶר כַּמָּה אַלְפֵי אֲלָפִים וְרֹב רִבֵּי רִבְבוֹת רִבְבוֹת וְכוּ׳ סְפָרִים עַד אֵין קֵץ, אָנוּ צְרִיכִים לְחַבֵּר וּלְהַדְפִּיס בִּשְׁבִיל הַתַּכְלִית הָאַחֲרוֹנָה לָעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהָכִין לְעַצְמֵנוּ צֵידָה לְדַרְכֵּנוּ הָרְחוֹקָה מְאֹד מְאֹד, וּכְבָר נִלְכְּדוּ רַבִּים מְאֹד מְאֹד בְּתַאֲוֹות הָעוֹלָם הַזֶּה וּבַהֲבָלָיו וּבְטָעֻיּוֹתָיו וְכוּ׳, וְכַמָּה סְפָרִים וְתַחְבּוּלוֹת אֵין מִסְפָּר אָנוּ צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, כְּדֵי לִמְצֹא עֵצָה וְתַחְבּוּלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנֶפֶשׁ בָּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְהַתְּלוּיִים בָּנוּ לְהַצִּיל כֻּלָּם מִנִּי שַׁחַת, וּלְהַחֲיוֹתָם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה בְּחַיִּים נִצְחִיִּים, לְקָרְבָם אֶל הַתּוֹרָה וְאֶל הָעֲבוֹדָה, וְגַם כִּי הָעוֹלָם אוֹמְרִים בְּשֵׁם הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ, כִּי תּוֹרַת ה׳ תְּמִימָה, כִּי לֹא נָגְעוּ בָּהּ עֲדַיִן.

נִמְצָא, שֶׁכָּל הַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים וְהַנּוֹרָאִים שֶׁכְּבָר נִמְצָאִים בָּעוֹלָם, עֲדַיִן לֹא נָגְעוּ בְּעֶצֶם הַתּוֹרָה, וְעַתָּה רְאֵה וְהָבֵן כַּמָּה סְפָרִים צְרִיכִים עוֹד, עַד שֶׁנַּתְחִיל לִגַּע בַּתּוֹרָה, מִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן לָבוֹא לַחֲדָרֶיהָ וְלֵירֵד לְעָמְקָהּ, עַל־כֵּן כָּל הַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁחִבְּרוּ עַד הֵנָּה, עֲדַיִן אֵינָם חֵלֶק אֶחָד מֵאֶלֶף מֵעֹמֶק רִבּוּי הַסְּפָרִים שֶׁיִּתְגַּלּוּ עוֹד, בְּעֵת שֶׁיִּתְגַּלּוּ סִתְרֵי וְרָזֵי הַתּוֹרָה הָאֲמִתִּיִּים, עַל־כֵּן צְרִיכִים לְהַזָּהֵר לֹא לִלְעֹג וּלְבַזּוֹת שׁוּם סֵפֶר הַהוֹלֵךְ עַל־פִּי דֶּרֶךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, עַל־פִּי הַגְּמָרָא וְהַמִּדְרָשִׁים וְסִפְרֵי הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ וְהָאֲרִיזַ״ל, כִּי כֻּלָּם צְרִיכִים לָעוֹלָם, וְגַם כִּי יֵשׁ כַּמָּה וְכַמָּה מְדִינוֹת וַעֲיָרוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וּבִמְקוֹמוֹת אֵלּוּ מִתְפַּשְׁטִים אֵלּוּ הַסְּפָרִים וְהֵם מְחַיִּין אֶת עַצְמָן בָּהֶם, וּבִמְקוֹמוֹת אֲחֵרִים מְחַיִּין אֶת עַצְמָן בִּסְפָרִים אֲחֵרִים דַּיְקָא וְכוּ׳.

וְהִנֵּה תַּמְצִית הַסֵּפֶר הַזֶּה הִיא מִכְתָּבִים, אֲשֶׁר נִכְתְּבוּ לִמְקֹרָבִים חֲדָשִׁים, אֲשֶׁר, תְּהִלָּה לָאֵל, בָּאִים וּמִתְקָרְבִים אֶל הָאוֹר הַגָּנוּז וְהַנֶּעֱלָם, אוֹרוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, וּמְרִיצִים מִכְתְּבֵיהֶם לְהוֹרוֹתָם הַדֶּרֶךְ, לִרְאוֹת אוֹר וְלָצֵאת מֵהַחֹשֶׁךְ וְהָרָע שֶׁנִּלְכְּדוּ בּוֹ וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְהַמִּכְתָּבִים הָאֵלּוּ נִכְתְּבוּ תְּשׁוּבוֹת עַל מִכְתְּבֵיהֶם.

וּבָאֱמֶת לֹא נִתְחַדֵּשׁ בּוֹ שׁוּם דָּבָר, כַּאֲשֶׁר יִרְאֶה הָרוֹאֶה, רַק נִלְקַט מִכָּל סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בְּכֵלִים מְכֻלִּים שׁוֹנִים, וּכְדֶרֶךְ הָרוֹפֵא אֲשֶׁר מְעָרֵב כַּמָּה סַמִּים יַחַד (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן נז), כִּי כָּל הָרִפּוּאוֹת הֵן הַרְכָּבוֹת, דְּהַיְנוּ שֶׁלּוֹקְחִים סַם פְּלוֹנִי וְעֵשֶׂב פְּלוֹנִי בְּמִדָּה וּבְמִשְׁקָל כָּךְ וְכָךְ, וְכֵן עֵשֶׂב אַחֵר, שֶׁמִּשְׁקָלוֹ כָּךְ וְכָךְ, וְכֵן שׁוֹקְלִים מִכַּמָּה מִינִים, וְכָל עֵשֶׂב וַעֲשָׂב יֵשׁ לוֹ כֹּחַ אַחֵר, וּמְעָרְבִין אֵלּוּ הַמִּינִים בְּיַחַד, וְעוֹשִׂין מֵהֶם הַהַרְכָּבָה, וְזֹאת הַהַרְכָּבָה יֵשׁ לָהּ כֹּחַ לְרַפֵּא הַחוֹלַאַת, כִּי עִקַּר הָרִפּוּאָה הוּא עַל־יְדֵי הַרְכָּבָה דַּיְקָא, שֶׁנַּעֲשָׂה לָהּ כֹּחַ אַחֵר חָדָשׁ, עַל־יְדֵי הַכֹּחַ שֶׁקִּבְּלָה מִכָּל אֵלּוּ הָעֲשָׂבִים שֶׁנִּתְעָרְבוּ, וּבְזֶה הַכֹּחַ הֶחָדָשׁ שֶׁל הַהַרְכָּבָה דַּוְקָא מְרַפְּאִין כָּל מִינֵי חוֹלָאוֹת וְכוּ׳, עַיֵּן שָׁם; וְדָבָר זֶה יָכוֹל כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וּמְחֻיָּב לַעֲשׂוֹתוֹ — לְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת בָּעוֹלָם, וּלְהַצִּיל נְפָשׁוֹת מֵרֶדֶת שַׁחַת, וּבִפְרָט אִם בָּא אֶחָד וְשׁוֹאֵל אוֹתוֹ, מֻטָּל עָלָיו חִיּוּב לַעֲנוֹת לוֹ, כִּי הַרְבֵּה דּוֹרוֹת תְּלוּיִים בְּנֶפֶשׁ זוֹ, וְאִם תִּרַחֵקְהוּ בַּעֲנָוָה שֶׁל שֶׁקֶר, אַתָּה הוֹרֵג אוֹתוֹ וְכָל הַתְּלוּיִים בּוֹ וְכוּ׳, וְזֶהוּ הַחֶסֶד הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר בָּעוֹלָם, וְאֵין עוֹד חֶסֶד גָּדוֹל מִזֶּה — כְּשֶׁזּוֹכִין לְהַכְנִיס אֶת הַדַּעַת הָאֱמֶת בַּחֲבֵרָיו, וּבִפְרָט בָּעִתִּים הַלָּלוּ אֲשֶׁר הַחֹשֶׁךְ וְהָאֲפֵלָה נִתְפַּשְׁטוּ בָּעוֹלָם, וְנִתְקַיֵּם בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים (אֵיכָה ד, א): ״תִּשְׁתַּפֵּכְנָה אַבְנֵי קֹדֶשׁ בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת״, דְּהַיְנוּ יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים מִתְגַּלְגְּלִים, רַחֲמָנָא לִצְלָן, בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת, וּבִפְרָטִיּוּת נַעֲרֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר עוֹבְרִים

עֲלֵיהֶם בָּעִתִּים הַלָּלוּ נִסְיוֹנוֹת כָּאֵלּוּ, אֲשֶׁר לֹא שִׁעֲרוּם אֲבוֹתֵינוּ וַאֲבוֹת אֲבוֹתֵינוּ בִּלִי שׁוּם גְּוָמָא כְּלָל, מַמָּשׁ כְּמוֹ בְּדוֹר הַמַּבּוּל, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וְאֵין מִי שֶׁיְּרַחֵם עֲלֵיהֶם כְּלָל, כִּי נִתְפַּשְׁטוּ סִפְרֵי מִינוּת וְנִאוּף לַאֲלָפִים וְלִרְבָבוֹת, אֲשֶׁר רַבִּים נִתְפְּסוּ בָּזֶה בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וְחַבְרָא חַבְרֵי אִית לֵיהּ, וְחַבְרָא דְּחַבְרֵי חַבְרֵי אִית לֵיהּ, וְאֶחָד מַכְשִׁיל אֶת חֲבֵרוֹ, וְשׁוּם רֹאשׁ יְשִׁיבָה וּמַשְׁגִּיחַ אֵינוֹ יוֹדֵעַ מִזֶּה כְּלָל (אוֹ עוֹשֶׂה אֶת עַצְמוֹ כְּאֵינוֹ יוֹדֵעַ), וְעַל־יְדֵי־זֶה נִשְׁקָעִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְרַחֵם; עַל־כֵּן הַהֶכְרֵחַ לְהַרְחִיב אֶת הַדִּבּוּר בְּכַמָּה מִינֵי דִּבּוּרִים, כַּאֲשֶׁר אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל, לְמוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל: כְּשֶׁמַּגִּיעַ בִּכְתִיבָתוֹ לְעִנְיַן ״אֱמוּנָה״ אוֹ ״צַדִּיק״, יַרְחִיב אֶת הָעֵט, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהִנָּצֵל וְלָצֵאת מֵהַחשֶׁךְ, כִּי אִם עַל־יְדֵי הִתְקָרְבוּת אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, אֲשֶׁר מְגַלֶּה אֱמוּנָתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲמִתָּתוֹ יִתְבָּרַךְ וְרַחֲמָנוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא הָרוֹפֵא הָאֱמִתִּי, הָרוֹפֵא הַמֻּמְחֶה מְאֹד מְאֹד (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ל), וְהוּא וַאֲנָשָׁיו יְכוֹלִים לֵירֵד אֶל כָּל מִינֵי צְנוֹרוֹת שֶׁל הַסִּטְרָא אַחֲרָא לְהַכְנִיעָהּ, לְשַׁבְּרָהּ וּלְבַטְּלָהּ, וּלְהָרִים אֶת הַנְּפָשׁוֹת שֶׁנִּשְׁקְעוּ שָׁם (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ח).

עַל־כֵּן אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לְהִתְקָרֵב אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת מִיחִידֵי הַדּוֹרוֹת, שֶׁהוּא גְּמַר כָּל הַתִּקּוּנִים וְכוּ׳, שֶׁהוּא תִּקּוּת כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְתִקּוּת כָּל הַדּוֹרוֹת וְתִקּוּת כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכוּ׳, נַחַל הַנּוֹבֵעַ בּוֹ מִקּוֹר הַחָכְמָה הַקְּדוּמָה הַיּוֹצֵאת מִשָּׁלֹשׁ רֹאשׁוֹנוֹת דְּעַתִּיק וְכוּ׳, גְּאֻלָּתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְכוּ׳, וְאֶל אֲנָשָׁיו הַיְקָרִים שֶׁבְּכָל דּוֹר, שֶׁהֵם צַדִּיקֵי הָאֱמֶת שֶׁבַּדּוֹר, כִּי כָּל אֶחָד מֵאֲנָשָׁיו הוּא אֵיבָר לַצַּדִּיק, וּבְהִתְחַבְּרוּתָם יַחַד, שָׁם כָּל הַצַּדִּיק וְכוּ׳.

וְאָז יִזְכֶּה לְתִקּוּן אֲמִתִּי וְנִצְחִי, וְיִזְכֶּה לְהִתְגַּלּוּת הָאוֹר הַגָּנוּז, אֲשֶׁר עַיִן לֹא רָאֲתָה אֱלֹקִים זוּלָתֶךָ יַעֲשֶׂה וְיִזְכֶּה לִגְאֻלָּה שְׁלֵמָה, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן!

סֵפֶר
אָשֵׁר בַּנַּחַל
חֵלֶק נה

י׳ תקלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא אֶל הַקִּבּוּץ, י״ד אֱלוּל ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

מְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ אֶת הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּזֶה הָעוֹלָם, עַל־פִּי דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר אֵין עֵרֶךְ אֲלֵיהֶם.

וְהִנֵּה מִבְּאָר הֵיטֵב בִּלְקוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן כ״ב, שֶׁכְּפִי שֶׁהָאָדָם זוֹכֶה לְעֲזוּת דִּקְדֻשָּׁה, כְּמוֹ־כֵן מְקַבֵּל מֵהַצַּדִּיק הָאֱמֶת, וּמְאִירָה בּוֹ הַנְּשָׁמָה. וְלִזְכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל עֲזוּת דִּקְדֻשָּׁה, הוּא עַל־יְדֵי מִדַּת הַשִּׁמְחָה, וְלִזְכּוֹת לָבוֹא לִידֵי שִׂמְחָה, הוּא עַל־יְדֵי ׳נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע׳, הַיְנוּ תּוֹרָה וּתְפִלָּה. כְּשֶׁאָדָם מַרְבֶּה לִלְמֹד וּמַרְבֶּה לְהִתְפַּלֵּל, נַעֲשֶׂה בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי מֵאִיר עָלָיו חֶדְוָה דְּאוֹרַיְתָא, שֶׁהוּא רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְנִמְשָׁךְ עָלָיו אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל־יְדֵי אוֹר הַתְּפִלָּה.

כִּי הַתּוֹרָה הִיא בְּחִינַת ׳נַעֲשֶׂה׳, וְהַתְּפִלָּה הִיא בְּחִינַת ׳נִשְׁמָע׳, וּצְרִיכִים שְׁנֵיהֶם דַּיְקָא, וְעַל־יְדֵי־זֶה עוֹלִים תָּמִיד מַעְלָה מַעְלָה, וּמְקַבְּלִים מֵהַצַּדִּיק וּמֵהַנְּשָׁמָה, עַד שֶׁמְּאִירָה גַּם בּוֹ הָאָרַת אֵין סוֹף, ״וּמִבְּשָׂרִי אֶחֱזֶה אֱלוֹק״ (אִיּוֹב יט, כו).

וּבֶאֱמֶת הַכֹּל אֶחָד, וְזֶה תָּלוּי בָּזֶה; כִּי מְבֹאָר בְּהַתּוֹרָה (שָׁם), שֶׁצְּרִיכִים לְקַבֵּל שְׁלֵמוּת הָאֱמוּנָה מִצַּדִּיק הַדּוֹר, שֶׁהוּא כְּלָלִיּוּת שִׁבְעָה רוֹעִים וְכוּ׳. וְכֵן צָרִיךְ כָּל אֶחָד לְקַבֵּל מֵהַנְּשָׁמָה שֶׁלּוֹ כָּל הַהֶאָרוֹת וְהַהַשָּׂגוֹת שֶׁהַנְּשָׁמָה מַשֶּׂגֶת, שֶׁהַגּוּף גַּם־כֵּן יֵדַע מִזֶּה. וְכָל זֶה אִי אֶפְשָׁר לִזְכּוֹת, כִּי אִם עַל־יְדֵי עֲזוּת דִּקְדֻשָּׁה וְכוּ׳, כַּמְבֹאָר שָׁם.

וּלְעַזּוּת זוֹכִין עַל־יְדֵי שִׂמְחָה, שֶׁהוּא ׳נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע׳, וְעִקַּר שְׁלֵמוּת הַשִּׂמְחָה הוּא הַ׳נִּשְׁמָע׳, וּצְרִיכִים בְּכָל פַּעַם לֵילֵךְ מִדַּרְגָּא לְדַרְגָּא, לַעֲשׂוֹת מֵהַנִּשְׁמָע נַעֲשֶׂה, וְשֶׁיִּהְיֶה לוֹ נִשְׁמָע גָּבֹהַּ מִמֶּנּוּ וְכוּ׳, וְכֵן לְעוֹלָם, עַד שֶׁיִּהְיֶה נִכְלָל בָּאֵין סוֹף וְכוּ׳, וְאָז זוֹכֶה לְשִׂמְחָה, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה זוֹכִין לְעַזּוּת, וְעַל־יְדֵי־זֶה זוֹכִין לְקַבֵּל הַהֶאָרוֹת וְהַהַשָּׂגוֹת שֶׁהַנְּשָׁמָה מַשֶּׂגֶת, וְכֵן כְּלָלִיּוּת הָעוֹלָם יְכוֹלִים לְקַבֵּל מִצַּדִּיק הַדּוֹר וְכוּ׳, וְאָז זוֹכִין לֶאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, וְנִשְׁלָם חוֹתָם הַיָּדַיִן וְכוּ׳. כִּי בְּוַדַּאי הַשָּׂגַת הַנְּשָׁמָה, אֵלּוּ הֵן בְּעִצְמָן הַהֶאָרוֹת וְהַהַשָּׂגוֹת שֶׁצְּרִיכִים לְקַבֵּל — הַגּוּף מֵהַנְּשָׁמָה, כְּלָלִיּוּת הָעוֹלָם מֵהַצַּדִּיק, כִּי כָּל מַה שֶּׁמְּקַבֵּל הַגּוּף וּכְלָלִיּוּת הָעוֹלָם מֵהַנְּשָׁמָה וְהַצַּדִּיק, הוּא נִשְׁמָע וְנִסְתָּר, שֶׁבְּתְחִלָּה הָיָה נִסְתָּר מֵהֶם. כִּי בֶּאֱמֶת נִשְׁמָע נִקְרָא בְּעֵת שֶׁהַהַשָּׂגָה עֲדַיִן נִסְתֶּרֶת מִמֶּנּוּ, כִּי אַחַר־כָּךְ כְּשֶׁזּוֹכֶה לְהַשִּׂיג הַנִּשְׁמָע, שׁוּב אֵינוֹ נִקְרָא בְּשֵׁם נִשְׁמָע, כִּי אִם בְּשֵׁם נַעֲשֶׂה, כִּי כְּשֶׁמַּשִּׂיג הַנִּשְׁמָע, אֲזַי עָשָׂה מֵהַנִּשְׁמָע נַעֲשֶׂה, וְיֵשׁ לוֹ נִשְׁמָע גָּבֹהַּ מִמֶּנּוּ וְכֵן לְעוֹלָם. וְעִקַּר שֵׁם ׳נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע׳ בְּכָל דַּרְגָּה וְדַרְגָּה הוּא נִגְלֶה וְנִסְתָּר, תּוֹרָה וּתְפִלָּה, וְעַל־יְדֵי־זֶה זוֹכִין לִבְחִינַת שִׂמְחָה, שֶׁהוּא עֲזוּת דִּקְדֻשָּׁה, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה זוֹכִין לְקַבֵּל כָּל הַהֶאָרוֹת וְהַהַשָּׂגוֹת מֵהַנְּשָׁמָה וּמֵהַצַּדִּיק, שֶׁזּוֹהִי בְּעִצְמָהּ הַשָּׂגַת הַנִּשְׁמָע בְּעִצְמוֹ, דְּהַיְנוּ לְמָשָׁל אָדָם פָּשׁוּט הָעוֹמֵד בְּמַדְרֵגָה הַתַּחְתּוֹנָה, וְהַנַּעֲשֶׂה שֶׁלּוֹ הוּא תּוֹרָה בִּפְשִׁיטוּת, וְהַנִּשְׁמָע שֶׁלּוֹ שֶׁהוּא הַנִּסְתָּר, הוּא גַּם־כֵּן אֵיזוֹ מַדְרֵגָה קְטַנָּה הַגְּבוֹהָה מִמֶּנּוּ, כִּי הוּא אֵינוֹ יוֹדֵעַ עֲדַיִן שׂוּם דֶּרֶךְ וְעֵצָה בַּעֲבוֹדַת ה׳, וְכָל הַדְּרָכִים וְהָעֵצוֹת הֵן נִשְׁמָע נִסְתָּר אֶצְלוֹ, שֶׁהֵן תְּפִלָּה וּדְבֵקוּת, הַיְנוּ שֶׁהוּא צָרִיךְ לְהִתְפַּלֵּל הַרְבֵּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּלְבַטֵּל עַצְמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְהַרְבּוֹת בְּהִתְבּוֹדְדוּת וְשִׂיחוֹת בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, וּבְתַחֲנוּנוֹת וּבְתְפִלּוֹת וּבְבַקָּשׁוֹת וְכוּ׳.

וְכָל זֶה הוּא ׳נִשְׁמָע׳, שֶׁהוּא תְּפִלָּה, דְּהַיְנוּ מַה שֶּׁמִּתְפַּלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁיּוֹרֵהוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ דֶּרֶךְ וְעֵצָה יְשָׁרָה לַעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁעַתָּה הַדֶּרֶךְ וְהָעֵצָה הַזֹּאת הִיא נִסְתֶּרֶת מִמֶּנּוּ, בִּבְחִינַת ׳נִשְׁמָע׳, וַאֲזַי עַל־יְדֵי זוֹ הַדְּבֵקוּת וְהַתְּפִלָּה בְּעַצְמָהּ, שֶׁהוּא ׳נִשְׁמָע׳, עַל־יְדֵי־זֶה זוֹכִין לָבוֹא לְשִׂמְחָה, בִּבְחִינַת (יְשַׁעְיָה לה, י): "וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֹאשָׁם", שֶׁנַּעֲשֶׂה מִ׳נַּעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע׳ הַיְנוּ מִתּוֹרָה וּתְפִלָּה, כִּי עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה הַפְּשׁוּטָה שֶׁלּוֹמֵד לְפִי מַדְרֵגָתוֹ, וְעַל־יְדֵי הַתְּפִלָּה וְהַהִתְבּוֹדְדוּת שֶׁלּוֹ, שֶׁפּוֹרֵשׂ כַּפָּיו וּמִשְׁתַּטֵּחַ לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁיּוֹרֵהוּ דֶּרֶךְ וְעֵצָה לַעֲבוֹדָתוֹ הַנִּסְתֶּרֶת מִמֶּנּוּ, עַל־יְדֵי־זֶה בְּעַצְמוֹ זוֹכֶה לְשִׂמְחָה, וְעַל־יְדֵי הַשִּׂמְחָה הַזֹּאת זוֹכֶה לַעֲזוּת דְּקֻדֵּשָׁה, וַאֲזַי נִשְׁבֶּרֶת עַזּוּת גּוּפוֹ, וְזוֹכֶה לְקַבֵּל הֶאָרוֹת וְהַשָּׂגוֹת מֵהַנִּשְׁמָה שֶׁלּוֹ וְכֵן מִצַּדִּיק הַדּוֹר, הַיְנוּ שֶׁמְּקַבֵּל מֵהֶם הַשָּׂגַת הַנִּשְׁמָע, שֶׁהוּא הַשָּׂגַת הַנִּסְתָּר, הַיְנוּ שֶׁמַּשִּׂיג עַתָּה הַדֶּרֶךְ וְהָעֵצָה שֶׁהָיְתָה נִסְתֶּרֶת מִמֶּנּוּ, וַאֲזַי לְפִי הַשָּׂגָתוֹ כֵּן נִשְׁלֶמֶת הָאֱמוּנָה, שֶׁהוּא חוֹתָם הַיָּדִין.

וְהַכְּלָל, שֶׁבְּכָל דַּרְגָּה וְדַרְגָּה כְּשֶׁזּוֹכִין לָצֵאת מִ׳נַּעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע׳ זֶה לְ׳נַּעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע׳ גָּבֹהַּ יוֹתֵר, זוֹהִי בְּעַצְמָהּ בְּחִינַת הַהַשָּׂגוֹת וְהַהֶאָרוֹת שֶׁמְּקַבְּלִין מֵהַנְּשָׁמָה וּמֵהַצַּדִּיק. וְזוֹכִין לָזֶה עַל־יְדֵי ׳נַּעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע׳ בְּעַצְמוֹ, דְּהַיְנוּ עַל־יְדֵי נִגְלֶה וְנִסְתָּר, תּוֹרָה וּתְפִלָּה, הַיְנוּ עַל־יְדֵי הַתְּפִלָּה וְהַדְּבֵקוּת שֶׁמִּתְפַּלְּלִין וּמְדַבְּקִין עַצְמָן לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֵת שֶׁהַדָּבָר נִסְתָּר מִמֶּנּוּ, עַל־יְדֵי־זֶה בְּעַצְמוֹ זוֹכִין לְשִׂמְחָה, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה זוֹכִין לַעֲזוּת דְּקֻדֵּשָׁה, וּלְשַׁבֵּר עַזּוּת הַגּוּף, וּלְקַבֵּל הֶאָרוֹת וְהַשָּׂגוֹת מֵהַנְּשָׁמָה וְהַצַּדִּיק, שֶׁזּוֹהִי בְּעַצְמָהּ הַשָּׂגַת הַנִּשְׁמָע וְהַנִּסְתָּר, וְאָז נִשְׁלֶמֶת הָאֱמוּנָה שֶׁהוּא חוֹתָם הַיָּדִין, וְאָז נַעֲשֶׂה מִנִּשְׁמָע נַעֲשֶׂה, וְאָז שׁוּב אֵין הַנִּשְׁמָע וְהַנִּסְתָּר הַזֶּה נִקְרָא בְּשֵׁם נִשְׁמָע וְנִסְתָּר, כִּי אִם בְּשֵׁם נַעֲשֶׂה וְנִגְלֶה, וְאָז יֵשׁ לוֹ בְּחִינַת נִשְׁמָע וְנִסְתָּר גָּבֹהַּ מִזֶּה, וְאָז חוֹזֵר וּמִתְפַּלֵּל וּמִשְׁתַּטֵּחַ עַצְמוֹ לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּמַרְבֶּה בְּשִׂיחָה וְהִתְבּוֹדְדוּת, שֶׁיּוֹרֵהוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַנִּסְתָּר וְהַנִּשְׁמָע הַזֶּה, וְאָז זֹאת הַתְּפִלָּה וְהַהִתְבּוֹדְדוּת וְהַדְּבֵקוּת נִקְרֵאת בְּשֵׁם ׳נִשְׁמָע׳, וְאָז עַל־יְדֵי הַ׳נִּשְׁמָע׳ הַזֶּה שֶׁהוּא הַתְּפִלָּה, חוֹזֵר וּמְשַׁבֵּר בְּיוֹתֵר הָעַזּוּת דְּסִטְרָא אָחֳרָא, וְחוֹזֵר וּמְקַבֵּל הֶאָרָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מֵהַנְּשָׁמָה וּמֵהַצַּדִּיק. וְזֹאת

הַהֶאָרָה וְהַהַשָּׂגָה הִיא בְּעַצְמָהּ הַשָּׂגַת הַנִּשְׁמָע הַגָּבֹהַּ יוֹתֵר, וְאָז נִשְׁלֶמֶת וְנִבְנֵית בְּיוֹתֵר הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וְכֵן מִדַּרְגָּא לְדַרְגָּא וְכֵן לְעוֹלָם.

אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! מִי שָׁמַע כָּזֹאת?! מִי רָאָה כָּזֹאת — גִּלּוּיִים נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים, שֶׁזָּכִינוּ לְקַבֵּל מֵרַבֵּנוּ זַ״ל בַּדּוֹר הַזֶּה, שֶׁהוּא הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, אַשְׁרֵנוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ, וּמַה נָּעִים גּוֹרָלֵנוּ!

וּבְרַחֲמֵי עָלֵינוּ לְסַבֵּל כָּל מִינֵי יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת וּבְזִיּוֹנוֹת וּשְׁפִיכוּת דָּמִים, כִּי קֹדֶם שֶׁצָּרִיךְ לָצֵאת מֵהַ׳נַּעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע׳ זֶה לְ׳נַּעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע׳ גָּבֹהַּ יוֹתֵר, צָרִיךְ שֶׁתִּהְיֶה לוֹ יְרִידָה קֹדֶם הָעֲלִיָּה, וְהַיְרִידָה הִיא תַּכְלִית עֲלִיָּה, וְהַיְרִידָה שֶׁקֹּדֶם הָעֲלִיָּה, זוֹהִי בְּעַצְמָהּ עֲזוּת הַגּוּף, שֶׁמִּתְגַּבֵּר בְּכָל פַּעַם כְּשֶׁרוֹצֶה לָצֵאת מִדַּרְגָּא לְדַרְגָּא. וְעִקַּר שְׁבִירַת עֲזוּת הַגּוּף, עֲזוּת דְּסִטְרָא אָחְרָא הוּא עַל־יְדֵי הַשִּׂמְחָה, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהִתְגַּבֵּר עָלָיו, כִּי אִם עַל־יְדֵי שִׂמְחָה וְחֶדְוָה דַּיְקָא. וּלְשִׂמְחָה זוֹכִין עַל־יְדֵי ׳נַּעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע׳, הַיְנוּ תּוֹרָה וּתְפִלָּה, הַיְנוּ עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁלּוֹמֵד וְעַל־יְדֵי הַתְּפִלָּה וְהַהִתְבּוֹדְדוּת שֶׁמִּתְפַּלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁיִּזְכֶּה לָצֵאת מִמַּדְרֵגָה זֹאת וְלַעֲלוֹת לְמַדְרֵגָה גְּבוֹהָה יוֹתֵר. וְהָעִקָּר — עַל־יְדֵי הַתְּפִלָּה וְהַהִתְבּוֹדְדוּת, שֶׁהוּא נִשְׁמָע, שֶׁהוּא עִקַּר שְׁלֵמוּת הַשִּׂמְחָה; כִּי עִקַּר הַשִּׂמְחָה זוֹכִין עַל־יְדֵי הַתְּפִלָּה וְהַהִתְבּוֹדְדוּת וְכוּ׳, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה זוֹכִין לַעֲזוּת דִּקְדֻשָּׁה, לִשְׁבֹּר אֶת עֲזוּת הַגּוּף שֶׁמִּתְגַּבֵּר בְּכָל פַּעַם, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַיְרִידָה שֶׁקֹּדֶם הָעֲלִיָּה, כִּי זוֹכִין עַל־יְדֵי הַתְּפִלָּה וְהַהִתְבּוֹדְדוּת לְהִתְחַזֵּק בְּשִׂמְחָה, וּלְהִתְגַּבֵּר בְּעַזּוּת וּבְעַקְשָׁנוּת גְּדוֹלָה דִּקְדֻשָּׁה, עַד שֶׁמְּשַׁבְּרִין עֲזוּת הַגּוּף דְּסִטְרָא אָחְרָא, וּמְהַפְּכִין הַיְרִידָה לַעֲלִיָּה, וְזוֹכִין לְהַשִּׂיג הַנִּשְׁמָע וְנִסְתָּר שֶׁהִתְפַּלֵּל עָלָיו, שֶׁזֶּהוּ בְּעַצְמוֹ הַהַשָּׂגָה וְהַהֶאָרָה שֶׁהַנִּשְׁמָה וְהַצַּדִּיק מְאִירִין בּוֹ, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה נִשְׁלֶמֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה.

חֶמְדַּת לִבָּבִי! חֲזַק וֶאֱמַץ מְאֹד מְאֹד בְּדִבּוּרִים אֵלּוּ, וְאַל תֶּחְלֶשׁ דַּעְתְּךָ מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא אֶל הָאָרֶץ, י״ד אֱלוּל ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

הִנֵּה לְעֵת צֵאת הַשָּׁנָה בָּאתִי לְבָרֵךְ אוֹתְךָ וְאֶת כָּל מִשְׁפַּחְתְּךָ בִּבְרָכַת ״כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה״, שֶׁתִּהְיֶה שְׁנַת שָׁלוֹם, אַהֲבָה וְאַחֲוָה וַהֲבָנָה הֲדָדִית, שְׁנַת פַּרְנָסָה וּבְרִיאוּת, וְתִרְווּ רֹב נַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצֵיכֶם.

אֲקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לָבוֹא בְּקָרוֹב לָגוּר וּלְהִתְגּוֹרֵר בַּעֲיָרַת יַבְנְאֵל, וְנִהְיֶה שְׁכֵנִים טוֹבִים בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה וּבַהֲבָנָה עֲמֻקָּה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקלז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא אֶל הַקִּבּוּץ, י״ד אֱלוּל ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי. וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ.

וְהִנֵּה בָּזֶה שֶׁאַתָּה מַמְשִׁיךְ אֶת עַצְמְךָ בְּכָל פַּעַם אֶל הַמְּרִירוּת וְאֶל הַדִּכָּאוֹן, תֵּדַע, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! כִּי אֵין זוֹ דֶּרֶךְ רַבֵּנוּ זַ״ל, וְרַבֵּנוּ זַ״ל מְאֹד מְאֹד הִקְפִּיד עַל דְּבָרִים כָּאֵלּוּ, כִּי אָסוּר לְיָאֵשׁ אֶת עַצְמוֹ בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן, אֲפִלּוּ שֶׁעָשָׂה מַה שֶּׁעָשָׂה, וַאֲפִלּוּ שֶׁעָבַר מַה שֶּׁעָבַר, וַאֲפִלּוּ שֶׁעֲדַיִן עוֹבֵר עָלָיו מַה שֶּׁעוֹבֵר, אָסוּר לְהִתְיָאֵשׁ כְּלָל, כִּי אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ יָקָר מְאֹד כָּל הַעִתָּקָה וְהַעְתָּקָה שֶׁאָדָם נֶעְתָּק עַצְמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי אֲפִלּוּ רַק בְּמַחֲשָׁבָה כְּשֶׁאָדָם נֶעְתָּק אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ, זֶה גַּם־כֵּן יָקָר מְאֹד אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁנֶּעְתָּק בְּדִבּוּר שֶׁמְּדַבֵּר

הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן כְּשֶׁנִּעְתָּק בְּמַעֲשֶׂה, אֲזַי אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר מַעֲלַת הָעִנְיָן הַזֶּה.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְשַׂמֵּחַ אֱלֹקִים וַאֲנָשִׁים, הֵינוּ אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא תְּשַׂמַּח עַל־יְדֵי שֶׁלֹּא תְּאַבֵּד אֶת עַצְמְךָ בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן, וּמִכָּל מַה שֶּׁיַּעֲבֹר עָלֶיךָ תַּחֲזִיק מַעֲמָד וְלֹא תִּפֹּל, וּבָזֶה תַּכְנִיס שִׂמְחָה גְּדוֹלָה לְמַעְלָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת; כִּי כְּשֶׁאָדָם שָׁפֵל וְנִבְזֶה, פָּגוּם, חוֹטֵא וּפוֹשֵׁעַ בְּזֶה הָעוֹלָם, וּמְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ, בָּזֶה הוּא גּוֹרֵם שַׁעֲשׁוּעִים גְּדוֹלִים לְמַעְלָה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן כְּשֶׁמַּחֲזִיק מַעֲמָד, וְאֵינוֹ נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ, זֶה מַכְנִיס שִׂמְחָה גְּדוֹלָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת.

וְעַל־כֵּן, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! עֲשֵׂה מַה שֶּׁתַּעֲשֶׂה, שֶׁתְּחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְאָז תִּרְאֶה נִפְלָאוֹת אֵיךְ שֶׁתִּתְקַדֵּם סוֹף כָּל סוֹף, וְאֶת הָאֲנָשִׁים שֶׁתְּשַׂמַּח, לָשִׁיר לִפְנֵיהֶם דִּבְרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת, דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה: מְמַלֵּא כָּל עָלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עָלְמִין, וּבָזֶה תַּחְדִּיר בָּהֶם אֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה.

מִי יִתֵּן, שֶׁתִּזְכֶּה לְחַבֵּר אֶת הַשִּׁיר: ״לֹא תְנַצְּחוּ אוֹתִי, לֹא תְּנַצְּחוּ אוֹתִי, לֹא מְנַצְּחִים אוֹתִי כָּל־כָּךְ מַהֵר״, כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְנוּ, כִּי מִדָּתוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל הִיא נֵצַח, וְאָמַר עַל עַצְמוֹ: ״נִצַּחְתִּי וַאֲנַצֵּחַ כִּי מִדָּתוֹ נֶצַח״.

חֶמְדַּת לִבָּבִי! מִי שֶׁמַּחֲזִיק אֶת עַצְמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא גַּם־כֵּן אוֹחֵז בְּמִדַּת וּבִסְפִירַת הַנֵּצַח, כִּי שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם לֹא תּוּכַל לְנַצֵּחַ אוֹתוֹ, כִּי כָּל זְמַן שֶׁאָדָם רוֹצֶה אֵיזֶה דָּבָר בָּעוֹלָם, שַׂיָּךְ שֶׁיְּנַצְּחוּ אוֹתוֹ, אֲבָל כְּשֶׁאֵינוֹ רוֹצֶה שׁוּם דָּבָר, רַק אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֲזַי לֹא יְכוֹלִים לְנַצֵּחַ אוֹתוֹ.

רְאֵה לְהוֹצִיא רְמָזִים מֵהַמִּכְתָּב הַזֶּה, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לִרְווֹת רֹב נַחַת מִבָּנֶיךָ, וְיִהְיוּ נוֹטְרֵי הַבְּרִית בֶּאֱמֶת, יְרֵאִים וּשְׁלֵמִים.

בְּעִנְיַן לָגוּר בִּירוּשָׁלַיִם — מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקלח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, ״חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב״, הֲוָיָ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ אוֹמֵר (קֹהֶלֶת ג, ט): ״מַה יִּתְרוֹן הָעוֹשֶׂה בַּאֲשֶׁר הוּא עָמֵל״, אוֹמֵר רַשִׁ״י: מַה יִּתְרוֹן שֶׁל הָעוֹשֶׂה רַע בְּכָל שֶׁהוּא עָמֵל, גַּם הוּא עִתּוֹ יָבוֹא, וְהַכֹּל אָבַד. לָמָּה אָדָם צָרִיךְ לַעֲמֹל וְלַעֲשׂוֹת רַע לַזּוּלַת, הֲלֹא גַּם הַזְּמַן שֶׁלּוֹ יַגִּיעַ. רוֹאִים שֶׁבְּנֵי־אָדָם מְתַכְנְנִים תָּכְנִיּוֹת: ״נַעֲשֶׂה כָּךְ וְכָךְ, נַשְׁפִּיל אֶת פְּלוֹנִי, נִגְרֹם לוֹ עָוֶל, נַעֲשֶׂה לוֹ נְזָקִים״ וְכוּ׳, וְאֵינָם שָׂמִים עַל לֵב, שֶׁגּוֹרְמִים לְעַצְמָם אֶת מַה שֶּׁתִּכְנְנוּ עַל זוּלָתָם, וּבֵין כָּךְ הוֹרְסִים אֶת עַצְמָם. מִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן אִם רוֹצִים לַעֲשׂוֹת רַע וְצָרָה לַצַּדִּיק הַדָּבוּק בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּוַדַּאי לֹא יִמְחֹל, כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מַקְפִּיד עַל כְּבוֹד הַצַּדִּיק יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר עַל כְּבוֹדוֹ. וְלָכֵן אוֹמֵר שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ: ״מַה יִּתְרוֹן הָעוֹשֶׂה בַּאֲשֶׁר הוּא עָמֵל״, מָה אַתָּה בָּטוּחַ כָּל־כָּךְ בָּרַע שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה לַזּוּלַת, הֲלֹא הַקְּעָרָה תִּתְהַפֵּךְ עַל פִּיהָ בְּמֻקְדָּם אוֹ בְּמְאֻחָר.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אָב הָרַחֲמָן, וּמְרַחֵם עָלֵינוּ, וּמְחַכֶּה שֶׁנַּחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה לְפָנָיו. סוֹף כָּל סוֹף אֲנַחְנוּ בְּנֵי־אָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, וּמִי לֹא נִכְנְסָה בּוֹ פַּעַם מַחֲשָׁבָה עַל הַזּוּלַת — אֲנִי אַכְנִיעַ אוֹתוֹ, אַשְׁפִּיל אוֹתוֹ, אֶעֱשֶׂה לוֹ עָוֶל וְכוּ׳ וְכוּ׳, אַךְ שִׂימוּ לֵב הֵיטֵב, אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם רַק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בַּעַל־הַבַּיִת. דָּוִד הַמֶּלֶךְ אוֹמֵר (תְּהִלִּים ב, ד): ״יוֹשֵׁב בַּשָּׁמַיִם יִשְׂחָק״, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שׂוֹחֵק מִתַּכְנִיּוֹתֵיהֶם שֶׁל בְּנֵי אָדָם, אֲשֶׁר בּוֹנִים בִּנְיָנִים, וּמְתַכְנְנִים לֶעָתִיד, וּמְטַכְּסִים עֵצוֹת וְתַחְבּוּלוֹת, וְאֵינָם יוֹדְעִים, שֶׁכֻּלָּנוּ תְּלוּיִים אַךְ וְרַק בְּיָדָיו יִתְבָּרַךְ. בְּרָם, בִּשְׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנִּסָּיוֹן נִדְמֶה, שֶׁפְּלוֹנִי עוֹמֵד לְבַטֵּל אוֹתִי, וְאַלְמוֹנִי יָכוֹל לְהַזִּיק לִי וְכוּ׳, אַךְ בֶּאֱמֶת הַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ.

כְּשֶׁאַחֵי יוֹסֵף הִתְלַכְּדוּ בְּעֵצָה אַחַת כְּנֶגְדּוֹ לְהָרְגוֹ, שִׁמְעוֹן וְלֵוִי

הֶחְלִיטוּ עַל כָּךְ פֶּה אֶחָד, וְתֵכֶף כְּשֶׁרָאוּהוּ מֵרָחוֹק, שִׂמּוּ בּוֹ אֶת הַכְּלָבִים. רְאוּבֵן חָמַל עָלָיו, וְרָצָה לְהַצִּילוֹ, בְּכֵן אָמַר (בְּרֵאשִׁית לז, כב): ״אַל תִּשְׁפְּכוּ דָם, הַשְׁלִיכוּ אוֹתוֹ לַבּוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר בַּמִּדְבָּר, וְיָד אַל תִּשְׁלְחוּ בּוֹ״. וְהִשְׁלִיכוּהוּ לַבּוֹר. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שָׁם, פָּסוּק כד): ״וְהַבּוֹר רֵק אֵין בּוֹ מָיִם״ — אֲבָל נְחָשִׁים וְעַקְרַבִּים יֵשׁ בּוֹ. וְזוֹ כְּבָר הָיְתָה הַצָּלָחָה, שֶׁהֶחְלִיפוּ אֶת עָנְשׁוֹ וְכוּ׳. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁשִּׁמְעוֹן וְלֵוִי לֹא נִרְגְּעוּ, אֶלָּא לָקְחוּ אֲבָנִים, וְגִלְגְּלוּ אוֹתָם לְתוֹךְ הַבּוֹר עַל מְנַת לַהֲרֹג אֶת יוֹסֵף. וְלֹא דַּי שֶׁשָּׁרְצוּ סְבִיבוֹ שְׂרָצִים מְסֻכָּנִים, עוֹד הוֹסִיפוּ לְעַנּוֹתוֹ וּלְסַקְּלוֹ.

וְהִנֵּה רָאוּ אָרְחַת יִשְׁמְעֵאלִים, אָמַר יְהוּדָה לְאֶחָיו: ״מַה בֶּצַע כִּי נַהֲרֹג אֶת אָחִינוּ״, בֹּאוּ וְנִמְכְּרֶנּוּ לַיִּשְׁמְעֵאלִים הָאֵלּוּ. ״וַיִּמְכְּרוּ אֶת יוֹסֵף בְּעֶשְׂרִים כֶּסֶף״ (עַיֵּן כָּל זֶה בְּרֵאשִׁית, פֶּרֶק לז). שׁוֹאֲלִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִדְרָשׁ אַגָּדָה): יוֹסֵף הָיָה בָּחוּר יְפֵה תֹּאַר, בָּרִיא בְּגוּפוֹ וּבְנַפְשׁוֹ, וּבְעֵד בָּחוּר כָּזֶה מְשַׁלְּמִים עֶשְׂרִים כֶּסֶף, סְכוּם פָּעוּט כָּל־כָּךְ?! אֶלָּא בְּשָׁעָה שֶׁהוֹצִיאוּ אֶת יוֹסֵף מֵהַבּוֹר, מֵרֹב פַּחַד שֶׁהֶצְרַךְ לִשְׁהוֹת בֵּין עַקְרַבִּים וּנְחָשִׁים — נַעֲשָׂה כָּחֹל, דָּמוֹ קָפָא בְּעוֹרְקָיו, וְהָיָה נִרְאֶה חַלָּשׁ וְכָחוּשׁ מְאֹד, וְלָכֵן זֶה הַשּׁוֹי שֶׁהֶעֱרִיכוּ אוֹתוֹ. הָאַחִים הַקְּדוֹשִׁים חָשְׁבוּ שֶׁיְּכוֹלִים לְחַסֵּל אֶת יוֹסֵף, וּבָזֶה יִסְתַּיֵּם הַסִּפּוּר. אַךְ בֶּאֱמֶת הִתְגַּלְגֵּל לְמִצְרַיִם, וְעָמַד בְּכָל הַנִּסְיוֹנוֹת, ״וְהִנֵּה יוֹסֵף מֹלֵךְ עַל כָּל מִצְרַיִם״. וְאַחַר־כָּךְ כְּשֶׁעָבַר עַל הָאַחִים מַה שֶּׁעָבַר, וְסָבְלוּ מַה שֶּׁסָּבְלוּ, שִׁלְּמוּ עַל כָּךְ בְּיִקָּר רַב, וְנָפְלוּ לְפָנָיו, וְאָמְרוּ: עֲבָדִים אֲנוּ לְךָ, מְחֹל לָנוּ. מֶה עָנָה לָהֶם יוֹסֵף? אַל תִּירְאוּ, אַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם עָלַי רָעָה, אֱלֹקִים חֲשָׁבָהּ לְטוֹבָה (בְּרֵאשִׁית נ, כ). לְמֵדִים מִכָּאן, שֶׁבְּנֵי אָדָם חוֹשְׁבִים שֶׁיְּכוֹלִים לַעֲשׂוֹת רַע לַזּוּלַת, וְאֵינָם שָׂמִים עַל לֵב, שֶׁמִּי שֶׁמַּזִּיק וּמֵצִיק לַזּוּלַת, יְקַבֵּל אֶת זֹאת בַּחֲזָרָה. וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן כְּשֶׁמְּצִיקִים וּמְצַעֲרִים אֶת הַצַּדִּיק, יְקַבְּלוּ אֶת זֹאת בַּחֲזָרָה בְּכֶפֶל כְּפָלַיִם, כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְאֹד מְאֹד מַקְפִּיד עַל בִּזְיוֹן הַצַּדִּיק, וְלֹא יֹאבֶה סְלֹחַ. וְאַף שֶׁאָנוּ רוֹאִים עַתָּה לְהֵפֶךְ, שֶׁהַצַּדִּיק בִּשְׁפַל הַמַּדְרֵגָה, אַךְ יֵשׁ דִּין וְיֵשׁ דַּיָּן, וּלְבַסּוֹף גָּבְיָה דִּילֵהּ, וְאֵין אָנוּ מְבִינִים דַּרְכֵי הַמָּקוֹם בָּרוּךְ הוּא. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (בְּרָכוֹת

ס.), שֶׁרַבִּי עֲקִיבָא אָמַר: לְעוֹלָם יְהֵא אָדָם רָגִיל לוֹמַר: כָּל מַאן דְּעָבִיד רַחֲמָנָא לְטַב עָבִיד. הַכֹּל זֶה לְטוֹבָה, אַף לֹא תָּמִיד אָנוּ מְבִינִים. וְלָכֵן אוֹמֵר שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ: ״מַה יִּתְרוֹן הָעוֹשֶׂה בַּאֲשֶׁר הוּא עָמֵל״, וְאוֹמֵר רַשִׁ״י: מַה יִּתְרוֹן שֶׁל הָעוֹשֶׂה רַע, בְּכָל שֶׁהוּא עָמֵל, גַּם הוּא עִתּוֹ יָבוֹא וְהַכֹּל אָבַד. [כְּמוֹ־כֵן בְּנֵי זוּג שֶׁמִּתְחַתְּנִים, הַבַּעַל צָרִיךְ לָדַעַת, שֶׁעָלָיו לְכַבֵּד אֶת הָאִשָּׁה, וְהָאִשָּׁה צְרִיכָה לְכַבֵּד אֶת בַּעְלָהּ, וְאִם נַעֲשִׂים חֲכָמִים בְּעֵינֵיהֶם, שֶׁהַבַּעַל חוֹשֵׁב שֶׁיָּכוֹל לְזַלְזֵל בְּאִשְׁתּוֹ וּלְהַשְׁפִּילָהּ, לְבַסּוֹף תִּבְרַח לוֹ, וְכֵן לְהֵפֶךְ. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (בָּבָא מְצִיעָא נט.): אוֹקִירוּ לְנְשֵׁייכוּ כִּי הֵיכִי דְּתִתְעַתְּרוּ; וְכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן סט), שֶׁהָעֲשִׁירוּת בָּאָה לָאָדָם בִּזְכוּת הָאִשָּׁה].

וְלָכֵן עָלֵינוּ לָקַחַת אֶת עַצְמֵנוּ בְּיָדֵינוּ, וְלִזְכֹּר הֵיטֵב הֵיטֵב, שֶׁאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעֲדֵי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, הַכֹּל זֶה אֱלֹקוּת וְאֵלֹקוּת זֶה הַכֹּל. וְאַף שֶׁרוֹאִים שֶׁאֵלּוּ הָרְשָׁעִים עוֹשִׂים חַיִל, וְיָדָם עַל הָעֶלְיוֹנָה, וְהֵם מְתְפָּאֲרִים שֶׁבִּטְּלוּ אֶת הַצַּדִּיק, וְעָקְרוּ אוֹתוֹ, אַךְ אֵינָם יוֹדְעִים שֶׁהַכֹּל מִשְּׂחָק, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא פֹּה אִתָּנוּ, עִמָּנוּ וְאֶצְלֵנוּ, וְיֵשׁ לוֹ יִתְבָּרַךְ כַּוָּנָה עֲמֻקָּה בַּמֶּה שֶׁעוֹשֶׂה. יוֹשֵׁב בַּשָּׁמַיִם יִשְׂחַק, ה׳ יִלְעַג לָמוֹ (תְּהִלִּים ב, ד), הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יוֹשֵׁב וְשׂוֹחֵק, לָכֶם נִדְמֶה שֶׁעַכְּרְתֶּם אֶת הַצַּדִּיק, בָּזֶה שֶׁדִּבַּרְתֶּם עָלָיו, פִּתַּחְתֶּם אֶת פִּיכֶם הַטָּמֵא עָלָיו, אַךְ אֵינְכֶם יוֹדְעִים אֵיזֶה רַע אַתֶּם גּוֹרְמִים לְעַצְמְכֶם.

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (בְּרָכוֹת נט.): לֹא נִבְרְאוּ רְעָמִים, אֶלָּא כְּדֵי לְפַשֵּׁט עַקְמוּמִיּוּת שֶׁבַּלֵּב. כָּךְ אָדָם מִסְתּוֹבֵב, אֵינוֹ מְפַחֵד מִשּׁוּם דָּבָר, וְהוּא גּוֹנֵב וְגוֹזֵל וְעוֹשֶׂה עַוְלוֹת, וְחוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת שֶׁל כְּפִירוּת וְאֶפִּיקוֹרְסוּת, בַּר מִינָן. וּלְפֶתַע פִּתְאֹם מַגִּיעִים עֲנָנִים שְׁחוֹרִים, וְנַעֲשִׂים רְעָמִים עַזִּים בִּמְאֹד מְאֹד, וּמַתְחִיל לִרְעֹד וְלִפְחֹד. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (קֹהֶלֶת ג, יד): ״הָאֱלֹקִים עָשָׂה שֶׁיִּרְאוּ מִלְּפָנָיו״ — אֵלּוּ הָרְעָמִים, אֲשֶׁר הֵם מַשְׁתִּיקִים אֶת הַלֵּב, וּמַפְחִידִים אֶת הָאָדָם, כְּדֵי שֶׁיֵּדַע שֶׁיֵּשׁ בּוֹרֵא כָּל עוֹלָמִים, שֶׁיַּרְגִּישׁ שֶׁלֹּא הוּא בַּעַל־הַבַּיִת, אֶלָּא יֵשׁ בּוֹרֵא וּמַנְהִיג לַבִּירָה, הַמְכַוֵּן וּמַשְׁגִּיחַ עֶל כָּל בְּרוּאָיו, וְאֵין הָעוֹלָם הֶפְקֵר.

וְאָמַר הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ רַבִּי פִּנְחָס מִקּוֹרִיץ זי״ע, שֶׁבֶּאֱמֶת לֹא הָרָעָמִים מַפְחִידִים אֶת הָאָדָם, אֶלָּא אִם הָרָעָמִים מַפְחִידִים אוֹתוֹ, סִימָן שֶׁאֵין לוֹ אֱמוּנָה, כִּי אִם הָיְתָה לוֹ אֱמוּנָה, הָיָה יוֹדֵעַ שֶׁהָרָעָמִים הֵם שְׁלִיחִים שֶׁל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְלָכֵן צְרִיכִים לִפְחֹד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְלֵידַע שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ פֶּה, וְהַהֶכְרֵחַ תָּמִיד לְדַבֵּר אֲלָיו, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ אִתָּנוּ, עִמָּנוּ וְאֶצְלֵנוּ, וְאֵינוֹ דּוֹמֶה אֵיךְ שֶׁאָדָם מִתְנַהֵג כְּשֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אִתּוֹ וְעִמּוֹ, לְמִי שֶׁחוֹשֵׁב שֶׁהוּא לְבַד, וְאֵין מִי שֶׁמִּסְתַּכֵּל עָלָיו, חַס וְשָׁלוֹם; כִּי בֶּאֱמֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא רוֹאֶה כָּל מַה שֶּׁקּוֹרֶה בְּכָל בַּיִת וּבַיִת. וְזֹאת עָלֵינוּ לְהַזְכִּיר לְעַצְמֵנוּ, שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְבָרֵחַ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ.

הִכַּרְתִּי אָדָם אֶחָד, שֶׁהָיָה כָּל־כָּךְ דָּבוּק בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּכְשֶׁשָּׁמַע בְּנֵי־אָדָם שֶׁמְּדַבְּרִים עַל דָּא וְהָא, הָיָה צוֹעֵק: ״נוּ, נוּ, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא פֶּה, אֵיךְ יְכוֹלִים לְדַבֵּר״, מֵחֲמַת שֶׁהָיְתָה לוֹ כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה יִרְאַת שָׁמַיִם. וְלָכֵן אָמַר הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ מִקּוֹרִיץ זי״ע, שֶׁאֵין צְרִיכִים לִפְחֹד מֵהָרָעָמִים אֶלָּא מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. וְכֵן אָמַר: הָבָה וְנִרְאֶה מַדּוּעַ אָדָם אֵינוֹ מְפֻחָד מִבְּרָקִים, אֶלָּא רַק מֵרָעָמִים? מַדּוּעַ זֶה נַעֲשֶׂה כֵּן? אֶלָּא הָעַיִן רוֹאָה הַרְבֵּה יוֹתֵר לְמֶרְחוֹק מִמַּה שֶׁהָאָזְנַיִם שׁוֹמְעוֹת, יְכוֹלִים לִרְאוֹת לְאַלְפֵי קִילוֹמֶטְרִים בָּתִּים, גַּגּוֹת, עֵצִים, נְהָרוֹת וַאֲגַמִּים, עֲנָנִים שֶׁהֵם כְּעֶשְׂרִים קִילוֹמֶטְרִים גֹּבַהּ וְכוּ׳, וְלִשְׁמֹעַ הָאָזְנַיִם שׁוֹמְעוֹת עַד גְּבוּל מְסֻיָּם הַרְבֵּה יוֹתֵר קָצָר. וְכֵיצַד נַעֲשִׂים בְּרָקִים וּרְעָמִים? אֶלָּא שְׁנֵי עֲנָנִים מִתְנַגְּשִׁים בְּיַחַד בְּכֹחַ כָּזֶה, שֶׁנַּעֲשֶׂה שֶׁבֶר עָנָן, וּמֵהַקּוֹל יוֹצֵא בָּרָק, וְיוֹרֵד שִׁטָּפוֹן שֶׁל מַיִם. וְאִם־כֵּן שׁוֹמְעִים תְּחִלָּה קוֹל הִתְנַגְּשׁוּת הָעֲנָנִים, וְאַחַר־כָּךְ רוֹאִים אֶת הַבָּרָק. אַךְ אֵלּוּ הָעֲנָנִים אֵינָם יְכוֹלִים לְהַצְלִיחַ, אֶלָּא אִם יֵשׁ בָּזֶה כֹּחַ חַשְׁמָלִי, וְלָכֵן נַעֲשָׂה הַבָּרָק בְּחַסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְעַל זֶה אָנוּ מְבָרְכִים שְׁתֵּי בְּרָכוֹת — עַל רְעָמִים: ״שֶׁכֹּחוֹ וּגְבוּרָתוֹ מָלֵא עוֹלָם״, וְעַל הַבְּרָקִים: ״עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית״, אָנוּ מוֹדִים לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ עַל אֲשֶׁר עוֹשֶׂה עִמָּנוּ. הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בָּרָא אֶת הַבְּרִיאָה בְּאֹפֶן הַזֶּה, שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ מְחַמֶּמֶת אֶת הַיָּם, וְעוֹלִים אֵדִים לְמַעְלָה וְנֶהְפָּכִים לַעֲנָנִים, וְאַחַר־כָּךְ מִתְנַגְּשִׁים וְנַעֲשָׂה גֶּשֶׁם וְכוּ׳. וּמַדּוּעַ עָשָׂה כֵּן הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא?

אֶלָּא אִם לֹא כֵּן, אֵלּוּ שֶׁהָיוּ גָּרִים בִּמְקוֹמוֹת גְּבוֹהִים, לֹא הָיָה מַגִּיעַ לָהֶם מַיִם וְכוּ׳.

פַּעַם אַחַת בָּא יְהוּדִי לְרַבֵּנוּ זַ״ל, וּפִיו מָלֵא טְעָנוֹת עָלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעָנָה לוֹ רַבֵּנוּ זַ״ל: הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא טוֹב לַכֹּל, ״טוֹב יְיָ״ה לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו״ (תְּהִלִּים קמה, ט), אַךְ אָדָם צָרִיךְ לְהִשָּׁמֵר לֹא לִנְגֹּעַ בַּשֵּׁנִי, כְּדֵי לֹא לְשַׁלֵּם מְחִיר כָּבֵד, שֶׁלֹּא תֵּאֵר וְלֹא שְׂעֵר כְּלָל וּכְלָל. לְמוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל הָיָה בֵּן בְּשֵׁם ר׳ יִצְחָק. הַבֵּן הַזֶּה הִתְגַּעְגֵּעַ מְאֹד לְאָבִיו, וְהֶיוֹת שֶׁהָיָה גָּר בָּעִיר טוּלְטְשִׁין, וְעָבַד שָׁם בַּדַּאַר, יָכוֹל הָיָה לִשְׁלֹחַ בְּכָל יוֹם מִכְתָּב לְאָבִיו, וְכָתַב לוֹ, שֶׁעוֹבְרוֹת עָלָיו כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה צָרוֹת וְכוּ׳. וּמוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל הֵשִׁיב לוֹ תְּשׁוּבָה מִכְתְּבֵי חִזּוּק, וּמִזֶּה נַעֲשָׂה סֵפֶר ״עָלִים לִתְרוּפָה״, שֶׁהֵם מִכְתְּבֵי מוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל, אֲשֶׁר רֹב הַמִּכְתָּבִים הֵם תְּשׁוּבָה לַבֵּן ר׳ יִצְחָק, וּבָהֶם חִזְּקוֹ וְעוֹדְדוֹ וְשִׂמְּחוֹ. וְכָךְ כָּתַב לוֹ: ״תֵּדַע לְךָ, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אוֹהֵב אֶת כֻּלָּם, לָמָּה אַתָּה כָּל־כָּךְ מַשְׁפִּיל עַצְמְךָ״ וְכוּ׳ וְכוּ׳? ! וְכָל הַמִּכְתָּבִים מְדַבְּרִים אֵיךְ שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אָב הָרַחֲמָן וְאוֹהֵב אוֹתָנוּ, וְאֵינֶנּוּ כָּל־כָּךְ כַּעֲסָן וְקַפְדָּן, חַס וְשָׁלוֹם, כְּפִי שֶׁאָנוּ חוֹשְׁבִים. הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא רוֹצֶה רַק אֶת הַטּוֹב שֶׁלָּנוּ, וּמִי גּוֹרֵם שֶׁיִּהְיֶה לָנוּ רַע וְנִסְבֹּל? אֲנַחְנוּ בְּעַצְמֵנוּ. ר׳ יִצְחָק הָיָה לוֹ חָבֵר, שֶׁהָיוּ כִּשְׁנֵי אַחִים, הַכֹּל עָשׂוּ בְּיַחַד — לָמְדוּ בְּצַוְותָּא, טִיְּלוּ בְּצַוְותָּא וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְהָיוּ כָּל־כָּךְ בְּטוּחִים שֶׁאַף פַּעַם לֹא יִפָּרְדוּ. מוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל תָּמִיד עוֹרֵר אֶת בְּנוֹ: אַל תֹּאמַר שֶׁהֶחָבֵר יִשָּׂאֵר עִמְּךָ, אֶלָּא תִּתְפַּלֵּל לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּי הוּא יִשָּׂאֵר אֶצְלְךָ, וְלֹא תִּפָּרְדוּ זֶה מִזֶּה. וְהָיָה הַדָּבָר לְפֶלֶא גָּדוֹל אֵצֶל רַבִּי יִצְחָק, וְחָשַׁב: הֲלֹא אֲנִי וַחֲבֵרִי אֲהוּבִים וּמְסוּרִים וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְלֹא הֵבִין מַשְׁמָעוּת הַדָּבָר, וְלֹא הִתְפַּלֵּל עַל כָּךְ, וְהִנֵּה לֹא אָרַךְ זְמַן הַרְבֵּה וְנַעֲשׂוּ שׂוֹנְאִים. וְאָז אָמַר ר׳ יִצְחָק: ״קָשֶׁה לִי לְהָבִין דָּבָר זֶה שֶׁנִּתְפָּרְדָה הַחֲבִילָה, אֵין זֹאת אֶלָּא מִפְּנֵי שֶׁלֹּא הָיְתָה לִי אֱמוּנַת חֲכָמִים בַּמֶּה שֶׁאָבִי אָמַר, וְרָצָה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לְהַרְאוֹתֵנוּ צִדְקַת הַדָּבָר״. וְלָכֵן הָעִקָּר לְהִתְחַזֵּק בֶּאֱמוּנַת חֲכָמִים תְּמִימָה, וְלֹא לִשְׁאֹל שׁוּם קֻשְׁיוֹת עָלָיו יִתְבָּרַךְ.

נִכְנַס אֵלַי פַּעַם אַבְרֵךְ צָעִיר שֶׁהִתְחַתֵּן, וְעָזַר לוֹ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־

הוּא, שֶׁנּוֹלְדוּ לוֹ שְׁנֵי יְלָדִים. וּבְנֵי הַזּוּג הָיוּ מְאֻשָּׁרִים בְּיוֹתֵר. וְעָנָה וְאָמַר לִי: אִשְׁתִּי מֻנַּחַת אֶצְלִי בַּכִּיס הַקָּטָן. וְעָנִיתִי לוֹ: אָסוּר לְדַבֵּר כָּךְ, אֶלָּא יוֹם אַחַר יוֹם צְרִיכִים לְהִתְפַּלֵּל אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיִּהְיֶה שְׁלוֹם־בַּיִת נִפְלָא. וְהִנֵּה אַחַר זְמַן הִתְקַשֵּׁר אֵלַי וְאָמַר לִי: כַּמָּה אַתֶּם צוֹדְקִים וְכוּ׳ וְכוּ׳. נִמְצָא, שֶׁאָדָם צָרִיךְ תָּמִיד לְבַקֵּשׁ אֶת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וּלְהִתְפַּלֵּל לְפָנָיו, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ אוֹהֵב אוֹתָנוּ בִּמְאֹד מְאֹד. וּמוּבָא בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ (ח״ב ה:): אִם עַם יִשְׂרָאֵל הָיוּ יוֹדְעִים אֵיךְ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אוֹהֵב אוֹתָם, הָיוּ רָצִים אֵלָיו, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים מב, ב): ״כְּאַיָּל תַּעֲרֹג עַל אֲפִיקֵי מַיִם, כֵּן נַפְשִׁי תַּעֲרֹג אֵלֶיךָ אֱלֹקִים״. אַיָּל נַעֲשָׂה צָמֵא יוֹתֵר מִכָּל הַחַיּוֹת, כִּי הוּא רָץ וּבוֹרֵחַ מֵחֲשָׁשׁ שֶׁתָּבוֹא אֵיזוֹ חַיָּה וְתִטְרְפֶנּוּ, וּמִתּוֹךְ הַיְגִיעָה וְהַטִּרְחָה — נַעֲשָׂה צָמֵא וּמְחַפֵּשׂ מַיִם, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, אִם עַם יִשְׂרָאֵל הָיוּ יוֹדְעִים אֵיךְ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אוֹהֵב אוֹתָם, הָיוּ רָצִים לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ וּמְשְׁתּוֹקְקִים אֲחָרָיו כְּאוֹתוֹ אַיָּל הַצָּמֵא לְמַיִם. אַךְ דָּא עָקָא, שֶׁנִּכְנְסָה שְׁטוּת לְרֹאשֵׁנוּ כְּאִלּוּ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּכַעַס עָלֵינוּ.

הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ הָרַבִּי מִשִּׁינִיווֹא זי״ע, בְּנוֹ שֶׁל הָרַבִּי מִצַּאנְז זי״ע, הָיָה מַחְמִיר גָּדוֹל. פַּעַם אַחַת הִתְאַכְסֵן אֶצְלוֹ חָמִיו, וּמִלֵּא לוֹ אֶת הַכּוֹס לְקִדּוּשׁ, וְעָלָה עַל גְּדוּתָיו, אָמַר לוֹ חָמִיו: וְכִי אַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁצָּרִיךְ כָּל־כָּךְ לְהַחְמִיר, לָמָּה אַתָּה כָּל־כָּךְ מַקְפִּיד?! הֲלֹא הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אוֹהֵב אוֹתָנוּ, וְאֵינוֹ כָּל־כָּךְ כַּעֲסָן כְּפִי שֶׁאַתָּה חוֹשֵׁב. רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר, שֶׁמִּי שֶׁאֵין לוֹ אֱמוּנָה, צָרִיךְ לַעֲבֹד קָשֶׁה, אֲבָל מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֱמוּנָה, מִכָּל מָקוֹם יָכוֹל לְעָבְדוֹ יִתְבָּרַךְ. הֵן בַּבַּיִת עִם הָאִשָּׁה וְהַיְלָדִים, לְכַבְּדָהּ וּלְיַקְּרָהּ, לְחַזְּקָהּ וּלְעָזְרָהּ, וּלְשַׂמֵּחַ אֶת הַיְלָדִים, וּלְהַכְנִיס אֲוִירָה שֶׁל שִׂמְחָה, זֶה נַחַת־רוּחַ לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רוֹצֶה רַק אֶת הַטּוֹב שֶׁלָּנוּ, וְשָׂמֵחַ מְאֹד עִם בְּנֵי זוּג שֶׁאֵינָם רָבִים זֶה עִם זֶה, עִם בְּנֵי זוּג שֶׁמְּכַבְּדִים וּמְיַקְּרִים זֶה אֶת זֶה. וְלָכֵן הַגְּאֻלָּה לֹא תַגִּיעַ, עַד שֶׁיָּבוֹא אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֵדֻיּוֹת ח, ז), שֶׁאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא בָּא לֹא לְרַחֵק וְלֹא לְקָרֵב, אֶלָּא לַעֲשׂוֹת שָׁלוֹם בֵּין הַבְּרִיּוֹת, הֵן בַּבַּיִת וְהֵן בַּחוּץ — לְהוֹצִיא מֵאִתָּנוּ אֶת הַגִּזְעָנוּת, שֶׁלֹּא יִהְיוּ הֶפְרֵשִׁים בֵּין עֵדוֹת לְעֵדוֹת. וְלָכֵן כָּתוּב

(מַלְאָכִי ג, כג): ״הִנְנִי שׁוֹלֵחַ לָכֶם אֶת אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא, לִפְנֵי בּוֹא יוֹם ה׳ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא״; קֹדֶם הַגְּאֻלָּה יָבוֹא אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא, וְהוּא יַעֲקֹר מֵאִתָּנוּ אֶת הַשִּׂנְאַת חִנָּם, לַחֲשֹׁב כְּאִלּוּ הָאֶחָד גָּדוֹל יוֹתֵר מִזּוּלָתוֹ, אֲשֶׁר זֶה נוֹבֵעַ מֵחֲמַת שֶׁשּׁוֹכְחִים, כִּי כֻּלָּנוּ בְּנֵי אַבְרָהָם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב.

הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ רַבִּי מָרְדֳּכַי מִנַּאדְבוֹרְנָא זי״ע, הָיָה בַּעַל רוּחַ־הַקֹּדֶשׁ גָּדוֹל. וּמֵרֹב דְּבֵקוּתוֹ לֹא הָיָה אֶצְלוֹ יוֹם וְלַיְלָה, הָיָה מִתְפַּלֵּל מְאֻחָר מְאֹד אַחַר הַצָּהֳרַיִם אוֹ לְעִתִּים לִפְנוֹת עֶרֶב — שַׁחֲרִית וְכוּ׳, וְהָרַבִּי מִשִּׁינִיוָוא לֹא אָחַז מִשִּׁיטָתוֹ וְחָלַק עָלָיו. פַּעַם הִגִּיעוּ שְׁנֵיהֶם בְּיוֹם שִׁשִּׁי לְאוֹתָהּ עֲיָרָה. וְהִתְאַכְסְנוּ בְּאַכְסַנְיָה מְכֻבֶּדֶת, אֵצֶל אֲנָשִׁים מְכֻבָּדִים וּנְשׂוּאֵי פָּנִים. הָרַבִּי מִנַּדְבוֹרְנָא הֵחֵל לְהִתְפַּלֵּל שַׁחֲרִית, וְהָרַבִּי מִשִּׁינִיוָוא הִקְפִּיד מְאֹד. עָנָה וְאָמַר הָרַבִּי מִנַּדְבוֹרְנָא לְרֹאשׁ הַקָּהָל: לֵךְ אֱמֹר לָרַבִּי מִשִּׁינִיוָוא שֶׁלֹּא יַקְפִּיד עָלַי, אֲנִי יוֹדֵעַ מַה שֶּׁאֲנִי עוֹשֶׂה, וְאִם לֹא יַפְסִיק לְדַבֵּר עָלַי, אֶהֱפֹּךְ לוֹ אֶת הַכּוֹס שֶׁל קִדּוּשׁ. רֹאשׁ הַקָּהָל הָיָה אוֹבֵד עֲצוֹת, אֵיךְ יַעֲשֶׂה כֵּן?! וּמִצַּד שֵׁנִי אֵיךְ לֹא יְצַיֵּת אֶת הָרַבִּי מִנַּדְבוֹרְנָא?! אֲזַי הִתְיַשֵּׁב כָּךְ, הֱיוֹת שֶׁהָרַבִּי מִנַּדְבוֹרְנָא מִתְפַּלֵּל מְאֻחָר — יִתְפַּלֵּל אֶצְלוֹ, וְאַחַר־כָּךְ יֵלֵךְ לַטִּישׁ שֶׁל הָרַבִּי מִשִּׁינִיוָוא, שֶׁמִּזְמַן גָּמַר אֶת הַתְּפִלָּה וְהַסְּעֻדָּה. וְכֵן הָיָה, שֶׁבָּא אֵלָיו אַחַר הַתְּפִלָּה. אֲבָל חָשַׁשׁ מְאֹד לוֹמַר לוֹ אֶת דִּבְרֵי הָרַבִּי מִנַּדְבוֹרְנָא, אַךְ בְּכָל זֹאת חָשַׁשׁ שֶׁלֹּא לוֹמַר, וְהָיָה אוֹבֵד עֲצוֹת, בְּכֵן הֶחְלִיט לְלַוּוֹת אֶת הָרַבִּי מִשִּׁינִיוָוא לְבֵיתוֹ, וְסִפֵּר לוֹ הַצַּדִּיק, שֶׁעוֹד לֹא אֵרַע לוֹ דָּבָר כָּזֶה, שֶׁבְּעֵת שֶׁעָמַד לְקַדֵּשׁ, נָתַן לוֹ מִישֶׁהוּ דְּחִיפָה, וְכוֹס הַיַּיִן נִשְׁפַּךְ. וְאָז עָנָה וְאָמַר רֹאשׁ הַקָּהָל: רַבִּי, הָרַבִּי מִנַּדְבוֹרְנָא אָמַר, שֶׁאַגִּיד לָכֶם שֶׁתַּפְסִיקוּ לְדַבֵּר עָלָיו, כִּי אַחֶרֶת יַהֲפֹךְ אֶת כּוֹס הַקִּדּוּשׁ שֶׁלָּכֶם. וְעָנָה וְאָמַר לוֹ הָרַבִּי מִשִּׁינִיוָוא: לָמָּה לֹא אָמַרְתָּ לִי זֹאת קֹדֶם, כִּי אָז הָיִיתִי מַחֲזִיק אֶת הַכּוֹס בִּשְׁתֵּי יָדַיִם. וּמָה אֶעֱשֶׂה? שֶׁאוֹהֲבִים אוֹתוֹ בַּשָּׁמַיִם מְאֹד.

נִמְצָא מִכָּל זֶה, שֶׁהַצַּדִּיקִים הֵם קְדוֹשִׁים וּטְהוֹרִים, וְאֵיךְ יִתָּכֵן שֶׁהֵם צְרִיכִים לְסִבַּל כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה? זֹאת אֵין יְכוֹלִים לְהָבִין, אַךְ אָנוּ מַאֲמִינִים בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁמַּה שֶּׁקּוֹרֶה עִם הַצַּדִּיקִים זֶה לְטוֹבָה.

הָרַבִּי רַבִּי זוּשָׁא מֵאַנִיפּוֹלִי זי״ע הִתְאַכְסֵן פַּעַם אַחַת בְּחַג הַסֻּכּוֹת אֵצֶל חֲבֵרוֹ הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ ר׳ יֵיבִי מֵאוֹסְטְרָהָא (ר׳ יַעֲקֹב יוֹסֵף). וּבְחוּץ לָאָרֶץ בְּעוֹנַת הַסֻּכּוֹת קַר בִּמְאֹד מְאֹד. ר׳ יֵיבִי הֵכִין מִטָּה וּשְׁמִיכָה עָבָה וְכָרִית, שֶׁהָרַבִּי רַבִּי זוּשָׁא יִהְיֶה לוֹ הֵיכָן לִישֹׁן. הָיְתָה הַסֻּכָּה קְטַנָּה וּבָהּ מָקוֹם לְמִטָּה אַחַת, וְהוּא הֶחְלִיט לְהִשָּׁאֵר עֵר כָּל הַלַּיְלָה. וְעָנָה לוֹ הָרַבִּי רַבִּי זוּשָׁא: אַתָּה תִּישַׁן בַּמִּטָּה, וְזוּשָׁא יִישַׁן עַל הָאָרֶץ. פִּתְאֹם שָׁמְעוּ אֶת רַבִּי זוּשָׁא אוֹמֵר: ״רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, לְזוּשָׁא קַר״, וּלְפֶתַע נַעֲשָׂה חַם בַּסֻּכָּה. וְהִנֵּה שָׁמְעוּ עוֹד: ״רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, לְזוּשָׁא עֲדַיִן קַר מְאֹד״, וְנַעֲשָׂה עוֹד יוֹתֵר חַם. וְשׁוּב שָׁמְעוּ: ״רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, לְזוּשָׁא קַר מְאֹד״. וְנַעֲשָׂה חַם גָּדוֹל כָּל־כָּךְ, שֶׁר׳ יֵיבִי הֶצְרַךְ לְהָסִיר אֶת הַשְּׁמִיכָה. וּבִקֵּשׁ ר׳ יֵיבִי: ״הַפְסִיקוּ לְבַקֵּשׁ, כִּי עוֹד מְעַט נִשָּׂרֵף שְׁנֵינוּ מֵרֹב חֹם״. נִמְצָא מִכָּל זֶה מַהִי גְּדֻלַּת הַצַּדִּיקִים, וּמַה הֵם יְכוֹלִים לִפְעֹל.

עַל־כֵּן עָלֵינוּ לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד, שֶׁיֵּשׁ לָנוּ רַבִּי כָּזֶה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (שִׂיחוֹת־הָר״ן, סִימָן קעז); וְאָמְרוּ עַל זֶה אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אִם אֵינֶנּוּ שְׂמֵחִים עִם רַבֵּנוּ זַ״ל, סִימָן שֶׁאָנוּ רְחוֹקִים לְגַמְרֵי מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְאֵין לָנוּ אֱמוּנַת חֲכָמִים. וְלָכֵן זֶה הַסִּימָן אִם יֵשׁ לָנוּ אֱמוּנַת חֲכָמִים — אִם נִרְקֹד מֵרֹב שִׂמְחָה, ״אַשְׁרֵינוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ, וּמַה יָּפָה יְרֻשָּׁתֵנוּ, וּמַה נָּעִים גּוֹרָלֵנוּ״, אַשְׁרֵינוּ שֶׁיֵּשׁ לָנוּ רַבִּי כָּזֶה, וְזֶה סִימָן שֶׁיֵּשׁ לָנוּ אֱמוּנַת חֲכָמִים.

לָכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶת כֻּלְּכֶם, אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! הַתְחִילוּ לִרְקֹד מֵרֹב שִׂמְחָה, כָּל מַה שֶּׁקּוֹרֶה זֶה מֵאִתּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמֵר שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ: ״מַה יִּתְרוֹן הָעוֹשֶׂה בַּאֲשֶׁר הוּא עָמֵל״, וְאוֹמֵר רַשׁ״י: מַה יִּתְרוֹן שֶׁל הָעוֹשֶׂה רַע בְּכָל שֶׁהוּא עָמֵל, גַּם הוּא עִתּוֹ יָבוֹא וְהַכֹּל אָבַד; הַסָּמֶ״ךְ־מֵ״ם חוֹשֵׁב שֶׁיַּעֲקֹר אֶת הַקְּדֻשָּׁה, אַךְ אֵינוֹ יוֹדֵעַ, שֶׁלְּבַסּוֹף גָּבֶה דִּילֵהּ. וְלָכֵן לְעֵת עַתָּה עָלֵינוּ לִשְׂמֹחַ בִּמְאֹד מְאֹד וּלְהִתְחַזֵּק יַחַד. וַאֲנִי מִתְחַנֵּן אֲלֵיכֶם, אַף אֶחָד שֶׁלֹּא יִתְעָרֵב בְּעֵסֶק זוּלָתוֹ, אַל תִּתְחַבּוּ אַפְּכֶם לְמָקוֹם שֶׁאֵינוֹ שַׁיָּךְ לָכֶם. בִּלְעָם הָרָשָׁע רָצָה לְקַלֵּל אֶת עַם יִשְׂרָאֵל וְלֹא יָכוֹל הָיָה, כִּי הִסְתַּכֵּל וְרָאָה שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל בָּנוּ אֶת בָּתֵּיהֶם כְּשֶׁאֵין פְּתָחֵיהֶם זֶה מוּל זֶה (עַיֵּן בָּבָא בַּתְרָא ס.), וְזוֹ

מִדַּת הַצְּנִיעוּת, שֶׁאֵין יְכוֹלִים לִרְאוֹת אֶת הַנַּעֲשֶׂה בְּבֵית חֲבֵרוֹ, וְאָז פָּתַח וְאָמַר (בַּמִּדְבָּר כד, ה): "מַה טֹּבוּ אׇהָלֶיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל". אַל לוֹ לָאָדָם לְהִתְעָרֵב בְּנַעֲשֶׂה אֵצֶל הַזּוּלַת. וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אָבוֹת ב, ד): אַל תָּדִין אֶת חֲבֵרְךָ עַד שֶׁתַּגִּיעַ לִמְקוֹמוֹ.

לָזֹאת אֲבַקֵּשׁ מְאֹד, אִם אַתֶּם אוֹהֲבִים אֶת הַצַּדִּיק, רְאוּ לְצַיֵּת אוֹתוֹ, וְאַל תִּתְעָרְבוּ בְּעִנְיָנִים שֶׁאֵינָם שַׁיָּכִים אֲלֵיכֶם. אַתֶּם תִּרְאוּ לְדָאֹג לְבֵיתְכֶם שֶׁיִּהְיֶה בּוֹ שְׁלוֹם־בַּיִת, שֶׁתִּהְיֶה בּוֹ אֲוִירָה שֶׁל שִׂמְחָה, תְּשַׂמְּחוּ אֶת הַיְלָדִים, אֵין יוֹתֵר קְטָטוֹת וּמְרִיבוֹת, אֶלָּא רַק אַהֲבָה וְשָׁלוֹם, וְאָז הַשְּׁכִינָה תִּשְׁרֶה בְּתוֹךְ הַבַּיִת.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁעַל־יְדֵי הַשִּׂמְחָה שֶׁתִּשְׂמְחוּ, נַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ אֶת שִׂמְחַת הַגְּאֻלָּה.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקלט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסִדְרֵי כִּי תָבוֹא, י״ד אֱלוּל ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ.

רְאֵה לְקַיֵּם אֶת כָּל מַה שֶּׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי אֶצְלְךָ הָעִקָּר הוּא הַצְּמִצּוּם, כְּפִי שֶׁתִּזְכֶּה לְצַמְצֵם אֶת עַצְמְךָ, כֵּן תַּצְלִיחַ בְּדַרְכְּךָ. וְעִקַּר הַצְּמִצּוּם זוֹכִים עַל־יְדֵי מִדַּת הַשִּׁמְחָה, כְּשֶׁתִּהְיֶה תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, אֲזַי תַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ. עַל־כֵּן אַתָּה צָרִיךְ לַעֲבֹד הָרִבְּה עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה. וּמַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, אִם הָיִיתָ לוֹקֵחַ כַּדּוּרֵי הַרְגָּעָה, וְזֶה לֹא בְּזָיוֹן, כִּי הָעֲצַבִּים הוֹרְסִים אֶת הָאָדָם

לְגַמְרֵי, עַל־כֵּן רְאֵה לְצַיֵּת אוֹתִי בְּדָבָר זֶה, וְלֵךְ אֶל רוֹפֵא, וּתְקַבֵּל כַּדּוּרֵי הַרְגָּעָה וְתֵרָגַע.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל. וַחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (עַיֵּן פְּסִיקְתָא דְּרַב כַּהֲנָא כד, יב): אָדָם עוֹמֵד בַּשּׁוּק, וּמְחָרֵף וּמְגַדֵּף כְּלַפֵּי מַעְלָה, עִם כָּל זֹאת כְּשֶׁשָּׁב בִּתְשׁוּבָה, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְקַבֵּל אוֹתוֹ, וְעַל־כֵּן עֲדַיִן מוֹעִילָה לְךָ תְּשׁוּבָה.

וְעִקַּר תְּשׁוּבָתְךָ הִיא לִהְיוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, וְלַעֲבֹד עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה, וּלְהַכְנִיס אֶת הַשִּׂמְחָה בְּתוֹךְ בֵּיתְךָ — זוֹ אִשְׁתְּךָ, וְכֵן בֵּין יְלָדֶיךָ.

הֵן אֱמֶת, שֶׁכָּל זֶה נִדְמֶה לְךָ כְּאִלּוּ מִי יוֹדֵעַ מַה וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי כָּל תְּשׁוּבָתְךָ הִיא שִׂמְחָה, וְהַשִּׂמְחָה תְּיַשֵּׁב אֶת דַּעְתְּךָ, וְתִזְכֶּה לְהִכָּלֵל בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

נָא וְנָא רְאֵה לְחַפֵּשׂ לְעַצְמְךָ אֵיזוֹ עֲבוֹדָה, כִּי טוֹב תַּלְמוּד תּוֹרָה עִם דֶּרֶךְ אֶרֶץ, שֶׁיִּגִּיעַת שְׁנֵיהֶם מַשְׁכַּחַת עָוֹן (אָבוֹת ב, ב).

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל הִקְפִּיד מְאֹד מְאֹד לְכַבֵּד אֶת הָאִשָּׁה, כִּי בַּסְּפִירוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת הָאִשָּׁה הִיא בִּבְחִינַת מַלְכוּת, וּצְרִיכִים לְתַקֵּן אוֹתָהּ, שֶׁתִּהְיֶה פַּרְצוּף בִּפְנֵי עַצְמָהּ, וְלֹא לְדַכֵּא אוֹתָהּ, חַס וְשָׁלוֹם, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁלֹּא לְהַכּוֹתָהּ, חַס וְשָׁלוֹם. עַל־כֵּן רְאֵה לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה, וְתַחֲזֹר אֶל אִשְׁתְּךָ בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרֵעוּת, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁיִּתְהַפֵּךְ בֵּיתְךָ לִהְיוֹת גַּן־עֵדֶן מַמָּשׁ.

כִּי בֶּאֱמֶת מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ דַּעַת, וְדָבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזַי מְהַפֵּךְ אֶת בֵּיתוֹ לְגַן־עֵדֶן הַתַּחְתּוֹן. וְאֵיךְ זוֹכִים לָזֶה? עַל־יְדֵי שֶׁיֵּשׁ הֲבָנָה הֲדָדִית, וְאֶחָד מְוַתֵּר לַשֵּׁנִי.

נָא וְנָא רְאֵה לְקַיֵּם אֶת דִּבְרֵי אֱלֹהֶ, וְאָז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, י״ד אֱלוּל ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁתִּזְכִּי לַעֲבֹר אֶת הַהֶרָיוֹן בְּנָקֵל, וְתִהְיֶה לָךְ הוֹלָדָה בְּקַלּוּת, וְתִזְכִּי לְרִוּוּת רֹב נַחַת מִכָּל הַיְלָדִים.

אוֹדוֹת שְׁאֵלָתֵךְ בְּעִנְיַן בְּנֵךְ, כְּבָר כָּתַבְתִּי לָךְ שֶׁתַּעֲשִׂי כַּעֲצַת הָרוֹפְאִים, וְאִם הֵם אוֹמְרִים שֶׁצָּרִיךְ לַעֲשׂוֹת אֶת הַנִּתּוּחַ בְּעוֹד שָׁנָה וָחֵצִי, בְּוַדַּאי אֵין עֲלֵיכֶם לִדְחֹק כְּלָל לַעֲשׂוֹת עַכְשָׁו. וּבִכְלָל בְּעִנְיַן נִתּוּחַ כָּזֶה, זֶה כְּהַיּוֹם לֹא דָּבָר מְסֻכָּךְ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְבִנְכֶם וּלְכָל יוֹצְאֵי חֲלָצֵיכֶם, וְתִזְכּוּ לְכָל טוּב אֲמִתִּי וְנִצְחִי.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תקמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, י״ד אֱלוּל ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

הִנֵּה לְעֵת צֵאת הַשָּׁנָה בָּאתִי לְבָרֵךְ אוֹתָךְ בִּברְכַּת ״כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה״ לִקְרַאת הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה, וְיַעֲזֹר לָךְ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּזְכֶּה לִשְׁנַת חַיִּים וּבְרִיאוּת וּפַרְנָסָה בְּשֶׁפַע, וְיִהְיֶה שָׁלוֹם בְּבֵיתְכֶם, וְתִרְווּ רֹב נַחַת מִצֶּאֱצָאֵיכֶם.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁנִּזְכֶּה לְהַכְנֵס בְּקֶרוֹב לָגוּר בַּעֲיָרָה יַבְנְאֵל, וְנִהְיֶה שְׁכֵנִים טוֹבִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, י״ד אֱלוּל ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרֵךְ הַקָּשֶׁה מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלַיִךְ מְרִירוּת דִּמְרִירוּת וַעֲצָבוּת וְכוּ׳.

מָה אֹמַר לָךְ! רַבֵּנוּ זַ״ל גִּלָּה לָנוּ עֵצוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלָאוֹת, אֵיךְ לַהֲפֹךְ אֶת כָּל הַחַיִּים הַיּוֹמְיוֹמִיִּים לְתַעֲנוּגֵי גַּן־עֵדֶן, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מַטְעֶה אֶת עַצְמוֹ, וּמְקַבֵּל אֶת לְמוּדֵי רַבֵּנוּ זַ״ל.

עָלַיִךְ לָדַעַת, כִּי הַחַיִּים מְלֵאִים צָרוֹת וְיִסּוּרִים, וְאִי אֶפְשָׁר לַעֲבֹר אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה, כִּי אִם עַל־יְדֵי אֱמוּנָה בְּרוּרָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ וְהַבֵּן אֶל אָבִיו, כִּי בָּזֶה שֶׁהָאָדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, בָּזֶה מִתְחַזֵּק אֱמוּנָתוֹ, עַד שֶׁמַּמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ הָאָרַת הַשְׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה, וְאֵינוֹ נִמְצָא לְבַד.

יֵשׁ מַאֲמַר הֶחָכָם: מִי שֶׁיִּדְבַּק בֶּאֱמוּנָה — יִדְבַּק בּוֹ רָצוֹן בְּנֵי־אָדָם, וּמִי שֶׁתִּתְמַעֵט אֱמוּנָתוֹ — יִרְבּוּ אוֹיְבָיו; הַיְנוּ כְּשֶׁאָדָם מְדַבֵּק אֶת עַצְמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיוֹדֵעַ אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְהַכֹּל לַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא, אֲזַי אֵינוֹ מְפַחֵד מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, וְאֵינוֹ צָרִיךְ אֶת שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, אָז יִתְרַבֶּה בּוֹ רָצוֹן בְּנֵי־אָדָם, כִּי כָּל אֶחָד רוֹצֶה גַּם־כֵּן לְהִתְעַלּוֹת, מַה שֶּׁאֵין כֵּן כְּשֶׁאָדָם נוֹפֵל מֵהָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וְחוֹשֵׁב שֶׁזֶּה יָכוֹל לְהַזִּיק לוֹ, וְזֶה יָכוֹל לְהַזִּיק לוֹ, עַל־יְדֵי־זֶה יִתְרַבּוּ אוֹיְבָיו.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ לִמְצֹא אֶת בֶּן זוּגֵךְ, הָעִקָּר אַל תִּבְחֲרִי הַרְבֵּה, רַק אֶת הַזִּוּוּג הָרִאשׁוֹן שֶׁיְּזַמְּנוּ לָךְ — תִּקְחִי.

נָא וְנָא רְאִי לִשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר אוֹתָךְ, כִּי כָּל הַבְּרָכוֹת וְהַהַצְלָחוֹת לָאָדָם בָּאוֹת עַל־יְדֵי שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְעַל־כֵּן הַזּוֹכֶה לִשְׁמֹר שַׁבָּת — נִתְבָּרֵךְ בְּכָל מִינֵי בְּרָכוֹת.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תקמג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא אֶל הַקִּבּוּץ, י״ד אֱלוּל ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי שָׂמֵחַ לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּתִקֻּף יְרִידוֹתֶיךָ וּנְפִילוֹתֶיךָ.

וְהָעוֹלֶה עַל הַכֹּל, שָׂמַחְתִּי בָּזֶה שֶׁאַתָּה זוֹכֶה וּמְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים בַּהֲפָצַת מַעְיְנוֹת הַחָכְמָה חוּצָה, וְאַתָּה מְזַכֶּה אוֹתָם לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כַּמּוּבָא בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ (נָשׂא קכח.): זַכָּאָה מָאן דְּרָדִיף בָּתַר חַיָּבַיָּא, שְׁמוֹ חָקוּק בְּכָל הָעוֹלָמוֹת.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! רָאוּי לָנוּ לָתֵת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּכָל יוֹם וָיוֹם עַל גֹּדֶל הַיְשׁוּעָה וְהַחֶסֶד שֶׁעָשָׂה וְעוֹשֶׂה וְיַעֲשֶׂה עִמָּנוּ, כִּי הַכֹּל חֶסֶד, וְ״עוֹלָם חֶסֶד יִבָּנֶה״ (תְּהִלִּים פט, ג), וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מַנְהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד גָּדוֹל, אֲשֶׁר לְמַעְלָה מִשִּׂכְלֵנוּ וְדַעְתֵּנוּ.

וְעִקַּר הַהוֹדָאָה הוּא עַל יְשׁוּעַת הַנֶּפֶשׁ, עַל הַנִּסִּים וְהַנִּפְלָאוֹת וְהַטּוֹבוֹת שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹשֶׂה עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וְשָׁעָה, שֶׁמְּסַבֵּב סִבּוֹת וְטוֹבוֹת בְּכָל עֵת, בְּאֹפֶן שֶׁסּוֹף כָּל סוֹף יִהְיֶה לוֹ תִּקּוּן לָנֶצַח עַל־כָּל־פָּנִים, וְאִם יִרְצֶה יוּכַל לִזְכּוֹת עַל־יְדֵי־זֶה לְמַעֲלוֹת גְּדוֹלוֹת וְנִפְלָאוֹת בְּכָל עֵת שֶׁיִּרְצֶה לְהִתְעוֹרֵר לָשׁוּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ טוֹב לַכֹּל תָּמִיד, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו. וְזֶה יָדוּעַ, שֶׁעִקַּר הָרַחֲמָנוּת וְהַטּוֹבוֹת אֲמִתִּיּוֹת הִיא הַטּוֹבָה הַנִּצְחִית — לִזְכּוֹת לְהִתְקָרֵב לַעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ בֶּאֱמֶת, וְחוּץ מִזֶּה הַכֹּל הֶבֶל, וּבְוַדַּאי אֵין עִקַּר רַחֲמֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לָתֵת לָאָדָם פַּרְנָסָה וְרַחֲבוּת, וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה, כִּי מַה יִּתְרוֹן לוֹ בְּכָל זֶה, אִם לֹא יִזְכֶּה, חַס וְשָׁלוֹם, עַל־יְדֵי־זֶה לְהִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּוַדַּאי אֵין זוֹ נִקְרֵאת טוֹבָה וְרַחֲמָנוּת, אִם יִתְּנוּ לָאָדָם אֶלֶף אֲדָמִים אוֹ יוֹתֵר

בְּמַתָּנָה, וְאַחַר־כָּךְ יַכּוּ וְיַיְסְרוּ אוֹתוֹ בְּעִנּוּיִים קָשִׁים וּמָרִים כַּמָּה מֵאוֹת שָׁנִים. וּבִפְרָט הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא יוֹדֵעַ כָּל הָעֲתִידוֹת, וּמִי יוֹדֵעַ כְּמוֹתוֹ, שֶׁכָּל הָעוֹלָם הַזֶּה הֶבֶל וָרִיק כְּצֵל עוֹבֵר, וְאֵין שׂוּם טוֹבָה שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה נִקְרֵאת בְּשֵׁם טוֹבָה כְּלָל, וְאֵין שׂוּם טוֹבָה וְרַחֲמָנוּת נִקְרָאִים בְּשֵׁם טוֹבָה, כִּי אִם כְּשֶׁתִּצְמַח מִזֶּה אֵיזוֹ טוֹבָה וִישׁוּעָה לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְכָל הַטּוֹבוֹת וְהַנִּסִּים וְהַנִּפְלָאוֹת שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹשֶׂה עִמָּנוּ בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת, הַכֹּל הוּא רַק מַה שֶּׁהוּא יִתְבָּרַךְ חוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת לְבַל יִדַּח מִמֶּנּוּ נִדָּח לְעוֹלָם, וְהוּא מְסוֹבֵב כָּל הַסִּבּוֹת, שֶׁמְּסַבֵּב עִם כָּל אֶחָד בְּאֹפֶן שֶׁיִּזְכֶּה הָאָדָם לְמַה שֶּׁיִּזְכֶּה, אִם יִרְצֶה וְאִם לָאו, עַל־כָּל־פָּנִים לֹא יִהְיֶה נֶאֱבָד לְגַמְרֵי, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נָתַן הַבְּחִירָה לָאָדָם, אַךְ אַף־עַל־פִּי־כֵן אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה (קִדּוּשִׁין ל.): בְּכָל יוֹם יִצְרוֹ שֶׁל אָדָם מִתְגַּבֵּר עָלָיו, וְאִלְמָלֵא הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עוֹזְרוֹ, הָיָה נוֹפֵל בְּיָדוֹ וְכוּ׳.

וּמִי שֶׁנִּכְנָס אֵיזֶה זְמַן בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יָכוֹל לִרְאוֹת מֵרָחוֹק פְּלָאֵי פְּלָאוֹת, נִסִּים וְנִפְלָאוֹת, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹשֶׂה עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד, בְּאֹפֶן שֶׁיִּשָּׁאֵר קַיָּם בְּקְדֻשַּׁת יִשְׂרָאֵל וְכוּ׳. כִּי עִקַּר הַנִּסִּים וְהַנִּפְלָאוֹת שֶׁאָנוּ מְשַׁבְּחִין לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עִקַּר הַהוֹדָאָה הוּא עַל יְשׁוּעוֹת הַנִּפְלָאוֹת שֶׁל הַנֶּפֶשׁ, שֶׁעוֹשֶׂה עִמָּנוּ נִסִּים וְנִפְלָאוֹת גְּדוֹלוֹת וְנוֹרָאוֹת בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה, בְּאֹפֶן שֶׁנִּזְכֶּה לִבְלִי לְהִתְרַחֵק מִמֶּנּוּ, חַס וְשָׁלוֹם. וְלֹא דַּי שֶׁאֵין מְרַחֵק אוֹתָנוּ בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, אַף גַּם בְּעֹצֶם רַחֲמָיו הַמְּרֻבִּים, הוּא מְהַפֵּךְ הַיְרִידָה לַעֲלִיָּה, הָעֲוֹנוֹת לִזְכֻיּוֹת, וְעוֹשֶׂה עִמָּנוּ נִסִּים וְנִפְלָאוֹת נוֹרָאִים בְּכָל עֵת, בְּאֹפֶן שֶׁנִּזְכֶּה בְּכָל פַּעַם לָצֵאת מֵאֲפֵלָה לְאוֹרָה, מֵחֹשֶׁךְ לְאוֹר גָּדוֹל.

אַשְׁרֵנוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ, שֶׁזָּכִינוּ לְהִתְקָרֵב אֶל רַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, שֶׁיֵּשׁ לוֹ דִּבּוּרִים כָּאֵלּוּ לְהַחֲיוֹת נְפָשׁוֹת פְּגוּמוֹת כָּמוֹנוּ הַיּוֹם, הַמְּלֻכְלָכוֹת בְּכָל מִינֵי טֻמְאוֹת שֶׁבָּעוֹלָם, וּמְחַיֶּה אוֹתָנוּ בְּשִׁבְעָה מְשִׁיבֵי טַעַם וּבְכָל מִינֵי דִּבּוּרִים יְקָרִים, שֶׁהֵם רְפוּאוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלָאוֹת, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל כָּל הַחֶסֶד הַנִּפְלָא הַזֶּה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא אֶל הָאָרֶץ, י״ד אֱלוּל ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעַ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

הִנֵּה לְעֵת צֵאת הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה, בָּאתִי לְבָרֵךְ אוֹתְךָ בִּבְרָכַת ״כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה״. יַעֲזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּזְכֶּה לְשָׁנָה טוֹבָה וּמְתֻקָּה, שְׁנַת עֹשֶׁר וְכָבוֹד, וְלִבְרִיאוּת הַשְּׁלֵמָה, וְתִזְכּוּ לְפַרְנָסָה וּלְשֶׁפַע, וְיִהְיֶה שָׁלוֹם בְּבֵיתְכֶם וְשָׁלוֹם בֵּין כְּלַל יִשְׂרָאֵל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, י״ד אֱלוּל ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, וּבִפְרָטִיּוּת לִרְאוֹת אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַדֵּשׁ בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, אֲשֶׁר אֵין לְךָ טוֹב מִזֶּה. וְרַבֵּנוּ זַ״ל גִּלָּה לָנוּ, אֲשֶׁר מִי שֶׁפָּגַם בְּמֹחוֹ, וְהִרְהֵר הִרְהוּרִים רָעִים, אֲזַי תִּקּוּנוֹ — שֶׁיְּהַרְהֵר בְּדִבְרֵי תוֹרָה, וִיחַדֵּשׁ חִדּוּשִׁים, וְזֶה יִהְיֶה תִּקּוּן עַל הֶעָבָר, הַיְנוּ כְּנֶגֶד מַה שֶׁהִרְהֵר הִרְהוּרִים רָעִים עַד עַכְשָׁו, מֵעַתָּה יְהַרְהֵר בַּתּוֹרָה וִיחַדֵּשׁ חִדּוּשִׁים (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן קה).

וְהִנֵּה יְדוּעִים דִּבְרֵי רַבֵּנוּ הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי״ע, שֶׁפֵּרֵשׁ מַאֲמָרָם זַ״ל (חֲגִיגָה ט.): אֵינוֹ דּוֹמֶה הַשּׁוֹנֶה פִּרְקוֹ מֵאָה פְּעָמִים לַשּׁוֹנֶה פִּרְקוֹ מֵאָה פְּעָמִים וְאַחַד. שֶׁהַכַּוָּנָה הִיא, שֶׁאֵינוֹ דּוֹמֶה הַשּׁוֹנֶה פִּרְקוֹ לְבַד, אֲפִלּוּ שֶׁלּוֹמֵד מֵאָה פְּעָמִים, מֵאֲשֶׁר לוֹמֵד הָאָדָם עִם הָאֶחָד, שֶׁהוּא יְחִידוֹ שֶׁל עוֹלָם — הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא (עַיֵּן דֶּגֶל מַחֲנֵה אֶפְרַיִם, דְּרוּשׁ לְפוּרִים, דִּבּוּר הַמַּתְחִיל: וַיֹּאמֶר). הַיְנוּ בְּשָׁעָה שֶׁהָאָדָם לוֹמֵד, צָרִיךְ

שֶׁיִּהְיֶה בַּלִּמּוּד הֶאָרָה וְחִיּוּת וּדְבֵקוּת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁזֶּה עִקַּר שְׁלֵמוּת הַלִּמּוּד, וְאָז נַעֲשֶׂה פָּרֶה וְרָבֶה, וְזוֹכֶה לְחַדֵּשׁ חִדּוּשִׁים אֲמִתִּיִּים בַּתּוֹרָה.

וְהִנֵּה כְּשֶׁאָדָם מְבַטֵּל אֶת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְיוֹדֵעַ תָּמִיד, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וּמַכְנִיס אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ בָּזֶה, עַל־יְדֵי־זֶה עוֹלֶה עַד הָאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, שֶׁזֶּה הַמַּזָּל שֶׁל יִשְׂרָאֵל. כְּעֵין שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבָּת קנו.): אֵין מַזָּל לְיִשְׂרָאֵל; וּפֵרְשׁוּ עַל זֶה הַצַּדִּיקִים (עֵין דֶּגֶל מַחֲנֵה אֶפְרַיִם, פָּרָשַׁת בְּרֵאשִׁית), כִּי הָ׳אֵין׳ הֵינוּ הָאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, הוּא הַמַּזָּל לְיִשְׂרָאֵל, וּמִשָּׁם נִמְשָׁךְ לְעַם יִשְׂרָאֵל בָּנַי, חַיַּי וּמְזוֹנַי; כִּי בָּנַי, חַיַּי וּמְזוֹנַי לָאו בְּזְכוּתֵיהּ תַּלְיָא, אֶלָּא בְּמַזָּלָא עִלָּאָה תַּלְיָא, שֶׁהוּא הָאֵין סוֹף הַמַּזָּל שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וּכְשֶׁאָדָם מְדַבֵּק אֶת עַצְמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל־יְדֵי־זֶה נִמְשָׁךְ עָלָיו חֶסֶד וְרַחֲמִים רַבִּים. וְזֶה הַפֵּרוּשׁ: ״כִּי אָמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבָּנֶה״ (תְּהִלִּים פט, ג), כִּי מֵהַבִּינָה יוֹצְאִים הַז׳ סְפִירוֹת מֵחֶסֶד עַד מַלְכוּת, וְזֶה אֲשֶׁר י׳בָ׳נֶ׳ה׳ אוֹתִיּוֹת בִּ׳י׳נָ׳ה׳, הֵינוּ דַּיְקָא מֵהַבִּינָה נִתְגַּלֶּה הַחֶסֶד, כְּשֶׁאָדָם מַתְחִיל לְהִתְבּוֹנֵן בְּחָכְמָה עִלָּאָה עַל הָאוֹרוֹת עַד הַכֶּתֶר, בְּסוֹד כַּח־מָה, אָז נִמְשָׁךְ וּמִתְגַּלֶּה לוֹ הַחֶסֶד, וּמֵהַחֶסֶד יֵשׁ לוֹ כֹּחוֹת לְהִתְגַּבֵּר עַל יִצְרוֹ, וְזוֹכֶה לִלְמֹד תּוֹרָה. וְזֶה סוֹד תִּפְאֶרֶת וּמִשָּׁם נִשְׁפַּעַת לוֹ הַנְּבוּאָה, בְּסוֹד: נֵצַח וָהוֹד, וְעַל־יְדֵי־זֶה זוֹכֶה לִשְׁלֵמוּת קְדֻשַּׁת הַבְּרִית, שֶׁהוּא פָּרֶה וְרָבֶה עַד שֶׁמּוֹלִיד אֶת הַשֶּׁפַע בְּזֶה הָעוֹלָם, וּמְגַלֶּה כִּי לַה׳ הַמְּלוּכָה.

אַשְׁרֵנוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ וּמַה נָּעִים גּוֹרָלֵנוּ, שֶׁאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, רַבִּי נִפְלָא כָּזֶה, הַמְגַלֶּה לָנוּ עֲצוּמוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלָאוֹת כָּאֵלּוּ, אֵיךְ שֶׁאַפִלּוּ מְגֻשָּׁמִים וּמְרֻחָקִים כָּמוֹנוּ, גַּם־כֵּן נִזְכֶּה לְהִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא אֶל הַקִּבּוּץ, י״ד אֱלוּל ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, נֵר לְהַצַּדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגִדֵּל צַעֲרִי וְעָגְמַת הַנֶּפֶשׁ שֶׁיֵּשׁ לִי מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּבֵיתְךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל. כִּי בֶּאֱמֶת אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יוֹמָא ב.): בֵּיתוֹ — זוֹ אִשְׁתּוֹ; וְאִם אֵין לָאָדָם שְׁלוֹם־בַּיִת, וְיֵשׁ לוֹ אֵיזֶה רִיב וּמַחֲלֹקֶת עִמָּהּ, עַל־יְדֵי־זֶה נֶחֱרָב בֵּיתוֹ בְּרוּחָנִי וּבְגַשְׁמִי; כִּי שִׂמְחָה לְהָאָדָם בְּשָׁעָה שֶׁהוּא דָּר בְּתוֹךְ שֶׁלּוֹ (יְרוּשַׁלְמִי מוֹעֵד קָטָן דַּף ט׃), וְאִם בֵּיתוֹ — זוֹ אִשְׁתּוֹ חָרֵב וְכוּ׳, אֲזַי אֵין לוֹ מָקוֹם אַיֵּה אֵיפֹה לְהִתְחַבֵּא מֵרֹב צַעַר. עִם כָּל זֹאת כְּבָר גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל וְתַלְמִידוֹ הַקָּדוֹשׁ מוֹהַרַנַ״תְ זַ״ל גְּלוּיִים נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים אֵיךְ לְחַזֵּק עַצְמוֹ וּלְהַחֲזִיק מַעֲמָד בְּכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם, וְלִמְצֹא הַרְחָבוֹת בְּתוֹךְ הַצָּרוֹת, כְּמוֹ שֶׁפֵּרֵשׁ רַבֵּנוּ זַ״ל אֶת הַפָּסוּק (תְּהִלִּים ד, ב): ״בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִי״, הַיְנוּ שֶׁאַפִלּוּ בַּצָּרָה בְּעַצְמָהּ, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מַרְחִיב לָנוּ; כִּי אִם יִסְתַּכֵּל הָאָדָם עַל חַסְדֵי ה׳ — יִרְאֶה, שֶׁאַפִלּוּ בְּעֵת שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מֵצֵר לוֹ, גַּם בְּהַצָּרָה בְּעַצְמָהּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מַרְחִיב לוֹ, וּמַגְדִּיל חַסְדּוֹ עִמּוֹ, וְזֶה: ״בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִי״, הַיְנוּ אַפִלּוּ בְּתוֹךְ הַצָּרָה בְּעַצְמָהּ נָתַתָּ לִי הַרְחָבָה בְּתוֹכָהּ, מִלְּבַד מַה שֶּׁאָנוּ מְצַפִּים, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹשִׁיעֵנוּ בְּקֶרוֹב מִכָּל הַצָּרוֹת, וְיֵיטִיב עִמָּנוּ מְאֹד. אַךְ אֲפִלּוּ גַּם בְּהַצָּרָה בְּעַצְמָהּ מַרְחִיב לָנוּ (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קצה).

וּמוֹהַרַנַ״תְ זַ״ל הֵאֱרִיךְ בָּזֶה מְאֹד מְאֹד, אֵיךְ שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמוֹ בְּתַקֶּף דַּחֲקוּתוֹ וְיִסּוּרָיו וּבִלְבּוּלָיו, וְלֹא יִשָּׁבֵר כְּלָל; כִּי כָּל אָדָם צָרִיךְ שֶׁיָּבִין רְמָזִים לְעַצְמוֹ לְהַחֲיוֹת נַפְשׁוֹ בְּכָל עֵת בְּכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו כָּל יְמֵי חַיָּיו, כִּי עַל כָּל אָדָם בְּהֶכְרֵחַ שֶׁיַּעַבְרוּ עָלָיו כַּמָּה וְכַמָּה מִינֵי הַרְפַּתְקָאוֹת וּתְלָאוֹת וְכוּ׳, כִּי אָדָם לֶעָמָל יוּלַד, וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה (סַנְהֶדְרִין צט׃), כּוּלְהֵי גּוּפָא דְּרוּפְתְּקֵי

נִינְהוּ וְכוּ׳, בִּפְרָט בַּגְּלוּת הַזּוֹ, אֲשֶׁר תָּכְפוּ עָלֵינוּ צָרוֹת, וְאֵין לָנוּ חִיּוּת, כִּי אִם עַל־יְדֵי הַהַרְחָבוֹת שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מַרְחִיב לָנוּ בֵּין צָרָה לְצָרָה, וְגַם בְּתוֹךְ הַצָּרָה בְּעַצְמָהּ יֵשׁ הַרְחָבוֹת גְּדוֹלוֹת, בִּבְחִינַת (תְּהִלִּים ד, ב): ״בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִי״.

וְזֶה יָדוּעַ, שֶׁכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם, בְּוַדַּאי כַּוָּנַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְטוֹבָה, כְּדֵי לְהַזְכִּירוֹ לָשׁוּב וּלְהִתְקָרֵב עַל־יְדֵי־זֶה, וּלְמָרֵק הַפֶּשַׁע וּלְהָתֵם חַטָּאת, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (אִיּוֹב לו): ״וַיֹּאמֶר כִּי יְשׁוּבוּן מֵאָוֶן״, אַךְ רַבִּים אוֹמְרִים דְּחִיּוֹת שֶׁל שֶׁקֶר, וּמַטְעִים אֶת עַצְמָן, שֶׁמַּרְבּוּי הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים אֵינָם יְכוֹלִים לִלְמֹד וּלְהִתְפַּלֵּל וּלְהִתְקָרֵב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וּבֶאֱמֶת הוּא לְהִפּוּךְ, שֶׁכָּל הַצָּרוֹת וְהַתְּלָאוֹת וְהַיִּסּוּרִים שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שׁוֹלֵחַ עַל כָּל אָדָם, לְכָל אֶחָד כְּפִי עֲוֹנוֹ, הַכֹּל הוּא רַק לְקָרֵב וְלֹא לְרַחֵק, כִּי כַּוָּנַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הִיא בְּוַדַּאי לְטוֹבָה וְלֹא לְרָעָה, חַס וְשָׁלוֹם. וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה (בְּרָכוֹת ס.), שֶׁחַיָּב אָדָם לוֹמַר בְּכָל עֵת כָּל מַה דְּעָבִיד רַחֲמָנָא לְטַב עָבִיד; עַל־כֵּן עִקַּר הָעֵצָה הוּא הַדֶּרֶךְ הַנַּ״ל, לְהַרְגִּיל עַצְמוֹ בְּתוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לִמְצֹא הַרְחָבוֹת, שֶׁהוּא שַׁעֲשׁוּעַ עוֹלָם הַבָּא, לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסָדִים וְהַנִּפְלָאוֹת שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ עַד הֵנָּה, וְהוֹצִיא וּמִלֵּט נַפְשׁוֹ מִכַּמָּה צָרוֹת וּתְלָאוֹת בְּגוּף וּבְנֶפֶשׁ וּמָמוֹן, כְּמוֹ שֶׁאוֹמְרִים בְּשַׁבָּת וְיוֹם טוֹב בְּ׳נִשְׁמַת׳: ״אִלּוּ פִינוּ מָלֵא שִׁירָה וְכוּ׳ אֵין אֲנַחְנוּ מַסְפִּיקִים לְהוֹדוֹת לְךָ וְכוּ׳, עַל אַחַת מֵאֶלֶף אַלְפֵי אֲלָפִים וְרִבֵּי רִבְבוֹת פְּעָמִים הַטּוֹבוֹת וְכוּ׳ שֶׁעָשִׂיתָ עִם אֲבוֹתֵינוּ וְעִמָּנוּ״, וְכֵן אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם שָׁלֹשׁ פְּעָמִים: ״נוֹדֶה לְךָ וְכוּ׳ עַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרַיִם״ וְכוּ׳.

כִּי עַל כָּל אָדָם בָּעוֹלָם בְּוַדַּאי כְּבָר עָבְרוּ כַּמָּה צָרוֹת וְנִצּוֹל מֵהֶם, אוֹ נִצּוֹל מִכַּמָּה צָרוֹת שֶׁבָּאוּ עַל אֲחֵרִים, וְהוּא נִצּוֹל מֵהֶם מֵעִקָּרָא שֶׁלֹּא בָּאוּ עָלָיו, וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה (נְדָרִים לא.) עַל הַפָּסוּק (תְּהִלִּים עב, יח): ״עֹשֶׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם״, אֵין בַּעַל הַנֵּס מַכִּיר בְּנִסּוֹ וְכוּ׳, שֶׁעַל זֶה תִּקְנוּ לָנוּ רַבּוֹתֵינוּ, זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה, לוֹמַר בְּכָל יוֹם: ״עַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ״ וְכוּ׳, וְעַל־כֵּן צְרִיכִים לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּלֵב שָׁלֵם עַל כָּל זֶה.

וְהָעִקָּר הוּא לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ עַל עִקַּר הַחֶסֶד וְהַטּוֹבָה הַנִּצְחִית, אֲשֶׁר הִפְלִיא חַסְדּוֹ הַגָּדוֹל עִמָּנוּ, וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים, וּבָחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ, וַאֲפִלּוּ כְּשֶׁיּוֹדֵעַ פְּחִיתוּתוֹ וּגְרִיעוּתוֹ, אַף־עַל־פִּי־כֵן הוּא חֶסֶד נִפְלָא שֶׁלֹּא עָשַׂנִי גּוֹי, וְגַם בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת הַרְבֵּה, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב עַל פָּסוּק: "אֲזַמְּרָה לֵאלֹקַי בְּעוֹדִי" וְכוּ׳ (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן רפב); וּבְכָל זֶה צָרִיךְ לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמוֹ, וְלִתֵּן שֶׁבַח וְהוֹדָיָה בְּכָל יוֹם לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּשִׂמְחָה עַל זֶה, וּבִפְרָט בְּעֵת שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, חַס וְשָׁלוֹם, אֵיזוֹ צָרָה וְיִסּוּרִים וְכוּ׳, רַחֲמָנָא לִצְלָן, שֶׁאָז דַּיְקָא יִזְכֹּר כָּל הַחֲסָדִים וְהַטּוֹבוֹת שֶׁעָשָׂה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִמָּנוּ עַד הֵנָּה, וְגַם בְּתוֹךְ הַצָּרָה בְּעַצְמָהּ, בְּוַדַּאי יֵשׁ כַּמָּה הַרְחָבוֹת, אִם יִסְתַּכֵּל עֲלֵיהֶם בְּעֵין הָאֱמֶת.

וְעַל־כֵּן צָרִיךְ הָאָדָם לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לִתֵּן תָּמִיד תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל כָּל הַחֶסֶד חִנָּם שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה, וְכֵן יִמְצָא אֶת הַהַרְחָבוֹת שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מַרְחִיב לוֹ בְּכָל פַּעַם, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִזְכֶּה לְהִנָּצֵל מֵהַצָּרָה, כִּי תֵּכֶף־וּמִיָּד יַתְחִיל לְהָאִיר בּוֹ הָאֱמֶת, וְיִהְיוּ לוֹ דְּבוּרִים אֲמִתִּיִּים לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כַּמּוּבָא (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן ב׳), שֶׁעַל־יְדֵי שֶׁמּוֹצֵא הַרְחָבוֹת, וּמַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ בְּתוֹדָה וְהוֹדָאָה, עַל־יְדֵי־זֶה מַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ שֶׁעַשּׁוּעַ עוֹלָם הַבָּא בָּעוֹלָם הַזֶּה וְכוּ׳, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִהְיֶה נִשְׁלָם הַדִּבּוּר, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה תִּהְיֶה נִמְשֶׁכֶת קְדֻשַּׁת שַׁבָּת, וְיִתְגַּלֶּה שֶׁכָּל הַפְּעֻלּוֹת מִשְׁתַּנּוֹת נִמְשָׁכִין מֵאֶחָד הַפָּשׁוּט יִתְבָּרַךְ, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה מִתְבַּטְּלוֹת הַצָּרוֹת הַבָּאוֹת מֵהַשִּׁנּוּיִים הָרַבִּים. וְכָל מַה שֶּׁמִּתְבַּטְּלִים הַשִּׁנּוּיִים שֶׁמֵּהֶם הַצָּרוֹת, יַגְדִּיל הַהוֹדָאָה יוֹתֵר, וְיִתְחַדֵּשׁ הֲלָכוֹת יוֹתֵר, בִּבְחִינַת (חֲבַקּוּק ג, ו): "הֲלִיכוֹת עוֹלָם", שֶׁיִּזְכֶּה לִמְצֹא עַל־יְדֵי הַהֲלָכוֹת דֶּרֶךְ וְהִלּוּךְ לְהִתְקָרֵב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו. וְכָל מַה שֶּׁנִּגְדָּל הַתּוֹדָה הֲלָכָה יוֹתֵר מִתְבַּטְּלִים הַשִּׁנּוּיִים שֶׁל הַפְּעֻלּוֹת מִשְׁתַּנּוֹת, וְנִכְלָלִין בְּאַחְדוּת הַפָּשׁוּט יוֹתֵר, שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּטוּל הַצָּרָה וְכֵן חוֹזֵר חָלִילָה, עַד שֶׁיֵּצֵא מֵהַצָּרָה לְגַמְרֵי. וְגַם כִּי עַל־יְדֵי שֶׁמּוֹצֵא הָרְחָבָה בְּתוֹךְ הַצָּרָה עַצְמָהּ, וְעוֹסֵק לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסָדִים שֶׁכְּבָר עָשָׂה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִמּוֹ מֵעוֹדוֹ, וְעַל כָּל הַהַרְחָבוֹת שֶׁמַּרְחִיב לוֹ גַּם עַתָּה,

עַל־יְדֵי־זֶה דַּיְקָא יוּכַל לְהִתְפַּלֵּל וּלְהִתְחַנֵּן לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְלִשְׁפֹּךְ שִׂיחוֹ לְפָנָיו, לְפָרֵשׁ כָּל שִׂיחָתוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְהִתְחַנֵּן מִלְּפָנָיו: ״הֲלֹא כְּבָר חַסְדְּךָ גָּדוֹל עָלַי, שֶׁהִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִשְּׁאוֹל תַּחְתִּיָּה, לִהְיוֹת בְּכֹלַל זֶרַע יִשְׂרָאֵל עַבְדֶּיךָ, חוּס וַחֲמֹל עָלַי גַּם עַתָּה, וְהוֹצִיאֵנוּ מֵהַצָּרָה וְהַיִּסּוּרִים וְהַדַּחֲקוּת״ וְכוּ׳, וּכְמוֹ שֶׁאָמַר דָּוִד (תְּהִלִּים כז, ט): ״עֶזְרָתִי הָיִיתָ, אַל תִּטְּשֵׁנִי וְאַל תַּעַזְבֵנִי אֱלֹקֵי יִשְׁעִי״, שֶׁזֶּה עִקַּר טַעֲנָתוֹ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי אִם, חַס וְשָׁלוֹם, אֵין לִי שׁוּם זְכוּת, הֲלֹא כְּבָר הִגְדַּלְתָּ חַסְדְּךָ עִמִּי, וְעֶזְרָתִי הָיִיתָ, גַּם עַתָּה אַל תִּטְּשֵׁנִי וְאַל תַּעַזְבֵנִי אֱלֹקֵי יִשְׁעִי. וְזֶהוּ (תְּהִלִּים מב, ח): ״תְּהוֹם אֶל תְּהוֹם קוֹרֵא לְקוֹל צִנּוֹרֶיךָ, כָּל מִשְׁבָּרֶיךָ וְגַלֶּיךָ עָלַי עָבָרוּ״, שֶׁדָּוִד הַמֶּלֶךְ צוֹעֵק, שֶׁהַצָּרוֹת שֶׁהֵן רְחָבוֹת וַעֲמֻקּוֹת מְאֹד כִּתְהוֹמוֹת מַמָּשׁ, מִתְגַּבְּרוֹת מְאֹד. וּכְמוֹ שֶׁפֵּרֵשׁ רַשׁ״י שָׁם: צָרָה קוֹרֵאת לַחֲבֶרְתָּהּ וְכוּ׳, עָלַי עָבְרוּ, עַד שֶׁכִּמְעַט הָיָה אֶפֶס תִּקְוָה, חַס וְשָׁלוֹם, אַךְ בָּזֶה אֲנִי מְחַיֶּה עַצְמִי, וּמְצַפֶּה עֲדַיִן לִישׁוּעָה, כִּי (שָׁם פָּסוּק ט): ״יוֹמָם יְצַוֶּה ה׳ חַסְדּוֹ״, כִּי אַף־עַל־פִּי שֶׁרַבּוּ הַצָּרוֹת, וּבִפְרָט צָרוֹת הַנֶּפֶשׁ, שֶׁאָנוּ כְּנִזּוּפִים לִפְנֵי אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם מֵרִבּוּי קִלְקוּלֵינוּ וְכוּ׳, אַף־עַל־פִּי־כֵן ״יוֹמָם יְצַוֶּה ה׳ חַסְדּוֹ״, וְיוֹמָם פֵּרוּשׁוֹ בְּכָל יוֹם וָיוֹם, כְּמוֹ שֶׁפֵּרֵשׁ רַשׁ״י (יְחֶזְקֵאל יב, ג), הַיְנוּ שֶׁבְּכָל יוֹם וָיוֹם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְצַוֶּה עָלֵינוּ חַסְדּוֹ, כִּי הוּא עוֹשֶׂה עִמָּנוּ נִסִּים וְנִפְלָאוֹת בְּכָל יוֹם וָיוֹם, וְהֵן הֵן גְּבוּרוֹתָיו, הֵן הֵן נוֹרְאוֹתָיו, שֶׁאָנוּ מִתְקַיְּמִים בְּגָלוּת מָר כָּזֶה, בְּגוּף וְנֶפֶשׁ וּמָמוֹן וּפַרְנָסָה וְכוּ׳, וְעַל־יְדֵי־זֶה ״וּבַלַּיְלָה שִׁירָה עִמִּי״, שֶׁעַל־יְדֵי הַחֲסָדִים וְהַנִּפְלָאוֹת שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹשֶׂה עִמָּנוּ בְּכָל יוֹם וָיוֹם, עַל־יְדֵי־זֶה גַּם בַּלַּיְלָה שִׁירָה עִמִּי, גַּם בְּעֵת הַצָּרָה וְהַחֹשֶׁךְ בְּעַצְמוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת לַיְלָה, גַּם אָז אֲנִי אוֹמֵר שִׁירָה וְהוֹדָאָה וְהַלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסָדִים שֶׁכְּבָר עָשָׂה עִמָּנוּ, וַאֲשֶׁר גַּם עַתָּה מַרְחִיב לָנוּ, וְעַל־יְדֵי־זֶה דַּיְקָא תְּפִלָּה וְאֵל חַיָּי, שֶׁאֲנִי יָכוֹל לְהִתְפַּלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁכָּל זֶה סוֹד מוֹדֶה עַל הֶעָבָר וּמְבַקֵּשׁ לְהַבָּא, שֶׁדַּיְקָא עַל־יְדֵי שֶׁמּוֹדִים עַל הֶעָבָר יְכוֹלִים לְבַקֵּשׁ עַל לְהַבָּא.

חֶמְדַּת לְבָבִי! אִם תַּרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לָלֶכֶת בְּדֶרֶךְ זוֹ, וְתַכְנִיס הֵיטֵב אֶת כָּל מֹחֲךָ וְחוּשֶׁיךָ בְּמִכְתָּב זֶה, אָז כָּל הַחַיִּים שֶׁלְּךָ יִשְׁתַּנּוּ לְטוֹבָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקמז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא אֶל הַקִּבּוּץ, י״ד אֱלוּל ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, גֶּר לְהַצַּדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי שָׂמֵחַ, שֶׁיֵּשׁ לְךָ חֵלֶק בְּהַקִּבּוּץ הַקָּדוֹשׁ שֶׁלָּנוּ בָּעִיר אַשְׁדּוֹד, וַאֲשֶׁר אַתָּה לוֹמֵד בְּצַוְתָּא עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ דְּשָׁם, אֲשֶׁר אֵין לְךָ דָּבָר גָּדוֹל מִזֶּה; כִּי כָּל זְמַן שֶׁאָנוּ מְלֻבָּשִׁים בִּלְבוּשׁ גַּשְׁמִי, אֵין אָנוּ יְכוֹלִים לְתָאֵר מַעֲלַת הָעִנְיָן הַנִּשְׂגָּב הַזֶּה — לְדַבֵּר מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, וּלְהִתְקַבֵּץ יַחַד בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא.

וּמְאֹד מְאֹד רָצִיתִי, שֶׁאַתָּה דַּיְקָא תִּהְיֶה הַבַּעַל תְּפִלָּה, וְתָכִין אֶת עַצְמְךָ עִם הַרְבֵּה תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת קֹדֶם רֹאשׁ הַשָּׁנָה. וּמִנְהַג אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוֹשִׁים בְּעֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא נוֹרָא וְאָיֹם, עַד שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁאֲחֵרִים הָיוּ מְאַחֲלִים לְעַצְמָם רֹאשׁ הַשָּׁנָה כָּזֶה כְּמוֹ שֶׁיֵּשׁ בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי אֵצֶל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָיָה בְּעֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה הִתְעוֹרְרוּת גְּדוֹלָה עַד מְאֹד, וְהָיוּ יוֹשְׁבִים אֵצֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְגֹדֶל הַהִתְעוֹרְרוּת וְהַבְּכִיּוֹת שֶׁהָיוּ שָׁם — זֶה אֵין לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר כְּלָל לְמִי שֶׁלֹּא הָיָה שָׁם.

וּמֵחֲמַת חִבַּת הַקֹּדֶשׁ אָמַרְתִּי לְהַעִתִּיק לְךָ מֵהַסֵּפֶר הַקָּדוֹשׁ ״סֵדֶר הַיּוֹם״ מֵרַבֵּנוּ מֹשֶׁה בֶּן מָכִיר זַ״ל (שֶׁהָיָה בִּזְמַן הָאַר״י הַקָּדוֹשׁ וּמָרָן הַבֵּית יוֹסֵף, וְהָיָה רֹאשׁ מְתִיבְתָּא בְּעֵין זֵיתוּן עַל יַד צְפַת), מַה

שֶׁמְּדַבֵּר מֵעִנְיַן עֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְאֵיךְ שֶׁצְּרִיכִים לְהִתְנַהֵג אָז, וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ סֵדֶר עֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁצָּרִיךְ הָאָדָם לְהִתְעַנּוֹת עֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה יָרֵא וְזוֹחֵל בְּכֹבֶד רֹאשׁ וְהַכְנָעָה מִן הַיּוֹם הָאִים הַבָּא עָלֵינוּ, אֲשֶׁר כָּל יוֹשְׁבֵי תֵּבֵל עוֹבְרִין לְפָנָיו כִּבְנֵי מָרוֹן, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ אֵיךְ יוֹצֵא דִּינוֹ. וְיִלְקֶה מַלְקוֹת מ׳, כִּי רַבִּי יוֹעִיל אַף־עַל־פִּי שֶׁבָּטְלוּ סַנְהֶדְרִין וּמִיתָתָם וְעָנְשָׁם, סוֹף סוֹף נַעֲשֶׂה מִן הַבָּא בְּיָדֵינוּ, כִּי סְגֻלָּה הִיא לָעִנְיָנִים הָאֵלּוּ, שֶׁיּוֹעִילוּ וְיַצִּילוּ בְּהַכּוֹת בָּהֶם עַל גַּב הָאָדָם וְעַל לִבּוֹ בִּפְנֵי שְׁלשָׁה מִישְׂרָאֵל בְּמָקוֹם בֵּית־דִּין. לָכֵן לֹא יִמְנַע הָאָדָם מִמֶּנּוּ וְהַמְהַתֵּל מִן הַלּוֹקִין עַל דָּבָר זֶה, לֹא יָפֶה הוּא עוֹשֶׂה, אֶלָּא אַדְרַבָּה מוֹנֵעַ עַצְמוֹ מִטּוֹבָה, וּבָז לְדָבָר יֶחְבַּל לוֹ (מִשְׁלֵי יג, יג). וְאַף־עַל־פִּי שֶׁאָמְרוּ (יְרוּשַׁלְמִי, רֹאשׁ הַשָּׁנָה, פֶּרֶק א׳, הֲלָכָה ג׳): יִטֹּל צְפָרְנָיו וְיִגַּלַּח וְיִלְבַּשׁ לְבָנִים, וְיִתְעַטֵּף לְבָנִים, לְהַרְאוֹת שֶׁיָּצָא בְּדִימּוֹס, וְאֵין אָפְיָה שֶׁל אֻמָּה זוֹ כְּאֻמָּה אַחֶרֶת וְכוּ׳, אֵין הָעִנְיָן הַזֶּה שֶׁיִּשְׂמַח הָאָדָם וְיָגִיל וְיַשְׁלִיךְ אֶת רַע מַעֲשָׂיו אַחֲרֵי גַּוּוֹ, וְיִבְטַח בַּמָּקוֹם שֶׁיּוֹצִיא לָאוֹר מִשְׁפָּטוֹ, חָלִילָה לַמַּאֲמִין כֵּן, אֶלָּא וַדַּאי יִהְיֶה עָצֵב וְסַר וְזָעֵף עַל חַטֹּאתָיו, וְיִתְעַנֶּה עֲלֵיהֶם מִקֹּדֶם לָכֵן, וִיבַקֵּשׁ עֲלֵיהֶם מִלִּפְנֵי אֱלֹקֵינוּ יִתְבָּרַךְ וְיִתְעַלֶּה, שֶׁהוּא מְקַבֵּל שָׁבִים, וּמוֹחֵל וְסוֹלֵחַ, וְאַחַר שֶׁיַּעֲשֶׂה מַעֲשֶׂה הָרָאוּי לוֹ, יַעֲשֶׂה מַעֲשֶׂה כְּמוֹ שֶׁמֻּבְטָח לוֹ, שֶׁיֵּצֵא מִשְׁפָּטוֹ לָאוֹר, וְיִלְבַּשׁ לְבָנִים, וְיַעֲשֶׂה כָּל מַעֲשֶׂה הַמַּרְאֶה לִבְנֵי־אָדָם שִׂמְחָה וְשָׂשׂוֹן. וּבִפְרָט לְעִינֵי אֻמּוֹת יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ אַהֲבָתוֹ שֶׁל אֱלֹקֵינוּ יִתְבָּרַךְ וְיִתְעַלֶּה עִמָּנוּ מִכָּל אֻמָּה וְלָשׁוֹן. אֲבָל סוֹף סוֹף צָרִיךְ שֶׁלִּבּוֹ יִהְיֶה נִכְנָע וְנִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה בִּתְשׁוּבָתוֹ הַגְּדוֹלָה מְחַכֶּה וּמְקַוֶּה לְרַחֲמֵי שָׁמַיִם, כִּי רַבִּים הֵם. וּמַה שֶּׁמּוּבָא בַּמִּדְרָשׁ (תַּנְחוּמָא אֱמֹר): עֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַגְּדוֹלִים מִתְעַנִּין, מָשָׁל לִמְדִינָה וְכוּ׳, שֶׁנִּרְאֶה מִשָּׁם, שֶׁאֵין צְרִיכִין אֶלָּא הַגְּדוֹלִים, הֵינוּ לְעִנְיַן חִיּוּב כְּלָלוּת הָעָם אוֹ כְּלָלוּת הַמְּדִינָה הַחַיָּבִים מַס מֶטָּל עַל הַכֹּל, וְהַגְּדוֹלִים בָּאִים לְרָצוֹת וּלְפַיֵּס, וּבַעֲבוּרָם מְוַתֵּר לָהֶם אוֹתוֹ סַךְ הַמֶּטָּל עֲלֵיהֶם, דּוֹמֶה לְמָשָׁל הַנִּזְכָּר שָׁם, אֲבָל לְעִנְיַן חִיּוּב הַמֶּטָּל עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, אֵין בַּקָּשַׁת הַגְּדוֹלִים מוֹעֶלֶת, אֶלָּא הַחַיָּב עַצְמוֹ צָרִיךְ שֶׁיְּבַקֵּשׁ וְיִרְצֶה וְיָשִׂים פָּנָיו, וְהַלְוַאי שֶׁיּוֹעִיל לוֹ בְּעִנְיַן הַצָּלָתוֹ. גַּם צָרִיךְ שֶׁיִּטַּהֵר עַצְמוֹ וְגוּפוֹ מִמָּשׁ, שֶׁיִּרְחַץ וְיִטַּהֵר וְיִטְבֹּל בְּמֵי מִקְוֶה, אַף־עַל־פִּי שֶׁאֵין דַּרְכּוֹ בְּכָךְ כָּל הַשָּׁנָה, בְּיוֹם הַזֶּה

הַנּוֹרָא צָרִיךְ עַל־כָּל־פָּנִים לִטְבֹּל וּלְהַשְׁלִיךְ מֵעָלָיו כָּל הַטֻּמְאוֹת וְכָל הַמַּחֲשָׁבוֹת זָרוֹת שֶׁנִּדְבְּקוּ עִמּוֹ כָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה. וּבְכָל רֶגֶל וָרֶגֶל חַיָּב אָדָם לְטַהֵר אֶת עַצְמוֹ, קַל וָחֹמֶר בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁצָּרִיךְ הָאָדָם לְחַפֵּשׂ אַחַר הַטָּהֳרָה וְהַקְּדֻשָּׁה לְהִתְיַצֵּב לִפְנֵי אֱלֹקָיו יִתְבָּרַךְ וְיִתְעַלֶּה מִן הַבָּא בְּיָדוֹ. וּכְדֵי שֶׁתַּעֲלֶה לוֹ טְבִילָתוֹ עַד הַמָּחֳרָת, הָיָה נִרְאֶה לִי רָאוּי וּכְדַאי, שֶׁלֹּא לְשַׁמֵּשׁ מִטָּתוֹ בַּלַּיְלָה הַזֶּה, וּבִפְרָט מִי שֶׁאֵינוֹ מֻכְרָח לָהּ, וּמִי שֶׁצָּרִיךְ לָהּ — יַחֲזֹר וְיִטְבֹּל בְּשַׁחֲרִית, כְּדֵי שֶׁיִּמָּצֵא בְּטָהֳרָה בְּשָׁעַת הַדִּין כְּמִי שֶׁעוֹמֵד וּמְצַפֶּה לְרַחֲמֵי שָׁמַיִם הַגְּדוֹלִים, דִּלְכֻלֵּי עָלְמָא אֵין דָּנִין אֶלָּא בַּיּוֹם. וְיֵלֵךְ לְבֵית־הַכְּנֶסֶת מִבְּעוֹד יוֹם מְכֻסֶּה לְבָנִים וּמְעֻטָּף לְבָנִים, מַמְתִּין וְעוֹמֵד לְקִדֻּשַׁת הַיּוֹם, וּמִתְפַּלֵּל וּמִתְחַנֵּן לִפְנֵי אֱלֹקָיו: תִּכְלֶה שָׁנָה וְקִלְלוֹתֶיהָ, וְתָחֵל שָׁנָה וּבִרְכוֹתֶיהָ, וְיַתְחִיל לְהִתְפַּלֵּל עַרְבִית בְּכַוָּנָה מִלָּה בְּמִלָּה, וְטוֹב לוֹ לִמְנוֹת בִּרְכוֹתָיו אֶחָד לְאֶחָד, כְּדֵי לְהַשְׁלִים ק׳ בְּרָכוֹת כָּרָאוּי. וּבִפְרָט בַּיָּמִים נוֹרָאִים הָאֵלֶּה, מְיֻחָדִים מִזְּמַן לִזְמַן, יִמְנֶה אוֹתָם, וְיִשְׁתַּדֵּל לְכַוֵּן בָּהֶם, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ הַקָּדוֹשׁ. אַשְׁרֵי מִי שֶׁיִּתְנַהֵג בְּדֶרֶךְ זוֹ, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְעוֹרֵר אֶת כֹּלָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בָּעִיר אַשְׁדּוֹד, שֶׁיַּעֲשׂוּ שָׁם דַּיְקָא קִבּוּץ לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְיַמְשִׁיכוּ אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל אֲלֵיהֶם, כִּי בְּמָקוֹם שֶׁמִּתְקַבְּצִים שָׁם עֲשָׂרָה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, רַבֵּנוּ זַ״ל נִמְצָא שָׁם, וּבִפְרָטִיּוּת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּמְקַבְּלִים מִמֶּנּוּ תִּקּוּנוֹ, וְזֶה בָּרוּר.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לָבוֹא תֵּכֶף־וּמִיָּד אַחַר הַחַגִּים לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, וְלִהְיוֹת שָׁם כַּמָּה שָׁבוּעוֹת, וּבְעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֶהְיֶה כָּל הַזְּמַן בַּעֲיָרַת יַבְנְאֵל, אֲשֶׁר לְבַסּוֹף תִּתְהַפֵּךְ לִהְיוֹת עִיר בְּרִסְלֶב, וְיִבָּנֶה אֵל אֶת מִקְדָּשׁוֹ, וְיַקְבֵּץ אֶת כְּלַל יִשְׂרָאֵל אֶל אַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, וְנִזְכֶּה לְהִכָּלֵל בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא אֶל הַקִּבּוּץ, י״ד אֱלוּל ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִקְרַאת הַחִדּוּשֵׁי תוֹרָה שֶׁלְּךָ, שֶׁאַתָּה מְחַדֵּשׁ בְּכָל פַּעַם. מִי יִתֵּן, שֶׁתִּזְכֶּה לְהַכְנִיס מֹחֲךָ בָּזֶה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, כִּי עַל־יְדֵי־זֶה תַּדְבִּיק נִשְׁמָתְךָ הַמְּנַחַת בִּלְבוּשׁ מַחְשְׁבוֹתֶיךָ בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְתִתְלַבֵּשׁ בִּלְבוּשֵׁי כָּבוֹד וְיִקָּר.

וְהִנֵּה בְּעִנְיַן סֵדֶר־דֶּרֶךְ־הַלִּמּוּד שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, וּבְעִנְיַן לִמּוּד גְּרָסָא, וְאֵיךְ שֶׁזּוֹכִים אַחַר־כָּךְ עַל־יְדֵי־זֶה לִבְקִיאוּת נִפְלָאָה, אָמַרְתִּי לְהַעֲתִּיק לְךָ דִּבְרֵי רַבֵּנוּ אִישׁ הָאֱלֹקִים מִמִּשְׁפַּחַת הַלְוִיִּים, בְּהַקְדָּמַת סֵפֶר הַמַּקָּנֶה, וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ שָׁם: יֵשׁ לְפָרֵשׁ מַה שֶּׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה (שַׁבָּת לא.): ״וְהָיוּ אֱמוּנַת עִתֶּיךָ״ וְגוֹ׳, אָמַר רָבָא, בְּשָׁעָה שֶׁמַּכְנִיסִים אָדָם לְדִין, אוֹמְרִים לוֹ: נָשָׂאתָ וְנָתַתָּ בֶּאֱמוּנָה?! קָבַעְתָּ עִתִּים לַתּוֹרָה?! עָסַקְתָּ בִּפְרִיָּה וּרְבִיָּה?! צִפִּיתָ לִישׁוּעָה?! פִּלְפַּלְתָּ בְּחָכְמָה?! הֵבַנְתָּ דָּבָר מִתּוֹךְ דָּבָר וְכוּ׳?! יֵשׁ לְפָרֵשׁ כָּל הָעִנְיָן בְּתַלְמוּד תּוֹרָה, כְּבָר כָּתַבְנוּ בִּפְתִיחָה דְּמַסֶּכֶת כְּתֻבּוֹת, כִּי לִמּוּד הַתּוֹרָה מִתְחַלֵּק לִשְׁתֵּי בְּחִינוֹת: לִגְרָסָא וְלִסְבָרָא, וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה (בְּרֵישׁ פֶּרֶק קַמָּא דִּמְגִלָּה): יָגַעְתָּ וּמָצָאתָ תַּאֲמִין, לֹא אֲמָרָן אֶלָּא לְחִדּוּדֵי, אֲבָל לְאוּקְמֵי גִּירְסָא סַיַּעְתָּא מִן שְׁמַיָּא הִיא, וּשְׁנֵיהֶם צְרִיכִים זֶה לָזֶה, כָּתַבְנוּ שָׁם, שֶׁזֶּה מַה שֶּׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אָבוֹת ג, יז): אִם אֵין קֶמַח אֵין תּוֹרָה; שֶׁהִמְשִׁילוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים דִּקְדּוּק וּבֵרוּר הֲלָכָה עַל מְכוֹנָהּ לְקֶמַח הַנִּטְחָן לִבְרוֹר הָאֹכֶל מִתּוֹךְ הַפְּסֹלֶת, וּמִי שֶׁאֵינוֹ יָגֵעַ בָּזֶה, אָמְרוּ חַזַ״ל, דִּלֹּא חָשׁ לְקִמְחָא. וְעַל זֶה אָמַר שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ, עָלָיו הַשָּׁלוֹם (מִשְׁלֵי לא, טז): ״זָמְמָה שָׂדֶה וַתִּקָּחֵהוּ, מִפְּרִי כַפֶּיהָ נָטְעָה כָּרֶם״; כִּי עִנְיַן עֵסֶק הַתַּלְמוּד וְהִלְכוֹתֶיהָ נִקְרָא שָׂדֶה, כִּדְכְתִיב (קֹהֶלֶת ה, ח): ״מֶלֶךְ לְשָׂדֶה נֶעֱבָד״, פֵּרֵשׁ רַשׁ״י:

לְבַעַל תַּלְמוּד שֶׁהוּא מְסַדֵּר לְפָנָיו הוֹרָאוֹת אִסּוּר וְהֶתֵּר, טֻמְאָה וְטָהֳרָה וְדִינִין, וְאָמַר: ״מִפְּרִי כַפֶּיהָ נָטְעָה כָרֶם״, הֵינוּ מַשָּׂא וּמַתָּן שֶׁל הֲלָכָה הַדּוֹמֶה לִפְרִי הַכֶּרֶם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּכֶרֶם בְּיַבְנֶה, וְאָמַר עַל זֶה: ״חָגְרָה בְעֹז מָתְנֶיהָ״ עַל לִמּוּד הַתַּלְמוּד, הַמַּעֲמִיד אֶת הָאָדָם, ״וַתְּאַמֵּץ זְרוֹעוֹתֶיהָ״ כִּדְאִיתָא (בָּבָא קַמָּא, דַּף צב): גַּבֵּי יְהוּדָה לָא הֲוֵי יָדַע לְמִשְׁקָל וּמִטְרַח בַּהֲדֵי רַבָּנָן, ״יָדָיו רַב לוֹ״ (דְּבָרִים לג, ז), כִּי אִלּוּלֵא זֹאת גִּרְסָתוֹ — דּוֹמֶה לְלַיְלָה. וְזֶה שֶׁכָּתוּב (מִשְׁלֵי לא, יח): ״טָעֲמָה כִּי טוֹב סַחְרָהּ״, פֵּרוּשׁ: מַשָּׂא וּמַתָּן שֶׁל תּוֹרָה, לְמַעַן ״לֹא יִכְבֶּה בַלַּיְלָה נֵרָהּ״.

וְהִנֵּה בִּתְחִלַּת לִמּוּד הָאָדָם, אַף שֶׁאֵין עֲדַיִן שִׂכְלוֹ עוֹלֶה יָפֶה לָשֵׂאת וְלִתֵּן בַּהֲלָכָה אֲפִלּוּ הָכִי, אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים: ״וְדִגְלוֹ עָלַי אַהֲבָה״, אֲפִלּוּ לִגְלוּגוֹ עָלַי אַהֲבָה, וְהוּא עַל־יְדֵי הָאֱמוּנָה, כִּי בְּרֹב הַיָּמִים יְזַדַּכֵּךְ שִׂכְלוֹ לְהָבִין אֲמִתָּה שֶׁל תּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ (עֵין מִגְלָה ו:): יָגַעְתָּ וּמָצָאתָ תַּאֲמִין; וְנִרְאֶה שֶׁזֶּה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סַנְהֶדְרִין דַּף כו:): לָמָּה נִקְרָא שְׁמָהּ תּוֹשִׁיָּה? דְּבָרִים שֶׁל תֹּהוּ שֶׁהָעוֹלָם מֵשְׁתָּת עֲלֵיהֶם, דְּאַף דְּמַשָּׂא וּמַתָּן שֶׁל קַטְנוּת הֵם דְּבָרִים שֶׁל תֹּהוּ, חֲבִיבִים הֵם לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וַיַּאֲמִין כִּי עַל־יְדֵי זוֹ יִמְצָא שֵׁם הַטּוֹב. וְזֶהוּ: נָשָׂאתָ וְנָתַתָּ בֶּאֱמוּנָה; אָמְנָם עִקַּר לִמּוּד יִקָּבַע בְּגִרְסָא, וְזֶה שֶׁכָּתוּב: קָבַעְתָּ עִתִּים לַתּוֹרָה; וְכָל זֶה בִּילְדוּתוֹ, אֲבָל כְּשֶׁיַּגִּיעַ לִימֵי בַּחֲרוּתוֹ, יִזְכֶּה לְחַדֵּשׁ כְּפִי חֶלְקוֹ בַּתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁאוֹמְרִים: ״וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ״. וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (קֹהֶלֶת א, ט): ״אֵין כָּל חָדָשׁ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ״, אֲבָל לְמַעְלָה מִן הַשֶּׁמֶשׁ יֵשׁ חָדָשׁ; וְכָל מַה שֶּׁיִּשְׁתַּדֵּל וְיִהְרֶהֶר בַּתּוֹרָה, יִזְכֶּה לְהוֹלִיד בְּשִׂכְלוֹ לְפָרוֹת וְלִרְבּוֹת בְּחִדּוּשֵׁי תּוֹרָה, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן צָרִיךְ לְהַתְמִיד בְּגִרְסָתוֹ, וְכֵיוָן שֶׁאָמַר לְאוֹקְמֵי גִּירְסָא סַיְּעָתָא דִּשְׁמַיָּא לִהְיוֹת תּוֹרָתוֹ שְׁמוּרָה בְּלִבּוֹ, וְכָל זֶה בִּימֵי בַּחֲרוּתוֹ, אֲבָל כְּשֶׁיִּגְדַּל בַּתּוֹרָה, יִזְכֶּה שֶׁיַּרְחִיב ה׳ גְּבוּלוֹ בְּתַלְמִידִים, לְהַרְבִּיץ תּוֹרָה בְּפִלְפּוּל הַתַּלְמִידִים. וְזֶה שֶׁאָמְרוּ (שַׁבָּת לא.): פִּלְפַּלְתָּ בְּחָכְמָה; כִּי אָז יִזְכֶּה לִהְיוֹת מַעְיָן הַנּוֹבֵעַ בִּמְקוֹר הַחָכְמָה. וְאַף שֶׁכְּתַב תּוֹרָתוֹ מִשְׁתַּמֵּר בְּלִבּוֹ, צָרִיךְ לְקַבֵּעַ עֵת לַחֲזֹר עַל לִמּוּדוֹ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מִשְׁלֵי ה, יט): ״דַּדֶּיהָ יְרַוּךָ״; שֶׁכָּל שֶׁאַתָּה

מְמַשְׁמֵשׁ בָּהֶם, אַתָּה מוֹצֵא בָּהֶם טַעַם, וְזֶה שֶׁכָּתוּב: הֵבַנְתָּ דָּבָר מִתּוֹךְ דָּבָר, הֲרֵי כִּי כָּל הַשְּׁאֵלוֹת הֵם בְּתַלְמוּד תּוֹרָה בִּזְמַנִּים שׁוֹנִים. וּבָזֶה מִתָּרֵץ מַה שֶּׁהִקְשָׁה הַתּוֹסְפוֹת שָׁם: מֵהָא דְּאָמְרִינַן תְּחִילַת דִּינוֹ שֶׁל אָדָם עַל דִּבְרֵי תוֹרָה, דִּלְפִי מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ קָאֵי הַכֹּל עַל לִמּוּד הַתּוֹרָה וְכוּ׳, עַיֵּן שָׁם בְּפִתְחָא זְעִירָא, אוֹת מ׳, עַיֵּן שָׁם.

הֲרֵי שֶׁלְּךָ לְפָנֶיךָ אֶת כָּל דִּבּוּרֵינוּ שֶׁאָנוּ מְדַבְּרִים תָּמִיד דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, אֵיךְ שֶׁהָעִקָּר לִלְמֹד בִּתְחִלָּה הַרְבֵּה בְּגִרְסָא עַל־פִּי סֵדֶר־דֶּרֶךְ־הַלִּמּוּד שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאַחַר־כָּךְ יִזְכֶּה שֶׁיִּפָּתַח מֹחוֹ, וְיוּכַל לְחַדֵּשׁ חִדּוּשִׁים נִפְלָאִים בַּתּוֹרָה.

אַשְׁרֵי מִי שֶׁיִּשְׁמַע וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁיִּקַּיֵּם, חֲבָלִים נָפְלוּ לָנוּ בַּנְּעִימִים, אַשְׁרֵנוּ!

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא אֶל הַקִּבּוּץ, י״ד אֱלוּל ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! בַּהִתְקָרְבוּת אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל הַהֶכְרֵחַ לְסִבֹּל בְּזִיּוֹנוֹת וּשְׁפִיכוּת דָּמִים וּמְסִירוּת נֶפֶשׁ מַמָּשׁ וְכוּ׳, אֲבָל עִם כָּל זֹאת, אִם יֵשׁ לָאָדָם שֵׂכֶל וְדַעַת, וּמַסְתִּיר אֶת הִתְקָרְבוּתוֹ מֵעֵין כֹּל, עַל־יְדֵי־זֶה נִמְנָע מֵהַרְבֵּה צָרוֹת וּבְזִיּוֹנוֹת וּשְׁפִיכוּת דָּמִים וְכוּ׳, כִּי אַף אֶחָד אֵינוֹ יוֹדֵעַ מֵעִנְיַן הִתְקָרְבוּתוֹ.

וּבֶאֱמֶת כָּל הַהִתְקָרְבוּת אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל הוּא עִנְיָן רוּחָנִי עַד מְאֹד, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל מְגַלֶּה אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּגִלּוּי נוֹרָא וְנִפְלָא כָּזֶה, עַד שֶׁנִּפְתָּח הַפֶּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהַבֵּן

אֶל אָבִיו, וְהוּא יִתְבָּרַךְ נִמְצָא בְּכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, וְעַל־כֵּן מַה שַּׁיָּךְ לָקַחַת אֶת הָאָדָם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אוֹ לְהַרְחִיק וְכוּ׳? וְלָכֵן מִי שֶׁמַּסְתִּיר אֶת הִתְקָרְבוּתוֹ וּמִתְבּוֹדֵד הַרְבֵּה, אֲזַי יַחֲזִיק מַעֲמָד כָּל יְמֵי חַיָּיו.

וְהִנֵּה מוֹהַרַנַ״תְ זַ״ל גִּלָּה לָנוּ, אֲשֶׁר הַמַּחֲלֹקֶת שֶׁיֵּשׁ בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל יוֹתֵר מַזִּיקָה מֵהַמַּחֲלֹקֶת שֶׁל אֻמּוֹת הָעוֹלָם (עַיֵּן לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת, הֶכְשֵׁר כֵּלִים, הֲלָכָה ד׳, אוֹת מ׳); כִּי לִפְעָמִים נַעֲשֵׂית מַחֲלֹקֶת בֵּין יִשְׂרָאֵל בְּעַצְמָן, שֶׁאֶחָד מוֹנֵעַ לַחֲבֵרוֹ, וְאֵלּוּ הַמְנִיעוֹת גְּדוֹלוֹת מֵהַכֹּל, כַּיָּדוּעַ; כִּי בְּהַרְבֵּה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יֵשׁ שִׁנּוּי דֵּעוֹת, כְּמַאֲמָרָם זַ״ל, שֶׁאֵין דַּעְתָּם שָׁוָה זוֹ לָזוֹ, אֲבָל צְרִיכִים שֶׁבְּכָל שִׁנּוּי דֵּעוֹתֵיהֶם יֶכְלְלוּ יַחַד בְּרַבָּם הָאֲמִתִּי, וְאָז נַעֲשֶׂה תִּקּוּן גָּדוֹל, עַל־יְדֵי הָרִבּוּי, בִּבְחִינַת (מִשְׁלֵי יד, כח): ״בְּרֹב עָם הַדְרַת מֶלֶךְ״ וְכוּ׳, וּכְתִיב (שָׁם כט, ב): ״בִּרְבוֹת צַדִּיקִים יִשְׂמַח הָעָם״; כִּי דַּיְקָא עַל־יְדֵי שֶׁדַּעְתָּם מְשֻׁנָּה זוֹ מִזּוֹ, וְכֻלָּם נִכְלָלִים בְּדֵעָה אַחַת לְהִכָּלֵל בְּהַצַּדִּיק הָאֱמֶת רַבָּם, עַל־יְדֵי־זֶה יֵשׁ לָהֶם כֵּלִים נִפְלָאִים הַרְבֵּה לְקַבֵּל הָאוֹר הַגָּדוֹל, בְּחִינַת פִּי שְׁנַיִם (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַרַ״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן סו); אֲבָל כְּשֶׁעוֹמְדִים אֲנָשִׁים מִיִּשְׂרָאֵל, וְחוֹלְקִים עַל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, שֶׁבֶּאֱמֶת גַּם הֵם מְקַבְּלִים חִיּוּתָם בְּהֶעְלֵם גָּדוֹל מִמֶּנּוּ, בִּבְחִינַת מַלְכוּת בְּאִתְכַּסְיָא, וְהֵם חוֹלְקִים עַל מְקוֹר חִיּוּתָם, וְלֹא דַּי שֶׁהֵם חוֹלְקִים עַל עַצְמָם, וְעוֹקְרִים עַצְמָם מִשֹּׁרֶשׁ חִיּוּתָם, אַף גַּם הֵם עוֹמְדִים לְמוֹנְעִים וּמַשְׁטִינִים עַל הַמִּתְקָרְבִים אֵלָיו בֶּאֱמֶת. וְזֹאת הַמַּחֲלֹקֶת וְהַמְנִיעוֹת מוֹנַעַת יוֹתֵר מֵהַמְנִיעוֹת שֶׁל אֲשֶׁר לֹא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵנָּה. וְזֶה ״וְחִסָּרוֹן לֹא יוּכַל לְהִמָּנוֹת״ (קֹהֶלֶת א, טו), זֶה שֶׁנִּמְנוּ חֲבֵרָיו לְדַבֵּר מִצָּוָה וְלֹא נִמְנָה עִמָּהֶם (בְּרָכוֹת כו.). וְהַתִּקּוּן יִהְיֶה עַל־יְדֵי אֵלִיָּהוּ, שֶׁיָּבוֹא לַעֲשׂוֹת שָׁלוֹם בָּעוֹלָם; כִּי עַל־יְדֵי אֵלִיָּהוּ עִקַּר הַמְשָׂכַת פִּי־שְׁנַיִם, שֶׁעִקְּרוֹ תָּלוּי בְּשָׁלוֹם. וְזֶה (מַלְאָכִי ג, כד): ״וְהֵשִׁיב לֵב אָבוֹת עַל בָּנִים וְלֵב בָּנִים עַל אֲבוֹתָם״, אָב וּבֵן זֶה בְּחִינַת רַב וְתַלְמִיד, בִּבְחִינַת רוּחַ דִּלְעֵילָא וְרוּחַ דִּלְתַתָּא, שֶׁיָּשִׁיב וְיִכְלֹל אָב עַל בָּנִים וּבָנִים עַל אֲבוֹתָם, שֶׁיִּהְיֶה נִכְלָל יַחַד הָרוּחַ דִּלְעֵילָא וְהָרוּחַ דִּלְתַתָּא, בִּבְחִינַת רָצוֹא וָשׁוֹב, שֶׁזֶּה עִקַּר הַתִּקּוּן שֶׁל בְּחִינַת פִּי־שְׁנַיִם שֶׁמַּמְשִׁיךְ אֵלִיָּהוּ מֵרוּחוֹ שֶׁל מָשִׁיחַ.

מִי יִתֵּן שֶׁכְּבָר נִזְכֶּה לָזֶה שֶׁתִּהְיֶה גְּאֻלָּתֵנוּ, וְאָז יִהְיֶה הַשָּׁלוֹם הַנִּפְלָא בָּעוֹלָם, וְאָב אֶת בְּנוֹ יַעֲזֹרוּ, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לִבֵּנוּ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא אֶל הַקִּבּוּץ, י״ד אֱלוּל ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל־פִּי דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר אֵין עֵרֶךְ אֲלֵיהֶם כְּלָל; כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל הִלְבִּישׁ אֶת כָּל חָכְמַת הַקַּבָּלָה שֶׁל הַקְּדְמוֹנִים וְשֶׁל הָאַרְמַ״ק וְשֶׁל הָאֲרִיזַ״ל בִּלְבוּשִׁים פְּשׁוּטִים כָּאֵלּוּ, עַד אֲשֶׁר אֲפִלּוּ קְטַנֵּי עֵרֶךְ פְּחוּתִים וּמְגֻשָּׁמִים כָּמוֹנוּ הַיּוֹם, נִזְכֶּה גַּם־כֵּן לְהַרְגִּישׁ אֶת אֱלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּגִלּוּי נִפְלָא, וְיָאִיר לָנוּ אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ כַּשֶּׁמֶשׁ בַּצָּהֳרַיִם.

אוֹדוֹת מַה שֶּׁאַתָּה כּוֹתֵב, שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מַה שֶּׁעוֹבֵר וְכוּ׳, וְקָשֶׁה לְךָ לָבוֹא אֶל שִׂמְחָה אֲמִתִּית וְכוּ׳, עָלֶיךָ לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לֵילֵךְ בַּדֶּרֶךְ הַנִּפְלָא שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל בְּעִנְיַן מְצִיאַת הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת בְּעַצְמוֹ, וְכֵן לָדוּן אֶת עַצְמוֹ לְכַף זְכוּת תָּמִיד, וּלְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְתֵת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה יַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ הָאָרַת עוֹלָם הַבָּא בָּעוֹלָם הַזֶּה מַמָּשׁ, וְעַל־יְדֵי־זֶה יוּכַל לְפָרֵשׁ אֶת שִׂיחָתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה.

כִּי בֶּאֱמֶת זוֹ הַדֶּרֶךְ שֶׁל הוֹדָאָה וְתוֹדָה, הִיא דֶּרֶךְ נִפְלָאָה מְאֹד לְהִתְקָרֵב עַל יָדָהּ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִכָּל מָקוֹם שֶׁהוּא, כִּי הָעוֹלָם הַזֶּה מָלֵא צָרוֹת וְיִסּוּרִים וְיִגּוֹנוֹת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (קֹהֶלֶת ב, כג): ״כָּל יָמָיו

מַכְאִבִים וָכַעַס״, וּכְתִיב: ״אָדָם לֶעָמָל יוּלָּד קְצַר יָמִים וּשְׂבַע רֹגֶז״, וְאֵין טוֹב בָּעוֹלָם כִּי אִם הַתּוֹרָה, כִּי אֵין טוֹב אֶלָּא תּוֹרָה (אָבוֹת פֶּרֶק ג׳); וּמֵעֹצֶם הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים וְהַמְּנִיעוֹת שֶׁבְּזֶה הָעוֹלָם, קָשֶׁה וְכָבֵד עַל הָאָדָם לְהִתְקָרֵב לַעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וַאֲפִלּוּ לְהִתְפַּלֵּל וּלְהִתְחַנֵּן וּלְפָרֵשׁ צַעֲרוֹ לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, גַּם־כֵּן קָשֶׁה מְאֹד מְאֹד מֵחֲמַת רִבּוּי הַמְּנִיעוֹת וְהַיִּסּוּרִים שֶׁאוֹטְמִין אֶת לִבּוֹ, עַד שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לִפְתֹּחַ אֶת פִּיו, וְלֹא לְהִתְקָרֵב לְשׂוּם עֲבוֹדָה, כַּאֲשֶׁר יוֹדֵעַ כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַכְּבֵדוּת שֶׁיֵּשׁ עָלָיו בְּכָל פַּעַם וּפַעַם, בְּכָל יוֹם וָיוֹם וְכוּ׳.

וְעַל־כֵּן עֵצָה גְּדוֹלָה לָזֶה, שֶׁבְּכָל פַּעַם יַזְכִּיר אֶת עַצְמוֹ מִכָּל הַטּוֹבוֹת הָאֲמִתִּיּוֹת וְהַנִּצְחִיּוֹת שֶׁעָשָׂה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִם אֲבוֹתֵינוּ וְעִמָּנוּ, עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד בִּפְרָטִיּוּת. וְהָעִקָּר מַה שֶּׁזָּכָה לִהְיוֹת מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל בִּכְלַל מְקַבְּלֵי הַתּוֹרָה, וְהִבְדִּילוֹ מִן הַתּוֹעִים בְּדַרְכֵי הַמְחַקְּרִים וְהַפִּילוֹסוֹפִים וְכוּ׳ הַנְּהוּגִים עַכְשָׁו בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל אִם יִסְתַּכֵּל עַל כָּל מַה שֶּׁעָבַר עָלָיו מֵעוֹדוֹ, יִרְאֶה וְיָבִין חַסְדֵי ה׳ וְטוּבוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו עָלָיו בְּלִי שִׁעוּר, כְּמוֹ שֶׁאָנוּ אוֹמְרִים שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּכָל יוֹם בִּשְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה: ״נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ וְכוּ׳, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרַיִם״ וְכוּ׳, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמְרִים בְּ׳נִשְׁמַת׳: ״אִלּוּ פִינוּ מָלֵא שִׁירָה כַּיָּם וְכוּ׳, אֵין אָנוּ מַסְפִּיקִים לְהוֹדוֹת לְךָ ה׳ וְכוּ׳, עַל אַחַת מֵאֶלֶף אַלְפֵי אֲלָפִים וְרִבֵּי רְבָבוֹת פְּעָמִים הַטּוֹבוֹת נִסִּים וְנִפְלָאוֹת, שֶׁעָשִׂיתָ עִם אֲבוֹתֵינוּ וְעִמָּנוּ״.

הַכְּלָל, שֶׁכְּשֶׁאָדָם רוֹאֶה גֹּדֶל צָרוֹתָיו בְּגוּף וְנֶפֶשׁ וּמָמוֹן, שֶׁהוּא רָחוֹק מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁהוּא יוֹדֵעַ בְּעַצְמוֹ, וְגַם בְּפַרְנָסָה וּבְגוּף יֵשׁ לוֹ גַּם־כֵּן יִסּוּרִים כְּמוֹ שֶׁשָּׁכִיחַ בְּרֹב הָעוֹלָם, וַאֲפִלּוּ כְּשֶׁבָּאָה עָלָיו אֵיזוֹ צָרָה מַמָּשׁ, חַס וְשָׁלוֹם, הוּא צָרִיךְ לְבַל יִתְבַּלְבֵּל לְגַמְרֵי מֵחֲמַת הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים, חַס וְשָׁלוֹם, רַק בְּכָל עֵת וָעֵת וּבִפְרָט בְּעֵת צָרָה, חַס וְשָׁלוֹם, יִתֵּן עֵינֵי לִבּוֹ וְדַעְתּוֹ לְהִסְתַּכֵּל וּלְהִתְבּוֹנֵן הֵיטֵב עַל חַסְדֵי ה׳ וְטוֹבוֹתָיו, שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ עַד הֵנָּה, כִּי כָּל אֶחָד כְּמוֹ שֶׁהוּא, מֵאַחַר שֶׁהוּא בִּכְלַל יִשְׂרָאֵל, וּמַנִּיחַ טַלִּית וּתְפִלִּין בְּכָל יוֹם, וּמְיַחֵד שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ פַּעֲמַיִם בְּכָל יוֹם וָיוֹם, רָאוּי לוֹ לִתֵּן הוֹדָאָה וְתוֹדָה

לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וָיוֹם עַל עִצֻּם חַסְדּוֹ וְטוּבוֹ יִתְבָּרַךְ עָלָיו, שֶׁזָּכָה לִהְיוֹת בִּכְלַל יִשְׂרָאֵל מְקַבְּלֵי הַתּוֹרָה, מִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁכָּל אֶחָד יוֹדֵעַ בְּנַפְשׁוֹ כַּמָּה טוֹבוֹת נִפְלָאוֹת בִּפְרָטִיּוּת, שֶׁגָּמַל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִמּוֹ מֵעוֹדוֹ עַד אוֹתוֹ הַיּוֹם.

וְצָרִיךְ לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַטּוֹבוֹת שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִהְיֶה לִבּוֹ נָכוֹן וּבָטוּחַ, שֶׁגַּם עַתָּה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לֹא יָסִיר חַסְדּוֹ וְטוּבוֹ מֵאִתּוֹ, וְיַחֲזֵק אֶת לִבּוֹ לִצְעֹק וּלְהִתְחַנֵּן לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁיְּצַיְּלֵהוּ גַּם עַתָּה מִכָּל הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים, כְּמוֹ שֶׁאָמַר דָּוִד (תְּהִלִּים קח, יא): ״מִי יְבִילֵנִי עִיר מְבֻצָר״, וְזֶה גַּם־כֵּן ״מְהֻלָּל אֶקְרָא ה׳״, שֶׁטָּרֶם שֶׁאֲנִי קוֹרֵא אֵלָיו יִתְבָּרַךְ עַל צָרוֹתַי, אֲנִי מְהַלְּלוֹ וּמְשַׁבְּחוֹ עַל הַטּוֹבוֹת וְהַחֲסָדִים שֶׁעָשָׂה עִמִּי עַד הֵנָּה. כִּי דַּוְקָא עַל־יְדֵי־זֶה אֲנִי יָכוֹל לִקְרוֹתוֹ. וְזֶה ״זְבַח לֵאלֹקִים תּוֹדָה״ וְכוּ׳, ״וּקְרָאנִי בְּיוֹם צָרָה״, הַיְנוּ שֶׁגַּם קֹדֶם שֶׁיּוֹצְאִים מֵהַצָּרָה שֶׁל עַכְשָׁו, וּצְרִיכִים לִקְרוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, צְרִיכִים קֹדֶם לִהְיוֹת מוֹדֶה עַל הֶעָבָר וּמְבַקֵּשׁ עַל לְהַבָּא, כִּי כְּשֶׁאֵין מוֹדִים עַל הֶעָבָר קָשֶׁה מְאֹד לִקְרוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ מִגֹּדֶל אֹטֶם הַלֵּב שֶׁנֶּאֱטָם מֵרִבּוּי הַצָּרוֹת. וּבִפְרָט עַתָּה בְּאֹרֶךְ הַגָּלוּת, שֶׁכִּמְעַט אֵין יוֹם שֶׁאֵין צָרָתוֹ מְרֻבָּה מֵחֲבֵרוֹ, חַס וְשָׁלוֹם, וְהַפַּרְנָסָה דְּחוּקָה מְאֹד, וְהַבַּעַל־דָּבָר מִתְפַּשֵּׁט עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לָאֹרֶךְ וְלָרֹחַב, וְהַמַּחֲלֹקֶת וְהַקַּטְגּוֹרְיָה וְהַקְּנָאָה וְהַשִּׂנְאָה מִתְרַבָּה בְּכַמָּה אֲפָנִים, וְכָל מַה שֶּׁרוֹצִים לְהַתְחִיל לָצֵאת מִמַּה שֶּׁצְּרִיכִים לָצֵאת, וּלְהִתְקָרֵב לְאִיזוֹ עֲבוֹדַת ה׳, אֵין מַנִּיחִין אוֹתוֹ, וּמִתְגָּרִין בּוֹ יוֹתֵר, חַס וְשָׁלוֹם. וּמֵעִצֻּם רִבּוּי בִּבְוּאוֹ לְפָרֵשׁ שִׂיחָתוֹ לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹ לְהִתְקָרֵב לְאִיזֶה דָּבָר שֶׁבִּקְדֻשָּׁה, יַזְכִּיר אֶת עַצְמוֹ רִבּוּי הַטּוֹבוֹת וְהַחֲסָדִים שֶׁעָשָׂה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִמּוֹ מֵעוֹדוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִתְחַזֵּק לְבָבוֹ לִבְטֹחַ בַּה׳ שֶׁיִּשְׁמַע תְּפִלָּתוֹ גַּם עַתָּה, וְעַל־יְדֵי־זֶה יוּכַל לְהִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְפָרֵשׁ לְפָנָיו שִׂיחָתוֹ כָּרָאוּי.

וְהִנְנִי מְבָרֶכְךָ בִּבְרִכַּת ״מַזָּל טוֹב״ עַל אוֹדוֹת הֶלֶדֶת בִּתְּךָ, יַעֲזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתַּתְמִיד בַּתּוֹרָה, וְתִהְיֶה בִּתְּךָ בַּת תַּלְמִיד חָכָם ... וְתִזְכֶּה לְגַדְּלָהּ עִם כָּל יְלָדֶיךָ לְתוֹרָה וּלְחֻפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים.

אוֹדוֹת שְׁאֵלָתְךָ — הַאִם לְהוֹסִיף נֵר לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ? כֵּן הַדָּבָר, כִּי צְרִיכִים לְהַדְלִיק נֵרוֹת כְּמִסְפַּר הַנְּפָשׁוֹת, וְהוּא מְאֹד מְאֹד מְסֻגָּל שֶׁתְּאִיר נִשְׁמָתָם, בְּסוֹד (מִשְׁלֵי כ, כז): "נֵר ה׳ נִשְׁמַת אָדָם".

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקנא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, י״ד אֱלוּל ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי. וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עָלַיִךְ מִבַּעְלֵךְ.

וּבֶאֱמֶת אֵינִי יוֹדֵעַ מַה לִכְתֹּב לָךְ, כִּי אֵינִי יוֹדֵעַ אֵצֶל מִי קִבֵּל בַּעְלֵךְ הַקְּדָמוֹת כָּאֵלּוּ, כִּי אֶצְלֵנוּ לוֹמְדִים רַק לִמּוּד שֶׁל נֹעַם וְאַהֲבָה וְאַחֲוָה וְרֵעוּת, לִמּוּד שֶׁל הִתְקָרְבוּת, לִמּוּד שֶׁל שְׁלוֹם־בַּיִת, לִמּוּד שֶׁל שִׂמְחָה וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְעַל־כֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ מַה לְיַעֵץ לָךְ.

אוֹדוֹת גֵּרוּשִׁין, לְדַעְתִּי חַכִּי עוֹד, אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁאִם בַּעְלֵךְ יִתְקָרֵב אֵלֵינוּ, וְיִשְׁתֶּה אֶת הַיַּיִן הַמְשֻׁמָּר, יַיִן הַטּוֹב הַנִּמְצָא בְּכֵלֵינוּ, אֲזַי יִזְכֶּה לְהִתְעַלּוֹת בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה, וְיִתְהַפֵּךְ הַבַּיִת אֶצְלְכֶם לְגַן־עֵדֶן.

נָא וְנָא רְאִי לְהַרְבּוֹת בְּנֵרוֹת לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, הֵינוּ שֶׁתַּדְלִיקוּ שְׁנֵי נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּלְהוֹסִיף נֵרוֹת שֶׁל חֶלֶב כְּמִנְיַן אַנְשֵׁי הַבַּיִת, וּבִשְׁעַת הַדְלָקַת הַנֵּרוֹת לְבַקֵּשׁ אָז הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ עַל הַצְלָחַתְכֶם בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, כִּי הַתְּפִלּוֹת שֶׁהָאִשָּׁה מִתְפַּלֶּלֶת בְּעֵת הַדְלָקַת הַנֵּרוֹת מְאֹד מְקֻבָּלוֹת וּמְרֻצוֹת בַּשָּׁמַיִם.

נָא וְנָא רְאִי לְחַכּוֹת בְּעִנְיַן גֵּט, אֲנִי מְקַוֶּה שֶׁבַּעְלֵךְ יִשְׁתַּנֶּה לְגַמְרֵי.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תקנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, ט״ו אֱלוּל ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, ״חַסִידֵי בְּרֶסְלֶב״, הַוַ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁאָנוּ זוֹכִים עוֹד לַיְלָה בְּזֶה הָעוֹלָם לְדַבֵּר מִדִּבּוּרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל. כָּל זְמַן שֶׁאֲנַחְנוּ מְלֻבָּשִׁים בִּלְבוּשׁ גַּשְׁמִי וְחָמְרִי, אֵין לָנוּ מֻשָּׂג מַה זֶּה לְדַבֵּר מֵרַבֵּנוּ זַ״ל. וּבִכְלָל כָּל הָעִנְיָן שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, זֶה חִדּוּשׁ גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד. רַבֵּנוּ זַ״ל הִתְבַּטֵּא פַּעַם וְאָמַר (חַיֵּי־מוֹהַר״ן, סִימָן רמז): חִדּוּשׁ כָּמוֹנִי עֲדַיִן בָּעוֹלָם לֹא הָיָה. וּפֵרְשׁוּ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁכָּל הָעִנְיָן שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל זֶה הִתְחַדְּשׁוּת. רַבֵּנוּ זַ״ל לִמֵּד אוֹתָנוּ לִמּוּד חָדָשׁ — לְהִתְחַדֵּשׁ בְּכָל פַּעַם, בְּכָל יוֹם, בְּכָל שָׁעָה וּבְכָל רֶגַע, הַהֶכְרֵחַ לַעֲשׂוֹת הַתְחָלָה חֲדָשָׁה.

לָמָּה רוֹאִים שֶׁבְּנֵי־אָדָם סוֹבְלִים סֵבֶל כָּל־כָּךְ גָּדוֹל, מִמַּה זֶּה נוֹבֵעַ? אֶלָּא אָדָם זוֹכֵר מַה שֶׁקָּרָה אִתּוֹ לִפְנֵי דַּקָה, לִפְנֵי שָׁעָה, אוֹ לִפְנֵי כַּמָּה שָׁעוֹת, לִפְנֵי יוֹם אוֹ יוֹמַיִם, לִפְנֵי שְׁבוּעַיִם אוֹ חֳדָשִׁים, לִפְנֵי שָׁנָה אוֹ שָׁנִים רַבּוֹת, וְתָמִיד הוּא מִתְבַּלְבֵּל מִמַּה שֶׁעָבַר עָלָיו. בָּא רַבֵּנוּ זַ״ל וּמְלַמֵּד אוֹתָנוּ לִמּוּד חָדָשׁ — אֵין לְךָ עָבָר כְּלָל! תַּתְחִיל מֵעַכְשָׁו הִתְחַדְּשׁוּת חֲדָשָׁה. כָּל הָעִנְיָן שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל — לְהִתְחַדֵּשׁ מֵחָדָשׁ, וּכְמוֹ שֶׁהִתְבַּטֵּא: 'חִדּוּשׁ כָּמוֹנִי עֲדַיִן בָּעוֹלָם לֹא הָיָה'. וְכֵן מוּבָא בִּדְבָרָיו זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב', סִימָן סא), שֶׁהַדַּעַת הַזּוֹ יַכְנִיס מָשִׁיחַ בָּעוֹלָם, כִּי אַחֲרֵי שֶׁעָבַר עָלָיו מַה שֶׁעָבַר כָּתוּב עָלָיו (תְּהִלִּים ב, ז): ״הַוַ״ה אָמַר אֵלַי בְּנִי אַתָּה, אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ״. פָּסוּק זֶה סוֹבֵב עַל מָשִׁיחַ, שֶׁיַּכְנִיס בָּעוֹלָם אֶת הָעִנְיָן הַזֶּה — ״אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ״, הַיְנוּ הַיּוֹם נוֹלַדְתָּ מֵחָדָשׁ.

וּבֶאֱמֶת זֶה דָּבָר שֶׁמְּאֹד מְאֹד קָשֶׁה לְקַבְּלוֹ, כִּי אֵיךְ אַתָּה יָכוֹל לוֹמַר לִי, שֶׁאֵין לִי עָבָר, הֲרֵי אֲנִי יוֹדֵעַ מַה יֵּשׁ לִי — עָבָר מָלֵא רַע, עָבָר מָלֵא חֹשֶׁךְ, עָבָר מָלֵא צָרוֹת. אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל: בֹּאוּ נִרְאֶה

בַּחֲלוֹם; אָדָם הוֹלֵךְ לִישֵׁן, וְחוֹלֵם חֲלוֹם אָרֹךְ — הִנֵּה הוּא נוֹלַד, הִנֵּה עָשׂוּ לוֹ פֵּאוֹת, הִנֵּה הוּא בַּר מִצְוָה, הִנֵּה הוּא מִתְחַתֵּן, הִנֵּה נַעֲשָׂה אַבָּא, הִנֵּה מְחַתֵּן אֶת הַיְלָדִים, וְהִנֵּה נַעֲשָׂה זָקֵן, אָדָם נָפַל בְּשֵׁנָה רֶבַע שָׁעָה, וְחָלַם חֲלוֹם אָרֹךְ שֶׁל כָּל יְמֵי חַיָּיו — כְּשִׁבְעִים שָׁנָה. נִמְצָא מִכָּל זֶה, שֶׁיִּשְׁנָה מְצִיאוּת שֶׁאָדָם יָכוֹל לַחֲלֹם שִׁבְעִים שָׁנָה בְּרֶבַע שָׁעָה. אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל: מִי שֶׁדָּבוּק בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, מִי שֶׁנִּכְלָל בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, אֶצְלוֹ כָּל הַשִּׁבְעִים שָׁנָה הֵם כְּרֶבַע שָׁעָה. וְהַדַּעַת הַזּוֹ יַכְנִיס מָשִׁיחַ בָּעוֹלָם, שֶׁאֵין לָנוּ עָבָר כְּלָל, בֹּאוּ וְנַעֲשֶׂה הַתְחָלָה חֲדָשָׁה מֵעַכְשָׁו.

וְזֶה כָּתוּב בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ (דְּבָרִים כו, טז): ״הַיּוֹם הַזֶּה יְהוָ״ה אֱלֹקֶיךָ מְצַוְּךָ לַעֲשׂוֹת אֶת הַחֻקִּים הָאֵלֶּה וְאֶת הַמִּשְׁפָּטִים, וְשָׁמַרְתָּ וְעָשִׂיתָ אוֹתָם בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשֶׁךָ״. אוֹמֵר עַל זֶה רַשׁ״י: בְּכָל יוֹם יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ חֲדָשִׁים, כְּאִלּוּ בּוֹ בַּיּוֹם נִצְטַוֵּיתָ עֲלֵיהֶם. יְהוּדִי מְקַבֵּל בְּכָל יוֹם וָיוֹם אֶת הַתּוֹרָה מֵחָדָשׁ. אֵין זֶה סִפּוּר שֶׁלִּפְנֵי שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה בְּהַר סִינַי, אֶלָּא בְּכָל יוֹם וָיוֹם אֲנַחְנוּ מְקַבְּלִים אֶת הַתּוֹרָה מֵחָדָשׁ. בְּכָל יוֹם וָיוֹם יְהִיֶה בְּעֵינֶיךָ כְּאִלּוּ הַיּוֹם בָּאתָ עִמּוֹ בַּבְּרִית (רַשׁ״י דְּבָרִים כו, ט), עַכְשָׁו אָנוּ מַתְחִילִים מֵחָדָשׁ — זֶה סוֹד הַתְּשׁוּבָה.

וּמַסְבִּיר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ו׳): מַהוּ סוֹד הַתְּשׁוּבָה — שֵׁם אֶהְיֶ״ה, הַיְנוּ אֲנִי רוֹצֶה לִהְיוֹת, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב בַּזֹּהַר: דָּא אֲנָא זָמִין לְמִיהֲוֵי — זוֹהִי כָּל הַתְּשׁוּבָה. הַשֵּׁם הַזֶּה הוּא בְּכֶתֶר, הַכֶּתֶר זֶהוּ הָרָצוֹן. כָּל יְהוּדִי רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת אֶת רְצוֹן הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֲבָל מֵרֹב הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים וְהַהַרְפַּתְקָאוֹת שֶׁעוֹבְרִים עָלָיו, נִכְנַס בְּתוֹךְ עַצְמוֹ בְּיֵאוּשׁ, וּמִתְיָאֵשׁ מֵחַיָּיו, וְחוֹשֵׁב שֶׁהִנֵּה זֶה סוֹף הָעוֹלָם, וּמַדּוּעַ? כִּי מִסְתַּכֵּל חֲזָרָה — אֲנִי יוֹדֵעַ מָה אֲנִי, אֲנִי יוֹדֵעַ מֶה עָשִׂיתִי לִפְנֵי דַּקָּה, לִפְנֵי שָׁעָה, לִפְנֵי יוֹם וְלִפְנֵי שָׁבוּעַ, אֲנִי יוֹדֵעַ מֶה עָשִׂיתִי לִפְנֵי חֹדֶשׁ, לִפְנֵי כַּמָּה חֳדָשִׁים, לִפְנֵי שָׁנָה וּשְׁנָתַיִם וְכוּ׳, אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל: אִם תִּסְתַּכֵּל אֲחוֹרָנִית — אֲחוֹרֵי פְּנֵי אֶהְיֶ״ה — גִּימַטְרִיָּה דָּ״ם, אִם כּוֹתְבִים אֶת הַשֵּׁם אֶהְיֶ״ה בַּאֲחוֹרַיִם — עוֹלֶה דָּ״ם; הַיְנוּ אִם יְהוּדִי מִסְתַּכֵּל חֲזָרָה עַל מַה שֶׁעָשָׂה — בִּזְיוֹנוֹת וּשְׁפִיכוּת דָּמִים יִהְיוּ

מְנַת חֶלְקוֹ, וְלָכֵן יְסוֹד הַתְּשׁוּבָה — לִשְׁכֹּחַ אֶת הֶעָבָר וּלְהַתְחִיל מֵחָדָשׁ. וּבָזֶה תָּלוּי נִצְחוֹן הָאָדָם בְּגַשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת כָּל יְמֵי חַיָּיו.

מִי מֵאִתָּנוּ אֵין לוֹ צָרוֹת? אֵין מֵשֶׂג כָּזֶה! רַנָּק אוֹ רַנָּקָה יֵשׁ לָהֶם צָרוֹת צְרוּרוֹת, שֶׁעֲדַיִן לֹא מָצְאוּ אֶת זִוּוּגָם, וְהֵם בְּחִינַת אֲסוּרִים בְּבֵית־סֹהַר; כִּי כָּל זְמַן שֶׁאָדָם לְבַד — הוּא שָׁבוּר וְרָצוּץ, וּכְמַאֲמָרָם זַ״ל (יְבָמוֹת סב:): כָּל אָדָם שֶׁאֵין לוֹ אִשָּׁה שָׁרוּי בְּלֹא שִׂמְחָה, בְּלֹא טוֹבָה, בְּלֹא חוֹמָה וְכוּ׳, אֵין לוֹ כְּלוּם. וְכֵן כְּתִיב (תְּהִלִּים סח, ז): ״מוֹצִיא אֲסִירִים בַּכּוֹשָׁרוֹת״, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מוֹצִיא אֶת הַבְּחוּרִים מִכְלְאָם וּמְחַתְּנָם; אֲבָל אַחַר הַחֲתֻנָּה מַתְחִיל סִפּוּר חָדָשׁ — הָאָדָם מְאֻכְזָב. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סַנְהֶדְרִין כב.): בַּכּוֹשָׁרוֹת — נוֹטְרִיקוֹן: בְּכִי וְשִׁירוֹת. הֵן אֱמֶת שֶׁרַנָּק עוֹבֵר עָלָיו צָרוֹת וְיִסּוּרִים, נִכְשָׁל בַּעֲוֹנוֹת חֲמוּרִים, אַךְ הִנֵּה מְרַחֵם עָלָיו הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא וּמוֹצִיאוֹ מִכְלְאוֹ וּמְשַׁדְּכוֹ, אֲבָל דְּבָעֵי בָּכִי דְּבָעֵי שָׁר שִׁירוֹת, הַיְנוּ אִם אָדָם רוֹצֶה — הוּא בּוֹכֶה עַל רַע מַזָּלוֹ, אַךְ אִם רוֹצֶה, הוּא שָׁר שִׁירוֹת עַל הַשִּׁדּוּךְ הַנִּפְלָא שֶׁחָנָנוֹ הָאֵ־ל. הַיְנוּ אִם אָדָם בַּר דַּעַת, הוּא יוֹדֵעַ אֵיךְ לְהַנְהִיג בַּיִת, אֵיךְ לְהִתְמוֹדֵד עִם חַיֵּי הַיּוֹם־יוֹם, אֵיךְ לִחְיוֹת עִם אִשְׁתּוֹ, עִם חָמִיו וַחֲמוֹתוֹ וְכוּ׳, אֵיךְ לְהִתְמוֹדֵד עִם קְשָׁיֵי הַפַּרְנָסָה, וְאָז הוּא שָׁר שִׁירוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, אַךְ מִסְכֵּן אָדָם שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ אֵיךְ לְהִסְתַּדֵּר בַּחַיִּים, אֵיךְ לְהִתְיַחֵס לְאִשָּׁה וְכוּ׳, וְאָז הַמְּרִיבוֹת הֵן מְנַת חֶלְקוֹ, וּמִתְמוֹדֵד עִם בְּעָיוֹת כַּלְכָּלָה, וְאָז הוּא בְּחִינַת בְּכִי. וְהִנֵּה עוֹזֵר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא וְנוֹלָדִים לוֹ יְלָדִים, אֲשֶׁר הֵם מַתָּנָה מֵהַשָּׁמַיִם, אֲבָל אִם, הַשֵּׁם יִשְׁמֹר, הַיְלָדִים אֵינָם מֻצְלָחִים בְּגַשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת, חַיָּיו אֵינָם חַיִּים, וּכְמַאֲמָרָם זַ״ל (מִדְרָשׁ אַגָּדָה): אֵין לְךָ כַּעַס כְּכַעַס בָּנִים, כַּעַס בָּנִים מַזְקִין אֶת הַהוֹרִים. עַד שֶׁמְּגַדְּלִים אֶת הַיְלָדִים, כַּמָּה בְּעָיוֹת יֶשְׁנָן, כַּמָּה סוֹבְלִים מֵהֶם, וְעַד שֶׁמְּחַתְּנִים אוֹתָם וְכוּ׳, אֵין אָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם שֶׁלֹּא יַעֲבְרוּ עָלָיו צָרוֹת, אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן קיט): אֵין מֵשֶׂג כָּזֶה עוֹלָם הַזֶּה, יֵשׁ — אוֹ עוֹלָם הַבָּא, אוֹ גֵּיהִנּוֹם. כִּי כְּפִי שֶׁרוֹאִים — פֹּה זֶה הַגֵּיהִנּוֹם, כָּל הַצָּרוֹת שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל סוֹבְלִים בְּזֶה הָעוֹלָם, הֲרֵי כָּאן הוּא הַגֵּיהִנּוֹם מַמָּשׁ. אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן כב): הַגֵּיהִנּוֹם וְהַגַּן־עֵדֶן נִמְצָאִים

בְּזֶה הָעוֹלָם. וְכֵן אוֹמֵר (שָׁם, סִימָן קצא): בְּזֶה הָעוֹלָם יְכוֹלִים לָשֶׁבֶת שְׁנֵי בְּנֵי־אָדָם זֶה לְצַד זֶה, זֶה מַרְגִּישׁ עוֹלָם הַבָּא וְזֶה גֵּיהִנּוֹם. זֶה דָּבוּק בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּמִתְעַנֵּג בְּזִיו הַשְּׁכִינָה, וּמַאֲמִין בַּבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ, וּמְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲזַי הוּא חַי חַיִּים רוּחָנִיִּים, חַיֵּי גַּן־עֵדֶן בְּזֶה הָעוֹלָם. וְאִלּוּ זֶה מִסְכֵּן, עוֹבְרִים עָלָיו צָרוֹת וְיִסּוּרִים, מְרִירוּת וְהַרְפַּתְקָאוֹת, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ לְהֵיכָן לִבְרֹחַ, וּמְנַתֵּק עַצְמוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאֵינֶנּוּ מִתְחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזֻכֶּכֶת בְּעֵת שֶׁעוֹבְרִים עָלָיו מַשְׁבֵּרִים וְגַלִּים, עַד שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֶת הַגֵּיהִנּוֹם בְּזֶה הָעוֹלָם, רַחֲמָנָא לִישֵׁזְבָן, וְאֵינוֹ זוֹכֶה לִרְאוֹת מְאוּמָה.

בָּא רַבֵּנוּ זַ״ל וּמְגַלֶּה לָנוּ הִתְגַּלּוּת חֲדָשָׁה מְאֹד מְאֹד, שֶׁזּוֹ הַהִתְגַּלּוּת שֶׁל חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים שֶׁגִּלּוּ לָנוּ — בְּכָל יוֹם וָיוֹם יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ כְּחֲדָשִׁים; עַכְשָׁו אַתָּה אָדָם חָדָשׁ, בְּכָל יוֹם וָיוֹם יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ כְּאִלּוּ הַיּוֹם הַזֶּה נִכְנַסְתָּ עִמּוֹ בַּבְּרִית. מַהוּ סוֹד הַתְּשׁוּבָה? מַה שֶּׁעָבַר — עָבַר, וְעַתָּה אֲנִי מַתְחִיל הַתְחָלָה חֲדָשָׁה, אֵין לִי עָבָר כְּלָל! דָּבָר זֶה מְאֹד מְאֹד קָשֶׁה לְהַכְנִיס בִּבְנֵי־אָדָם, כִּי כְּשֶׁאֶחָד יֵשׁ לוֹ קֻפַּת שְׂרָצִים מֵאֲחוֹרָיו, וְזֶה מַכְנִיסוֹ בְּדָכְאוֹן, זֶה שׁוֹבֵר אֶת חַיָּיו, זֶה שׁוֹבֵר לוֹ אֶת הַבַּיִת, זֶה הוֹרֵס לוֹ אֶת כָּל הַשְּׁלוֹם־בַּיִת, זֶה מַכְנִיסוֹ בְּעַצְבוּת וּבְמְרִירוּת וּבְדָכְאוֹן.

וְלָכֵן מֵאַחַר שֶׁזָּכִינוּ לְהִתְקָרֵב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, עָלֵינוּ לִשְׁמֹחַ מְאֹד מְאֹד, וּלְצַיֵּת אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל! הָעִקָּר בַּהִתְקָרְבוּת אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל — הַיְנוּ לְצַיְתוֹ. אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן כג), עִקַּר הַשְּׁלֵמוּת בַּהִתְקָרְבוּת אֶל הַצַּדִּיק — לְבַטֵּל עַצְמוֹ לְגַמְרֵי אֶל מַה שֶּׁאוֹמֵר, אֲפִלּוּ אוֹמֵר לְךָ עַל יָמִין שְׂמֹאל וְאֶל שְׂמֹאל יָמִין — תַּאֲמִין לוֹ. וְכָל זְמַן שֶׁנּוֹתָר לָאָדָם טִפַּת שֵׂכֶל מֵעַצְמוֹ — אֵינוֹ מִקָּרֵב אֶל הַצַּדִּיק, וּמִסְכֵּן חַי בְּדִמְיוֹן גָּדוֹל מְאֹד.

הָבָה וְנִרְאֶה דְּבַר פֶּלֶא; רַבֵּנוּ זַ״ל מָצָא אוֹתָנוּ בְּבוֹץ הַכִּי גָּדוֹל, הָבָה לֹא נַטְעֶה אֶת עַצְמֵנוּ, כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא נִמְצָא פֹּה אִתָּנוּ, עִמָּנוּ וְאֶצְלֵנוּ. הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מִסְתַּכֵּל עָלֵינוּ וְיוֹדֵעַ הַכֹּל. יְכוֹלִים לְהַטְעוֹת אֶת בְּנֵי־אָדָם, יְכוֹלִים לְרַמּוֹת אֶת הַזּוּלַת, אֲבָל לֹא אֶת

הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, אֶת עַצְמְךָ אַתָּה מְרַמֶּה וְאֶת זוּלָתְךָ, אַךְ לֹא אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. רַבֵּנוּ זַ״ל מָצָא אוֹתָנוּ בְּכָל הַטֻּמְאוֹת שֶׁבָּעוֹלָם, וְהוּא מוֹצִיאֵנוּ מִשָּׁם. הָבָה וְנַזְכִּיר לְעַצְמֵנוּ, אֵיךְ בִּכְלַל נִתְוַדַּעְנוּ מֵרַבֵּנוּ זַ״ל; כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ הַסְפּוּר שֶׁלּוֹ, כָּל אֶחָד נִתְקָרֵב עַל־יְדֵי סֵפֶר אֶחָד מִסִּפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, כָּל אֶחָד נִתְעוֹרֵר עַל־יְדֵי דָּבָר אַחֵר, כִּי כָּל אֶחָד זוֹ נְשָׁמָה פְּרָטִית, יֵשׁ לוֹ נְקֻדָּה עַצְמִית. אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן לד), שֶׁכָּל יְהוּדִי יֵשׁ לוֹ נְקֻדָּה אֲשֶׁר אֵין בַּחֲבֵרוֹ; וְלָכֵן אֵין לְקַנֵּא בַּחוּלַת כְּלָל, כִּי כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ הַכֹּחַ הָעֶלְיוֹן, שֶׁהוּא צָרִיךְ לְהוֹצִיא מֵהַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל אֶת שְׁלִיחוּתוֹ. כָּל אֶחָד וְאֶחָד נָפַל בְּמָקוֹם שֶׁנָּפַל — כְּפִי שֹׁרֶשׁ נִשְׁמָתוֹ, שֶׁהוּא צָרִיךְ שָׁם לְטַהֵר אֶת הַמָּקוֹם, לְקָרֵב נְשָׁמוֹת הַקְּשׁוּרוֹת בְּשֹׁרֶשׁ נִשְׁמָתוֹ. כֻּלָּנוּ הָיִינוּ בְּבוֹץ, כֻּלָּנוּ הָיִינוּ מְלֻכְלָכִים בְּכָל מִינֵי עֲבֵרוֹת שֶׁבָּעוֹלָם, כַּאֲשֶׁר כָּל אֶחָד יוֹדֵעַ הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת וְהַזֶּבֶל וְהַלִּכְלוּךְ שֶׁהָיָה שָׁרוּי שָׁם. וְהִנֵּה בָּא רַבֵּנוּ זַ״ל וּמְצָאָנוּ. כַּאֲשֶׁר אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל: עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הִסְתַּכַּלְתִּי מֵרֹאשׁ לְקָרְבּוֹ. נִמְצָא, שֶׁכָּל אֶחָד הַמִּקָּרֵב לְרַבֵּנוּ זַ״ל, רַבֵּנוּ זַ״ל כְּבָר צָפָה וְהִבִּיט עָלָיו.

וְהִנֵּה בִּתְחִלַּת הַהִתְקָרְבוּת כֻּלָּם מִתְלַהֲבִים — ״אֲנִי בִּשְׁבִיל הַצַּדִּיק אֶעֱשֶׂה כָּל דָּבָר בָּעוֹלָם״ וְכוּ׳. וְתֵכֶף כְּשֶׁהַצַּדִּיק רוֹאֶה שֶׁאֲנָשָׁיו מְסוּרִים אֵלָיו, אֲזַי אַט אַט מְגַלֶּה לָהֶם הָאוֹר אֵין סוֹף, כִּי אֵין יְכוֹלִים לְגַלּוֹתוֹ בְּפַעַם אֶחָת, כַּמּוּבָא בִּדְבָרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ס׳), אֲשֶׁר זֶה נִדְמֶה לְאָדָם שֶׁאִבֵּד אֶת הָרְאִיָּה, וּכְשֶׁרוֹצִים לְהַחֲזִירָהּ לוֹ, צְרִיכִים לְהַכְנִיסוֹ לְחֶדֶר חָשׁוּךְ, וּלְאַט לְאַט לִפְתֹּחַ לוֹ נִצּוֹץ אוֹר וְעוֹד נִצּוֹץ אוֹר, עַד שֶׁפּוֹתְחִים לוֹ הָאוֹר כֻּלּוֹ בְּהַדְרָגָה, כִּי אִם יֵצֵא מֵהַקְּצֶה אֶל הַקָּצֶה מֵחֶשֶׁךְ לְאוֹר בִּבַת אַחַת — יָכוֹל לְהִתְעַוֵּר, כִּי הָאוֹר יְסַנְוְרוֹ. וְלָכֵן הַצַּדִּיק הוֹלֵךְ עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּחָכְמָה עֲצוּמָה, וּמְדַבֵּר עִם כָּל אֶחָד בְּצוּרָה אַחֶרֶת, כְּדֵי לְהָאִיר לוֹ אֶת הָאוֹר אֵין סוֹף כְּפִי יְכָלְתּוֹ. וּמָה אָנוּ רוֹאִים? שֶׁאַט אַט גַּם לָנוּ יֵשׁ תְּשׁוּקָה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְאִם יֵשׁ לָנוּ הַכָּרַת הַטּוֹב, לִזְכֹּר וּלְהָבִין הֵיטֵב הֵיכָן הָיִינוּ, וּמֶה עָשִׂינוּ — חֲטָאִים וַעֲוֹנוֹת וּפְשָׁעִים, וַעֲדַיִן אָנוּ עוֹשִׂים שְׁטֻיּוֹת וַהֲבָלִים, שֶׁרַק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא וְהַצַּדִּיק

יוֹדְעִים, וְהִנֵּה יֵשׁ צַדִּיק רַחֲמָן, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן ז׳), שֶׁהַצַּדִּיק הוּא הָרַחֲמָן הָאֲמִתִּי, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יְשַׁעְיָה מט, י): ״כִּי מְרַחֲמָם יְנַהֲגֵם״, וּמָה עִקַּר רַחֲמָנוּתוֹ? לְהוֹצִיא אֶת עַם יִשְׂרָאֵל מֵעֲוֹונוֹת. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבָּת נה.): אֵין יִסּוּרִים בְּלֹא עָו�ֹן, אֵימָתַי נִקְרָאִים יִסּוּרִים? כְּשֶׁיֵּשׁ בָּהֶם עֲוונוֹת, כְּשֶׁאָדָם נִכְשָׁל בַּחֲטָאִים — זֶה נִקְרָא יִסּוּרִים, אֲבָל אִם לֹא חָטָא — אֵין זֶה נִקְרָא יִסּוּרִים. וְלָכֵן הַצַּדִּיק עוֹבֵד עִמָּנוּ קָשֶׁה מְאֹד, וְיוֹרֵד אֵלֵינוּ וּמֵאִיר לָנוּ אֶת הָאוֹר אַט אַט.

אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ל׳), שֶׁהַצַּדִּיק הוּא בִּבְחִינַת מְלַמֵּד. מְלַמֵּד טוֹב יוֹדֵעַ אֵיךְ לְהַלְבִּישׁ אֶת הַלִּמּוּד לְכָל אֶחָד וְאֶחָד. וְאֵימָתַי אָנוּ יוֹדְעִים שֶׁאָנוּ מְקֻרָבִים אֶל הַצַּדִּיק? הָבָה נִתְבּוֹנֵן בְּכֹתֶת לִמּוּד, יֶשְׁנוֹ תַּלְמִיד קָשֶׁה הֲבָנָה שֶׁאֵינוֹ מֵבִין מְאוּם, מַה הַסִּימָן שֶׁל מְלַמֵּד טוֹב? זֶה הַיָּכוֹל לְהַבְהִיר אֶת הַלִּמּוּד, עַד שֶׁיִּהְיֶה נָהִיר וּבָהִיר, אֲפִלּוּ לְקָשֶׁה הֲבָנָה. הַמְנַהֵל מַכִּיר אֶת כָּל תַּלְמִיד וְתַלְמִיד, וְיוֹדֵעַ אֶת כִּשּׁוּרָיו וְחֶסְרונוֹתָיו, וְחָפֵץ מְאֹד שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד יַצְלִיחַ בִּמְקוֹם לִמּוּדוֹ. וְלָכֵן מַכְנִיס מְלַמֵּד טוֹב לַכֹּתָּה, אֲשֶׁר יוֹדֵעַ אֵיךְ לְלַמֵּד עִם כָּל הַתַּלְמִידִים, וּלְהַסְבִּיר אֶת הַחֹמֶר הַנִּלְמָד, שֶׁיִּהְיֶה מוּבָן עַל בּוּרְיוֹ לְכָל הַשְּׁכָבוֹת; כִּי בְּכָל כֹּתָּה יֶשְׁנָם מְצֻיָּנִים, בֵּינוֹנִים וְחַלָּשִׁים, וְהַהֶכְרֵחַ שֶׁתִּהְיֶינָה שָׁלֹשׁ דַּרְגּוֹת אֵלּוּ. הַמְצֻיָּנִים — קוֹלְטִים אֶת הַלִּמּוּד תֵּכֶף־וּמִיָּד. הַבֵּינוֹנִים — לְעִתִּים מְבִינִים לְעִתִּים לָאו. הַחַלָּשִׁים — הֵם קְשָׁיֵי הֲבָנָה. וּמַעֲלַת הַמְלַמֵּד — שֶׁעוֹשֶׂה מֵהַחַלָּשִׁים מְצֻיָּנִים. אֲבָל כְּשֶׁנִּכְנָס מְלַמֵּד חָדָשׁ, לְלֹא נִסָּיוֹן, וּלְאַחַר שָׁבוּעַ שְׁבוּעַיִם נִכְנָס הַמְנַהֵל לִבְחֹן אֶת הֶשֵּׂגֵי הַתַּלְמִידִים. הַמְלַמֵּד הֶחָדָשׁ יוֹדֵעַ שֶׁהִשְׁקִיעַ הַרְבֵּה מְאֹד שֶׁהַמְצֻיָּנִים יֵדְעוּ, אֲבָל נוֹתְרוּ בֵּינוֹנִים וְחַלָּשִׁים, וְהוּא מְצַפֶּה שֶׁהַמְנַהֵל יִבְחֹן אֶת הַמְצֻיָּנִים, וְיִוָּכַח בַּהַשְׁקָעָה שֶׁהִשְׁקִיעַ, וְהִנֵּה הַמְנַהֵל בּוֹחֵן אֶת הַחַלָּשִׁים, וְנוֹכַח שֶׁאֵינָם יוֹדְעִים כְּלוּם. שׁוֹאֵל הַמְנַהֵל אֶת הַמְלַמֵּד — הֵיתֵכֶן, מָה עֲשִׂיתֶם כָּל הַשָּׁבוּעַ?! וְהַמְלַמֵּד עוֹנֶה: הֲלֹא הִשְׁקַעְתִּי כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה, תִּשְׁאָלוּ אֶת הַמְצֻיָּנִים וְתִוָּכְחוּ בִּידִיעוֹתֵיהֶם. עוֹנֶה לוֹ הַמְנַהֵל: לְהַשְׁקִיעַ בִּמְצֻיָּנִים אֵין זוֹ חָכְמָה, הָעִקָּר לְהַגְבִּיהַּ אֶת הַחַלָּשִׁים. נִמְצָא מִכָּל זֶה, מַעֲלַת

מְלַמֵּד טוֹב — שֶׁיָּכוֹל לָקַחַת אֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ בַּחשֶׁךְ, שֶׁהָיוּ בִּלְכְלוּךְ שֶׁל עֲוונוֹת וּלְהַגְבִּיהָם, וּלְהַחְדִּיר בָּהֶם אֱלֹקוּת, שֶׁגַּם הֵם יַכִּירוּ אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁגַּם הֵם יִתְחַזְּקוּ וְיִהְיוּ בְּשִׂמְחָה, זֶה נִקְרָא מְלַמֵּד טוֹב, שֶׁיָּכוֹל לָקַחַת אֶת הַחַלָּשִׁים וְלַעֲשׂוֹתָם מְצֻיָּנִים, זֶה נִקְרָא צַדִּיק הַדּוֹר, זֶהוּ רַבֵּנוּ זַ״ל!

כֻּלָּנוּ הָיִינוּ תַּלְמִידִים חַלָּשִׁים מְאֹד, כֻּלָּנוּ חָטָאנוּ, עָשִׂינוּ שְׁטֻיּוֹת בַּחַיִּים, עַד שֶׁזָּכִינוּ לְהִתְקָרֵב לְרַבֵּנוּ זַ״ל, וְתִרְאוּ מָה רַבֵּנוּ עָשָׂה מֵאִתָּנוּ! בֶּאֱמֶת עֲדַיִן אָנוּ כְּלוּם, אֲבָל אָנוּ מַאֲמִינִים בַּצַּדִּיק, אָנוּ מַאֲמִינִים שֶׁהַצַּדִּיק הַזֶּה הוּא מְיֻחָד בְּמִינוֹ, וְהָרָאָיָה — שֶׁהָיִינוּ בְּבוֹץ, וְעַתָּה אָנוּ מִשְׁתּוֹקְקִים לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, הַיּוֹם אָנוּ מְדַבְּרִים אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, הַצַּדִּיק גִּלָּה לָנוּ מַעֲלַת הַהִתְבּוֹדְדוּת, לֵילֵךְ לְמָקוֹם פָּנוּי שֶׁאֵין שָׁם בְּנֵי־אָדָם וּלְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהַבֵּן אֶל אָבִיו. זוֹ מַעֲלַת הַצַּדִּיק — לָקַחַת נְשָׁמוֹת פְּגוּמוֹת כָּמֹנוּ וּלְקָרְבָם אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, לְהָאִיר בָּהֶם הָאוֹר אֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וּבְוַדַּאי אִם הָיִינוּ בָּרֵי דַּעַת וָשֵׂכֶל, וְהָיְתָה לָנוּ הַכָּרַת הַטּוֹב, וְהָיִינוּ יוֹדְעִים מִי אֲנַחְנוּ, וּמֶה עָשָׂה לָנוּ הַצַּדִּיק, אָז אַף פַּעַם לֹא הָיִינוּ עוֹזְבִים אֶת הַצַּדִּיק. אַךְ דָּא עָקָא שֶׁהַכְּפִיּוּת טוֹבָה מַעֲבִירָה אֶת הָאָדָם עַל דַּעְתּוֹ.

כִּי יֶשְׁנָם אֲנָשִׁים פְּגוּמִים מְאֹד, שֶׁלֹּא הָיָה חֵטְא שֶׁלֹּא עָשׂוּ, וְהַצַּדִּיק נִכְנָס לְתוֹךְ הַצִּנּוֹר שֶׁלָּהֶם, וְשָׁבַר אֶת הָרָע שֶׁלָּהֶם וְהוֹצִיאָם מַמָּשׁ, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן ח׳), שֶׁהַצַּדִּיק נִכְנָס בְּתוֹךְ בֵּית הַבְּלִיעָה שֶׁל הַסָּמ״ךְ־מ״ם, וּמוֹצִיא מִשָּׁם הַנְּשָׁמוֹת שֶׁבָּלַע, וּבִמְקוֹם לִתֵּן תּוֹדָה לַצַּדִּיק שֶׁהוֹצִיאָם מֵהַבּוֹץ, וְהֵאִירָם בְּאוֹר כָּזֶה, שֶׁאַף פַּעַם לֹא תֵּאָרוּ, שֶׁיּוּכְלוּ פַּעַם לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, לִשְׂמֹחַ עִם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, לִהְיוֹת דְּבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהִנֵּה עַכְשָׁו הֵם גַּם־כֵּן יְכוֹלִים לְדַבֵּר עִם אֲחֵרִים וּלְחַזְּקָם. עַל־פִּי־רֹב אֵלּוּ הָאֲנָשִׁים נַעֲשִׂים חַכְמוֹלוֹגִים, וְאוֹמְרִים: ״מָה אָנוּ צְרִיכִים אֶת הַצַּדִּיק, אָנוּ כְּבָר גַּם־כֵּן צַדִּיקִים״. אַךְ פֹּה הַטָּעוּת שֶׁלָּהֶם, כִּי אִם הַצַּדִּיק הוֹצִיאֲכֶם מֵהַבּוֹץ, וְאַתֶּם מַחֲזִיקִים בְּאוֹר כָּזֶה עַכְשָׁו, אִם הֱיִיתֶם מַמְשִׁיכִים לְהִתְקָרֵב אֶל הַצַּדִּיק, הָיָה מַעֲלֶה אֶתְכֶם עוֹד

יוֹתֵר לִרְאוֹת אוֹר יוֹתֵר גָּדוֹל וְכֵן הָלְאָה. אַךְ דָּא עָקָא, שֶׁאָדָם חָכָם בְּעֵינָיו וְחוֹשֵׁב שֶׁהוּא כְּבָר גַּם־כֵּן צַדִּיק. וְעַל זֶה כָּתוּב בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ (דְּבָרִים כו, ג): ״וּבָאתָ אֶל הַכֹּהֵן אֲשֶׁר בַּיָּמִים הָהֵם״, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (רַשׁ״י): אֵין לְךָ אֶלָּא הַכֹּהֵן שֶׁבְּיָמֶיךָ; בְּכָל דּוֹר וָדוֹר יֶשְׁנָם צַדִּיקִים, תַּלְמִידֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהֵם מְבִינִים אוֹתְךָ, הֵם יְקָרְבוּ אוֹתְךָ אֶל הַצַּדִּיק, הֵם יְגַלּוּ לְךָ מִי זֶה הַצַּדִּיק, ״וְאָמַרְתָּ אֵלָיו״ — רַשׁ״י: שֶׁאֵינְךָ כְּפוּי טוֹבָה. אָדָם מַכִּיר בְּטוֹבָה, שֶׁיּוֹדֵעַ מָה רַבְּנוּ זַ״ל עָשָׂה לוֹ, מַה הַצַּדִּיק טָרַח בַּעֲבוּרוֹ, חִתְּנוֹ וְעָשָׂה שְׁלוֹם־בַּיִת בֵּינוֹ לְבֵין אִשְׁתּוֹ, וְהִנֵּה זָכָה לִילָדִים בִּזְכוּת הַצַּדִּיק, הָיוּ לוֹ בְּעָיוֹת עִם הַיְלָדִים, וְהַצַּדִּיק נָתַן לוֹ עֵצוֹת עַל כָּל פְּרָט וּפְרָט, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁהַצַּדִּיק חִתֵּן אֶת יְלָדָיו, אֵיזוֹ שִׂמְחָה צְרִיכָה לִהְיוֹת לָאָדָם בַּצַּדִּיק הַזֶּה?! כִּי הַצַּדִּיק סִיֵּעַ לוֹ עַל כָּל צַעַד וְשַׁעַל בְּחַיָּיו, וּמָסַר נַפְשׁוֹ בַּעֲבוּרוֹ, וְאֶת כָּל כֻּלּוֹ נָתַן לוֹ, וְהֵיאַךְ לֹא יִשְׂמַח, שֶׁיֵּשׁ לוֹ צַדִּיק כָּזֶה, שֶׁמּוֹרִיד עַצְמוֹ אֵלָיו, וּמְחַזְּקוֹ וּמְשַׂמְּחוֹ וּמְעוֹדְדוֹ, וּמַרְגִּילוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

וְהִנֵּה מַה קּוֹרֶה? לְפֶתַע פִּתְאֹם קָם מִישֶׁהוּ מִתּוֹךְ אַנְשֵׁי הַצַּדִּיק, שֶׁהוּא בּוֹעֵט וְנַעֲשָׂה כְּפוּי טוֹבָה. בִּמְקוֹם שֶׁיִּהְיֶה מַכִּיר טוֹבָה עַל אֲשֶׁר עָשָׂה לוֹ הַצַּדִּיק, הוּא מְהַפֵּךְ עוֹרוֹ, וְשׁוֹכֵחַ בִּזְכוּת מִי זָכָה לְכָל הַטּוֹבוֹת, וְחוֹשֵׁב שֶׁהוּא כְּבָר צַדִּיק וְיָכוֹל לְהַשְׁפִּיעַ לַאֲחֵרִים. אוֹי טִפֵּשׁ, אַתָּה שִׁכּוֹר, וְכִי אַתָּה יוֹדֵעַ מַה זֶּה טוֹב מַה זֶּה רַע?! אַתָּה יוֹדֵעַ מַה זֶּה אוֹר מַה זֶּה חֹשֶׁךְ?! הֲלֹא הַנָּבִיא כְּבָר צָעַק (יְשַׁעְיָה ה, כ): ״הוֹי הָאוֹמְרִים לָרַע טוֹב וְלַטּוֹב רַע, שָׂמִים חֹשֶׁךְ לְאוֹר וְאוֹר לְחֹשֶׁךְ, גִּבּוֹרִים לִשְׁתּוֹת יָיִן וְאַנְשֵׁי חַיִל לִמְסֹךְ שֵׁכָר״ וְגוֹ׳. וְכִי אַתָּה יוֹדֵעַ מַה זּוֹ יְדִיעָה וּמַה זּוֹ בְּחִירָה?! אַתָּה יוֹדֵעַ מַה זֶּה טוֹב וּמַה זֶּה רַע?! הֲלֹא הַמַּעַט שֶׁאַתָּה יוֹדֵעַ, גַּם־כֵּן קִבַּלְתָּ מֵהַצַּדִּיק — זוֹ הַבְּחִירָה הַקָּשָׁה בְּיוֹתֵר!

וְלָכֵן, אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! עָלֵינוּ לְקַבֵּל עַל עַצְמֵנוּ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבֵּחַ אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁזָּכִינוּ לֵידַע מֵרַבִּי כָּזֶה, כִּי מָה הָיִינוּ עוֹשִׂים בִּלְעָדָיו?! הָבָה לֹא נַטְעֶה אֶת עַצְמֵנוּ וְלֹא נַטְעֶה אֶת הַזּוּלַת, אִם לֹא זֶה הַצַּדִּיק, לֹא הָיִינוּ זוֹכִים לְהָקִים בַּיִת נֶאֱמָן, הַצַּדִּיק הַזֶּה חִתֵּן אוֹתָנוּ, וּמַדּוּעַ לֹא תִּזָּכְרוּ זֹאת, מַדּוּעַ תִּשְׁכְּחוּ אֶת

הַטּוֹבָה שֶׁעָשָׂה לָכֶם הַצַּדִּיק?! הִתְחַתַּנְתֶּם — לְמַד אֶתְכֶם הַצַּדִּיק אֵיךְ לְהַשִּׂיג שְׁלוֹם־בַּיִת בְּתוֹךְ הַבַּיִת, כִּי הֲלֹא הַבַּעַל וְהָאִשָּׁה הֵם שְׁנֵי הֲפָכִים, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן פ׳): עִקַּר הַשָּׁלוֹם — לְקַחַת שְׁנֵי הֲפָכִים וְלַעֲשׂוֹתָם אֶחָד, זֶה נִקְרָא שְׁלוֹם־בַּיִת. וּבִזְכוּת הַצַּדִּיק יֵשׁ לָכֶם יְלָדִים, וְהוּא הִדְרִיךְ אֶתְכֶם אֵיךְ לְגַדְּלָם, וְיָעַץ לָכֶם עֲצוֹת טוֹבוֹת בַּחַיִּים וְכוּ׳.

אֲבָל זִכְרוּ הֵיטֵב, יֶשְׁנָם בְּנֵי־אָדָם רְשָׁעִים אֲרוּרִים, שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם רַע, וְשָׁכְחוּ אֶת הַטּוֹב שֶׁעָשָׂה לָהֶם הַצַּדִּיק, וּמְשַׁלְּמִים לוֹ רָעָה תַּחַת טוֹבָה, אֲשֶׁר אִי אֶפְשָׁר לְהָבִין זֹאת. וְלָכֵן עָלֵינוּ לְהוֹדוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁאָנוּ מַכִּירִים טוֹבָה לַצַּדִּיק, וְעָלֵינוּ לְבַקְּשׁוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁנִּשָּׁאֵר דְּבוּקִים בַּצַּדִּיק תָּמִיד, וְלֹא נִשְׁפַּח טוּבוֹתָיו וַחֲסָדָיו.

הָיוּ לִי שְׁנֵי סָבִים אֲשֶׁר אֲנִי נִקְרָא עַל שְׁמָם, וּשְׁנֵיהֶם הָיוּ צַדִּיקִים קְדוֹשִׁים, וְכָל יְמֵיהֶם חָיוּ בַּעֲנִיּוּת גְּדוֹלָה מְאֹד, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן לֹא הִנִּיחוּ אֶת לִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה. סָב אֶחָד הָיְתָה לוֹ יְשִׁיבָה שֶׁל שְׁמוֹנִים בַּחוּרִים, וּבַעֲיָרָתוֹ הָיוּ כִּשְׁבַע־עֶשְׂרֵה מִשְׁפָּחוֹת יְהוּדִים. וְהַסַּבְתָּא הָיְתָה דּוֹאֶגֶת לְמָזוֹן בַּעֲבוּר הַבַּחוּרִים, כְּדֵי שֶׁהַסַּבָּא יוּכַל לָשֶׁבֶת וְלִלְמֹד. סָבִי הַשֵּׁנִי הָיָה גָּר בְּעִיר אַחֶרֶת, אֲשֶׁר מָנְתָה כְּמָאתַיִם מִשְׁפָּחוֹת, וְהוּא הָיָה שָׁם רֹאשׁ בֵּית־דִּין. אַךְ הָיוּ שָׁם הַרְבֵּה אִינְשֵׁי דְּלָא מְעַלֵּי שֶׁסָּבַל מֵהֶם הַרְבֵּה, וְהָעֲנִיּוּת הָיְתָה מְנַת חֶלְקוֹ, אַךְ לָמַד תּוֹרָה מִתּוֹךְ הַדְּחָק. כְּמוֹ־כֵן הָיָה רָגִיל לְהִתְבּוֹדֵד הַרְבֵּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, מִלְּבַד הַתְמָדַת הַתּוֹרָה שֶׁלּוֹ שֶׁנּוֹדְעָה לִשְׁמָהּ, וְהָיָה סוֹגֵר עַצְמוֹ בְּכָל יוֹם לְשָׁעָה שְׁעָתַיִם, וְשׁוֹכֵב עַל הָאָרֶץ בְּפִשּׁוּט יָדַיִם וְרַגְלַיִם, וּמְסַיֵּם אֶת כָּל סֵפֶר הַתְּהִלִּים. וַאֲנִי מִשְׁתּוֹקֵק מְאֹד לְהַגִּיעַ לְקִבְרָם בְּיוֹם מִן הַיָּמִים, וּלְהִתְפַּלֵּל שָׁם, אַךְ כָּרֶגַע הַשִּׁלְטוֹנוֹת אֵינָם מַתִּירִים. וְכַאֲשֶׁר אֶזְכֶּה לְהוֹצִיא מֵהַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל רְצוֹנִי וְכִסּוּפִי, וּלְהַגִּיעַ לְצִיּוּנֵיהֶם הַקְּדוֹשִׁים, אוּכַל לַעֲבֹר בַּדֶּרֶךְ בְּהַרְבֵּה קִבְרוֹת צַדִּיקִים, כִּי זֶהוּ דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד לְהִתְפַּלֵּל בִּמְקוֹם גְּנִיזָתָם, אֲשֶׁר אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת צַדִּיק, סִימָן קעג): עַל־יְדֵי הִשְׁתַּטְּחוּת עַל קִבְרֵי הַצַּדִּיקִים, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עוֹשֶׂה לוֹ טוֹבוֹת, אַף־עַל־פִּי שֶׁאֵינוֹ רָאוּי לְכָךְ.

וְאֶחָד מִקִּבְרוֹת הַצַּדִּיקִים בַּדֶּרֶךְ דְּשָׁם, הוּא צִיּוּן הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ מִקָּאמַרְנָא זי״ע, אֲשֶׁר זָכָה לְחַבֵּר סְפָרִים נִפְלָאִים בְּגִלּוּי אֱלֹקוּת, שֶׁזֶּה מַפְלִיא בִּמְאֹד מְאֹד אֵיךְ זָכָה אָדָם לְגִלּוּיִים כָּאֵלּוּ, כְּגוֹן: ״הֵיכַל הַבְּרָכָה״ עַל הַתּוֹרָה, ״נְתִיב מִצְוֹתֶיךָ״ — עַל תַּרי״ג מִצְוֹת, וְעוֹד סְפָרִים רַבִּים. אָבִיו — שְׁמוֹ הָיָה ר׳ סֶנְדֶּר, הוּא קָבוּר בָּעִיר אוּהֶל, (וְעַל יָדוֹ קָבוּר בַּעַל הַ׳יִשְׂמַח מֹשֶׁה׳ זי״ע). אֲנָשִׁים הָיוּ מִתְנַגְּדִים גְּדוֹלִים עָלָיו, אֲבָל הוּא אָחַז בְּמִדַּת הַשְּׁתִיקָה. כְּמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ו׳) — יִשְׁמַע בְּזִיוֹנוֹ יִדֹּם וְיִשְׁתֹּק. אַנְשֵׁי עִיר אוּהֶל הָיוּ מְגֻשָּׁמִים מְאֹד, שֶׁבִּזּוּהוּ וְהֶעֱלִילוּ עָלָיו עֲלִילוֹת שָׁוְא, וְהוּא לֹא שָׁת לִבּוֹ, כִּי הָיָה דָּבוּק בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בִּדְבֵקוּת אֱמֶת. וְהִנֵּה לֹא יָכְלוּ לְסַבֵּל אוֹתוֹ עַל שֶׁהוֹלֵךְ בִּבְגָדֵי לָבָן, וּמְשֻׁנּוֹכְחוּ לִרְאוֹת שֶׁאֵין בִּיכָלְתָּם לַעֲשׂוֹתוֹ דָּבָר, כִּי הָיָה מֵהַנֶּעֱלָבִים וְאֵינָם עוֹלְבִים, חִפְּשׂוּ תַּחְבּוּלָה כְּנֶגְדּוֹ. וּבְאוֹתָהּ עֵירָה הָיְתָה בַּחוּרָה מְבֻגֶּרֶת שֶׁלֹּא זָכְתָה לְהָקִים בַּיִת, וְעָבְדָה בְּמַאֲפִיָּה, וּקְרָאוּהָ: שָׂרָה הָאוֹפָה. וְאוֹתָם אֲנָשִׁים הָלְכוּ לְאוֹתָהּ בַּחוּרָה וְהֶרְאוּ לָהּ סְכוּם כֶּסֶף רַב מְאֹד, וְאָמְרוּ לָהּ כָּךְ: אִם תְּמַלְּאִי אַחַר דְּרִישׁוֹתֵינוּ, הַכֶּסֶף נָתוּן לָךְ. וּמֶה עָלַיִךְ לַעֲשׂוֹת? לְכִי לִפְלוֹנִי הַגָּר בְּכָאן וְכָאן, וְתַעֲשִׂי עַצְמֵךְ כְּבָאָה לְבַקֵּשׁ בְּרָכָה, וְתוֹךְ כְּדֵי שֶׁאַתְּ בְּחַדְרוֹ, תַּתְחִילִי לִצְעֹק כְּאִלּוּ רָצָה לְעַנּוֹתֵךְ, רַחֲמָנָא לִצְלָן. (רְאוּ מַה זֶּה רְשָׁעִים אֲרוּרִים, אֲשֶׁר מוּכָנִים לְקַבֵּר אֶת הַצַּדִּיק וּלְהַעֲלִיל עָלָיו עֲלִילוֹת שָׁוְא וְכוּ׳). מִסְכְּנָה אוֹתָהּ בַּחוּרָה, הָלְכָה וּמִלְּאָה מִצְוָתָם. וְאוֹתָם אִינְשֵׁי דְּלָא מְעַלֵּי, הָלְכוּ וּפִרְסְמוּ עַל אוֹתוֹ צַדִּיק שְׁקָרִים וּכְזָבִים, וְהֵבִיאוּ מִשְׁטָרָה לְחָקְרוֹ וְכוּ׳, וְהַבּוּשׁוֹת שֶׁהָיוּ מְנַת חֶלְקוֹ שֶׁל ר׳ סֶנְדֶּר — אֵין לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר. אַךְ מוּשָׁל הָעִיר הִכִּיר בְּפָנָיו שֶׁל הַצַּדִּיק, כִּי הוּא חַף מִפֶּשַׁע, וְלָכֵן אָמַר: אֵינֶנּוּ נוֹטְלִים אוֹתוֹ לְבֵית־מִשְׁפָּט, אֶלָּא אַתֶּם תִּקְחוּהוּ לְבֵית־דִּין, וְתָבִיאוּ אֶת הַבַּחוּרָה לְהָעִיד וְכוּ׳, וְתוֹצִיאוּ הָאֱמֶת לְאוֹר. וְכָךְ הֻכְרְחוּ לַעֲשׂוֹת, שֶׁהוּבָא ר׳ סֶנְדֶּר לִפְנֵי בֵּית־דִּין בִּבוּשׁוֹת נוֹרָאוֹת, תְּתָאֲרוּ לְעַצְמְכֶם — צַדִּיק קָדוֹשׁ כָּזֶה, שֶׁחוֹשְׁדִים בּוֹ בְּדָבָר כָּזֶה (נוֹתָר מִמֶּנּוּ סֵפֶר ״זִכְרוֹן דְּבָרִים״), וְהִגִּיעָה הַבַּחוּרָה גַּם־כֵּן לְבֵית־דִּין. וּשְׁאָלוּהָ הַדַּיָּנִים: מֶה הָיָה. וְהוֹצִיאָה הַבַּחוּרָה אֶת צְרוֹר הַכֶּסֶף שֶׁקִּבְּלָה, וְהִנִּיחָה עַל הַשֻּׁלְחָן. וְאָמְרָה כָּךְ: אֵלּוּ הָרְשָׁעִים נָתְנוּ לִי מֵאָה אֶלֶף זוּז, כְּדֵי

שֶׁאֶכָּנֵס לַצַּדִּיק הַזֶּה (וְהֶרְאָתָה בְּאֶצְבָּעָהּ), שֶׁאֶצְעַק וְאֹמַר שֶׁעָשָׂה לִי כָּךְ וְכָךְ וְכוּ׳. וְנִתְגַּלָּה קִלּוֹנָם שֶׁל הָרְשָׁעִים בָּרַבִּים, וְיָצָא הַצַּדִּיק לָאוֹר.

כְּשֶׁיָּצְאוּ מִבֵּית־דִּין, הַצַּדִּיק ר׳ סְנְדֵּר קָרָא לְאוֹתָהּ בַּחוּרָה וּשְׁאָלָהּ: אִמְרִי לִי, לָמָּה בִּתְחִלָּה עָשִׂית רַעַשׁ כָּזֶה, וְהוֹצֵאת עָלַי שֵׁם רַע נוֹרָא, וְאֵילּוּ בִּזְיוֹנוֹת סָפַגְתִּי בְּעֶטְיֵךְ וְכוּ׳, וְלָמָּה עַכְשָׁו הֵבֵאת אֶת כָּל הַכֶּסֶף וְגִלִּית אֶת הָאֱמֶת? וְעָנְתָה וְאָמְרָה: רַבִּי, הַהֶכְרֵחַ לִי לוֹמַר לָכֶם, עָשִׂיתִי כֵּן לְשֵׁם שָׁמַיִם. יָדַעְתִּי, שֶׁאִם אֲנִי לֹא הָיִיתִי מַסְכִּימָה, אֲזַי הָיוּ מוֹצְאִים אֵיזוֹ אִשָּׁה אַחֶרֶת בַּת בְּלִיַּעַל, שֶׁהָיְתָה בְּאֱמֶת מְשֻׁחֶדֶת וְנוֹטֶלֶת אֶת הַכֶּסֶף, וְלֹא הָיְתָה מוֹדָה לְעוֹלָם בָּעַוְלָה, וְהָיָה יוֹצֵא לַעַז נוֹרָא עֲלֵיכֶם. כֵּינָן שֶׁשָּׁמַע כֵּן ר׳ סְנְדֵּר, עָנָה וְאָמַר לָהּ: אֲנִי רוֹאֶה, שֶׁמִּמֶּנִּי צָרִיךְ לָצֵאת עוֹד בֶּן גָּדוֹל כְּמוֹ אַיְזִיקֶל שֶׁלִּי, וְאַחַר שֶׁעָשִׂית עִמִּי חֶסֶד כָּזֶה, אֲנִי מוֹסֵר אֶת הַנְּשָׁמָה הַזּוֹ בַּעֲבוּרֵךְ, שֶׁאַתְּ תּוֹרִידִי אוֹתָהּ. וּבֵרְכָהּ שֶׁתִּמְצָא זִוּוּג, וּבֶאֱמֶת זָכְתָה לְהָקִים בַּיִת עִם יְהוּדִי יָתוֹם בְּשֵׁם ר׳ אַהֲרֹן, שֶׁהָיָה גָּר בְּאוֹתָהּ עֲיָרָה וּמֵהֶם יָצָא צַדִּיק קָדוֹשׁ: ר׳ הֶרְשֶׁלִי לִיסְקֶר וְכוּ׳, שֶׁזָּכָה לְחַבֵּר סֵפֶר שֶׁנִּקְרָא "אַךְ פְּרִי תְבוּאָה", הַלְוַאי וְאֶזְכֶּה לִהְיוֹת עַל קִבְרוֹ.

רוֹאִים מִזֶּה רִשְׁעוּת הָרְשָׁעִים, שֶׁמְּסַגְּלִים לְהוֹצִיא שֵׁם רַע עַל הַצַּדִּיק, וּלְהַעֲלִיל עָלָיו עֲלִילוֹת שָׁוְא.

מָה אֹמַר לָכֶם?! אֵין לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר קְדֻשַּׁת מְקוֹם גְּנִיזָתָם שֶׁל הַצַּדִּיקִים, אֲשֶׁר כָּל יְמֵיהֶם מָסְרוּ נַפְשָׁם בִּשְׁבִיל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, גִּלּוּ וּפִרְסְמוּ אֶת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְעַתָּה לֹא נוֹתָר מֵהֶם אֶלָּא צִיּוֹנָם הַקָּדוֹשׁ, שֶׁמִּדֵּי פַּעַם בְּפַעַם פּוֹקְדִים בּוֹ אֲנָשִׁים. וְלֹא בְּחִנָּם שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל: אֲנִי רוֹצֶה לְהִשָּׁאֵר בֵּינֵיכֶם, אֲנִי רוֹצֶה שֶׁתָּבוֹאוּ אֶל קִבְרִי, וְתֹאמְרוּ שָׁם עֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים, וְתִתְּנוּ פְּרוּטָה לִצְדָקָה, אֲזַי אֲנִי מַבְטִיחַ שֶׁאוֹצִיאֲכֶם מֵהַשְּׁאוֹל תַּחְתִּית, וְהֶעֱמִיד עַל זֶה שְׁנֵי עֵדִים. רַבֵּנוּ זַ״ל רָצָה שֶׁנָּבוֹא אֵלָיו בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה עִם הַגּוּף שֶׁלָּנוּ, כְּדֵי שֶׁנְּקַבֵּל תִּקּוּן. וְרָצָה שֶׁנָּבוֹא אֵלָיו גַּם אַחַר הַהִסְתַּלְקוּת שֶׁלּוֹ. עַתָּה קָשֶׁה עֲדַיִן לְמַמֵּשׁ אֶת רְצוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל, אַךְ עָלֵינוּ לְהִשְׁתּוֹקֵק לָזֶה,

וְלַעֲשׂוֹת קִבּוּץ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר רַבֵּנוּ זַ״ל נִמְצָא בַּקִּבּוּץ שֶׁל אֲנָשָׁיו.

בִּרְבוֹת הַשָּׁנִים דִּבֵּר רַבֵּנוּ זַ״ל מִתְפַּשֵּׁט בָּעוֹלָם בְּאֹפֶן נִפְלָא מְאֹד, שֶׁלֹּא הָיָה כָּזֹאת לִפְנֵי עֶשְׂרִים שָׁנָה, אֲשֶׁר קֹדֶם לָכֵן לֹא יָדְעוּ כְּלָל מֵרַבֵּנוּ זַ״ל. בָּרוּךְ הוּא וּבָרוּךְ שְׁמוֹ, זָכִיתִי בְּעֶשְׂרִים שָׁנָה אֵלּוּ לְהַדְפִּיס אֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וַהֲפָצְתִּים בְּכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, וְכֵן זָכִיתִי לְחַבֵּר סְפָרִים עַל־פִּי דַּעַת רַבֵּנוּ זַ״ל, וְזֶה מוּפָץ בְּכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ. וּבִזְכוּת זֶה הַמּוֹן נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִתְקָרְבוֹת לְרַבֵּנוּ זַ״ל, וְזוֹכוֹת לְהָאִיר עַל עַצְמָן אֶת הָאוֹר הַנִּפְלָא הַזֶּה. הֵן אֱמֶת שֶׁהַסָּמ״ךְ־מ״ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת לְהַרְחִיק אֲנָשִׁים מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, אַךְ לֹא יוֹעִיל לוֹ.

הִנֵּה אָנוּ קְרֵבִים וּבָאִים לְיוֹם הַדִּין הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא, שֶׁיָּדוּנוּ בּוֹ אֶת כֻּלָּנוּ הַחַיִּים וְהַמֵּתִים — אִם לְמִיתָה אִם לְחַיִּים, אִם לְעֹשֶׁר אִם לְעֹנִי, אִם לִרְפוּאוֹת אִם לְמַחֲלוֹת, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וְלָמָּה שֶׁלֹּא נְצַיֵּת אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל, וְנִתְפַּלֵּל בַּקִּבּוּץ שֶׁהוּא נִמְצָא בּוֹ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁנִּזְכֶּה לִהְיוֹת בַּקִּבּוּץ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁאָמַר: ״הָרֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁלִּי עוֹלֶה עַל הַכֹּל, וּמִי שֶׁמַּאֲמִין בִּי, שֶׁיַּעֲשֶׂה כְּרוּז לִהְיוֹת אֶצְלִי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּמַה שֶּׁפּוֹעֲלִים אָז — לֹא יְכוֹלִים לִפְעֹל כָּל הַשָּׁנָה״. אָנוּ מַאֲמִינִים בְּרַבֵּנוּ זַ״ל, וְנַעֲשֶׂה כָּל אֲשֶׁר רַבֵּנוּ זַ״ל מְבַקֵּשׁ מֵאִתָּנוּ, כִּי אָנוּ יוֹדְעִים שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל הִצִּילָנוּ, רַבֵּנוּ זַ״ל הֶעֱמִידָנוּ עַל רַגְלֵינוּ, רַבֵּנוּ זַ״ל הוֹצִיאָנוּ מֵהַשְׁאוֹל תַּחְתִּית, רַבֵּנוּ זַ״ל לִמֵּד אוֹתָנוּ לָדַעַת שֶׁאֵין לָנוּ עָבָר, וְעָלֵינוּ לְהַתְחִיל הַתְחָלָה חֲדָשָׁה. נוֹתְרוּ לָנוּ שְׁבוּעַיִם עַד רֹאשׁ הַשָּׁנָה, הָבָה נְקַבֵּל עַל עַצְמֵנוּ בִּשְׁבוּעַיִם אֵלּוּ כָּל יוֹם לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כָּל יוֹם לִרְקֹד, כָּל יוֹם לִלְמֹד מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, כָּל יוֹם לַחֲשֹׁב עַל הַתַּכְלִית, וְכָל יוֹם לִרְאוֹת לַעֲשׂוֹת טוֹבָה לִיהוּדִי, וְעִקַּר הַטּוֹבָה — לְהָפִיץ אֶת אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעוֹלָם, וּבִזְכוּת הַהֲפָצָה שֶׁנָּפִיץ אֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, נִזְכֶּה לַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה, וְתִהְיֶה לָנוּ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתֻקָּה.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקנג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נִצָּבִים־וַיֵּלֶךְ, י״ז אֱלוּל ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, נֵר לְהַצַּדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁאָנוּ זוֹכִים לִידַע מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, רַבִּי רַחֲמָן כָּזֶה, רַבִּי הַמֵּבִין אוֹתָנוּ הֵיטֵב, וּבָזֶה בְּעַצְמוֹ רָאוּי לָנוּ לִשְׁמֹחַ כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ, שֶׁזָּכִינוּ בְּתִקֶּף קַטְנוּתֵנוּ וִירִידָתֵנוּ וְלִכְלוּכֵנוּ לְהִתְוַדַּע מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, כִּי מֶה הָיִינוּ עוֹשִׂים בִּלְעָדָיו זַ״ל?! וְיָדוּעַ מַה שֶּׁרַבֵּנוּ זַ״ל סִפֵּר לָנוּ, אֵיךְ שֶׁהַסָּמ״ךְ־מֵ״ם בְּעַצְמוֹ עֵינָיו לָטַשׁ וְשִׂנָּיו חָרַק עָלָיו, רַק עַל זֶה שֶׁרוֹצֶה לְהַצִּיל אוֹתָנוּ וּלְהוֹצִיאֵנוּ מִמֶּנּוּ, כָּל אֶחָד כְּפִי שֶׁיּוֹדֵעַ טִנּוּף מַעֲשָׂיו וְכוּ׳.

עַל־כֵּן, חֶמְדַּת לִבָּבִי! רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, שֶׁאַתָּה יוֹדֵעַ מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, וְתִשְׁתַּדֵּל לִלְמֹד בְּכָל יוֹם וָיוֹם סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר דִּבּוּרָיו הֵם מְשִׁיבִים אֶת הַנֶּפֶשׁ, וּמְאִירִים אוֹתָהּ מְאֹד מְאֹד, וּמְזַכְּכִים וּמְצַחְצְחִים אוֹתָהּ. וְאַל תַּטְעֶה אֶת עַצְמְךָ כְּאִלּוּ הַהִתְקָרְבוּת אֵלָיו זַ״ל שַׁיֶּכֶת בִּלְי לִמּוּד סְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, כִּי הַכֹּל דְּמְיוֹן גָּדוֹל, כִּי בִּלְא סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, הָאָדָם רָחוֹק לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ. כְּמַאֲמַר הַתַּנָּא הַקָּדוֹשׁ (אָבוֹת, פֶּרֶק ב׳): לֹא עַם הָאָרֶץ חָסִיד; מִי שֶׁאֵינוֹ לוֹמֵד, אֵינוֹ יָכוֹל לְהִתְפָּאֵר שֶׁהוּא חָסִיד, וּבִפְרָטִיּוּת בְּדַעַת רַבֵּנוּ זַ״ל, הָעִקָּר לְהַכְנִיס בְּעַצְמוֹ אֶת לִמּוּדוֹ הַטּוֹב, וּלְהִשְׁתַּדֵּל לִלְמֹד אֶת סְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם וָיוֹם, אֲשֶׁר רַק בָּזֶה תְּלוּיָה הַהִתְקָרְבוּת אֵלָיו.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי הַסָּמ״ךְ־מֵ״ם שׂוֹנֵא מְאֹד מְאֹד אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל, וְיַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם הָעִקָּר שֶׁתִּתְרַחֵק מִמֶּנּוּ זַ״ל, וְיַכְנִיס בְּךָ חֲלִישׁוּת הַדַּעַת וְכוּ׳, וְיַכְנִיס בְּךָ קֻשְׁיוֹת וּסְפֵקוֹת וְכוּ׳, וְיִשְׁבֹּר אוֹתְךָ וְכוּ׳, וְיָבִיא בְּנֵי־אָדָם שֶׁיְּדַבְּרוּ בְּבִטּוּל וְכוּ׳, כְּאִלּוּ כָּל הָעִנְיָן אֵינוֹ נָכוֹן וְכוּ׳, וְכַדּוֹמֶה כָּל מִינֵי פְּתוּיִים וַהֲסָתוֹת; כִּי הַבַּעַל־דָּבָר וְכַת דְּלֵיהּ יֵשׁ לוֹ כְּבָר כָּל מִינֵי עֵצוֹת אֵיךְ לְהַחֲלִישׁ אֶת דַּעְתְּךָ, וּלְרַחֵקְךָ

מֵרַבֵּנוּ זַ״ל. וּבָזֶה שֶׁתִּתְרַחֵק, חַס וְשָׁלוֹם, מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, זֶה אֵצֶל הַסָּמ״ךְ־מ״ם קֶרֶן נִפְלָאָה, כִּי הוּא יַנִּיחַ אוֹתְךָ לָלֶכֶת בְּכָל מָקוֹם שֶׁבָּעוֹלָם וְכוּ׳ וְכוּ׳, רַק לֹא אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, וְיָבוֹא אֵלֶיךָ בִּטְעָנוֹת וּמְעָנוֹת שׁוֹנוֹת — הֲלֹא צְרִיכִים לָלֶכֶת אֶל הַצַּדִּיק וְהֶחָכָם שֶׁבַּדּוֹר הַזֶּה וְכוּ׳, וְיִפְתַּח בְּדוֹרוֹ כִּשְׁמוּאֵל בְּדוֹרוֹ וְכוּ׳ וְכַדּוֹמֶה, כָּל מִינֵי טְעָנוֹת שֶׁיֵּשׁ לִבְנֵי־אָדָם, לְכָל אֵלּוּ הַמִּתְקָרְבִים לְרַבֵּנוּ זַ״ל, כַּיָּדוּעַ לְכָל מְקֹרָב חָדָשׁ.

וּבֶאֱמֶת בְּשַׁבַּת־קֹדֶשׁ זוֹ דִּבַּרְנוּ הַרְבֵּה בְּסְעֻדָּה שְׁלִישִׁית עַל־פִּי הַתּוֹרָה בִּלְקוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ס״ו, שֶׁהַתַּלְמִיד יָכוֹל לִהְיוֹת יוֹתֵר גָּדוֹל מֵרַבּוֹ, אֲבָל הַכֹּל בְּכֹחוֹ שֶׁל רַבּוֹ, כִּי בִּלְאו הָרַבִּי הָאֱמֶת, הָאָדָם הוּא שׁוּם דָּבָר, כִּי הָרַבִּי הָאֱמֶת לָחַם כְּבָר בִּשְׁבִילוֹ מִלְחֶמֶת ה׳, וְדָרַךְ לְפָנָיו דֶּרֶךְ כְּבוּשָׁה, וְהוּא כְּבָר סָבַל בִּשְׁבִילוֹ מַה שֶּׁסָּבַל וְכוּ׳ וְכוּ׳; כִּי הָרַבִּי הָאֱמֶת שֶׁהוּא הַצַּדִּיק שֶׁבַּדּוֹר, הוּא מוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ עַל כָּל פְּרָט וּפְרָט וְכוּ׳, וְעַל כָּל הַשָּׂגָה וְהַשָּׂגָה שֶׁמַּשִּׂיג בְּזֶה הָעוֹלָם וְכוּ׳ וְכוּ׳. וְהַתַּלְמִיד כְּשֶׁבָּא אֶל רַבּוֹ, וּמְבַטֵּל אֶת שִׂכְלוֹ לְגַמְרֵי אֶל רַבּוֹ, אָז הוּא כְּבָר בָּא אֶל הַמּוּכָן. וְעַל־כֵּן יָכוֹל לִהְיוֹת, שֶׁהַתַּלְמִיד יִהְיֶה גָּדוֹל מֵרַבּוֹ, אֲבָל הַכֹּל בְּכֹחוֹ שֶׁל רַבּוֹ, כִּי נִשְׁפָּע עָלָיו הָרוּחַ דִּלְעֵילָא שֶׁל הָרַבִּי הָאֱמֶת.

וְהִנֵּה כְּתִיב (דְּבָרִים כו, ג): ״וּבָאתָ אֶל הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם וְאָמַרְתָּ אֵלָיו, הִגַּדְתִּי הַיּוֹם לַהוי״ה אֱלֹקֶיךָ, כִּי בָאתִי אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע הוי״ה לַאֲבוֹתֵינוּ לָתֵת לָנוּ״, וּפֵרֵשׁ רַשׁ״י: ״אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם״, אֵין לְךָ אֶלָּא כֹּהֵן שֶׁבְּיָמֶיךָ כְּמוֹ שֶׁהוּא, וּפֵרַשְׁנוּ בְּאֹפֶן כָּזֶה: כְּשֶׁאָדָם בָּא אֶל הָרַבִּי, וְשׁוֹפֵךְ אֶת לִבּוֹ וְנַפְשׁוֹ, וְאוֹמֵר: הִגַּדְתִּי הַיּוֹם לַהוי״ה אֱלֹקֶיךָ וְגוֹ׳, הַיְנוּ שֶׁדִּבַּרְתִּי הַיּוֹם עִם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּפֵרַשְׁתִּי אֶת שִׂיחָתִי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְסִפַּרְתִּי לוֹ אֶת כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלַי, וַעֲדַיִן לֹא נוֹשַׁעְתִּי וְכוּ׳, וְיֵשׁ לִי חֲלִישׁוּת הַדַּעַת גְּדוֹלָה, כִּי נִדְמֶה לִי כְּאִלּוּ אֵין צְרִיכִים אוֹתִי וְכוּ׳, וּכְאִלּוּ דִּבּוּרֵי אֵינָם עוֹשִׂים רֹשֶׁם בַּשָּׁמַיִם וְכוּ׳, וּכְאִלּוּ מַרְחִיקִים אוֹתִי לְגַמְרֵי וְכוּ׳, וְאֵינִי שָׁוֶה כְּלוּם, וְאָז אִם הָרַבִּי מַתְחִיל לִשְׁאֹל אוֹתִי כָּל מִינֵי שְׁאֵלוֹת: אֵיךְ מְדַבְּרִים אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא?!... הַאִם הוּא עוֹנֶה?!... אוֹ אוֹמֵר לְךָ תַּעֲזֹב

אֶת עַצְמְךָ מִדֶּרֶךְ זוֹ... לֹא צְרִיכִים לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ וְכוּ׳ וְכוּ׳ וְכַדּוֹמֶה, כְּמוֹ שֶׁאוֹמְרִים מְפָרְסְמֵי הַזְּמַן הַחוֹלְקִים עַל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, וְאוֹמְרִים שֶׁזֶּה לֹא שַׁיָּךְ לְדוֹרוֹתֵינוּ אֵלּוּ, אֲזַי תֵּדַע, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! שֶׁזֶּה שַׁקְרָן גָּדוֹל, וְאֵין בּוֹ שׁוּם אֱמֶת; כִּי מִי שֶׁמְּדַבֵּר נֶגֶד תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, הוּא בְּעַצְמוֹ אֵינוֹ יוֹדֵעַ מֵחַיָּיו וְכוּ׳, וְאֵינוֹ יָכוֹל לְהַנְהִיג אֶת עַצְמוֹ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן אֵיךְ יָכוֹל לְהַנְהִיג אֶת אֲחֵרִים (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן סא); וְזֶה הַסִּימָן הָאֲמִתִּי, שֶׁהַכֹּהֵן הַזֶּה שַׁקְרָן, וְאֵינוֹ בִּכְלַל רַבִּי כְּלָל, מֵאַחַר שֶׁמִּתְלוֹצֵץ מִתְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת.

אֲבָל אִם אֲנִי בָּא אֶל הָרַבִּי, וּמְפָרֵשׁ אֶת שִׂיחָתִי לְפָנָיו, אֵיךְ שֶׁאֲנִי רָחוֹק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וַאֲנִי מִתְפַּלֵּל וּמְבַקֵּשׁ וּמִתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ שֶׁיְּעַזְּרֵנִי לְהִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְכוּ׳, וְשׁוּם דָּבָר לֹא הוֹלֵךְ לִי, הַכֹּל קָשֶׁה וְכָבֵד לִי מְאֹד וְכוּ׳, אָז אִם (שָׁם): ״וְלָקַח הַכֹּהֵן הַטֶּנֶא מִיָּדֶיךָ, וְהִנִּיחוֹ לִפְנֵי מִזְבַּח הַוָ״ה אֱלֹקֶיךָ״, הַיְנוּ שֶׁאִם הָרַבִּי לוֹקֵחַ אֶת תְּפִלָּתִי מִיָּדִי, וּמַתְחִיל לְחַזֵּק אוֹתִי, וּמְאַמֵּץ אוֹתִי שֶׁאַמְשִׁיךְ בִּתְפִלָּה וּבַקָּשָׁה לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַכֹּל מָנַח אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל דִּבּוּר וְדִבּוּר הוּא הַצָּלָחָה נִצְחִית, וְאֵינוֹ הוֹלֵךְ לְאִבּוּד, כִּי אֲפִלּוּ רָצוֹן טוֹב אֵינוֹ הוֹלֵךְ לְאִבּוּד, וּמִכָּל שֶׁכֵּן דִּבּוּר טוֹב, וּמְאַמְּצֵנִי לְהַמְשִׁיךְ, אָז אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁאֲנִי נִמְצָא אֵצֶל רַבִּי אֱמֶת, וְאֵלָיו רָאוּי לִי לְדַבֵּק עַצְמִי, וְהוּא בְּוַדַּאי יְקָרְבֵנִי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אִם אֲנִי אֲחַזִּיק בּוֹ. וְזֶה ״וְלָקַח הַכֹּהֵן הַטֶּנֶא״, שֶׁמְּרַמֵּז עַל תְּפִלָּה. כִּי טֵ״נ״א׳ — רָאשֵׁי תֵּבוֹת: טִ׳עָמִים נִ׳קְדוֹת א׳וֹתִיּוֹת, הַיְנוּ כִּי כָּל דִּבּוּר שֶׁאָדָם מוֹצִיא מִפִּיו, הַהֶכְרֵחַ שֶׁיֵּצֵא אוֹת עִם נְקֻדָּה וְטַעַם, וְעַל־כֵּן כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁאָדָם מְדַבֵּר כָּלוּל מִטֵּ״נ״א׳, הַיְנוּ מִטְּעָמִים, נְקֻדּוֹת, אוֹתִיּוֹת, שֶׁהַכֹּהֵן שֶׁהוּא הַצַּדִּיק שֶׁבַּיָּמִים הַהֵם, לוֹקֵחַ אֶת הַתְּפִלָּה וְהַדִּבּוּרִים — שֶׁהוּא הַטֵּ״נ״א׳ מִיָּדֶךָ, וְהִנִּיחוֹ לִפְנֵי מִזְבַּח הַוָ״ה אֱלֹקֶיךָ, הַיְנוּ שֶׁמַּנִּיחַ אֶת הַתְּפִלּוֹת שֶׁלִּי לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, כְּלוֹמַר שֶׁמְּחַזֵּק וּמְאַמֵּץ אוֹתִי לְבַל אִתְיָאֵשׁ, רַק כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר עוֹלֶה לְמַעְלָה לִפְנֵי מִזְבַּח הַוָ״ה אֱלֹקֶיךָ, אֲזַי אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁאֲנִי מְקֻרָב אֶל רַבִּי אֱמֶת. אֲבָל אִם הוּא מִתְלוֹצֵץ מֵעִנְיַן תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, וְאוֹמֵר שֶׁזֶּה לֹא שַׁיָּךְ לְדוֹרוֹת אֵלּוּ וְלִקְטַנִּים וְלִפְגוּמִים כָּמֹנוּ וְכוּ׳, אָז צְרִיכִים לָדַעַת, שֶׁהוּא שַׁקְרָן גָּדוֹל, יְהִיֶה מִי שֶׁיִּהְיֶה. וּבָזֶה אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ

נְקִיִּים מִכָּל מִינֵי בִּקֹּרֶת אֲשֶׁר סְתָם לֵצִים וּמִתְנַגְּדִים מְבַקְּרִים תָּמִיד אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ — מַדּוּעַ אֵינָם הוֹלְכִים אֶל צַדִּיקֵי הַזְּמַן, שֶׁהֵם בִּבְחִינַת כֹּהֵן שֶׁבְּיָמֶיךָ וְכוּ׳, ״יִפְתָּח בְּדוֹרוֹ כִּשְׁמוּאֵל בְּדוֹרוֹ״ וְכוּ׳, וּבֶאֱמֶת הַכֹּל טָעוּת, כִּי אִם אֵינוֹ יָכוֹל לְחַזֵּק אוֹתִי, שֶׁגַּם אֲנִי שָׁוֶה לְמַשֶּׁהוּ, וְגַם אֲנִי יָכוֹל לְהִתְקָרֵב לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, סִימָן שֶׁהוּא שַׁקְרָן וְאֵינוֹ כֹּהֵן כְּלָל, כִּי אֲפִלּוּ יִפְתָּח בְּשָׁעָה שֶׁבָּאוּ בְּנֵי עַמּוֹן לְהִלָּחֵם עִם יִשְׂרָאֵל, הִכְנִיס בָּהֶם אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה בְּאַלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְחִזֵּק וְאִמֵּץ אוֹתָם, שֶׁלֹּא יִפְחֲדוּ מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עִמָּם, וְהוּא הֵרְאָה לָהֶם דֻּגְמָא מֵעַצְמוֹ, אֵיךְ מִתְבּוֹדְדִים אֲלָיו יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שופטים יא, יא): ״וַיְדַבֵּר יִפְתָּח אֶת כָּל דְּבָרָיו לִפְנֵי ה׳״ה בַּמִּצְפָּה״ וְגוֹ׳.

עַל־כֵּן דַּיְקָא זֶה שֶׁיָּכוֹל לְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ אוֹתִי, וּלְהַכְנִיס בִּי תִּקְוָה וֶאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁגַּם אֲנִי אֶזְכֶּה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְגַם אֲנִי יָכוֹל לְהִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, דַּיְקָא זֶה הוּא כֹּהֵן שֶׁבְּיָמֶיךָ, וְהוּא הַצַּדִּיק וְהָרַב שֶׁבַּדּוֹר, אֲשֶׁר דַּעַת לָנָבוֹן, אֲשֶׁר זֶה מוֹצְאִים בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָאֲמִתִּיִּים. לֹא־כֵן אֵצֶל אֵלּוּ מְפֻרְסְמֵי הַזְּמַן וְכוּ׳, שֶׁהֵם מִתְלוֹצְצִים מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וּמִדְּבַר רַבֵּנוּ זַ״ל, וּמִכָּל עִנְיַן הַהִתְבּוֹדְדוּת, וְאוֹמְרִים מַה שֶּׁאוֹמְרִים וְכוּ׳, וּכְאִלּוּ זֶה לֹא שַׁיָּךְ אֶל דּוֹרוֹת אֵלּוּ וְכוּ׳, דַּעַת לָנָבוֹן, כִּי בְּשֶׁקֶר יְסֻדָּתָם וְכוּ׳.

אָחִי וְרֵעִי הַיָּקָר! רְאֵה לְהַכְנִיס אֶת עַצְמְךָ בְּתוֹךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתַעֲבֹד הַרְבֵּה עַל נְקֻדָּה זוֹ, שֶׁתָּמִיד תִּהְיֶה לִפְנֵי עֵינֶיךָ אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבְכָל דָּבָר שֶׁאַתָּה מִסְתַּכֵּל, תִּרְאֶה תֵּכֶף־וּמִיָּד אֶת הָאֱלֹקוּת שֶׁיֵּשׁ בַּדָּבָר, אֵיךְ שֶׁמְּחַיֶּה וּמְהַוֶּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כֻּלָּהּ, וְכָל מַה שֶּׁתִּתְחַשֵּׁב בָּזֶה וְתִסְתַּכֵּל עַל זֶה, תּוֹכֶה לְהִכָּלֵל בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּמָקוֹם שֶׁאָדָם חוֹשֵׁב, וּבְמָקוֹם שֶׁאָדָם מִסְתַּכֵּל — שָׁם הוּא נִמְצָא, וְשָׁם כָּל מַהוּתוֹ וְעַצְמִיּוּתוֹ. וְכֵן תַּרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לִשְׁמֹעַ אֶל הָרְמָזִים שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְרַמֵּז לְךָ מִכָּל פְּרָט וּפְרָט, כִּי כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ מְגַלִּים וּמְפָרְסְמִים אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מְגַלֶּה וּמְדַבֵּר לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם וָיוֹם וּבְכָל שָׁעָה וְשָׁעָה וּבְכָל רֶגַע וָרֶגַע רָזִים וְסִתְרֵי נִסְתָּרוֹת, אַךְ מֻחֲמַת שֶׁאֵין הָאָדָם

מַטֶּה אֶת אָזְנָיו לִשְׁמֹעַ בְּקוֹלוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל־יְדֵי־זֶה הַכֹּל נֶעֱלָם וְנִסְתָּר מִמֶּנּוּ לְגַמְרֵי, עַד שֶׁהוּא חֵרֵשׁ לְגַמְרֵי, שֶׁהוּא בִּכְלָל שׁוֹטֶה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְבָמוֹת קכב.): חֵרֵשׁ דּוּמְיָא דְּשׁוֹטֶה וְקָטָן, מַה שּׁוֹטֶה וְקָטָן לָאו בְּנֵי דֵּעָה הֵם, אַף חֵרֵשׁ וְכוּ׳, עַיֵּן שָׁם.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! אִם הָאָדָם מִשְׁתּוֹקֵק אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ בְּכִסּוּפִים וּבְרִצּוֹנוֹת כָּל־כָּךְ חֲזָקִים, עַד שֶׁאֵינוֹ רוֹצֶה שׁוּם דָּבָר רַק אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּעַצְמוֹ, אָז הוּא זוֹכֶה לִרְאוֹת וְלִשְׁמֹעַ נִפְלָאוֹת רַבּוֹת, פְּלָאֵי פְּלָאוֹת, אֲשֶׁר עַיִן לֹא רָאֲתָה זֹאת, וּמִבֵּין דָּבָר מִתּוֹךְ דָּבָר, וְכָל חַיָּיו הַנִּשְׁמִיִּים וְהָרוּחָנִיִּים גַּם יַחַד הוֹלְכִים כְּבָר בְּצוּרָה אַחֶרֶת לְגַמְרֵי, כִּי הֵן אֱמֶת שֶׁהוּא מִסְתּוֹבֵב בְּזֶה הָעוֹלָם, אַךְ כָּל מַהוּתוֹ הִיא כְּלָהּ רוּחָנִית, כְּדֶגְמַת בַּיִת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהָאָרֶץ נִרְאֵית מִבַּחוּץ כְּנִשְׁמִיּוּת לְגַמְרֵי: אֲבָנִים וְכוּ׳, בֵּטוֹן וּמֶלֶט וּבַרְזְלִים וְכוּ׳, אֲבָל בֶּאֱמֶת הַבִּנְיָן הוּא בִּנְיָן בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא עִנְיָן אַחֵר לְגַמְרֵי, כַּמּוּבָא (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן קטז); וַאֲפִלּוּ בְּחוּץ לָאָרֶץ בִּנְיָן הוּא דָּבָר גַּשְׁמִי מְאֹד, דּוֹמֶם וְצוֹמֵחַ שֶׁהֵם אֲבָנִים וְהָעֵצִים וְכוּ׳, אֲבָל אִם מְהַפְּכִים אֶת הַבִּנְיָן וְהַבַּיִת אֶל דָּבָר שֶׁבִּקְדֻשָּׁה, שֶׁמִּתְפַּלְּלִים שָׁם וְלוֹמְדִים שָׁם, וּמְקַיְּמִים שָׁם מִצְוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, עַל־יְדֵי־זֶה נִתְקַדֵּשׁ הַבַּיִת וְהַבִּנְיָן גַּם־כֵּן בִּקְדֻשַּׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כַּמּוּבָא (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן סא); וּמַה דָּבָר זֶה שַׁיָּךְ בְּבִנְיָן וּבְבַיִת גַּשְׁמִי, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה בְּאֵין עֵרֶךְ כְּלָל בַּר יִשְׂרָאֵל, אִישׁ כָּשֵׁר וְצַדִּיק, שֶׁכָּל כִּסּוּפָיו וּרְצוֹנוֹתָיו וּמַהוּתוֹ הִיא רַק רוּחָנִיּוּת חִיּוּת אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, בְּוַדַּאי שֶׁגַּם גּוּפוֹ הַגַּשְׁמִי נִהְיָה רוּחָנִי בְּמַדְרֵגָה גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, כִּי כָּל עִנְיָנָיו וְכָל מַה שֶּׁסְּבִיבָיו וְכוּ׳ וְכוּ׳, הַכֹּל נַעֲשֶׂה חֵלֶק רוּחָנִי, וַאֲפִלּוּ כָּל הַרְפַּתְקָאוֹתָיו וְצָרוֹתָיו וְיִסּוּרָיו וְכוּ׳ וְכוּ׳ שֶׁסּוֹבֵל, הַכֹּל נִכְלָל בְּמָקוֹם שֶׁנִּכְלָל, מֵאַחַר שֶׁהוּא רוּחָנִי.

עַל־כֵּן רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, רְאֵה לִהְיוֹת מַאֲרִיךְ אַפְּךָ, וְאַל תְּאַבֵּד אֶת עַצְמְךָ, חַס וְשָׁלוֹם (שֶׁקּוֹרִין פַּאר לִירֶען זִיךְ), רַק תַּחֲזִיק מַעֲמָד, וּתְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת סַבְלָן גָּדוֹל, אַף שֶׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ חֵרוּפִין וְגִדּוּפִין, בִּזְיוֹנוֹת וּשְׁפִיכוּת

דָּמִים מִבַּיִת וּמִבַּחוּץ, וּמְמָרְרִים אֶת חַיֶּיךָ, וְעוֹשִׂים לְךָ צָרוֹת מְשֻׁנּוֹת וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לִהְיוֹת סַבְלָן גָּדוֹל, וְתִסְבֹּל כָּל הַבָּא עָלֶיךָ בְּסַבְלָנוּת גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, כִּי בְּכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שָׁם אַלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְגַם בִּמְקוֹמְךָ הַיְנוּ בִּמְקוֹם צָרָתְךָ, שָׁם גָּנוּז וְנִסְתָּר אַלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, בְּסוֹד (תְּהִלִּים קמד, יד): ״אַלּוּפֵנוּ מְסֻבָּלִים אֵין פֶּרֶץ וְאֵין יוֹצֵאת וְאֵין צְוָחָה בִּרְחוֹבוֹתֵינוּ״; הַיְנוּ אִם מַרְגִּישִׁים בְּתוֹךְ הַסֵּבֶל אֶת אַלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, אָז אֵין פֶּרֶץ וְאֵין יוֹצֵאת צְוָחָה בִּרְחוֹבוֹתֵינוּ, מֵאַחַר שֶׁהָאָדָם מַכְנִיס בְּעַצְמוֹ אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, אָז יָכוֹל לְהַחֲזִיק בְּעַצְמוֹ, וְאֵינוֹ מִתְפָּרֵץ לַחוּץ, וְאֵין שׁוּם צְוָחָה, כְּדֶרֶךְ אָדָם עַצְבָּנִי, בְּשָׁעָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו מַה שֶּׁעוֹבֵר, שֶׁהוּא מִתְפָּרֵץ מְאֹד.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר רַק עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל מַה שֶּׁמֵּעִיק לְךָ וְעוֹבֵר עָלֶיךָ, תְּסַפֵּר רַק לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין לְךָ עוֹד רַע וְחָבֵר טוֹב וְכוּ׳ כְּמוֹ כְּבְיָכוֹל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּעַצְמוֹ, בְּסוֹד (תְּהִלִּים קכב, ח): ״לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה נָּא שָׁלוֹם בָּךְ״, כִּי חָכְמָה וּבִינָה, שֶׁהֵם הַמֹּחִין, נִקְרָאִים אַחַי וְרֵעָי, וְעַל יָדָם הָאָדָם יָכוֹל לְדַבֵּר תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתָמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אֲדַבְּרָה נָּא שָׁלוֹם בָּךְ, כִּי שְׁמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא נִקְרָא שָׁלוֹם (שַׁבָּת י׳.), וּבָזֶה שֶׁתִּהְיֶה רָגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּתְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׂיחָתְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְכֵן בָּזֶה שֶׁתִּתְגַּלֶּה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתָמִיד תְּדַבֵּר רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, בָּזֶה תִּשְׁתַּנֶּה לְגַמְרֵי, כִּי הַכֹּל סוֹבֵב כְּפִי שֶׁמְּדַבֵּר, כִּי הַדִּבּוּר יֵשׁ לוֹ כֹּחַ גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וּמַמְשִׁיךְ אֶת הָאָדָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

רְאֵה, אָחִי וְרֵעִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ לִהְיוֹת בְּשָׁלוֹם עִם כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, וּתְגַלֶּה לוֹ אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא תִּתְבַּיֵּשׁ מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, רַק לְכֻלָּם תְּדַבֵּר וּתְגַלֶּה אֶת עֲצוּתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁהוּא הָרַבִּי הָאֱמֶת וְהַצַּדִּיק שֶׁבַּדּוֹר הַזֶּה, וְהוּא הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל, שֶׁעָלָיו נֶאֱמַר (דְּבָרִים כו, ג): ״וּבָאתָ אֶל הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם״ וְגוֹ׳, וְהוּא הַצַּדִּיק הַמַּעֲלֶה אֶת תְּפִלָּתְךָ, בְּסוֹד (שָׁם): ״וְלָקַח הַכֹּהֵן הַטֶּנֶא מִיָּדֶךָ, וְהִנִּיחוֹ לִפְנֵי מִזְבַּח הַוָ״ה אֱלֹקֶיךָ״ וְגוֹ׳, כִּי הוּא מַעֲלֶה אֶת תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, כַּמּוּבָא (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָנִים: ב׳ ט׳).

אַשְׁרֵנוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ וּמַה נָּעִים גּוֹרָלֵנוּ, שֶׁאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, וּמֵאוֹר נִפְלָא כָּזֶה, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל כָּל הַחֶסֶד חִנָּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, עָלֵינוּ לִשְׁמֹחַ מְאֹד מְאֹד, שֶׁרֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא מִתְקָרֵב וּבָא. וְרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר, שֶׁכָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ עוֹמֵד עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁלּוֹ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...
וּכְתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה בְּסִפְרָן שֶׁל צַדִּיקִים גְּמוּרִים.

י׳ תקנד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר נִצָּבִים־וַיֵּלֶךְ, כ׳ אֱלוּל ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאַדְמוֹ״ר ... שְׁלִיטָ״א.

הִנֵּה לְעֵת צֵאת הַשָּׁנָה בָּאתִי לְבָרֵךְ אֶתְכֶם בִּבְרָכַת ״כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה״, שְׁנַת חַיִּים וּבְרִיאוּת הַגּוּף, שְׁנַת בְּרָכָה וְהַצְלָחָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וִישׁוּעָה בְּכָל הָעִנְיָנִים.

אִתָּנוּ הַכֹּל עַל נָכוֹן, וּבְחַסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ אָנוּ מְצַפִּים תָּמִיד לִישׁוּעָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְבַקְּשִׁים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה בְּעִנְיַן פַּרְנָסָה וְכוּ׳, וְשִׁדּוּכִין וְכוּ׳, וּבְרִיאוּת הַגּוּף.

הַמְאַחֵל לָכֶם כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה
בְּסִפְרָן שֶׁל צַדִּיקִים גְּמוּרִים...

י׳ תקנה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר נִצָּבִים־וַיֵּלֶךְ, כ׳ אֱלוּל ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, הָרַב ... נֵרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּרְאֶה לְהַתְחִיל לְדַבֵּר עִם בְּנֵי־אָדָם בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי, תְּהִלָּה לָאֵל, יֵשׁ לְךָ כֹּחוֹת עֲצוּמִים לְדַבֵּר וּלְעוֹרֵר בְּנֵי־אָדָם לַעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְזֹכֶר דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בַּשִּׁיר שֶׁלּוֹ: ״וְאַל תִּהְיֶה כַּפִּיל הַגָּדוֹל וּכְגָמָל, אֲפִלּוּ כְּשֶׁמַּשְׁכֵּהוּ בְּחָטְמוֹ, הָעַכְבָּר לֹא יִבְעַט בּוֹ. וְכָל זֶה מֵחֲמַת שְׁטוּת שֶׁאֵין יוֹדֵעַ מִכֹּחוֹ״, עַיֵּן שָׁם.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי בָּזֶה שֶׁתְּדַבֵּר עִם אֲחֵרִים, יִהְיוּ לְךָ דִּבּוּרִים לְהַחָיוֹת גַּם אֶת עַצְמְךָ, וּכְשֶׁיֵּשׁ אוֹר יָשָׁר, בָּא אוֹר חוֹזֵר.

הַמְאַחֵל לְךָ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה
בְּסִפְרָן שֶׁל צַדִּיקִים גְּמוּרִים.

י׳ תקנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר נִצָּבִים־וַיֵּלֶךְ, כ׳ אֱלוּל ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

רָאִיתִי אֵיךְ שֶׁאַתָּה מֵפִיץ סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעִיר בְּאֵר שֶׁבַע וּבָעִיר אֲפָקִים, וּמַמָּשׁ הֶחֱיֵיתִי אֶת עַצְמִי, וְהִרְגַּשְׁתִּי כְּאִלּוּ אֲנִי בְּעַצְמִי הוֹלֵךְ עִמְּךָ, וּמוֹסֵר לְכָל אָדָם וְאָדָם סֵפֶר.

אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתָאֵר אֶת גֹּדֶל שִׂמְחָתִי בַּעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ הַזּוֹ, כִּי בֶּאֱמֶת בּוֹ בַּיּוֹם שֶׁרָאִיתִי אֶת הַתְּמוּנוֹת אֵיךְ שֶׁאַתָּה מֵפִיץ אֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, הָיִיתִי מְאֹד מְאֹד חָלוּשׁ בְּגַשְׁמִיּוּת בִּבְרִיאוּת גּוּפִי, וְגַם בְּרוּחָנִיּוּת הָיְתָה לִי חֲלִישׁוּת הַדַּעַת גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד מֵרִבּוּי הַהִתְנַגְּדוּת וְהַלֵּיצָנוּת, אֲבָל כְּשֶׁהִתְחַלְתִּי לִרְאוֹת אֵיךְ שֶׁאַתָּה מֵפִיץ, מַמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים נִכְנְסוּ בִּי, וְהִתְחַלְתִּי לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד, וְהִרְגַּשְׁתִּי שֶׁאֲנִי עוֹמֵד עַל יָדְךָ, וְהוֹלֵךְ וְנִגָּשׁ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד.

מָה אֹמַר לְךָ! אַשְׁרֶיךָ וְאַשְׁרֵי חֶלְקְךָ, יַעֲזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּהְיֶה בָּרִיא וְשָׁלֵם בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת.

הַמְאַחֵל לְךָ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

י׳ תקנז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא, ט״ז אֱלוּל ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

וְהִנֵּה עַל מַה שֶּׁבִּקַּשְׁתָּ אוֹתִי לְחַבֵּר קוּנְטְרֵס בְּשִׁבְיל אֵלּוּ הָאַסִירִים בַּכֶּלֶא בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה וְכוּ׳, עָלַי לְגַלּוֹת לְךָ, שֶׁתְּהִלָּה לָאֵל, חִבַּרְתִּי אֶת קוּנְטְרֵס: ״אֲסִירֵי אֶרֶץ״ לִפְנֵי שְׁנָתַיִם, וּכְבָר נִדְפַּס עַד עַכְשָׁיו בְּעֶשְׂרִים אֶלֶף עֻתָּקִים, וְנִתְפַּשֵּׁט בְּכָל הַבָּתֵּי כְּלֶא בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה וְכֵן בְּחוּץ־לָאָרֶץ. אַף דָּא עָקָא, שֶׁבַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, הַסָּמָ״ךְ־מֵ״ם כָּל־כָּךְ שׁוֹנֵא אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל, כְּמוֹ שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁהַסָּמָ״ךְ־מֵ״ם בְּעַצְמוֹ עֵינָיו לָטַשׁ וְשִׂנָּיו חָרַק עָלָיו, עַל אֲשֶׁר רוֹצֶה לְקָרֵב אֶת כְּלַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל־כֵּן בְּכָל בָּתֵּי הַכֶּלֶא יֵשׁ לוֹ שְׁלִיחָיו, וְהֵם מְבַעֲרִים אֶת הַקּוּנְטְרֵסִים הָאֵלּוּ.

וְעָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי עִנְיַן רַבֵּנוּ זַ״ל הוּא אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, לְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵיךְ שֶׁכָּל בַּר יִשְׂרָאֵל יָכוֹל לְהִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וּמִי שֶׁחוֹלֵק עַל רַבֵּנוּ זַ״ל, זֶה סִימָן שֶׁהַסָּמָ״ךְ־מֵ״ם נִתְלַבֵּשׁ בּוֹ, כִּי זֶה לְעֻמַּת זֶה נֶגֶד רַבֵּנוּ זַ״ל הַמְגַלֶּה אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ וּקְדֻשַּׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, יֵשׁ קְלִפַּת טֻמְאַת הָעֵרֶב־רַב, שֶׁהוּא הַסָּמָ״ךְ־מֵ״ם בְּעַצְמוֹ, שֶׁהִלְבִּישׁ אֶת עַצְמוֹ בְּמִי שֶׁהִלְבִּישׁ וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְהִלְבִּישׁ אֶת עַצְמוֹ בְּמִצְווֹת וְכוּ׳, וּבֶאֱמֶת מַלְאָךְ מַזִּיק הוּא (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן א׳); וְעַל־כֵּן מִי שֶׁחוֹלֵק עַל רַבֵּנוּ זַ״ל וְעַל תַּלְמִידָיו, הַהֶכְרֵחַ שֶׁתִּהְיֶה בּוֹ טֻמְאַת הָעֵרֶב־רַב,

וּלְהִפּוּךְ — מִי שֶׁיְחַזִּיק עִם רַבֵּנוּ זַ״ל וְעִם סְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, וְיִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, זֶהוּ סִימָן שֶׁהוּא שׁוֹנֵא אֶת הָעֵרֶב־רַב בְּתַכְלִית הַשִּׂנְאָה. וְהַמִּבְחָן הֵכִי גָּדוֹל הוּא, מִי שֶׁלּוֹמֵד בַּקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם תַּמְצִית דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בְּלָשׁוֹן קַלָּה, שָׁרְשׁוֹ הוּא שֹׁרֶשׁ דִּקְדֻשָּׁה, וְלִבּוֹ כּוֹסֵף אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהוּא נָקִי לְגַמְרֵי מִכְּפִירוּת וּמִינוּת, וּלְהִפּוּךְ מִי שֶׁמִּתְלוֹצֵץ מֵהַקּוּנְטְרֵסִים הָאֵלּוּ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁקּוֹרֵעַ וּמְבַזֶּה אוֹתָם, זֶהוּ סִימָן שֶׁטָּמֵא יִקָּרֵא, וְהוּא מָלֵא כְּפִירוּת וְאֶפִּיקוֹרְסוּת וְכוּ׳, כִּי אֵין מִי שֶׁיִּתְלוֹצֵץ מֵהַקּוּנְטְרֵסִים הָאֵלּוּ, אֶלָּא מִי שֶׁהוּא פָּגוּם בְּיוֹתֵר, וְהוּא מָלֵא כְּפִירוּת וְאֶפִּיקוֹרְסוּת, וְטֻמְאַת הָעֵרֶב־רַב בּוֹעֶרֶת בּוֹ. וּלְהִפּוּךְ — אֵין מִי שֶׁיְחַיֶּה אֶת עַצְמוֹ בַּקּוּנְטְרֵסִים הָאֵלּוּ, כִּי אִם כְּשֶׁנִּקְרַת הָאֱמוּנָה מִתְנוֹצֶצֶת בּוֹ, וְהוּא שׁוֹנֵא בְּפְנִימִיּוּת לִבּוֹ אֶת טֻמְאַת הָעֵרֶב־רַב, יִמַּח שְׁמָם.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאִם אַתָּה רוֹצֶה קוּנְטְרֵסִים אֵלּוּ לְחַלֵּק בְּבָתֵּי הַסֵּפֶר בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, עָלֶיךָ לְהִתְקַשֵּׁר עִם הַכְּתֹבֶת הַמּוּבֵאת מֵעֵבֶר לְדַף הַקּוּנְטְרֵס.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כְּשֶׁיִּתְגַּלֶּה אוֹר וְדַעַת רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעוֹלָם, וְכֻלָּם יְקַבְּלוּ אֶת לְמוּדוֹ הַטּוֹב, אָז תִּתְבַּטֵּל קְלִפַּת טֻמְאַת הָעֵרֶב־רַב, וְתִהְיֶה הַגְּאֻלָּה שְׁלֵמָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסִדֵּר נִצָּבִים־וַיֵּלֶךְ, כ״א אֱלוּל ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, הָרַב ... גֵּרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח.

אָחִי הַיָּקָר! רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, יְהִיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה, וְתַעֲזֹר לִי לְהוֹצִיא מֵהַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל לָבוֹא לָגוּר

וּלְהִתְגּוֹרֵר בַּעֲיָרַת יַבְנְאֵל, אֲשֶׁר תִּתְהַפֵּךְ בְּמֶשֶׁךְ הַזְּמַן לְעִיר בְּרֶסְלֶב, בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ. וַאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהַסָּמ״ךְ־מ״ם אוֹרֵב עָלַי עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, אַךְ מֵאַחַר שֶׁזִּכַּנִי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּמִדַּת עַקְשָׁנוּת, וּתְהִלָּה לָאֵל, זָכִיתִי עַד עַכְשָׁו לְהוֹצִיא מֵהַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל מַה שֶּׁרָצִיתִי וְכוּ׳, אִם אָמְנָם כָּל דָּבָר הָיָה בִּיגִיעוֹת וּבְטָרָחוֹת וּבְמְסִירוּת נֶפֶשׁ מַמָּשׁ וְכוּ׳, וְאִבַּדְתִּי עַל־יְדֵי־זֶה אֶת שְׁמִי וְכוּ׳, וְנִמְשְׁכוּ עָלַי כָּל מִינֵי מַחֲלֹקֶת וְלֵיצָנוּת וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת אֲנִי בְּשֶׁלִּי — לְהוֹצִיא מֵהַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל דְּבַר רַבֵּנוּ זַ״ל, וּבְחַסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ, זָכִיתִי לִשְׁבֹּר אֶת כָּל חוֹמוֹת הַבַּרְזֶל שֶׁהָיוּ סְבִיבִי וְכוּ׳. וְעַכְשָׁו הִגִּיעַ הַזְּמַן לִבְנוֹת עִיר בְּרֶסְלֶב, וּמִכַּמָּה טְעָמִים צָרִיךְ לִהְיוֹת בְּיַבְנְאֵל דַּיְקָא. וְאַךְ שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ, אֲשֶׁר עַל דָּבָר זֶה יוֹצִיא הַסָּמ״ךְ־מ״ם אֶת כָּל חִצָּיו וְכוּ׳, כִּי בְּעִנְיַן יַבְנְאֵל אָנוּ הוֹרְסִים אוֹתוֹ, תְּהִלָּה לָאֵל וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת אָמַרְתִּי וְיִהְיֶה מָה בְּמִסְירוּת נֶפֶשׁ הֵכִי גְּדוֹלָה אֶכָּנֵס לָגוּר דַּיְקָא שָׁם בַּעֲיָרַת יַבְנְאֵל, שֶׁהֵם מֵהַשָּׂדוֹת שֶׁסְּבִיב טְבֶרְיָה, אֲשֶׁר מֵהַגָּלִיל תַּתְחִיל הַגְּאֻלָּה, בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְיָדוּעַ, שֶׁעֲיָרַת יַבְנְאֵל הִיא בְּחֶלְקוֹ שֶׁל נַפְתָּלִי, וּמוּבָא בְּמִדְרָשׁ רַבָּה (נָשׂא, פָּרָשָׁה יד, סִימָן יא): נַפְתָּלִי נִקְרָא שְׁמוֹ עַל הַתּוֹרָה שֶׁקִּבְּלוּ יִשְׂרָאֵל, מַהוּ נַפְתָּלִי? נַפְתּוּלֵי לִי — זוֹ הַתּוֹרָה, עַיִן שָׁם; וְכֵן מוּבָא בְּמִדְרָשׁ רַבָּה (וַיִּגַּשׁ, פָּרָשָׁה צד, סִימָן ח׳), שֶׁהוּא רוֹמֵז עַל גֹּדֶל כִּבּוּשׁ הַיֵּצֶר שֶׁיֵּשׁ לְשֵׁבֶט נַפְתָּלִי, עַיִן שָׁם; וּבְעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ, מֵעֲיָרָה זוֹ דַּיְקָא תֵּצֵא תּוֹרָה לְעַם יִשְׂרָאֵל, וְיִהְיוּ לָהֶם כֹּחוֹת לִכְבּשׁ וּלְבַטֵּל אֶת יִצְרָם הָרָע וְכוּ׳, וַאֲשֶׁר עַל כָּל זֶה רָאוּי לָנוּ לִמְסֹר אֶת נַפְשֵׁנוּ לְהִשָּׁאֵר רַק שָׁם, כִּי סוֹף הַכָּבוֹד לָבוֹא. הָעִקָּר הוּא סַבְלָנוּת גְּדוֹלָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִזְכֶּה לְנַצֵּחַ אֶת הַמִּלְחָמָה בִּשְׁלֵמוּת.

וְהִנֵּה עַל כָּל הַבְּזָיוֹנוֹת וְהַשְׁפָּכוּת דָּמִים, צְרִיכִים רַק לִדֹּם וְלִשְׁתֹּק, וְלֹא לְהָגִיב כְּלָל, כִּי עַל־יְדֵי־זֶה נִזְכֶּה לְהַכְנִיעַ אֶת הַדָּם שֶׁבְּחָלָל הַשְּׂמָאלִי, וְנִמְשִׁיךְ עָלֵינוּ אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ. וּמוּבָא בְּדִבְרֵי מוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל (לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת, רֹאשׁ הַשָּׁנָה, הֲלָכָה ד׳, אוֹת ב׳), אֲשֶׁר עִקַּר הַתְּשׁוּבָה הוּא בְּבְחִינַת ״דֹּם לַה׳ וְהִתְחוֹלֵל לוֹ״ (תְּהִלִּים לז, ז), וְהוּא יַפִּיל לְךָ חֲלָלִים (גִּטִּין ז.), שֶׁנִּכְנַע הַדָּם שֶׁבְּחָלָל הַשְּׂמָאלִי וְכוּ׳, אֲשֶׁר

זֶה סוֹד תְּקִיעַת שׁוֹפָר, שֶׁהוּא קוֹל בְּלֹא דִּבּוּר, שֶׁזֶּה דֹּם לַה׳ וְכוּ׳, כִּי אֵין לָנוּ פֶּה לְהָשִׁיב וְכוּ׳, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ (רַעְיָא מְהֵימְנָא מִשְׁפָּטִים קיט.), שֶׁצָּרִיךְ לָבוֹא לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְלָשִׂים עַצְמוֹ כִּבְהֵמָה לְקָרְבָּן, וְיֵמָא הָכִי אֵין לִי פֶּה לְהָשִׁיב, וְזֶה סוֹד שׁוֹפָר, שֶׁהוּא קוֹל בְּלֹא דִּבּוּר, כִּי הַשּׁוֹפָר הוּא תְּשׁוּבָה, כַּמּוּבָא (עֵץ רַמְבַּ״ם הִלְכוֹת תְּשׁוּבָה, פֶּרֶק ג׳, הֲלָכָה ד׳): ״עוּרוּ יְשֵׁנִים מִתַּרְדֵּמַתְכֶם״, וּמֵחֲמַת שֶׁבְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא הַתְחָלַת הַתְּשׁוּבָה שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה, וּבְתְחִלַּת הַתְּשׁוּבָה, כְּשֶׁאָדָם מַתְחִיל לְהִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אָז הַקִּטְרוּג גָּדוֹל מְאֹד, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, מֵחֲמַת שֶׁעֲדַיִן עֲוֹנוֹתָיו מַבְדִּילִין בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, וְהֵם מְקַטְרְגִים עָלָיו, וְאֵינָם מַנִּיחִים אוֹתוֹ לְהִתְקָרֵב, אֲזַי מִגֹּדֶל הַקִּטְרוּג אִי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר שׁוּם דִּבּוּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי עֲדַיִן הַדָּם שֶׁבֶּחָלָל הַשְּׂמָאלִי בְּתָקְפּוֹ, וְהַדִּבּוּר הוּא מֵהַדָּמִים. וּמֵחֲמַת שֶׁהַדָּם שֶׁבֶּחָלָל הַשְּׂמָאלִי בְּתָקְפּוֹ עֲדַיִן, אִי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר שׁוּם דִּבּוּר הָגוּן כָּרָאוּי, כִּי הַדִּבּוּר מְבֻלְבָּל מְאֹד מֵחֲמַת הַדָּם שֶׁבֶּחָלָל הַשְּׂמָאלִי. וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי הַדִּבּוּר יָכוֹל, חַס וְשָׁלוֹם, הַקִּטְרוּג לְהִתְגַּבֵּר יוֹתֵר, בִּפְרָט כִּי אָז הַקִּטְרוּג גָּדוֹל.

וְזֶה שֶׁאָסְרוּ חֲזַ״ל לְהַזְכִּיר שׁוּם וִדּוּי שֶׁל חֲטָאִים בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה עֲשָׂו בָּא מִצֵּדוֹ, שֶׁרָצָה לְקַטְרֵג, וּמֵבִיא כָּל הַחֲטָאִים, חַס וְשָׁלוֹם, לְקַטְרֵג, וּמִתֹּקֶף הַדִּין אָז, אָסוּר לְהַזְכִּיר שׁוּם חֵטְא וְעָוֹן, שֶׁלֹּא יִתְגַּבֵּר יוֹתֵר, חַס וְשָׁלוֹם, כִּי אָז הוּא הַתְחָלַת הַתְּשׁוּבָה, וְעַל־כֵּן יָהִיב לְהוֹן עִיטָא לְתִקַּע בַּשּׁוֹפָר. וְזֶה סוֹד: ״דֹּם לַה׳״, כִּי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אָז צְרִיכִים לִדֹּם וְלִשְׁתֹּק וְלִבְלִי לְהַרְבּוֹת בְּדִבּוּר, וַאֲפִלּוּ הַחֲטָאִים אָסוּר לְהַזְכִּיר, וְזֶה תְּקִיעוֹת שׁוֹפָר, שֶׁהוּא תְּשׁוּבָה ״דֹּם לַה׳״, כִּי אֵין לָנוּ פֶּה לְהָשִׁיב, וְאִי אֶפְשָׁר לָנוּ לְדַבֵּר שׁוּם דִּבּוּר לְבַקֵּשׁ מִלְּפָנָיו עַל חֲטָאֵינוּ, רַק אָנוּ קוֹרְאִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּקוֹל, לְדַבֵּר בְּלִי דִּבּוּר, בִּבְחִינַת ״מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ ה׳״, מֵעָמְקֵי דִּלְבָּא.

וְזֶה קוֹל הַשּׁוֹפָר ״מִן הַמֵּצַר קָרָאתִי יָ״ה״. כִּי בְּתְחִלַּת הַתְּשׁוּבָה, שֶׁאָז אִי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר שׁוּם דִּבּוּר, וּצְרִיכִים רַק לִדֹּם וְלִשְׁתֹּק, אָז קוֹרְאִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ רַק בְּקוֹל לְבַד, וְזֶה ״דֹּם לַה׳ וְהִתְחוֹלֵל לוֹ״, שֶׁמְּיַחֲלִים וּמְצַפִּים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ כְּעֵינֵי עֲבָדִים אֶל יַד אֲדוֹנֵיהֶם, וְקוֹרְאִים אֵלָיו מֵעֹמֶק הַלֵּב לְבַד, בְּלִי שׁוּם דִּבּוּר, רַק ״מִמַּעֲמַקִּים

קְרָאתִיךָ ה׳״ (תְּהִלִּים קל, א); וְזֶה קוֹל הַשּׁוֹפָר, כִּי עִקַּר הַשּׁוֹפָר הוּא בּוּשָׁה, בִּבְחִינַת: ״הֲיִתָּקַע שׁוֹפָר בָּעִיר וְעָם לֹא יֶחֱרָדוּ״ (עָמוֹס ג, ו); וְהַיִּרְאָה הִיא בּוּשָׁה, יָרֵא בֹּשֶׁת, וְהַבּוּשָׁה זֶה שֶׁסּוֹבְלִים חֲרָפוֹת וּבוּשׁוֹת, וּמִתְבַּיְּשִׁין עַל חֶטְאָם, וְאֵין לָהֶם פֶּה לְדַבֵּר, רַק דּוֹמְמִים לַה׳ וּמְיַחֲלִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשֶׂה אָדָם, כִּי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה צְרִיכִים לְתַקֵּן אֶת סוֹד הָאָדָם, כִּי אָדָם הָרִאשׁוֹן עַל־יְדֵי חֶטְאוֹ נֶאֱמַר עָלָיו (תְּהִלִּים מט, יג): ״וְאָדָם בִּיקָר בַּל יָלִין נִמְשָׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ״. וְעַל־כֵּן עִקַּר הַתְּשׁוּבָה הוּא עַל־יְדֵי בְּחִינַת ״הֹ׳ לַה׳״, כִּי צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת עַצְמוֹ כִּבְהֵמָה שְׁאֵין לָהּ פֶּה לְדַבֵּר, וְעַל־יְדֵי זֹאת הַשְׁתָּקָה וְהַדְּמִימָה, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְרַחֵם עָלָיו, וְזוֹכֶה עַל־יְדֵי שְׁתִיקָה זוֹ לִתְשׁוּבָה, שֶׁהִיא סוֹד הַכֶּתֶר, שֶׁהוּא גַּם־כֵּן סוֹד הַשְׁתָּקָה, כִּי הוּא לְמַעְלָה מֵהַדִּבּוּר.

וְזֶה עִקַּר הַתְּשׁוּבָה, שֶׁזּוֹכִין שֶׁתִּתְהַפֵּךְ הַיְרִידָה לַעֲלִיָּה, דְּהַיְנוּ מַה שֶּׁנִּפְגָּם הַדִּבּוּר, וְיֵצֵא מִגֶּדֶר הָאָדָם לְגֶדֶר בְּהֵמָה, עַל־יְדֵי מַעֲשֶׂה הַבַּהֲמִיּוּת שֶׁעָשָׂה, וְעַל־יְדֵי שֶׁמַּכִּיר אֶת מְקוֹמוֹ. וּכְשֶׁבָּא לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה, אֵין לוֹ פֶּה לְהָשִׁיב, וְעַל־יְדֵי דְּמִימָה וּשְׁתִיקָה זוֹ, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְרַחֵם עָלָיו, וְזוֹכֶה לַעֲלוֹת בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה, כִּי זוֹכֶה לִתְשׁוּבָה שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁתִיקָה שֶׁלְּמַעְלָה מֵהַדִּבּוּר, וּכְשֶׁזּוֹכֶה לַעֲלוֹת לְשָׁם, אֲזַי חוֹזֵר וְנַעֲשֶׂה אָדָם, דְּהַיְנוּ שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּחִינַת אָלֶף, כִּי לֵית אָדָם בְּלֹא אָלֶף וְכוּ׳ (כַּמְּבֹאָר שָׁם), וַאֲזַי בְּוַדַּאי חוֹזֵר וְנִבְנֶה הַדִּבּוּר בִּשְׁלֵמוּת, כִּי גֶּדֶר הָאָדָם הוּא הַדִּבּוּר.

אַשְׁרֵנוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ וּמַה נָּעִים גּוֹרָלֵנוּ, שֶׁאָנוּ זוֹכִים לֵידַע מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, וּמִלְּמוּדִים קְדוֹשִׁים כָּאֵלּוּ, רוּחָנִיּוּת חִיּוּת אֱלֹקוּת בְּכֵלִים וְצִמְצוּמִים שׁוֹנִים, אֲשֶׁר גַּם קְטַנִּים וִירוּדִים כָּמֹנוּ, נִזְכֶּה לְהִכָּלֵל בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...
וּכְתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה בְּסֵפֶר שֶׁל צַדִּיקִים גְּמוּרִים.

י׳ תקנט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נִצָּבִים־וַיֵּלֶךְ, כ״א אֱלוּל ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרֵךְ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עָלַיִךְ בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת וְכוּ׳.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּזְכִּי לִבְרִיאוּת הַנֶּפֶשׁ וּבְרִיאוּת הַגּוּף, וְתִזְכִּי לִמְצֹא אֶת בֶּן זוּגֵךְ בְּקָרוֹב מְאֹד.

נָא וְנָא אַל תִּסְעִי לִמְדִינַת אִיטַלְיָה, רַק חַכִּי כָּאן, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַזְמִין לָךְ אֶת בֶּן זוּגֵךְ פֹּה.

נָא וְנָא לֹא לִבְחֹר הַרְבֵּה, רַק אֶת הַבֶּן זוּג הָרִאשׁוֹן שֶׁיַּצִּיעוּ לָךְ תִּגְמְרִי בְּכִי טוֹב.

רְאִי לִשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עָלַיִךְ, כִּי כָּל הַבְּרָכוֹת נִמְשָׁכוֹת מִשַּׁבַּת־קֹדֶשׁ.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תקס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נִצָּבִים־וַיֵּלֶךְ, כ״א אֱלוּל ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרֵךְ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם בִּכְלָלִיּוּת וּבִפְרָטִיּוּת.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לְךָ וּלְאִשְׁתְּךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאַת הַגּוּף מִן הַשָּׁמַיִם, וְתִזְכּוּ לְהִתְרַפֵּא בִּרְפוּאָה שְׁלֵמָה.

אוֹדוֹת בִּתְּכֶם תִּחְיֶה, נָא וְנָא לֹא לְהַרְשׁוֹת לָהֶם לְהִתְגָּרֵשׁ, רַק לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם, שֶׁיִּהְיֶה שָׁלוֹם בֵּינֵיהֶם.

הָיָה טוֹב מְאֹד, שֶׁתִּבְדְּקוּ אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת. וְכֵן רְאֵה לִבְדֹּק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלְּךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לִרְווֹת רֹב נַחַת מֵהֶם, וְתִהְיוּ בְּרִיאִים, וְתִכָּתְבוּ בִּכְתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקסא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נִצָּבִים־וַיֵּלֶךְ, כ״א אֱלוּל ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי. וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ לֵילֵךְ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! רָאוּי לָנוּ לִשְׁמֹחַ מְאֹד עַל נֹעַם חֶלְקֵנוּ, אֲשֶׁר בַּנַּחַל שָׁם גּוֹרָלֵנוּ, וּמֶה הָיִינוּ עוֹשִׂים בִּלְעָדָיו זַ״ל?! עַל־כֵּן מֵאַחַר שֶׁזָּכִינוּ לְהִתְוַדַּע מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, רָאוּי לָנוּ לִשְׁמֹחַ בָּזֶה מְאֹד, כַּמּוּבָא בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ (חֵלֶק ב׳ קפד:): דְּחֶדְוָא דְּבַר נַשׁ, מָשִׁיךְ לְגַבֵּיהּ חֶדְוָא עִלָּאָה, הַיְנוּ כְּשֶׁאָדָם שָׂמֵחַ בְּשִׂמְחָה רוּחָנִית, עַל־יְדֵי־זֶה מַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ אֶת הָרוּחָנִיּוּת מִלְמַעְלָה, כִּי כְּפִי שֶׁהָאָדָם מוֹשֵׁךְ אֶת עַצְמוֹ, כֵּן נִמְשָׁךְ הַדָּבָר אֵלָיו. וְכֵן מוּבָא בִּדְבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן סו): כְּפִי מַעֲלַת הַנֶּחֱשָׁק, כֵּן מִתְגַּבְּרִים הַמְנִיעוֹת; וּכְשֶׁאָדָם חוֹשֵׁק אֶל הַדָּבָר, אֲזַי זוֹכֶה לְהוֹצִיאוֹ מֵהַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל וְכוּ׳, עַיֵּן שָׁם.

עַל־כֵּן רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְהַתְמִיד מְאֹד בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ

זַ״ל, וְאָז יִמְשַׁךְ עָלֶיךָ אוֹרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, הַגָּנוּז בְּתוֹךְ סְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים. וּכְשֶׁאָדָם לוֹמֵד אֶת דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, עַל־יְדֵי־זֶה מַמְשִׁיךְ אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעוֹלָם, כַּמּוּבָא (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן יב).

רְאֵה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָז תִּזְכֶּה לְהִכָּלֵל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן
הַשָּׁמַיִם, וּכְתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה.

י׳ תקסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נִצָּבִים־וַיֵּלֶךְ, כ״א אֱלוּל ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוּ יָאִיר.

אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּבִפְרָטִיּוּת כְּשֶׁאַתָּה זוֹכֶה וּמְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים, אֲזַי זְכוּת הָרַבִּים תְּלוּיָה בְּךָ, עַל־כֵּן רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאָז תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

נָא וָנָא רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ אֶת עַצְמְךָ תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאָז תִּרְאֶה נוֹרָאוֹת נִפְלָאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַמְשִׁיךְ עָלֶיךָ חֵן וָחֶסֶד, שֶׁתִּשָּׂא חֵן בְּעֵינֵי כָּל רוֹאֶיךָ, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תַּשְׂכִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן
הַשָּׁמַיִם, וּכְתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

י׳ תקסג.

בְּעֻזַּרת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נִצָּבִים־וַיֵּלֶךְ, כ״א אֱלוּל ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתְּזַכֶּה לְהִתְיַשֵּׁב הֵיכָן אַתָּה בָּעוֹלָם?! וּמֶה עָבַר עָלֶיךָ בְּזֶה הָעוֹלָם?! כִּי בְּנָקֵל לַעֲבֹר הַיָּמִים וְהַשָּׁבוּעוֹת, הֶחֳדָשִׁים וְהַשָּׁנִים וְכוּ׳, וְהָאָדָם אֵינוֹ מַרְגִּישׁ אֵיךְ שֶׁהַכֹּל פּוֹרֵחַ וְכוּ׳.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי חַיֵּי הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם הֵם שִׁבְעִים שָׁנָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים צ, י): ״יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה, וְאִם בִּגְבוּרוֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה״; שׁוֹלְחִים מִלְּמַעְלָה נְשָׁמָה שֶׁהִתְלַבְּשָׁה בְּגוּף עָכוּר אֶל זֶה הָעוֹלָם, כְּדֵי שֶׁיִּסְגֹּל עַצְמוֹ בְּמִצְוֹות וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְיִלְמַד אֶת חֻקֵּי בּוֹרְאוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִזְכֶּה לְהַכִּיר אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מִכָּל פְּרָט וּפְרָט מֵעִסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, עַד שֶׁזּוֹכֶה לְהַמְשִׁיךְ אֶת שְׁכִינַת עֻזּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאָז דַּיְקָא יְכוֹלִים לְהַרְגִּישׁ טַעַם אַחֵר בְּחַיָּיו.

כִּי בֶּאֱמֶת כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ הֵם עֶצֶם אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שָׁם אֲלוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הִלְבִּישׁ אֶת עַצְמוֹ בַּלְּבוּשׁ הַזֶּה, אֲשֶׁר לְמַרְאֶה עֵינֵינוּ: דּוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר, וְהַכֹּל בִּשְׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנִּסָּיוֹן, שֶׁהָאָדָם יְחַפֵּשׂ אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, וְאִם זוֹכֶה לְחַפֵּשׂ אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, עַל־יְדֵי קִיּוּם הַמִּצְוֹות וְלִמּוּד הַתּוֹרָה וְכוּ׳, עַל־יְדֵי־זֶה זוֹכֶה לְמְצֹא אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמַשְׁרֶה שְׁכִינַת עֻזּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְעוֹשֶׂה לוֹ יִתְבָּרַךְ דִּירָה כָּאן בַּתַּחְתּוֹנִים בְּזֶה הָעוֹלָם, וְחַי חַיִּים טוֹבִים, חַיִּים נִצְחִיִּים.

אֲבָל אִם הָאָדָם אֵינוֹ זוֹכֶה, וְאֵינוֹ רוֹצֶה לִבְחֹר בַּטּוֹב, אָז רַחֲמָנָא לִצְלָן, נִתְקָרֵר לְגַמְרֵי, וְנֶחְשָׁכִים לוֹ כָּל הָאוֹרוֹת, וְאַדְרַבָּה נִכְנָס בְּקֻשְׁיוֹת וּבִסְפֵקוֹת וּבִלְבּוּלִים עָלָיו יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁחַס וְשָׁלוֹם, כּוֹפֵר בַּכֹּל, וְאָז מַתְחִיל לַעֲבֹר עָלָיו מַה שֶּׁעוֹבֵר — מְרִירוּת דְּמְרִירוּת עַד אֵין סוֹף, וְנוֹפֵל לְקַטְנוּת וְצָרוֹת וְיִסּוּרִים וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְנִתְלַכְלֵךְ בַּעֲבֵרוֹת

מְגֻנּוֹת וְכוּ׳ וְכוּ׳, וּבֵין כָּךְ עוֹבְרִים לוֹ הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים, וְאֵינוֹ זוֹכֶה לְהִתְיַשֵּׁב כְּרֶגַע, עַד שֶׁפִּתְאֹם מוֹצֵא אֶת עַצְמוֹ, שֶׁהוּא כְּבָר בְּגִיל אַרְבָּעִים וְכוּ׳, וְאִם אֵינוֹ זוֹכֶה לְיַשּׁוּב הַדַּעַת, אֲזַי מוֹצֵא אֶת עַצְמוֹ בְּגִיל חֲמִשִּׁים וְכוּ׳, וְאֵילוּ חַיִּים הֵם? ! לֹא חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא.

עַל־כֵּן אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר מְאֹד ! רְאֵה לַחֲזֹר אֶל שָׁרְשְׁךָ, תֵּדַע שֶׁאַתָּה בָּא מִשֹּׁרֶשׁ קָדוֹשׁ וְעֶלְיוֹן, כִּי הוֹרֶיךָ וַאֲבוֹתֶיךָ הָיוּ קְדוֹשִׁים וּטְהוֹרִים, יְרֵאִים וּשְׁלֵמִים, וּמָסְרוּ אֶת נַפְשָׁם אֲלֵיו יִתְבָּרַךְ, וְחָיוּ חַיִּים אֲמִתִּיִּים וְנִצְחִיִּים בְּזֶה הָעוֹלָם.

תַּאֲמִין לִי, שֶׁמְּאֹד מְאֹד קָשֶׁה לִי לְדַבֵּר וְלִכְתֹּב לְךָ וְכוּ׳, וּבִפְרָטִיּוּת שֶׁאֵינִי מַכִּירְךָ פָּנִים אֶל פָּנִים וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת מְצַד הָעֲרֵבוּת שֶׁיֵּשׁ לְכֹלֵל יִשְׂרָאֵל, שֶׁאֶחָד עָרֵב בְּעַד חֲבֵרוֹ, אֲזַי אֲנִי מַרְגִּישׁ שֶׁאֲנִי אָשֵׁם בַּדָּבָר, שֶׁנִּשְׁלַחְתָּ אֶל מָקוֹם רָחוֹק כָּזֶה בִּמְדִינַת צִ׳ילִי וְכוּ׳, אֲשֶׁר שָׁם הַיְּהֻדוּת מְאֹד מְאֹד קָשָׁה וְכוּ׳. לָזֹאת, אֲנִי בְּעַצְמִי חוֹזֵר עַכְשָׁו בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, פֶּן וְאוּלַי וְכוּ׳, וְיָכוֹל לִהְיוֹת בְּוַדָּאוּת, אֲשֶׁר עַל־יְדֵי חֲטָאַי הַמְרֻבִּים נִזְרַקְתָּ וְנִשְׁלַכְתָּ אֶל מָקוֹם רָחוֹק כָּזֶה וְכוּ׳.

וְעַל־כֵּן כְּשֶׁאֲנִי חוֹזֵר עַכְשָׁו בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וַאֲנִי מְבַקֵּשׁ מִמְּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁיְּעַזְּרֵנִי עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמוֹ, שֶׁיְּקַבֵּל אֶת תְּשׁוּבָתִי בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן, וְעַל־יְדֵי־זֶה גַּם אַתָּה תִּזָּכֶה לַחֲזֹר אֶל שָׁרְשְׁךָ.

תַּאֲמִין לִי, יְדִידִי הַיָּקָר ! אִם תַּחֲזֹר אֶל קִרְבֶיךָ וּמִשְׁפַּחְתְּךָ, כֻּלָּם יְקַבְּלוּ אוֹתְךָ בִּשְׁתֵּי יָדַיִם, וְתִזָּכֶה לְהִתְחַתֵּן בְּקָרוֹב, וְתִבְנֶה בַּיִת נֶאֱמָן בְּיִשְׂרָאֵל, וְיִהְיֶה לְךָ תּוֹרָה וּגְדֻלָּה בְּמָקוֹם אֶחָד.

נָא וְנָא רְאֵה שֶׁדְּבָרַי אֵלּוּ יִכָּנְסוּ בְּלִבְּךָ, כִּי סוֹף כָּל סוֹף יָמֵינוּ כְּצֵל עוֹבֵר, הִנֵּה אֲנַחְנוּ כָּאן, וְהִנֵּה כְּבָר נִהְיֶה שָׁם בָּעוֹלָם הָעֶלְיוֹן וְכוּ׳. וְעַל־כֵּן אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְזָרֵז עַצְמוֹ, וְלַחֲזֹר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן
הַשָּׁמַיִם, וּכְתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה.

י׳ תקסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר נִצָּבִים־וַיֵּלֶךְ, כ״ב אֱלוּל ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, נֵר לְהַצַּדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי. וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אִיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ לָלֶכֶת בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וּמַה גַּם שֶׁתִּתְפַּלֵּל, בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ, בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקָּדוֹשׁ בְּקִבּוּץ הַקָּדוֹשׁ שֶׁלָּנוּ, אֲשֶׁר יָדוּעַ שֶׁבְּכָל מָקוֹם שֶׁמִּתְאַסְּפִים שָׁם עֲשָׂרָה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּמִתְפַּלְּלִים בְּהִתְקַשְּׁרוּת לְרַבֵּנוּ זַ״ל, וּמְדַבְּרִים מֵעֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת, שָׁם הוּא קִבּוּץ, וּבְוַדַּאי מַמְשִׁיכִים אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל לְשָׁם, וּבְפָרְטֵי פְּרָטִיּוּת כְּשֶׁהֵם כֻּלָּם בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרֵעוּת בְּיַחַד. וְטוֹב לְהִתְפַּלֵּל בְּמִנְיָן מְצֻמְצָם שֶׁיֵּשׁ אַהֲבָה וְשָׁלוֹם בֵּינֵיהֶם, מִלְּהִתְפַּלֵּל עִם אֶלֶף אֲנָשִׁים, שֶׁזֶּה מֵאָה מִנְיָנִים, אֲשֶׁר יֵשׁ בֵּינֵיהֶם מַחֲלֹקֶת וְקִנְאָה וְשִׂנְאָה וְכוּ׳.

בְּחַסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ, זָכִינוּ לִקְנוֹת מִכּוֹנַת הַדְפָּסָה, וּבָזֶה הִתְחַלְנוּ לְהַדְפִּיס אֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבִפְרָטִיּוּת אֶת הַקּוּנְטְרֵסִים בְּאַנְגְלִית, אֲקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתַּעְזֹר לָנוּ לְהוֹצִיא מֵהַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל חִשְׁקֵנוּ וּרְצוֹנֵנוּ לְהַדְפִּיס אֶת כָּל סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בְּכָל הַשָּׂפוֹת. וּתְהִלָּה לָאֵל, הִדְפַּסְנוּ כְּבָר אֶת הַקּוּנְטְרֵס ״שָׁלוֹם בְּבֵיתְךָ״ בְּאַנְגְלִית, וְנִתְפַּשֵּׁט בִּזְמַן קָצָר יוֹתֵר מִשְּׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף עֻתָּקִים, כַּאֲשֶׁר תְּקַבֵּל פֹּה רָצוּף קוּנְטְרֵס אֶחָד. עַל־כֵּן אֵינְךָ צָרִיךְ לְהַטְרִיחַ אֶת עַצְמְךָ לְתַרְגֵּם אֶת הַקּוּנְטְרֵס הַזֶּה, כִּי כְּבָר נִתְרַגֵּם וְנִדְפַּס וְנִתְפַּשֵּׁט כַּנַּ״ל.

וְכֵן הִתְחַלְנוּ עִם מִכּוֹנַת הַהַדְפָּסָה אֶת הַקּוּנְטְרֵס ״רַק הַיּוֹם״ מְתֻרְגָּם לְאַנְגְלִית, וּבְקָרוֹב אֶשְׁלַח לְךָ אוֹתוֹ. וְכֵן לְדַעְתִּי אֵינְךָ צָרִיךְ לְתַרְגֵּם, כִּי תְּהִלָּה לָאֵל, יֵשׁ לָנוּ מִי שֶׁיְּתַרְגֵּם, וְהוּא כְּבָר תִּרְגֵּם אֶת

רֹב הַקוֹנְטְרֵסִים, וּבְקָרוֹב בִּזְמַן הַחֹרֶף הַזֶּה הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה, נִזְכֶּה לְהַדְפִּיס אֶת כֻּלָּם, בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ. גַּם הֶעְתַּקְנוּ כַּמָּה קוֹנְטְרֵסִים בְּשָׂפָה סְפָרַדִית (סְפַאנִישׁ), וְכֵן אָנוּ עַכְשָׁו הוֹלְכִים לְתַרְגֵּם כַּמָּה קוֹנְטְרֵסִים בְּשָׂפָה רוּסִית.

וְהָעוֹלֶה עַל הַכֹּל, שֶׁנַּתְחִיל לְהַדְפִּיס עִם מְכוֹנַת הַהַדְפָּסָה שֶׁלָּנוּ אֶת הַ״לִּקּוּטֵי־מוֹהַר״ן״ עִם פֵּרוּשׁ ״שִׂפַת הַנַּחַל״ וְ״סֵפֶר־הַמִּדּוֹת״ עִם פֵּרוּשׁ ״בְּאוּרֵי הַמִּדּוֹת״, וְ״סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת״ עִם פֵּרוּשׁ ״נַהֲרֵי אֲפַרְסְמוֹן״, וְעוֹד סְפָרִים רַבִּים וְקוֹנְטְרֵסִים.

לָזֹאת רְאֵה לִהְיוֹת לָנוּ לְעֵזֶר בַּהַדְפָּסָה וּפְרוּטָה לִפְרוּטָה מִצְטָרֶפֶת לְחֶשְׁבּוֹן גָּדוֹל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם,
וּכְתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

י׳ תקסה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן כ״ד אֱלוּל, א׳ דְּסְלִיחוֹת ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנֶכוֹן קִבַּלְתִּי. וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעַרְךָ הַקָּשֶׁה מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, וְאֵיךְ שֶׁמְּסַבְּבִים אוֹתְךָ הַמְנִיעוֹת וְהַבִּלְבּוּלִים, הַקַּטְנוּת וְהַיְרִידוֹת, כְּחוֹמַת בַּרְזֶל מַמָּשׁ וְכוּ׳ וְכוּ׳.

עִם כָּל זֹאת אֲנִי שָׂמֵחַ, שֶׁבְּחַסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, מֵרַבִּי רַחֲמָן כָּזֶה, מֵרַבִּי נִפְלָא כָּזֶה, הַמְלַמֵּד אוֹתָנוּ עֵצוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלָאוֹת אֵיךְ לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, אֲשֶׁר שׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם לֹא יוּכַל לִשְׁבֹּר אוֹתָנוּ, אַדְרַבָּה מִתּוֹךְ קַטְנוּתֵנוּ וִירִידָתֵנוּ, נִשְׁתַּדֵּל לִבְרֹחַ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

הֵן אֱמֶת, שֶׁכָּל זֶה בָּא בְּקִשְׁי גָּדוֹל מְאֹד, מֵרֹב הַחֲלִישׁוּת הַדַּעַת וְהַקְּטָנוּת וְהַיְרִידוֹת שֶׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, אַךְ בְּחַסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ, רַבֵּנוּ ז״ל הוּא לָנוּ כְּמוֹ אַבָּא הַמְלַטֵּף אוֹתָנוּ וְרוֹחֵץ אוֹתָנוּ וּמַלְבִּישֵׁנוּ בִּלְבוּשִׁים יְקָרִים, וּמֵאִיר בָּנוּ דַּעַת הָאֱמֶת, לֵידַע אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְהַכֹּל לַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שָׁם אֲלוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְעַל־יְדֵי הַדַּעַת הַזֶּה אָנוּ יוֹדְעִים אֵיךְ לְהִתְחַזֵּק וְאֵיךְ לְהִתְקַיֵּם, וְאֵיךְ לְהַחֲזִיק מַעֲמָד.

כִּי הַכֹּל תָּלוּי כְּפִי הַדַּעַת הָאֱמֶת שֶׁמְּקַבְּלִים מֵהַצַּדִּיק הָאֱמֶת. וְעִקַּר הַדַּעַת — לֵידַע וּלְהַוָּדַע, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים ד, לה): ״אַתָּה הָרְאֵתָ לָדַעַת, כִּי הַוָ״ה הוּא הָאֱלֹקִים, אֵין עוֹד מִלְּבַדּוֹ״; שֶׁצָּרִיךְ לְהַרְאוֹת לְדַעְתּוֹ, אֲשֶׁר הַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא. וּבְתֹקֶף הַמְּרִירוּת וְהַדַּחֲקוּת וְהַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים, גַּם שָׁם אַלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲשֶׁר בִּידִיעוֹת אֵלּוּ יְכוֹלִים לַעֲבֹר עַל הַכֹּל, כִּי הַכֹּל תָּלוּי כְּפִי הַדַּעַת, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (נְדָרִים מא.): דַּעַת קָנִיתָ מֶה חָסַרְתָּ; וְאִם דַּעַת חָסַרְתָּ מַה קָּנִיתָ. כִּי עִקַּר הָעֲשִׁירוּת שֶׁל הָאָדָם הוּא הַדַּעַת, וּלְהִפּוּךְ — עִקַּר הָעֲנִיּוּת הוּא חֶסְרוֹן הַדַּעַת. וּכְשֶׁיֵּשׁ לָאָדָם דַּעַת הָאֱמֶת, אֲשֶׁר הַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא, אֲזַי הוּא מַמְשִׁיךְ בִּדְרָכוֹ, וְאֵינוֹ מִתְפַּעֵל מִשּׁוּם בְּרִיָה שֶׁבָּעוֹלָם — לֹא מֵעֶלְיוֹנִים וְלֹא מִתַּחְתּוֹנִים.

הֵינוּ כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לָדַעַת, כְּשֵׁם שֶׁיֵּשׁ לוֹ צָרוֹת פֹּה לְמַטָּה, שֶׁעוֹבְרִים עָלָיו דִּינִים וְיִסּוּרִים וְקִטְרוּגִים עַל כָּל צַעַד וְשַׁעַל שֶׁרַק מִסְתּוֹבֵב וּפוֹסֵחַ וְכוּ׳, כְּנֶגֶד זֶה יֵשׁ לוֹ לְמַעְלָה גַּם־כֵּן שׁוֹנְאִים, דִּינִים וְקִטְרוּגִים, כְּמוֹ שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ ז״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן יב), שֶׁזֶּה מַה שֶּׁצָּעַק דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים נו, ג): ״רַבִּים לוֹחֲמִים לִי מָרוֹם״, שֶׁיֵּשׁ לִי הַרְבֵּה שׁוֹנְאִים בַּשָּׁמַיִם וְלוֹחֲמִים כְּנֶגְדִּי. וּמֵאַיִן יָדַע דָּבָר זֶה? אֶת זֶה גִּלָּה רַבֵּנוּ ז״ל, שֶׁזֶּה מַה שֶּׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סַנְהֶדְרִין מד:): כְּשֵׁם שֶׁיֵּשׁ צָרִים מִלְּמַטָּה, כָּךְ יֵשׁ צָרִים מִלְּמַעְלָה; הֵינוּ כְּשֶׁיֵּשׁ לָאָדָם צָרוֹת וְיִסּוּרִים, קַטְנוּת וַחֲלִישׁוּת הַדַּעַת, יְרִידוֹת וְקִטְרוּגִים פֹּה לְמַטָּה, יֵדַע שֶׁגַּם לְמַעְלָה כָּךְ.

וְהִנֵּה עִקַּר גְּדֻלַּת הָאָדָם, שֶׁאַף שֶׁעוֹבֵר עָלָיו מַה שֶּׁעוֹבֵר, כָּל מִינֵי צַעַר וְצָרוֹת, יִסּוּרִים, מְרִירוּת וְהַרְפַּתְקָאוֹת עִם כָּל זֹאת אֵינוֹ מִסְתַּכֵּל עַל זֶה כְּלָל, רַק מַמְשִׁיךְ בְּדַרְכּוֹ בְּעַקְשָׁנוּת גְּדוֹלָה, וְהוֹלֵךְ כְּפִי שֶׁהוֹרָה לוֹ רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר רַק זֶה עִקַּר גְּדֻלַּת הָאִישׁ הַיִּשְׂרְאֵלִי — כְּשֶׁאֵינוֹ מִתְפַּעֵל מִשּׁוּם דָּבָר, כְּמוֹ־כֵן הוּא לְמַעְלָה, כְּפִי שֶׁהָאָדָם מְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ וּמַחֲזִיק מַעֲמָד, וְאֵינוֹ מִתְפַּעֵל מִמַּה שֶּׁאוֹמְרִים עָלָיו לְמַעְלָה וּמַה שֶּׁמְּקַטְרְגִים עָלָיו, אַדְרַבָּה הוּא אֵינוֹ רוֹצֶה רַק אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּעַצְמוֹ, וְאֵינוֹ שָׂם לֵב לְכָל הַקִּטְרוּגִים עָלָיו וְכוּ׳, דַּיְקָא אָדָם כָּזֶה זוֹכֶה לַעֲלוֹת מַעְלָה מַעְלָה, וְשׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם אֵינוֹ יָכוֹל לְעַכְּבוֹ מֵהַקְדֻשָּׁה.

עַל־כֵּן רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לֹא לְהִתְפַּעֵל מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, אֲפִלּוּ שֶׁיִּהְיֶה נִדְמֶה לְךָ, חַס וְשָׁלוֹם, כְּאִלּוּ אָבַד מָנוֹס מִמְּךָ לְגַמְרֵי, כְּאִלּוּ אֵין לְךָ כְּבָר תִּקְוָה, וּכְאִלּוּ אֵין רוֹצִים אוֹתְךָ לְמַעְלָה, עִם כָּל זֹאת אַתָּה עֲשֵׂה אֶת שֶׁלְּךָ לִבְרֹחַ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בִּמְסִירוּת נֶפֶשׁ הֲכִי גְּדוֹלָה, וְאָז דַּיְקָא תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. כִּי אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ מְאֹד יָקָר אָדָם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ עַקְשָׁנוּת עֲצוּמָה, וְאֵינוֹ מַנִּיחַ אֶת עַצְמוֹ לִפֹּל, וְאֵינוֹ מִתְיָאֵשׁ לֹא מֵעֶלְיוֹנִים וְלֹא מִתַּחְתּוֹנִים, לֹא מִתַּחְתּוֹנִים וְלֹא מֵעֶלְיוֹנִים, כִּי אֵינוֹ רוֹצֶה רַק אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּעַצְמוֹ, וְאֵינוֹ רוֹצֶה שׁוּם שָׂכָר, כִּי עִקַּר שְׂכָרוֹ הוּא רַק לְהַדְבִּיק אֶת עַצְמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ. עַל־כֵּן כְּפִי שֶׁהָאָדָם מַכְנִיס אֶת עַצְמוֹ בִּידִיעוֹת אֵלּוּ, כֵּן עוֹבֵר עַל הַכֹּל.

נָא וְנָא, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! רְאֵה אֵיךְ כְּבָר עָבְרוּ עָלֶיךָ הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים, וְאֵיךְ נָפַלְתָּ כְּבָר בַּמֶּה שֶׁנָּפַלְתָּ, וְנִשְׁבַּרְתָּ בַּמֶּה שֶׁנִּשְׁבַּרְתָּ, וּבְחַסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ זָכִיתָ לְהִתְוַדַּע מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, בָּזֶה רָאוּי לְךָ לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד, וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁתִּזְכֶּה גַּם לֵילֵךְ בְּדַרְכּוֹ הַתְּמִימָה וְהַפְּשׁוּטָה שֶׁגִּלָּה לָנוּ, וְהִיא — לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה מְטַהֵר אֶת הָאָדָם מִבַּיִת וּמִבַּחוּץ, וּמְזַכֵּךְ אֶת מֹחוֹ וְאֶת כְּלִיוֹתָיו, עַד שֶׁנּוֹבֵעַ לוֹ עֵצוֹת אֵיךְ לְהִתְחַזֵּק וְאֵיךְ לְהַחֲזִיק מַעֲמָד.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! הַחַיִּים מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים,

וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּחֲזִיק מַעֲמָד, וְאוֹחֵז אֶת עַצְמוֹ בְּדַעַת רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁהִיא דַּעַת הָאֱמֶת, אֲשֶׁר זֶהוּ עִקַּר הָעֲשִׁירוּת. וּכְבָר אָמַר הֶחָכָם: דַּעַת בְּלִי עֹשֶׁר כְּרַגְלַיִם בְּלִי נַעֲלַיִם, עֹשֶׁר בְּלִי דַּעַת כְּנַעֲלַיִם בְּלִי רַגְלַיִם; כִּי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְקַבֵּל מֵרַבֵּנוּ זַ״ל אֶת הַדַּעַת הָאֱמֶת, אֵין לְךָ עֲשִׁירוּת יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזּוֹ, וְזֶה עִקַּר הָרַגְלַיִם שֶׁלּוֹ לָלֶכֶת בָּהֶם לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם.

עַל־כֵּן רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ, וְתַמְשִׁיךְ בְּדַרְכְּךָ בִּתְמִימוּת וּבְפְשִׁיטוּת, וְאַל תִּסְתַּכֵּל עַל כָּל מַה שֶּׁמְּסַבֵּב אוֹתְךָ, כִּי סוֹף כָּל סוֹף אַחַר הָרָע יָבוֹא הַטּוֹב, וְתִזְכֶּה לָצֵאת מֵהָרַע שֶׁנִּלְכַּדְתָּ בּוֹ, וְתִזְכֶּה לְזַכֵּךְ אֶת עַצְמְךָ, עַד שֶׁתַּרְגִּישׁ אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְשׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם לֹא יוּכַל לִשְׁבּוֹר וּלְבַטֵּל אוֹתְךָ בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן.

נָא וְנָא רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לִהְיוֹת רַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, אֲשֶׁר הַשִּׂמְחָה הִיא הָעִקָּר בְּקִיּוּם הָאָדָם בְּגַשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת. וְרַבֵּנוּ זַ״ל גִּלָּה, אֲשֶׁר תֵּכֶף־וּמִיָּד כְּשֶׁאָדָם רוֹצֶה לְהִכָּנֵס בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עֲבֵרָה גְּדוֹלָה כְּשֶׁהוּא בְּעַצְבוּת. וְעַצְבוּת הִיא הַסִּטְרָא אָחֳרָא, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שׂוֹנֵא אוֹתָהּ (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן מח), עַל־כֵּן, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! רְאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת רַק בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וְאַף שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ, שֶׁזֶּה דָּבָר קָשֶׁה מְאֹד, כִּי לִזְכּוֹת לְהַגִּיעַ לְשִׂמְחָה, הִיא הָעֲבוֹדָה הֲכִי קָשָׁה בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עִם כָּל זֹאת כְּבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אָבוֹת ה, כב): לְפוּם צַעֲרָא אַגְרָא, כְּפִי הַצַּעַר שֶׁמַּגִּיעַ לָאָדָם, כֵּן הוּא שְׂכָרוֹ.

עַכְשָׁו נִכְנָסִים וּבָאִים הַיָּמִים הַנּוֹרָאִים, שֶׁהֵם יְמֵי הָרַחֲמִים וְהָרָצוֹן, וְנִפְתָּחִים שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם, אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּפְעַל אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ, אִם לֹא תִּהְיֶה בַּטְלָן, וּתְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ כָּל מַה שֶּׁאַתָּה צָרִיךְ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת.

נָא וְנָא, יְדִידִי הַיָּקָר! רְאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם לְהִשָּׁאֵר אֶצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, כִּי הַבַּעַל־דָּבָר מְאֹד מִתְנַכֵּל עַל כָּל אֶחָד הָרוֹצֶה לְהִתְקָרֵב אֵלָיו, וּמַכְנִיס בּוֹ חֲלִישׁוּת הַדַּעַת וּמְשַׁבְּרוֹ, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּחֲזִיק מַעֲמָד.

עִקַּר הַהִתְקָרְבוּת אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל תְּלוּיָה בִּלְמוּד סְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, כְּפִי שֶׁהָאָדָם לוֹמֵד סְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, כֵּן מַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ אֶת אוֹרוֹ הַגָּנוּז, וְתֵכֶף־וּמִיָּד כְּשֶׁאָדָם מַחֲזִיק בִּסְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, אֵין לוֹ לִירֹא וְלִפְחֹד מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם,
וּכְתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

תִּרְאֶה לִכְתֹּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמַמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנָּפַח בִּי, וּמַה גַּם בָּזֶה נִהְיֶה מְקֻשָּׁרִים, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל גִּלָּה לָנוּ, אֲשֶׁר פָּנָיו וְשִׂכְלוֹ הֵם בְּתוֹךְ הַכְּתָב (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָנִים: קעג, קצב).

י׳ תקסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי כ״ה אֱלוּל, ב׳ דְּסְלִיחוֹת ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנֶכוֹן קִבַּלְתִּי.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, וִימַלֵּא אֶת מִשְׁאֲלוֹת לִבְּךָ לְטוֹבָה, וְיִתֵּן לְךָ בְּרִיאוּת הַגּוּף בִּשְׁלֵמוּת וּפַרְנָסָה בְּהַרְחָבָה, וְלֹא יֶחְסַר לְךָ שׁוּם דָּבָר.

נָא וְנָא רְאֵה לִבְדֹּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, כִּי רֹב הַצָּרוֹת בַּבַּיִת הֵן כְּשֶׁאֵין הַמְּזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת. גַּם תִּבְדֹּק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלְּךָ אִם הֵם כְּשֵׁרִים, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, כִּי הַתְּפִלִּין מַמְשִׁיכִים חַיִּים לָאָדָם.

רְאֵה לִשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ, כִּי הַשַּׁבָּת מְעַשֶּׁרֶת גַּם בְּגַשְׁמִיּוּת וְכָל שֶׁכֵּן בְּרוּחָנִיּוּת, שֶׁנִּמְשָׁךְ עַל הָאָדָם אוֹר גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד מִשַּׁבַּת־קֹדֶשׁ.

רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וָיוֹם, אֲשֶׁר הַדִּבּוּר שֶׁהָאָדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, מְזַכֵּךְ אֶת הָאָדָם מִבַּיִת וּמִבַּחוּץ. וְרַבֵּנוּ זַ״ל הִזְהִיר מְאֹד אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁיִּהְיוּ רְגִילִים לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע גַּם אֶת תְּפִלָּתְךָ, וִיקַבֵּל אֶת בַּקָּשָׁתְךָ, וִימַלֵּא אֶת מִשְׁאֲלוֹת לִבְּךָ לְטוֹבָה, אָמֵן.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי כ״ה אֱלוּל, ב׳ דְּסְלִיחוֹת ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי. וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! כָּל הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהִתְחַזֵּק, וּלְדַלֵּג עַל כָּל הַנִּסְיוֹנוֹת שֶׁעוֹבְרִים עָלָיו.

נָא וְנָא רְאֵה לְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא יְסוֹד גָּדוֹל בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְכָל מַה שֶׁהָאָדָם יוֹתֵר שָׂמֵחַ — יוֹתֵר מַצְלִיחַ; כִּי מִי שֶׁהוּא שָׂמֵחַ תָּמִיד, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא מַצְלִיחַ (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת הַצְלָחָה, סִימָן א׳).

רְאֵה לְדַבֵּר עִם כָּל אֶחָד דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וְאַל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, אַתָּה תִּהְיֶה חָזָק לִהְיוֹת דָּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְאַל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוּם קַטְנוּת וִירִידוֹת, וְאָז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי כ״ה אֱלוּל, ב׳ דְּסְלִיחוֹת ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוּ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

וְגַדֶּל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה זוֹכֶה לִלְמֹד וּלְהַתְמִיד בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, כִּי סוֹף כָּל סוֹף לֹא יִשָּׁאֵר מֵאִתָּנוּ רַק מַה שֶּׁזָּכִינוּ לִלְמֹד תּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, אֲשֶׁר בְּפֵרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (עַיֵּן סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת לְמוּד, סִימָן י׳), אֲשֶׁר כָּל יְדִיעָה וִידִיעָה מִמִּשְׁפְּטֵי הַתּוֹרָה, הִיא הַצָּלָחָה נִצְחִית.

נָא וְנָא אַל תְּבַלְבֵּל אֶת עַצְמְךָ מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם, אַתָּה רְאֵה לִהְיוֹת חָזָק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד בִּקֵּשׁ אוֹתָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן בְּסוֹפוֹ), שֶׁנִּהְיֶה רְגִילִים לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל מַה שֶּׁהָאָדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הֲרֵי זֶה מַצְלִיחַ דַּרְכּוֹ.

עַל־כֵּן רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַדִּבּוּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ יְזַכֶּךָּ אֶת מֹחֲךָ וְיַקְדֵּשׁ וְיטַהֵר אוֹתְךָ, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְהִכָּלֵל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

נָא וְנָא רְאֵה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי מִי שֶׁשָּׂמֵחַ תָּמִיד, הוּא מַצְלִיחַ (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת הַצָּלָחָה, סִימָן יד). וְרַבֵּנוּ זַ״ל בִּקֵּשׁ מְאֹד מְאֹד אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שֶׁיִּהְיוּ תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְעַל־יְדֵי שֶׁהָאָדָם תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא מַצְלִיחַ דַּרְכּוֹ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצָּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם,
וּכְתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

י׳ תקסט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי כ״ה אֱלוּל, ב׳ דִּסְלִיחוֹת ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחַיֵּה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרֵךְ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶּׁעוֹבֵר עָלַיִךְ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת.

עָלַיִךְ לְחַזֵּק אֶת עַצְמֵךְ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה מַכְנֶסֶת בָּאָדָם תִּקְוָה וֶאֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזֻכֶּכֶת בּוֹ יִתְבָּרַךְ וְהַצְלָחָה גְּדוֹלָה. וְאִם הָיוּ בְּנֵי־הָאָדָם יוֹדְעִים אֶת מַעֲלַת הַדּוֹכֶה לְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ, אֲשֶׁר זֶה מֵבִיא יְשׁוּעוֹת, הָיוּ תָּמִיד שְׂמֵחִים וְעַלִּיזִים.

עַל־כֵּן רְאִי לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד, וְתַעֲשִׂי כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לִשְׂמֹעַ כְּלֵי זֶמֶר עַל־יְדֵי קַסֶּטָה בְּטֵייפּ, וְתִהְיִי תָּמִיד עַלִּיזָה וּשְׂמֵחָה וּבְמַצָּב רוּחַ טוֹב, וְזֶה יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּהְיֶה לָךְ אֱמוּנָה בְּעַצְמֵךְ, וְלֹא תִּהְיִי כָּל־כָּךְ שְׁבוּרָה.

נָא וְנָא לִשְׁמֹר עַל שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עָלַיִךְ. גַּם רְאִי לִשְׁמֹר עַל כַּשְׁרוּת הַמַּאֲכָלִים, מַה שֶּׁאַתֶּם אוֹכְלִים.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁתִּזְכִּי לִמְצֹא אֶת בֶּן זוּגֵךְ, וְתִתְחַתְּנִי וְתוֹלִידִי בָּנִים וּבָנוֹת.

נָא וְנָא אַל תִּדְאֲגִי כְּלָל, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ. הָעֻקָּר אַל תִּבְחֲרִי הַרְבֵּה, רַק אֶת הַבֶּן זוּג הָרִאשׁוֹן תִּקְחִי וְתַצְלִיחִי.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תקע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי כ״ה אֱלוּל, ב׳ דְּסְלִיחוֹת ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אָהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תַּנִּיחַ בְּעַצְמְךָ הָעַצְבוּת וְהָעַצְלוּת, כִּי בְּפֵרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן מח), אֲשֶׁר זֶה הַסִּטְרָא אָחֳרָא, וְתֶכֶף־וּמִיָּד כְּשֶׁאָדָם רוֹצֶה לְהִכָּנֵס אֶל הַקְּדֻשָּׁה, אֲזַי עַבֶרָה גְּדוֹלָה כְּשֶׁהוּא בְּעַצְבוּת וּבְעַצְלוּת.

עַל־כֵּן צָרִיךְ כָּל אִישׁ יִשְׂרְאֵלִי לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְלִרְקֹד וּלְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ, וְלִשְׁמֹעַ תָּמִיד כְּלֵי זֶמֶר, בְּאֹפֶן שֶׁיִּהְיֶה בְּרוּחַ שִׂמְחָה וּבְרוּחַ עַלִּיזָה וּבְרוּחַ טוֹבָה, בְּאֹפֶן שֶׁיִּזְכֶּה עַל־יְדֵי־זֶה לְהַדְבִּיק אֶת עַצְמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, אֲזַי אֲפִלּוּ כְּשֶׁנָּפַל בְּעִמְקֵי עֲמָקִים, בַּשְּׁאוֹל תַּחְתִּית וּמִתַּחְתָּיו בִּפְגַם הַבְּרִית — הוֹצָאַת זֶרַע לְבַטָּלָה וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְנִכְשַׁל כְּבָר בַּמֶּה שֶׁנִּכְשַׁל וְכוּ׳ וְכוּ׳, עַל־יְדֵי תֹּקֶף גֹּדֶל הַשִּׂמְחָה שֶׁהוּא שָׂשׂ וְשָׂמֵחַ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל־יְדֵי־זֶה יָכוֹל לְהוֹצִיא אֶת כָּל הַנִּצּוֹצוֹת הַקְּדוֹשִׁים שֶׁנָּפְלוּ וְנֶאֱבְדוּ בַּקְּלִיפָּה, כִּי עַל־יְדֵי תֹּקֶף הַשִּׂמְחָה, הָאָדָם עוֹלֶה לְמַעְלָה מִנַּפְשִׁין, רוּחִין וְנִשְׁמָתִין (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן כד).

וּבֶאֱמֶת הָאָדָם צָרִיךְ לְהַדְבִּיק אֶת עַצְמוֹ תָּמִיד בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא חַי הַחַיִּים, עֵץ הַחַיִּים, וְהוּא חַי לְעוֹלָם, הַיְנוּ שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לָדַעַת, כִּי אֵין בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְהַכֹּל לַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא, וְכָל מַה שֶׁיַּדְבִּיק אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ לְדָבָר זֶה, עַל־יְדֵי־זֶה יִהְיֶה נִכְלָל בְּחַי הַחַיִּים, וְלֹא יֶחְסַר לוֹ שׁוּם דָּבָר. וְזֶהוּ עֶצֶם הָאֲצִילוּת.

מַה שֶּׁאֵין כֵּן כְּשֶׁעַדַיִן הָאָדָם מְעֹרָב טוֹב בְּרַע, זֶה כְּלָלְיוּת הָעוֹלָמוֹת: בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה, עַד תַּכְלִית עֲשִׂיָּה דַּעֲשִׂיָּה, שֶׁשָּׁם בָּעוֹלָמוֹת הָאֵלּוּ הוּא עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע, שֶׁהָאָדָם מִתְהַפֵּךְ פַּעַם לְטוֹב וּפַעַם לְרַע, פַּעַם לְרַע וּפַעַם לְטוֹב וְכוּ׳, וְעַל זֶה צָרִיךְ לַעֲבֹד

הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד. וְעִקַּר הֶעֱבוֹדָה צָרִיךְ לִהְיוֹת בִּנְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה, שֶׁיְּשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַף שֶׁבָּא לוֹ מְאֹד קָשֶׁה, וּבִפְרָטִיּוּת מִי שֶׁנִּכְשַׁל כְּבָר בִּפְגַם הַבְּרִית, לוֹ קָשֶׁה מְאֹד מְאֹד לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְעַל־כֵּן בָּזֶה שֶׁהָאָדָם שָׂשׂ וְשָׂמֵחַ, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא מוֹצִיא וּמְלַקֵּט אֶת כָּל הַנִּצוֹצוֹת הַקְּדוֹשִׁים שֶׁנָּפְלוּ בַּקְּלִפָּה, וּמַעֲלֶה אוֹתָם אֶל תַּכְלִית הַקְּדֻשָּׁה, וְנִתְעַלֶּה לְמַעְלָה מִנַּפְשִׁין, רוּחִין וְנִשְׁמָתִין, שֶׁהֵם הָעוֹלָמוֹת: בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה, וּבָא וְנִכְלָל אֶל עוֹלָם הָאֲצִילוּת, שֶׁהוּא עֵץ הַחַיִּים.

אָחִי וְרֵעִי הַיָּקָר! מֵאַחַר שֶׁזָּכִיתָ לְהִתְוַדַּע מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, רַבִּי רַחֲמָן כָּזֶה, רַבִּי נִפְלָא כָּזֶה, רַבִּי הַמְחַיֶּה וּמְשַׂמֵּחַ אוֹתָנוּ, כִּי הוּא בֶּן הַשִּׂמְחָה, וּמַרְאֶה וּמְגַלֶּה לָנוּ אֶת הָאֱמוּנָה הַפְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֶת הַשִּׂמְחָה הָאֲמִתִּית, וְהַדְּבֵקוּת הַיְחִידָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, רָאוּי לָנוּ לְהָאִיר אֶת כָּל זֹאת גַּם בִּנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הָאֲחֵרוֹת, כִּי דֶּרֶךְ הַטּוֹב לְהֵיטִיב, וְרָאוּי לוֹ לְהֵיטִיב גַּם לַאֲחֵרִים, וּבִפְרָטִיּוּת בְּדָבָר גָּדוֹל כָּזֶה, לְגַלּוֹת וּלְפַרְסֵם אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל וְאֶת לְמוּדוֹ הַטּוֹב בֵּין אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל — אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

אָחִי, וְרֵעִי הַיָּקָר! רְאֵה מַה שֶּׁעָבַר עָלֶיךָ, כְּבָר בְּחַיֶּיךָ, שֶׁנָּפַלְתָּ וְנִכְשַׁלְתָּ בַּמֶּה שֶׁנָּפַלְתָּ וְנִכְשַׁלְתָּ, בְּכָל מִינֵי פְּגַם הַבְּרִית שֶׁבָּעוֹלָם וְכוּ׳ וְכוּ׳, וַעֲדַיִן עוֹבֵר עָלֶיךָ מַה שֶּׁעוֹבֵר וְכוּ׳ וְכוּ׳, אֲשֶׁר רַק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא וְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת יוֹדֵעַ, רָאוּי לְךָ לָקַחַת אֶת עַצְמְךָ בְּיָדֶיךָ, וְלַעֲסֹק בְּתִקּוּן נַפְשְׁךָ. וְאֵיךְ זוֹכִים לְתַקֵּן אֶת הַנֶּפֶשׁ? עַל־יְדֵי שֶׁזּוֹכִים לְקָרֵב אֶת אֲחֵרִים גַּם כֵּן אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

רְאֵה מַה שֶּׁנַּעֲשֶׂה עַכְשָׁו בָּעוֹלָם, וּבִפְרָטִיּוּת בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, שֶׁמְּמַלְאִים אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶס הַנְּאוּף, וְהַכֹּל פָּתוּחַ, כָּל מִינֵי שִׁקּוּץ וְתוֹעֵב, עֵרֹם וְזֵהֲמָה וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְנִכְשָׁלִים בִּגְלוּי עֲרָיוֹת מַמָּשׁ, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וּבְכָל מִינֵי פְּגָמֵי הַבְּרִית, כָּל מִינֵי תּוֹעֵבוֹת רָעוֹת, תְּמוּנוֹת מֻשְׁחָתוֹת, וְעַל־יְדֵי־זֶה מְטַמְּאִים אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וּכְשֶׁיֵּשׁ פְּגַם הַבְּרִית, עַל־יְדֵי־זֶה יֵשׁ קִלְקוּל בָּאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, כִּי אֱמוּנָה וּבְרִית תְּלוּיוֹת זוֹ בָּזוֹ (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳ סִימָן לא).

וּבִלְעָם הָרָשָׁע, שֶׁהוּא יָדַע דָּבָר זֶה, כִּי הוּא דַּעַת דִּקְלִפָּה נֶגֶד דַּעַת דִּמְשֶׁה, נָתַן עֵצָה לְאֻמּוֹת הָעוֹלָם לְהַכְשִׁיל אֶת עַם יִשְׂרָאֵל בְּזִמָּה, כִּי הוּא יָדַע, שֶׁתֵּכֶף־וּמִיָּד כְּשֶׁתִּכָּנֵס זְנוּת וְזִמָּה, עֵרֹם, שִׁקּוּץ וְתוֹעֵב בֵּין כְּלַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עַל־יְדֵי־זֶה בְּמֵילָא כְּבָר תֵּחָשֵׁךְ אֶצְלָם הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה. כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים דָּרְשׁוּ (בְּרָכוֹת יב:): ״וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם״ — זוֹ מִינוּת, ״וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם״ — זֶה נאוּף, כִּי זֶה תָּלוּי בָּזֶה; כִּי כְּפִי שֶׁהָאָדָם נִשְׁקָע בְּטֻמְאַת הַנִּאוּף, עַל־יְדֵי־זֶה נִתְקָרֵר וְנֶחֱלֶשֶׁת אֶצְלוֹ הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, עַד שֶׁכּוֹפֵר לְגַמְרֵי, רַחֲמָנָא לִצְלָן, רַחֲמָנָא לִישֵׁזְבָן.

וּבַעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, דָּבָר זֶה נֶאֱרָע עַכְשָׁו בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה בָּאַרְבָּעִים הַשָּׁנִים הָאַחֲרוֹנִים, מֵאָז שֶׁהִשְׁתַּלְּטוּ הָעֵרֶב־רַב בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, וְהִתִּירוּ אֶת הָעֲרָיוֹת, וּמַכְשִׁילִים אֶת בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל בִּזְנוּת וּבְנִאוּף, וּמַפְקִירִים אוֹתָם לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל, וְהַנִּאוּף וְהַפְּרִיצוּת וְהַתַּאֲוֹת עוֹשִׂים חֳרָבָנוֹת בִּנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עַל־כֵּן מִזֶּה בָּא אַחַר־כָּךְ, שֶׁכּוֹפְרִים לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְקַבְּלִים חִנּוּךְ קָלוֹקֵל וְכוּ׳, עַד שֶׁאֵינָם יוֹדְעִים מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא כְּלָל וְכוּ׳.

עַל־כֵּן צְרִיכָה לִהְיוֹת עֲבוֹדָתֵנוּ לְתַקֵּן אֶת מַעֲשֵׂינוּ הַמְגֻנִּים וּמַחְשְׁבוֹתֵינוּ הַפְּגוּמוֹת וְזֻהֲמַת גּוּפֵנוּ לְזַכֵּךְ וּלְטַהֵר עַצְמֵנוּ. וְאֵיךְ זוֹכִים לָזֶה? עַל־יְדֵי שֶׁנִּמְסָר אֶת נַפְשֵׁנוּ לְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעוֹלָם. וּבְיוֹתֵר — עַל־יְדֵי הֲפָצַת הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם סֹלֶת בְּרוּרָה מִסִּפְרֵי ״לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת״ הַקְּדוֹשִׁים, וְנִכְתְּבוּ בִּלְשׁוֹן קַלָּה מְאֹד מְאֹד, בְּאֹפֶן שֶׁהֲמוֹן־עָם גַּם־כֵּן יָבִינוּ אֶת זֶה.

עַל־כֵּן רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לַעֲסֹק בְּתִקּוּן נַפְשְׁךָ, וּרְאֵה לִמְסֹר אֶת נַפְשְׁךָ לְהָפִיץ אֶת הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים בִּמְסִירוּת נֶפֶשׁ הֲכִי גְּדוֹלָה, וְלֹא לְהִתְפַּעֵל מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, אַדְרַבָּה זְכֹר אֶת מַעֲשֶׂיךָ וְקִלְקוּל מַחְשְׁבוֹתֶיךָ וְכוּ׳ וְכוּ׳, אֵיךְ שֶׁנָּפַלְתָּ בְּפַח יָקוּשׁ, וַאֲפִלּוּ שֶׁאַתָּה רוֹצֶה עַכְשָׁו לָצֵאת, עֲדַיִן הַסִּטְרָא אָחֳרָא מִתְגַּבֶּרֶת עָלֶיךָ, וְאֵין שׁוּם עֵצָה אַחֶרֶת, רַק לְהִתְחַזֵּק וְלִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, שֶׁאָנוּ זוֹכִים לֵידַע

מְרַבְּנוּ זַ״ל, שֶׁהוּא בֶּן הַשִּׁמְחָה הָאֲמִתִּי, וְכֵן לִרְאוֹת שֶׁגַּם אֲחֵרִים יֵדְעוּ מִזֶּה, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִזְכֶּה בֶּאֱמֶת לְתִקּוּן מַעֲשֵׂינוּ.

נָא וָנָא, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! רְאֵה לָדוּן אוֹתִי לְכַף זְכוּת, וְאַל תֹּאבֶה וְאַל תִּשְׁמַע שֵׁם רָע עָלַי, כִּי הַסִּטְרָא אָחֳרָא מְאֹד שׂוֹנֵאת אוֹתִי, כִּי אֲנִי דּוֹרֵךְ לוֹ עַל רַגְלָיו, כִּי זֶה לִי שְׁלֹשִׁים שָׁנָה, שֶׁאֲנִי מוֹסֵר אֶת נַפְשִׁי מֵאָז הִתְקָרְבוּתִי אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, לְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעוֹלָם, וְעַל־כֵּן אֲנִי עֶצֶם בִּגְרוֹנוֹ, וְהוּא רוֹצֶה לְכַלּוֹת אוֹתִי, עַל־כֵּן בְּכָל פַּעַם הוּא מוֹצִיא עָלַי כָּל מִינֵי שְׁקָרִים וּלְשׁוֹן־הָרָע וְכוּ׳.

לָזֹאת, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ מְאֹד, שֶׁאַל תְּקַבֵּל שׁוּם לְשׁוֹן־הָרָע וּרְכִילוּת עָלַי, כִּי אֵין לִי שׁוּם כַּוָּנָה אַחֶרֶת, רַק לְהַכְלֵל בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעוֹלָם.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּי סוֹף כָּל סוֹף אֶזְכֶּה לָזֶה, וְגַם אַתָּה תַּעֲזֹרְנִי לְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעוֹלָם, וּלְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת הָאֱמוּנָה הָאֲמִתִּית בּוֹ יִתְבָּרַךְ לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל, שֶׁיֵּדַע שֶׁאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וּבְתֹקֶף הַחֹשֶׁךְ וְהַזְּהָמָא יְכוֹלִים לָצֵאת, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִזְכֶּה לְבַטֵּל אֶת תַּאֲוַת נְאוּף הַבּוֹעֶרֶת בָּנוּ וְהַבּוֹעֶרֶת בַּאֲחֵרִים וְהַבּוֹעֶרֶת בָּעוֹלָם, וְנִזְכֶּה לְטַהֵר אֶת אַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, וְנִהְיֶה כֵּלִים לְקַבֵּל אֶת מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם,
וּכְתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

י׳ תקעא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי כ״ו אֱלוּל, ג׳ דְּסִלִּיחוֹת ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגֹדֶל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תַּנִּיחַ בְּעַצְמְךָ הָעַצְבוּת וְהָעַצְלוּת, כִּי בְּפֵרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן מח), שֶׁתֹּכֶף־וּמִיָּד כְּשֶׁאָדָם רוֹצֶה לְהִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עֲבֵרָה גְּדוֹלָה כְּשֶׁהוּא בְּעַצְבוּת.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! רָאוּי לָנוּ לִשְׂמֹחַ מְאֹד עַל נֹעַם חֶלְקֵנוּ, אֲשֶׁר בַּנַּחַל שָׂם חֶלְקֵנוּ וְגוֹרָלֵנוּ, וְאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, רַבִּי נִפְלָא כָּזֶה, הַמְחַזֵּק אוֹתָנוּ כָּל־כָּךְ. וְאַף שֶׁאֲנִי חוֹזֵר עַל זֶה תָּמִיד כְּמַעַט בְּכָל מִכְתָּב, כֵּן רָאוּי לָנוּ לִשְׂמֹחַ עִם רַבֵּנוּ זַ״ל: בְּךָ רַבֵּנוּ נִשְׂמְחָה, בְּךָ רַבֵּנוּ נָגִילָה וְכוּ׳ וְכוּ׳, כִּי מֶה הָיִינוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבֵּנוּ זַ״ל.

וְהִנֵּה רַבֵּנוּ זַ״ל גִּלָּה לָנוּ (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָנִים: ט, קיב), אֲשֶׁר הָעִקָּר שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר דִּבּוּרָיו אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בֶּאֱמֶת, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבָּת נה.): חוֹתָמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אֱמֶת; וְעַל־כֵּן כְּשֶׁאָדָם מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ עִם הָאֱמֶת שֶׁבִּלְבּוֹ, וּמְגַלֶּה לְפָנָיו אֶת כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו, עַל־יְדֵי־זֶה מֵאִיר בּוֹ אוֹרוֹ הַקָּדוֹשׁ שֶׁל הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, הֶחָפֵץ מְאֹד בָּאֱמֶת. וְעַל־כֵּן אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׂיחָתוֹ וְכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו בִּפְרָטִיּוּת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאָז יִרְאֶה נִפְלָאוֹת אֵיךְ שֶׁיֵּעָשֶׂה קֵן לְהַשְׁכִּינָה.

וְזָכוֹר, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! אֲשֶׁר חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה ו׳): נִשְׁמָתוֹ שֶׁל הָאָדָם תַּחְתּוֹם בְּכָל לַיְלָה עַל מַעֲשָׂיו מֵאוֹתוֹ הַיּוֹם, וּכְשֶׁנִּפְטָר הָאָדָם מִן הָעוֹלָם, אֲנִי מַרְאֶה לוֹ חֲתִימַת יָדוֹ עַל כָּל חַטָּאָיו וְכוּ׳ וְכוּ׳, עַיֵּן שָׁם; וְכֵן הוּא (יַלְקוּט אִיּוֹב, רֶמֶז תתקכב): כֵּיוָן שֶׁבָּא אָדָם לְהִפָּטֵר מִן הָעוֹלָם, נִגְלָה עָלָיו הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְאוֹמֵר לוֹ: כְּתֹב מַעֲשֶׂיךָ שֶׁעָשִׂיתָ, וְהוּא כּוֹתֵב וְחוֹתֵם וְכוּ׳, עַיֵּן שָׁם; כִּי הָאָדָם מֵעִיד בְּעַצְמוֹ מַה שֶּׁעָשָׂה, וְעַל־יְדֵי שֶׁמַּרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ בְּכָל יוֹם לְדַבֵּר וּלְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׂיחָתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, מַה שֶּׁעָשָׂה בַּיּוֹם הַזֶּה, וּמַה שֶּׁדִּבֵּר בַּיּוֹם הַזֶּה, וּמַה שֶּׁחָשַׁב בַּיּוֹם הַזֶּה, בָּזֶה הוּא זוֹכֶה לִמְחֹק הַכֹּל, וְאֵין עָלָיו שׁוּם דִּין לְמַעְלָה.

וְעַל־כֵּן אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מַטְעֶה אֶת עַצְמוֹ, רַק מְדַבֵּר בְּכָל יוֹם

אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת מַחְשְׁבוֹתָיו שֶׁהָיוּ לוֹ בַּיּוֹם הַזֶּה, וְאֶת דִּבּוּרָיו שֶׁדִּבֵּר בַּיּוֹם הַזֶּה, וְאֶת מַעֲשָׂיו שֶׁעָשָׂה בַּיּוֹם הַזֶּה, וְאָז אַפְלוּ שֶׁעָשָׂה מַה שֶּׁעָשָׂה וְכוּ׳ וְכוּ׳, שֶׁנָּפַל בְּמָקוֹם שֶׁנָּפַל וְכוּ׳ וְכוּ׳, עַל־יְדֵי כֹּחַ הַתְּפִלָּה, שֶׁמְּדַבֵּק אֶת עַצְמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמִתְעַלֶּה בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה, זוֹכֶה לִמְחֹק מִמֶּנּוּ אֶת כָּל מַעֲשָׂיו וּמַחְשְׁבוֹתָיו וְדִבּוּרָיו הָרָעִים, כִּי זוֹ מַעֲלַת הַתְּפִלָּה וְהַהִתְבּוֹדְדוּת, שֶׁהִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל. עַל־כֵּן אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מַטֶּה אֶת עַצְמוֹ, רַק מְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

חֶמְדַּת לִבָּבִי! אֲנִי מִשְׁתּוֹקֵק מְאֹד מְאֹד לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ בְּכָל פַּעַם, וּרְאֵה לִכְתֹּב לִי, וּמַמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנְפַּח בִּי. עָלֶיךָ לִזְכֹּר דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁכָּתַב לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: אַף שֶׁאָנוּ רְחוֹקִים עַכְשָׁו בְּגוּפֵנוּ, אֲבָל בִּנְשָׁמוֹתֵינוּ אָנוּ קְרוֹבִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם,
וּכְתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

י׳ תקעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לִבָּבִי לְטוּב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, הָרַב ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנֻכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגֹדֶל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ, וּמוֹסֵר אֶת נַפְשְׁךָ מַמָּשׁ בִּשְׁבִילִי, כְּדֵי שֶׁאֶזְכֶּה לְהִכָּנֵס לָגוּר בַּעֲיָרַת יַבְנְאֵל — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר עַד כֹּה עֲזָרוּנִי, שֶׁאָנוּ אוֹחֲזִים כְּבָר כָּאן בִּקְנִיַּת הַמָּקוֹם, וַאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיָּחוּשׁ וְיַחֲמֹל עָלַי בְּמַתָּנַת חִנָּם, שֶׁבְּשָׁנָה זוֹ כַּמָּה שֶׁיּוֹתֵר מַהֵר (עוֹד בָּחֳדָשִׁים

הָרִאשׁוֹנִים), יְגָמֵר בֵּיתִי וְדִירָתִי שָׁם, וְאֶזְכֶּה לָבוֹא וְלַעֲלוֹת וּלְהִתְגּוֹרֵר וְלָגוּר בַּעֲיָרַת יַבְנְאֵל, אֲשֶׁר תִּתְהַפֵּךְ לִהְיוֹת עִיר בְּרֶסֶלֶב.

נָא וְנָא רְאֵה לַעֲשׂוֹת הַתְחָלָה חֲדָשָׁה, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם מוֹנֵעַ וּמְעַכֵּב, רַק אַדְרַבָּה, תְּקַבֵּל אֶת כֻּלָּם בְּסֵבֶר פָּנִים יָפוֹת, וְתַקְדִּים שָׁלוֹם לְכָל אָדָם, שֶׁיִּהְיֶה שֵׁם שָׁמַיִם מִתְאַהֵב עַל יָדֵינוּ, וְנִזְכֶּה לְקַדֵּשׁ שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְהַשְׁרוֹת שְׁכִינַת עֻזּוֹ יִתְבָּרַךְ בִּלְבוֹת אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! רְאֵה לְהַכְנִיס אֶת עַצְמְךָ תָּמִיד בְּתוֹךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, לֵידַע אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שָׁם אֲלוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְכָל מַה שֶּׁלְּמַרְאֵה עֵינֵינוּ, הַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא בַּהִתְלַבְּשׁוּת הַזּוֹ, כְּדֵי שֶׁנִּזְכֶּה לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ וְלִמְצֹא אוֹתוֹ.

כִּי בֶּאֱמֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אֶחָד בְּדִיּוּק כְּמוֹ קֹדֶם הַבְּרִיאָה כֵּן הוּא אַחַר הַבְּרִיאָה, אַךְ בִּשְׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנִּסָּיוֹן, כְּדֵי שֶׁבְּנֵי־אָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם יִבְחֲרוּ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל־כֵּן הִלְבִּישׁ אֶת עַצְמוֹ בְּכָלְיוֹת הַבְּרִיאָה, וּכְשֶׁאָדָם הַמְלֻבָּשׁ בִּלְבוּשׁ גַּס, וְעוֹבֵר עָלָיו מַה שֶּׁעוֹבֵר וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְיָרַד בְּמָקוֹם שֶׁיָּרַד וְכוּ׳, וְנָפַל בְּמָקוֹם שֶׁנָּפַל וְכוּ׳, כְּשֶׁזּוֹכֶה לִזְרֹק מִדַּעְתּוֹ אֶת כָּל הַחָכְמוֹת שֶׁל הֶבֶל, וּמַתְחִיל לְחַפֵּשׂ אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, וְחוֹשֵׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְנִכְלָל בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אָז זוֹכֶה לְגִלּוּיִים נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים, וְגוֹרֵם שַׁעֲשׁוּעִים נִפְלָאִים עַד אֵין סוֹף בָּזֶה וּבַבָּא.

עַל־כֵּן רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֻפָּנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְתַמְשִׁיךְ אֶת עַצְמְךָ רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּעַקְשָׁנוּת גְּדוֹלָה, וְאַל תְּבַלְבֵּל אֶת עַצְמְךָ מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, וּרְאֵה לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁתִּהְיֶה עִמִּי וְאִתִּי בְּמִחְיָצָתִי תָּמִיד, וְלֹא תִּתְפָּרֵד מִמֶּנִּי כְּלָל, וְאָז טוֹב לְךָ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה, וּכְתִיבָה
וַחֲתִימָה טוֹבָה בְּסִפְרָן שֶׁל צַדִּיקִים גְּמוּרִים
לְךָ וּלְכָל בֵּיתְךָ וּלְכָל יוֹצְאֵי חֲלָצֶיךָ.

י׳ תקעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָרַב ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבוֹ בְּצֵרוּף הַטְּשֶׁטְעקִים לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָכֶם בִּזְכוּת הַצְּדָקָה וְהַחֶסֶד שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים עִמָּנוּ, שֶׁיִּפְתַּח לָכֶם שַׁעֲרֵי הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת, כְּמוֹ שֶׁפֵּרֵשׁ רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן ד׳) עַל פָּסוּק (דְּבָרִים טו, ח): ״פָּתֹחַ תִּפְתַּח״ וְגוֹ׳, שֶׁעַל־יְדֵי הַצְּדָקָה פּוֹתְחִים פֶּתַח הָעֶלְיוֹן, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא נוֹתֵן בַּחֲזָרָה בְּיַד רְחָבָה וּמְלֵאָה וְכוּ׳, שֶׁיִּשְׁפַּע עֲלֵיכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה, בְּרִיאוּת, יְשׁוּעוֹת וְהָרְחָבוֹת, וְתִרְוֶה רֹב נַחַת מִיּוֹצְאֵי חֲלָצֵיכֶם, שֶׁתִּהְיֶה לָכֶם שָׁנָה טוֹבָה וּמְתֻקָּה וּשְׁנַת חַיִּים, וְתִזְכּוּ לַעֲלוֹת וּלְבַקֵּר בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם,
וּכְתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה.

י׳ תקעד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

הִנֵּה נִכְנֶסֶת וּבָאָה עַכְשָׁו שָׁנָה חֲדָשָׁה, יַעֲזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁבַּשָּׁנָה הַזּוֹ תִּהְיֶה לָכֶם שְׁנַת חַיִּים וַעֲשֶׁר וְכָבוֹד, וְנִזְכֶּה לָגוּר בְּיַחַד בַּהֲבָנָה הֲדָדִית וּבְאַהֲבָה גְּדוֹלָה, כַּיָּאוּת לִשְׁכֵנִים וְלִידִידִים.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַכְנִיס בָּכֶם רוּחַ טָהֳרָה מִמָּרוֹם, וְתִזְכּוּ לְשָׁנָה

טוֹבָה וּמְתֻקָּה, שְׁנַת אשֵׁר, וְתִרְווּ רֹב נַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצֵיכֶם וְלִבְרִיאוּת הַשְׁלֵמָה.

אֲקַוֶּה שֶׁתְּקַבֵּל כָּל טוּב וְתֵהָנֶה עֵצָה וְתוּשִׁיָּה מֵאִתָּנוּ.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם, וּכְתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה.

י׳ תקעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי ... נֵרוֹ יָאִיר.

הִנֵּה עַכְשָׁו נִכְנֶסֶת שָׁנָה חֲדָשָׁה, וּמְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּהְיֶה לָנוּ לְעֵזֶר גָּדוֹל לְהַכְנִיס אֶל עֲיֶרֶת יַבְנְאֵל, וְחַס וְשָׁלוֹם, חַס וְשָׁלוֹם, אַל תִּהְיֶה לָנוּ מוֹנֵעַ, כִּי בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ כְּבָר נִסְכַּם מִן הַשָּׁמַיִם, שֶׁמְּקוֹם מְגוּרַי הוּא בַּעֲיֶרֶת יַבְנְאֵל, וְיִסְתּוֹפְפוּ רַבִּים בְּצִלִּי. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֲבוֹדָה זָרָה י׃): יֵשׁ קוֹנֶה עוֹלָמוֹ בְּשָׁעָה אַחַת; עַל־כֵּן בָּזֶה שֶׁתִּהְיֶה לָנוּ לְעֵזֶר גָּדוֹל, הֵן בִּמְצִיאַת מְקוֹם מְגוּרִים לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְהֵן בְּכָל הַפְּרָטִים, יִהְיֶה לְךָ טוֹב מִן הַשָּׁמַיִם, וּתְקַבֵּל שְׂכָרְךָ בָּזֶה וּבַבָּא, וְעוֹד תִּשָּׁאֵר עַל מְקוֹמְךָ לְשָׁרֵת יָמִים רַבִּים וְכוּ׳. וְאִם, חַס וְשָׁלוֹם, לֹא, אָז הַהִפּוּךְ מוּבָן מֵאֵלָיו וְכוּ׳, וְתֵן לְחָכָם וְיֶחְכַּם עוֹד.

נָא וְנָא רְאֵה שֶׁתִּשָּׁרֵה בֵּינֵינוּ הַבָּנָה הֲדָדִית, וְנִהְיֶה לְעֵזֶר אֶחָד לְהַשֵּׁנִי, וְאַהֲבָה וְאַחֲוָה תִּשָּׁאֵר בֵּינֵינוּ, וַעֲיֶרֶתֵנוּ הַמַּקְסִימָה עֲיֶרֶת יַבְנְאֵל, תִּהְיֶה לְסֶמֶל שֶׁל אַהֲבָה וַהֲבָנָה בֵּין אִישׁ לְרֵעֵהוּ לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם, וּכְתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה.

י׳ תקעו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי ... נֵרוֹ יָאִיר.

הִנֵּה בְּעֵת כְּנִיסַת הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה, עָלַי לְבָרֵךְ אוֹתְךָ וְאֶת כָּל מִשְׁפַּחְתְּךָ מֵעֹמֶק לִבִּי בִּכְתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה, שֶׁתִּהְיֶה שְׁנַת חַיִּים, עֹשֶׁר וְכָבוֹד, שָׁנָה שֶׁיִּהְיֶה לָכֶם בְּבֵיתְכֶם בְּרִיאוּת הַשְּׁלֵמָה, וְלֹא תִּדְעוּ מְשׁוּם צָרָה, חַס וְשָׁלוֹם, רַק יְשׁוּעוֹת וּרְפוּאוֹת יִשְׁרוּ בְּבֵיתְכֶם. וְתִרְווּ רֹב נַחַת מִיּוֹצְאֵי חֲלָצֵיכֶם, בָּנִים וּבְנֵי בָּנִים יִוָּלְדוּ לָכֶם, וְיִגְדְּלוּ בְּרִיאִים וַחֲכָמִים.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁנִּהְיֶה שְׁכֵנִים טוֹבִים, וְתִשְׁרֶה הֶבְנָה הֲדָדִית בֵּינֵנוּ, וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יַעֲזֹר תָּמִיד, וְתֵהָנוּ עֵצָה וְתוּשִׁיָּה מֵאִתָּנוּ.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם, וּכְתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

י׳ תקעז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, חַסִידֵי בְּרֶסְלֶב, תַּלְמִידֵי ״הַיַּכַל־הַקֹּדֶשׁ״, קֹדֶשׁ קָדָשִׁים דִּי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר, הֲוָיָ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִתְבָּרְכוּ בְּכָל הַבְּרָכוֹת הַכְּתוּבוֹת בַּתּוֹרָה.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! הִנֵּה לְעֵת כְּנִיסַת הַשָּׁנָה, אֲנִי מְבָרֵךְ אֶתְכֶם וּבְנֵי בֵּיתְכֶם בִּכְתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה בְּסִפְרָן שֶׁל צַדִּיקִים גְּמוּרִים, שֶׁתִּזְכּוּ בְּשָׁנָה זוֹ לְהִתְקָרֵב בֶּאֱמֶת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּתְצַיְּתוּ אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל בְּתַמִּימוּת וּבִפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה לְהַתְמִיד בִּלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה שֶׁעוּרִים כְּסִדְרָן מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְלֹא יַעֲבֹר עֲלֵיכֶם יוֹם מִבְּלִי לִמּוּד

הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה עַל־פִּי סֵדֶר־דֶּרֶךְ־הַלִּמּוּד שֶׁלּוֹ, בְּאֹפֶן שֶׁתִּזְכּוּ לְהִכָּלֵל בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה. וְכֵן תִּהְיוּ רְגִילִים לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתִמִּימוּת וּבִפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וּתְסַפְּרוּ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל מַה שֶּׁמְּעִיק לָכֶם וּמַה שֶּׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם בִּפְרָטֵי פְּרָטִיּוּת, וְתָשִׂיחוּ וּתְסַפְּרוּ הַכֹּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּזְכּוּ לְהִכָּלֵל בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

נָא וְנָא רְאוּ שֶׁהַשָּׁנָה הַזּוֹ הַנִּכְנֶסֶת וּבָאָה תִּהְיֶה שָׁנָה שֶׁל הֲכָנָה לְבִיאַת מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ, וְנִזְכֶּה לְגַדֵּל וּלְפַרְסֵם אֶת שְׁמוֹ הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, וְנָפִיץ אֶת סְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים בְּכָל קַצְוֵי תֵּבֵל, עַד שֶׁלֹּא יִהְיֶה בַּיִת מִבָּתֵּי יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁלֹּא יִהְיוּ שָׁם סְפָרָיו שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, וְכָל עַם יִשְׂרָאֵל יִתְעוֹרְרוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה אֲמִתִּית.

נָא וְנָא רְאוּ, שֶׁבְּשָׁנָה זוֹ תִּהְיֶה אַהֲבָה, אַחֲוָה וְרֵעוּת שׁוֹרָה בֵּינֵיכֶם, כִּי בְּפֵרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר אִם תִּהְיֶה אַהֲבָה, אַחֲוָה וְרֵעוּת בֵּינֵיכֶם, אָזַי תַּמְשִׁיכוּ אוֹתִי אֲלֵיכֶם.

נָא וְנָא רְאוּ לִהְיוֹת שְׂמֵחִים וְעַלִּיזִים כָּל הַשָּׁנָה, וְאָז טוֹב לָכֶם בָּזֶה וּבַבָּא.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם, וּכְתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה בְּסִפְרָן שֶׁל צַדִּיקִים גְּמוּרִים...

י׳ תקעח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלְלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, ״חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב״, תַּלְמִידֵי ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, קֹדֶשׁ קָדָשִׁים דִּי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר, הַנַּ״ע עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִתְבָּרְכוּ בְּכָל הַבְּרָכוֹת הַכְּתוּבוֹת בַּתּוֹרָה.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! הִנֵּה לְעֵת כְּנִיסַת הַשָּׁנָה, רָצִיתִי לְחַזֶּקְכֶם בְּיֶתֶר שְׂאֵת וּבְיֶתֶר עֹז; רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ (שִׂיחוֹת־הָרַ״ן,

סִימָן קעז): אַתֶּם צְרִיכִים לִשְׂמֹחַ מְאֹד, שֶׁיֵּשׁ לָכֶם רַבִּי כָּזֶה. וְאָמְרוּ עַל זֶה אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: אִם אֲנַחְנוּ אֵינֶנּוּ שְׂמֵחִים עִם רַבֵּנוּ זַ״ל, סִימָן שֶׁאֵין לָנוּ אֱמוּנַת חֲכָמִים. וּבֶאֱמֶת אִם נִתְבּוֹנֵן הֵיטֵב בַּשָּׁנִים הַלָּלוּ שֶׁאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, רַבִּי גָּדוֹל כָּזֶה, וּמַה שֶׁקִּבַּלְנוּ מִמֶּנּוּ חָכְמַת הַחַיִּים, רָאוּי לָנוּ לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד עַל נֹעַם חֶלְקֵנוּ, עַל אֲשֶׁר בַּנַּחַל שָׂם חֶלְקֵנוּ וְגוֹרָלֵנוּ, וְזוֹ צְרִיכָה לִהְיוֹת אֶצְלֵנוּ הַשִּׂמְחָה הֲכִי גְּדוֹלָה.

אָנוּ מוֹצְאִים בַּתּוֹכָחָה, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מַזְהִירֵנוּ, אִם לֹא נִשְׁמַע בְּקוֹלוֹ, לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת אֶת כָּל מִצְוֹתָיו וְחֻקּוֹתָיו, אֲזַי (דְּבָרִים כח, מה) ״וּבָאוּ עָלֶיךָ כָּל הַקְּלָלוֹת הָאֵלּוּ וְהִשִּׂיגוּךָ״, אִם אָדָם אֵינוֹ שׁוֹמֵר תּוֹרָה וּמִצְוֹת, לְבַסּוֹף כָּל הַקְּלָלוֹת תָּבֹאנָה עָלָיו, וְלָמָּה? ״תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עָבַדְתָּ אֶת הַוָ״ה אֱלֹקֶיךָ בְּשִׂמְחָה וּבְטוּב לֵבָב מֵרֹב כֹּל״ (שָׁם, פָּסוּק מז). כָּל הַצָּרוֹת שֶׁיֵּשׁ לְכָל אֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם, הֵן רַק מִפְּנֵי שֶׁאֵינוֹ עוֹבֵד אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּשִׂמְחָה.

הַשִּׂמְחָה זוֹ הַגְּאֻלָּה, כְּכָל שֶׁתִּהְיוּ שְׂמֵחִים וְעַלִּיזִים, בָּזֶה תִּקָּרְבוּ אֶת הַגְּאֻלָּה, הַשִּׂמְחָה מַרְחֶבֶת אֶת הַדַּעַת, וְנוֹתֶנֶת תְּשׁוּקָה עַזָּה לַחֲזֹר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. מְצַיְּרִים כְּאִלּוּ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּכַעַס וּבְרֹגֶז עָלֵינוּ, מְדַמְּיְנִים כְּאִלּוּ הַצַּדִּיק מַקְפִּיד עָלֵינוּ, אֲשֶׁר כָּל זֶה בָּא מֵהַדִּמְיוֹן שֶׁנִּכְנַס בָּאָדָם מֵרֹב עֲוֹנוֹתָיו. וְלָכֵן אָדָם צָרִיךְ לְהַכְרִיחַ עַצְמוֹ בְּכָל הַכֹּחוֹת לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה מַרְחֶבֶת אֶת הַדַּעַת, וְאִם אָדָם תָּמִיד שָׂמֵחַ, אֵין חָסֵר לוֹ מְאוּמָה. שִׂמְחָה זוֹ הַבְּרָכָה הֲכִי גְּדוֹלָה שֶׁיְּכוֹלָה לִהְיוֹת לָאָדָם; הַמַּתָּנָה הֲכִי אֲהוּבָה הִיא לִהְיוֹת שָׂמֵחַ וּלְשַׂמֵּחַ אֶת אֲחֵרִים.

וּמֵאַיִן יוֹדְעִים שֶׁאָדָם שָׂמֵחַ? אִם רוֹאִים שֶׁהוּא מְשַׂמֵּחַ אֶת אֲחֵרִים, יֵשׁ לוֹ כֹּחַ וּמֹחַ וְסַבְלָנוּת לְשַׂמֵּחַ אֶת הַבְּרִיּוֹת, סִימָן שֶׁהוּא בְּפְנִימִיּוּתוֹ מָלֵא שִׂמְחָה. וּמוּבָא מֵהַמְקֻבָּלִים: מִי שֶׁשָּׂר תָּמִיד שִׁירִים שֶׁל שִׂמְחָה, בָּזֶה מְגַלֶּה שֶׁהַנְּשָׁמָה שֶׁלּוֹ בָּאָה מֵעוֹלָם הַנְּגִינָה; וְעַל יַד עוֹלַם הַנְּגִינָה, יֶשְׁנוֹ עוֹלַם הַגְּאֻלָּה, אֲשֶׁר שָׁם יֵשֵׁב מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ עִם כָּל הַצַּדִּיקִים, וְלָכֵן פֵּרְשׁוּ צַדִּיקִים אֶת דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ג׳), שֶׁכָּל הַחַזָּנִים הֵם שׁוֹטִים, וְהִסְבִּירוּ: מַדּוּעַ? אֶלָּא אִם

אָדָם כְּבָר זָמָר, אִם הוּא שָׁר וּמְשַׂמֵּחַ אֲחֵרִים, סִימָן שֶׁהוּא בְּעוֹלַם הַנְּגִינָה, וְאִם הוּא בְּהֵיכַל־הַשִּׂמְחָה, שֶׁיִּקְפֹּץ כְּבָר לְהֵיכַל־מָשִׁיחַ, הֵיכַל הַגְּאֻלָּה, כִּי קָרוֹב הוּא מְאֹד, וְאִם אֵינוֹ עוֹשֶׂה כֵּן, חֲרֵי זֶה שׁוֹטֶה.

נִמְצָא מִכָּל זֶה, מִי שֶׁהוּא שָׂמֵחַ, יָכוֹל בְּנָקֵל מְאֹד לְהַכָּנֵס בְּהֵיכָלוֹ שֶׁל מָשִׁיחַ. וְלָכֵן נָא וְנָא רְאוּ לִשְׂמֹחַ וּלְשַׂמֵּחַ זֶה אֶת זֶה, וְהָעִקָּר — לְשַׂמֵּחַ אֶת בְּנֵי הַמִּשְׁפָּחָה, הַבַּעַל צָרִיךְ לְשַׂמֵּחַ אֶת הָאִשָּׁה, כִּי אִשָּׁה — בַּעְלָהּ מְשַׂמְּחָהּ, וְכֵן הָאִשָּׁה צְרִיכָה לִדְאֹג לַאֲוִירָה שֶׁל שִׂמְחָה בַּבַּיִת, וִישַׂמְּחוּ שְׁנֵיהֶם אֶת הַיְלָדִים.

הַצַּדִּיק ר׳ אַרְיֵה לְוִין זַצַ״ל, הִתְגּוֹרֵר בִּשְׁכוּנָה עֲנִיָּה בִּמְאֹד מְאֹד, שְׁכוּנַת מִשְׁכְּנוֹת, שֶׁהַבָּתִּים שָׁם מָטוּ לִפֹּל, וְהָעֲנִיּוּת שָׁרְרָה בְּכָל פִּנָּה. פַּעַם אַחַת בָּאָה אִשְׁתּוֹ הָרַבָּנִית וְאָמְרָה לוֹ: בַּעְלִי הַיָּקָר, אֲנִי מְאֹד מְקַנֵּאת בַּשְּׁכֵנָה הַחֲדָשָׁה שֶׁנִּכְנְסָה לָגוּר פֹּה. וְנִבְהַל הַצַּדִּיק מְאֹד, כִּי יָדַע, שֶׁזּוּגָתוֹ צְנוּעָה וַחֲסוּדָה, וְאֵינָהּ מִתְאַוָּה לִכְלוּם, וּמַה קָּרָה שֶׁחָמְדוּ עֵינֶיהָ בִּשְׂכֶנְתָּהּ?! לְשְׁאֲלָתוֹ עַל מַה וְלָמָּה? עָנְתָה, שֶׁרוֹאָה הִיא, כִּי בְּכָל עֶרֶב קֹדֶם שֶׁבַּעְלָהּ חוֹזֵר הַבַּיְתָה, הִיא יוֹצֵאת לִקְרָאתוֹ בְּחִיּוּךְ גָּדוֹל, וּמְקַבֶּלֶת פָּנָיו בְּשִׂמְחָה וּבְסֵבֶר פָּנִים יָפוֹת. ר׳ אַרְיֵה לְוִין הִתְפַּלֵּא מְאֹד, וְהָלַךְ לְבָרֵר הָעִנְיָן. וְלֹא אָרַךְ זְמַן רַב, וְנִתְגַּלָּה לוֹ הַסִּפּוּר כַּהֲוָיָתוֹ: אוֹתוֹ שָׁכֵן הָיָה בֶּעָבָר יְהוּדִי עָשִׁיר, וְלוֹ וִילָּה בִּירוּשָׁלַיִם, שֶׁשָּׁנָה הָיְתָה הוֹן רַב בַּיָּמִים הָהֵם. וְהָיוּ עֲסָקָיו פּוֹרְחִים וּמְשַׂגְשְׂגִים בְּרַחֲבֵי הָעוֹלָם, כְּדֶרֶךְ עָשִׁיר מֻפְלָג בְּיוֹתֵר. יוֹם אֶחָד נִכְשַׁל בַּעֲסָקָיו, וְהֵחֵל לָרֶדֶת מִנְּכָסָיו, עַד שֶׁנָּטְלוּ מִמֶּנּוּ אֶת כָּל מִטַּלְטָלָיו: בֵּיתוֹ, רִכְבּוֹ, עִקְּלוּ אֶת כָּל רְכוּשׁוֹ וְכוּ׳, וְהָפַךְ לְקַבְּצָן, וְעָבַד כְּפוֹעֵל פָּשׁוּט, וְהָיָה שָׁבוּר וְרָצוּץ, עַל שֻׁלְחָן מַטָּה מַטָּה. אִשְׁתּוֹ, אֲשֶׁר הִיא הָיְתָה צְרִיכָה לְהִתְלוֹנֵן עַל הַמַּצָּב הַקָּשֶׁה בַּבַּיִת, תַּחַת זֹאת, בִּרְאוֹתָהּ אֶת הַסֵּבֶל וְהַשִּׁבְרוֹן לֵב שֶׁל בַּעְלָהּ, גָּמְרָה אֹמֶר בְּדַעְתָּהּ, שֶׁלֹּא תִּתֵּן לְבַעְלָהּ לִפֹּל בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן. וְכָל עֶרֶב כְּשֶׁחָזַר מֵעֲבוֹדָתוֹ, הָיְתָה יוֹצֵאת לִקְרָאתוֹ, וּמְקַבֶּלֶת אוֹתוֹ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה וּבְחִיּוּךְ גָּדוֹל, וּמְחַזֶּקֶת וּמְעוֹדֶדֶת וּמְשַׂמַּחַת אוֹתוֹ. וְלָכֵן אָמְרָה זוּגָתוֹ שֶׁל ר׳ אַרְיֵה: אֲנִי מְקַנֵּאת בְּאִשָּׁה זוֹ, אֵילּוּ כֹּחוֹת הַנֶּפֶשׁ יֵשׁ לָהּ, הֲלֹא הָיְתָה רְגִילָה לִמְשָׁרְתוֹת, לְעוֹזְרוֹת, לַעֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת, וְהִנֵּה הִגִּיעָה לְשִׁפַּל הַמַּצָּב,

וְגָרָה עִם בְּנֵי בֵּיתָהּ בְּחֶרְבָּה שֶׁמָּטָה לִפֹּל. אַךְ הִיא לֹא נָפְלָה בְּרוּחָהּ, אֶלָּא עוֹד חִשְׁלָה וְחִזְּקָה אֶת בַּעְלָהּ בְּחָכְמָה גְּדוֹלָה. זוֹ נִקְרֵאת אִשָּׁה חֲכָמָה, זֶה נִקְרָא (מִשְׁלֵי יד, א): "חַכְמוֹת נָשִׁים בָּנְתָה בֵּיתָהּ". וּמִזֶּה לְמֵדִים מַהִי מַעֲלַת גְּדֻלַּת שִׂמְחַת הַחַיִּים, מַה זֶּה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, אֲפִלּוּ בַּמַּצָּבִים הֲכִי קָשִׁים.

וְעַל־כֵּן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם בִּמְאֹד מְאֹד, אָנוּ נִמְצָאִים בְּפִתְחָהּ שֶׁל שָׁנָה חֲדָשָׁה, רְאוּ לְהִתְחַזֵּק יַחַד, וְתָשִׁירוּ: פְּרוֹק יָת עָנָךְ מִגּוֹ גָּלוּתָא, פְּדֵה אוֹתָנוּ, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, מֵהַגָּלוּת, פְּדֵה אֶת צֹאנְךָ מִתּוֹךְ הַגָּלוּת; וְנִזְכֶּה לִרְאוֹת כְּבָר אֶת הַגְּאֻלָּה. רְאוּ לִרְקֹד וְלָשִׁיר, וּלְבַקְּשׁוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁיִּפְרֹק עֹל הַגָּלוּת מֵעַל צַוָּארֵנוּ, שֶׁהַצַּדִּיק יֵצֵא מֵהַגָּלוּת, וּבִזְכוּת הַשִּׂמְחָה שֶׁלָּכֶם, תִּרְאוּ נִסִּים וְנִפְלָאוֹת. עֲשׂוּ כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לְהִתְאַחֵד בְּאַחְדוּת אַחַת גְּדוֹלָה, לֹא לְרַכֵּל וְלֹא לְדַבֵּר לְשׁוֹן־הָרָע זֶה עַל זֶה, וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יַעֲזֹרוּ וּלְאָחִיו יֹאמַר חֲזַק, וּלְעִתִּים אֲפִלּוּ בְּחִיּוּךְ קַל כְּבָר עוֹזְרִים לַזּוּלַת. וּבִזְכוּת שֶׁתְּבַקְּשׁוּ הַרְבֵּה: פְּרוֹק יַת עָנָךְ, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יוֹצִיאֵנוּ מֵהַגָּלוּת, וְיוֹצִיא אֶת הַצַּדִּיק מֵהַגָּלוּת, נִזְכֶּה וְנִרְאֶה יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם, וּכְתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה בְּסִפְרָן שֶׁל צַדִּיקִים גְּמוּרִים...

י׳ תקעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי י״ג מִדּוֹת הָרַחֲמִים ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, גֶּר לְהַצַּדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגָדֵל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, וּבִפְרָטִיּוּת הַבְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת שֶׁאַתָּה מְבַשֵּׂר לִי, שֶׁאַתָּה מַתְמִיד בַּתּוֹרָה וּבְהִתְבּוֹדְדוּת, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, וּבָזֶה אַתָּה מְחַיֶּה אוֹתִי מַמָּשׁ, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ,

שֶׁהַשָּׁנָה הַזֹּאת תּוֹסִיף דַּעַת וְיִרְאַת שָׁמַיִם, וְתִזְכֶּה לְהִתְעַלּוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר.

מִנְהַג אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָיָה בְּאוּמָן, שֶׁבְּכָל שָׁנָה הֵבִיאוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מַתָּנָה לְרַבֵּנוּ זַ״ל: זֶה שִׁשָּׁה סִדְרֵי מִשְׁנָה, וְזֶה שַׁ״ס, וְזֶה ד׳ חֻלְקֵי שֻׁלְחָן עָרוּךְ, וּבָרוּךְ הַשֵּׁם שֶׁאַתָּה הֵבֵאתָ הַשָּׁנָה לְרַבֵּנוּ זַ״ל מַתָּנוֹת יָפוֹת, יַעֲזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתּוֹסִיף אֹמֶץ וְתוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם.

נָא וְנָא רְאֵה לִהְיוֹת חָזָק מְאֹד לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית, הַצְלָחָה שֶׁאֵין כְּמוֹתָהּ, וְעַל־יְדֵי הַדִּבּוּר שֶׁהָאָדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל־יְדֵי־זֶה מַמְתִּיק מִמֶּנּוּ אֶת כָּל הַדִּינִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי י״ג מִדּוֹת הָרַחֲמִים ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעַרְכֶם הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם בְּבֵיתְכֶם.

וּלְדַעְתִּי, רְאוּ לִבְדֹּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסֵרָה אֵיזוֹ מְזוּזָה בַּבַּיִת. וְכֵן הַבַּעַל שֶׁיְּזָהֵר לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, וְיִשְׁתַּדֵּל לִבְדֹּק אֶת הַתְּפִלִּין אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת.

נָא וְנָא רְאוּ לִשְׁמֹר אֶת הַשַּׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עֲלֵיכֶם, כִּי עִקַּר הַבְּרָכָה וְהַהַצְלָחָה תְּלוּיָה בִּשְׁמִירַת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ.

גַּם רְאוּ לִשְׁמֹר מְאֹד עַל טָהֳרַת הַמִּשְׁפָּחָה, כִּי כָּל הָרוּחוֹת רָעִים וְהַשֵּׁדִים הַגּוֹרְמִים שִׁגְעוֹנוֹת וְטֵרוּף הַדַּעַת בָּאָדָם, הֵן עַל־יְדֵי שֶׁאֵינוֹ

נִזְהָר בְּטָהֳרַת הַמִּשְׁפָּחָה, כִּי הָאִסּוּר הוּא בִּכְרֵת, וְהוּא נִכְרָת מִצֶּלֶם אֱלֹקִים, וּמְאַבֵּד אֶת הַצֶּלֶם, וְעַל־יְדֵי־זֶה הָרוּחַ רָעָה שׁוֹרָה עָלָיו.

גַּם תִּשְׁמְרוּ מְאֹד עַל כַּשְׁרוּת הַמַּאֲכָלִים, לֶאֱכֹל רַק דְּבָרִים כְּשֵׁרִים, וְלִבְלִי לְפַגֵּל וּלְפַסֵּם אֶת עַצְמוֹ בְּמַאֲכָלוֹת אֲסוּרִים.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לָכֶם רְפוּאוֹת וִישׁוּעוֹת בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקפא.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי י״ג מִדּוֹת הָרַחֲמִים ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי עִם הַמָּעוֹת לְהַדְפָּסָה וּלְצֹרֶךְ בֵּיתִי, וּתְשׁוּאוֹת חֵן לְךָ עַל זֶה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁיִּתְרַחֵב לְךָ בְּכָל הָעִנְיָנִים בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, וִיחַיֶּה אוֹתְךָ כְּמוֹ שֶׁהֶחֱיֵיתָ אוֹתִי.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֻמָּנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תַּנִּיחַ בְּעַצְמְךָ הָעַצְבוּת וְהָעַצְלוּת כְּרֶגַע, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, סִימָן לה): מִי שֶׁהוּא עָצוּר בְּמִלִּין, לֹא יוּכַל אוֹתוֹ שׁוּם אָדָם, עַל־כֵּן הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ לְהִזָּהֵר בְּדָבָר זֶה, וְאָז טוֹב לְךָ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

נָא וָנָא רְאֵה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר הַדִּבּוּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית, הַצְלָחָה שֶׁאֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל,

וְאִלְמָלֵא לֹא זָכִינוּ לְהִתְקָרֵב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל בִּשְׁבִיל לְהִתְוַדַּע מֵהַהִתְגַּלּוּת הַזּוֹ, כְּבָר הָיָה כְּדַאי כָּל הַהִתְקָרְבוּת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי י״ג מִדּוֹת הָרַחֲמִים ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, נֵר לְהַצַּדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, וְהָעִקָּר אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶה עוֹלֶה עַל הַכֹּל.

מַה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! עָלֵינוּ לְהוֹדוֹת לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּכָל יוֹם וָיוֹם מֵחָדָשׁ עַל גְּדֶל הַנִּפְלָאוֹת וְהַחֶסֶד שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שֶׁאָנוּ זוֹכִים לֵידַע מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, וְאֵין אָנוּ מִתְנַגְּדִים עָלָיו, אֲשֶׁר בָּזֶה רָאוּי לָנוּ לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד, כִּי מֶה הָיִינוּ עוֹשִׂין אִם, חַס וְשָׁלוֹם, גַּם אֲנַחְנוּ הָיִינוּ מַמְשִׁיכִים אֶת עַצְמֵנוּ אֶל הַמִּתְנַגְּדִים, אֲשֶׁר בֶּאֱמֶת הָרַחֲמָנוּת גְּדוֹלָה עֲלֵיהֶם מְאֹד מְאֹד, כִּי מַה שֶּׁזּוֹכִים עַל־יְדֵי הַהִתְקָרְבוּת לְרַבֵּנוּ זַ״ל, זֶה אִי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר לְאַחֵר כְּלָל.

נָא וְנָא רְאֵה לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד, וְאַל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוּם מוֹנֵעַ וּמְעַכֵּב כְּלָל, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

זְכֹר מַה שֶּׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (סִפְרֵי־הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, סִימָן כט): מִי שֶׁשּׁוֹמֵעַ חֶרְפָּתוֹ וְשׁוֹתֵק — נִקְרָא חָסִיד, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שׁוֹמֵר אֶת נַפְשׁוֹ. וְעַל־כֵּן אַל תָּגִיב כְּלָל לְכָל הַבְּזָיוֹנוֹת שֶׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ, כִּי בְּוַדַּאי הַכֹּל לְטוֹבָה, וְרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר, שֶׁהַבְּזָיוֹנוֹת הֵם טוֹבוֹת גְּדוֹלוֹת לָאָדָם; אַשְׁרֵי מִי שֶׁמְּקַבֵּל בְּאַהֲבָה אֶת הַבְּזָיוֹנוֹת, וְאָז טוֹב לוֹ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

אוֹדוֹת שְׁאֵלָתְךָ — הַאִם כְּדַאי לָבוֹא לְכָאן לְמֶשֶׁךְ שְׁבוּעַיִם? לְדַעְתִּי, חֲבָל עַל הַיְגִיעָה וְהַטִּרְחָה, עַל הַהוֹצָאוֹת וְהָעֲגְמַת נֶפֶשׁ, וַעֲזֹיבַת אִשְׁתְּךָ וִילָדֶיךָ, בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ אֶתְגּוֹרֵר שְׁבוּעַיִם בַּעֲיָרַת יַבְנְאֵל, וְאֶשְׁבּוֹת שָׁם שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת: פָּרָשַׁת נֹחַ וּפָרָשַׁת לֶךְ־לְךָ, עַל־כֵּן רְאֵה לְהִתְוַעֵד עִמִּי שָׁמָּה, וְלֹא תִּצְטָרֵךְ לְהוֹצִיא הוֹצָאוֹת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי י״ג מִדּוֹת הָרַחֲמִים ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לִבָּבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנֶכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגֹדֶל שִׂמְחָתִי אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, כִּי זֶה כַּמָּה נִכְסַף נִכְסַפְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, וְלֹא זָכִיתִי.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ תָּמִיד בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, לֵידַע שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מְמַלֵּא כָּל עָלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עָלְמִין וּבְתוֹךְ כָּל עָלְמִין, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל. וְעַל נְקֻדָּה זֹאת צְרִיכִים לַחֲזֹר הַרְבֵּה מְאֹד, עַד שֶׁיִּזְכֶּה לְהַכְנִיס אֶת זֶה הַיֵּטֶב הַיֵּטֶב בְּלִבּוֹ. וּכְשֶׁיֵּשׁ לָאָדָם אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, אָז יֵשׁ לוֹ כְּבָר הַכֹּל, כִּי עַל־יְדֵי אֱמוּנָה הָאָדָם הוּא כְּמוֹ אַחַר שֶׁנָּה טוֹבָה, כֵּן גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל וְאָמַר: אַף שֶׁאֵצֶל הָעוֹלָם אֱמוּנָה הוּא דָּבָר קָטָן, אֶצְלִי הָעִקָּר הוּא אֱמוּנָה (שִׂיחוֹת־הָר״ן, סִימָן לג), כִּי בֶּאֱמֶת עַל־יְדֵי הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה יְכוֹלִים לְהִכָּנֵס בְּתוֹךְ עֹמֶק כָּל הַחָכְמוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת, וּלְפָרֵשׁ לְעַצְמוֹ אֶת כָּל הַתּוֹרָה כֻּלָּהּ בְּגִלּוּי נִפְלָא וְנוֹרָא מְאֹד, אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מַטְעֶה אֶת עַצְמוֹ.

זְכֹר מַה שֶּׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת אֱמוּנָה, סִימָן לג): עַל־יְדֵי אֱמוּנָה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִסְלַח לְךָ עַל עֲוֹונוֹתֶיךָ.

נָא וְנָא אַל תְּבַלְבֵּל אֶת עַצְמְךָ מִשּׁוּם בִּלְבּוּל שֶׁבָּעוֹלָם וּמִשּׁוּם מַחֲלֹקֶת, כִּי הַכֹּל הֶבֶל, וִימֵי שְׁנוֹתֵינוּ פּוֹרְחִים כְּצִפּוֹר וּכְעָנָן כָּלֶה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקפד.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי י״ג מִדּוֹת הָרַחֲמִים ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, נֵר לְהַצַּדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִקְרָאתוֹ.

חֶמְדַּת לְבָבִי! רְאֵה לִהְיוֹת תָּמִיד שָׂמֵחַ, כִּי הַשִּׂמְחָה פּוֹרֶצֶת גָּדֵר, וּמַרְחֶבֶת אֶת דַּעְתּוֹ שֶׁל הָאָדָם, וְגוֹרֶמֶת לוֹ לָצֵאת מִכָּל הַבֵּץ וְהַלְכְלוּךְ שֶׁנִּלְכַּד בָּהֶם. כִּי בִּפְרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁעַל־יְדֵי שִׂמְחַת הַמִּצְווֹת יְכוֹלִים לַעֲלוֹת לְמַעְלָה מִנַּפְשִׁין, רוּחִין וְנִשְׁמָתִין (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן כד), וְהִיא לְמַעְלָה מֵעֲשִׂיָּה, יְצִירָה, בְּרִיאָה, וְזוֹכֶה שֶׁיָּאִיר עָלָיו עֶצֶם הָאֲצִילוּת, אַשְׁרֵי מִי שֶׁשָּׂמֵחַ תָּמִיד.

אוֹדוֹת שֶׁאַתָּה שָׂמֵחַ בְּעִנְיַן פַּרְנָסָתְךָ שֶׁבָּאָה בְּדֶרֶךְ נֵס, עָלֶיךָ לִזְכֹּר אֶת דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (סִפְרֵי־הַמִּדּוֹת, אוֹת צַדִּיק, סִימָן לג): בִּזְכוּת הַצַּדִּיק — תַּלְמִידָיו מִתְפַּרְנְסִין, וּבְוַדַּאי פַּרְנָסָתְךָ עַל־יְדֵי רַבֵּנוּ זַ״ל.

אוֹדוֹת שְׁאֵלָתְךָ בְּעִנְיַן חֲצוֹת, תֵּדַע שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל גִּלָּה לָנוּ, שֶׁזְּמַן חֲצוֹת הוּא אַחַר שֵׁשׁ שָׁעוֹת מִצֵּאת הַכּוֹכָבִים וְנִמְשָׁךְ שְׁתֵּי שָׁעוֹת (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קמט), וְאֵין מַה לְהִתְפַּלְפֵּל בָּזֶה אוֹ לַחֲלֹק בָּזֶה, חַס וְשָׁלוֹם, כִּי כָּךְ דַּעַת רַבֵּנוּ זַ״ל. אַךְ יֵשׁ שִׂיחָה שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל לְמוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל, בְּשָׁעָה שֶׁצִּוָּה עָלָיו לִהְיוֹת רַב בְּאֵיזוֹ עֲיָרָה, שֶׁחָמִיו הַגָּאוֹן הַצַּדִּיק זַ״ל רָצָה לִתֵּן לוֹ, וּמוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל אָמַר לְרַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁהוּא מְאֹד מְפַחֵד מֵחֲמִרוֹת שֶׁיֵּשׁ בְּהוֹרָאָה וְכוּ׳, אָמַר לוֹ רַבֵּנוּ זַ״ל: מַה לְךָ לְהִתְבַּלְבֵּל, אִם יֵשׁ לְךָ רַק פּוֹסֵק אֶחָד עַל מִי לִסְמֹךְ,

אֵין לְךָ כְּבָר לְהִתְבַּלְבֵּל וְכוּ׳. וּכְמוֹ־כֵן אֲנִי תָּמִיד אוֹמֵר בְּעִנְיַן אֲמִירַת חֲצוֹת, מֵחֲמַת גֹּדֶל מַעֲלָתוֹ, וְאֵיךְ שֶׁהוּא עוֹשֶׂה תִּקּוּנִים גְּדוֹלִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְהוּא עֵת רָצוֹן גָּדוֹל עַד מְאֹד, וְיכוֹלִים אָז לִפְעֹל אֵצֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא כָּל מַה שֶּׁרוֹצִים, כִּי אָז פָּתוּחַ שַׁעַר הַשָּׁמַיִם, וְאָז הוּא הַפִּדְיוֹן הַכּוֹלֵל. וּמֵחֲמַת שֶׁהַסָּמ״ךְ־מ״ם יוֹדֵעַ זֹאת, לָזֹאת הוּא מְשַׁבֵּר אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, וּמַכְנִיס בּוֹ שִׁנָּה, וּמְבַטֵּל אוֹתוֹ מֵאֲמִירַת חֲצוֹת. עַל־כֵּן לְדַעְתִּי, גַּם בָּזֶה אִם אִי אֶפְשָׁר בְּאֹפֶן אַחֵר לוֹמַר תִּקּוּן חֲצוֹת רַק בְּשָׁעָה שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה — בֵּין בַּקִּיץ וּבֵין בַּחֹרֶף, יֵשׁ לִסְמֹךְ עַל הַדֵּעוֹת שֶׁמֵּבִיא הָרַב הַקָּדוֹשׁ מִקְאמַארְנָא זַ״ל בַּסֵּפֶר ״שֻׁלְחָן הַטָּהוֹר״, שֶׁפּוֹסֵק לַהֲלָכָה, שֶׁזְּמַן חֲצוֹת הוּא בְּשָׁעָה שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה — בֵּין בַּקִּיץ וּבֵין בַּחֹרֶף, וּמֵבִיא רְאָיוֹת לִדְבָרָיו. וְעַל־כֵּן בִּשְׁעַת הַדְּחַק אוֹ בְּשָׁעָה שֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁלֹּא יֹאמַר חֲצוֹת בְּאֹפֶן אַחֵר, רָאוּי לִסְמֹךְ עָלָיו, וְלֹא לְבַטֵּל אֲמִירַת חֲצוֹת.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁיְּמַתְּקוּ מִמְּךָ כָּל הַדִּינִים, וְתַצְלִיחַ בְּדַרְכְּךָ, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תַּשְׂכִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם..

י׳ תקפה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי י״ג מִדּוֹת הָרַחֲמִים ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

רְאוּ לִבְדֹּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חָסֵר בְּאֵיזֶה פֶּתַח מְזוּזָה. גַּם שֶׁבַּעֲלֵךְ יִבְדֹּק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלּוֹ, וְיִזָּהֵר לְהָנִיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין.

רְאוּ לִשְׁמֹר טָהֳרַת הַמִּשְׁפָּחָה, וְלִלְמֹד אֶת הֲהֲלָכוֹת הַשַּׁיָּכוֹת לָזֶה.

גַּם רְאוּ לְהַדְלִיק לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ אַרְבָּעָה נֵרוֹת, וּלְהוֹסִיף עוֹד

שְׁנֵי גֵּרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּבִשְׁעַת הַדְלָקַת הַגֵּרוֹת לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁיָּחוּס וִירַחֵם עֲלֵיכֶם, וְיִתֵּן לָכֶם זֶרַע שֶׁל קַיָּמָא, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת בִּשְׁעַת הַדְלָקַת הַגֵּרוֹת, מְאֹד מְקֻבֶּלֶת וּמְרֻצָּה בַּשָּׁמַיִם.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי יַעֲזֹר לָכֶם, שֶׁתִּזְכּוּ לְהַפְקֵד בְּזֶרַע שֶׁל קַיָּמָא אִם תְּקַיְּמוּ זֹאת, וְאִם תְּקַבְּלוּ עַל עַצְמְכֶם לִקְרֹא אֶת הַיֶּלֶד בִּשְׁמִי.

נָא וְנָא לֹא לְדֹאג כְּלָל, כִּי בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְתִזְכּוּ לְהוֹלִיד זֶרַע שֶׁל קַיָּמָא.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקפו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי י״ג מִדּוֹת הָרַחֲמִים ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תַּנִּיחַ בְּעַצְמְךָ הָעַצְבוּת וְהָעַצְלוּת כְּרֶגַע.

רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וָיוֹם, אֲשֶׁר הַדִּבּוּר הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית, הַצְלָחָה שֶׁאֵין כְּמוֹתָהּ. וְתִהְיֶה רָגִיל לְדַבֵּר מִשְׁבַּח הַצַּדִּיקִים, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (סִפְרֵי־הַמִּדּוֹת, אוֹת צַדִּיק, סִימָן קסא): עַל־יְדֵי שֶׁבַח שֶׁמְּשַׁבְּחִים אֶת הַצַּדִּיקִים, מַפִּילִים אֶת הָרְשָׁעִים נְפִילָה גְּדוֹלָה, וּמִי עוֹד הָרָשָׁע הַגָּדוֹל כְּמוֹ יִצְרוֹ שֶׁל הָאָדָם?! וְעַל־כֵּן כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְדַבֵּר תָּמִיד מִשְׁבַּח הַצַּדִּיקִים, עַל־יְדֵי־זֶה מַכְנִיעַ אֶת יִצְרוֹ הַבּוֹעֵר בּוֹ.

נָא וְנָא רְאֵה לִלְמֹד בְּכָל יוֹם שִׁעוּר בְּ׳עֵין יַעֲקֹב׳ וְשִׁעוּר בְּקִצּוּר

שֻׁלְחָן עָרוּךְ חֹק וְלֹא יַעֲבֹר, וְאָז תִּרְאֶה נִפְלָאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקפז.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי י״ג מִדּוֹת הָרַחֲמִים ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוּב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ.

חֶמְדַּת לִבִּי! לְדַעְתִּי אַתָּה צָרִיךְ לִלְמֹד וּלְעַיֵּן בְּכָל יוֹם בַּקּוּנְטְרֵס ״חֲלִישׁוּת הַדַּעַת״, וּלְהִתְבּוֹדֵד הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁתְּקַיֵּם כָּל מַה שֶּׁנֶּאֱמַר שָׁם בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת, כִּי כָּל דָּבָר קָטָן וְכוּ׳ וְכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, תֵּכֶף־וּמִיָּד מַפִּיל אוֹתְךָ בַּחֲלִישׁוּת הַדַּעַת, וְאֵינְךָ יָכוֹל אַחַר־כָּךְ לְהַחֲזִיק מַעֲמָד; כִּי בֶּאֱמֶת אָסוּר שֶׁיִּהְיֶה כָּךְ. וְעָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים, וּלְכָל אֶחָד יֵשׁ אֶת הַבִּלְבּוּלִים וְהַיְרִידוֹת שֶׁלּוֹ, וּלְכָל אֶחָד נִדְמֶה, שֶׁהַיְרִידוֹת וְהַבִּלְבּוּלִים שֶׁלּוֹ יוֹתֵר קָשִׁים מֵחֲבֵרוֹ, כִּי הָאֱנוֹכִיּוּת שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מְבַלְבֶּלֶת אוֹתוֹ עַד מְאֹד, עַד שֶׁיְּכוֹלִים לִפֹּל עַל־יְדֵי־זֶה בִּנְפִילָה שֶׁלֹּא תִּהְיֶה לוֹ תְּקוּמָה, חַס וְשָׁלוֹם. לָזֹאת, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! אֵין זוֹ עֵצָה כְּלָל, רַק הַדְּבֵק נַפְשְׁךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאַל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, וְהַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ לְהִמָּשֵׁךְ רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי רַק הוּא יִתְבָּרַךְ יָכוֹל לְהָבִין אוֹתְךָ, וְרַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ אַתָּה צָרִיךְ לְדַבֵּר וּלְסַפֵּר בִּפְרָטִיּוּת כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ. וּמַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, אִם תִּזְכֶּה לֵילֵךְ יְחִידִי בַּדֶּרֶךְ, וּתְטַיֵּל בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה וְהַיַּעַר, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה. וַאֲנִי בְּעַצְמִי בִּלִּיתִי בָּזֶה כַּמָּה שָׁנִים, וְהִרְגַּשְׁתִּי כָּל מִינֵי עֲרֵבוּת וָנֹעַם. הָעִקָּר צְרִיכִים לִשְׁמֹר בְּעִנְיָן זֶה ׳פֶּן יֵהָרְסוּ׳, לֹא לַעֲשׂוֹת עֲבוֹדוֹת מְשֻׁנּוֹת וְשִׁגְעוֹנוֹת וְכוּ׳.

אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר מַעֲלַת זֶה הָעִנְיָן, שֶׁהָאָדָם הוֹלֵךְ יְחִידִי בַּשָּׂדֶה, וְעֵינָיו תְּלוּיוֹת לַשָּׁמַיִם, וּמְדַבֵּר וּמְשִׂיחַ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְחַס מִלְּהַזְכִּיר שֶׁאֲנִי מִתְנַגֵּד, חַס וְשָׁלוֹם, עַל הִתְבּוֹדְדוּת בַּשָּׂדֶה, אֲנִי רַק מִתְנַגֵּד עַל מְשֻׁגָּעִים... וַעֲבוֹדוֹת מְטֹרָפוֹת... לְהַלְבִּישׁ שַׂק... אֲשֶׁר רַבֵּנוּ זַ״ל גִּלָּה לָנוּ (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן י׳), שֶׁאֲפִלּוּ אַחַר הַתַּעֲנִיּוֹת וְהַסִּגּוּפִים שֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה לְעַצְמוֹ, יָכוֹל לִהְיוֹת שַׂק מָלֵא חוֹרִים, הַיְנוּ שֶׁיִּהְיוּ עֲדַיִן כָּל הַתַּאֲוֹוֹת בְּגוּפוֹ. וִידוּעָה אִמְרַת הַחֲסִידִים עַל אֵלּוּ הַנּוֹהֲגִים לִלְבֹּשׁ שַׂק תַּחַת בִּגְדֵיהֶם: ״הַיֵּצֶר הָרָע תּוֹפְסָם בְּתוֹךְ הַשַּׂק״...

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ, וְהַדְבֵּק עַצְמְךָ רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָז תִּרְאֶה יְשׁוּעוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. הָעִקָּר שֶׁלֹּא יִהְיוּ לְךָ שׁוּם טַעֲנוֹת עַל שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תִּהְיֶה מְמֻרְמָר כָּל־כָּךְ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי י״ג מִדּוֹת הָרַחֲמִים ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לִבְרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ, וְתַעֲלֶה מַעְלָה מַעְלָה תָּמִיד.

נָא וְנָא רְאֵה לִשְׂמֹחַ מְאֹד, כִּי בְּפֵרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת שִׂמְחָה, סִימָן א׳): מִי שֶׁהוּא שָׂמֵחַ תָּמִיד, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא מַצְלִיחַ; וְעַל־כֵּן רְאֵה לִשְׂמֹחַ מְאֹד, וְזֶה יַגְבִּיהַּ אֶת דַּעְתְּךָ, וְתִזְכֶּה לְגַדְלוּת הַמֹּחִין תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקפט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי י״ג מִדּוֹת הָרַחֲמִים ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לִבָּבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, גֶּר לְהַצַּדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגִדֵּל שִׂמְחָתִי — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יְשַׂמֵּח אוֹתְךָ תָּמִיד כְּמוֹ שֶׁשִּׂמַּחְתָּ אוֹתִי בְּמִכְתָּבְךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לַעֲבֹד הָרִבְּה עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא יְסוֹד גָּדוֹל וְעִקָּר חָזָק בַּיַּהֲדוּת וּבַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּפֵרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת שִׂמְחָה, סִימָן כא): עַל־יְדֵי שִׂמְחָה תְּפִיסַת הַמֹּחַ נִתְגַּדֵּל, וְעַל־כֵּן כָּל מַה שֶּׁהָאָדָם שָׂמֵחַ יוֹתֵר — נִתְגַּדֵּל וְנִתְרַבֶּה תְּפִיסַת מֹחוֹ, אַשְׁרֵי לוֹ וְאַשְׁרֵי חֶלְקוֹ!

נָא וְנָא אַל יֵקַל בְּעֵינֶיךָ דָּבָר זֶה, כִּי הַשִּׂמְחָה מְגַלָּה אֶת פְּנִימִיּוּת לִבָּבוֹ שֶׁל הָאָדָם. וּכְשֶׁאָדָם שָׂמֵחַ, בָּזֶה מַרְאֶה אֶת טוּב לִבּוֹ, וְאֵיךְ שֶׁכַּוָּנָתוֹ הִיא בֶּאֱמֶת לְהִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֵין לוֹ שׁוּם פְּנִיָּה; כִּי בָּזֶה שֶׁהָאָדָם עוֹבֵד אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּשִׂמְחָה, זֶה סִימָן שֶׁלִּבּוֹ נָכוֹן וּבָטוּחַ בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

נָא וְנָא רְאֵה לְכַבֵּד מְאֹד אֶת אִשְׁתְּךָ, כִּי הָאִשָּׁה הִיא הַשְּׁכִינָה, כְּמוֹ שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (חַיֵּי־מוֹהַר״ן, סִימָן תקג; וּבִלְקוּטֵי־הֲלָכוֹת, בָּשָׂר וְחָלָב, הֲלָכָה ב׳): בִּימֵי אַבְרָהָם הָיְתָה הַשְּׁכִינָה נִקְרֵאת שָׂרָה, וּבִימֵי יִצְחָק הָיְתָה הַשְּׁכִינָה נִקְרֵאת רִבְקָה, וּבִימֵי יַעֲקֹב הָיְתָה הַשְּׁכִינָה נִקְרֵאת רָחֵל וְלֵאָה וְכוּ׳. וְכֵן הוּא אֵצֶל כָּל אָדָם. וְעַל־כֵּן אַשְׁרֵי מִי שֶׁמְּכַבֵּד אֶת אִשְׁתּוֹ, שֶׁאָז כָּל הַבְּרָכוֹת שְׁרוּיוֹת בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן עֶרֶב יוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתַכְנִיס אֶת עַצְמְךָ לְגַמְרֵי בְּתוֹךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּזְכֶּה לְבָנִים, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל לְאֶחָד (שִׂיחוֹת־הַר״ן, סִימָן לד): אֱמוּנָ״ה גִּימַטְרִיָּה בָּנִי״ם, אִם תִּהְיֶה לְךָ אֱמוּנָ״ה, תִּזְכֶּה לְהוֹלִיד בָּנִי״ם.

רְאֵה שֶׁאִשְׁתְּךָ תַּדְלִיק אַרְבָּעָה גֵּרוֹת לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּלְהוֹסִיף שְׁנֵי גֵּרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּלְבַקֵּשׁ אָז הַרְבֵּה עַל יְלָדִים, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת בַּעֲבוּר בָּנִים בְּעֵת הַדְלָקַת הַגֵּרוֹת, מְאֹד רְצוּיָה וּמְקֻבֶּלֶת בַּשָּׁמַיִם.

גַּם תִּזָּהֲרוּ מְאֹד מְאֹד בְּטָהֳרַת הַמִּשְׁפָּחָה וְכוּ׳, וּבִפְרָטִיּוּת בְּעִנְיַן הַרְחָקָה וְכוּ׳ בְּעֵת הָאִסּוּר וְכוּ׳. וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יָחוּשׁ וְיִרַחֵם עֲלֵיכֶם, וִימַלֵּא אֶת מִשְׁאֲלוֹת לִבְּכֶם לְטוֹבָה, וְתוֹלִידוּ בָּנִים וּבָנוֹת חַיִּים וְקַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקצא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן עֶרֶב הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, וַיַּמְשִׁיךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם, וּכְבָר לֹא תֵּדְעוּ מְשׁוּם רָע.

נָא וְנָא לִבְדֹּק אֶת הַמְּזוּזוֹת אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, כִּי רֹב הַצָּרוֹת בְּבֵיתוֹ

שֶׁל הָאָדָם בָּאוֹת רַק כְּשֶׁהַמְּזוּזוֹת שֶׁלּוֹ פְּסוּלוֹת. וְכֵן לְדַקְדֵּק שֶׁתִּהְיֶה עַל כָּל דֶּלֶת מְזוּזָה, כִּי מְזוּזָ״ה אוֹתִיּוֹת זָז־מָוֶת (זֹהַר חֵלֶק ג׳ ש׳).

רְאוּ לִשְׁמֹר אֶת הַשַּׁבָּת, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עֲלֵיכֶם, וְכָל הַבְּרָכוֹת וְהַיְשׁוּעוֹת וְהָרְפוּאוֹת בָּאוֹת לָאָדָם בִּזְכוּת שְׁמִירַת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ.

נָא וְנָא לְהַדְלִיק אַרְבָּעָה נֵרוֹת לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּלְהוֹסִיף עוֹד שְׁנֵי נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּלְבַקֵּשׁ אָז הַרְבֵּה, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מִתְפַּלֶּלֶת אָז, מְאֹד רְצוּיָה בַּשָּׁמַיִם וּמִתְקַבֶּלֶת.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תקצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן עֶרֶב הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחַיֶּה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם, וְיָגֶרֶשׁ מִכֶּם כָּל מִינֵי רוּחוֹת רָעוֹת וְכוּ׳, וְלֹא יִשְׁלֹט עֲלֵיכֶם שׁוּם רַע, וְיִתְבַּטְּלוּ כָּל מִינֵי טֻמְאוֹת וּמַזִּיקִים מִתּוֹךְ בֵּיתְכֶם.

נָא וְנָא לְהַזָּהֵר בִּנְטִילַת יָדַיִם שַׁחֲרִית הַמַּעֲבֶרֶת רוּחַ רָעָה, וְכֵן לְהַזָּהֵר כָּל הַיּוֹם בִּנְטִילַת יָדַיִם, הֵן בְּשָׁעָה שֶׁיּוֹצְאִים לְצָרְכָיו, וְהֵן קֹדֶם הָאֲכִילָה וְכוּ׳, כִּי הָרָגִיל בִּנְטִילַת יָדַיִם, מְטַהֵר אֶת לִבּוֹ וְדַעְתּוֹ, וּמְבַטֵּל כָּל מִינֵי רוּחוֹת רָעוֹת מִמֶּנּוּ.

רְאוּ לְבַדֵּק אֶת הַמְּזוּזוֹת בְּבֵיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסֵרָה עַל אֵיזוֹ דֶּלֶת מְזוּזָה, כִּי כָּל הַצָּרוֹת בְּבֵיתוֹ שֶׁל הָאָדָם נִמְשָׁכוֹת עַל־יְדֵי מְזוּזוֹת פְּסוּלוֹת. וּמוּבָא בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ (חֵלֶק ג׳ ש׳), כִּי תֵּבַת מְזוּזַ״ת הִיא — זָ״ז מָוֶ״ת, עַל־יְדֵי מְצוַת מְזוּזָה — זָז הַמָּוֶת מֵהַבַּיִת. וְעַל־כֵּן תִּרְאוּ לְהַזָּהֵר מְאֹד מְאֹד בְּמִצְוַת מְזוּזָה.

נָא וְנָא רְאוּ לִשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ כְּהִלְכָתָהּ, כִּי כָּל הַבְּרָכוֹת

נִמְשָׁכוֹת מִשַּׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְהַשַּׁבָּת מַמְשֶׁכֶת חַיִּים גַּם בְּגַשְׁמִיּוּת וּמִכָּל שֶׁכֵּן בְּרוּחָנִיּוּת.

רְאוּ שֶׁהַבַּעַל יַנִּיחַ תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם וָיוֹם חֹק וְלֹא יַעֲבֹר (וְדַעַת לְנָבוֹן, שֶׁצְּרִיכִים לִשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד, שֶׁהַתְּפִלִּין יִהְיוּ בְּדוּקִים וּכְשֵׁרִים).

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תקצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן עֶרֶב הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְאַל תַּנִּיחַ אֶת הָעַצְבוּת וְהָעַצְלוּת שֶׁתִּשְׁלֹט עָלֶיךָ, כִּי בְּפֵרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קפט), אֲשֶׁר עִקַּר נְשִׁיכַת הַנָּחָשׁ שֶׁהוּא הַיֵּצֶר הָרָע, הוּא עַל־יְדֵי עַצְבוּת וְעַצְלוּת, וְעַל־כֵּן צְרִיכִים לִבְרֹחַ מִזֶּה כְּמוֹ שֶׁבּוֹרְחִים מֵאֵשׁ לוֹהֵט. רְאֵה לְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי הַשִּׂמְחָה מַרְחֶבֶת אֶת דַּעְתּוֹ שֶׁל הָאָדָם, וּכְשֶׁיֵּשׁ לָאָדָם הַרְחָבַת הַדַּעַת, אֲזַי מַצְלִיחַ תָּמִיד.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וָיוֹם, וּתְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה, וּתְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל לִבְּךָ וְכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְאָז תַּרְגִּישׁ אָדָם אַחֵר לְגַמְרֵי.

רְאֵה לְהִזָּהֵר מְאֹד מְאֹד לְסַיֵּם בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ עִם רַשִּׁ״י וְהַתַּרְגּוּם, וְאִם אֶפְשָׁר לִלְמֹד גַּם קְצָת רַמְבַּ״ן הַקָּדוֹשׁ וְאוֹר־חַיִּים הַקָּדוֹשׁ — מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, כִּי דִּבְרֵיהֶם נֶאֱמְרוּ וְנִכְתְּבוּ בְּרוּחַ־הַקֹּדֶשׁ גָּדוֹל, וּמַמְשִׁיכִים הֵאָרָה נוֹרָאָה וְנִפְלָאָה לְמִי שֶׁרָגִיל לִלְמֹד בָּהֶם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקצד.

בְּעֻזַּרת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן עֶרֶב הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, גֶּר לְהַצַּדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגָדֵל שִׂמְחָתִי — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, וְהַלְוַאי שֶׁתְּחַיֵּינִי וּתְשַׂמְּחֵנִי תָּמִיד בְּמִכְתָּבְךָ.

הֵן אֱמֶת עַכְשָׁו אֵין הַזְּמַן גָּרְמָא לִכְתֹּב, כִּי הַיּוֹם הַזֶּה מַלְאָכִים יֵחָפֵזוּן, מִפְּנֵי אֵימַת הַדִּין, עִם כָּל זֹאת אָמַרְתִּי לָבוֹא בְּשׁוּרוֹתַיִם אֵלּוּ לְפָנֶיךָ, אוּלַי נִתְעוֹרֵר וְנִתְחַזֵּק יַחַד. וְעַל זֶה הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל מְאֹד מְאֹד לְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וּלְקַבֵּל אֶת נְקֻדָּתוֹ, כִּי בְּכָל אֶחָד יֵשׁ נְקֻדָּה אֲשֶׁר אֵין בַּחֲבֵרוֹ (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן לא).

וִידוּעָה אִמְרַת מוֹהֲרַנַ״תְּ זַ״ל, שֶׁאָמַר פַּעַם בְּעֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים, בְּשָׁעָה שֶׁאָמְרוּ לוֹ בְּשֵׁם הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ מִבַּרְדִּיטְשׁוֹב זי״ע, שֶׁבְּעֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים גַּם הַדָּגִים שֶׁבַּיָּם רוֹעֲדִים וְזוֹחֲלִים מֵאֵימַת הַדִּין״. וְאָמַר אָז גַּם, שֶׁבְּעֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים הוֹקֵר לוֹ בַּצְּדָדִים״ (שְׁטֶעטִין אִיהֶם דִּי זַייטָען). וְאָמַר עַל זֶה מוֹהֲרַנַ״תְּ זַ״ל: כַּמָּה כְּבָר צָרִיךְ לָאָדָם לִדְקֹר, כְּשֶׁאֵינוֹ מַרְגִּישׁ אֶת הַדְּקִירוֹת (וויפל בַּדַארף שׁוין שְׁטֶעכִין וועַן מֶען שְׁפִּירְט נִישְׁט, אַז עֶס שְׁטֶעכְט), וְאֵיךְ צָרִיךְ הָאָדָם לִרְעֹד וְלִפְחֹד, כְּשֶׁאֵינוֹ רוֹעֵד וּפוֹחֵד מִיּוֹם הַדִּין.

חֶמְדַּת לִבִּי! עָלֵינוּ לְהוֹדוֹת לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל כָּל הַחֶסֶד חִנָּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שֶׁאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר הַחֶסֶד הַזֶּה עוֹלֶה עַל כָּל הַחֲסָדִים, כִּי מֶה הָיִינוּ עוֹשִׂים בִּלְא רַבֵּנוּ זַ״ל?!

רְאֵה לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וּבִפְרָטִיּוּת עַכְשָׁו שֶׁנִּכְנֶסֶת וּבָאָה קְדֻשָּׁה נוֹרָאָה כָּזוֹ, יוֹם אֶחָד בַּשָּׁנָה, שֶׁבּוֹ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מוֹחֵל עֲוֹונוֹתֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְעִצּוּמוֹ שֶׁל יוֹם מְכַפֵּר. וְעַל זֶה צְרִיכִים לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד, וְעַל־כֵּן אֵצֶל מוֹהֲרַנַ״תְּ זַ״ל הָיְתָה שׂוֹרָה שִׂמְחָה

גְּדוֹלָה בְּמוֹצָאֵי יוֹם הַכִּפּוּרִים, וְרָקְדוּ תַּלְמִידָיו עִמּוֹ כַּמָּה שָׁעוֹת. כִּי אָמַר: מִי שֶׁשָּׂמֵחַ בְּמוֹצָאֵי יוֹם הַכִּפּוּרִים, בָּזֶה מְגַלֶּה אֶת טֹהַר לִבּוֹ, שֶׁמַּאֲמִין שֶׁעִצּוּמוֹ שֶׁל יוֹם מְכַפֵּר.

יָדוּעַ אָצְלֵנוּ, שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר: הָעִנְיָן שֶׁלִּי הוּא רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּמוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל אָמַר: הָעִנְיָן שֶׁלִּי הוּא יוֹם כִּפּוּר.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יְזַכֵּנוּ לְהַכְתִּיב בִּכְתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה בְּתוֹךְ כְּלַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְנִזְכֶּה כֻּלָּנוּ לְקַבֵּל פְּנֵי מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ, אֲשֶׁר בּוֹא יָבוֹא וְיִגְאָלֵנוּ אָמֵן.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן עֶרֶב הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, גֶּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגֹדֶל שִׂמְחָתִי שֶׁזָּכִיתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, וְאֶת אֲשֶׁר אַתָּה זוֹכֶה לַחֲטֹף בְּכָל יוֹם טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי, שֶׁהֵם תּוֹרָה וּתְפִלָּה — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל. וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתָּמִיד תְּבַשֵּׂר לִי בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת כָּאֵלּוּ וּתְחַיֵּינִי.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַכְנִיס אֶת עַצְמְךָ בְּתוֹךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה, וְתִהְיֶה רָגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְסַפֵּר לוֹ הַכֹּל, כָּל מַה שֶּׁמֵּעִיק לְךָ, כִּי אֵין לְךָ עוֹד בֵּית מָנוֹס לָאָדָם יוֹתֵר טוֹב מִזֶּה.

וְרָאוּי לָנוּ לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד עַל נֹעַם חֶלְקֵנוּ, ״אֲשֶׁר בַּנַּחַל״ שָׁם חֶלְקֵנוּ וְגוֹרָלֵנוּ, שֶׁאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, הַמְלַמְּדֵנוּ עֵצוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלָאוֹת כָּאֵלּוּ, וּמֶה הָיִינוּ עוֹשִׂים בִּלְעָדֵי רַבֵּנוּ זַ״ל.

חֶמְדַּת לְבָבִי! רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ מְאֹד מְאֹד, וְאַל יִהְיוּ לְךָ שׁוּם קֻשְׁיוֹת עַל הַצַּדִּיקִים כְּלָל. וּכְבָר אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (חַיֵּי־מוֹהַר״ן, סִימָן תצג), לְעִנְיַן הַקֻּשְׁיוֹת, שֶׁדֶּרֶךְ הָעוֹלָם לְהַקְשׁוֹת קֻשְׁיוֹת הָרִבֵּה עַל הַצַּדִּיקִים, וּבִפְרָט עָלָיו, שֶׁהָיוּ מַקְשִׁים קֻשְׁיוֹת הָרִבֵּה, עָנָה וְאָמַר בְּדֶרֶךְ צַחוּת: הֲלֹא עַל־יְדֵי הַקֻּשְׁיוֹת שֶׁמַּקְשִׁים עָלֵינוּ, יֵשׁ לָנוּ פַּרְנָסָה וַעֲשִׁירוּת, כִּי הָעֲשִׁירוּת וְהַפַּרְנָסָה שֶׁל הַצַּדִּיקִים הָעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה, הוּא רַק עַל־יְדֵי קֻשְׁיוֹת; כִּי רַבּוֹתֵינוּ, זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה, אָמְרוּ (מִשְׁלֵי ג, טז): ״אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ, בְּשְׂמֹאלָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד״, וְהִקְשׁוּ: בִּימִינָהּ אֹרֶךְ יָמִים אֵיפָא, עֹשֶׁר וְכָבוֹד לֵיפָא? וְהֵשִׁיבוּ: כָּל שֶׁכֵּן עֹשֶׁר וְכָבוֹד; נִמְצָא שֶׁעַל־יְדֵי הַקֻּשְׁיָה דַּיְקָא נִמְשָׁךְ הָעֹשֶׁר וְהַכָּבוֹד לְהַצַּדִּיקִים הַמַּאֲמִינִים בַּתּוֹרָה לִשְׁמָהּ, כִּי אִם לֹא הָיוּ רַבּוֹתֵינוּ, זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה, מַקְשִׁים קוּשְׁיָה זוֹ, לֹא הָיָה שׁוּם עֹשֶׁר וְכָבוֹד לְהַצַּדִּיקִים, כִּפְשׁוּטוֹ שֶׁל מִקְרָא, שֶׁנִּרְאֶה שֶׁבִּימִינָהּ הוּא רַק אֹרֶךְ יָמִים, אֲבָל עַל־יְדֵי הַקּוּשְׁיָה שֶׁהִקְשׁוּ: אֹרֶךְ יָמִים אֵיפָא עֹשֶׁר וְכָבוֹד לֵיפָא, עַל־יְדֵי־זֶה נִמְשָׁךְ הָעֹשֶׁר וְהַכָּבוֹד לְהַצַּדִּיקִים, כְּמוֹ שֶׁתִּרְצוּ שָׁם: כָּל שֶׁכֵּן עֹשֶׁר וְכָבוֹד. נִמְצָא, שֶׁעַל־יְדֵי הַקֻּשְׁיוֹת דַּיְקָא יֵשׁ לְהַצַּדִּיקִים פַּרְנָסָה; כִּי עִקַּר הָעֹשֶׁר וְהַכָּבוֹד לְהַצַּדִּיקִים, עַל־יְדֵי קֻשְׁיוֹת.

וְאַף־עַל־פִּי שֶׁדְּבָרִים אֵלּוּ אָמַר בְּדֶרֶךְ צַחוּת, שֶׁקּוֹרִין וֶוערְטֶל, אֲבָל בֶּאֱמֶת דְּבָרִים בְּגוֹ. וְיֵשׁ בְּעִנְיָן זֶה עֲמֻקוּת גְּדוֹלָה וְסוֹד עָמֹק מְאֹד, כִּי כָּל הַדְּבָרִים שֶׁלּוֹ, אֲפִלּוּ דִּבְרֵי צַחוּת שֶׁלּוֹ שֶׁאוֹמֵר, שֶׁקּוֹרִין וֶוערְטֶל, יֵשׁ בְּכֻלָּם סוֹדוֹת עֲצוּמִים נוֹרָאִים וַעֲמֻקִּים מְאֹד. וַאֲפִלּוּ אָדָם פָּשׁוּט, שֶׁיֵּשׁ לוֹ שֵׂכֶל אֲמִתִּי קְצָת, יָכוֹל לְהָבִין בָּהֶם קְצָת רְמָזִים נִפְלָאִים וְנוֹרָאִים.

אַשְׁרֵנוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ, שֶׁאָנוּ יוֹדְעִים מִסּוֹדוֹת נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים כָּאֵלּוּ, מִי הֶאֱמִין שֶׁבַּדּוֹר הַזֶּה נִזְכֶּה לְהִתְקָרֵב אֶל קְדֻשָּׁה כָּזוֹ — אַשְׁרֵינוּ!

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן עֶרֶב הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, גֶּר לְהַצַּדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגָדֵל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, כִּי כָּל מִכְתָּב מִמְּךָ מַמָּשׁ מְחַיֵּינִי, וּמַכְנִיס בִּי רוּחַ שִׂמְחָה וְתִקְוָה לִרְאוֹת שֶׁעֲדַיִן אֵינוֹ לָרִיק יְגִיעִי, שֶׁאֲנִי מִתְיַגֵּעַ לְהָקִים תַּלְמִידִים טוֹבִים, וּלְהַחְדִּיר בָּהֶם אֶת לִמּוּדוֹ הַטּוֹב שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל.

נָא וְנָא רְאֵה לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא יְסוֹד וְעִקַּר הַכֹּל, וְעַל־יְדֵי שִׂמְחָה מִתְרַחֲבִים הַמּוֹחִין, וְזוֹכִים לִהְיוֹת דְּבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ בִּדְבֵקוּת אֱמֶת, אַשְׁרֵי מִי שֶׁשָּׂמֵחַ תָּמִיד, שֶׁאָז מַצְלִיחַ — בֵּין בְּרוּחָנִי וּבֵין בְּגַשְׁמִי.

חֶמְדַּת לִבִּי! בְּיוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה אֵין אֲנִי יָכוֹל לִשְׁכֹּחַ אוֹתְךָ, כִּי אַתָּה חָקוּק בְּתוֹךְ פְּנִימִיּוּת לִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ. וּכְלָל זֶה תִּנָּקֵט בְּיָדְךָ — כָּל זְמַן שֶׁתְּדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, יֵשׁ לְךָ תִּקְוָה לְתַקֵּן הַכֹּל, כִּי הַדִּבּוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ מְקַשֵּׁר אֶת הָאָדָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעוֹשֶׂה לְעַצְמוֹ צִנּוֹר, אֲשֶׁר דֶּרֶךְ שָׁם נִמְשָׁכִים אֵלָיו חַיִּים, וְשֶׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה.

חֶמְדַּת לִבִּי! הַדְבֵּק אֶת עַצְמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתֵדַע שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מָלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְהַכֹּל לַכֹּל אֱלִקוּת גָּמוּר הוּא. וּכְפִי שֶׁהָאָדָם מַכְנִיס יְדִיעָה זוֹ בְּדַעְתּוֹ, כֵּן זוֹכֶה לְהִתְעַלּוֹת בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה, אַשְׁרֵי לוֹ!

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י תקצז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן עֶרֶב הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמֵּךְ.

הִנֵּה עָלַיִךְ לָדַעַת, כִּי הַמִּצְוֹות שֶׁבֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ וְהַמִּצְוֹות שֶׁבֵּין אָדָם לַמָּקוֹם הֵם דָּבָר אֶחָד, וּבְנֵי־אָדָם טוֹעִים וּמַפְרִידִים בֵּינֵיהֶם, כְּשֵׁם שֶׁבָּאִים לְיוֹם הַכִּפּוּרִים לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ מְחִילָה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה עַל מַעֲשָׂיו הָרָעִים וּלְהִתְחָרֵט עֲלֵיהֶם, כְּמוֹ־כֵן צְרִיכִים לָבוֹא אֶל חֲבֵרוֹ, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ עַל שֶׁפָּגַם בּוֹ, וְלֹא נִמְחָל לָאָדָם רַק כְּשֶׁמְּבַקֵּשׁ מְחִילָה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ.

וּבֶאֱמֶת כְּשֶׁאָדָם מַכְנִיס בְּדַעְתּוֹ אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיוֹדֵעַ וָעֵד, אֲשֶׁר הַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא, אָז תָּמִיד הוּא בָּא אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְנִכְלָל בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ הָאָרַת זִיו שְׁכִינַת עֻזּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמִמֵּילָא מִתְבַּטֵּלֶת אֶצְלוֹ כָּל הַקְּנָאָה שֶׁיֵּשׁ לוֹ עַל חֲבֵרוֹ; כִּי כְּשֶׁיֵּשׁ לָאָדָם אֱמוּנָה אֲמִתִּית, שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אָז לֹא שַׂיָּךְ שׁוּם קְנָאָה וְשִׂנְאָה עַל חֲבֵרוֹ; כִּי מַה שַּׂיָּךְ לְקַנֵּא, כְּשֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה תָּלוּי בָּזֶה; אֵין עוֹד שִׂמְחָה כְּשִׂמְחַת הַדְּבֵקוּת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא, וְהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁאָז הוּא תָּמִיד שָׂשׂ וְשָׂמֵחַ עַל עֲרֵבוּת נַעַם זִיו חֶלְקוֹ וְאוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵינוֹ מְקַנֵּא שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תקצח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן עֶרֶב הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח.

הִנֵּה בְּעֶרֶב הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה, אֲשֶׁר מַלְאָכִים יֵחָפְזוּן מֵאֵימַת יוֹם הַדִּין, לָקַחְתִּי לְעַצְמִי קְצָת זְמַן לָרוּץ אֵלֶיךָ בְּשׁוּרוֹתַיִם אֵלּוּ, מֵרֹב תְּשׁוּקַת לְבָבִי לְהִתְקַשֵּׁר עִמְּךָ רוּחִי בְּרוּחֲךָ, מִגֹּדֶל אַהֲבָתִי וְשִׂמְחָתִי, שֶׁאַתָּה זוֹכֶה וּמְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים בַּהֲפָצַת מֵימֵי הַחָכְמָה חוּצָה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה; כִּי בֶּאֱמֶת כְּפִי שֶׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, קַטְנוּת וַחֲלִישׁוּת הַדַּעַת וְכוּ׳, וְכָל אֶחָד נוֹפֵל בְּמָקוֹם שֶׁנּוֹפֵל וְכוּ׳, וּכְשֶׁבָּאִים לְחַזְּקוֹ וּלְאַמְּצוֹ וּלְעוֹרְרוֹ, שֶׁיִּזְכֶּה לִהְיוֹת דָּבוּק בְּחַי הַחַיִּים — אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי יָמֵינוּ כְּצֵל עוֹבֵר, וְהַכֹּל כְּעָנָן פּוֹרֵחַ, הִנֵּה אֲנַחְנוּ כָּאן, וּמִי יוֹדֵעַ הֵיכָן נִהְיֶה מָחָר; וּבָזֶה שֶׁאָנוּ זוֹכִים וּמְזַכִּים אֶת אֲחֵרִים בְּאוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל, בָּזֶה נִזְכֶּה שֶׁגַּם אֲנַחְנוּ יִהְיֶה לָנוּ תִּקּוּן עַל הֶעָבָר שֶׁלָּנוּ.

נָא וְנָא, אָחִי הַיָּקָר! רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם לְהַמְשִׁיךְ בַּעֲבוֹדָה הַקְּדוֹשָׁה הַזּוֹ שֶׁל הֲפָצַת מַעְיְנוֹת הַחָכְמָה חוּצָה, אֲשֶׁר אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר מַעֲלָתָהּ.

אַשְׁרֵנוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ, וּמַה נָּעִים גּוֹרָלֵנוּ, וּמַה יָּפָה יְרֻשָּׁתֵנוּ, שֶׁאָנוּ זוֹכִים לֵידַע מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כָּזֶה, וְאָנוּ זוֹכִים לְשַׁמְּשׁוֹ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חִנָּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

נָא וְנָא רְאֵה לֶאֱחֹז אֶת עַצְמְךָ בְּרַבֵּנוּ זַ״ל, וּתְקַבֵּל עַל עַצְמְךָ לְשַׁמְּשׁוֹ כָּל הַשָּׁנָה בִּמְסִירוּת נֶפֶשׁ, וְתִרְאֶה לְהָפִיץ אֶת אוֹרוֹ וְדַעְתּוֹ, עַל־יְדֵי הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם תַּמְצִית דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל. וּבִזְכוּת זֶה שֶׁנַּכְנִיס בַּאֲחֵרִים הִרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה, נִזְכֶּה גַּם אֲנַחְנוּ בְּהִרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִמְחֹל לָנוּ עַל עֲוֹנוֹתֵינוּ וּפְגָמֵינוּ הַמְרֻבִּים, וְנִזְכֶּה לְתִקּוּן נִצְחִי.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תקצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר ! לְבַדֵּק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלְּךָ, וְתִזָּהֵר לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם אֶת הַתְּפִלִּין, כִּי הַתְּפִלִּין מַמְשִׁיכִים חַיִּים וְשִׂמְחָה לָאָדָם.

וּמַה טּוֹב וּמַה נָּעִים אִם תִּזְכֶּה לְבַדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת אוֹ לֹא, כִּי רֹב הַצָּרוֹת בַּבַּיִת נִמְשָׁכוֹת כְּשֶׁהַמְּזוּזוֹת אֵינָן כְּשֵׁרוֹת.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יְזַמִּין לְךָ אֶת בַּת זוּגְךָ, וְתִזְכֶּה לְהִתְחַתֵּן בְּקָרוֹב, הָעִקָּר אַל תִּבְחַר כָּל־כָּךְ וְכוּ׳, רַק אֶת הַזִּוּוּג הָרִאשׁוֹן שֶׁיְּזַמִּינוּ לְךָ מֵעַכְשָׁו תֵּכֶף־וּמִיָּד תִּקַּח, וְאָז תִּרְאֶה נִסִּים וְנִפְלָאוֹת שֶׁיֵּעָשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ מָלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל וְהוּא שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תר.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יְבָרֵךְ אֶת כָּל מִשְׁפַּחְתְּכֶם וְאֶת כָּל הַשֵּׁמוֹת שֶׁכָּתַבְתְּ וְהִזְכַּרְתְּ אוֹתָם לְטוֹבָה, וְיִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מִתְפַּלֵּל עַל

כָּל הַמִּשְׁפָּחָה, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יְמַשֵּׁיךְ עֲלֵיכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה וּפַרְנָסָה בְּנָקֵל, וּבְרִיאוּת הַגּוּף, וּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה.

נָא וְנָא רְאִי לְעוֹרֵר אֶת כָּל הָאֲנָשִׁים שֶׁהִזְכַּרְתְּ, שֶׁיִּבְדְּקוּ אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתָם, כִּי רֹב הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים שֶׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם, הֵן מֵחֲמַת שֶׁאֵין הַמְּזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת. גַּם לְעוֹרֵר אוֹתָם עַל שְׁמִירַת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, כִּי כָּל הַבְּרָכוֹת בָּאוֹת לָאָדָם בִּשְׁבִיל וּבִזְכוּת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, כִּי הַשַּׁבָּת הִיא מְבָרֶכֶת אֶת שֵׁשֶׁת הַיָּמִים, וְעַל־כֵּן אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לִשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז טוֹב לוֹ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י״ תרא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרֵךְ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עָלַיִךְ מֵעִנְיַן מְצִיאַת בֶּן זוּגֵךְ.

נָא וְנָא רְאִי לִשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עָלַיִךְ.

מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, אִם תִּבְדְּקִי אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתֵךְ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, כִּי רֹב הַצָּרוֹת לָאָדָם בָּזֶה הָעוֹלָם — כְּשֶׁאֵין הַמְּזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת.

רְאִי לִשְׁמֹר מְאֹד עַל כַּשְׁרוּת הַמַּאֲכָלִים, וְלֶאֱכֹל רַק מַאֲכָלִים כְּשֵׁרוֹת. גַּם רְאִי לִשְׁמֹר אֶת הַשַּׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עָלַיִךְ, וְכָל הַהַצְלָחָה שֶׁל הָאָדָם בְּגַשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת נִמְשֶׁכֶת בִּזְכוּת שְׁמִירַת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַזְמִין לָךְ אֶת בֶּן זוּגֵךְ הָאֲמִתִּי עוֹד בְּשָׁנָה זוֹ, וְתִזְכִּי לְהִתְחַתֵּן וְלִבְנוֹת בַּיִת נֶאֱמָן בְּיִשְׂרָאֵל, הָעִקָּר אַל תִּבְחֲרִי כָּל־כָּךְ,

רַק הַבֵּן זוּג הָרִאשׁוֹן שֶׁיַּצִּיעוּ לָךְ מֵעַכְשָׁו, תֵּכֶף־וּמִיָּד תִּקְחִי וְתִתְחַתְּנִי לְסִימָן טוֹב וּלְמַזָּל טוֹב.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תרב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, נֵר לְהַצַּדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה ... גֵּרוּ יָאִיר וְיִזְרַח.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּרְאֶה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תִּהְיֶה קָטָן בְּעֵינֶיךָ, אֶלָּא תַּמְשִׁיךְ לִתֵּן שִׁעוּרִים לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, תַּלְמִידֵי ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״ — הֵן בִּירוּשָׁלַיִם וְהֵן בִּבְנֵי־בְּרַק וְהֵן בִּצְפַת, וּמִדֵּי פַּעַם בְּפַעַם תִּרְאֶה לִנְסֹעַ שָׁם לְעוֹרְרָם וּלְחַזְּקָם וּלְאַמְּצָם, כִּי תְּהִלָּה לָאֵל, יֵשׁ לְךָ דִּבּוּרִים יְקָרִים, וְאַתָּה יָכוֹל לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ וְאֶת אֲחֵרִים.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי בָּזֶה שֶׁתְּדַבֵּר עִם אֲחֵרִים, בָּזֶה תִּתְעוֹרֵר גַּם אַתָּה, כִּי הַדִּבּוּר יֵשׁ לוֹ כֹּחַ גָּדוֹל לְעוֹרֵר אֶת הָאָדָם, וּכְשֶׁיֵּשׁ אוֹר יָשָׁר — נַעֲשֶׂה גַּם אוֹר חוֹזֵר.

חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁזִּכִּיתָם לַעֲשׂוֹת הַשָּׁנָה גַּם־כֵּן קִבּוּץ עַל שֵׁם רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר בְּוַדַּאי הָיָה שָׁם רַבֵּנוּ זַ״ל, וּבְוַדַּאי הִמְשִׁיךְ לָכֶם אֶת תְּקוּנָיו הַנִּפְלָאִים, כִּי בְּכָל מָקוֹם שֶׁמִּתְקַבְּצִים אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, שָׁם מַמְשִׁיכִים אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל, וְזוֹכִים לְהַגִּיעַ לְהַתְּקוּן.

נָא וְנָא רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּעַזּוּת וּבְעַקְשָׁנוּת דִּקְדֻשָּׁה, לֹא לְהִתְפַּעֵל מִשּׁוּם בְּרִיָּה — לֹא מִבַּיִת וְלֹא מִבַּחוּץ, וְתִתְדַּבֵּר עִם כָּל הַבָּא אֵלֶיךָ בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בִּמְסִירוּת נֶפֶשׁ הֲכִי גְּדוֹלָה, וְאָז תִּרְאֶה נוֹרָאוֹת וְנִפְלָאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

נָא וְנָא תַּאֲמִין, שֶׁיֵּשׁ בְּךָ כֹּחוֹת לְדַבֵּר עִם אֲחֵרִים, וְאַל תִּהְיֶה

קָטָן בְּעֵינֶיךָ כְּלָל, וַאֲפִלּוּ שֶׁלִּפְעָמִים אַתָּה מַרְגִּישׁ שֶׁאַתָּה רָחוֹק וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת כְּבָר אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (חַיֵּי־מוֹהַר״ן, סִימָן שח): עֵץ קָטָן יָכוֹל לְהַדְלִיק עֵץ גָּדוֹל.

חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁקִּבַּלְתָּ מֵאִתָּנוּ דִּבּוּרִים זֶה יָמִים וְשָׁנִים, וְכֵן עָסַקְתָּ בְּסִפְרֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, אֲשֶׁר בְּוַדַּאי יֵשׁ שָׁם דִּבּוּרִים לְהַחֲיוֹת נֶפֶשׁ כָּל חַי, אַשְׁרֵי הַמַּתְמִיד בָּהֶם, וּמְדַבֵּר עִם אֲחֵרִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאַת הַגּוּף, וְרַגְלַיִךְ יִתְרַפְּאוּ לְמַמְרֵי.

נָא וְנָא לְהַדְלִיק לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ אַרְבָּעָה נֵרוֹת, וּלְהוֹסִיף עוֹד שְׁנֵי נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּלְבַקֵּשׁ אָז הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מִתְפַּלֶּלֶת לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, מְאֹד יְקָרָה וַחֲבִיבָה, עַל־כֵּן תְּבַקְּשִׁי אָז הַרְבֵּה עַל רְפוּאַת רַגְלַיִךְ, וְגַם עַל הַצְלָחַת הַיְלָדִים שֶׁלָּךְ.

נָא וְנָא רְאִי לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא רְפוּאָה לַכֹּל — בְּגַשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תרד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עָלֶיךָ לָדַעַת, אֲשֶׁר אֵין דָּבָר יוֹתֵר גָּדוֹל מֵהַפָּצָה, כִּי עַל־יְדֵי־זֶה מְקָרְבִים נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. בְּכָל יוֹם וָיוֹם אֲנִי מְקַבֵּל מִכְתָּבִים — גֵּזֶמָאוֹת, שֶׁכְּבָר אֵינִי יָכוֹל לַעֲנוֹת עַל כֻּלָּם, וּבָהֶם כּוֹתְבִים לִי — אֵיךְ זָכוּ לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה? עַל־יְדֵי הַחוֹבְרוֹת וְהַקּוּנְטְרֵסִים הָאֵלּוּ. וְלָכֵן מַעֲלַת הַהַפָּצָה אֵין לְתָאֵר כְּלָל.

וְזֹאת תֵּדַע, אֲשֶׁר כָּל קוּנְטְרֵס יֵשׁ לוֹ הַכְתֶּבֶת שֶׁלּוֹ, וּלְבַסּוֹף כָּל עַם יִשְׂרָאֵל יִתְקָרְבוּ אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְתִהְיֶה אַהֲבָה בֵּין כְּלַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְיִחְיוּ כֻּלָּם בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה מְאֹד, זוֹ הַשְׁאִיפָה שֶׁלִּי — שֶׁתִּהְיֶה אַחְדוּת וְאַהֲבָה בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

נָא וְנָא רְאֵה לִהְיוֹת וַתָּרָן בַּבַּיִת, וְתִקָּנֶה לְעַצְמְךָ מִדַּת הַסַּבְלָנוּת, אֲשֶׁר רַק בָּךְ מַצְלִיחִים בְּשָׁלוֹם־בַּיִת. עַל־כֵּן הֱיֵה חָכָם וְאַל תִּהְיֶה צוֹדֵק, וְאָז תִּזְכּוּ לְהַשְׁרַאַת הַשְּׁכִינָה בַּבַּיִת, וְהַיְלָדִים יִגְדְּלוּ בְּרִיאִים בְּנַפְשָׁם וּבְגוּפָם, כִּי בַּאֲשֶׁר הַשָּׁלוֹם וְאַהֲבָה שׁוֹרִים בַּבַּיִת, זוֹכִים לְהַצְלָחָה בְּכָל הָעִנְיָנִים.

רַבֵּנוּ ז״ל אוֹמֵר, שֶׁהַגֵּיהִנּוֹם וְהַגַּן־עֵדֶן הֵם פֹּה בָּזֶה הָעוֹלָם, מִי שֶׁבַּר דַּעַת, הוּא עוֹשֶׂה מֵהַחַיִּים גַּן־עֵדֶן, אַךְ הַשּׁוֹטֶה — עוֹשֶׂה מֵחַיָּיו גֵּיהִנּוֹם, אֲשֶׁר אֵין לְךָ מָר וּמָרוֹר מִזֶּה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיֶּה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ.

זֹאת תֵּדְעִי, אֲשֶׁר יְלָדִים שׁוֹבָבִים — זֶה טִבְעָם הַבָּרִיא, וְזֶה מוֹרֶה עַל פִּקְחוּת, וְאוֹי וַאֲבוֹי אִם הַיְלָדִים יוֹשְׁבִים בְּשֶׁקֶט, וְאֵינָם עוֹשִׂים מְאוּמָה. עַל־כֵּן רְאִי לְהָנוֹת מֵהַמַּתָּנוֹת הַיְקָרוֹת שֶׁחָנַן אֶתְכֶם הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ. אָסוּר לְצַעֵר וּלְהִתְפָּרֵץ עַל הַיְלָדִים וְלֹא לְהַכּוֹתָם, חַס וְשָׁלוֹם. וּבְדֶרֶךְ אַהֲבָה פּוֹעֲלִים אֶצְלָם הַרְבֵּה יוֹתֵר.

רַבֵּנוּ זַ״ל הִקְפִּיד מְאֹד שֶׁלֹּא לְהַכּוֹת אֶת הַיְלָדִים, אַךְ גַּם אָמַר, שֶׁלֹּא לְנַשֵּׁק אֶת הַיְלָדִים. וְאָמְרוּ עַל זֶה אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהָא בְּהָא תַּלְיָא, אִם לֹא מַרְעִיפִים עֲלֵיהֶם אַהֲבָה יֶתֶר עַל הַמִּדָּה, אֲזַי אֵינָם נַעֲשִׂים שׁוֹבָבִים כָּל־כָּךְ, וּמִמֵּילָא אֵין צְרִיכִים לְהַכּוֹתָם וְכוּ׳, וְאִם־כֵּן אֵין מַכִּים יְלָדִים וְאֵין מְנַשְּׁקִים אוֹתָם יֶתֶר עַל הַמִּדָּה, צְרִיכִים לִתֵּן לָהֶם אֶת הַהִזְדַּמְּנוּת לִהְיוֹת עַצְמָאִיִּים, אַךְ הָעִקָּר לִתֵּן לָהֶם חֹם וּתְשׁוּמֶת־לֵב רַבָּה, וְלִהְיוֹת סַבְלָנִיִּים כְּלַפֵּיהֶם.

אוֹדוֹת וְכוּ׳, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר שֶׁיִּהְיֶה לָכֶם פַּרְנָסָה בְּשֶׁפַע וּבְנָקֶל, וְדִירָה מִשֶּׁלָּכֶם, אֲשֶׁר עִקַּר הַשִּׂמְחָה לָאָדָם בְּשָׁעָה שֶׁדָּר בְּתוֹךְ שֶׁלּוֹ (יְרוּשַׁלְמִי מוֹעֵד קָטָן, דַּף ט׃).

רְאוּ לְהִתְפַּלֵּל בַּעֲבוּרִי, אֲשֶׁר כָּל תְּפִלָּה וְכָל תְּחִנָּה וְכָל דִּמְעָה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְלַקְּטָן יַחַד, וְזֶה יַעֲזֹר לִי, שֶׁאוּכַל כְּבָר לָצֵאת מֵהַגָּלוּת הַמָּרָה הַזּוֹ.

מוּבָא בְּשֵׁם צַדִּיקִים, שֶׁאִשָּׁה מְעֻבֶּרֶת הַמַּקְפֶּדֶת לִטֹּל יָדַיִם לִסְעֻדַּת מְלַוֶּה־מַלְכָּה — תֵּלֵד בְּנָקֶל. עַל־כֵּן רְאִי לְהַקְפִּיד עַל דָּבָר

זֶה, וְכֵן רְאִי לוֹמַר שְׁמוֹת הַצַּדִּיקִים, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר אֶצְלְךָ בְּנָקֵל וְכָשׁוּרָה.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תרו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמָּלֵא מְרִירוּת.

רְאֵה גַּם רְאֵה, אֲהוּבִי, יַקִּירִי, מֶה עָבַר עָלֶיךָ וּמָה עוֹבֵר עָלֶיךָ, וְהַכֹּל מִפְּנֵי שֶׁעָזַבְתָּ אֶת הַצַּדִּיק, אִם הָיָה לְךָ דַּעַת וָשֵׂכֶל, וְהָיִיתָ מַשְׁלִיךְ אֶת הַשְּׁטִיּוֹת שֶׁלְּךָ, הָיִיתָ מִזְמָן יְהוּדִי כָּשֵׁר, אַךְ לְדַאֲבוֹנֵנוּ הָרַב, לֹא הָיִיתָ בַּר דַּעַת, וְהָלַכְתָּ שׁוֹלָל וְכוּ׳. לָכֵן אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ בִּמְאֹד, הַתְחֵל עַכְשָׁו לְהִתְבּוֹדֵד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, ׳תִּגְנֹב׳ חָמֵשׁ דַּקּוֹת וּתְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתֵדַע, שֶׁכָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא — זוֹ הַצְלָחָה נִצְחִית, הַצְלָחָה כָּזוֹ שֶׁאֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

וַאֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ מְאֹד, שֶׁתַּנִּיחַ תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם וָיוֹם, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (מְנָחוֹת מד.): כָּל הַמַּנִּיחַ תְּפִלִּין — זוֹכֶה לְחַיִּים; וּרְאֵה אִם הַתְּפִלִּין שֶׁלְּךָ אֵינָן פְּסוּלוֹת, כִּי כָּל הַסֵּבֶל שֶׁסָּבַלְתָּ זֶה רַק מִפְּנֵי שֶׁאֵין אַתָּה מַנִּיחַ תְּפִלִּין, וְהַתְּפִלִּין שֶׁלְּךָ צְרִיכוֹת בְּדִיקָה.

גַּם רְאֵה לִהְיוֹת עַקְשָׁן לְהִתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם הַשָּׁלֹשׁ תְּפִלוֹת: שַׁחֲרִית, מִנְחָה, עַרְבִית, בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת דַּיְקָא, וַאֲפִלּוּ שֶׁזֶּה בָּא לְךָ קָשֶׁה, אַךְ תִּמְשֹׁךְ אֶת גּוּפְךָ לְתוֹךְ בֵּית־הַכְּנֶסֶת, לִפְנֵי שֶׁיִּסְחֲבוּ אֶת גּוּפְךָ לַקֶּבֶר.

וְעַל כֻּלָּם — תִּהְיֶה שָׂמֵחַ בִּמְאֹד מְאֹד, וְתִרְקֹד בְּכָל יוֹם שֶׁאַתָּה יוֹדֵעַ מֵרַבִּי כָּזֶה, הַמְגַלֶּה לְךָ עֵצוֹת כָּאֵלּוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ. וְאִם תִּהְיֶה לְךָ זְכוּת, תִּלְמַד בְּכָל יוֹם מִקְרָא — חֻמָּשׁ וְרַשִׁ״י

עִם הַתַּרְגּוּם. מִשְׁנָה — תִּגְרֹס כַּמָּה פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת. וְעַל כֻּלָּם — גְּמָרָא, דַּף גְּמָרָא לְיוֹם — זוֹ הַצְּלָחַת הַנֶּפֶשׁ, וְכֵן תִּלְמַד הֲלָכָה, כְּדֵי שֶׁתֵּדַע אֵיךְ לְהִתְנַהֵג.

הֵן אֱמֶת שֶׁרַחֲמָנוּת גְּדוֹלָה עָלֶיךָ, עָבְרוּ עָלֶיךָ מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים, נָפַלְתָּ בַּפַּח, נָפַלְתָּ בְּחוֹבוֹת, בְּצָרוֹת וּבְיִסּוּרִים, הֵכִּיתָ מַכּוֹת, וְאַתָּה נִמְצָא בְּעוֹלַם הַדִּמְיוֹן, עוֹלַם הַתֹּהוּ. בְּכֵן, חֲזֹר בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְאָז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עָלֶיךָ לִהְיוֹת שָׂמֵחַ בְּמְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁר זָכִינוּ לְהִתְקָרֵב לְצַדִּיק קָדוֹשׁ כָּזֶה, שֶׁיָּכוֹל לְחַזֵּק אוֹתָנוּ, לְעוֹדֵד אוֹתָנוּ וּלְשַׂמֵּחַ אוֹתָנוּ, אֲשֶׁר זוֹ הַשִּׂמְחָה הֲכִי גְּדוֹלָה. וְרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר לַאֲנָשַׁי שְׁלוֹמֵנוּ (שִׂיחוֹת־הָרַ״ן, סִימָן קעז): אַתֶּם צְרִיכִים לְשַׂמֵּחַ בְּמְאֹד מְאֹד, שֶׁיֵּשׁ לָכֶם רַבִּי כָּזֶה. וְאִם אֵינֶנּוּ שְׂמֵחִים, סִימָן שֶׁאֵינֶנּוּ מְקָרְבִים לְרַבֵּנוּ זַ״ל.

וְלָכֵן רְאֵה אַתָּה לִהְיוֹת שָׂמֵחַ בְּמְאֹד מְאֹד, וּבְפָרָט שֶׁנָּתַן לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מַתָּנָה — אִשָּׁה יְקָרָה וִילָדִי חֶמֶד, וְאַל תִּדְאַג, תִּהְיֶה לְךָ גַּם פַּרְנָסָה. אַךְ הָעִקָּר שֶׁתִּהְיֶה שָׂמֵחַ, וְהַשִּׂמְחָה תַּרְחִיב לְךָ אֶת הַמֹּחַ וְהַדַּעַת.

נָא וְנָא הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּכָל יוֹם עַל־כָּל־פָּנִים חָמֵשׁ דַּקּוֹת, וּתְבַקֵּשׁ בְּחָמֵשׁ דַּקּוֹת אֵלּוּ רַק עַל פַּרְנָסָה, וְאַחַר עוֹד כַּמָּה שָׁעוֹת 'תִּגְנֹב' עוֹד חָמֵשׁ דַּקּוֹת, וּתְבַקֵּשׁ אָז עַל רוּחָנִיּוּת כָּל מַה שֶּׁאַתָּה צָרִיךְ. וְכֵן מִפַּעַם לְפַעַם 'תִּגְנֹב' חָמֵשׁ דַּקּוֹת,

וְתִתְפַּלֵּל אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּי אֵינְךָ יָכוֹל לְתָאֵר מַה זֶּה חָמֵשׁ דַּקּוֹת לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

וְעַל כֻּלָּם — רְאֵה לְהִצְטָרֵף לְלִמּוּד דַּף הַיּוֹמִי, לִלְמֹד בְּכָל יוֹם דַּף גְּמָרָא, אֲשֶׁר זוֹ מַתָּנָה מִן הַשָּׁמַיִם; כְּשֶׁיְּהוּדִי זוֹכֶה לִלְמֹד בְּכָל יוֹם דַּף גְּמָרָא, זֶה מְטַהֵר לוֹ אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה.

וַאֲנִי מְקַוֶּה מְאֹד לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁנִּתְרָאֶה בְּקָרוֹב.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַרְבֵּה הִתְחַזְּקוּת, כָּל יוֹם וָיוֹם צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק מֵחָדָשׁ. וּבִפְרָט לִפְנֵי כָּל תְּפִלָּה: שַׁחֲרִית, מִנְחָה, עַרְבִית, צְרִיכִים הִתְחַזְּקוּת חֲדָשָׁה, וּמַדּוּעַ? כִּי תְּפִלָּה זוֹ אֱמוּנָה, וְעַל אֱמוּנָה צְרִיכִים חִזּוּק בְּכָל פַּעַם מֵחָדָשׁ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (אֵיכָה ג, כג): ״חֲדָשִׁים לַבְּקָרִים רַבָּה אֱמוּנָתֶךָ״, אִם רוֹצִים הַרְבֵּה אֱמוּנָה — צְרִיכִים לְהִתְחַדֵּשׁ בְּכָל בֹּקֶר וָבֹקֶר.

וְלָכֵן שָׁלֹשׁ פְּעָמִים חַזַ״ק עוֹלֶה גִּימַטְרִיָּה מֹשֶׁ״ה. מֹשֶׁה רַבֵּנוּ אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן כו), נִמְצָא אֵצֶל כָּל יְהוּדִי, וּמְעוֹרֵר אוֹתוֹ לְקַיֵּם אֶת הַמִּצְווֹת, וְלָכֵן מֹשֶׁ״ה עוֹלֶה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים חַזַ״ק, כִּי שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּיּוֹם מְחַזֵּק אוֹתָנוּ — לִפְנֵי שַׁחֲרִית, לִפְנֵי מִנְחָה, לִפְנֵי עַרְבִית, שֶׁנִּהְיֶה חֲזָקִים בִּתְפִלָּה. וּכְשֶׁאָדָם חָזָק בִּתְפִלָּה, פְּתוּחִים לְפָנָיו כָּל הַשָּׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם.

וְלָכֵן אַל תִּהְיֶה בַּטְלָן! קַח עַצְמְךָ בַּיָּדַיִם, וְתִהְיֶה רַק בְּשִׂמְחָה, וְתִרְאֶה אֶת הַנַּחַת־רוּחַ שֶׁתִּגְרֹם לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְגַם לְךָ יִהְיֶה

טוֹב וְגַם לִילָדֶיךָ. צֵא מֵעַצְמְךָ וְתִהְיֶה שָׂמֵחַ. וַאֲנִי מְקַוֶּה מְאֹד לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁבְּקָרוֹב מְאֹד תּוּכַל לָלֶכֶת וּלְהִבָּחֵן עַל ד׳ חֶלְקֵי שֻׁלְחָן עָרוּךְ וּלְקַבֵּל הוֹרָאָה, וְנִשְׁמַע אֶצְלְךָ תָּמִיד בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת.

הַמְאַחֵל לְךָ וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנַּעֲלֶה ... נֵרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בִּמְאֹד מְאֹד, וּלְבַל תִּפֹּל בְּיֵאוּשׁ וּבְדִכָּאוֹן כְּרֶגַע. עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא נִמְצָא אִתְּךָ, עִמְּךָ וְאֶצְלְךָ, וְהֵיכָן שֶׁאַתָּה הוֹלֵךְ — הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עִמְּךָ.

הַרְגֵּל עַצְמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּבְוַדַּאי יַעֲזֹר לְךָ וִימַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ. וּבִפְרָט בְּעִנְיַן מְצִיאַת הַזִּוּוּג, אֲקַוֶּה מְאֹד שֶׁתִּזְכֶּה לִישׁוּעָה, כִּי יְשׁוּעַת ה׳ כְּהֶרֶף עַיִן.

רְאֵה לְקַבֵּל עַל עַצְמְךָ כָּל יוֹם לִלְמֹד חֲמֵשׁ וְרַשׁ״י עִם הַתַּרְגּוּם, כִּי זוֹ הַצְלָחַת הָאָדָם, וּבְנֵי אָדָם מְזַלְזְלִים בָּזֶה מְאֹד. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (בְּרָכוֹת ח:): כָּל הַמַּשְׁלִים פָּרָשִׁיּוֹתָיו עִם הַצִּבּוּר, מַשְׁלִימִים לוֹ יָמָיו וּשְׁנוֹתָיו; רוֹאִים בְּנֵי־אָדָם מֵתִים בַּחֲצִי יְמֵיהֶם, מִפְּנֵי שֶׁאֵינָם נִזְהָרִים בְּמִצְוָה זוֹ, וְלָכֵן תִּלְמַד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וְרַשׁ״י עִם הַתַּרְגּוּם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְאָז אֲנִי מַבְטִיחֲךָ, שֶׁיִּהְיוּ לְךָ חַיִּים טוֹבִים וּנְעִימִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרי.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ.

רְאִי לָקַחַת סֵפֶר תְּהִלִּים, וְלִשְׁפֹּךְ דְּמָעוֹת כַּמַּיִם, וּלְבַקֵּשׁ אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁאַתְּ תִּהְיִי שְׂמֵחָה וַעֲלִיזָה, וְכָךְ בַּעְלֵךְ יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה. הִנֵּה אַתְּ חַיֶּבֶת בַּמַּצָּב שֶׁקָּרָה, כִּי אִם הָיִית תָּמִיד שְׂמֵחָה וַעֲלִיזָה, וּמְשַׂמַּחַת אֶת בַּעְלֵךְ, לֹא הָיָה בּוֹרֵחַ מִן הַבַּיִת לְחֶבְרָה רָעָה וּקְלוֹקֶלֶת.

וְלָכֵן רְאִי שֶׁבַּבַּיִת תִּהְיֶה אֲוִירָה שְׂמֵחָה, וְיִהְיֶה זֶה מָקוֹם מְנוּחָה, אֲבָל אִם אַתְּ שׁוֹפֶכֶת אֶת כָּל לִבֵּךְ עָלָיו, וּמִתְפָּרֶצֶת וְרוֹדֶפֶת אוֹתוֹ — הוּא בּוֹרֵחַ, כִּי אַף אֶחָד אֵינוֹ אוֹהֵב בִּקֹּרֶת וְכוּ׳. עָלַיִךְ לְעוֹדְדוֹ וּלְחַזְּקוֹ וּלְשַׂמְּחוֹ, וְאָז כַּמַּיִם הַפָּנִים לַפָּנִים (מִשְׁלֵי כז, יט), גַּם הוּא יְחַזֵּק וְיעוֹדֵד וְיִשַּׂמַּח אוֹתָךְ, וְיכַבְּדֵךְ וְיֵיקָרֵךְ.

וְלָכֵן רְאִי לִהְיוֹת שְׂמֵחָה וַעֲלִיזָה, וְלָדַעַת, שֶׁאֵינֵךְ שׁוֹבֶרֶת אֶת הַבַּיִת כְּלָל וּכְלָל, אֵינֵךְ מִתְגָּרֶשֶׁת, חַס וְשָׁלוֹם, שֶׁיִּתְגָּרְשׁוּ כָּל הַקְּלִפּוֹת מִתּוֹךְ הַבַּיִת, אֲבָל אַתְּ מַשְׁלִימָה עִם בַּעְלֵךְ, וְהַשָּׁלוֹם וְהָאַהֲבָה יִשְׂרוּ בְּבֵיתְכֶם תָּמִיד.

רְאוּ לִבְדֹּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם, כִּי הַנִּרְאֶה לִי שֶׁהַמְּזוּזוֹת פְּסוּלוֹת, אֲשֶׁר בַּעֲבוּר זֶה אַתֶּם רָבִים כָּל־כָּךְ, וְכֵן בַּעְלֵךְ יִבְדֹּק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלּוֹ, אִם אֵין בָּהֶן פְּסוּל. וְאִם תַּחֲלִיפוּ אֶת הַמְּזוּזוֹת, תְּגָרְשׁוּ אֶת הַשֵּׁדִים וְהָרוּחוֹת מִבֵּיתְכֶם. וְאִם אַתֶּם יְכוֹלִים לְהַעְתִּיק עַצְמְכֶם מִן הַבַּיִת הַזֶּה, וְלַעֲקֹר מִן הַמָּקוֹם הַזֶּה, אֲשֶׁר יֵשׁ לוֹ בּוֹ חֲבֵרִים רָעִים — זֶה הַטּוֹב בְּיוֹתֵר.

וְיַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁנִּשְׁמַע אֶצְלְכֶם בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

הֵכְפֵּל הַדָּבָר, זִכְרִי הֵיטֵב, אֲשֶׁר אֵינְכֶם מִתְגָּרְשִׁים כְּלָל וּכְלָל, וְאִם אַתְּ רוֹצָה לְהִתְגָּרֵשׁ, הִגַּעְתְּ לַכְּתֹבֶת הֲלֹא נְכוֹנָה, אֲנִי רַק בּוֹנֶה בָּתִּים, אַךְ אֵינֶנִּי שׁוֹבְרָם.

הַנַּ״ל.

י׳ תריא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה אֵל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךְ.

עָלֶיךְ לָדַעַת, כִּי כָּל אֲשֶׁר אֲנִי כּוֹתֵב בִּסְפָרַי, זֶה גַּם בַּעֲבוּרֵךְ. וּתְצַיֵּר וּתְדַמֶּה בְּדַעְתֵּךְ, אֲשֶׁר רַק בִּשְׁבִילֵךְ כָּתַבְתִּי אֶת כָּל הַסְּפָרִים וְלֹא לַאֲחֵרִים, וְאִם תֵּלֵךְ בָּאפֶן הַזֶּה, תִּתְחַזֵּק בִּמְאֹד מְאֹד.

אוֹדוֹת וְכוּ׳, אֲנִי רוֹאֶה שֶׁאֵין לִי שׁוּם עֵצָה לְהִנָּצֵל מֵהַצָּרָה שֶׁנָּפְלָתִי לְתוֹכָהּ — רַק עַל־יְדֵי תְּפִלָּה, כִּי מַבְטִיחִים לִי כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה הַבְטָחוֹת, וְאוֹמְרִים לִי לְהִתְאַזֵּר בְּסַבְלָנוּת עוֹד וָעוֹד, וַעֲדַיִן אֲנִי מַמְתִּין לִישׁוּעָה.

אַךְ הָעִקָּר לְהִתְחַזֵּק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה; הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מַנְהִיג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט, וְהַכֹּל יֵשׁ בָּזֶה טַעַם שֶׁאֵינֶנּוּ מְבִינִים. אַךְ סוֹף כָּל סוֹף הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה. וְכָל אֵלּוּ הָרְשָׁעִים שֶׁחָפְרוּ לִי בּוֹר — הֵם יִפְּלוּ בּוֹ. וּכְבָר רָאִינוּ בְּחוּשׁ מֶשֶׁךְ כָּל הַדּוֹרוֹת, אֲנָשִׁים שֶׁחָשְׁבוּ שֶׁיָּדָם עַל הָעֶלְיוֹנָה, וְיכוֹלִים לְהַפִּיל אֶת הַזּוּלַת, וּלְבַסּוֹף הֵם נָפְלוּ; וְכֵן אֲנִי רָאִיתִי אֶת זֹאת מֶשֶׁךְ שָׁנוֹת יְמֵי חַיַּי, אֲנָשִׁים שֶׁרָדְפוּ אֲחֵרִים, לְבַסּוֹף נֶעֱקְרוּ מִן הָעוֹלָם בְּמִיתוֹת מְשֻׁנּוֹת, מִיתוֹת אַכְזָרִיּוֹת, אִם הָיוּ יוֹדְעִים אֶת זֹאת לְכַתְּחִלָּה, לֹא הָיוּ רוֹדְפִים אֶת אֲחֵרִים.

וְעַל־כֵּן אֲנִי מְאֹד מוֹדֶה לְךָ עַל כָּל אֲשֶׁר אַתָּה עוֹשֶׂה בַּעֲבוּרִי, וְיַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁבְּקָרוֹב נִתְרָאֶה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרבי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח.

לָנֶכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת וְכוּ׳, לָמָּה לְךָ לִשְׁאֹל דְּבָרִים שֶׁאֵינָם שַׁיָּכִים אֵלֶיךָ, וְלָמָּה תִּתְחַב אַפְךָ בְּעִנְיָנִים פְּרָטִיִּים? לְמוֹהַרַנ״תְ זַ״ל בָּאוּ לְסַפֵּר חֲלוֹמוֹת, וְעָנָה וְאָמַר: אֵינֶנִּי מְעֻנְיָן לִשְׁמֹעַ חֲלוֹמוֹת, סַפְּרוּ לִי מַה שֶּׁקּוֹרֶה בְּהָקְיִן. גַּם אֲנִי אוֹמֵר כֵּן: אֵינִי אוֹהֵב לְדַבֵּר חֶזְיוֹנוֹת וַחֲלוֹמוֹת וְכוּ׳ וְכוּ׳.

אֲנַחְנוּ צְרִיכִים רַק לְדַבֵּר מֵאֱמוּנָה, וְלִמְסֹר נַפְשֵׁנוּ בַּעֲבוּרוֹ יִתְבָּרַךְ. וְלִרְקֹד בְּכָל יוֹם וָיוֹם, וְתִכְתֹּב לִי אִם הַיּוֹם רָקַדְתָּ. ר׳ נַחְמָן טוּלְטְשִׁינֶער זַ״ל שָׂכַב פַּעַם לִישֵׁן, וְנִזְכַּר — אוֹי הַיּוֹם לֹא רָקַדְתִּי, וְיָרַד מֵהַמִּטָּה, וְלָקַח מְטַאטֵא, וְהֵחֵל לִרְקֹד בְּשִׂמְחָה רַבָּה מְאֹד.

הָעִקָּר לִהְיוֹת שְׂמֵחִים וְעַלִּיזִים וְלִרְקֹד בְּכָל יוֹם, וְיֵשׁ לָנוּ בַּמֶּה לִרְקֹד, שֶׁיֵּשׁ לָנוּ רַבִּי כָּזֶה; אַשְׁרֵנוּ וְאַשְׁרֵנוּ שֶׁזָּכִינוּ לְהִתְקָרֵב לְרַבִּי כָּזֶה! רַק אַתָּה תִּהְיֶה שָׂמֵחַ, וְאָז אֲנִי אֶהְיֶה שָׂמֵחַ.

רַבֵּנוּ זַ״ל סִפֵּר (סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה י״ג), שֶׁהַמֶּלֶךְ אָמַר לִבְנוֹ: אִם אַתָּה תִּהְיֶה שָׂמֵחַ, אֲנִי אֶהְיֶה שָׂמֵחַ, וְאִם אַתָּה לֹא תִּהְיֶה שָׂמֵחַ, אֲנִי אֶהְיֶה 'מְשֻׁגֶּה שָׂמֵחַ', שֶׁאֵינְךָ רָאוּי לִהְיוֹת מֶלֶךְ.

וְלָכֵן רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יוֹצִיא אוֹתְךָ מֵהַפַּח שֶׁנָּפַלְתָּ לְתוֹכוֹ, וְכֵיצַד? עַל־יְדֵי שִׂמְחָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תריג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הָעִקָּר צְרִיכִים רַק לְהִתְחַזֵּק בְּכָל הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת וְהַחֲלִישׁוּת הַדַּעַת שֶׁעוֹבֶרֶת, וּלְהִשְׁתַּדֵּל רַק לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְזֶה מַה שֶּׁקִּבַּלְנוּ מֵרַבֵּנוּ זַ״ל.

וְעָלֵינוּ לְתֵּן תּוֹדָה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁזִּכָּנוּ לָדַעַת מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, כִּי מֶה הָיִינוּ עוֹשִׂים אִם לֹא הָיִינוּ יוֹדְעִים מֵרַבֵּנוּ זַ״ל?! וְזוֹ צְרִיכָה לִהְיוֹת כָּל הַהִתְחַזְּקוּת שֶׁלָּנוּ.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּעַצְמְךָ, וּלְחַזֵּק גַּם אֶת אֲחֵרִים, וַאֲנִי מְקַוֶּה מְאֹד לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁאַחַר הָרָע יָבוֹא הַטּוֹב, כִּי בְּוַדַּאי הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

אֲבָל הַהֶכְרֵחַ לִי לוֹמַר לְךָ בְּעַל־פֶּה וּבִכְתָב, שֶׁהָעֲבוֹדָה הַקְּדוֹשָׁה לְקָרֵב יְהוּדִים אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא — אֵין עוֹד דָּבָר חָשׁוּב מִזֶּה. וְכָתוּב בַּזֹּהַר (חֵלֶק ב׳ קכח:): זַכָּאָה מָאן דְּאָחִיד בִּידּוֹהִי דְּחַיָּבָא; אַשְׁרֵי מִי שֶׁאוֹחֵז בַּיָּדַיִם שֶׁל חַיָּבִים, וּמְקָרְבָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ; רַק תִּתְחַזֵּק, וְנִשְׁמַע בִּמְהֵרָה בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תריד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֹךְ.

אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר מַה זּוֹ זְכוּת הָרַבִּים, אֲשֶׁר הִיא הַזְּכוּת הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר, כִּי כָּל הַמְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים, אֵין חֵטְא בָּא עַל יָדוֹ (יוֹמָא פז.). וְלָכֵן עָלֶיךָ לִמְסֹר נַפְשְׁךָ לִזְכוֹת אֶת הָרַבִּים, וּבִזְכוּת זֶה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יְזַכֶּה אוֹתְךָ לִמְצֹא אֶת בַּת זוּגְךָ.

הָעִקָּר חָזָק וֶאֱמַץ בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְבּוֹדֵד לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם עַל־כָּל־פָּנִים חָמֵשׁ דַּקּוֹת, וְאָז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב וְכָל טוּב סֶלָה אֵל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמָּלֵא מְרִירוּת.

אוֹדוֹת מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ׳, הַכֹּל מֻחְלָט שֶׁאַתָּה בְּעַצְבוּת וּבְדִכָּאוֹן פְּנִימִי, אֲשֶׁר אַף אֶחָד אֵינוֹ יוֹדֵעַ מִזֶּה — רַק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְכֵן אֲנִי קְצָת, שֶׁאַתָּה שָׂרוּי בְּדִכְדּוּךְ פְּנִימִי, וְזֶה הוֹרֵס לְךָ אֶת כָּל הַגַּשְׁמִיּוּת וְהָרוּחָנִיּוּת גַּם יַחַד. וְלָכֵן אַתָּה צָרִיךְ לְחַשֵּׁט בַּזְּבָלִים, וּלְחַפֵּשׂ אַחַר תְּמוּנוֹת תּוֹעֵבָה, רַחֲמָנָא לִישֵׁזְבָן, וּשְׁאָר מִינֵי שְׁטֻיּוֹת יֵשׁ בְּרֹאשְׁךָ, אֲבָל אִם הָיִיתָ שָׂמֵחַ, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּעַצְמוֹ הָיָה שׁוֹמֵר אוֹתְךָ מִפְּגַם הַבְּרִית, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קסט); וְלָכֵן רְאֵה לַעֲבֹד עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה, וְתִהְיֶה כָּל־כָּךְ שָׂמֵחַ, עַד שֶׁהַשִּׂמְחָה תַּעֲלֶה עַל גְּדוֹתֶיהָ, וְכֵיצַד? עַל־יְדֵי שֶׁתִּשְׂמַח אֶת אִשְׁתְּךָ; רוֹאִים כְּלִי מֻרְחוֹק, מֵאַיִן יוֹדְעִים אִם הוּא מָלֵא? אִם הַמַּיִם עוֹבְרִים עַל גְּדוֹתָיו וְנִשְׁפָּכִים עַל הָאָרֶץ, סִימָן שֶׁהַכְּלִי מָלֵא. כָּךְ אֵיךְ יוֹדְעִים אִם אָדָם שָׂמֵחַ? כַּאֲשֶׁר מְשַׂמֵּחַ אֲחֵרִים, זֶה סִימָן שֶׁהוּא כְּבָר כָּל־כָּךְ מָלֵא שִׂמְחָה, עַד שֶׁיּוֹצֵאת מִמֶּנּוּ שִׂמְחָה וְשׁוֹפְכָהּ לַאֲחֵרִים.

וּכְמוֹ־כֵן מֵאַיִן יוֹדְעִים שֶׁאָדָם דָּבוּק בָּאַיִן סוֹף בָּרוּךְ הוּא, עַד שֶׁהוּא בָּטֵל וּמְבֻטָּל לְגַמְרֵי, וְאֵין לוֹ שׁוּם הִסְתַּכְּלוּת בְּזֶה הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁסִּפֵּר רַבֵּנוּ זַ״ל (סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה י״ג), מֵהַבֶּעטְלֶער הָעוֶור, שֶׁלֹּא הָיְתָה לוֹ שׁוּם הִסְתַּכְּלוּת בְּזֶה הָעוֹלָם, וְלָכֵן זָכַר לֹא כְלוּם, שֶׁהָיָה אֵין סוֹף, מֵאַיִן יוֹדְעִים אִם אֶחָד אוֹחֵז בָּזֶה? אִם תָּמִיד רַק מְדַבֵּר מִזֶּה, סִימָן שֶׁהוּא כָּל־כָּךְ מָלֵא אֱלֹקוּת, עַד שֶׁנִּשְׁפָּךְ כְּבָר לְעוֹד וָעוֹד אֲנָשִׁים, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן לד), שֶׁהַצַּדִּיק נִקְרָא מְלֵפוּם, עַל שֵׁם מָלֵא־פוּם, שֶׁפִּיו מָלֵא עִם אֱלֹקוּת; וְלָכֵן קַח עַצְמְךָ בַּיָּדַיִם, וְתַתְחִיל לִשְׂמֹחַ, וּתְסַיֵּם מַסֶּכְתָּא אַחַר מַסֶּכְתָּא, מַסֶּכְ״ת זֶה אוֹתִיּוֹת כַּת־ס״מ, בָּזֶה הוֹרְסִים אֶת הַסָּמ״ךְ־מ״ם, שֶׁרוֹצֶה לְהַפִּילְךָ בַּשְּׁאוֹל תַּחְתִּית וּמִתַּחְתָּיו, תַּמְשִׁיךְ לִלְמֹד דַּף אַחַר דַּף גְּמָרָא, רַשׁ״י וְתוֹסְפוֹת, וּבְפָרָט שֶׁיֵּשׁ לְךָ רֹאשׁ טוֹב.

וְעַל כֻּלָּם — תֵּצֵא לְהָפִיץ, וּבִזְכוּת הַהֲפָצָה יִמְחֹל לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל כָּל פְּגַם הַבְּרִית, כִּי הוֹצָאַת זֶרַע לְבַטָּלָה זֶהוּ חֵטְא מְגֻנֶּה מְאֹד, וְרַחֲמָנָא לִצְלָן, בּוֹרֵא קְלִפּוֹת וּמַשְׁחִיתִים, וְאִם הָיָה אָדָם יָכוֹל לִרְאוֹת אֵיךְ מְלַוִּים אוֹתוֹ אַלְפֵי אַלָפִים וְרִבְבוֹת קְלִפּוֹת וּמַשְׁחִיתִים, הָיָה נִבְהָל מֵרֹב פַּחַד.

וְלָכֵן לֵךְ לְהָפִיץ, וְאַל תִּסְתַּכֵּל עַל אַף אֶחָד, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַרְחִיב לְךָ בְּגַשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת.

וְכֵן רְאֵה לְשַׂמֵּחַ אֶת אִשְׁתְּךָ, וּלְכַבְּדָהּ וּלְיַקְּרָהּ בִּמְאֹד מְאֹד, כִּי כָּךְ אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְבָמוֹת סב:): הָאוֹהֵב אֶת אִשְׁתּוֹ כְּגוּפוֹ, וְהַמְכַבְּדָהּ יוֹתֵר מִגּוּפוֹ, עָלָיו הַכָּתוּב אוֹמֵר (אִיּוֹב ה, כד): ״וְיָדַעְתָּ כִּי שָׁלוֹם אָהֳלֶךָ״; עַל־כֵּן רְאֵה לִהְיוֹת שָׂמֵחַ מְאֹד, וְתַחְדִּיר אֲוִירָה שֶׁל אַהֲבָה וְשִׂמְחָה בַּבַּיִת, וְכֵן תְּשַׂמַּח אֲנָשִׁים אֲחֵרִים, אִם אַתָּה רוֹאֶה יְהוּדִי שָׁבוּר, תְּשַׂמְּחוֹ וּתְדַבֵּר עִמּוֹ דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה, אָז תַּרְגִּישׁ טַעַם טוֹב בַּחַיִּים, וְעוֹלָמְךָ תִּרְאֶה בְּחַיֶּיךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרטז.

בְּעֻזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵינְךָ יָכוֹל לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר גֹּדֶל הַזְּכוּת שֶׁיֵּשׁ לְךָ, שֶׁאַתָּה מְחַלֵּק בְּכָל שָׁבוּעַ מָזוֹן לַעֲנִיִּים, וּבַשָּׁמַיִם מְאֹד מִתְפָּאֲרִים עִמְּךָ, כִּי זֹאת תֵּדַע, אֲשֶׁר לָתֵת לַעֲנִיִּים אֹכֶל — זֶה חָשׁוּב יוֹתֵר מֵהַכֹּל. וַחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (תַּעֲנִית כג.), שֶׁאַבָּא חִלְקִיָּה וְאִשְׁתּוֹ עָלוּ אֶל הָעֲלִיָּה וְהִתְפַּלְּלוּ עַל גֶּשֶׁם, וְהָעֲנָנִים הִגִּיעוּ מֵהַצַּד שֶׁל אִשְׁתּוֹ, וּמַדּוּעַ? כִּי הַבַּעַל נוֹתֵן כֶּסֶף, וְהֶעָנִי צָרִיךְ לִדְאֹג וְלִקְנוֹת אֶת צָרְכֵי הַמָּזוֹן, וְהָאִשָּׁה נוֹתֶנֶת תֵּכֶף־וּמִיָּד אֹכֶל. וְלָכֵן הִיא זָכְתָה שֶׁבָּאוּ הָעֲנָנִים מִצִּדָּהּ.

וְלָכֵן רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, שֶׁאַתָּה נוֹתֵן לַעֲנִיִּים אֹכֶל לְשַׁבָּת. וְתֵדַע לְךָ, שֶׁאַתָּה חָשׁוּב בִּמְאֹד מְאֹד בַּשָּׁמַיִם. וְאִם אַתָּה חָשׁוּב בַּשָּׁמַיִם, אָז אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ שֶׁתִּתְפַּלֵּל עָלַי, כִּי אֲנִי זָקוּק לְרַחֲמִים רַבִּים, רַחֲמִים מְרֻבִּים, הַסָּמֶ״ךְ־מֵ״ם אֵינוֹ עוֹזֵב אוֹתִי וּמְסִית נֶגְדִּי. וְאַף־עַל־פִּי־כֵן אֲנִי מִתְחַזֵּק, שֶׁיֵּשׁ לָנוּ אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל, כִּי מֶה הָיִינוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבֵּנוּ זַ״ל?!

וְאַתָּה יוֹדֵעַ מַה זֶּה לִהְיוֹת בַּקִּבּוּץ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל?! וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁנִּזְכֶּה כְּבָר לִהְיוֹת אֵצֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעִיר אוּמַן?! מוֹהַרַנַ״תְ זַ״ל אָמַר: אִם אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁאָבוֹא בְּגִלְגּוּל, וְאֶהְיֶה עוֹד פַּעַם אֵצֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל, כְּדַאי וּכְדַאי לָרֶדֶת בְּגִלְגּוּל, כִּי אַף שֶׁנַּעֲנָשׁ הַגִּלְגּוּל קָשֶׁה בִּמְאֹד מְאֹד, כִּי מִי יוֹדֵעַ, הֲלֹא יְכוֹלִים לִהְיוֹת גְּרוּעִים יוֹתֵר, אֲבָל אִם יֵדְעוּ שֶׁיִּזְכּוּ לִהְיוֹת עוֹד פַּעַם אֵצֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל — אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

וְלָכֵן הָעִקָּר לִשְׂאֹף וּלְהִשְׁתּוֹקֵק לִזְכּוֹת כְּבָר לִהְיוֹת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעִיר אוּמַן, אֲשֶׁר כָּךְ אָמַר (חַיֵּי־מוֹהַרַ״ן, סִימָן תא): כָּל מִי שֶׁהָיָה אֶצְלִי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, רָאוּי לוֹ לִשְׁמֹחַ כָּל הַשָּׁנָה.

הֵכֵפַל הַדָּבָר, רְאֵה לִשְׂמֹחַ בִּמְאֹד מְאֹד, שֶׁאַתָּה זוֹכֶה לִתֵּן לַעֲנִיִּים

עַל שַׁבָּת, וְאֵין לְתָאֵר חֲשִׁיבוּתָךְ בַּשָּׁמַיִם. וּמוּבָא בַּזֹּהַר (חֵלֶק ב׳ פח:), שֶׁכָּל הַשֶּׁפַע בָּא לָאָדָם בִּזְכוּת שַׁבָּת. וְהִנֵּה אַתָּה נַעֲשֶׂה שָׂלִיחַ וְנוֹתֵן לַעֲנִיִּים — אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה; חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (בֵּיצָה טז.): בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה כּוֹתְבִים אֶת הַתַּקְצִיב כַּמָּה יִהְיֶה לָאָדָם כָּל הַשָּׁנָה, מִלְּבַד הוֹצָאוֹת שַׁבָּתוֹת וְיָמִים טוֹבִים, זֶה נוֹתֵן הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּעַצְמוֹ בְּלִי חֶשְׁבּוֹן וְתַקְצִיב. וְהִנֵּה אַתָּה בָּא וּמְחַלֵּק, תְּתָאֵר אִם־כֵּן לְעַצְמְךָ, קִבַּלְתָּ תַּקְצִיב מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְאַתָּה נוֹתֵן אֶת הַתַּקְצִיב הַזֶּה לַאֲחֵרִים, כִּי הוֹצָאוֹת שַׁבָּתוֹת וְיָמִים טוֹבִים אֵינָם נִכְלָלִים בַּתַּקְצִיב הַשְּׁנָתִי שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה.

וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּתְפַּלֵּל עָלַי, אֲנִי זָקוּק עַתָּה לְרַחֲמִים גְּדוֹלִים, רַחֲמִים מְרֻבִּים, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁתְּפִלּוֹתֶיךָ תִּתְקַבֵּלְנָה לְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן לִפְנֵי אֲדוֹן כֹּל.

הִנֵּה יֵשׁ עָלַי דִּינִים קָשִׁים מְאֹד מְאֹד, הַסָּמֶ״ךְ־מֵ״ם אֵינוֹ עוֹזֵב אוֹתִי, זֶה עֶשְׂרִים שָׁנָה, שֶׁאֲנִי מַדְפִּיס סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל וּמֵפִיץ אוֹתָם, וְזֶה לִצְנִינִים וּלְקוֹצִים בְּעֵינָיו, הוּא רָצָה לְהַשְׁכִּיחַ אֶת שֵׁם רַבֵּנוּ זַ״ל מֵהָעוֹלָם, וְאֵינֶנִּי נוֹתֵן לוֹ, יוֹם וָלַיְלָה לַיְלָה וָיוֹם אֲנִי מֵפִיץ, וְזֶה חוֹרֶה לוֹ מְאֹד, כִּי הַסָּמֶ״ךְ־מֵ״ם מְאֹד מְפַחֵד מֵרַבֵּנוּ זַ״ל. רַבֵּנוּ זַ״ל סִפֵּר (סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה ז׳), מֵהַזְּבוּב וְהָעַכָּבִישׁ, שֶׁקָּדֶם שֶׁיָּרְדָה נִשְׁמָתוֹ לָזֶה הָעוֹלָם, הַסָּמֶ״ךְ־מֵ״ם עָשָׂה רַעַשׁ, וְאָמַר: ״אִם הַנְּשָׁמָה הַזּוֹ תֵּרֵד — אֵין לִי מַה לַּעֲשׂוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם״, וְאָמְרוּ לוֹ: ״הַנְּשָׁמָה הַזּוֹ צְרִיכָה לָרֶדֶת, וְאַתָּה תֵּצֵא וְתִמְצָא לְךָ עֲצָה״, וְיָצָא וְהֵבִיא אֵיזֶה זָקֵן כָּפוּף וְצָחֲקוּ, וְאָמַר: ״הַנְּשָׁמָה כְּבָר יְכוֹלָה לָרֶדֶת״... וְעַכְשָׁו אֲנַחְנוּ אֵינֶנּוּ מִתְפַּעֲלִים מִכָּל הַמִּתְנַגְּדִים, וְאָנוּ מְבַטְּלִים אֶת הַהִתְנַגְּדוּת. וּבָרוּךְ הַשֵּׁם עַם יִשְׂרָאֵל כְּשֵׁרִים, יְהוּדִים חוֹזְרִים בִּתְשׁוּבָה, מִי כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל. גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֵין לְךָ עוֹד עַם כְּעַם יִשְׂרָאֵל. אֲנַחְנוּ צְרִיכִים עַכְשָׁו לְלַמֵּד זְכוּת עַל כָּל יְהוּדִי, וְזֶה יַכְנִיעַ אֶת הַטֻּמְאָה שֶׁל הַסָּמֶ״ךְ־מֵ״ם.

מַהוּ סָמֶ״ךְ־מֵ״ם? אָדָם צָרִיךְ לָדַעַת, שֶׁהוּא חֵצִי וְהַשֵּׁנִי חֵצִי, וְזוֹ הַסִּבָּה שֶׁנּוֹתְנִים מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל וְלֹא יוֹתֵר. אֲבָל סָמֶ״ךְ־מֵ״ם הַיְנוּ,

שֶׁאָדָם רוֹצֶה לְהִתְגַּבֵּר עַל הַשֵּׁנִי, אֲנִי סָמ״ךְ — שִׁשִּׁים, וְזוֹלָתִי מ״ם — אַרְבָּעִים, זוֹ הַטֻּמְאָה, כִּי יְהוּדִים צְרִיכִים לְהַחֲזִיק עַצְמָם שָׁוֶה בְּשָׁוֶה — חֲצִי חֲצִי. וְכֵן צָרִיךְ לִהְיוֹת גַּם בַּבַּיִת — חֲצִי חֲצִי, כְּשֶׁאָדָם לְבַד, הוּא פְּלַג גּוּף, חֲצִי גּוּף, וְעָלָיו לָדַעַת, שֶׁהוּא צָרִיךְ אֶת הַחֲצִי הַשֵּׁנִי — זוֹ אִשְׁתּוֹ. וְכֵיצַד מַתְחִילוֹת לִהְיוֹת מְרִיבוֹת בַּבַּיִת? ס״מ, אִם הַבַּעַל רוֹצֶה לִשְׁלֹט, אֲזַי מַרְגִּישׁ שֶׁהוּא ס׳ — שִׁשִּׁים, וְהִיא מ׳ — אַרְבָּעִים, אוֹ לְהֵפֶךְ. אַךְ אִם הוֹלְכִים בְּצוּרָה שֶׁל חֲצִי חֲצִי, אָז אַף פַּעַם אֵין מַחֲלֹקֶת, אֶלָּא כָּל אֶחָד יוֹדֵעַ שֶׁהוּא זָקוּק לְזוּלָתוֹ.

וְזָכוֹר תִּזְכֹּר אֶת הַדְּבּוּרִים הַלָּלוּ שֶׁאֲנִי כּוֹתֵב לְךָ, וּתְפַרְסְמָם לְכֻלָּם; צְרִיכִים לְפַרְסֵם אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל בְּכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בִּמְסִירוּת נֶפֶשׁ הֲכִי גְּדוֹלָה, וּבְשָׁבִיל זֶה יָרַדְתִּי לְזֶה הָעוֹלָם! כְּשֶׁהָיִיתִי בְּבֶטֶן אִמִּי, סִפְּרָה לִי הָאִמָּא, עָלֶיהָ הַשָּׁלוֹם, שֶׁהִתְעַלְּפָה בְּעֵת עִבּוּרָהּ בְּאֶמְצַע הָרְחוֹב, מֵחֲמַת הִתְבַּשְּׁוּת, וּלְקָחוּהָ לְבֵית־חוֹלִים, וְנִתְעוֹרְרָה שָׁם, וְאָמְרוּ לָהּ, שֶׁצְּרִיכִים לְהַפִּיל אֶת הָעֻבָּר, כִּי מֵת הוּא וְלֹא חַי. וְעָנְתָה וְאָמְרָה: תְּנוּ לִי שָׁהוּת לַחֲשֹׁב. וּכְשֶׁעָזְבוּ אֶת חַדְרָהּ, הִתְלַבְּשָׁה חִישׁ וּבָרְחָה מִבֵּית־הַחוֹלִים, וּבָרוּךְ הַשֵּׁם, נוֹלַדְתִּי, וְאִם־כֵּן עוֹד קֹדֶם שֶׁיָּצָאתִי לָאֲוִיר הָעוֹלָם, הַסָּמ״ךְ־מ״ם רָצָה לְהָרְגֵנִי, אַךְ לֹא יוֹעִיל לוֹ מְאוּמָה, כָּל זְמַן שֶׁאֶחְיֶה, אֲפַרְסֵם אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל! אֵינֶנִּי מִסְתַּכֵּל עַל אַף אֶחָד, עַל שׁוּם מַחֲלֹקֶת, אֲנִי אֲגַלֶּה וַאֲפַרְסֵם אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל בְּכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, וְלֹא אָנוּחַ וְלֹא אֶשְׁקֹט, עַד שֶׁכָּל עַם יִשְׂרָאֵל יַחְזְרוּ בִּתְשׁוּבָה!

הָעִקָּר רְאֵה לִהְיוֹת שָׂמֵחַ בִּמְאֹד מְאֹד, שֶׁזָּכִיתָ לְהִתְקָרֵב לְרַבֵּנוּ זַ״ל. וְיַעֲזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁכָּל יְמֵי חַיֶּיךָ תַּעֲשֶׂה רַק צְדָקָה וָחֶסֶד עִם יְהוּדִים, וְזֶה יִתֵּן לְךָ צִנּוֹר לְהַשְׁפִּיעַ טוֹבוֹת לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל, וְאַף פַּעַם לֹא יֵדְעוּ מִי זֶה הָאָדָם שֶׁהִמְשִׁיךְ אֶת הַשֶּׁפַע לְעַם יִשְׂרָאֵל. יָכוֹל יְהוּדִי לָשֶׁבֶת בְּאֵיזוֹ פִּנָּה נִדַּחַת, בְּאֵיזֶה חֶדֶר סָגוּר, וּמִתְבּוֹדֵד לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּמְבַקֵּשׁ עַל כְּלַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהוּא הַמַּמְשִׁיךְ אֶת כָּל הַיְשׁוּעוֹת.

וְלָכֵן אַל תִּהְיֶה בַּטְלָן! הֱיֵה בְּשִׂמְחָה, וְאָז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תריז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הָעִקָּר לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה מְאֹד. וְרַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קסט): כְּשֶׁאָדָם בְּשִׂמְחָה, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שׁוֹמֵר אוֹתוֹ מִפְּגַם הַבְּרִית; וְלָכֵן כָּל אֵלּוּ שֶׁנִּכְשָׁלִים בִּפְגַם הַבְּרִית, זֶה בָּא רַק מֵעַצְבוּת וּמֵעַצְלוּת, וְלָכֵן הַהֶכְרֵחַ לְךָ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה. בְּשִׂמְחָ״ה — אוֹתִיּוֹת מַחֲשָׁבָ״ה (תִּקּוּנֵי זֹהַר, דַּף סז.), רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן י׳): אִם אָדָם שָׂמֵחַ, הוּא יָכוֹל לְהוֹלִיךְ מַחֲשַׁבְתּוֹ כְּפִי שֶׁרוֹצֶה, וְאֵין יְכוֹלִים לְבַלְבְּלוֹ. וְלָכֵן רְאֵה רַק לַחֲשֹׁב מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְתָמִיד תַּכְנִיס אֶת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ בְּתוֹךְ מֹחֲךָ. וְכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת אֱמוּנָה, סִימָן לג): עַל־יְדֵי אֱמוּנָה, יִסְלַח לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ; וְלָכֵן בְּשִׂמְחָ״ה רָאשֵׁי תֵּבוֹת: מְ׳חֹק בְּ׳רַחֲמֶיךָ הָ׳רַבִּים שְׁ׳טָרֵי חֻ׳בוֹתֵינוּ; הַיְנוּ אִם תִּהְיֶה שָׂמֵחַ, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִמְחֹל לְךָ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ, וְכֵן תֵּצֵא מִכָּל הַחוֹבוֹת שֶׁלְּךָ; וּבִפְרָט שֶׁהַשִּׂמְחָה תִּהְיֶה מֵחֲמַת הַדְּבֵקוּת בָּאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְהָבֵן לְמַעֲשֶׂה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תריח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... שִׂיחִיו.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתַּבְכֶם הַמָּלֵא מְרִירוּת.

אוֹדוֹת וְכוּ׳, כָּל הַצָּרוֹת שֶׁלָּכֶם הֵן רַק מֵחֲמַת שֶׁאַתֶּם שְׁנֵיכֶם תָּמִיד בְּעַצְבוּת וּמְרִירוּת וְדָכָאוֹן, אִם תִּהְיוּ שְׂמֵחִים וַעֲלִיזִים, לֹא הָיִיתֶם חֲסֵרִים דָּבָר.

רְאוּ לִשְׂמֹחַ בִּמְאֹד מְאֹד שֶׁהִתְחַתַּנְתֶּם, וַהֲקַמְתֶּם בַּיִת נֶאֱמָן בְּיִשְׂרָאֵל, וְנָתַן לָכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מַתָּנָה יֶלֶד חֶמֶד הַקָּרוּי עַל שֵׁם צַדִּיק גָּדוֹל. לָמָּה תִּהְיוּ בְּעַצְבוּת?! לָמָּה תָּרִיבוּ בֵּינֵיכֶם?! לָמָּה תִּסְתַּכְּלוּ תָּמִיד מַה שֶּׁאֲחֵרִים אוֹמְרִים?! הַפְסִיקוּ לְהִתְפַּעֵל מֵאֲחֵרִים, הַתְחִילוּ לִשְׂמֹחַ וְלִחְיוֹת רַק עִם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כְּדֶגְמַת אָדָם וְחַוָּה קֹדֶם הַחֵטְא, שֶׁהָיוּ דְּבוּקִים בַּבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, עַד שֶׁבָּא הַנָּחָשׁ שֶׁרָכַב עָלָיו הַסָּמ״ךְ־מ״ם. כִּי בִּתְחִלָּה לֹא הָיָה חָסֵר לָהֶם מְאוּם, אַךְ בּוֹ בָּרֵגַע שֶׁהִתְחִילָה לְהַכָּנֵס בָּהֶם אֵיזוֹ גַּאוּת וְיֵשׁוּת, אָז נִשְׁבְּרוּ לְגַמְרֵי.

לָכֵן הַחוֹב הַמֻּנָּח עֲלֵיכֶם עַתָּה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְשׁוּם דָּבָר לֹא יוּכַל לְבַלְבֵּל אֶתְכֶם, וְאַל תִּסְתַּכְּלוּ עַל שׁוּם דָּבָר.

יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁבְּקָרוֹב מְאֹד נִתְרָאֶה, וְאָז תִּהְיֶה הַשִּׂמְחָה כְּפוּלָה וּמְכֻפֶּלֶת.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תריט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה אֵל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עָלֶיךָ לָדַעַת, אֲשֶׁר כָּל הַצָּרוֹת שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם, הֵן רַק מִפְּנֵי שֶׁאֵינוֹ שׁוֹמֵר בִּכְבוֹד אִשְׁתּוֹ, כִּי אִם אָדָם הָיָה מְכַבֵּד אֶת אִשְׁתּוֹ, לֹא הָיָה חָסֵר לוֹ דָּבָר. חַכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (בָּבָא מְצִיעָא נט.): אוֹקִירוּ

לִנְשַׁייכוּ, כִּי הֵיכִי דְּתִתְעַתְּרוּ; וְלָכֵן אִם אָדָם אֵינוֹ מְכַבֵּד אֶת אִשְׁתּוֹ — נַעֲשֶׂה עָנִי; חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (נְדָרִים מא.): אֵין עָנִי אֶלָּא מִן הַדַּעַת; יֵשׁ אָדָם שֶׁהוּא עָנִי הֵינוּ חֲסַר מָמוֹן, וְיֵשׁ עָנִי הֵינוּ חֲסַר דַּעַת, וְהוּא הָאֻמְלָל הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר.

לָכֵן אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ בִּמְאֹד מְאֹד, שֶׁתֵּצֵא לַחוּץ עַכְשָׁו, וְתִתְבּוֹדֵד לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ: רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה חוֹנֵן לָאָדָם דַּעַת, וּמְלַמֵּד לֶאֱנוֹשׁ בִּינָה, חָנֵּנִי מֵאִתְּךָ חָכְמָה בִּינָה וָדַעַת, תֵּן לִי, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, שֵׂכֶל, שֶׁאֶזְכֶּה לְהַכִּיר אוֹתְךָ, שֶׁאֶזְכֶּה לִהְיוֹת דָּבוּק בְּךָ, כָּל הַצָּרוֹת שֶׁלִּי הֵן מִפְּנֵי שֶׁאֵין לִי שֵׂכֶל.

גַּם רְאֵה תֵּכֶף־וּמִיָּד לְבַקֵּשׁ סְלִיחָה מֵאִשְׁתְּךָ, וְתִזָּהֵר מְאֹד שֶׁלֹּא לְהַקְנִיטָהּ, כִּי מִי שֶׁמְּצַעֵר אֶת אִשְׁתּוֹ, וְגוֹרֵם לָהּ לִדְמָעוֹת, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אֵינוֹ מוֹחֵל עַל כָּךְ. וּרְאֵה לְשַׂמְּחָהּ מְאֹד, כִּי אִשָּׁה — בַּעְלָהּ מְשַׂמְּחָהּ (רֹאשׁ הַשָּׁנָה ו:).

נָא וְנָא כַּלֵּךְ לְךָ מִמַּחֲשָׁבוֹת שֶׁל גֵּרוּשִׁין, כִּי אִם תִּתְגָּרֵשׁ, הֵיכָן שֶׁתֵּלֵךְ יְגָרְשׁוּ אוֹתְךָ, אֲשֶׁר זֶהוּ לְשׁוֹן 'גָּרוּשׁ', שֶׁהֵיכָן שֶׁבָּא וְהוֹלֵךְ הוּא מְגֹרָשׁ, הַהוֹרִים מִסְתַּכְּלִים עָלָיו כְּעַל מִסְכֵּן, הַחֶבְרָה מְעוֹרֶרֶת רַחֲמֶיהָ עָלָיו וּמִתְרַחֶקֶת מִמֶּנּוּ, וּמְגָרְשִׁים וּמְנַדִּים אוֹתוֹ מִכָּל מָקוֹם. וְלָכֵן קַח עַצְמְךָ בַּיָּדַיִם, וְהַשְׁלֵם עִם אִשְׁתְּךָ.

וְהָעִקָּר — רְאֵה אַתָּה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְכַאֲשֶׁר אָדָם בְּשִׂמְחָה, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו. כִּי בְּשִׂמְחָ״ה — רָאשֵׁי תֵּבוֹת: מְ׳חֹק בְּ׳רַחֲמֶיךָ הָ׳רַבִּים שִׁ׳טְרֵי חֻ׳בוֹתֵינוּ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרכ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ.

נָא וְנָא רְאִי לְמְחֹל לְבַעְלֵךְ, הוּא שָׁגָה בְּטָעוּת גְּדוֹלָה וְלֹא יָשׁוּב לְאִוַּלְתּוֹ.

הֵן אֱמֶת שֶׁהַחַיִּים אֵינָם קַלִּים כְּלָל וְעִקָּר, אַךְ הָעִקָּר לְהִתְחַזֵּק בְּכָל הַמַּצָּבִים וְלֹא לְהִשָּׁבֵר כְּלָל.

אֲנִי מְקַוֶּה מְאֹד לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁהַשָּׁלוֹם וְאַהֲבָה יִשְׁרוּ בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם, וְתִהְיֶה בֵּינֵיכֶם הַבָּנָה הַדָּדִית וְכָבוֹד וְיִקָּר, וְאָז הַשְׁכִּינָה תִּשְׁרֶה בַּבַּיִת, וְתִזְכּוּ לְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם, וְנִשְׁמַע אֶצְלְכֶם תָּמִיד בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תרכא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה אֵל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ.

מָה אֹמַר לָךְ! שִׂמְחָה זֶה הָעִקָּר בַּחַיִּים; רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר: מִי שֶׁהָיָה אֶצְלוֹ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, רָאוּי לוֹ לִשְׂמֹחַ כָּל הַשָּׁנָה (חַיֵּי־מוֹהַר״ן, סִימָן תג); וְלָכֵן אִם אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֵינֶנּוּ שָׂמֵחַ, סִימָן שֶׁאֵין לוֹ אֱמוּנַת חֲכָמִים; אִם זָכִינוּ לִהְיוֹת בְּקִבּוּץ רַבֵּנוּ זַ״ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, עָלֵינוּ לִרְקֹד בְּכָל יוֹם וָיוֹם, וְאֵין שִׂמְחָה גְּדוֹלָה מִזּוֹ; הִנֵּה אָנוּ קְטַנֵּי עֵרֶךְ פְּגוּמִים וּפְחוּתִים, כְּפִי שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד יוֹדֵעַ נִגְעֵי נַפְשׁוֹ, וְאֵיךְ זָכִינוּ אָנוּ לְהִתְקָרֵב לְרַבֵּנוּ זַ״ל, בְּשָׁעָה שֶׁיְּשָׁנָם צַדִּיקִים, שֶׁעֲדַיִן אֵינָם יוֹדְעִים מֵרַבֵּנוּ זַ״ל?! וְלָכֵן הַהֶכְרֵחַ לָנוּ לִשְׂמֹחַ בְּשִׂמְחָה אֵין סוֹפִית, שֶׁזָּכִינוּ לִהְיוֹת בַּקִּבּוּץ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה.

כִּי הָעִקָּר בְּזֶה הָעוֹלָם — זֶה שִׂמְחָה, וְאִם תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה יִהְיֶה לְךָ הַכֹּל: שְׁלוֹם־בַּיִת, פַּרְנָסָה, חֵן בְּעֵינֵי הַבְּרִיּוֹת; אֲנָשִׁים שְׁבוּרִים

וּמְחַפְּשִׂים הִתְחַזְּקוּת, וְאִם רוֹאִים אָדָם שָׂמֵחַ, רָצִים אַחֲרָיו תֵּכֶף־וּמִיָּד, וְכַאֲשֶׁר תְּחַזֵּק אֲחֵרִים, וּתְעוֹדְדָם וּתְשַׂמְּחָם, גַּם לְךָ תִּהְיֶה הִתְחַזְּקוּת.

וְהִנֵּה, כַּמָּה זְמַן יֵשׁ לָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם? דָּוִד הַמֶּלֶךְ אוֹמֵר (תְּהִלִּים צ, י): "יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה", אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן סא), שֶׁהַשִּׁבְעִים שָׁנָה חוֹלְפִים כְּרֶבַע שָׁעָה, הִנֵּה אֲנַחְנוּ פֹּה, וְהִנֵּה אָנוּ יוֹצְאִים מִפֹּה, וְלָכֵן הָעִקָּר לְהִתְחַזֵּק בִּמְאֹד מְאֹד, וּלְהַרְבּוֹת בְּשָׂלוֹם וּבְאַהֲבָה בֵּין הַבְּרִיּוֹת, כִּי הַסָּמ"ךְ־מ"ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְּרוּדִים בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בִּכְלָלִיּוּת וּבִפְרָטִיּוּת וּבִפְרָטֵי פְּרָטִיּוּת, אֲשֶׁר כָּל הַמַּחֲלֹקֶת זֶה עִכּוּב הַגְּאֻלָּה. הִגִּיעַ כְּבָר הַזְּמַן שֶׁנִּתְאַחֵד בְּאַחְדוּת הַשְּׁלֵמָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרכב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ"ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנַּעֲלֶה ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְשָׂמַחְתִּי בּוֹ כְּעַל כָּל הוֹן.

נָא וְנָא רְאֵה לִלְמֹד בְּכָל יוֹם חֻמָּשׁ וְרַשִׁ"י עִם הַתַּרְגּוּם, בְּאֹפֶן שֶׁתְּסַיֵּם בְּכָל שָׁבוּעַ שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם, וְכֵן תִּגְרֹס הַרְבֵּה פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת בְּכָל יוֹם, וְדַף גְּמָרָא, וְזֶה יוֹעִיל לְךָ מְאֹד מְאֹד.

וְאוֹדוֹת אִשְׁתְּךָ וְכוּ׳, שֶׁהִיא לֹא תִּדְאַג כְּלָל, רַק שֶׁתִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה, וְתַרְגִּיל עַצְמָהּ לוֹמַר שְׁמוֹת הַצַּדִּיקִים, וְכֵן שֶׁתַּקְפִּיד לִטֹּל יָדַיִם לִסְעֻדַּת מְלַוֵּה־מַלְכָּה, וְאָז יַעֲבֹר הַכֹּל בְּנָקֵל וְכָשׁוּרָה. הָעִקָּר הָסִירוּ דְּאָגָה מִלִּבְּכֶם, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם....

י׳ תרכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הֶחָתָן ... גֵּרוּ יָאִיר וְיִזְרַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הִנֵּה אַתָּה עוֹמֵד לְהִתְחַתֵּן בְּקָרוֹב, בְּכֵן קַח עַצְמְךָ בְּיָדֶיךָ, וְתַתְמִיד תָּמִיד בְּלִמּוּד הֲלָכָה, אֲשֶׁר זֶה הַיְסוֹד, וְרַבֵּנוּ זַ״ל הִקְפִּיד מְאֹד עַל כָּל יְהוּדִי שֶׁיִּלְמַד בְּכָל יוֹם שֻׁלְחָן עָרוּךְ, וְאָמַר (שִׂיחוֹת־הַר״ן, סִימָן כט), שֶׁכָּל יְהוּדִי מְחֻיָּב לִלְמֹד בְּכָל יוֹם שֻׁלְחָן עָרוּךְ. וְהִנֵּה רוֹאִים שֶׁלִּמּוּד הֲלָכָה מַזְנִיחִים כֻּלָּם, וְלָכֵן אֲנִי מִתְפַּעֵל מְאֹד מֵרֹאשׁ יְשִׁיבָה זֶה, שֶׁזָּכָה לְחַבֵּר כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה סְפָרִים בַּהֲלָכָה, אֵין זֹאת אֶלָּא מִפְּאַת גֹּדֶל הָעֲנָוָה שֶׁיֵּשׁ לוֹ. וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁנִּזְכֶּה לַעֲסֹק בַּהֲלָכָה כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ.

רַק הַכְנֵס עַצְמְךָ הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, וּתְלַקֵּט לְעַצְמְךָ הֲלָכוֹת מִכָּל מָקוֹם, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ בְּקִיאוּת גְּדוֹלָה מְאֹד בָּזֶה.

אַחַר חֲתֻנָּתִי עָשִׂיתִי לְעַצְמִי גֶּדֶר, שֶׁכָּל יוֹם לָמַדְתִּי עֲשָׂרָה שׁו״תִּים מֵעֲשָׂרָה סְפָרִים, וְרָשַׁמְתִּי לְעַצְמִי. וּבְמֶשֶׁךְ כַּמָּה שָׁנִים הָיָה לִי מְסֻדָּר עַל כָּל הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ, וְרָצִיתִי לְסַדְּרָם כְּפִי סִימָן סִימָן, אַךְ אַחַר־כָּךְ יָצָא סֵפֶר כָּזֶה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁאֶחָד הִדְפִּיס בְּאוֹתוֹ רַעְיוֹן, אֲזַי מָנַעְתִּי עַצְמִי, וּבְמֶשֶׁךְ הַשָּׁנִים נֶעֶלְמוּ מִמֶּנִּי הַכְּתָבִים, וְעַד הַיּוֹם אֲנִי מִתְחָרֵט, כִּי הָיִיתִי צָרִיךְ לְהַדְפִּיסָם בְּכָל אֹפֶן.

רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן קה), שֶׁעַל־יְדֵי חִדּוּשֵׁי תּוֹרָה, זוֹכִים לְתַקֵּן אֶת הַמֹּחַ, כְּנֶגֶד מַה שֶּׁחָשַׁב מַחֲשָׁבוֹת זָרוֹת וְהִרְהוּרִים רָעִים; כִּי בָּזֶה שֶׁחוֹשֵׁב בַּתּוֹרָה וּמְקַשֵּׁר מִפֹּה לְשָׁם, זֶהוּ תִּקּוּן הַמֹּחַ. וְאִם אָדָם אֵינוֹ זוֹכֶה לָזֶה, אֲזַי כְּשֶׁמַּעֲיְנִים בִּשְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, הֲרֵי הוּא מֵבִיא מִכַּמָּה וְכַמָּה מְקוֹמוֹת, כִּי דִּבְרֵי תּוֹרָה עֲנִיִּים בִּמְקוֹמָם וַעֲשִׁירִים בְּמָקוֹם אַחֵר, וְלָכֵן זֶהוּ דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד לִלְמֹד סִפְרֵי שׁו״ת.

וְלָכֵן אֲקַוֶּה מְאֹד שֶׁתְּצַיֵּת אוֹתִי, וְאַחַר הַחֲתֻנָּה שֶׁתִּתְחַתֵּן בְּשִׂמְחָה וְתִבְנֶה בַּיִת נֶאֱמָן בְּיִשְׂרָאֵל, מִי יִתֵּן שֶׁתַּתְחִיל לִלְמֹד בְּכָל יוֹם הֲלָכָה, וְתַעֲשֶׂה לְעַצְמֵךְ גֶּדֶר כְּפִי שֶׁאֲנִי עָשִׂיתִי, לִלְמֹד עֲשָׂרָה שו״תִים מֵעֲשָׂרָה סְפָרִים, וְיַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁתִּגְדַּל תַּלְמִיד־חָכָם גָּדוֹל בַּתּוֹרָה.

אַךְ זֹאת אֲבַקְשֵׁךְ, שֶׁתְּשַׁמֵּשׁ הָרִבְּה אֶת רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה, וְתִהְיֶה אֶצְלוֹ בִּקְבִיעוּת, וְתוּכַל לְקַבֵּל אֶצְלוֹ הַרְבֵּה יִרְאַת שָׁמַיִם וְהַרְבֵּה הֲלָכָה. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (בְּרָכוֹת ז׃): גָּדוֹל שִׁמּוּשָׁהּ יוֹתֵר מִלִּמּוּדָהּ, אֱלִישָׁע הַנָּבִיא שִׁמֵּשׁ אֶת אֵלְיָהוּ, וְזָכָה לְפִי שְׁנַיִם מֵרַבּוֹ אֵלְיָהוּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מְלָכִים ב ב, ט): ״וִיהִי נָא פִּי שְׁנַיִם בְּרוּחֲךָ אֵלָי״.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁתִּתְחַתֵּן בְּשָׁעָה טוֹבָה וּמַצְלַחַת בְּסִימָן טוֹב וּבְמַזָּל טוֹב, וְיִהְיֶה בִּנְיַן עֲדֵי־עַד, בַּיִת נֶאֱמָן בְּיִשְׂרָאֵל.

הַמְאַחֵל לְךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרכד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךְ.

רְאֵה לְקַבֵּל עַל עַצְמֵךְ לְהָפִיץ אֶת הַקּוּנְטְרֵסִים וְהַחוֹבְרוֹת, אֲשֶׁר זֶה תִּקּוּן גָּדוֹל לִפְגַם הַבְּרִית, וְזוֹהִי כַּפָּרַת עֲוֹונוֹת, כִּי מִי שֶׁחָטָא בִּפְגַם הַבְּרִית, יָכוֹל לִחְיוֹת מֵאוֹת שָׁנִים, וְלֹא יַסְפִּיקוּ לוֹ הַתַּעֲנִיּוֹת שֶׁיְּצְטָרֵךְ לְהִתְעַנּוֹת עַל כָּךְ, אַךְ בָּזֶה שֶׁמְּקָרֵב אֲחֵרִים, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִמְחֹל לוֹ עַל כָּל עֲוֹונוֹתָיו. וְאֵין עוֹד קֵרוֹב רְחוֹקִים כְּמוֹ לְהָפִיץ סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל.

וּמִלְּבַד זֹאת, בָּרֵגַע שֶׁיּוֹצְאִים לְהָפִיץ, לֹא תֵּחָסֵר פַּרְנָסָה, וְאֵין לְהִתְבַּיֵּשׁ בָּזֶה כְּלָל, כִּי כָּל קוּנְטְרֵס זֶהוּ יַהֲלוֹם, שֶׁמְּקָרֵב יְהוּדִים אֶל

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּי צְרִיכִים עַכְשָׁו לְהַחֲזִיר אֶת עַם יִשְׂרָאֵל בִּתְשׁוּבָה, עַם יִשְׂרָאֵל עוֹבְרִים עַתָּה מַצָּבִים קָשִׁים מְאֹד מְאֹד, וְאֵין יוֹדְעִים מַה הַמָּחָר יָבִיא. מוּבָא בַּזֹּהַר (נָשֹׂא קכה), שֶׁהָעֵרֶב־רַב הִתְלַבְּשׁוּ בַּמַּנְהִיגִים, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (אֵיכָה א, ה): "הָיוּ צָרֶיהָ לְרֹאשׁ", הַיְנוּ אֵלּוּ הַצָּרִים נַעֲשׂוּ רָאשִׁים, וְאֵלּוּ הָעֵרֶב־רַב שֶׁמְּצִיקִים לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן סו), שֶׁאֵלּוּ הֵם הַמְּפֻרְסָמִים שֶׁל שֶׁקֶר, שֶׁמַּטְעִים אֶת הַבְּרִיּוֹת, רַחֲמָנָא לִצְלָן. וְלָכֵן עַם יִשְׂרָאֵל צְרִיכִים עַכְשָׁו יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת מְאֹד. וְלָכֵן תִּרְאֶה לְהָפִיץ מַה שֶּׁיּוֹתֵר קוּנְטְרֵסִים וְחוֹבְרוֹת לְכָל עוֹבֵר וָשָׁב. וְעַל־יְדֵי הַפָּצָה תִּרְאֶה גַּם יְשׁוּעָה גְּדוֹלָה בְּבֵיתְךָ, וְתַצְלִיחַ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת.

נָא וְנָא חֲזַק וֶאֱמַץ, וְאַל תִּפְחַד מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם. אָסוּר לְהִתְיָאֵשׁ כְּלָל וּכְלָל, כָּךְ הוֹלֵךְ דִּבֵּר רַבֵּנוּ זַ״ל, הִנֵּה רוֹאִים גְּלוּיִים נִפְלָאִים, וְהִנֵּה הַכֹּל נִסְתָּר.

אַשְׁרֵנוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ וּמַה נָּעִים גּוֹרָלֵנוּ, שֶׁזָּכִינוּ לָדַעַת מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר אֵין לְךָ שִׂמְחָה גְּדוֹלָה מִזּוֹ!

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרכה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ [י׳] ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, גֶּבֶר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגָדֵל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, כִּי זֶה כַּמָּה נִכְסַף נִכְסְפְתִּי לִרְאוֹתְךָ, וְעַל־כָּל־פָּנִים כְּתִיבַת יָדְךָ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לְהַרְחֶבֶת הַדַּעַת, וְתִהְיֶה

תָּמִיד שָׂמֵחַ וְטוֹב לֵב, כִּי הַשִּׂמְחָה מַרְחֶבֶת אֶת דַּעַת הָאָדָם, וּמַמְשֶׁכֶת בּוֹ רוּחַ חַיִּים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁשָּׂמֵחַ תָּמִיד.

תַּאֲמִין לִי, יְדִידִי הַיָּקָר! שֶׁרָאוּי לָנוּ לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד עַל נֹעַם חֶלְקֵנוּ, "אֲשֶׁר בַּנַּחַל" שָׂם חֶלְקֵנוּ וְגוֹרָלֵנוּ, כִּי מֶה הָיִינוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבֵּנוּ זַ"ל?! וּבָזֶה שֶׁאָנוּ זוֹכִים לָדַעַת מֵרַבֵּנוּ זַ"ל, זֶה עִקַּר תִּקְוָתֵנוּ וְעִקַּר הַצָּלָחָתֵנוּ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים, וְסוֹף כָּל סוֹף לֹא יִשָּׁאֵר לָנוּ, כִּי אִם אֶת זֹאת שֶׁאָנוּ זוֹכִים לִהְיוֹת מְקֻרָבִים אֶל רַבֵּנוּ זַ"ל.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר הוּא הַצָּלָחָה נִצְחִית, וְאִלְמָלֵא לֹא זָכִינוּ לְהִתְקָרֵב לְרַבֵּנוּ זַ"ל, רַק לְהִתְוַדַּע מֵהָעֲצָה הַנּוֹרָאָה וְהַנִּפְלָאָה הַזּוֹ — הָיָה כְּדַאי.

נָא וְנָא רְאֵה לִמְסֹר אֶת נַפְשְׁךָ עַל מִדַּת הַשִּׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא יְסוֹד וְעִקָּר גָּדוֹל בְּדַעַת רַבֵּנוּ זַ"ל, וְתִרְאֶה לְשַׂמֵּחַ אֶת אִשְׁתְּךָ וְאֶת יְלָדֶיךָ. וּבַיִת שֶׁהַשִּׂמְחָה שְׁרוּיָה בְּתוֹכוֹ — הַשְּׁכִינָה שְׁרוּיָה שָׁם, וּכְשֶׁהַשְּׁכִינָה שָׁם — הַכֹּל שָׁם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרכו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ [י׳] ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּנִיק וְחַכִּים ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגָדֵל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לְהַכְנֵס בְּעֹל הַמִּצְוֹות, וְתָבוֹא אַחַר־כָּךְ לִלְמֹד בִּישִׁיבָתֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה "הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ".

אֲקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לִהְיוֹת בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה בְּפָרָשַׁת נֹחַ וּבְפָרָשַׁת לֶךְ־לְךָ, וְאֶשְׁבֹּת בִּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ בַּעֲיָרַת יַבְנְאֵל, שֶׁלְּבַסּוֹף

תִּתְהַפֵּךְ לְעִיר בִּרְסֶלֶב, וְכֵן אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לִהְיוֹת גַּם שָׁם בְּשַׁבָּת שִׁירָה, הַבָּאָה עָלֵינוּ לְטוֹבָה, אִם יִתֵּן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֶת הַחַיִּים.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְפַּלֵּל מִתּוֹךְ הַסִּדּוּר דַּיְקָא, וּתְכַבֵּד אֶת הַהוֹרִים, כִּי אֵין לְךָ עוֹד מִצְוָה גְּדוֹלָה כְּמוֹ כִּבּוּד אָב וָאֵם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרכז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ [י׳] ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִשְׁתּוֹקֵק לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, וַאֲנִי מְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ, וְשֶׁתִּזְכֶּה לַעֲלוֹת תָּמִיד מַעְלָה מַעְלָה בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, וְתִזְכֶּה לְהִתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ זוֹ הַצְלָחָה נִצְחִית, הַצְלָחָה שֶׁאֵין כְּמוֹתָהּ.

נָא וְנָא תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת רַק בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא יְסוֹד וְעִקַּר הַכֹּל, וְרַבֵּנוּ ז״ל בִּקֵּשׁ מְאֹד אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שֶׁיִּהְיוּ שְׂמֵחִים וְעַלִּיזִים, וּבְפֵרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ, שֶׁאִם נִהְיֶה שְׂמֵחִים וְעַלִּיזִים, תִּהְיֶה טוֹבָה לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל.

חֶמְדַּת לִבָּבִי! אַשְׁרֵנוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ וּמַה נָּעִים גּוֹרָלֵנוּ, שֶׁאָנוּ זוֹכִים לֵידַע מֵרַבֵּנוּ ז״ל, אוֹר נוֹרָא וְנִפְלָא כָּזֶה, הַמְחַיֶּה וּמְאַמֵּץ אוֹתָנוּ כָּל־כָּךְ, וּמֶה הָיִינוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבֵּנוּ ז״ל? אֲשֶׁר בֶּאֱמֶת מִי שֶׁעֵינַי שֹׁכֶל לוֹ, יָכוֹל לְהַרְגִּישׁ מֵרָחוֹק אֶת גֹּדֶל הַטּוֹבוֹת שֶׁמְּקַבֵּל מֵרַבֵּנוּ ז״ל, כִּי בָּזֶה שֶׁאָנוּ מְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, זֶה בָּא מֵהָאֱמוּנָה שֶׁהֵאִיר בָּנוּ רַבֵּנוּ ז״ל, כִּי לוּלֵא הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, לֹא הָיִינוּ מְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ,

וְעַל־כֵּן רָאוּי לָנוּ לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד, שֶׁאָנוּ זוֹכִים לֵידַע מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, רַבִּי נִפְלָא כָּזֶה, רַבִּי הַמְחַזֵּק וּמְאַמֵּץ אוֹתָנוּ.

נָא וְנָא רְאֵה לִכְתֹּב לִי עַל־כָּל־פָּנִים כַּמָּה שׁוּרוֹת, וּמַמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנַּפַּח בִּי מֵרֹב אַהֲבָתִי אֵלֶיךָ.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לִהְיוֹת בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה תֵּכֶף־וּמִיָּד אַחַר הֶחָג, וְאָז נִתְרָאֶה פָּנִים אֶל פָּנִים אִם אֶזְכֶּה.

אֲקַוֶּה לִשְׁבֹּת בְּפָרָשַׁת נֹחַ וּבְפָרָשַׁת לֶךְ־לְךָ בַּעֲיָרַת יַבְנְאֵל, שֶׁסּוֹף כָּל סוֹף תִּתְהַפֵּךְ לִהְיוֹת ״עִיר בְּרֶסְלֶב״.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַכְנִיס אֶת עַצְמְךָ בְּתוֹךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, אֲשֶׁר אֵין לְךָ טוֹב מִזֶּה, כִּי כְּשֶׁאָדָם חָזָק בֶּאֱמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא עוֹבֵר אֶת הַחַיִּים בְּצוּרָה אַחֶרֶת לְגַמְרֵי, כִּי מוֹצֵא אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל פְּרָט וּפְרָט מֵחַיָּיו, וְשׁוּם דָּבָר אֵינוֹ יָכוֹל לִשְׁבֹּר אוֹתוֹ עַל אַף כָּל הַמְּנִיעוֹת וְהַנִּסְיוֹנוֹת הַקָּשִׁים וְהַמָּרִים שֶׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם וָיוֹם.

הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ לְצַיֵּר אֶת שֵׁם הַוָ״ה בָּרוּךְ הוּא לְפָנֶיךָ עֵינֶיךָ, אֲשֶׁר לְפִי דַּעַת הָאֲרִיזַ״ל נִמְשָׁךְ עַל־יְדֵי־זֶה עַל הָאָדָם אוֹר נִפְלָא וְנוֹרָא מְאֹד מִשֹּׁרֶשׁ נִשְׁמָתוֹ.

נָא וְנָא אַל תִּהְיֶה כָּל־כָּךְ שָׁבוּר מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְסוֹף כָּל סוֹף הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, כַּאֲשֶׁר גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר יֵשׁ עִנְיָן שֶׁיִּתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, הַיְנוּ אַף שֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם מַה שֶּׁעוֹבֵר, עִם כָּל זֹאת יֵשׁ עִנְיָן שֶׁנִּתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה, כִּי רַחֲמָיו יִתְבָּרַךְ עַל כָּל מַעֲשָׂיו.

רְאֵה מַה שֶּׁעָבַר עָלֶיךָ כְּבָר בְּחַיֶּיךָ בִּמְעַט הַשָּׁנִים הָאֵלּוּ, אֲשֶׁר בְּכָל פַּעַם הָיָה נִדְמֶה לְךָ כְּאִלּוּ אָבַד מָנוֹס וְתִקְוָה מִמְּךָ, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לֹא עָזַב אוֹתְךָ, עַל־כֵּן רְאֵה גַּם עַכְשָׁו לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ וּלְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

אַשְׁרֵנוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ, וּמַה נָּעִים גּוֹרָלֵנוּ, שֶׁאָנוּ זוֹכִים לֵידַע מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁהוּא חַיֵּינוּ וְהוּא תִּקְוָתֵנוּ, וּמֶה הָיִינוּ עוֹשִׂים בִּלְעָדָיו?!

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרכח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ [י׳] ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחַיֵּה.

אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַהַזְמָנָה לַחֲתֻנָּה לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי. וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי, שֶׁתְּהִלָּה לָאֵל, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עָזַר לָךְ עַד כֹּה, כֵּן יַעֲזֹר לָךְ הָלְאָה, שֶׁתִּזְכִּי לְהַכְנֵס לַחֻפָּה, וְלִבְנוֹת בַּיִת נֶאֱמָן בְּיִשְׂרָאֵל.

רְאִי לְחַזֵּק אֶת עַצְמֵךְ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא הָעִקָּר בְּחַיֵּי הָאָדָם, וְתִשְׁתַּדְּלִי לִרְאוֹת לְצַיֵּת אֶת בַּעְלֵךְ, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (תָּנָא דְּבֵי אֵלִיָּהוּ רַבָּה, פֶּרֶק ט׳): אֵיזוֹהִי אִשָּׁה כְּשֵׁרָה? הָעוֹשָׂה רְצוֹן בַּעְלָהּ; וּכְשֶׁאַתְּ תִּשְׁמְעִי לְבַעְלֵךְ, אָז בַּעְלֵךְ יִשְׁמַע אֵלַיִךְ.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרכט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ [י׳] ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמָּעוֹת לְפִדְיוֹן — לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי, שֶׁאֲנִי מִתְפַּלֵּל בַּעֲבוּרְךָ וּבַעֲבוּר כָּל מִשְׁפַּחְתְּךָ וּבַעֲבוּר אָבִיךָ וְאִמְּךָ, שֶׁתִּזְכּוּ לִבְרִיאוּת בִּשְׁלֵמוּת וּלְפַרְנָסָה בְּשֶׁפַע, וְשֶׁלֹּא יֶחְסַר לָכֶם אַף פַּעַם שׁוּם דָּבָר.

נָא וְנָא רְאֵה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וּלְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא יְסוֹד וְעִקָּר גָּדוֹל בַּיַּהֲדוּת, וְכָל מַה שֶּׁהָאָדָם שָׂמֵחַ יוֹתֵר, כְּמוֹ־כֵן הוּא מַצְלִיחַ.

מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים אִם תְּהַדֵּר לְהִתְפַּלֵּל בְּמִנְיָן עֶרֶב וָבֹקֶר, כִּי דָּבָר זֶה מֵבִיא לָאָדָם הַצְלָחָה בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, וְכָל הַשּׂוֹנְאִים שֶׁלּוֹ מִתְבַּטְּלִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרל.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי מָחָרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ [י׳] ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא יְסוֹד וְעִקָּר גָּדוֹל בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּבִפְרָטִיּוּת שֶׁזָּכִינוּ שֶׁעָבַר עָלֵינוּ הֶחָג הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה, אֲשֶׁר עִצּוּמוֹ שֶׁל יוֹם מְכַפֵּר, וּבְוַדַּאי זָכִינוּ שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִמְחֹל לָנוּ עַל כָּל עֲוֹונוֹתֵינוּ, וּבָזֶה רָאוּי לָנוּ לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד.

הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ לְהִתְפַּלֵּל עֶרֶב וָבֹקֶר בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת, אֲשֶׁר חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים הִבְטִיחוּ לָנוּ, שֶׁמִּי שֶׁנִּזְהָר לְהִתְפַּלֵּל עֶרֶב וָבֹקֶר בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת, מִתְבַּטְּלִים כָּל שׂוֹנְאָיו (עֵין גִּטִּין ז.). וְדַעַת לְנָבוֹן, כִּי הַשּׂוֹנְאִים הָאֵלּוּ סוֹבְבִים בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּשִׂחַת הָאֵם שֶׁלְּךָ, כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְשׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרלא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ [י׳] ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנֶכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגִדֵּל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מִשְׁתּוֹקֵק לַחֲזֹר לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! רָאוּי לָנוּ לִשְׁמֹחַ מְאֹד מְאֹד, שֶׁזָּכִינוּ לְהִבָּרְאוֹת מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עָשַׂנִי גּוֹי, וְאָנוּ מַאֲמִינִים בְּנֵי מַאֲמִינִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁמְּלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל.

אִם אָמְנָם שֶׁהַסִּטְרָא אָחֳרָא מִתְגַּבֶּרֶת וּמִתְפַּשֶּׁטֶת מְאֹד מְאֹד, וּמַכְנֶסֶת בָּאָדָם קְשָׁיוֹת וּסְפֵקוֹת, וּמַסְתֶּרֶת אֶת הָאוֹר מֵהָאָדָם וְכוּ׳, עַד שֶׁהָאָדָם חוֹשֵׁב שֶׁהַכֹּל טֶבַע וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת מִי שֶׁרוֹצֶה בֶּאֱמֶת לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְחָפֵץ אֶת הָאֱמֶת בֶּאֱמֶת, אֲזַי נוֹתְנִים לוֹ מַלְאָךְ שֶׁל אֱמֶת, וְשׁוֹמֵר אוֹתוֹ מִכָּל רָע.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעְזֹר לְךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לָצֵאת מֵהַבֹּץ וְהַלְכְלוּךְ שֶׁנִּפַלְתָּ בּוֹ, וְתִזְכֶּה לַחֲזֹר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בֶּאֱמֶת לַאֲמִתּוֹ.

נָא וְנָא רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם, וְתַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּשִׂפַת הָאֵם שֶׁלְּךָ, כִּי כָל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁהָאָדָם מִתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ — הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית. וְעָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְלֹא כָל הָאָרֶץ, מְמַלֵּא כָל עָלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עָלְמִין וּבְתוֹךְ כָּל עָלְמִין, וְשׁוֹמֵעַ כָּל תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל.

נָא וְנָא אַל תִּפֹּל בְּרוּחֲךָ כְּלָל, כִּי מָה אַתָּה יוֹדֵעַ מָה הַקָּדוֹשׁ־

בָּרוּךְ־הוּא רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת עִמְּךָ, בְּוַדַּאי סוֹף כָּל סוֹף תִּרְאֶה נִסִּים וְנִפְלָאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרלב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי מֻחֶרֶת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ [י׳] ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה — אַתָּה וְאִשְׁתְּךָ, וּבְוַדַּאי תִּרְאוּ יְשׁוּעָה נוֹרָאָה וְנִפְלָאָה שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּזְכּוּ לְהִפָּקֵד בְּזֶרַע שֶׁל קַיָּמָא.

נָא וְנָא רְאוּ לִמְסֹר אֶת נַפְשְׁכֶם עַל מִדַּת הַשִּׂמְחָה, וּלְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה וּבְאַהֲבָה בְּיַחַד, כִּי עִקַּר הַיְשׁוּעָה מַמְשִׁיךְ הָאָדָם עַל עַצְמוֹ כְּשֶׁהוּא בְּשִׂמְחָה.

וְדַעַת לְנָבוֹן, בָּזֶה שֶׁמַּרְגִּילִים אֶת עַצְמָם לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבִפְרָטִיּוּת כְּשֶׁהַתְּפִלָּה הִיא בְּשִׂמְחָה, אֲזַי נִכְנֶסֶת בְּהֵיכַל הַמֶּלֶךְ, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (סִפְרֵי־הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּפִלָּה, סִימָן ע׳). וְעַל־כֵּן רְאֵה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּשִׂמְחָה דַּיְקָא, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מַה שֶּׁאַתָּה צָרִיךְ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, וְאַל תִּתְיָאֵשׁ כְּלָל, וְאַף שֶׁכְּבָר הִתְפַּלַּלְתָּ וּבִקַּשְׁתָּ וְדִבַּרְתָּ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְמִיד בָּזֶה, כִּי עַל־יְדֵי תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת הָאָדָם עוֹשֶׂה לְעַצְמוֹ צְנוֹר לְהַמְשִׁיךְ לְעַצְמוֹ כָּל מִינֵי הַשְׁפָּעוֹת טוֹבוֹת בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרלג.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ [י׳] ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחַיֵּה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

וְאוֹדוֹת שְׁאֵלָתֵךְ בְּעִנְיַן הַשִּׁדּוּךְ, בְּוַדַּאי אַתֶּם זִוּוּג הָגוּן, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שֶׁתִּזְכּוּ לְהִתְחַתֵּן כַּמָּה שֶׁיּוֹתֵר מַהֵר, וְתִבְנוּ בַּיִת נֶאֱמָן בְּיִשְׂרָאֵל.

נָא לְשַׁנּוֹת אֶת הַשֵּׁם שֶׁלָּךְ לַשֵּׁם חַנָּה, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל — יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי, שֶׁתִּזְכִּי לְהִוָּשַׁע בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תרלד.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ [י׳] ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחַיֵּה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

אֲנִי מְבַקֵּשׁ מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיַּעֲזֹר לָכֶם בְּכָל הָעִנְיָנִים, וְיַמְתִּיק מִכֶּם אֶת כָּל הַדִּינִים, וְתֶמְשַׁךְ עֲלֵיכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה וּבְרִיאוּת הַשְׁלֵמָה וּפַרְנָסָה בְּשֶׁפַע גָּדוֹל.

נָא וְנָא רְאִי, שֶׁכָּל הַמִּשְׁפָּחָה תִּהְיֶה תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי עִקַּר הַהַצְלָחָה לָאָדָם, גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל — הוּא עַל־יְדֵי הַשִּׂמְחָה. וְעַל־כֵּן אַשְׁרֵי מִי שֶׁשָּׂמֵחַ תָּמִיד!

נָא וְנָא תְּחַזְּקִי אֶת בַּעְלֵךְ בְּכָל מִינֵי אֳפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תרלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי מֻחֶרֶת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ [י׳] ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שֶׁאֵר בְּשָׂרִי ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגֹדֶל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁשְּׁאֵר בְּשָׂרִי זָכָה לְהִתְוַדַּע וּלְהִתְקָרֵב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, כִּי זֶה כָּל חֶשְׁקִי וּרְצוֹנִי, זֶה כִּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה שֶׁאֲנִי עוֹסֵק בִּמְסִירוּת נֶפֶשׁ הֲכִי גְּדוֹלָה לְגַלּוֹת וּלְפַרְסֵם אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעוֹלָם, וְלַעֲשׂוֹת נְפָשׁוֹת בְּתוֹרַת רַבֵּנוּ זַ״ל, וּכְשֶׁבִּשַּׂרְתָּנִי בְּשׂוֹרָה יְקָרָה כָּזוֹ, שֶׁשְּׁאֵר בְּשָׂרִי זָכָה לְהִתְקָרֵב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר אֶת שִׂמְחָתִי.

אֲנִי מְקַוֶּה לִהְיוֹת בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה תֵּכֶף־וּמִיָּד אַחַר הֶחָג, וְאָז נִתְרָאֶה פָּנִים אֶל פָּנִים, וְתִהְיֶה שִׂמְחָתִי כְּפוּלָה.

אֲנִי אֶשְׁבֹּת בְּפָרָשַׁת נֹחַ וּבְפָרָשַׁת לֶךְ־לְךָ בַּעֲיָרַת יַבְנְאֵל, שֶׁאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁהָעֲיָרָה הַזּוֹ תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֵן, וְתִהְיֶה עִיר בְּרֶסְלֶב, בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְתִהְיֶה תָּמִיד שָׂמֵחַ, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא הַצְּלָחָה לָאָדָם בְּגַשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת, וְעַל־כֵּן הָעֲבוֹדָה הֲכִי קָשָׁה לָאָדָם לְהַגִּיעַ הִיא מִדַּת הַשִּׂמְחָה, אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה!

אוֹדוֹת שְׁאֵלָתְךָ בְּעִנְיַן הַפַּרְנָסָה, לְדַעְתִּי תַּעַסְקוּ בְּסִיטוֹנָאוּת, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַמְשִׁיךְ לָכֶם פַּרְנָסָה בְּשֶׁפַע, וְתִזְכּוּ לִתֵּן צְדָקָה בְּשִׂמְחַת יָדַיִם.

מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים לְהַחֲלִיף אֶת הַמְּזוּזוֹת בַּחֲנוּת וְלִקְנוֹת רַק מוּצָרִים כְּשֵׁרִים.

וּמֵחֲמַת טִרְדוֹתַי הָרַבּוֹת עַכְשָׁו וַעֲנִיַּת הַמּוֹן מִכְתָּבִים, הַהֶכְרֵחַ לִי

לְקַצֵּר, וְעוֹד חָזוֹן לַמּוֹעֵד, כִּי אֲנִי רוֹצֶה עוֹד לִכְתֹּב לְךָ, וְגַם לְהִתְרָאוֹת עִמְּךָ פָּנִים אֶל פָּנִים, כִּי חָמִיךָ שֶׁהוּא בֶּן דּוֹדִי, יָקָר מְאֹד בְּעֵינַי.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ [י׳] ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁבְּשָׁנָה זוֹ תִּזְכִּי לִמְצֹא אֶת בֶּן זוּגֵךְ, וְתִתְחַתְּנִי וְתִבְנִי בַּיִת נֶאֱמָן בְּיִשְׂרָאֵל.

נָא וְנָא רְאִי לִשְׂמֹחַ מְאֹד, כִּי הַשִּׂמְחָה מַרְחֶבֶת אֶת הַדַּעַת, וּמַמְשֶׁכֶת לָאָדָם הַצְלָחָה רַבָּה, וּבָזֶה שֶׁתִּהְיִי תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, עַל־יְדֵי־זֶה תַּמְשִׁיכִי עַל עַצְמֵךְ חֵן, וְיִהְיֶה לָךְ בְּנָקֵל לִמְצֹא אֶת בֶּן זוּגֵךְ.

נָא וְנָא רְאִי לִשְׁמֹר אֶת הַשַּׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עָלַיִךְ. וְעִקַּר הַבְּרָכָה וְהַשֶּׁפַע נִמְשָׁכִים לָאָדָם רַק בִּזְכוּת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ.

הַמְאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרלז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ [י׳] ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

לְדַעְתִּי, אַתֶּם יְכוֹלִים לְהִתְחַתֵּן כַּמָּה שֶׁיּוֹתֵר מַהֵר, כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵר אֶת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמֹר אֶתְכֶם מִכָּל רָע, וְתִזְכּוּ לְהוֹלִיד בָּנִים וּבָנוֹת חַיִּים וְקַיָּמִים.

הָעִקָּר לֹא לִדְאֹג כְּלָל, רְאִי לְחַזֵּק אֶת עַצְמֵךְ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה מַמְשֶׁכֶת עַל הָאָדָם חֵן, וְכָל מַה שֶׁהָאָדָם שָׂמֵחַ יוֹתֵר, נִמְשָׁךְ עָלָיו חֵן גָּדוֹל.

רְאִי לִשְׁמֹר אֶת הַשַּׁבָּת, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עָלַיִךְ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּזְכִּי לְהִתְחַתֵּן וְלִבְנוֹת בַּיִת נֶאֱמָן בְּיִשְׂרָאֵל.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרלח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ [י׳] ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לָנֻכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגַדֶּל צַעֲרִי וְעַגְמַת נַפְשִׁי שֶׁיֵּשׁ לִי מִמַּה שֶׁקָּרָה לְאָחִיךְ הַקָּטָן — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לוֹ בְּוַדַּאי רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם בִּרְמַ״ח אֵיבָרָיו וּבְשָׂסָ״ה גִּידָיו וּבְכָל טִפֵּי דָּמָיו, וְיָקוּם בָּרִיא כְּאַחַד הָאָדָם.

נָא וְנָא רְאוּ לִבְדֹּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם, וּבִפְרָטִיּוּת הַחֶדֶר שֶׁבּוֹ שׁוֹכֵב הַיֶּלֶד.

רְאוּ לִשְׁמֹר מְאֹד לֶאֱכֹל רַק מַאֲכָלִים כְּשֵׁרִים שֶׁאֵין עֲלֵיהֶם פִּקָּפּוּק כְּלָל.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יָחוּס וִירַחֵם עֲלֵיכֶם, וְיַחֲזִיר לָכֶם אֶת בִּנְכֶם, וְיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם נֵס נִפְלָא.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

נָא וְנָא לִכְתֹּב לִי תֵּכֶף־וּמִיָּד בְּשׂוֹרָה מְשַׂמַּחַת.

י׳ תרלט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים שֵׁם ה׳ [י׳] ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּכֶם.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ לַעֲבֹר אֶת הַהֲרָיוֹן בְּנָקֵל, וְתֵלְדִי בְּסִימָן טוֹב וּבְמַזָּל טוֹב.

לְדַעְתִּי, בַּעֲיָרַת ״יַבְנְאֵל״, אֲשֶׁר לְבַסּוֹף תִּתְהַפֵּךְ לִהְיוֹת ״עִיר בְּרֶסְלֶב״, תּוּכְלִי לִתְרֹם הַרְבֵּה — הֵן בְּקֶרוּב רְחוֹקִים וְהֵן לִלְמֹד עִם אֲחֵרִים וְכוּ׳, וְהֵן שֶׁתִּמְצְאִי יְדִידוֹת וַחֲבֵרוֹת חֲדָשׁוֹת, וְתִתְרְמִי הַרְבֵּה לַהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּי אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב מִי שֶׁמְּרַחֵם עַל בָּנָיו, וּמְקָרְבָם וּמַחֲזִירָם אֵלָיו.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָכֶם בִּרְוָחֲנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, וְתִזְכּוּ לְאַשֵּׁר וָעֹשֶׁר בְּכָל הָעִנְיָנִים.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצָּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ [י׳] ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

רְאִי לְחַזֵּק אֶת עַצְמֵךְ עַל אַף גֹּדֶל הַטְּרָדוֹת וְהַבִּלְבּוּלִים שֶׁעוֹבְרִים עָלַיִךְ, כִּי עִקַּר גְּדֻלַּת אִישׁ הַיִּשְׂרְאֵלִי, שֶׁיָּכוֹל לְהִתְחַזֵּק וּלְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם יִהְיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה, וְיִהְיֶה מַה שֶּׁיִּהְיֶה.

רְאִי לִשְׁמֹר עַצְמֵךְ מְאֹד מְאֹד, כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְאֹד מַקְפִּיד עַל נְאוּף וְזִמָּה, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וְיכוֹלִים לְהֵעָנֵשׁ בְּעֹנֶשׁ חָמוּר וְכוּ׳ וְכוּ׳.

עַל־כֵּן, לְדַעְתִּי, רְאִי לְחַפֵּשׂ אֵיזוֹ עֲבוֹדָה, בְּאֹפֶן שֶׁתִּהְיִי עֲסוּקָה, כְּדֵי שֶׁלֹּא תָּבוֹאִי לִידֵי רַע, חַס וְשָׁלוֹם.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מִתְפַּלֵּל בַּעֲבוּרֵךְ, וְתִזְכִּי לִרְאוֹת יְשׁוּעָה בְּקָרוֹב.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ [י׳] ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרֵךְ הַקָּשֶׁה מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלַיִךְ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת וְכוּ׳.

מָה אֹמַר לָךְ! הַחַיִּים מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהִתְחַזֵּק וּלְהַחֲזִיק מַעֲמָד וּמַצָּב בְּזֶה הָעוֹלָם, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר כְּלָל.

תְּהִלָּה לָאֵל, יֵשׁ לָךְ בַּעַל מְצֻיָּן בְּמִדּוֹת טוֹבוֹת וּבְלֵב זָהָב מַמָּשׁ, אֲשֶׁר נָשִׂים אֲחֵרוֹת הָיוּ הֲכִי מְאֻשָּׁרוֹת אִם הָיָה לָהֶן בַּעַל כָּזֶה. עַל־כֵּן רְאִי לָדוּן אוֹתוֹ תָּמִיד לְכַף זְכוּת, וּרְאִי לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמֵךְ לִהְיוֹת בְּסַבְלָנוּת — הֵן עִם בַּעְלֵךְ וְהֵן עִם הַיְלָדִים, כִּי הַסַּבְלָנוּת הִיא הָעִקָּר בְּחַיֵּי הָאָדָם, וּבְלִי סַבְלָנוּת אִי אֶפְשָׁר לַעֲבֹר אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה כְּלָל.

וְעַל כֻּלָּם — תּוֹצִיאִי מֵהָרֹאשׁ וְכוּ׳, כָּל הַמַּחֲשָׁבוֹת שֶׁיֵּשׁ לָךְ בְּעִנְיַן גֵּרוּשִׁין, חַס וְשָׁלוֹם, כִּי בַּעַל כָּזֶה לֹא נִמְצָא כְּלָל.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל — יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי

שֶׁאֲנִי מִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם, שֶׁיִּהְיֶה לָכֶם שְׁלוֹם־בַּיִת וּפַרְנָסָה בְּהַרְחָבָה, וּבְרִיאוּת וְנַחַת מֵהַיְלָדִים.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר פַּעַם לְתַלְמִידוֹ ר׳ אַהֲרֹן מִבְּרֶסְלֶב זי״ע, שֶׁהוּא הָיָה הָרַב מֵעִיר בְּרֶסְלֶב, וְהָיָה בַּעַל מִקֶּבָּל גָּדוֹל וְלַמְדָן מֻפְלָג, וְהָיָה רָגִיל לְחַדֵּשׁ בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאָמַר לוֹ רַבֵּנוּ זַ״ל פַּעַם: ״אַתָּה יָכוֹל לְקַמֵּט אֶת הַסֵּפֶר שֶׁלִּי כַּמָּה שֶׁאַתָּה רוֹצֶה, אֲבָל לֹא לְהִתְרַחֵק מִסָּעִיף קָטָן בַּשֻּׁלְחָן עָרוּךְ״; הַיְנוּ שֶׁהוּא יָכוֹל לְחַדֵּשׁ בְּסִפְרוֹ הַקָּדוֹשׁ ״לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן״ כְּפִי שֶׁהוּא רוֹצֶה, הָעִקָּר לֹא לִנְטוֹת מֵהַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ כְּהוּא זֶה. וְשָׁמַעְתִּי מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּעֵת צְעִירוּתִי, שֶׁהָיָה לְהַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ ר׳ אַהֲרֹן מִבְּרֶסְלֶב זי״ע חִבּוּר עַל שִׁשָּׁה סִדְרֵי מִשְׁנָה, מְפָרֵשׁ עַל־פִּי דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל וְנֶאֱבַד. וּמוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן כא): כְּשֶׁאָדָם מְחַדֵּשׁ חִדּוּשֵׁי תּוֹרָה, אֲזַי יַעֲמִיד אַנְשֵׁי חַיִל לְפָנָיו הַחִדּוּשִׁים שֶׁמְּחַדֵּשׁ וְאַחַר הַחִדּוּשִׁים, וְאַנְשֵׁי הַחַיִל הָאֵלּוּ הֵם לְמוּד פּוֹסְקִים, עַיֵּן שָׁם. וּפֵרוּשׁ הַפָּשׁוּט, כְּשֶׁמְּחַדֵּשׁ צָרִיךְ לִרְאוֹת שֶׁיִּהְיֶה מִשְּׁנֵי הַצְּדָדִים לְמוּד פּוֹסְקִים, הַיְנוּ לֹא לָצֵאת מֵהֲלָכָה בַּשֻּׁלְחָן עָרוּךְ.

וְהִנֵּה אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ רְגִילִים לוֹמַר: רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר, שֶׁלֹּא לִנְטוֹת אֲפִלּוּ מִסָּעִיף אֶחָד מֵהַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁאָסוּר לַעֲקֹר סִימָן שָׁלֵם מֵהַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ. וְלָכֵן אֵינִי מֵבִין לָמָּה אַתָּה מֵקֵל כָּל־כָּךְ בַּאֲכִילַת סְעֻדַּת מְלַוֵּה מַלְכָּה, שֶׁהוּא סִימָן שָׁלֵם בַּשֻּׁלְחָן עָרוּךְ, אֹרַח חַיִּים, סִימָן ש׳, וְהוּא מִדִּינָא דִּגְמָרָא, וְאֵינִי רוֹאֶה שׁוּם טַעַם לְהָקֵל

בָּזֶה, וּבִפְרָטִיּוּת חָסִיד בְּרֶסְלֶב, שֶׁכָּל־כָּךְ הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל לְקַיֵּם אֶת כָּל הַנֶּאֱמָר בַּשֻּׁלְחָן עָרוּךְ.

מִלְבַד לִמּוּד שֻׁלְחָן עָרוּךְ הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל גַּם עַל תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, לִשְׁפֹּט אֶת עַצְמוֹ בְּכָל יוֹם בַּמֶּה הוּא עוֹשֶׂה, וְאֵיךְ מִתְנַהֵג וְכוּ׳, וּשְׁתֵּי הַהַנְהָגוֹת הָאֵלּוּ מֵרַבֵּנוּ זַ״ל הֵן הַנְהָגוֹת כְּלָלִיּוֹת לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ. יָדוּעַ, אֲשֶׁר אִם אֵין הָאָדָם מְקַיֵּם אֶת שְׁתֵּי הַנְהָגוֹת אֵלּוּ, שֶׁהָיוּ יְסוֹד וְעִקַּר אֲצִלּוֹ, סִימָן שֶׁהַהִתְקָרְבוּת אֵינָהּ בֶּאֱמֶת. וְלָכֵן רְאֵה, אֲהוּבִי, יְדִידִי! לִהְיוֹת חָזָק בִּשְׁנֵי דְּבָרִים אֵלּוּ: ״הִתְבּוֹדְדוּת״, וְכֵן ״לִמּוּד שֻׁלְחָן עָרוּךְ״.

וּכְשֶׁאַתָּה מַרְגִּישׁ עֲיֵפוּת, לְךָ לִישׁוֹן, כִּי אֵין זוֹ עֵצָה לְסַגֵּף עַצְמוֹ בְּשֵׁנָה, כִּי אִם לֹא תִישַׁן כַּמָּה שֶׁאַתָּה צָרִיךְ תִּסְתּוֹבֵב אַחַר־כָּךְ כְּשִׁכּוֹר מַמָּשׁ, בְּלִי מֹחִין וְכוּ׳, וְאָז מַה פָּעַלְתָּ? אִם אֵין אַתָּה יָכוֹל לִלְמֹד אוֹ לְהִתְפַּלֵּל אוֹ לְקַיֵּם מִצְווֹת מַעֲשִׂיּוֹת, אֲזַי מַה פָּעַלְתָּ שֶׁאַתָּה מְסַגֵּף עַצְמְךָ בְּשֵׁנָה. וּזְכֹר, אֲשֶׁר גַּם סוֹס מְמַעֵט בְּשֵׁנָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י׳ תרמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אֹמַר לְךָ! הַחַיִּים מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים עַד מְאֹד, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּחֲזִיק מַעֲמָד מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו. וְעִקַּר הַהִתְחַזְּקוּת הִיא, שֶׁאָדָם צָרִיךְ תָּמִיד לִזְכֹּר, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אָב הָרַחֲמִים, וּמְרַחֵם עַל בְּרִיּוֹתָיו, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים יח, ב): ״אֶרְחָמְךָ יְיָ״ה חִזְקִי״, בָּזֶה שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁאַתָּה יְיָ״ה מָלֵא רַחֲמִים, זֶה בְּעַצְמוֹ חִזְקִי, בָּזֶה אֲנִי מִתְחַזֵּק; כִּי צְרִיכִים לִזְכֹּר, אַף שֶׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה, עִם כָּל זֹאת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מָלֵא

רַחֲמִים, וּכְמוֹ שֶׁמָּרְגָּל בְּפִי אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לוֹמַר: ״עֶס אִיז מִיט גְּרוֹיִס רַחֲמָנוּת״, כִּי בְּדֶרֶךְ כְּלָל כְּשֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם מַשְׁבֵּר, הוּא אֵינוֹ קוֹלֵט אֶת הַחֶסֶד וְהָרַחֲמִים הַמְכֻסִּים בְּתוֹךְ הַמַּשְׁבֵּר, כִּי הָיָה יָכוֹל לִהְיוֹת פִּי כַּמָּה וְכַמָּה יוֹתֵר גָּרוּעַ. וְאִם תֹּאמַר: מַה לְּגַמְרֵי אֲנִי צָרִיךְ אֶת הַנִּסָּיוֹן וְהַמַּשְׁבֵּר הַזֶּה?! אֶלָּא זֶה כְּבָר לְמַעְלָה מֵהַשָּׂגָתֵנוּ, בְּסוֹד ״כֶּתֶר״, שֶׁשָּׁם נֶאֱמַר: ׳שְׁתֹק, כָּךְ עָלָה בְּמַחֲשָׁבָה תְּחִלָּה׳; שָׁם בַּכֶּתֶר אֵין שׁוּם שְׁאֵלָה. וְלָכֵן לֹא כְּדַאי לְהִכָּנֵס בַּחֲקִירוֹת וּשְׁאֵלוֹת וְקֻשְׁיוֹת וְכוּ׳, וּמַה וְלָמָּה וְאֵיךְ וְכוּ׳ נָפַלְתִּי בַּפַּח הַזֶּה?! הָעִקָּר לַחֲשֹׁב רַק עַל הַחֲסָדִים וְהָרַחֲמִים גְּמוּרִים שֶׁעָשָׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. וּתְעַיֵּן בִּדְבָרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קצה) עַל פָּסוּק (תְּהִלִּים ד, ב): ״בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִי״, שֶׁגַּם בְּתוֹךְ הַצָּרוֹת צְרִיכִים לִרְאוֹת הַרְחָבוֹת, אֵיךְ שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מַרְחִיב. וְאִם יִקָּשֶׁה לָאָדָם מַה לְּגַמְרֵי הֱצְרַכְתִּי לְהִכָּנֵס בַּצָּרָה הַמָּרָה הַזֹּאת?! עַל זֶה נֶאֱמַר (חַגִּיגָה יג.): ״בְּמֻפְלָא מִמְּךָ אַל תַּחְקֹר״ וְכוּ׳, כִּי לֹא כָּל דָּבָר יְכוֹלִים לְהָבִין, צְרִיכִים רַק לְהִסְתַּכֵּל עַל הַטּוֹב וְהַחֶסֶד וְהָרַחֲמִים שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עוֹשֶׂה עִם הָאָדָם, וּלְהַרְגִּיל עַצְמוֹ תָּמִיד לְתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁזֶּה שַׁעֲשׁוּעַ עוֹלָם הַבָּא, כַּמּוּבָא בִּדְבָרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן ב׳), אֲשֶׁר תּוֹדָה וְהוֹדָאָה זֶה שַׁעֲשׁוּעַ עוֹלָם הַבָּא.

נָא וְנָא מֵהַיּוֹם וָהָלְאָה תַּרְגִּיל עַצְמְךָ רַק לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבֵּחַ אֶת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ עַל כָּל הַחֲסָדִים וְהָרַחֲמִים גְּמוּרִים שֶׁעוֹשֶׂה עִמָּנוּ בְּכָל פַּעַם, כְּמוֹ שֶׁאָנוּ אוֹמְרִים: ״עַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם וָיוֹם״, כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עוֹשֶׂה נִסִּים עִם כָּל אֶחָד.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצָּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרמד.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֲהוּבִי, יְדִידִי, נֵר לְהַצַּדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ.

הָעִקָּר הוּא שִׂמְחָה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן כד): מִצְוָה גְּדוֹלָה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד״, זוֹ לֹא רַק עֲצָה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, אֶלָּא זוֹ ״מִצְוָה גְּדוֹלָה״. וְכֵן אָמַר: ״עֲבֵרָה גְּדוֹלָה לִהְיוֹת בְּעַצְבוּת״. נִמְצָא, שֶׁאָדָם צָרִיךְ לִמְסֹר אֶת נַפְשׁוֹ בְּכָל יוֹם עַל מִצְוַת הַשִּׂמְחָה, שֶׁכְּלוּלָה מִכָּל הַמִּצְוֹות. כִּי כָּךְ אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת שִׂמְחָה, סִימָן א׳): כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה מִצְוָה בְּשִׂמְחָה, יֵדַע שֶׁלִּבּוֹ שָׁלֵם עִם אֱלֹהָיו. נִמְצָא, כְּשֶׁאֵין הָאָדָם עוֹשֶׂה מִצְוָה בְּשִׂמְחָה, זֶהוּ סִימָן שֶׁאֵין לִבּוֹ שָׁלֵם בְּכָלָל עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהוּא מָלֵא קֻשְׁיוֹת וּסְפֵקוֹת אַחֲרָיו יִתְבָּרֵךְ, רַחֲמָנָא לִצְלָן, שֶׁזֶּהוּ כְּפִירוּת וְאֶפִּיקוֹרְסוּת גְּמוּרָה. וְלָכֵן, יְדִידִי הַיָּקָר! אִם אַתָּה רוֹצֶה לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, רְאֵה בְּכָל מְחִיר לַעֲבֹד עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה, לִשְׂמֹחַ עִם כָּל נְקֻדָּה טוֹבָה שֶׁיֵּשׁ בְּךָ, וְהַשְׁלֵךְ אֶת חָכְמָתְךָ הַמְדֻמָּה, שֶׁהֵם כְּלַל הַסְּפֵקוֹת וְהַבִּלְבּוּלִים שֶׁיֵּשׁ לְךָ, וְתַכְנִיס בְּעַצְמְךָ אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתָמִיד תִּזְכֹּר, אֲשֶׁר שׁוּם דָּבָר לֹא נַעֲשֶׂה מֵעַצְמוֹ, אֶלָּא בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֶלְיוֹן, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּנָּצֵל מִכָּל רַע.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ.

אַף שֶׁקָּשֶׁה לְךָ מְאֹד, וְרָעִים וּמָרִים לְךָ הַחַיִּים וְכוּ׳, כָּל זֶה מִפְּנֵי שֶׁנֶּעֱלָם וְנִסְתָּר מִמְּךָ אוֹרוֹ הָאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא.

וְהִנֵּה יָדוּעַ, אֲשֶׁר מַדְרֵגַת ׳סוֹבֵב כָּל עָלְמִין׳, שָׁם אֵינוֹ מֵשָׂג עַל־פִּי שֵׂכֶל אֱנוֹשִׁי, רַק עַל־יְדֵי אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה שֶׁכָּךְ הוּא, שֶׁהוּא ׳סוֹבֵב כָּל עָלְמִין׳, וְעַל־יְדֵי הוֹדָאָה, שֶׁאָדָם מַרְגִּיל עַצְמוֹ לְהוֹדוֹת

וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבֵּחַ עַל כָּל הַחֲסָדִים הַגְּדוֹלִים שֶׁעוֹשֶׂה עִמּוֹ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא בָּא לִידֵי בִּטּוּל, שֶׁאַף שֶׁאֵינוֹ מַשִּׂיג אֶת עִנְיַן ׳סוֹבֵב כָּל עָלְמִין׳ עַל־פִּי הַשֵּׂכֶל, עִם כָּל זֹאת הוּא מוֹדֶה שֶׁיֵּשׁ דָּבָר כָּזֶה. וְלָכֵן הַרְגֵּל עַצְמְךָ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבֵּחַ אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל כָּל הַחֲסָדִים שֶׁעָשָׂה עִמְּךָ, וְעַל־יְדֵי שֶׁתִּהְיֶה רָגִיל בְּתוֹדָה וְהוֹדָאָה, עַל־יְדֵי־זֶה יֵקַל לְךָ, וְתֵמְשַׁךְ עָלֶיךָ הָאָרַת עוֹלָם הַבָּא בָּעוֹלָם הַזֶּה, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן ב׳), שֶׁתּוֹדָה וְהוֹדָאָה זֶה שַׁעֲשׁוּעַ עוֹלָם הַבָּא; וְלָכֵן בִּמְקוֹם לִבְכּוֹת כָּל־כָּךְ, רְאֵה לְהַרְגִּיל עַצְמְךָ לִתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְאָז תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ תָּמִיד. כִּי תּוֹדָה וְהוֹדָאָה זֶה עֲלִיָּה עַד ׳סוֹבֵב כָּל עָלְמִין׳, שָׁם אֵין שׁוּם תְּפִיסָה כְּלָל, רַק עֶצֶם הָאוֹר, אֲבָל הַרְבֵּה פְּעָמִים מֵחֲמַת רִבּוּי הָאוֹר, יָכוֹל לִהְיוֹת חֹשֶׁךְ גָּדוֹל, כִּי רִבּוּי הַשֶּׁמֶן גּוֹרֵם כִּבּוּי הַנֵּר, עִם כָּל זֹאת רָאוּי לְךָ לֵידַע, שֶׁבְּתוֹךְ הַהַסְתָּרָה גַּם שָׁם אֱלֹקוּת, כִּי גַּם הַהֶסְתֵּר בְּעַצְמוֹ הוּא גַּם־כֵּן אֱלֹקוּת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יְשַׁעְיָה מה, טו): ״אָכֵן אַתָּה אֵל מִסְתַּתֵּר״, שֶׁ׳אֵל מִסְתַּתֵּר׳ זֶה גַּם־כֵּן ׳אַתָּה׳, בִּבְחִינוֹת גִּלּוּי שֶׁבַּהֶסְתֵּר.

מָה אֹמַר לְךָ! רָאוּי לָנוּ לִתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁזָּכִינוּ לְהִתְקָרֵב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁמְּלַמְּדֵנוּ דֶּרֶךְ פָּשׁוּט אֵיךְ לְהַשִּׂיג אֶת הָאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא בִּבְחִינַת ׳מְמַלֵּא כָּל עָלְמִין׳, זֶה עַל־יְדֵי שִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, שֶׁאָדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת, שֶׁאָז הַמַּקִּיפִים גַּם־כֵּן יָאִירוּ לוֹ אוֹר וְזִיו וְחִיּוּת וּדְבֵקוּת עֶצֶם אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

י׳ תרמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אֲהוּבִי, יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מַה מְּאֹד גָּדְלָה שִׂמְחָתִי, שֶׁזָּכִיתָ לְהִתְוַדַּע מֵהָאוֹר הַגָּנוּז שֶׁל הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, וְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, אֲבָל אִיעָצְךָ וִיהִי אֱלֹקִים עִמָּךְ, אַל תִּכָּנֵס בְּוִכּוּחִים עִם שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, לֹא מִבַּחוּץ — לֹא כְּדַאי לְהִתְגָּרוֹת עִם אַבָּא וְאִמָּא, חַס וְשָׁלוֹם, וְלֹא עִם הָאַחִים וְהַגִּיסִים וּשְׁאָר הַמִּשְׁפָּחָה, אַדְרַבָּה, כְּדַאי לְהַעֲלִים אֶת הַהִתְקָרְבוּת, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְגַּבְּרוּ הַמְּנִיעוֹת וְהָעִכּוּבִים, שֶׁזֶּה יִגְרֹם הִתְגַּבְּרוּת הַקְּלִפּוֹת וְהִתְגָּרוּתָם. כִּי הֲרֵי עִנְיַן רַבֵּנוּ זַ״ל הוּא לְטַהֵר אֶת הָאָדָם מִכָּל מִינֵי טֻמְאוֹת וְזֻהֲמוֹת שֶׁנִּדְבְּקוּ בּוֹ, וְכִרְאוֹת הַסִּטְרָא אָחֳרָא שֶׁרוֹצִים לְהַעֲבִיר אוֹתָם מֵהָאָדָם שֶׁנִּלְכַּד בֵּינֵיהֶם, אֲזַי הֵם מִתְגַּבְּרִים. וְאִם יֵשׁ לָאָדָם שֵׂכֶל, אֵינוֹ נִכְנָס בְּטוֹעֵן וְנִטְעָן בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן, אַדְרַבָּה ״וְאֶת צְנוּעִים חָכְמָה״ (מִשְׁלֵי יא, ב), עַל־יְדֵי־זֶה לֹא יִתְוַכֵּחַ עִם הַהוֹרִים, וְכֵן אָסוּר לְהִתְוַכֵּחַ בִּפְנִים בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, לוֹמַר: כִּתָּה זוֹ טוֹבָה וְכוּ׳ וְכוּ׳, כִּי הֲרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל גִּלָּה (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן פג), שֶׁזֶּה יֵצֶר הָרָע גָּדוֹל לוֹמַר צַדִּיק זֶה נָאֶה, צַדִּיק זֶה אֵינוֹ נָאֶה, תַּלְמִיד חָכָם זֶה נָאֶה תַּלְמִיד חָכָם זֶה אֵינוֹ נָאֶה וְכוּ׳ וְכוּ׳, מַה הָאָדָם יוֹדֵעַ מַה שֶּׁקּוֹרֶה בָּעוֹלָם?! מוֹהַרַנ״תְ זַ״ל הָיָה רָגִיל לַחֲזֹר עַל פָּסוּק זֶה (אִיּוֹב ג, יט): ״קָטָן וְגָדוֹל שָׁם הוּא״, מִי שֶׁהוּא קָטָן אוֹ גָּדוֹל זֶה יוֹדְעִים רַק שָׁם בַּשָּׁמַיִם. וּבְפֵרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן קטז), אֲשֶׁר אֶת הַצַּדִּיק אִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׂיג בְּשׁוּם פָּנִים מִבַּחוּץ, כִּי מִבַּחוּץ כֻּלָּם נִרְאִים אוֹתוֹ דָּבָר, הָעִקָּר הוּא הַפְּנִימִיּוּת, וְזֶה אַף אֶחָד אֵינוֹ יוֹדֵעַ, וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסָחִים נד:): אֵין אָדָם יוֹדֵעַ מַה בְּלִבּוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ. וְלָכֵן לֹא כְּדַאי לְהִתְוַכֵּחַ עִם אַף אֶחָד.

כְּשֶׁבָּאתִי פַּעַם הָרִאשׁוֹנָה לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְדִבַּרְתִּי הַרְבֵּה עִם הָרַב הֶחָסִיד ר׳ לֵוִי יִצְחָק (גֶּרוֹ יָאִיר) [זַ״ל], וְאָמַר לִי בְּזוֹ הַלָּשׁוֹן: ״אַל תִּכָּנֵס בְּוִכּוּחִים עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, יָכוֹל מְאֹד לִהְיוֹת, שֶׁזֶּה אוֹ זֶה הִתְקָרֵר לְגַמְרֵי מֵעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאַתָּה תִּתְוַכֵּחַ עִמּוֹ, וְאָז הוּא עוֹד יְקָרֵר אוֹתְךָ״. וְלָכֵן גַּם לְךָ אֲנִי אוֹמֵר כָּךְ: אַל תִּכָּנֵס בְּוִכּוּחִים עִם שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, רַק תִּתְחַזֵּק, וְאָז תִּרְאֶה נִסִּים שֶׁיֵּעָשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

רָצִיתִי מְאֹד שֶׁתָּבוֹא אֵלַי, כִּי יֵשׁ דְּבָרִים שֶׁאֲנִי צָרִיךְ לְדַבֵּר אִתְּךָ, אֲבָל לֹא בִּכְתָב.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

י׳ תרמז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהֶרָגַע, וְאַל תִּכָּנֵס בִּלְחָצִים, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ. וְרַבֵּנוּ זַ״ל גִּלָּה לָנוּ (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קצז), שֶׁגַּם בִּתְפִלָּה אָסוּר לִדְחֹק אֶת הַשָּׁעָה, שֶׁכְּבָיכוֹל הוּא יִתְבָּרַךְ מֻכְרָח לַעֲשׂוֹת רְצוֹנִי וְכוּ׳, אֵין כַּדָּבָר הַזֶּה, כִּי עַל זֶה כְּבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרָכוֹת לב:): ׳הַמְעַיֵּן בִּתְפִלָּתוֹ׳, וּפֵרֵשׁ רַשִׁ״י, שֶׁמְּכַוֵּן שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מֻכְרָח לַעֲזֹר לוֹ, ״בָּא לִידֵי כְּאֵב לֵב״. וְגִלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן כ׳), שֶׁאָסוּר לִדְחֹק אֶת הַשָּׁעָה בִּתְפִלָּה, אֶלָּא יְבַקֵּשׁ רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים, אִם יִתֵּן — יִתֵּן, וְאִם לָאו — לָאו.

דָּבָר אֶחָד אַתָּה צָרִיךְ לָדַעַת, שֶׁאָסוּר לִדְחֹק אֶת הַשָּׁעָה, הַכֹּל מִלְמַעְלָה, וְיֵשׁ הַרְבֵּה דְּבָרִים שֶׁלֹּא מְבִינִים כְּלָל, לָמָּה צַדִּיק וְרַע לוֹ, רָשָׁע וְטוֹב לוֹ וְכוּ׳, לָמָּה אֵלּוּ הָרְשָׁעִים הִשִּׂיגוּ חַיִל, לֹא שַׁיָּךְ לִשְׁאֹל שְׁאֵלוֹת וְכוּ׳, לָמָּה לַעֲמָלֵקִים, יְמַח שְׁמָם, שֶׁהִכְחִידוּ יוֹתֵר מִשְּׁלִישׁ מֵאָחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא חָסֵר כְּלוּם, שָׁרְפוּ וְחָנְקוּ וְהָרְגוּ וְשָׁחֲטוּ בְּכָל מִינֵי מִיתוֹת מְשֻׁנּוֹת אֶת אָחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: זְקֵנִים וּנְעָרִים, אֲנָשִׁים, נָשִׁים וָטַף, וְכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ יָדַע וְלֹא עָשָׂה מְאוּמָה וְכוּ׳, מִי יוֹדֵעַ דַּרְכֵי הַמָּקוֹם בָּרוּךְ הוּא?! אָסוּר לִשְׁאֹל שְׁאֵלוֹת, כִּי אֵין תְּרוּצִים! וְרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן נב), שֶׁעַל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא וְעַל הַצַּדִּיקִים אָסוּר לְהַקְשׁוֹת שׁוּם קֻשְׁיוֹת, כִּי מִי יוֹדֵעַ דְּרָכָיו

יִתְבָּרַךְ?! וּבְוַדַּאי כָּל מַה שֶּׁקּוֹרֶה, יֵשׁ בָּזֶה חֶשְׁבּוֹן, אֲבָל אֲנַחְנוּ לֹא מְבִינִים וְכוּ׳.

רְאֵה מַה שֶּׁקָּרָה לִי, נִכְנַסְתִּי לָגוּר בְּמוֹשֶׁבֶת יַבְנְאֵל, וְהִנֵּה דַּיְקָא "הָרַב הַמְקוֹמִי" רָשָׁע עָרוּם, הוֹלֵךְ אִתִּי בְּעַרְמוּמִיּוּת הֲכִי גְּדוֹלָה, וּבְשֶׁקֶט מוֹסֵר אוֹתִי, וּמַעֲלִיל עָלַי עֲלִילוֹת דָּם וְשָׁוְא וָשֶׁקֶר, וְאַחַר־כָּךְ הוּא בָּא וְחוֹנֵף אוֹתִי, וְקוֹרֵא אוֹתִי בְּמֶתֶק לְשׁוֹנוֹ: "רַבִּי", וְהוּא אֵינוֹ תּוֹפֵס שֶׁאֲנִי קוֹלֵט אֵיזוֹ טֻמְאָה הוּא, אֲבָל מַה לַּעֲשׂוֹת?! כְּבָר נִכְנַסְתִּי לָגוּר שָׁם, וְיֵשׁ לָנוּ כְּבָר כִּמְעַט עֶשְׂרִים מִשְׁפָּחוֹת, וּלְהֵיכָן נֵלֵךְ וְנִבְרַח?!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י׳ תרמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאַבְרֵךְ ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בֶּאֱמֶת אֵינִי יוֹדֵעַ לָמָּה לְךָ לְהִכָּנֵס בְּלַחַץ וְכוּ׳, אֵין זֶה כִּי אַתָּה דּוֹחֵק אֶת הַשָּׁעָה, אֲשֶׁר מִשָּׁם בָּאִים לְךָ כָּל הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים; כִּי אִם הָיִיתָ מוֹסֵר אֶת כָּל כֶּלְךָ רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲזַי הָיִיתָ רוֹאֶה נִסִּים נִגְלִים עַל כָּל פִּסְיָעָה וְשַׁעַל, כִּי כְּשֶׁבַּר יִשְׂרָאֵל מַכְנִיס עַצְמוֹ בְּתוֹךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וְאֵינוֹ חָפֵץ כְּבָר דְּבָרִים שֶׁל מַה בְּכָךְ, שֶׁהֵם נֶגֶד רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, אֶלָּא מִתְרַצֶּה מַה שֶּׁנּוֹתֵן לוֹ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֲזַי הוּא רוֹאֶה רַק נִסִּים נִגְלִים.

אַל תִּשְׁכַּח שֶׁיְּסוֹד גָּדוֹל לִהְיוֹת רַק בְּשִׂמְחָ״ה, שֶׁהוּא אוֹתִיּוֹת מַחֲשָׁבָ״ה, כִּי כְּפִי הַשִּׂמְחָה כֵּן מַמְשִׁיכִין עַל עַצְמָם אֶת שְׁכִינַת עֻזּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין הַשְּׁכִינָה שׁוֹרָה אֶלָּא בְּמָקוֹם שִׂמְחָה.

וּמַה שֶּׁכָּתַבְתָּ וְכוּ׳, עָלֶיךָ לֵידַע, אֲשֶׁר מְטַטְרוֹ״ן זֶה חֲנוֹךְ,

וְסַנְדָלְפוֹן זֶה אֵלְיָהוּ, אֵלְיָהוּ כּוֹלֵל כָּל הַנְּפָשׁוֹת מִיִּשְׂרָאֵל, וַחֲנוֹךְ כּוֹלֵל כָּל הָרוּחוֹת, וְיֵשׁ בָּזֶה אֲרִיכוּת גְּדוֹלָה. וְהַתַּמְצִית, כִּי הַסָּמֶ״ךְ־מֵ״ם רוֹצֶה לְבַטֵּל אֶת הַנֶּפֶשׁ וְרוּחַ מִבַּר יִשְׂרָאֵל, וְזֶה לְעֻמַּת זֶה מַלְאֲכֵי מַעְלָה סַ׳נְדָלְפוֹ״ן מְ׳טַטְרוֹ״ן הֵם מְבַטְּלִים אוֹתוֹ. אַךְ צָרִיךְ לִשְׁמֹר אֶת הַדִּבּוּר וְהָרָצוֹן, וְאָז יִתְבַּטֵּל מִמֶּנּוּ הַסָּמֶ״ךְ־מֵ״ם לְגַמְרֵי, כִּי אִם יֵשׁ לָאָדָם רָצוֹן חָזָק רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְכֵן הַדִּבּוּר רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אָז הַסָּמֶ״ךְ־מֵ״ם הָרָשָׁע לֹא יוּכַל לַעֲשׂוֹת לוֹ שׁוּם דָּבָר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ לְטוֹב כָּל הַיָּמִים...

י׳ תרמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמָּר וְכוּ׳.

זֹאת תֵּדַע, כִּי אָסוּר לִכְתֹּב דְּבָרִים כָּאֵלּוּ וְכוּ׳, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁאָסוּר לְדַבֵּר דִּבּוּרִים כָּאֵלּוּ וְכוּ׳, כְּאֵלּוּ אֵין לְךָ כְּבָר תִּקְוָה וְתוֹחֶלֶת, וְאַבַּדְתָּ אֶת שְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת. מָה אַתָּה יוֹדֵעַ מַה זֶּה עוֹלָם הַזֶּה, וּמַה זֶּה עוֹלָם הַבָּא?! הֲלֹא הַכֹּל לַכֹּל אֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, "בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹקִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ" (בְּרֵאשִׁית א, א); שָׁמַיִם זֶה גִּלּוּי אֱלֹקוּת בְּלִי הִתְלַבְּשׁוּת, אֶרֶץ זֶה גִּלּוּי אֱלֹקוּת עִם הִתְלַבְּשׁוּת, כִּי אַתָּה הוּא קֹדֶם שֶׁבָּרָאתָ הָעוֹלָם, וְאַתָּה מִשֶּׁבָּרָאתָ הָעוֹלָם. וְלָכֵן מָה אַתָּה כּוֹתֵב שְׁטֻיּוֹת כָּאֵלּוּ?! הַאִם אַתָּה יוֹדֵעַ אֶל מָה אַתָּה יָכוֹל לִזְכּוֹת — אִם תַּחֲזִיק מַעֲמָד?! וּבִפְרָטִיּוּת שֶׁיֵּשׁ לְךָ כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה שׁוֹנְאִים, שֶׁמְּחָרְפִים וּמְבַזִּים אוֹתְךָ, וְקוֹרְאִים לְךָ שֵׁמוֹת שֶׁל גְּנַאי, וְאַתָּה סוֹבֵל חֵרוּפִין וְגִדּוּפִין מִכָּל אֶחָד וְכוּ׳, אַדְרַבָּה, רַק עַכְשָׁו אַתָּה יָכוֹל לִהְיוֹת אִישׁ כָּשֵׁר אֲמִתִּי, כְּשֶׁכֻּלָּם נֶגְדְּךָ, וְאַתָּה בּוֹרֵחַ רַק אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְזוֹהִי הַמַּדְרֵגָה הֲכִי עֶלְיוֹנָה.

הַמְצַפֶּה לִרְאוֹתְךָ בְּקָרוֹב...

י׳ תרנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל מַעֲלַת הַיָּקָר וְהַנַּעֲלֶה ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֹךְ, אֲשֶׁר בּוֹ אַתָּה שׁוֹפֵךְ אֶת שִׁבְרוֹן לִבְךָ מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

מָה אֹמַר לְךָ! אֶת כָּל אָדָם מְנַסִּים בְּנִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים עַד מְאֹד, וּמַה שֶּׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אָבוֹת ה, ג): ״בַּעֲשָׂרָה נִסְיוֹנוֹת נִתְנַסָּה אַבְרָהָם״, אֵלּוּ הַנִּסְיוֹנוֹת עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד, אֲבָל הַשֶּׂבַח שֶׁל אַבְרָהָם, שֶׁהוּא זָכָה לַעֲמֹד בַּנִּסָּיוֹן, וַאֲנַחְנוּ קְטַנֵּי עֵרֶךְ כָּל־כָּךְ שְׁבוּרִים, שֶׁאֵין אֲנַחְנוּ מַאֲמִינִים בְּעַצְמֵנוּ כְּלָל, שֶׁאֵלּוּ הֵם הַנִּסְיוֹנוֹת שֶׁלָּנוּ, כָּל אֶחָד כְּפִי עִנְיָנוֹ.

וְרָאוּי לְךָ לַחֲזֹר עַכְשָׁו עַל הַמַּאֲמָר בִּלְקוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן פו, וְשָׁם תִּרְאֶה אֵיךְ אָדָם צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו, וְעַל־יְדֵי אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, הוּא אֵינוֹ צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת, אֶלָּא מוֹצֵא אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּכָל פְּרָט מִפְּרָטֵי הַבְּרִיאָה.

רַק חָזָק לְהַתְחִיל מֵחָדָשׁ לְהַתְמִיד בְּשִׂיחוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁכְּבָר נִדְפְּסוּ בְּ״שִׂיחוֹת־הָרַ״ן״, וּבְ״חַיֵּי־מוֹהַר״ן״, וְשָׁם תִּמְצָא מַרְגּוֹעַ לְנַפְשְׁךָ, וְאָז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

אֲנִי מְקַוֶּה לִרְאוֹתְךָ בְּקָרוֹב מְאֹד.

הַמְבָרֵךְ אוֹתְךָ בְּשִׂים שָׁלוֹם...

י׳ תרנא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

לְדַעְתִּי, טָעִיתָ טָעוּת חֲמוּרָה וְכוּ׳, עַיֵּן בַּשׁוּר (הִלְכוֹת צְדָקָה, סִימָן רנ): וְאָסוּר לְהַחֲזִיר הֶעָנִי הַשּׁוֹאֵל רֵיקָם, אֲפִלּוּ אֵין נוֹתֵן לוֹ אֶלָּא גְּרוֹגֶרֶת אַחַת, שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים עד): "אַל יָשֹׁב דַּךְ נִכְלָם", וְלָכֵן צְרִיכִים לָתֵת לְכָל עָנִי אֲפִלּוּ מַשֶּׁהוּ בִּשְׁבִיל 'אַל יָשֹׁב דַּךְ נִכְלָם', וְיִתְלוֹנֵן עָלֶיךָ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ.

צְרִיכִים הַרְבֵּה רַחֲמִים עַל כָּל פְּרָט וּפְרָט לָדַעַת אֵיךְ לְהִתְנַהֵג. וּמוֹהַרְנַ"תְּ זַ"ל אָמַר, אֲשֶׁר עַל תִּקּוּן הָעֵצָה צְרִיכִים הַרְבֵּה לְבַקֵּשׁ מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

רַבֵּנוּ זַ"ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א׳, סִימָן יג), שֶׁעַל־יְדֵי צְדָקָה מַמְשִׁיכִים הַשְׂגָּחָה; וְלָכֵן דַּע לְךָ, שֶׁכָּל מַה שֶּׁקּוֹרֶה עִמִּי — זֶהוּ רַק מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּעַצְמוֹ, אֲבָל זֶה נִתְלַבֵּשׁ בָּרְשָׁעִים הָאֵלּוּ שֶׁרוֹדְפִים אוֹתִי, כִּי 'מְגַלְגְּלִין חוֹבָה עַל־יְדֵי חַיָּב' (שַׁבָּת לב.), וּבְוַדַּאי יְקַבְּלוּ עוֹד עָנְשָׁם מֵהַשָּׁמַיִם, אֵינִי מְפַחֵד מֵהֶם כְּלָל, אֲנִי אֶת רַבֵּנוּ זַ"ל אַגָּלֶה לְכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ עִם הַמְּסִירוּת נֶפֶשׁ הֲכִי גְּדוֹלָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ תָּמִיד...

י׳ תרנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ"ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת הַבְּשׂוֹרָה מְשַׂמַּחַת, שֶׁנּוֹלְדָה לְךָ בַּת לְמַזָּל־טוֹב, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתְּגַדְּלֶהָ לְבַעַל תּוֹרָה, וּלְחֻפָּה, וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים, כָּךְ הוּא הַנּוֹסָח שֶׁמְּבָרְכִים, כִּי צָרִיךְ בְּרָכָה מְיֻחֶדֶת לְמִצְאָ לָהּ בַּעַל תּוֹרָה, וְאַחַר־כָּךְ יִכָּנְסוּ לְחֻפָּה, וְיַעַסְקוּ שְׁנֵיהֶם בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם.

וְרָאִיתִי לְהָבִיא בְּשֵׁם הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ הַשַּׂר שָׁלוֹם מִבֶּעלְז זי"ע, דְּגַם לִקְרִיאַת שֵׁם לְבַת בָּא אָז אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא [כְּמוֹ שֶׁמּוּבָא בַּזֹּהַר, שֶׁאֵלִיָּהוּ בָּא בְּעֵת בְּרִית לְבֵן (עַיֵּן זֹהַר וַיִּגַּשׁ רט:)], וְרָמַז אֶת זֶה בְּפָסוּק

(בְּרֵאשִׁית ב, יט): וְ׳כֹל אֲ׳שֶׁר יִ׳קְרָא ל׳וֹ הָ׳אָדָם, רָאשֵׁי תֵּבוֹת אֵ׳לִ׳יָ׳הּ׳וּ׳, שֶׁגַּם בִּקְרִיאַת שֵׁם לְבַת בָּא אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא, זָכוּר לַטּוֹב. וְיָדוּעַ, שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל רָצָה שֶׁיִּחַכּוּ עִם קְרִיאַת שֵׁם גַּם־כֵּן עַד שַׁבָּת, וְיֵשׁ בָּזֶה חִלּוּקֵי מִנְהָגִים, יֵשׁ נוֹהֲגִים שֶׁבִּקְרִיאָה רִאשׁוֹנָה כְּבָר נוֹתְנִים שֵׁם, וְיֵשׁ שֶׁמְּחַכִּים עַד שַׁבָּת, וְיִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים מִנְהַג יִשְׂרָאֵל תּוֹרָה הִיא, וְהַנַּח לְיִשְׂרָאֵל, אַף שֶׁאֵינָם נְבִיאִים בְּנֵי נְבִיאִים הֵם, וְאָסוּר לִלְעֹג עַל שׁוּם מִנְהָג.

וְשָׁמַעְתִּי אוֹמְרִים בְּשֵׁם הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ הַ׳יְשָׁמַח מֹשֶׁה׳ זי״ע, שֶׁגַּם בְּפִדְיוֹן הַבֵּן בָּא אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא, זָכוּר לַטּוֹב, וְרָמְזוּ בַּפָּסוּק (שְׁמוֹת יג, ב): קַדֶּשׁ לִי כָּל בְּכוֹר פֶּטֶר כָּל רֶחֶם בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה לְ״י הוּ״א — אוֹתִיּוֹת אֵלִיָּה״וּ; אַשְׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל, שֶׁכָּל מִנְהָגֵיהֶם תּוֹרָה הִיא, וְרָאוּי לָנוּ לִשְׁמֹחַ שֶׁזָּכִינוּ לְהִבָּרֵא מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת.

רְאֵה לִשְׂמֹחַ וּלְשַׂמֵּחַ אֲחֵרִים, וְאָז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

מָה אֹמַר לְךָ! ׳שִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ׳ — זֶה הַיְסוֹד בַּחֲסִידוּת בְּרֶסְלֶב, וְעַל זֶה דִּבֵּר רַבֵּנוּ זַ״ל הַרְבֵּה מְאֹד עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּמִכָּל שִׂיחָה שֶׁרַק דִּבֵּר עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד, יָצְאָה אַחַר־כָּךְ מִזֶּה שִׂיחָה בְּעִנְיַן תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, וְאֵיךְ דָּבָר זֶה חָשׁוּב בַּשָּׁמַיִם, וְזֶה יְסוֹד הַיְסוֹדוֹת, כִּי בְּלֹא הִתְבּוֹדְדוּת, הָאָדָם מַטְעֶה אֶת עַצְמוֹ. וְרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר לָנוּ בְּפֵרוּשׁ (שִׂיחוֹת־הָרַ״ן, סִימָן רכח): אַף שֶׁיְּכוֹלִים לִהְיוֹת אִישׁ כָּשֵׁר בְּלֹא הִתְבּוֹדְדוּת, אֲבָל אֲנִי קוֹרֵא אוֹתָם ׳פְּלִיטָעס׳, כְּאוֹמֵר מְבֹהָלִים וּמְבֻלְבָּלִים, אֲבָל מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ הִתְבּוֹדְדוּת, זֶה כְּדֶגֶמֶת שֶׁנָּה טוֹבָה שֶׁאָדָם יָשֵׁן, וְקָם בְּיִשּׁוּב הַדַּעַת. וְעַל־כֵּן אַל תִּהְיֶה בַּטְלָן, וְתַרְבֶּה בְּשִׂיחָה בֵּינְךָ לְבֵין קוֹנְךָ, וְאָז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרנג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי מֻחֶרֶת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (בְּרָכוֹת ס.), אֲשֶׁר דַּרְכּוֹ שֶׁל רַבִּי עֲקִיבָא, שֶׁהָיָה אוֹמֵר עַל כָּל דָּבָר שֶׁרַק קָרָה לוֹ: ׳כָּל מַה דְּעָבִיד רַחֲמָנָא לְטַב עָבִיד׳, וּבֶאֱמֶת זֶה עוֹלֶה בְּקֶנֶה אֶחָד עִם הַלִּמּוּד שֶׁלָּמַד עִם תַּלְמִידָיו (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה כד, סִימָן ז׳): ״וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ״ — זֶהוּ כְּלָל גָּדוֹל בַּתּוֹרָה; אָדָם צָרִיךְ לְהַרְגִּיל עַצְמוֹ לֶאֱהֹב אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל וְלֶאֱהֹב אֶת כֻּלָּם, אֲפִלּוּ מִי שֶׁעוֹשֶׂה לוֹ רַע, שֶׁזֶּה ״וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ״ לְשׁוֹן רַע, גַּם תֹּאהַב אוֹתוֹ, כַּמּוּבָא בִּדְבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קצה): תֹּאהַב אֶת כָּל הַבָּא עָלֶיךָ, כִּי כָּמוֹךָ תֵּדַע, אֲשֶׁר אֲנִי הַוַי״ה אֱלֹקֶיךָ הוֹלֵךְ עִמְּךָ עֲדַיִן בְּרַחֲמִים, כִּי כָּמוֹךָ כְּמוֹ שֶׁאַתָּה, הַיְנוּ כְּפִי עַוְונוֹתֶיךָ, אָז עֲדַיִן אֲנִי הוֹלֵךְ עִמְּךָ בְּרַחֲמִים, וְזֶה ׳כָּל מַה דְּעָבִיד רַחֲמָנָא לְטַב עָבִיד׳, כִּי תָּמִיד צְרִיכִים לֵידַע, שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. וְלָכֵן לָמָּה צְרִיכִים לְהִכָּנֵס בְּלַחַץ, עָדִיף לִהְיוֹת תָּמִיד בְּמַצָּב רָגוּעַ וּלְחַיֵּךְ לַכֹּלָם, וּלְקַבֵּל אֶת פְּנֵי כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל בְּסֵבֶר פָּנִים יָפוֹת, וְאַף פַּעַם לֹא לִהְיוֹת בְּכַעַס, וְכֵן לֹא לְהִתְעַצְבֵּן בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן, רַק לִהְיוֹת בַּאֲרִיכוּת אַפַּיִם, שֶׁזּוֹ הַמִּדָּה הֲכִי יָפָה שֶׁרַק יֶשְׁנָהּ, אֲשֶׁר זוֹ מִדַּת הַסַּבְלָנוּת הַתְּלוּיָה בֶּאֱמוּנָה, כַּמּוּבָא בִּדְבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קנה), כִּי הַמַּאֲמִין הָאֲמִתִּי, שֶׁמַּאֲמִין שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אֲזַי אַף פַּעַם לֹא יִהְיֶה בְּכַעַס וּבְקִפְּדוּת עִם שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם.

מָה אֹמַר לְךָ! אֵין דָּבָר יוֹתֵר טוֹב מִשָּׁלוֹם, כִּי שָׁלוֹם זוֹהִי הַמַּתָּנָה הֲכִי יְקָרָה וַחֲשׁוּבָה בְּחַיֵּי הָאָדָם. וַחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (עֲקָצִין, פֶּרֶק ג׳): לֹא מָצָא הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא כְּלִי לְהַחֲזִיק בְּרָכָה לְיִשְׂרָאֵל, אֶלָּא הַשָּׁלוֹם; וְכֵן אָמְרוּ (מִדְרָשׁ אַגָּדָה): אֵיזֶהוּ גִּבּוֹר הָעוֹשֶׂה שׁוֹנְאוֹ אוֹהֲבוֹ; הַיְנוּ שֶׁהוּא מְחַפֵּשׂ אַחַר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁשְּׁמוֹ שָׁלוֹם (שַׁבָּת י׳),

וּמִי שֶׁאוֹחֵז בְּמִדַּת הַשָּׁלוֹם, הוּא אוֹחֵז כְּבָר בְּהַכֹּל. וְלָכֵן צְרִיכִים הַרְבֵּה לְבַקֵּשׁ עַל שָׁלוֹם, וּלְחַפֵּשׂ תָּמִיד אַחַר הַשָּׁלוֹם, כִּי זוֹהִי הַמַּתָּנָה וְהַהַצְלָחָה הֲכִי גְּדוֹלָה לָאָדָם; אַשְׁרֵי מִי שֶׁיֹּאחַז בָּזֶה, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

רַק חֲזַק וֶאֱמַץ, וְהַחֲזֵק בְּמִדַּת הַשָּׁלוֹם וְהָאַהֲבָה עִם כֻּלָּם, אֲפִלּוּ עִם שׂוֹנְאֶיךָ, וְכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ תֹּאמַר: 'כָּל מַה דְּעָבִיד רַחֲמָנָא לְטַב עָבִיד'.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרנד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לָנְכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק וְאַל תִּתֵּן שֶׁהַסָּמ״ךְ־מ״ם זֶה הַשָּׂטָן, יוּכַל לִשְׁבֹּר אוֹתְךָ. הֵן אֱמֶת, שֶׁנִּכְשַׁלְתָּ הַרְבֵּה בִּפְגַם הַבְּרִית, אֲשֶׁר הַחֵטְא הַזֶּה מְטַמְטֵם אֶת הַלֵּב וְהַמֹּחַ, וּכְבָר אֵינְךָ יָכוֹל לַחְשֹׁב יָשָׁר וְכוּ', כִּי מֵאַחַר שֶׁאָדָם הִשְׁלִיךְ אֶת טִפֵּי זַרְעוֹ לְבַטָּלָה, זֶה שֶׁהוֹצִיא טִפֵּי מֹחוֹ לְבַטָּלָה, כִּי הַזֶּרַע בָּא מֵהַמֹּחַ, וּכְשֶׁאָדָם מוֹצִיא זַרְעוֹ לְבַטָּלָה, אֲזַי כָּל מֹחוֹ מִשְׁתַּבֵּשׁ, עַד שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א', סִימָן לו), אֲשֶׁר בִּשְׁבִיל זֶה אוֹמְרִים חַכְמֵי הָרוֹפְאִים, שֶׁהַסַּרוּס טוֹב לְמִשֻּׁגָּע, כִּי כָּל־כָּךְ פֶּגַם בַּבְּרִית וְהִשְׁלִיךְ זַרְעוֹ לְבַטָּלָה, עַד שֶׁנִּשְׁתַּבֵּשׁ שִׂכְלוֹ וְדַעְתּוֹ לְגַמְרֵי, וְהוּא תָּמִיד כַּעֲסָן, וְיֵשׁ לוֹ מִדּוֹת רָעוֹת, רוֹעַ לֵב, שֶׁרַק עוֹשֶׂה רִשְׁעוּת לַשֵּׁנִי, וְהוּא תָּמִיד מְעֻצְבָּן, שֶׁקּוֹרִין נֶעֶרְוֶוייז, כַּמּוּבָא בִּדְבָרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (שִׂיחוֹת־הָר״ן, סִימָן רמט); וְלָכֵן הַחֵטְא הַזֶּה הוֹרֵס לָאָדָם אֶת כָּל הָעֲצָבִים, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה מְשֻׁגָּע מַמָּשׁ, וְהוּא תָּמִיד נִמְצָא בְּלַחַץ וּבִדְחַק פְּנִימִי, וְהוּא מְפֻחָד מִכֹּלָם, כִּי יֵשׁ בּוֹ פַּחַד פְּנִימִי. וְלָכֵן הוּא מוּכָן לָרִיב וּלְהִתְקוֹטֵט עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְחַיָּיו אֵינָם חַיִּים.

וְלָכֵן כָּל מַה שֶּׁכָּתַבְתָּ לִי בַּאֲרִיכוּת וְכוּ׳, מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ׳, עָלַי לְהַסְבִּיר לְךָ מֵהֵיכָן זֶה נוֹבֵעַ, מִפְּגַם הַבְּרִית שֶׁלְּךָ, שֶׁקִּלְקַלְתָּ אֶת מֹחֲךָ זֶה יָמִים וְשָׁנִים, מִגִּיל צָעִיר מְאֹד שָׁפַכְתָּ זַרְעֲךָ לְבַטָּלָה, וּמֵאָז נֶעֱקַר מֹחֲךָ. וְלָכֵן לֹא בְּחִנָּם, שֶׁרַבְּנוּ זַ״ל רָצָה שֶׁיִּתְחַתְּנוּ בְּגִיל צָעִיר לְפָנֵי שֶׁיּוֹדְעִים בְּכְלָל מַה זֶּה פְּגַם־הַבְּרִית, מַה זֶּה לְהוֹצִיא זֶרַע לְבַטָּלָה. אַךְ דָּא עָקָא, זֶהוּ הַצַּעַר הֲכִי גָּדוֹל, שֶׁהַסָּמ״ךְ־מ״ם אוֹרֵב עַל דָּבָר זֶה מְאֹד, בְּכָל מִינֵי תַּחְבּוּלוֹת שֶׁל הֶבֶל: א. חֲתֻנָּה עוֹלָה מְאֹד יָקָר, וּצְרִיכִים דִּירָה וְכוּ׳. ב. הַבָּחוּר עֲדַיִן יֶלֶד, וּמַה זֶּה צָרִיךְ לִהְיוֹת וְכוּ׳. ג. שֶׁיֵּשֵׁב קֹדֶם כַּמָּה שָׁנִים רְצוּפוֹת וְיִלְמַד גְּמָרָא וְתוֹסְפוֹת, כִּי אֲנַחְנוּ מְחַפְּשִׂים בִּשְׁבִיל בְּנֵנוּ שִׁדּוּךְ מְיֻחָס, וְלֹא יְכוֹלִים סְתָם כָּךְ לָקַחַת אֶת כָּל הַבָּא וְכוּ׳. ה. וְעַל כֻּלָּם — מַה יֹּאמְרוּ הַבְּרִיּוֹת; וְעוֹד טְעָמִים שֶׁל הֶבֶל, שֶׁנִּכְנְסוּ עַכְשָׁו בָּעוֹלָם, וְאַף אֶחָד מֵהַהוֹרִים אֵינוֹ מֵבִין אֶת בְּנוֹ, אֵיךְ שֶׁמִּגִּיל צָעִיר בֵּן שֶׁלֹּשׁ־עֶשְׂרֵה אַרְבַּע־עֶשְׂרֵה הָרֹאשׁ שֶׁלּוֹ מְלֵכְלָךְ בְּכָל מִינֵי תְּמוּנוֹת תּוֹעֵבָה, וּבִפְרָט כְּשֶׁיֵּשׁ לוֹ חֲבֵרִים רָעִים וּמְקֻלְקָלִים, וּבָא לִידֵי הַחֵטְא הַמְגֻנֶּה הַזֶּה, עַד שֶׁמַּגִּיעַ לְגִיל שְׁבַע־עֶשְׂרֵה שְׁמוֹנֶה־עֶשְׂרֵה, כְּבָר עָבְרוּ עָלָיו שָׁנִים רַבּוֹת שֶׁל הוֹצָאַת זֶרַע לְבַטָּלָה וְכוּ׳, וְעוֹד תּוֹעֵבוֹת רָעוֹת, שֶׁקָּשֶׁה לִרְשֹׁם עַל פְּנֵי הַכְּתָב. וְהִנֵּה הַהוֹרִים, אִם הָיָה לָהֶם רַק קְצָת שֵׂכֶל, קְצָת רַחֲמָנוּת, וְהָיוּ מְבִינִים דָּבָר מִתּוֹךְ דָּבָר, הָיוּ מְבִינִים אֶת צַעַר וּמַכְאוֹב בְּנֵיהֶם, וְהַדָּבָר הָרִאשׁוֹן הָיוּ מְחַתְּנִים אוֹתָם כַּמָּה שֶׁיּוֹתֵר מַהֵר, לִפְנֵי שֶׁנִּשְׁקְעוּ בַּחֵטְא הַמְּזֹהָם הַזֶּה, וּכְבָר לֹא הָיוּ מִסְתַּכְּלִים עַל ״דִּירָה״, אוֹ ״יִחוּס״, אוֹ הוּא ״צָעִיר״ וְכַדּוֹמֶה, אַדְרַבָּה הָיוּ מְחַתְּנִים אוֹתוֹ מַה שֶּׁיּוֹתֵר מַהֵר. אַךְ מַה לַּעֲשׂוֹת?! אֲנִי צוֹעֵק כְּאָדָם הַקּוֹרֵא בַּמִּדְבָּר, וְאֵין מִי שֶׁיִּשְׁמַע אוֹתוֹ, רַק שׁוֹמֵעַ קוֹל הֲבָרָה.

וְלָכֵן מֵאַחַר שֶׁאַתָּה שׁוֹפֵךְ אֶת לִבְּךָ מִכָּל מַה שֶּׁעָבַר עָלֶיךָ בִּימֵי הַנְּעוּרִים וְכוּ׳, וְגַם מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ עַכְשָׁו וְכוּ׳, אָמַרְתִּי עַל־כָּל־פָּנִים לִרְשֹׁם אֶת זֶה בְּרָאשֵׁי פְּרָקִים, מִפְּנֵי הַצְּנִיעוּת וְכוּ׳, כְּדֵי שֶׁאִם לֹא אֶפְעַל אֶלָּא לְאָדָם אֶחָד מִנֵּי אֶלֶף, שֶׁיָּחוּס וִירַחֵם עַל בְּנוֹ וִיחַתְּנוֹ בְּגִיל צָעִיר, וּלְהַצִּילוֹ מִפְּגַם הַבְּרִית, כְּבָר הָיָה כְּדַאי. וַאֲנִי יוֹדֵעַ, שֶׁבִּשְׁבִיל זֶה לָקְחוּ אֶת עַצְמָם הַסָּמ״ךְ־מ״ם וְהַחִיצוֹנִים עָלַי כָּל־כָּךְ בִּרְצִיחָה

כָּזוֹ, וְהִתְלַבְּשׁוּ עַצְמָם בְּכַמָּה רְשָׁעִים אֲרוּרִים, שֶׁעוֹשִׂים לֵיצָנוּת מִמֶּנִּי, וּמְדַבְּרִים עָלַי כָּל דָּבָר אָסוּר, עִם כָּל זֹאת אֵינִי מִתְפַּעֵל מֵהֶם, אַדְרַבָּה אֲנִי אֲעוֹרֵר עוֹד וְעוֹד הוֹרִים, שֶׁיָּחוּסוּ וִירַחֲמוּ עַל בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם, שֶׁיְּחַתְּנוּ אֶת יַלְדֵיהֶם בְּגִיל צָעִיר, לִפְנֵי שֶׁיִּדְרְדְּרוּ לְעֹמֶק הַשָּׁאוֹל תַּחְתִּית וְכוּ׳. וּכְבָר לֹא יִהְיֶה מַה לְּתַקֵּן, כִּי יֵצְאוּ, חַס וְשָׁלוֹם, לְתַרְבּוּת רָעָה, רַחֲמָנָא לִצְלָן [חָסֵר הַשְּׁאָר וַחֲבָל].

י׳ תרנה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה יַגִּיעוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הָעִקָּר רְאֵה לִשְׁמֹר עַצְמְךָ מִבִּטּוּל זְמַן, אֲשֶׁר זֶה הַכִּי גָּרוּעַ, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (כְּתֻבּוֹת נט.): הַבַּטָּלָה מְבִיאָה לִידֵי זִמָּה וְלִידֵי שִׁעֲמוּם (שְׁגָעוֹן); אָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת תָּמִיד עָסוּק עִם מַשֶּׁהוּ, סְתָם כָּךְ לְהִסְתּוֹבֵב בְּלֹא כְּלוּם, זֶה הוֹרֵס לוֹ אֶת הַחַיִּים, וּמְשַׁגֵּעַ אוֹתוֹ לְגַמְרֵי. וְלָכֵן קַח אֶת עַצְמְךָ בְּיָדֶיךָ, וְתִשָּׁמֵר מְאֹד מְאֹד לֹא לָלֶכֶת בָּטֵל. הַרְגֵּל עַצְמְךָ לִגְרֹס מִשְׁנָיוֹת בַּאֲמִירָה בְּעָלְמָא, אֲשֶׁר זֶהוּ זְכוּתְךָ הַנֶּפֶשׁ. וְרַבֵּנוּ זַ״ל נָתַן תִּקּוּן לְכַמָּה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁיֹּאמְרוּ דַּיְקָא בַּאֲמִירָה בְּעָלְמָא חַ״י פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת (עֵין שִׂיחוֹת־הָרַ״ן, סִימָן קפה); וּבָזֶה שֶׁתִּהְיֶה רָגִיל לוֹמַר מִשְׁנָיוֹת — לֹא תֵּלֵךְ בָּטֵל, אַדְרַבָּה, תִּהְיֶה עָסוּק בַּאֲמִירַת מִשְׁנָיוֹת. וְדָבָר זֶה הוּא זְכוּת גְּדוֹלָה לַנְּשָׁמָה, וַחֲבָל שֶׁלֹּא מַרְגִּילִים אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים, שֶׁיִּהְיוּ רְגִילִים לוֹמַר הַרְבֵּה מִשְׁנָיוֹת, בְּאֹפֶן שֶׁהַהֶרְגֵּל נַעֲשֶׂה טֶבַע, שֶׁיַּצְלִיחוּ בִּימֵי חַיֵּיהֶם לְהִתְעַלּוֹת בְּיֶתֶר שְׂאֵת וּבְיֶתֶר עֹז.

וּמְסֻפָּר עַל הַבֵּית־יוֹסֵף, שֶׁזָּכָה לְמַגִּיד מִן הַשָּׁמַיִם רַק בִּזְכוּת אֲמִירַת מִשְׁנָיוֹת. וְהָיָה רָגִיל לִגְרֹס הֲמוֹן פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת, וְזָכָה לִזְכוּת כָּזוֹ לְחַבֵּר כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה סְפָרִים, כְּמוֹ הַ׳בֵּית־יוֹסֵף׳ עַל כָּל הָאַרְבָּעָה

טוּרִים, וּמִשָּׁם יָצָא הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ, שֶׁנִּתְקַבֵּל בֵּין כְּלַל יִשְׂרָאֵל, וְהַ׳כֶּסֶף מִשְׁנֶה׳ עַל הָרַמְבַּ״ם.

הַכְּלָל, אִם תַּרְגִּיל עַצְמְךָ לוֹמַר תָּמִיד מִשְׁנָיוֹת, זֶה יְזַכֶּךָּ אֶת נַפְשְׁךָ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה, וְתִזְכֶּה לִהְיוֹת דָּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ. כִּי הַנֶּפֶשׁ הִיא חֵלֶק אֱלוֹהַּ מִמַּעַל מַמָּשׁ, רַק הַגּוּף וְהַתַּאֲוֹוֹת מַעֲלִימוֹת וּמְכַסּוֹת וּמַסְתִּירוֹת אֶת הַנֶּפֶשׁ הָאֱלֹקִית, וּבָזֶה שֶׁאָדָם גּוֹרֵס הַרְבֵּה מִשְׁנָיוֹת, עַל־יְדֵי־זֶה מְזַדַּכֵּךְ, וְזוֹכֶה לְהַגִּיעַ לְבַסּוֹף לִדְבָרִים גְּדוֹלִים.

וְלָכֵן הָעִקָּר שְׁמֹר עַצְמְךָ מִלְּבַטֵּל אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר שֶׁלְּךָ, שֶׁלֹּא יֵלֵךְ לְאִבּוּד, חַס וְשָׁלוֹם, וְקַוֵּה וְחַכֵּה אֶל יְשׁוּעָתְךָ שֶׁבּוֹא תָּבוֹא, כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וְכָל שׂוֹנְאֶיךָ תִּהְיֶה לָהֶם מַפָּלָה גְּדוֹלָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אֹמַר לְךָ! רָאוּי לָנוּ לִשְׁמֹחַ, שֶׁיֵּשׁ לָנוּ רַבִּי רַחֲמָן כָּזֶה, שֶׁמַּמְשִׁיךְ אֶת רַחֲמָנוּתוֹ יִתְבָּרַךְ אֵלֵינוּ. וּכְבָר אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (שִׂיחוֹת־הַר״ן, סִימָן קעז), שֶׁרָאוּי לָנוּ לִשְׁמֹחַ, שֶׁיֵּשׁ לָנוּ רַבִּי כָּזֶה, הַיּוֹדֵעַ מִגְּדֻלָּתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָיוּ רְגִילִים לוֹמַר: ״אִם אֵינֶנּוּ שְׂמֵחִים בָּזֶה, סִימָן שֶׁאֵין לָנוּ אֱמוּנַת חֲכָמִים בְּרַבֵּנוּ זַ״ל, כִּי אִם אָמַר שֶׁרָאוּי לָנוּ לִשְׁמֹחַ עִמּוֹ, הֲרֵי עָלֵינוּ לִרְקֹד בְּכָל יוֹם: ׳בְּךָ רַבֵּנוּ וְנָגִילָה בְּךָ רַבֵּנוּ וְנִשְׂמְחָה׳״.

רְאֵה לִגְנֹב חֲמֵשׁ דַּקּוֹת הִתְבּוֹדְדוּת, וְאַף שֶׁנִּדְמֶה שֶׁזֶּה קָצָת, אֲבָל תֵּדַע, אֲשֶׁר לְמַעְלָה בַּשָּׁמַיִם זֶה הַרְבֵּה מְאֹד, כִּי כָּל דִּבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים

אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, גּוֹרֵם יְחוּדִים עֶלְיוֹנִים, וּמַמְשִׁיךְ מֹחִין וּדְבֵקוּת עֶלְיוֹנָה, וּמוֹרִיד שֶׁפַע וְדַעַת עֶלְיוֹנָה מִנְּוֵה אַפִּירְיוֹן, אַשְׁרֵי עַיִן רָאֲתָה זֹאת, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁיְקַיֵּם זֹאת, אָז יִטְעַם מֵהָאוֹר הַגָּנוּז הַזֶּה!

הַמְצַפֶּה לִרְאוֹתְךָ בְּקָרוֹב...

י׳ תרנז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

צָרִיךְ שֶׁתֵּדַע, בַּזְּמַנִּים שֶׁבְּנֵי־אָדָם מְבַטְּלִים, כְּגוֹן: בְּעַרְבֵי שַׁבָּתוֹת וְיָמִים טוֹבִים וְכוּ׳, אֲזַי כְּשֶׁאָדָם לוֹמֵד, הוּא מְחַיֶּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת, כִּי כְּתִיב (יִרְמְיָה לג, כה): ״אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וָלָיְלָה, חֻקּוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שַׂמְתִּי״ וְגוֹ׳, וְלָכֵן רְאֵה לְנַצֵּל אֶת הַזְּמַנִּים הָאֵלּוּ, וְ׳תִּגְנֹב׳ עַצְמְךָ לְתוֹךְ אֵיזֶה בֵּית־הַכְּנֶסֶת וּבֵית־מִדְרָשׁ צָנוּעַ, שֶׁאֵין שָׁם בְּנֵי־אָדָם לְהַפְרִיעַ לְךָ, וְשָׁם תֵּשֵׁב וְתִלְמַד. וְאֵין אַתָּה יָכוֹל לְתָאֵר זְכוּתְךָ בַּשָּׁמַיִם, כִּי פָּשׁוּט כָּל הָעוֹלָמוֹת עוֹמְדִים רַק עָלֶיךָ, וְזוֹ לֹא גֶּזְמָה, כִּי הַתּוֹרָה הִיא הַמְקַיֶּמֶת אֶת הָעוֹלָם, וְלָכֵן מִי שֶׁלּוֹמֵד, הוּא מַחֲזִיק אֶת הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁלּוֹמֵד.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת דְּבַר הַשְׁמוּעָה לֹא טוֹבָה שֶׁשָּׁמַעְתָּ וְכוּ׳, וּפָחַדְתָּ לְהַגִּיד

לִי וְכוּ׳, רֵאשִׁית, עָשִׂיתָ בַּטְלָנוּת גְּדוֹלָה, כִּי כְּשֶׁשּׁוֹמְעִין שְׁמוּעָה לֹא טוֹבָה, חַס וְשָׁלוֹם, וּבִפְרָטִיּוּת שֶׁזֶּה נוֹגֵעַ לְהֶפְסֵד גָּדוֹל, צְרִיכִים תֵּכֶף־וּמִיָּד לְהוֹדִיעַ, כְּדֵי שֶׁנּוּכַל לְגוֹנֵן עַצְמֵנוּ בִּתְפִלָּה וּבִתְחִנָּה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְלַעֲשׂוֹת פְּעֻלּוֹת לַעֲצֹר אֶת הָרָע. וְהַדָּבָר הַשֵּׁנִי, הַהֶכְרֵחַ לוֹמַר לְךָ, שֶׁאֲנִי אֵינֶנִּי מְפַחֵד מִמֶּנּוּ, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ נִמְצָא וְאֵין בִּלְעָדָיו נִמְצָא, וְרַק בּוֹ אֲנִי בּוֹטֵחַ, וַאֲנִי בָּטוּחַ שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, וְזֶה שֶׁרוֹצֶה לְהוֹצִיא מֵאִתָּנוּ וְכוּ׳, יִפֹּל בִּנְפִילָה כָּזוֹ, שֶׁיִּהְיֶה כְּבָר עָסוּק עִם עַצְמוֹ בִּמְקוֹם לְהִתְעַסֵּק עִמָּנוּ, וּבִפְרָטִיּוּת עִנְיָן כָּזֶה הַנּוֹגֵעַ לְמַעַן רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר כָּל הָעוֹלָמוֹת הָעֶלְיוֹנִים בִּכְלָלִיּוּת וְכָל הָעוֹלָם הַזֶּה בִּפְרָטִיּוּת תְּלוּיִים בָּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁלּוֹ, וּבְוַדַּאי רַבֵּנוּ זַ״ל לֹא יַעֲזֹב אוֹתָנוּ, וְיַפִּיל אֶת שׁוֹנְאֵינוּ תַּחְתֵּנוּ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרנט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעִנְיַן חִדּוּשֵׁי תּוֹרָה שֶׁכָּתַבְתָּ לִי וְכוּ׳, כְּבָר יָדוּעַ מַה שֶּׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן קה), שֶׁזֶּה תִּקּוּן לְפֶגַם־הַבְּרִית קִלְקוּל הַמַּחֲשָׁבָה, כִּי כְּנֶגֶד זֶה שֶׁהִכְנִיס בְּמֹחַ־מַחֲשַׁבְתּוֹ הִרְהוּרִים רָעִים, כָּל מִינֵי זֶבֶל וְלִכְלוּךְ וְצוֹאָה וְכוּ׳, רָאוּי לוֹ לְהַכְנִיס בְּדַעְתּוֹ הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וּלְקַשֵּׁר וּלְשַׁלֵּב נִגְלֶה וְנִסְתָּר. וּמוּבָא בַּסְּפָרִים: עַכְשָׁו שֶׁאֵין בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ — אֵין קָרְבָּנוֹת, כָּל מִי שֶׁכּוֹתֵב חִדּוּשֵׁי תּוֹרָה מְכַפְּרִים לוֹ, וְאַסְמְכוּהָ אֶקְרָא (תְּהִלִּים מ, ז): ״עוֹלָה וַחֲטָאָה לֹא שָׁאָלְתָּ, אָמַרְתִּי הִנֵּה בָאתִי מְגִלַּת סֵפֶר כָּתוּב עָלָי״, וְלָכֵן אַשְׁרֵי מִי שֶׁנָּתַן לוֹ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עֵת וְעֵט סוֹפֵר, וְרוֹשֵׁם אֶת כָּל מַה שֶּׁלָּמַד, לְמַעַן יִשָּׁאֵר לְזִכָּרוֹן לְיָמִים רַבִּים וּלְדוֹרוֹת, וְיִקַּיֵּם אֲצָלוֹ מַאֲמָרָם זַ״ל (פְּסָחִים

נ.): אַשְׁרֵי מִי שֶׁבָּא לְכָאן וְתַלְמוּדוֹ בְּיָדוֹ; שֶׁרוֹשֶׁם אֶת כָּל מַה שֶּׁחִדֵּשׁ. וְהָעִקָּר שֶׁזֶּה יְצַמְצֵם אֶת מֹחֲךָ, וְתַרְגִּיל עַצְמְךָ אֶל מִדַּת הַסַּבְלָנוּת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחַזֵּק עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְעִקַּר הַחִזּוּק הוּא עַל־יְדֵי תֹּקֶף הָאֱמוּנָה, לְהַאֲמִין שֶׁכָּל מַה שֶּׁקּוֹרֶה אִתְּךָ וְעִמְּךָ, הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאֵין שׁוּם טֶבַע וּמִקְרֶה וּמַזָּל כְּלָל. כָּל צַעַר וְכָל עֲגָמַת נֶפֶשׁ, כָּל הֶפְסֵד וְכָל מְרִיבָה, כָּל חֲרוּפִין וּגְדוּפִין שֶׁאַתָּה סוֹבֵל מֵהַזּוּלַת, זֶה רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִי פְּרָטִית, לֹא יֵאָמֵן כִּי יִסָּפֵר, צְרִיכִים כָּל־כָּךְ לְהַכְנִיס עַצְמוֹ בְּתוֹךְ הָאֱמוּנָה הַזֹּאת, עַד שֶׁשּׁוּם דָּבָר לֹא יוּכַל לְהָזִיז אוֹתוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְזוֹהִי הַהִתְחַזְּקוּת הֲכִי גְּדוֹלָה לָאָדָם. אֲבָל צְרִיכִים הַרְבֵּה לְהִתְיַגֵּעַ עַד שֶׁמַּגִּיעִים לָזֶה, כִּי מִי שֶׁפָּגַם בִּבְרִיתוֹ, עַל־יְדֵי־זֶה נִפְגֶּמֶת אֱמוּנָתוֹ, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן לא), אֲשֶׁר בְּרִית וֶאֱמוּנָה תְּלוּיוֹת זוֹ בָּזוֹ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים פט, כט): ״וּבְרִיתִי נֶאֱמֶנֶת לוֹ״, וְאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (עַיֵּן שִׂיחוֹת־הָר״ן, סִימָן נא), שֶׁצְּרִיכִים אוֹ הַרְבֵּה יְגִיעָה וְטִרְחָה, אוֹ הַרְבֵּה סִיַּעְתָּא דִּשְׁמַיָּא, שֶׁיִּזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל מַדְרֵגָה כָּזוֹ, עַד שֶׁכְּבָר לֹא יִהְיֶה אִכְפַּת לוֹ בֵּין עוֹלָם הַזֶּה אוֹ בֵּין עוֹלָם הַבָּא, וְלֹא יִרְצֶה שׁוּם דָּבָר רַק אֶת אֲמִתָּתוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁיִּרְצֶה רַק לְהִכָּלֵל בָּאַיִן סוֹף בָּרוּךְ הוּא.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! כָּל הַמַּדְרֵגָה הָעֶלְיוֹנָה הַזֹּאת רַבֵּנוּ זַ״ל רוֹצֶה לְזַכּוֹת אוֹתָנוּ. וְלָכֵן רָאוּי לָנוּ לִשְׁמֹחַ מְאֹד מְאֹד, שֶׁאֲנַחְנוּ זָכִינוּ לֵידַע מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כָּזֶה. וְאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (שִׂיחוֹת־הָר״ן, סִימָן קעז); רָאוּי לָכֶם לִשְׂמֹחַ, שֶׁיֵּשׁ לָכֶם רַבִּי כָּזֶה. וְאָמְרוּ

עַל זֶה אֲנַשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ: אִם אֵין אָנוּ שְׂמֵחִים עִם רַבֵּנוּ זַ״ל, הֲרֵי זֶה פְּגָם בֶּאֱמוּנַת חֲכָמִים.

וְלָכֵן זוֹהִי שִׂמְחָתֵנוּ, שֶׁתְּהִלָּה לָאֵל, סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל חֲשׁוּבִים בְּעֵינֵינוּ, וַאֲנַחְנוּ זוֹכִים לִלְמֹד בְּסִפְרָיו הַקְּדוֹשִׁים תְּמִידִין כְּסִדְרָן, וְכֵן זוֹכִים לְהָפִיץ אֶת אוֹרוֹ הַקָּדוֹשׁ גַּם לַאֲחֵרִים, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה. כִּי בֶּאֱמֶת בָּזֶה שֶׁמְּגַלִּים וּמְפָרְסְמִים גַּם לַאֲחֵרִים אֶת הָאוֹר הַגָּנוּז הַזֶּה, סִימָן שֶׁגַּם בָּנוּ נִכְנַס הֵיטֵב הֵיטֵב הָאוֹר הַזֶּה, כִּי רַק מִי שֶׁהוּא מָלֵא אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל, לוֹ בוֹעֵר מְאֹד לְזַכּוֹת גַּם אֶת אֲחֵרִים. וְלָכֵן זוֹ שִׂמְחָתֵנוּ וְזוֹ נֶחָמָתֵנוּ, שֶׁגַּם יְרוּדִים וּפְחוּתִים כָּמֹנוּ, זוֹכִים לְהָאִיר בִּמְסִירוּת נֶפֶשׁ אֶת אוֹרוֹ הַגָּנוּז לְכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא זְכָנִי לְהִתְוַדַּע מֵרַבֵּנוּ זַ״ל בְּגִיל צָעִיר, בִּהְיוֹתִי בֶּן חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה וָחֵצִי בְּחֹרֶף תשט״ז, וּמֵאָז הִתְקָרְבוּתִי כְּבָר הִתְחִיל לִבְעֹר בִּי הָאוֹר הַגָּנוּז הַזֶּה בְּהֶאָרָה נוֹרָאָה וְנִפְלָאָה. וּתְהִלָּה לָאֵל, יָמִים וְשָׁנִים לֹא הִכַּרְתִּי אֶת אַף אֶחָד, רַק שָׁקַדְתִּי בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְהִרְבֵּיתִי בְּהִתְבּוֹדְדוּת בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה, וְהַ״שִּׂיחוֹת־הָר״ן״ וְהַ״חַיֵּי־מוֹהַר״ן״, שֶׁהֵן שִׂיחוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, הֵן הָיוּ מוֹרֵי דַּרְכִּי, וְכָל שִׂיחָה וְשִׂיחָה הִשְׁתַּדַּלְתִּי לְקַיֵּם בִּמְסִירוּת נֶפֶשׁ הֵכִי גְּדוֹלָה, וּכְבָר בִּתְחִלַּת הַהִתְקָרְבוּת בָּעַר בִּי לְהַדְפִּיס וּלְהָפִיץ אֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְהָרְבֵּה הִתְפַּלַּלְתִּי עַל זֶה, כִּי תָּמִיד אָמַרְתִּי לְעַצְמִי עוֹד מִגִּיל צָעִיר: אִם יֵשׁ אוֹר כָּזֶה, לָמָּה שֶׁלֹּא נְפָרְסֵם אוֹתוֹ לְכָל הָעוֹלָם. וְלֹא הָיָה יוֹם שֶׁלֹּא הִתְפַּלַּלְתִּי עַל כָּךְ בִּדְמָעוֹת שָׁלִישׁ, שֶׁיִּזַּכֵּנִי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא תֵּכֶף־וּמִיָּד אַחַר הַחֲתֻנָּה לְהַדְפִּיס אֶת כָּל סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל. וּבֶאֱמֶת תְּפִלָּתִי נִתְקַבְּלָה, כִּי שָׁנָתַיִם אַחַר חֲתֻנָּתִי הִדְפַּסְתִּי בְּשָׁנָה אַחַת שְׁמוֹנִים וַחֲמִשָּׁה אֶלֶף סְפָרִים: ״לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן״, ״סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת״, ״סֵפֶר־הַמִּדּוֹת״, ״חַיֵּי־מוֹהַר״ן״, ״שִׂיחוֹת־הָר״ן״, וְכֵן ״יְמֵי מוֹהַרַנ״תְּ״, ״הִשְׁתַּפְּכוּת הַנֶּפֶשׁ״, ״מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ״ וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְהֵפַצְתִּי אֶת זֶה מַמָּשׁ בִּפְרוּטוֹת. וְאָז הֵחֵלָּה עָלַי הַמַּחְלֹקֶת, כִּי עַד אָז כָּל מִי שֶׁעָסַק בְּהַדְפָּסָה לָקַח מְחִירִים מֻפְרָזִים, וְלָכֵן לֹא הָיוּ כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה קוֹנְצִים עַל סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וּכְשֶׁבָּאתִי וּמָכַרְתִּי אֶת הַסְּפָרִים מַמָּשׁ בִּפְרוּטוֹת, אֲזַי תּוֹךְ זְמַן קָצָר הַסְּפָרִים הֻפְצוּ בְּכָל הַשְּׁכָבוֹת: חֲסִידִים,

לִיטָאִים וְכוּ׳, וְהִתְחִיל דְּבַר רַבֵּנוּ זַ״ל לְהִתְפָּרְסֵם. וְזֶה הָיָה בִּשְׁנַת תשכ״ה, וְאָז כְּבָר קָמוּ אֲנָשִׁים בַּעֲלֵי קִנְאָה וְכוּ׳, וּקְטַנֵּי הַדַּעַת וְכוּ׳, שֶׁאָמְרוּ: הֵיתָכֵן לְהָפִיץ אֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בְּזוֹל כָּל־כָּךְ וְכוּ׳?!

וְרַק זֶה הָיָה סוֹד הַמַּחֲלֹקֶת עָלַי: א. קִנְאָה. ב. כֶּסֶף. ג. כָּבוֹד. וּמֵאָז הִתְחַלְתִּי לִרְאוֹת, שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְהַחֲזִיק בְּרַבֵּנוּ זַ״ל, כִּי אִם בִּמְסִירוּת נֶפֶשׁ, כִּי הַסֶּמֶ״ךְ־מֵ״ם מְאֹד מְקַנֵּא בְּכָל מִי שֶׁמִּקָּרֵב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, וְיַעֲשֶׂה כָּל מַה שֶּׁבִּיכָלְתּוֹ לִשְׁבֹּר אֶת כָּל מְקָרֵב שֶׁרַק מִתְקָרֵב. וּבִפְרָטִיּוּת מִי שֶׁעוֹסֵק לְגַלּוֹת וּלְפַרְסֵם אֶת דַּעְתּוֹ, וּלְהָפִיץ אוֹתָהּ בָּעוֹלָם, עָלָיו הוּא מוֹצִיא אֶת כָּל הַחִצִּים בִּרְצִיחָה כָּזוֹ, שֶׁאֵין לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר כְּלָל. וְזֹאת לָמַדְתִּי עַל בְּשָׂרִי, וּתְהִלָּה לָאֵל, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הֵאִיר בִּי מֵאָז תְּחִלַּת הַהִתְקָרְבוּת בְּעַזּוּת וּבְעַקְשָׁנוּת דִּקְדֻשָּׁה, וְלֹא הִתְפַּעַלְתִּי מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, אַף שֶׁהָיָה מְאֹד מְאֹד קָשֶׁה וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת הִתְחִילוּ לְהִתְקָרֵב הֲמוֹן בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וַהֲחִילוֹתִי לְהִתְכַּתֵּב עִמָּהֶם. עַד שֶׁבִּשְׁנַת תשל״ג לָקַח מִמֶּנִּי אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ תִּשְׁעִים מִכְתָּבִים וְהִדְפִּיסָם, וּמִזֶּה הִתְחִילָה סִדְרַת שו״ת ״אֲשֶׁר בַּנַּחַל״, וְאָז כְּבָר הִתְחִילוּ לְהִסְתַּכֵּל עָלַי בְּעַיִן רָעָה וְכוּ׳.

וְהַשִּׁיא שֶׁל הַמַּחֲלֹקֶת הֵחֵל בִּשְׁנַת תשל״ה, כִּי הִדְפַּסְתִּי סֵפֶר ״אֶרֶךְ אַפַּיִם״, הַמְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַסַּבְלָנוּת, שֶׁמְּשִׁיחַ יַכְנִיס בָּעוֹלָם, וּמוּבָא שָׁם כָּל מִינֵי יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת שֶׁרַק יֶשְׁנָן וְכוּ׳, וּפֶלֶא עַל גַּבֵּי פֶּלֶא הַסֵּפֶר הַזֶּה יָצָא כְּמוֹ הַנִּבְרֶשֶׁת שֶׁעָשָׂה בֵּן הַמֶּלֶךְ, שֶׁהָיְתָה כְּלוּלָה מִכָּל הַחֶסְרוֹנוֹת שֶׁבָּעוֹלָם (הַסִּפּוּר שֶׁסִּפֵּר רַבֵּנוּ זַ״ל), וְלָכֵן כָּל אֶחָד מָשַׁךְ אֶת אַפּוֹ... כִּי הוּא מָצָא שָׁם חֶסְרוֹנוֹ. כְּמוֹ־כֵן כָּל אֶחָד מֵהַחוֹלְקִים עָלַי נִתְפָּס עַל נְקֻדָּה אַחֶרֶת, עַל חֶלְשָׁה אַחֶרֶת שֶׁהָיְתָה בּוֹ, כָּל אֶחָד כְּפִי חֶטְאוֹ... מָצָא בְּהַסֵּפֶר סִבָּה לַחֲלֹק עָלָיו... וְאָז הֻחֲלָה הַמַּחֲלֹקֶת הַגְּדוֹלָה עָלַי, וּפֶלֶא עַל גַּבֵּי פֶּלֶא הַסֵּפֶר נִדְפַּס כְּבָר עַד עַכְשָׁו — שְׁנַת תשמ״ז, יוֹתֵר מִשְּׁלֹשִׁים מַהֲדוּרוֹת, חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים בַּפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה, עֶשְׂרִים אֶלֶף בְּפַעַם שְׁנִיָּה, וְכֵן בְּכָל מַהֲדוּרָה יָצָא בְּכַמָּה אַלְפֵי עֲתָקִים בְּכָל מַהֲדוּרָה. וְדָבָר זֶה לֹא הָיָה בְּחַיֵּי שׁוּם מְחַבֵּר, מֵאָז שֶׁיָּצָא הַדְּפוּס בָּעוֹלָם, שֶׁיִּדְפַּס סֵפֶר כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה פְּעָמִים בְּכָל־כָּךְ הַרְבֵּה עֲתָקִים.

וְלָכֵן לֹא בְּחִנָּם שֶׁנֶּעֶשְׂתָה קִנְאַת הַמַּלְאָכִים, וְרָצוּ רַק לְהַפִּיל אוֹתִי וְכוּ׳, אֲבָל לֹא הוֹעִיל לָהֶם מְאוּמָה, כִּי תְּהִלָּה לָאֵל, בּוֹ יִתְבָּרַךְ אֲנִי בּוֹטֵחַ, אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ אֲנִי מִתְחַבֵּא, עַד שֶׁבְּעֶרֶב רֹאשׁ חֹדֶשׁ תַּמּוּז תשל״ח, הִתְאַסְּפוּ אֲסַפְסוּף, וְחָתְמוּ עָלַי חֲתִימוֹת וְכוּ׳, וְזֶה שֶׁעָמַד תַּחַת זֶה הָיָה רָשָׁע מְרֻשָּׁע מִפֻּרְסָם לְבַעַל מַחֲלֹקֶת בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ... שֵׁם רְשָׁעִים יִרְקָב, וַחֲבָל שֶׁנִּמְשְׁכוּ אַחֲרָיו וְכוּ׳, וְהִנֵּה לֹא רַק שֶׁלֹּא הִתְפַּעַלְתִּי, אֶלָּא מֵאָז רָאִיתִי עִם מִי יֵשׁ לִי עֵסֶק וְכוּ׳, וְאֵיךְ שֶׁיְּכוֹלִים לְהַטְעוֹת בְּנֵי־אָדָם וְלַהֲסִיתָם בַּהֲסָתָה פְּרוּעָה וְכוּ׳. וְלָכֵן מֵאָז נִפְרַדְתִּי מֵהָרָשָׁעִים הָאֵלּוּ, וְתֵכֶף־וּמִיָּד בְּשָׁנַת תשל״ו הִתְחַלְתִּי לְהַדְפִּיס עוֹד פַּעַם אֶת כָּל סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בְּתַכְלִית הַהִדּוּר וְהַיְפִי: ״לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן״, ״סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת״, ״סֵפֶר־הַמִּדּוֹת״, ״קִצּוּר לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן״, ״לִקּוּטֵי־עֵצוֹת״ וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְהִתְחַלְתִּי לְהָפִיץ אֶת זֹאת בְּמֶרֶץ גָּדוֹל בְּזוֹל מְאֹד, וְלֹא הִתְיַחַסְתִּי כְּבָר אֶל שׁוּם בְּרִיָּה, וְכֵן הִדְפַּסְתִּי אֶת סִפְרֵי ״שְׁמִירַת־הַזְּמַן״, שֶׁהוּא לִקּוּט מִכָּל הַ״לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת״, מֵעִנְיַן מַעֲלַת הַזּוֹכֶה לִשְׁמֹר אֶת זְמַנּוֹ, וְכֵן הִתְחַלְתִּי לְהוֹצִיא לָאוֹר סְפָרִים חֲדָשִׁים: ״מְקוֹר הַשִּׂמְחָה״, ״שְׁמִירַת הַבְּרִית״ וְכוּ׳, עַד שֶׁבִּשְׁנַת תשמ״ה הִתְחַלְתִּי לְהוֹצִיא לָאוֹר אֶת הַקּוּנְטְרֵסִים הַמְפֻרְסָמִים בָּעוֹלָם, וְהֵחֵלּוּ לָצֵאת בְּמֵאוֹת אַלְפֵי עֻתָּקִים, וּמוּפָצִים בְּכָל קַצְוֵי תֵּבֵל, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא זְכָנִי בִּזְכֻיּוֹת חִנָּם בִּשְׁנַת תשל״ח לְהוֹצִיא סֵפֶר ״שִׂפַת הַנַּחַל״ — פֵּרוּשׁ עַל הַ״לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן״, וְכֵן הוֹצֵאתִי סֵפֶר נִפְלָא ״פְּעֻלַּת הַצַּדִּיק״ — תּוֹלְדוֹת רַבֵּנוּ זַ״ל, מִסֵּדֶר כְּפִי סֵדֶר הַשָּׁנִים, וּתְהִלָּה לָאֵל, הַסְּפָרִים נֶחֱטָפִים, וּבְמֶשֶׁךְ זְמַן קָצָר נִגְמַר, וּמַדְפִּיסִים אֶת זֶה עוֹד פַּעַם.

וּבֵין כָּךְ פָּתַחְתִּי בִּשְׁנַת תשל״ו מוֹסְדוֹת ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, יְשִׁיבָה בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית וּבִירוּשָׁלַיִם וּבְצְפַת, וּמֵאָז אֵין לִי כְּבָר שׁוּם שַׂיָּכוּת עִם אַף אֶחָד. וּתְהִלָּה לָאֵל, הַהַדְפָּסָה הוֹלֶכֶת בְּמֶרֶץ גָּדוֹל, וְתַלְמִידֵי ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״ מִתְרַבִּים מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְהִתְחִילוּ לְהַדְפִּיס אֶת סִדְרַת שׁוּ״ת ״אֲשֶׁר בַּנַּחַל״. וּבֵין כָּךְ קָנִיתִי שֶׁטַח בְּיַבְנְאֵל (זוֹ מוֹשָׁבָה בַּגָּלִיל הַתַּחְתּוֹן), וַאֲנִי רוֹצֶה לִבְנוֹת שָׁם עִיר עַל שֵׁם רַבֵּנוּ זַ״ל: ״יַבְנְאֵל עִיר בְּרִסְלֶב״, אַף שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהַסָּמ״ךְ־מ״ם לֹא יָנוּחַ וְלֹא יִשְׁקֹט, אֲבָל

הֶחְלַטְתִּי שֶׁבְּבוֹא הַיּוֹם לָצֵאת מִזֶּה הָעוֹלָם, שָׁם בְּיִבְנְאֵל רְצוֹנִי לִטְמֹן גּוּפִי, וְשָׁם חֶפְצִי לְהַשְׁאִיר אֶת גּוּפִי וְכוּ׳, מִי יִתֵּן שֶׁיִּזַּכְנִי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לַאֲרִיכַת שָׁנִים, וְאֶזְכֶּה לִרְאוֹת בְּעֵינַי בָּשָׂר אֵיךְ שֶׁיִּתְגַּשֵּׁם רְצוֹנִי לִבְנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבֵּנוּ זַ״ל.

אֶת כָּל זֹאת אָמַרְתִּי לִרְשֹׁם לְךָ, אֵיךְ שֶׁצְּרִיכִים לִהְיוֹת חֲזָקִים בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִבְטֹחַ רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְהַרְבּוֹת בִּתְפִלָּה וְשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, וְלֹא לְהִתְפַּעֵל מִשּׁוּם מוֹנֵעַ וּמְעַכֵּב, וַאֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה בִּזְכוּתוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁאָמַר: ״נִצַּחְתִּי וַאֲנַצֵּחַ״, שֶׁאֶזְכֶּה לְנַצֵּחַ, וְהָרְשָׁעִים הָאֲרוּרִים שֶׁקָּמוּ עָלַי, לָהֶם אֹמַר וְאָשִׁיר: ״לֹא תְנַצְּחוּ אוֹתִי״, עַל אַף שֶׁהַשְּׁנָאַת חִנָּם הוֹלֶכֶת וּמִתְרַבָּה, וּמְדַבְּרִים מַה שֶּׁמְּדַבְּרִים וְכוּ׳, וּמַמְצִיאִים שְׁקָרִים וּכְזָבִים וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת בְּכֹחַ הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה נְנַצֵּחַ לְבַסּוֹף, וְנִזְכֶּה לִרְאוֹת בְּמוֹ עֵינֵינוּ אֵיךְ דִּבֵּר רַבֵּנוּ זַ״ל יִתְפַּשֵּׁט בָּעוֹלָם. וּבִפְרָט בֵּין אֲחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעֵדוֹת הַמִּזְרָח, אֲשֶׁר הֵם תְּמִימִים אֲמִתִּיִּים, וְדַעַת רַבֵּנוּ זַ״ל הִיא תְּמִימוּת עֲמֻקָּה, עָמֹק עָמֹק מִי יִמְצָאֶנּוּ.

הַמְאַחֵל לְךָ כָּל טוּב סֶלָה...

י׳ תרסא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי מֻחֶרֶת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחַזֵּק עַצְמְךָ וְכוּ׳, וְאַל תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְתִזְכֹּר הֵיטֵב, אֲשֶׁר גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ בַּצָּרָה הַזּוֹ וְכוּ׳. ״זִכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו״ (תְּהִלִּים קה, ה), אָדָם צָרִיךְ תָּמִיד לְזַכֵּר אֶת נִפְלְאוֹת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ, וְלָתֵת לוֹ תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, וְכָךְ תִּהְיֶה לְךָ רַחֲבוּת לֵב, לְבַקֵּשׁ עַל לְהַבָּא, כִּי כָּךְ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן ב׳): אִם אָדָם נוֹתֵן תּוֹדָה

וְהוֹדָאָה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, עַל־יְדֵי־זֶה מַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ שַׁעֲשׁוּעַ עוֹלָם הַבָּא. וְהֶאֱרִיךְ מוֹהַרַנ״תְ זַ״ל בְּלִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת, בְּכַמָּה הֲלָכוֹת עַל תּוֹרָה זוֹ, כִּי מַה שֶּׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם מַשְׁבִּרִים וְגַלִּים, זֶהוּ מִפְּנֵי שֶׁאֵינוֹ זוֹכֵר בִּשְׁעַת צָרָתוֹ, שֶׁפַּעַם עָזַר לוֹ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּי הַסָּמ״ךְ־מ״ם שׁוֹבֵר אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, כְּאִלּוּ אַף פַּעַם בְּחַיָּיו לֹא רָאָה טוֹב. וְלָכֵן עִקַּר הָעֲצָה בְּעֵת צָרָה — לְהַזְכִּיר אֶת גְּדֶל הַנִּסִּים וְהַנִּפְלָאוֹת שֶׁכְּבָר עָשָׂה עִמּוֹ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַד עַכְשָׁו, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִתְרַחֵב לִבּוֹ לְבַקֵּשׁ עַל לְהַבָּא, וְזֶה בְּעַצְמוֹ שַׁעֲשׁוּעַ עוֹלָם הַבָּא, עַל־יְדֵי תּוֹדָה וְהוֹדָאָה. כִּי בְּשָׁעָה שֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם אֵיזֶה מַשְׁבֵּר, נִדְמֶה לוֹ שֶׁזֶּהוּ זֶה, וּכְאִלּוּ אַף פַּעַם לֹא רָאָה טוֹב בַּחַיִּים, וּכְאִלּוּ כְּבָר לֹא יִרְאֶה טוֹב בְּחַיָּיו, וּבֶאֱמֶת זֶה שֶׁקֶר גָּס, כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אָב הָרַחֲמָן, וְעוֹשֶׂה עִמָּנוּ תָּמִיד רַק חֲסָדִים וְרַחֲמִים גְּמוּרִים כְּמוֹ שֶׁאָנוּ אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם: ״עַל נִסֶּיךָ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ״. הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עוֹשֶׂה נִסִּים וְנִפְלָאוֹת עִם הָאָדָם בְּכָל יוֹם, אַךְ אֵין אָנוּ רוֹצִים לְהוֹדוֹת בָּזֶה, וּבִשְׁבִיל זֶה עוֹבֵר עָלֵינוּ מַה שֶּׁעוֹבֵר.

וְלָכֵן רְאֵה, יְדִידִי הַיָּקָר! לְהַתְחִיל מֵחָדָשׁ, לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׂ וְלִמְצֹא אֶת הַחֲסָדִים שֶׁכְּבָר עָשָׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְתִתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה עַל זֶה, וְכָךְ יִתְרַחֵב לִבְּךָ עַל לְהַבָּא, לְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן תָּמִיד, וְאָז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י׳ תרסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר ... נֵרוֹ יָאִיר.

לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעִנְיַן בִּגְדֵי לָבָן בְּשַׁבָּת וְכוּ׳, הָאֲרִיזַ״ל הִקְפִּיד עַל כָּךְ מְאֹד, כָּל הַצַּדִּיקִים הָלְכוּ כָּךְ, עַד שֶׁבָּא הַשַּׂר שָׁלוֹם מִבֶּעלְז זי״ע, שֶׁהוּא בִּטֵּלוֹ

מִפְּנֵי הַטָּעָמִים הַכְּמוּסִים עִמּוֹ, וּמֵאָז הֵחֵלּוּ הַצַּדִּיקִים לַעֲשׂוֹת כָּמֹהוּ. אֲבָל יָדוּעַ, שֶׁלִּפְנֵי זֶה כֻּלָּם הָלְכוּ. וּמוּבָא בְּשֵׁם הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ רַבִּי אַבְרָהָם משֶׁה מִפְּרֶשְׁוֶוערְסְק הַגָּדוֹל (לֹא זֶה שֶׁחִבֵּר אֶת סֵפֶר "אוֹר פְּנֵי משֶׁה", אוֹתוֹ קָרְאוּ ר׳ משֶׁה מִפְּרֶשְׁוֶוורְסְק הַקָּטָן אוֹ הַשֵּׁנִי), שֶׁאָמַר, שֶׁמִּי שֶׁהוֹלֵךְ בִּבְגָדִים לְבָנִים בְּשַׁבָּת, מוֹחֲלִין לוֹ עַל כָּל עֲוֹונוֹתָיו, וְהוּא הָיָה מְחֻתָּנוֹ שֶׁל רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּנוֹ שֶׁל הָרַבִּי ר׳ אֱלִימֶלֶךְ מִלִּיזֶ׳ענְסְק זי״ע, בְּנוֹ רַבִּי מֶענְדִיל הָיָה חֲתָנוֹ (וּבְוַדַּאי לְפִי זֶה גַּם מְחֻתָּנוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָבִיו הָרַבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ זי״ע הָלְכוּ בְּבִגְדֵי לָבָן).

אֲנִי מְקַוֶּה שֶׁאוּכַל לְהַנְהִיג בְּיַבְנְאֵל, שֶׁכֻּלָּם יֵלְכוּ בְּשַׁבָּת בְּבִגְדֵי לָבָן, בְּחוּץ־לָאָרֶץ גַּם אֲנִי אֵינִי הוֹלֵךְ בְּבִגְדֵי לָבָן, כְּדֵי שֶׁלֹּא אֵרָאֶה חָתָן בֵּין אֲבֵלִים... כִּי אֵצֶל חֲסִידִים נוֹהֲגִים לָלֶכֶת הַיּוֹם רַק בִּבְגָדִים שְׁחוֹרִים, אֲבָל בְּיַבְנְאֵל שָׁם נוּכַל לְקַיֵּם זֹאת, כִּי הֵם מְמֻלָּא שׂוֹנְאִים אֶת הַדָּתִיִּים, וְקוֹרְאִים אוֹתָנוּ "שְׁחוֹרִים", אֲזַי יִתְקַיֵּם (בְּיֵצָה י:): 'זְמַן שְׁחוֹרִים וּמָצָא לְבָנִים'... וְלֹא יוֹעִיל לָהֶם שׁוּם דָּבָר.

וּבִפְרָט הָרָשָׁע הַסָּמ״ךְ־מ״ם, ה׳כְּמָר׳ הַמְקוֹמִי, שֶׁהוּא מֵסִית אֶת תּוֹשָׁבֵי הַמָּקוֹם נֶגְדֵּנוּ, אֲבָל לֹא יוֹעִיל לָרָשָׁע כְּלוּם, כִּי כָּאן יִכָּנְסוּ עוֹד לָגוּר אַלְפֵי מִשְׁפָּחוֹת, וְיִהְיֶה נַעֲשֶׂה לְבַסּוֹף עִיר עַל שֵׁם רַבֵּנוּ זַ״ל, וְיִקָּרֵם (תְּהִלִּים קלב, יד): "פֹּה אֵשֵׁב כִּי אִוִּתִיהָ". עַל־כָּל־פָּנִים מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, מִי שֶׁנִּכְנָס לָגוּר בְּיַבְנְאֵל, שֶׁיִּלְבַּשׁ בִּגְדֵי לָבָן בְּשַׁבָּת, וְזוֹ סְלִיחַת עֲוֹונוֹת.

רַק לִשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד שֶׁנִּהְיֶה פְּרוּדִים מִכָּל מַגָּע וּמַשָּׂא עִמָּהֶם, כִּי עַם יִשְׂרָאֵל צְרִיכִים לִהְיוֹת שׁוֹנִים מִדַּרְכֵי הַגּוֹיִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (וַיִּקְרָא כ, כד): "הִבְדַּלְתִּי אֶתְכֶם מִן הָעַמִּים", וְאֶחָד שֶׁמְּחַלֵּל שַׁבָּת בְּפַרְהֶסְיָה כְּדֵי לְהַכְעִיס, יֵשׁ לוֹ דִּין שֶׁל גּוֹי, כַּמּוּבָא בָּרַמְבַּ״ם (פֶּרֶק ל׳ מֵהִלְכוֹת שַׁבָּת, הֲלָכָה טו); וְלָכֵן אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי גְּדָרִים וּסְיָגִים וְחוֹמוֹת וְכוּ׳, שֶׁנִּהְיֶה מֻבְדָּלִים מֵהֶם בִּבְחִינַת "הִבְדִּלוּ", שֶׁזֶּה מַה שֶּׁלִּמְּדוּ אוֹתָנוּ אֲבוֹתֵינוּ וַאֲבוֹת אֲבוֹתֵינוּ כְּשִׁיטַת הָאִישׁ

הָאֵלֹקִי הַחַת״ם־סוֹפֵר זי״ע, וְיֵשׁ עוֹד לְהַאֲרִיךְ בְּכָל זֶה, אַךְ אֵין הַפְּנַאי עַכְשָׁו.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל הָרַב הַמֻּפְלָג ... שְׁלִיטָ״א.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הִנֵּה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים, שֶׁכֹּהֵן מְבָרֵךְ תְּחִלָּה מִפְּנֵי ׳וְקִדַּשְׁתּוֹ׳, וְלָכֵן כֹּהֵן עוֹלֶה תָּמִיד עֲלִיַּת כֹּהֵן, וְאִם יֵשׁ שְׁנֵי כֹּהֲנִים רָאוּי לְחַלֵּק פַּעַם זֶה וּפַעַם זֶה, וְכֵן אִם יֵשׁ יוֹתֵר. מַה שֶּׁאֵין כֵּן, כֹּהֵן שֶׁאֵינוֹ שָׁפוּי בְּדַעְתּוֹ וְכוּ׳, סָפֵק לְגַמְרֵי אִם יְכוֹלִים לְצָרְפוֹ לְמִנְיָן, וְלֹא רַק בַּעֲלִיָּה. אִם יֵשׁ רַק כֹּהֵן אֶחָד, וּמֵכִרְחִים אֶת עֲלִיַּת כֹּהֵן, צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ רְשׁוּת לָצֵאת, וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁהַחִיּוּב הוּא רַב גָּדוֹל בְּיִשְׂרָאֵל, וּמָה עוֹשִׂים אִם אֵינוֹ רוֹצֶה, אֲזַי אֵין בְּרֵרָה, אֲבָל מוּבָא בְּשׁוּ״ת ״חַת״ם־סוֹפֵר״ (אֹרַח חַיִּים, סִימָן כה), שֶׁהַקָּהָל יָכוֹל לַעֲשׂוֹת תַּקָּנָה, וְהַכֹּהֵן צָרִיךְ לְקַבֵּל אֶת הַתַּקָּנָה אֲפִלּוּ שֶׁאֵינוֹ רוֹצֶה.

רָאִיתִי מִנְהָגִים אֵצֶל צַדִּיקִים, כְּגוֹן: הָרַשַׁ״ב מִלְיוּבַּאוִויטְשׁ זי״ע, הָיָה מְדַקְדֵּק שֶׁיִּהְיֶה כֹּהֵן לֵוִי בְּכָל קְרִיאָה, וְהוּא עָלָה שְׁלִישִׁי, וְכֵן מוּבָא מֵעוֹד הַרְבֵּה צַדִּיקִים, שֶׁהִקְפִּידוּ שֶׁיִּהְיֶה כֹּהֵן, לֵוִי, יִשְׂרָאֵל דַּיְקָא.

בְּעִנְיַן הִתְקַשְּׁרוּת לְצַדִּיקִים בִּתְפִלָּה הַמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ט׳, וְסִימָן נה), הָעִנְיָן הוּא פָּשׁוּט מְאֹד. אֲנַחְנוּ קְטַנֵּי עֵרֶךְ, פְּגוּמִים וּפְחוּתִים וְכוּ׳, וַאֲנַחְנוּ מְקַשְּׁרִים אֶת תְּפִלָּתֵנוּ אֶל תְּפִלַּת הַצַּדִּיקִים, שֶׁהֵם בְּוַדַּאי דְּבוּקִים וּמְבֻטָּלִים אֶל עֶצֶם עַצְמִיּוּת חִיּוּת אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְלָכֵן אֲנַחְנוּ מְחַכִּים שֶׁגַּם תְּפִלָּתֵנוּ הַפְּגוּמָה

תַּעֲלֶה בִּזְכוּתָם, כִּי הַצַּדִּיקִים תָּמִיד מְלִיצִים יְשָׁרִים בַּעֲבוּר כְּלַל יִשְׂרָאֵל, וּמַגְבִּיהִים אֶת תְּפִלּוֹתֵיהֶם.

בְּעִנְיַן הַתְּפִלָּה "מַכְנִיסֵי רַחֲמִים" וְכוּ', עַיֵּן בְּשׁוּ"ת "חֲתַ"ם־סוֹפֵר" (אֹרַח חַיִּים, סִימָן קסו), מַה שֶּׁכּוֹתֵב עַל זֶה, שֶׁהוּא גַּם־כֵּן אֵינוֹ אוֹמְרוֹ, עַיֵּן שָׁם; וְלָכֵן לֹא מְבַקְּשִׁים מִמַּלְאָכִים שֶׁיִּתְפַּלְּלוּ בַּעֲדוֹ, כִּי עַם יִשְׂרָאֵל יוֹתֵר גְּדוֹלִים בְּמַדְרֵגָתָם מִמַּלְאָכִים, מַה שֶּׁאֵין כֵּן צַדִּיקִים נִמְצָאִים אַחַר הִסְתַּלְּקוּתָם בְּזֶה הָעוֹלָם יוֹתֵר מִבְּחַיֵּיהֶם. וְלָכֵן אַשְׁרֵי מִי שֶׁמְּקַשֵּׁר עַצְמוֹ בִּתְפִלָּתוֹ עִם תְּפִלּוֹת הַצַּדִּיקִים, וַאֲנַחְנוּ מְבַקְּשִׁים מֵהֶם שֶׁיַּמְלִיצוּ טוֹב בַּעֲדֵנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ תָּמִיד...

י׳ תרסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

כָּל־כָּךְ חָבָל עַל כָּל יוֹם שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּלִי לִמּוּד עַל־כָּל־פָּנִים דַּף גְּמָרָא בַּ׳בְּלִי יְ׳רוּשַׁלְמִי, פֶּרֶק ת׳וֹסֶפְתָּא, כְּדֵי שֶׁתִּבְנֶה לְעַצְמְךָ בַּ״י״ת׳ נְצָחִי, מַה תָּשִׁיב לְשׁוֹלְחֲךָ דָּבָר — הָיִיתִי טָרוּד?! רֹאשִׁי לֹא הָיָה עִמִּי?! הֲלֹא יִשְׁאֲלוּ אוֹתְךָ: אִם־כֵּן לָמָּה אָכַלְתָּ?! הֲרֵי רוֹאִים בְּגַשְׁמִיּוּת, אָדָם כֵּן אוֹכֵל בְּכָל יוֹם וְיוֹם מֵחָדָשׁ בְּחֵשֶׁק חָדָשׁ וּבְתַשׁוּקָה וּבְתֵאָבוֹן גָּדוֹל, וְאִם־כֵּן לָמָּה לֹא יִתֵּן גַּם לְנִשְׁמָתוֹ לֶאֱכֹל בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, הֲלָכָה וְאַגָּדָה, סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, סִפְרֵי מוּסָר וַחֲסִידוּת, זֹהַר וְתִקּוּנִים וְכוּ', מִכָּל דָּבָר רַק קְצָת, לֹא צְרִיכִים הַרְבֵּה רַק קְצָת, וְאָז תִּרְאֶה שֶׁבְּמֶשֶׁךְ הַזְּמַן תִּזְכֶּה לְאוֹצָר נִפְלָא. וּכְמוֹ שֶׁאָמַר שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ (מִשְׁלֵי יג, יא): "וְקוֹבֵץ עַל יָד יַרְבֶּה".

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרסה.

בְּעֻזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנַּעֲלֶה ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעִנְיַן עֲלִיַּת כֹּהֵן, דַּע לְךָ, אִם הִתְפַּלֵּל מִנְיָן, וְלֹא הָיָה שָׁם כֹּהֵן בְּעֵת שֶׁעוֹלִים עַל הַדּוּכָן, וְלֹא בֵּרַךְ אֶת הַקָּהָל, וְהִנֵּה אַחַר־כָּךְ כְּשֶׁהוֹצִיאוּ סֵפֶר תּוֹרָה לִקְרוֹת, אֵינָם מְחֻיָּבִים לִתֵּן לוֹ רִאשׁוֹן, כִּי הֵיכָן הָיָה?! וְאִם הוּא כָּל־כָּךְ מְהַדֵּר לַעֲלוֹת כֹּהֵן, שֶׁיָּבוֹא וִיבָרֵךְ אֶת הָעָם, שֶׁזּוֹ מִצְוַת עֲשֵׂה לְכֹהֵן. וְכָל כֹּהֵן שֶׁאֵינוֹ מְבָרֵךְ אֶת הַקָּהָל נִקְרָא עֲבַרְיָן, וּבִטֵּל מִצְוַת עֲשֵׂה. וְלָכֵן לֹא צְרִיכִים לִתֵּן לוֹ עֲלִיָּה, רַק אִם בֵּרַךְ אֶת הַקָּהָל.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יְבָרֵךְ אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, שֶׁנִּזְכֶּה לָצֵאת כְּבָר מֵהַגָּלוּת הַמָּרָה וְהַנִּמְהֶרֶת, שֶׁאֲנַחְנוּ סוֹבְלִים מֵאִינְשֵׁי דְּלָא מְעַלִּי, שֶׁהֵם בִּכְלַל עֵרֶב־רַב.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ תָּמִיד...

י׳ תרסו.

בְּעֻזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִכֶּם, וְאֵיךְ שֶׁאַתֶּם עוֹסְקִים בַּהַפָּצַת מַעְיְנוֹת הַחָכְמָה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי בָּזֶה שֶׁמַּחְדִּירִים אֶת אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעוֹלָם — מְקָרְבִים אֶת הַגְּאֻלָּה, כַּאֲשֶׁר אָמַר פַּעַם ר׳ נַפְתָּלִי זַ״ל, תַּלְמִידוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, בְּשָׁעָה שֶׁשָּׁאֲלוּ אוֹתוֹ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: הַאִם יוּכַל לְסַפֵּר מַשֶּׁהוּ מִמְּגִלַּת הַסְּתָרִים, שֶׁדִּבֵּר עִמָּהֶם רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹדוֹת בִּיאַת הַמָּשִׁיחַ

וְכוּ׳, וְלֹא רָצָה לְהַגִּיד שׁוּם דָּבָר, כְּמוֹ שֶׁהִזְהִירָם רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲבָל בְּשָׁעָה שֶׁהִתְחִילוּ לִדְחֹק עָלָיו, עָנָה וְאָמַר: ״זֹאת אֲנִי יָכוֹל לוֹמַר לָכֶם, אִם רֹב הָעוֹלָם יְקַבְּלוּ אֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, יְכוֹלִים כְּבָר לְקַוּוֹת לִבְיאַת הַמָּשִׁיחַ״.

וְעַל־כֵּן עָלֵינוּ לִמְסֹר אֶת נַפְשֵׁנוּ עַל זֶה, וְלַעֲסֹק בָּזֶה בִּמְסִירוּת נֶפֶשׁ הֲכִי גְּדוֹלָה, וְלֹא לְהִתְפַּעֵל מִשּׁוּם בְּרִיָה שֶׁבָּעוֹלָם — לֹא מֵהַמִּתְנַגְּדִים שֶׁבִּפְנִים, וְלֹא מֵהַמִּתְנַגְּדִים שֶׁבַּחוּץ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שֶׁתִּזְכּוּ עוֹד לְבָנִים וּבָנוֹת חַיִּים וְקַיָּמִים, בְּרִיאִים וּשְׁלֵמִים.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלְלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, תַּלְמִידֵי ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים דִּי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר, הֲוָיָ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיַשְׁפִּיעַ עֲלֵיהֶם שֶׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂי יְדֵיהֶם, וּבְכָל אֲשֶׁר יִפְנוּ — יַשְׂכִּילוּ וְיַצְלִיחוּ.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחַזֵּק אֶת עַצְמְכֶם בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וּבִפְרָטִיּוּת עַכְשָׁו, שֶׁיָּצָאנוּ מֵהַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, שֶׁהוּא יוֹם הַכִּפּוּרִים, יוֹם סְלִיחַת עֲוונוֹת, אֲשֶׁר יָדוּעַ אֶצְלֵנוּ, שֶׁבַּיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה הָיְתָה אֵצֶל מוֹהַרַנ״תּ זַ״ל הִתְעוֹרְרוּת גְּדוֹלָה וְנוֹרָאָה וְנִפְלָאָה מְאֹד. וּבְמוֹצָאֵי יוֹם הַכִּפּוּרִים הָיְתָה דַּרְכּוֹ לִרְקֹד רֹב הַלַּיְלָה.

וְיָדוּעַ אֵצֶל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוֹשִׁים שֶׁאָמְרוּ בִּשְׁמוֹ, שֶׁהִתְבַּטֵּא פַּעַם: עִנְיַן רַבֵּנוּ זַ״ל הוּא רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְהָעִנְיָן שֶׁלִּי הוּא יוֹם כִּפּוּרִים. וְהִסְבִּירוּ הָאִישׁ הָאֱלֹקִי ר׳ אַבְרָהָם בְּר׳ נַחְמָן זַ״ל, אֲשֶׁר כָּל עִנְיָנוֹ שֶׁל מוֹהַרַנ״תּ זַ״ל הָיָה כָּל יְמֵי חַיָּיו עִנְיַן מְחִילַת עֲוונוֹת, שֶׁמָּסַר אֶת נַפְשׁוֹ

לְהַסְבִּיר אֶת דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל לְכָל הַיְרוּדִים וְהַפְּחוּתִים וְהַנְּפוּלִים, עַד אֲשֶׁר גַּם בְּמָקוֹם שֶׁהֵם נִמְצָאִים וְכוּ׳ וְכוּ׳, הֵינוּ בִּלְכְלוּךְ מַעֲשֵׂיהֶם וְכוּ׳ וְכוּ׳ וְטִנּוּף מַחְשְׁבוֹתֵיהֶם וְכוּ׳ וְכוּ׳, גַּם שָׁם יְכוֹלִים לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְזֶה אֲשֶׁר ׳חֲנוּן הַמַּרְבֶּה לִסְלֹחַ׳ עוֹלֶה בִּגְרִיוּק שְׁמוֹ הַקָּדוֹשׁ ׳נָתָן׳ עִם שְׁנֵי הַכּוֹלְלִים וְדוֹ״ק.

לָזֹאת, אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! רְאוּ לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד לִלְמֹד וְלַהֲגוֹת בִּסְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים שֶׁל מוֹהֲרַנַ״תְ זַ״ל, שֶׁהֵם הַ״לִּקּוּטֵי־הֲלָכוֹת״ הַקְּדוֹשִׁים, אֲשֶׁר יָדוּעַ, שֶׁתַּלְמִידוֹ הַקָּדוֹשׁ ר׳ נַחְמָן טוּלְטְשִׁינֶער זַ״ל אָמַר, שֶׁהַיּוֹם צְרִיכִים לִלְמֹד אֶת סִפְרֵי מוֹהֲרַנַ״תְ זַ״ל, כִּי בָּהֶם מִתְבָּאֲרִים הֵיטֵב דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, כִּי עַל יָדוֹ הָיָה יָכוֹל רַבֵּנוּ זַ״ל לְהוֹרִיד אֶת חָכְמָתוֹ וְהַשָּׂגָתוֹ הָעֲמֻקָּה, וְכַאֲשֶׁר הֵעִיד רַבֵּנוּ זַ״ל בְּעַצְמוֹ וְאָמַר, אֲשֶׁר לוּלֵי מוֹהֲרַנַ״תְ, לֹא הָיָה נִשְׁאָר מִמֶּנּוּ אֲפִלּוּ עֲלֶה אֶחָד. וְלָכֵן אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מַטְעֶה אֶת עַצְמוֹ, רַק לוֹמֵד בְּכָל יוֹם כְּסִדְרָן בִּסְפְרֵי מוֹהֲרַנַ״תְ זַ״ל, שֶׁהֵם הַ״לִּקּוּטֵי־הֲלָכוֹת״ הַקְּדוֹשִׁים, אֲשֶׁר עֲלֵיהֶם יְכוֹלִים לְהִתְבַּטֵּא מַאֲמָרָם זַ״ל (מְגִלָּה כח:): כָּל הַשּׁוֹנֶה הֲלָכוֹת בְּכָל יוֹם, מֻבְטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶּן הָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר (חֲבַקּוּק ג): הֲלִיכוֹת עוֹלָם לוֹ, אַל תִּקְרֵי הֲלִיכוֹת אֶלָּא הֲלָכוֹת; כִּי הַהֲלָכוֹת הַמּוּבָאוֹת שָׁם, הֵן בֶּאֱמֶת הֲלִיכוֹת עוֹלָם, הֵינוּ הֲלָכוֹת אֵיךְ לַעֲבֹר בְּשָׁלוֹם אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא לִפֹּל וְכוּ׳, וְלֹא לָסֶגֶת אָחוֹר וְכוּ׳, רַק לְהַחֲזִיק מַעֲמָד וּלְהִתְחַזֵּק בְּכָל מַעֲמָד וּמַצָּב שֶׁרַק עוֹבֵר עָלָיו, אַשְׁרֵי מִי שֶׁמְצַיֵּת וּמְקַיֵּם דְּבָרִים אֵלּוּ.

וְהִנֵּה מֵחֲמַת שֶׁבַּדּוֹר הַזֶּה עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מַה שֶּׁעוֹבֵר וְכוּ׳ וְכוּ׳, יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, קַטְנוּת וְהַשְׁלָכוֹת וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְהַכְּפִירוּת וְהָאֶפִּיקוֹרְסוּת מִתְגַּבְּרוֹת מְאֹד מְאֹד בִּכְלָלִיּוּת וּבִפְרָטִיּוּת, וְהַנַּאוּף וְהַזִּוּוּהַמָּה, הָעֲרֹם וְהַשִּׁקּוּץ וְהַתְּעוּב מִתְפַּשְׁטִים מְאֹד, וְעַל־יְדֵי־זֶה סוֹבְלִים אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מַה שֶּׁסּוֹבְלִים, רַחֲמָנָא לִצְלָן, עַל־כֵּן זָכְנִי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בִּזְכֻיּוֹת חִנָּם לְלַקֵּט וּלְחַבֵּר אֶת הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, אֲשֶׁר הֵם תַּמְצִית דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל וּמוֹהֲרַנַ״תְ זַ״ל בִּכְלִים מְכֻלִּים שׁוֹנִים, וְנִכְתְּבוּ בִּלְשׁוֹן פְּשׁוּטָה מְאֹד, עַד שֶׁכָּל מִי שֶׁמְּעַיֵּן

בָּהֶם, מוֹצֵא חִיּוּת וְהִתְחַזְּקוּת וְהַנְהָגוֹת יְשָׁרוֹת אֵיךְ לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כַּיָּדוּעַ לְכָל הַהוֹגִים בָּהֶם, וּלְכָל הַמּוֹדֶה בָּאֱמֶת.

לָזֹאת רְאוּ, אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! לְעָזְרֵנִי וּלְהַדְפִּיס וּלְהָפִיץ אֶת הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, עַד שֶׁלֹּא יִהְיֶה בַּיִת אֶחָד מִבָּתֵּי יִשְׂרָאֵל, שֶׁלֹּא יִמָּצְאוּ בּוֹ הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, וְנִזְכֶּה לְהַחְדִּיר בָּהֶם אֶת לִמּוּדוֹ הַקָּדוֹשׁ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, וּלְקָרְבָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין עֵרֶךְ לָאָדָם הַזּוֹכֶה לְקָרֵב אֲחֵרִים, וְלִלְמֹד עִמָּהֶם דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר תּוֹכַחְתּוֹ הִיא תּוֹכֵחָה שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ שֶׁנֶּאֱמְרָה בִּלְשׁוֹן רַחֲמָנוּת וְאַהֲבָה, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן ח׳); וְרַבֵּנוּ זַ״ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד לְגַלּוֹת וּלְפַרְסֵם אֶת לִמּוּדוֹ לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל, וּבְפֵרוּשׁ אָמַר, שֶׁלְּבָנֵינוּ וּלְדוֹרוֹתֵינוּ נִגְלָה מַה קּוֹרֶה אֶצְלוֹ. וּבְחַסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ זֶה לִי עֶשְׂרִים שָׁנָה, שֶׁאֲנִי עוֹסֵק בָּזֶה — לְגַלּוֹת וּלְפַרְסֵם אֶת לִמּוּדוֹ הַטּוֹב שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל לִכְלָלִיּוּת יִשְׂרָאֵל, הֵן בְּהַדְפָּסַת וַהֲפָצַת סְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, וְהֵן לְלַמֵּד וּלְהַעֲמִיד תַּלְמִידִים הֲגוּנִים אֲשֶׁר הוֹלְכִים בְּדַרְכּוֹ, וְהֵן לְיַסֵּד בָּתֵּי מִדְרָשׁוֹת עַל שְׁמוֹ הַקָּדוֹשׁ, כַּיָּדוּעַ לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים. עַל־כֵּן רְאוּ לַעֲזֹר לִי בְּכָל זֶה, כִּי הַחוֹב מֻנָּח עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁיַּעֲסֹק בָּעֵסֶק הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה.

נָא וְנָא רְאוּ לְחַזֵּק עַצְמְכֶם בְּכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם, וְתַרְגִּילוּ אֶת עַצְמְכֶם לְדַבֵּר תָּמִיד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלָשׁוֹן שֶׁאַתֶּם רְגִילִים בָּהּ, שֶׁנִּקְרָא 'הִתְבּוֹדְדוּת', אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל עַל זֶה יוֹתֵר מֵהַכֹּל. וּבְפֵרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ, אֲשֶׁר לְדַעְתּוֹ הַקְּדוֹשָׁה, כָּל מִי שֶׁאֵינוֹ עוֹסֵק בָּזֶה, הֲרֵי הוּא מְבֹהָל וּמְבֻלְבָּל. וְאָמַר: אַף שֶׁנִּמְצָאִים אֲנָשִׁים כְּשֵׁרִים, שֶׁאֵין לָהֶם הִתְבּוֹדְדוּת, אֲבָל בֶּאֱמֶת הֵם מְבֻלְבָּלִים וְכוּ׳ (עַיֵּן שִׂיחוֹת־הַרַ״ן, סִימָן רכח), כִּי הַהִתְבּוֹדְדוּת שֶׁהָאָדָם מִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הֲרֵי הִיא כְּמִי שֶׁהוּא אַחַר הַשָּׁנָה, עַיֵּן שָׁם.

עַל כֵּן חִזְקוּ וְאִמְצוּ מְאֹד מְאֹד בְּדָבָר זֶה — לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וָיוֹם, וּתְיַחֲדוּ לְעַצְמְכֶם מָקוֹם פָּנוּי שֶׁאֵין שָׁם בְּנֵי־אָדָם, וְתָשִׂיחוּ וּתְסַפְּרוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבַבְכֶם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ

כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהַבֵּן אֶל אָבִיו, וְכָל מַה שֶׁרַק מֵעִיק לָכֶם — הַכֹּל לַכֹּל תְּסַפְּרוּ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי רַק הוּא יִתְבָּרַךְ יָכוֹל לַעֲזֹר לָכֶם, וְאַל תִּבְטְחוּ בְּשׁוּם בָּשָׂר וָדָם, כִּי שָׁוְא תְּשׁוּעַת אָדָם.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שֶׁתִּזְכּוּ לְקַבֵּל אֶת יְמֵי חַג הַסֻּכּוֹת הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁהֵם זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ, וְתַמְשִׁיכוּ אֶת הַשִּׂמְחָה הַנִּשְׁפַּעַת אָז עַל כָּל הַשָּׁנָה, בְּאֹפֶן שֶׁתִּהְיוּ שְׂמֵחִים וְעַלִּיזִים כָּל הַשָּׁנָה עַל נֹעַם חֶלְקְכֶם, אֲשֶׁר בַּנַּחַל שָׂם גּוֹרָלְכֶם וְחֶלְקְכֶם, וַהֲיִיתֶם בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, וּבְרַדַּאי קִבַּלְתֶּם אֶת תִּקּוּנָיו לְפִי שֹׂרֶשׁ נִשְׁמַתְכֶם, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מָחַל עַל עֲוֹנוֹתֵיכֶם, וּבִימֵי חַג הַסֻּכּוֹת הַקְּדוֹשִׁים נִתְהַפְּכוּ עֲוֹנוֹתֵיכֶם לִזְכֻיּוֹת, אֲשֶׁר זֶה עִקַּר הַשִּׂמְחָה וְהַחֶדְוָה בִּזְמַן שִׂמְחָתֵנוּ, וְרָאוּי לָנוּ לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ אֶת הַשִּׂמְחָה הַזֹּאת עַל כָּל הַשָּׁנָה.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, גֶּר לְהַצַּדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ לֵילֵךְ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר אֵין לְךָ טוֹב וְנֹעַם וַעֲרֵבוּת יוֹתֵר מִזֶּה, וְרָאוּי לְךָ לִשְׂמֹחַ מְאֹד עַל גְּדֻלַּת הַזְּכוּת שֶׁנִּפְלָה בְּחֶלְקְךָ, שֶׁאַתָּה יוֹדֵעַ מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, עַל אַף שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ, שֶׁהַבַּעַל־דָּבָר אוֹרֵב עָלֶיךָ מְאֹד, עִם כָּל זֹאת גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

נָא וְנָא רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא הַיְסוֹד וְהָעִקָּר בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְעַל אַף

שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ, שֶׁלְּרָנָק מְאֹד קָשֶׁה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי כָּל מִי שֶׁאֵין לוֹ אִשָּׁה — שָׂרוּי בְּלֹא שִׂמְחָה, עִם כָּל זֹאת כְּבָר אָמַר הַתַּנָּא הַקָּדוֹשׁ (אָבוֹת ה, כב): ׳לְפוּם צַעֲרָא אַגְרָא׳; וּבְיוֹתֵר נֶאֶמְרוּ דִּבְרֵי הַתַּנָּא עַל רַנָּק, שֶׁקָּשֶׁה לוֹ לִמְצֹא אֶת זִוּוּגוֹ, אֲשֶׁר עַל־יְדֵי־זֶה הוּא בָּא לְמַה שֶּׁהוּא בָּא, וְנוֹפֵל בְּכָל פַּעַם בְּבוֹץ, עִם כָּל זֹאת הוּא מִתְגַּבֵּר בְּכָל הַכֹּחוֹת שֶׁיֵּשׁ בּוֹ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, כִּי זֶה מְאֹד חָשׁוּב בַּשָּׁמַיִם.

אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! אַל תַּחֲשֹׁב שֶׁזּוֹ רַק מִלִּיצָה, אֶלָּא כָּךְ הִיא הָאֱמֶת. וְעַל־כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וְאָז תִּרְאֶה יְשׁוּעוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלָאוֹת, כִּי הַשִּׂמְחָה פּוֹתַחַת אֶת כָּל הַשְּׁעָרִים שֶׁהָיוּ סְגוּרִים וּסְתוּמִים מֵהָאָדָם עַד עַכְשָׁו.

אַשְׁרֵנוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ, וּמַה נָּעִים גּוֹרָלֵנוּ, שֶׁזָּכִינוּ לְהִתְוַדַּע מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, רַבִּי נִפְלָא כָּזֶה, רַבִּי הַמְחַיֶּה וּמְחַזֵּק כָּל־כָּךְ, אֲשֶׁר בְּוַדַּאי נִזְכֶּה לְהַגִּיעַ לְתִקּוּן נִפְלָא עַל יָדוֹ — אִם רַק נֹאחַז אֶת עַצְמֵנוּ בּוֹ זַ״ל.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם לְהִשָּׁאֵר בְּ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, כִּי בְּיוֹתֵר אוֹרֵב הַסָּמ״ךְ־מ״ם לְרַחֵק מִ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, אֲשֶׁר שָׁם לוֹמְדִים אֶת הַלִּמּוּד שֶׁל עִגּוּלָא וְרִבּוּעָא, לִהְיוֹת מְסֻבָּב בֶּאֱמוּנָה כָּעִגּוּל הַזֶּה, בְּסוֹד: ״וֶאֱמוּנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ״, וְשֶׁיָּאִיר לוֹ תָּמִיד שָׁם הַוָּי״ה לְפָנֵי עֵינָיו שֶׁהוּא הָרִבּוּעָא (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן נט).

אֲנִי מְקַוֶּה, שֶׁתִּתְשַׁבֵּת אִתִּי עִמִּי בִּמְחִיצָתִי בְּשַׁבַּת־קֹדֶשׁ פָּרָשַׁת נֹחַ וּפָרָשַׁת לֶךְ־לְךָ בַּעֲיָרָה יַבְנְאֵל, אֲשֶׁר לְבַסּוֹף תִּתְהַפֵּךְ לִהְיוֹת עִיר בִּרְסֶלֶב.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרסט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי מֻחֶרֶת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִכֶּם, כֵּן יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתָּמִיד תִּבַשְּׂרִי לִי בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת, וְתִרְווּ רֹב נַחַת מִבְּנְכֶם.

אֵין אַתְּ יְכוֹלָה לְתָאֵר אֶת גֹּדֶל הַזְּכוּת שֶׁיֵּשׁ לָךְ בַּאֲמִירַת תְּהִלִּים, וּלְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בִּפְרָטִיּוּת בְּמָקוֹם רָחוֹק כָּל־כָּךְ וְכוּ׳, מָקוֹם שֶׁאֵין מַתִּירִים לְהַזְכִּיר שֵׁם ה׳, וְאַתְּ זוֹכָה לוֹמַר שָׁם תְּהִלִּים, וּלְהִתְבּוֹדֵד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כֵּן יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁכֻּלָּם יַחְזְרוּ בִּתְשׁוּבָה.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תרע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי מֻחֶרֶת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִכֶּם.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שֶׁתִּזְכּוּ לִישׁוּעוֹת וְלִרְפוּאוֹת, וְיָרוֹם קַרְנְכֶם מַעְלָה מַעְלָה וְיִתְעַלֶּה מַזַּלְכֶם.

נָא וְנָא רְאוּ לְבַקֵּשׁ תָּמִיד אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא כָּל מַה שֶּׁאַתֶּם צְרִיכִים בְּלָשׁוֹן שֶׁאַתֶּם רְגִילִים בָּהּ, כִּי הַדִּבּוּר שֶׁהָאָדָם מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ — נִשְׁמָע וּמִתְקַבֵּל.

אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מַטְעֶה אֶת עַצְמוֹ, רַק מְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָז יַמְשִׁיךְ אֵלָיו רַחֲמִים וַחֲסָדִים תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרעא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי מֻחֶרֶת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לִבָּבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, גֶּר לְהַצַּדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... נֶרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגִדֵּל שִׂמְחָתִי — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, כִּי זֶה כַּמָּה נִכְסַף נִכְסַפְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא יְסוֹד וְעִקַּר גָּדוֹל בְּדַעַת רַבֵּנוּ זַ״ל, וְכָל מַה שֶּׁהָאָדָם שָׂמֵחַ יוֹתֵר, זוֹכֶה שֶׁנִּתְרַחֵב מֹחוֹ וְדַעְתּוֹ, וְזוֹכֶה שֶׁיָּאִיר עָלָיו אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ בְּהֶאָרָה נוֹרָאָה וְנִפְלָאָה עַד מְאֹד.

אוֹדוֹת פַּרְנָסָה, עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי מַפְתֵּחַ הַפַּרְנָסָה רַק בְּיָדוֹ יִתְבָּרַךְ (תַּעֲנִית ג.); וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בַּמִּדְבָּר רַבָּה, פָּרָשָׁה כב, סִימָן ז׳): לֹא מִמַּה שֶּׁהָאָדָם יוֹצֵא וְעָמֵל בְּסִחוֹרָה — נַעֲשֶׂה עָשִׁיר, אֲפִלּוּ פּוֹרֵשׂ בְּסְפִינוֹת, וְחוֹזֵר עַל מִדְבָּרִיּוֹת, אֵינוֹ נַעֲשֶׂה עָשִׁיר וְכוּ׳, עַיֵּן שָׁם; כִּי הַכֹּל בְּיָדָיו שֶׁל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. וְעַל־כֵּן רְאֵה לִמְסֹר אֶת עַצְמְךָ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִהְיֶה רָגִיל לְפָרֵשׁ אֶת שִׂיחָתְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְסַפֵּר לוֹ אֶת כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, וּתְבַקֵּשׁ רַחֲמִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (קִדּוּשִׁין פב:): אֵין עֲנִיּוּת מִן הָאֱמָנוּת, וְאֵין עֲשִׁירוּת מִן הָאֱמָנוּת, אֶלָּא לְמִי שֶׁהָעֹשֶׁר שֶׁלּוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: ״לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב״, עַיֵּן שָׁם; וְלָכֵן צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ פַּרְנָסָתוֹ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאָז כְּפִי שֶׁהָאָדָם מַרְבֶּה לְהִתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ עַל פַּרְנָסָתוֹ, בְּוַדַּאי יַעֲזֹר לוֹ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁיִּזְכֶּה לָזֶה.

נָא וְנָא רְאֵה לְכַבֵּד מְאֹד אֶת אִשְׁתְּךָ, אֲשֶׁר רַבֵּנוּ זַ״ל מְאֹד הִקְפִּיד עַל דָּבָר זֶה וְאָמַר, שֶׁהַפַּרְנָסָה שֶׁל הָאָדָם תְּלוּיָה רַק בִּזְכוּת אִשְׁתּוֹ (עֵין לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן סט), וְהוּא מַתְאִים לְמַאֲמָרָם זַ״ל (בָּבָא מְצִיעָא נט.): אוֹקִירוּ לְנָשַׁייכוּ כִּי הֵיכִי דְּתִתְעַתְּרוּ.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לִהְיוֹת חָזָק וְאַמִּיץ בְּבִטָּחוֹן רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִנָּחוֹת כט:): כָּל הַתּוֹלֶה בִּטְחוֹנוֹ בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, הֲרֵי לוֹ מַחְסֶה בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא. וְאָמְרוּ (דִּבְרִים רַבָּה פב): כָּל מִי שֶׁבּוֹטֵחַ בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, זוֹכֶה לִהְיוֹת כַּיּוֹצֵא בּוֹ וְכוּ׳, עַיֵּן שָׁם.

נָא וְנָא אַל תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ בְּשׁוּם פָּנִים שֶׁבָּעוֹלָם, אַף שֶׁנִּדְמֶה לְךָ כִּי אַתָּה הֲכִי גָּרוּעַ, עָלֶיךָ לִזְכֹּר מַאֲמָרָם זַ״ל (יַלְקוּט תְּהִלִּים, רֶמֶז תשי״ט) עַל הַפָּסוּק (תְּהִלִּים לב, י): ״רַבִּים מַכְאוֹבִים לָרָשָׁע וְהַבּוֹטֵחַ בַּה׳ חֶסֶד יְסוֹבְבֶנּוּ״, אֲפִלּוּ הוּא רָשָׁע, וְהוּא בּוֹטֵחַ בַּה׳, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא חֶסֶד יְסוֹבְבֶנּוּ, כִּי רַחֲמָיו יִתְבָּרַךְ עַל כָּל מַעֲשָׂיו.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לִלְמֹד הַרְבֵּה מִשְׁנָיוֹת, כִּי הַלִּמּוּד מִשְׁנָיוֹת מְטַהֵר אֶת הָאָדָם מִכָּל רַע, וּמַעֲלֶה אֶת נִשְׁמָתוֹ בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה.

אֲקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לִשְׁבֹּת בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה בַּעֲיָרָה יַבְנְאֵל, אֲשֶׁר תִּתְהַפֵּךְ לִהְיוֹת, בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ, עִיר בְּרֶסְלֶב, בְּפָרָשַׁת נֹחַ וּבְפָרָשַׁת לֶךְ־לְךָ, וְנִשְׁבֹּת שָׁם יַחַד.

חֶמְדַּת לִבָּבִי! תַּאֲמִין לִי, שֶׁרָאוּי לָנוּ לִרְקֹד בְּכָל יוֹם בְּשִׂמְחָה אֵין סוֹפִית, שֶׁזָּכִינוּ לְהִתְוַדַּע מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, רַבִּי נִפְלָא כָּזֶה, כִּי מֶה הָיִינוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבֵּנוּ זַ״ל. וְרַבֵּנוּ זַ״ל בְּעַצְמוֹ צִוָּה לָנוּ לְשִׂמְחַ מְאֹד מְאֹד עַל שֶׁיֵּשׁ לָנוּ רַבִּי כָּזֶה, וְאָמַר (חַיֵּי־מוֹהַר״ן, סִימָן שלה): הֲלֹא כָּל הַנַּחַת־רוּחַ וְהַתַּעֲנוּג שֶׁלִּי הוּא רַק, כְּשֶׁאֲנִי רוֹאֶה אֵיזֶה דִּבְרֵי יַהֲדוּת וַעֲבוֹדַת ה׳ יִתְבָּרַךְ בְּאֶחָד מֵאֲנָשַׁי, הֲלֹא הִפְקַרְתִּי אֶת עַצְמִי וְאֶת אִשְׁתִּי וּבָנַי הַיְקָרִים וְרַק בִּשְׁבִיל זֶה, הַאִם לֹא הָיִיתִי יָכוֹל לִהְיוֹת מְפֻרְסָם וּמַנְהִיג (שֻׁקּוֹרִין גוּטֶער אִיד), כְּמוֹ כָּל הַמַּנְהִיגִים, שֶׁנּוֹסְעִים הַחֲסִידִים

אֲלֵיהֶם, וְאֵינָם יוֹדְעִים עַל מַה נּוֹסְעִים, וְחוֹזְרִים וְשָׁבִים וּבָאִים, וְאֵינָם יוֹדְעִים עַל מַה בָּאִים, אֲבָל אֲנִי לֹא רָצִיתִי בְּכָל זֶה, רַק לָקַחְתִּי לְעַצְמִי לַעֲסֹק בָּזֶה — לְהַחֲזִיר אֶתְכֶם לְמוּטָב. הֲלֹא כְּשֶׁאֲנִי רוֹאֶה אֵיזוֹ עֲבוֹדַת הַשֵּׁם בְּעָנְיֵי שֶׁבַּעֲנִיִּים מֵאֲנָשַׁי, שֶׁהוֹלֵךְ בְּכוֹבַע קָרוּעַ וּבְמַלְבּוּשִׁים קְרוּעִים וּבִמְנָעָלִים קְרוּעִים, הוּא יָקָר אֵצְלִי עַד מְאֹד מְאֹד, כְּפִי גֹּדֶל מְסִירוּת נַפְשִׁי, שֶׁמָּסַרְתִּי אֶת שְׁמִי עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, אֲפִלּוּ עַל הָרָחוֹק שֶׁבָּרְחוֹקִים, וְהַגָּרוּעַ שֶׁבַּגְּרוּעִים, וְהַשָּׁפֵל וְהַנִּבְזֶה בְּיוֹתֵר. וּבְכֵן בַּקָּשָׁתִי מְאֹד מִכֶּם, הֱיוּ אֲנָשִׁים כְּשֵׁרִים, כִּי זֶה כָּל יִשְׁעִי וְכָל חֶפְצִי.

עַל־כֵּן רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לִגְרֹם נַחַת־רוּחַ לְרַבֵּנוּ זַ״ל וּתְצִיתוֹ. וְתִקְבַּע לְעַצְמְךָ לִלְמֹד בְּכָל יוֹם שִׁעוּר בְּחֻמָּשׁ וְרַשִׁ״י עִם הַתַּרְגּוּם, בְּאֹפֶן שֶׁתְּסַיֵּם בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, אֲשֶׁר אֵין לְךָ טוֹב מִזֶּה. וְכֵן תִּקְבַּע לְעַצְמְךָ לִלְמֹד מִדְרָשׁ רַבָּה וּמִדְרָשׁ תַּנְחוּמָא שֶׁל פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, אֲשֶׁר מִי שֶׁרָגִיל בְּמִדְרָשׁ, כְּבָר אֵינוֹ צָרִיךְ סֵפֶר מוּסָר.

וְעַל כֻּלָּם — רְאֵה לִלְמֹד בְּכָל יוֹם ״לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן״, אֲשֶׁר פָּנָיו, שִׂכְלוֹ וְחָכְמָתוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל שָׁם (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קצב); וְכָל מַה שֶּׁלּוֹמְדִים יוֹתֵר סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל — יוֹתֵר מְקָרְבִים אֵלָיו.

נָא וְנָא אַל תֶּחָלֵשׁ דַּעְתְּךָ מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי הַבַּעַל־דָּבָר מְאֹד מְאֹד אוֹרֵב עַל כָּל מְקָרֵב הָרוֹצֶה לְהִתְקָרֵב אֵלֵינוּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב מוֹהֲרַנ״תְ זַ״ל לְבֵנוֹ בְּזוֹ הַלָּשׁוֹן: ״כָּל הָעוֹלָם עוֹמְדִים נֶגֶד כָּל אֶחָד וְאֶחָד הָרוֹצֶה לְהִתְקָרֵב אֵלֵינוּ״.

רְאֵה לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁלְּבַל תִּדָּחֶה, חַס וְשָׁלוֹם, מֵ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, כִּי בְּיוֹתֵר מְסַבְּבִים הַקְּלִפּוֹת וְהַסִּטְרָא אָחֳרָא סְבִיב ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״ (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן נט).

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי קֹדֶם הֶחָג, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, ״חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב״, תַּלְמִידֵי ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, קְדֻשִׁים קְדֻשִׁים, דִּי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר, הַוְיָ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיַמְשִׁיךְ עֲלֵיהֶם שֶׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂי יְדֵיהֶם.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! חִזְקוּ וְאִמְצוּ מְאֹד מְאֹד בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כַּאֲשֶׁר הוֹרָה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה בְּלִי שׁוּם חָכְמוֹת וְהַשְׂכָּלוֹת עַצְמִיּוֹת כְּלָל, אֲשֶׁר רַק זוֹ נִקְרֵאת שְׁלֵמוּת הַהִתְקָרְבוּת אֶל הַצַּדִּיק (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קכג).

נָא וְנָא, אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! רְאוּ שֶׁתִּשְׂרֶה בֵּינֵכֶם אַהֲבָה, אַחְוָה וְרֵעוּת, וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יֹאמַר חָזָק, וִידַבֵּר אֶחָד עִם חֲבֵרוֹ בְּכָל יוֹם וָיוֹם, וְיָרִים וְיַגְבִּיהַּ אֶת רוּחוֹ וְאֶת דַּעְתּוֹ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי בְּפֵרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר אֵצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ נְקֻדָּה אֲשֶׁר אֵין בַּחֲבֵרוֹ, וּצְרִיכִים לְהָאִיר אֶחָד בַּשֵּׁנִי אֶת נְקֻדָּתוֹ (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן לד).

רְאוּ, אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! אֵיךְ שֶׁעוֹבְרִים לָנוּ הַיָּמִים וְהַשָּׁבוּעוֹת, הֶחֳדָשִׁים וְהַשָּׁנִים וְכוּ׳, וַחֲבָל מְאֹד מְאֹד שֶׁיֵּלֵךְ לָנוּ הַיּוֹם בְּהֶבֶל וָרִיק, כִּי כָּל יוֹם וָיוֹם הוּא דּוֹר חָדָשׁ, כַּמּוּבָא בַּמִּדְרָשׁ (קֹהֶלֶת רַבָּה פא) עַל פָּסוּק (קֹהֶלֶת א, ד): ״דּוֹר הֹלֵךְ וְדוֹר בָּא״, אֵין לְךָ יוֹם שֶׁאֵין מֵתִים בּוֹ שִׁשִּׁים רִבּוֹא, וְאֵין לְךָ יוֹם שֶׁאֵין נוֹלָדִים בּוֹ שִׁשִּׁים רִבּוֹא, כִּי כָּל יוֹם וָיוֹם הוּא דּוֹר שָׁלֵם, וְעַל־כֵּן צְרִיכִים לִרְאוֹת לְמַלֵּא אוֹתוֹ עִם טוֹב אֱמִתִּי וְנִצְחִי, שֶׁהֵם דִּבּוּרֵי תּוֹרָה וְדִבּוּרֵי תְּפִלָּה וְדִבּוּרֵי אֱמוּנָה וְהִתְחַזְּקוּת, אֲשֶׁר רַק זֶה יִשָּׁאֵר לוֹ לָנֶצַח.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! זִכְרוּ הֵיטֵב, אֲשֶׁר בְּכָל יוֹם וָיוֹם נִפְתָּח הָאוֹר הַגָּנוּז, וּמִי שֶׁרַק רוֹצֶה בֶּאֱמֶת, וְחָפֵץ וּמִשְׁתּוֹקֵק אַחַר הָאֱמֶת, לוֹ נִפְתָּחִים שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם, וְזוֹכֶה לַעֲבֹר עַל כָּל הַנְּחָשִׁים וְהָעַקְרַבִּים, שֶׁהֵם

כְּלַל הַמְּנִיעוֹת וְהַחוֹמוֹת בַּרְזֶל שֶׁמְּסַבְּבִים אֶת כָּל הַיּוֹם, וְזוֹכֶה שֶׁיָּאִיר לוֹ הָאוֹר הַגָּנוּז שֶׁבַּיּוֹם הַזֶּה דַּיְקָא (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן פד).

כִּי בֶּאֱמֶת בְּכָל יוֹם וָיוֹם מֵאִיר אוֹר הַגָּנוּז, שֶׁיְּזֻכֶּה לְהַרְגִּישׁ אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּהַרְגָּשָׁה בְּרוּרָה, וְיֵדַע שֶׁמְּלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָל עָלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עָלְמִין, עַד שֶׁיִּהְיֶה מְרֻצֶּה לִמְסֹר אֶת נַפְשׁוֹ אֲלֵיו יִתְבָּרַךְ מֵרֹב אַהֲבָה. וְזֶהוּ הָאוֹר הַגָּנוּז מְשֻׁשֶׁת יְמֵי בְּרֵאשִׁית שֶׁנִּגְנַז לַצַּדִּיקִים, וְאֵין רְשׁוּת לִרְשָׁעִים לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּאוֹרוֹ, כִּי הָאוֹר הַגָּנוּז הַזֶּה הוּא לְכָל אֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ וּמַדְרֵגָתוֹ, כִּי לֹא כָּל אֶחָד זוֹכֶה לְהַרְגִּישׁ אֶת הָאוֹר יַחַד, כְּמוֹ שֶׁפֵּרֵשׁ רַבֵּנוּ זַ״ל (שִׂיחוֹת־הָרַ״ן, סִימָן א׳) אֶת הַפָּסוּק (תְּהִלִּים קלה, ה): ״כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי גָּדוֹל ה׳״; ׳אֲנִי׳ דַּיְקָא, כִּי כָּל אֶחָד מַשִּׂיג הַשָּׂגוֹת אֱלֹקוּת בְּצוּרָה אַחֶרֶת, שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר זֹאת לַחֲבֵרוֹ כְּלָל.

וְהִנֵּה הָאוֹר הַגָּנוּז הַזֶּה הוּא, שֶׁהָאָדָם מַרְגִּישׁ אוֹר וְנֹעַם וַעֲרֵבוּת כָּזֹו, עַד שֶׁהוּא מוּכָן וּמְזֻמָּן לִמְסֹר אֶת נַפְשׁוֹ אֲלֵיו יִתְבָּרַךְ מֵרֹב דְּבֵקוּת וְאַהֲבָה וּתְשׁוּקָה אֲחָרָיו יִתְבָּרַךְ. וְאֵל זֶה יָכוֹל לִזְכּוֹת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, מֵאַחַר שֶׁהוּא זֶרַע אַבְרָהָם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב, כִּי הֵם פָּתְחוּ לָנוּ אֶת שַׁעֲרֵי הַשָּׁמַיִם לְהַאֲמִין וְלֵידַע וּלְהַרְגִּישׁ אֶת אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הֵם מָסְרוּ אֶת נַפְשָׁם לִפְתֹּחַ פְּתָחֵי שָׁמַיִם בַּעֲבוּר בְּנֵיהֶם עַד סוֹף כָּל הַדּוֹרוֹת, שֶׁיַּשִּׂיגוּ אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ.

עַל־כֵּן, אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! חִזְקוּ וְאִמְצוּ מְאֹד לָלֶכֶת בְּדֶרֶךְ הַקֹּדֶשׁ שֶׁקִּבַּלְתֶּם מֵרַבֵּנוּ זַ״ל בְּתָמִימוּת וּבְפָשִׁיטוּת, וְשׂוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם לֹא תוּכַל לִשְׁבֹּר אֶתְכֶם, רַק תַּמְשִׁיכוּ אֶת עַצְמְכֶם בְּתִשׁוּקָה עֲצוּמָה אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, וְתַכְנִיסוּ בְּדַעְתְּכֶם אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתָמִיד תִּהְיוּ רְגִילִים לְהִסְתַּכֵּל רַק עַל הָאֱלֹקוּת שֶׁיֵּשׁ בְּכָל פְּרָט וּפְרָט בְּזֶה הָעוֹלָם: דּוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר, אֲשֶׁר אֵין לְךָ עוֹד טוֹב וְנֹעַם וַעֲרֵבוּת יוֹתֵר מִזֶּה.

אַשְׁרֵנוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ, וּמַה נָּעִים גּוֹרָלֵנוּ, וּמַה יָּפָה יְרֻשָּׁתֵנוּ, שֶׁאָנוּ זוֹכִים לֵידַע מֵרַבִּי אֱמֶת, רַבִּי נִפְלָא כָּזֶה, רַבִּי הַמְחַיֶּה וּמְחַזֵּק אוֹתָנוּ כָּל־כָּךְ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חִנָּם הַזֶּה,

וְרָאוּי לָנוּ לִתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּכָל יוֹם וָיוֹם עַל נֵעַם חֶלְקֵנוּ, אֲשֶׁר בַּנַּחַל שָׂם גּוֹרָלֵנוּ, וּמֶה הָיִינוּ עוֹשִׂים בִּלְעֲדֵי עֲצוּתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל?!

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי קֹדֶם הֶחָג, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר לִקְרַאת הַבְּשׂוֹרָה לֹא טוֹבָה שֶׁבִּשַּׂרְתְּ לִי.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַמְנַחֵם אֶת אֲבֵלֵי צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם, הוּא יְנַחֵם אֶתְכֶם, וּכְבָר לֹא תֵּדְעִי מֵרַע, וְיִתְהַפֵּךְ מַזַּלְכֶם וְיָרוּם קַרְנְכֶם תָּמִיד.

אוֹדוֹת בַּעְלֵךְ שֶׁסּוֹבֵל עַל הָעֲצַבִּים, לְדַעְתִּי, טוֹב מְאֹד לָגֶשֶׁת אֶל רוֹפֵא, שֶׁיִּתֵּן לוֹ כַּדּוּרֵי הַרְגָּעָה, וְאֵין בָּזֶה שׁוּם בּוּשָׁה, אַדְרַבָּה הוּא יַרְגִּישׁ אָדָם אַחֵר לְגַמְרֵי.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יָחוּס וִירַחֵם עֲלֵיכֶם, וְיַצִּיל אֶתְכֶם מִכָּל רָע.

נָא וְנָא רְאִי לְהַדְלִיק אַרְבָּעָה נֵרוֹת לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּלְהוֹסִיף שְׁנֵי נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּבְעֵת הַדְלָקַת הַנֵּרוֹת לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ עַל הַצְלָחַת בַּעְלֵךְ וְהַיְלָדִים וְעַל פַּרְנָסָה וְכוּ׳ וְכוּ׳, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מִתְפַּלֶּלֶת אָז, מְאֹד מְרֻצָּה וּמְקֻבֶּלֶת בַּשָּׁמַיִם.

נָא וְנָא רְאִי לִבְדֹּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם, וְאִם לֹא חֲסֵרָה אֵיזוֹ מְזוּזָה.

גַּם רְאִי לִשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עֲלֵיכֶם, כִּי כָּל הַבְּרָכוֹת וְהָרְפוּאוֹת לָאָדָם נִמְשָׁכוֹת מִשַּׁבַּת־קֹדֶשׁ.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תרעד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי קֹדֶם הֶחָג, שֵׁם ה׳ (ו׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד מְאֹד, שׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גָּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַפִּדְיוֹן לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי. יַעֲזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיִּמְתְּקוּ מִמְּךָ כָּל הַדִּינִים, וְיִמְשְׁכוּ עָלֶיךָ שֶׁפַע רַחֲמִים וַחֲסָדִים גְּדוֹלִים.

נָא וְנָא רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תַּנִּיחַ אֶת הָעַצְבוּת וְהָעַצְלוּת שֶׁיַּפִּילוּ אוֹתְךָ, יְהֶיה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה וְיִהְיֶה מַה שֶּׁיִּהְיֶה, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

עָלֵינוּ לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד עַל נֹעַם חֶלְקֵנוּ, אֲשֶׁר בַּנַּחַל שָׁם חֶלְקֵנוּ וְגוֹרָלֵנוּ, וְאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, מֵרַבִּי נִפְלָא כָּזֶה, רַבִּי הַמְחַיֶּה וּמְחַזֵּק וּמְאַמֵּץ אוֹתָנוּ כָּל־כָּךְ, וּמֶה הָיִינוּ עוֹשִׂים בִּלְעָדָיו.

הַאֻמָּן לִי, יְדִידִי הַיָּקָר! שֶׁבְּכָל יוֹם וָיוֹם אָנוּ צְרִיכִים לִתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מֵחָדָשׁ עַל נֹעַם חֶלְקֵנוּ, אֲשֶׁר בַּנַּחַל שָׁם גּוֹרָלֵנוּ.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְהַכְנִיס אֶת עַצְמְךָ בְּתוֹךְ אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, הַיְנוּ שֶׁתַּאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתָמִימוּת וּבְפְשִׁיטוּת, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שָׁם אַלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם. וְכָל מַה שֶּׁתַּכְנִיס בְּעַצְמְךָ יְדִיעָה וֶאֱמוּנָה זוֹ, כְּמוֹ־כֵן תִּזְכֶּה לְהִכָּלֵל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין לְךָ עוֹד נֹעַם וּמְתִיקוּת וַעֲרֵבוּת וְזִיו יוֹתֵר מִזֶּה.

נָא וְנָא רְאֵה לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁלְּבַל תִּדָּחֶה מֵ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, כִּי הַקְּלִפּוֹת וְהַסִּטְרָא אָחֳרָא מְאֹד מְסַבְּבִים אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד הָרוֹצֶה לְהִשָּׁאֵר בְּ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״ (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן נט).

רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ עָלֶיךָ עִגּוּלָא בְּרִבּוּעָא הַנִּלְמָד בְּ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, הַיְנוּ שֶׁתִּהְיֶה מְסֻבָּב עִם אֱמוּנָה כָּעִגּוּל הַזֶּה, וְיָאִיר לִפְנֵי עֵינֶיךָ בְּאַרְבָּעָה יְחוּדִים, שֶׁהוּא הָרִבּוּעָא ע״ב, ס״ג, מ״ה, ב״ן.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תערה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי קֹדֶם הֶחָג, שֵׁם ה׳ (וי׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

אוֹדוֹת כָּל הַבִּלְבּוּלִים שֶׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ וְכוּ׳, הַהֶכְרֵחַ לִי לְהוֹדִיעַ לָךְ, שֶׁזֶּה חֵלֶק מֵהַגָּלוּת הַמָּרָה וְהָאֲרֻכָּה שֶׁאָנוּ סוֹבְלִים זֶה אַלְפַּיִם שָׁנָה, שֶׁכָּל אֶחָד מְדַבֵּר עַל הַשֵּׁנִי וְכוּ׳, וְאֵין אֶחָד נָקִי מִזֶּה. וְאַל תַּחְשְׁבִי שֶׁבְּבְרֶסְלֶב לֹא תִּשְׁמְעִי לְדַבֵּר מִזֶּה עַל זֶה וְכוּ׳, וּבְיוֹתֵר תִּשְׁמְעִי לְדַבֵּר עָלַי... כָּל זֶה חֵלֶק מֵהַגָּלוּת הַמָּרָה, שֶׁהַשִּׂנְאַת חִנָּם גּוֹבֶרֶת מְאֹד מְאֹד, וַעֲדַיִן מְרַקֶּדֶת בֵּינָן, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יוֹמָא ט.).

עָלַיִךְ לָדַעַת, כִּי מִי שֶׁרוֹצֶה לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה, עָלָיו לַחֲזֹר רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלֹא יִתְפַּעֵל מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, יִהְיֶה מַה שֶּׁיִּהְיֶה, וְיִהְיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה וְכוּ׳, הָעִקָּר לַחֲזֹר רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמַה שֶּׁשַּׁיָּךְ לִבְנֵי־אָדָם צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׂ אֶת הַטּוֹב אֵצֶל כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, וְלָדוּן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת (לֹא אֶת מַעֲשָׂיו הַמְגֻנִּים צְרִיכִים לָדוּן לְכַף זְכוּת, עַל זֶה צְרִיכִים לָצֵאת בְּחֶרֶב וּבַחֲנִית וְכוּ׳, אֲבָל אֶת הָאָדָם בְּעַצְמוֹ מֵעֶצֶם נִשְׁמָתוֹ רָאוּי לָדוּנוֹ לְכַף זְכוּת).

עָלַיִךְ לָדַעַת, כִּי אֵין לָנוּ הַרְבֵּה דְּרָכִים, רַק דֶּרֶךְ אַחַת, וְהִיא: דֶּרֶךְ הַתּוֹרָה, כִּי בְּוַדַּאי כָּל אֶחָד מְפָרֵשׁ אֶת הַתּוֹרָה כִּרְצוֹנוֹ וְכוּ׳... עִם כָּל זֹאת אֵין לָנוּ רַק כְּפִי שֶׁכָּתוּב בַּשֻּׁלְחָן עָרוּךְ, שֶׁהוּא הַתַּמְצִית שֶׁל תּוֹרָה שֶׁבְּעַל־פֶּה, וְעַל־כֵּן כָּל מִי שֶׁמְּסֻבָּב סְבִיב הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ, הוּא

נִקְרָא יְהוּדִי יְרֵא שָׁמַיִם, וְתֵכֶף־וּמִיָּד כְּשֶׁמַּנִּיחַ אֶת עַצְמוֹ מֵהַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ, כְּבָר חָסֵר אֶצְלוֹ הַרְבֵּה. עַל־כֵּן כָּל הַהִתְנַהֲגוּת שֶׁלְּךָ שֶׁנַּהֲגוּת עַד עַכְשָׁו, הִיא בְּנִגּוּד לַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ, וְעָלַיִךְ לִבְרֹחַ מֵהֶם וּלְתַקֵּן אֶת מַעֲשַׂיִךְ, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יְקַבֵּל אוֹתָךְ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה.

רְאִי לִהְיוֹת שְׂמֵחָה וְעַלִּיזָה וּבְמַצָּב רוּחַ טוֹב תָּמִיד, אֲשֶׁר הוּא יְסוֹד וְעִקַּר בַּיַּהֲדוּת, וְתַרְגִּילִי אֶת עַצְמֵךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר מִלֹּא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שָׁם אַלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְעַל־כֵּן כְּשֶׁאָדָם מַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר נִשְׁמָע וְנִתְקַבֵּל.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּזְכִּי לִמְצֹא אֶת בֶּן זוּגֵךְ הָאֲמִתִּי, וְתֵכֶף־וּמִיָּד כְּשֶׁרַק יַצִּיעוּ לָךְ שִׁדּוּךְ לְבַל תִּתְנַגְּדִי, רַק תְּקַבְּלִי אֶת זֶה כְּאוֹת מִשָּׁמַיִם, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ לִבְנוֹת בַּיִת נֶאֱמָן בְּיִשְׂרָאֵל.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תרעו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב חַג הַסֻּכּוֹת, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, ״חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב״, תַּלְמִידֵי ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, קֹדֶשׁ קָדָשִׁים, דִּי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר, הַוָיְ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיַמְשִׁיךְ עֲלֵיהֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂי יְדֵיהֶם, וּבְכָל אֲשֶׁר יִפְנוּ יַשְׂכִּילוּ וְיַצְלִיחוּ.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחַזֵּק אֶת עַצְמְכֶם בְּמִצְוַת הַשִּׂמְחָה, אֲשֶׁר אֵין לְךָ מִצְוָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִלִּהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, כַּאֲשֶׁר גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁהוּא בֶּן הַשִּׂמְחָה. וּבִפְרָטִיּוּת עַכְשָׁו, שֶׁנִּכְנָסִים וּבָאִים יְמֵי הַשִּׂמְחָה, שֶׁהֵם חַג הַסֻּכּוֹת, זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ, אֲשֶׁר עִקַּר הַשִּׂמְחָה שֶׁאָז אָנוּ מְסֻבָּבִים עִם עַנְנֵי הַכָּבוֹד שְׁכִינַת עֻזּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמַרְגִּישִׁים אֶת

אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ עָלֵינוּ בְּגִלּוּי נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד, עִם כָּל עַוונוֹתֵינוּ שֶׁהֵם הַפְּסֹלֶת וְכוּ׳, נִתְהַפְּכִים לִהְיוֹת חֵלֶק מֵהַסְּכָךְ הַמְסַכֵּךְ אֶת הַסֻּכָּה, שֶׁהִיא פְּסֹלֶת גֹּרֶן וְיֶקֶב, שֶׁכָּל עַוונוֹתֵינוּ מִתְהַפְּכִים לִזְכֻיּוֹת, עַל־יְדֵי תְּשׁוּבָה מֵאַהֲבָה שֶׁאָנוּ עוֹשִׂים בִּימֵי הַשִּׂמְחָה הָאֵלּוּ.

עַל־כֵּן רָאוּ לְחַזֵּק אֶת עַצְמְכֶם בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וּלְהַמְשִׁיךְ אֶת הַשִּׂמְחָה שֶׁל חַג הַסֻּכּוֹת עַל כָּל הַשָּׁנָה, וְלִרְקֹד בְּכָל יוֹם וָיוֹם עַל נַעַם עֲרֵבוּת חֶלְקֵנוּ, שֶׁאָנוּ זוֹכִים לָדַעַת מִבֶּן הַשִּׂמְחָה, הַנִּכְלָל בְּמִקּוֹר הַשִּׂמְחָה, הָעוֹסֵק לְקַשְּׁרֵנוּ בְּשֹׁרֶשׁ הַשִּׂמְחָה, אֲשֶׁר בָּזֶה רָאוּי לָנוּ לִשְׂמֹחַ בְּכָל יוֹם וָיוֹם, וְלִרְקֹד מֵרֹב שִׂמְחָה.

מָה אֹמַר לָכֶם, אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! כָּל זְמַן שֶׁאָנוּ מְלֻבָּשִׁים בִּלְבוּשׁ הַגַּשְׁמִי, אֵין אָנוּ יְכוֹלִים לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר לְעַצְמֵנוּ אֶת גְּדֻלַּת רַבֵּנוּ זַ״ל, אַךְ מֵרָחוֹק יָכוֹל כָּל אֶחָד לְהָבִין אֶת גְּדֻלַּת מַעֲלָתוֹ, כְּפִי שֶׁיִּסְתַּכֵּל עַל עַצְמוֹ בְּעֵין הָאֱמֶת אֵיךְ הָיָה עַד עַכְשָׁו וְכוּ׳ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת וְכוּ׳, בְּמַחֲשָׁבָה, בְּדִבּוּר וּבְמַעֲשֶׂה וְכוּ׳. וְרַבֵּנוּ זַ״ל הָפַךְ אוֹתוֹ לְטוֹבָה, עַד שֶׁכְּבָר מִשְׁתּוֹקֵק אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ בִּרְצוֹנוֹת וּבְכִסּוּפִים חֲזָקִים, וְרוֹצֶה רַק לְהִכָּלֵל בּוֹ יִתְבָּרַךְ וְכוּ׳, כָּל אֶחָד כְּפִי שֶׁיּוֹדֵעַ בְּחִינָתוֹ וּמַדְרֵגָתוֹ וְכוּ׳, וּבָזֶה רָאוּי לָנוּ לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד, לֹא לְהַנִּיחַ אֶת עַצְמֵנוּ לִפֹּל בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן, עַל אַף שֶׁהַבַּעַל־דָּבָר אוֹרֵב עָלֵינוּ מְאֹד מְאֹד, וּמַכְנִיס בָּנוּ חֲלִישׁוּת הַדַּעַת, כְּאִלּוּ אֵין לָנוּ כְּבָר שַׂיָּכוּת אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, וּכְאִלּוּ רַבֵּנוּ זַ״ל אֵינוֹ רוֹצֶה בָּנוּ וְכוּ׳ וְכוּ׳, כַּדּוֹמֶה שְׁטֻיּוֹת וּפְתוּיִים כָּאֵלּוּ, אֲשֶׁר הַמִּתְנַגְּדִים הָרְשָׁעִים מִבַּיִת וּמִחוּץ רוֹצִים לְהָסִית אוֹתָנוּ וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת עָלֵינוּ לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד, שֶׁאֵיךְ שֶׁהוּא אֵיךְ שֶׁהוּא בְּתֹקֶף דַּחֲקוּתֵנוּ וּבְתֹקֶף קַטְנוּתֵנוּ עֲדַיִן אָנוּ מַאֲמִינִים בִּגְדֻלָּתוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל וַעֲדַיִן אָנוּ אוֹחֲזִים אֶת עַצְמֵנוּ בּוֹ זַ״ל, וּבָזֶה בְּעַצְמוֹ נִזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ אֶת קְדֻשָּׁתוֹ הַגְּדוֹלָה וְהָעֲצוּמָה. וּמוּבָא בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ: כְּפִי שֶׁהָאָדָם מַאֲמִין בַּדָּבָר וּמִשְׁתּוֹקֵק אֶל הַדָּבָר וְכוּ׳, כֵּן נִמְשָׁךְ עָלָיו אוֹר וְחִיּוּת וְזִיו אוֹתוֹ הַדָּבָר שֶׁבִּקְדֻשָּׁה, שֶׁמּוֹשֵׁךְ אֶת עַצְמוֹ אֵלֶיהָ.

וְעַל־כֵּן בָּזֶה שֶׁנִּשְׂמַח בְּרַבֵּנוּ זַ״ל, וְנַמְשִׁיךְ אֶת עַצְמֵנוּ אַחֲרָיו זַ״ל, בָּזֶה בְּעַצְמוֹ תַּמְשֵׁךְ עָלֵינוּ קְדֻשַּׁת רַבֵּנוּ זַ״ל, וְנִזְכֶּה לִהְיוֹת מְקֻרָבִים אֵלָיו בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מֵהַשָּׁמַיִם...

י׳ תרעז.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב חַג הַסֻּכּוֹת, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, גֶּר לְהַצַּדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגֹדֶל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל. וּבִפְרָטִיּוּת עַכְשָׁו, שֶׁנִּכְנָסִים וּבָאִים יְמֵי שִׂמְחָתֵנוּ, שֶׁהוּא חַג הַסֻּכּוֹת, חַג שֶׁל שִׂמְחָה זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ, וּצְרִיכִים לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַשִּׂמְחָה הַזּוֹ עַל כָּל הַשָּׁנָה.

וּבֶאֱמֶת יֵשׁ לָנוּ בַּמֶּה לִשְׂמֹחַ, שֶׁזָּכִינוּ לְהִבָּרְאוֹת מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עָשָׂנִי גּוֹי, וְאָנוּ זוֹכִים לְהִכָּנֵס בְּצֵל הַסֻּכָּה הַקְּדוֹשָׁה, שֶׁהוּא צֵל הָאֱמוּנָה, אֲשֶׁר בָּזֶה רָאוּי לָנוּ לִשְׂמֹחַ כָּל הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ. וּכְבָר אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסִיקְתָּא דְּרַב כַּהֲנָא פט): כָּל מִי שֶׁמְּקַיֵּם מִצְוַת סֻכָּה בָּעוֹלָם הַזֶּה, אֲנִי מֵסִיךְ עָלָיו מֵחֲמָתוֹ שֶׁל הַיּוֹם הַבָּא וְכוּ׳; וְאָמְרוּ (שָׁם כח): כָּל מִי שֶׁמְּקַיֵּם מִצְוַת סֻכָּה בָּעוֹלָם הַזֶּה, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מֵסִיךְ עָלָיו מִן הַמַּזִּיקִים שֶׁלֹּא יַזִּיקוּ אוֹתוֹ וְכוּ׳, עַיֵּן שָׁם. וּבְחַסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ, אָנוּ זוֹכִים לְהִכָּנֵס בַּסֻּכָּה הַקְּדוֹשָׁה, וְלִהְיוֹת מְסֻבָּבִים עִם צֵל הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, צֵל אוֹר אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, בָּזֶה רָאוּי לָנוּ לִשְׂמֹחַ כָּל הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ; כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ עָלָיו אֶת אוֹר הַסֻּכָּה כָּל הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ, וְיִהְיֶה מְסֻכָּךְ עִם אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, הֵיכָן שֶׁרַק יֵלֵךְ, יַרְגִּישׁ אֶת עֲרֵבוּת נַעַם זִיו שְׁכִינַת עֻזּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין לְךָ עוֹד טוֹב וְיָקָר מִזֶּה.

כִּי בֶּאֱמֶת כְּשֶׁאָדָם מַכְנִיס בְּדַעְתּוֹ אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזוֹכֶה

לַחֲזוֹת בְּעֵינֵי שִׂכְלוֹ וּבְעֵינֵי הַבָּשָׂר, שֶׁהַכֹּל לַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְהוּא מְסֻבָּב עִם הָאֱלֹקוּת, וּמְדַמֶּה לְעַצְמוֹ כְּאִלּוּ עוֹמֵד בְּתוֹךְ הָאֱלֹקוּת, זֶה סוֹד הַסֻּכָּה, שֶׁסֻּכָּה בְּרוּחַ־הַקֹּדֶשׁ (עֵץ יַלְקוּט בְּרֵאשִׁית סב), אֲשֶׁר אֵין לְךָ עוֹד שִׂמְחָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִשִּׂמְחָה זוֹ. וְאַף שֶׁהוּא עֲדַיִן מָלֵא עֲבֵרוֹת וְגַשְׁמִיּוּת וְכוּ׳, מָלֵא עֲוֹנוֹת וּפְשָׁעִים וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת כְּשֶׁזּוֹכֶה לְהָכָנֵס בִּידִיעָה זוֹ, לְהַרְגִּישׁ אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, אָז נַעֲשֶׂה מִכָּל עֲוֹנוֹתָיו זְכֻיּוֹת וְכוּ׳; כִּי הַסְּכָךְ נַעֲשֶׂה מִפְּסֹלֶת גֹּרֶן וְיֶקֶב דַּיְקָא וְכוּ׳, וְעַל־כֵּן בִּימֵי הַסֻּכּוֹת הַקְּדוֹשִׁים עוֹשִׂים שִׂמְחַת בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה, וְרוֹקְדִים וּשְׂמֵחִים מְאֹד, כִּי אֵין לְךָ עוֹד שִׂמְחָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזּוֹ, שֶׁאָדָם יוֹדֵעַ אֵיךְ שֶׁכָּל עֲוֹנוֹתָיו מִתְהַפְּכִים לִזְכֻיּוֹת בְּשָׁעָה שֶׁשָּׂב בִּתְשׁוּבָה שֶׁל אַהֲבָה. וְזֶה שֶׁאָמְרוּ בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ (חֵלֶק ג׳, דַּף רנט.): לֵית בְּיוֹמֵי שַׁתָּא חֲדָתָא כְּאִלֵּין יוֹמָא (הַיְנוּ שֶׁאֵין לְךָ עוֹד שִׂמְחָה בְּכָל יְמוֹת הַשָּׁנָה, כְּמוֹ בְּאִלּוּ הַיָּמִים שֶׁל חַג הַסֻּכּוֹת) וְכוּ׳ עַיֵּן שָׁם; כִּי זֶה עִקַּר הַשִּׂמְחָה וְהַחֲדָוָה, שֶׁאָדָם יַרְגִּישׁ תָּמִיד אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וִידַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, אֲשֶׁר כָּל זֶה הוּא סוֹד חַג הַסֻּכּוֹת הַקְּדוֹשִׁים.

וְעַל־כֵּן בְּחַג הַסֻּכּוֹת נִכְנָסִים וּבָאִים הָאוּשְׁפִּיזִין עִלָּאִין, שֶׁהֵם: אַבְרָהָם, יִצְחָק, יַעֲקֹב, מֹשֶׁה, אַהֲרֹן, יוֹסֵף, דָּוִד, אֲשֶׁר כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהֶם פָּתַח צִנּוֹר חָדָשׁ בַּשָּׁמַיִם, וְהֶמְשִׁיךְ אֶת דַּרְכּוֹ בָּעוֹלָם. אַבְרָהָם הָיָה מִדָּתוֹ מִדַּת חֶסֶד, שֶׁהֶמְשִׁיךְ אֶת הַחֶסֶד בָּעוֹלָם, לַעֲשׂוֹת וְלִגְמֹל חֶסֶד עִם כָּל בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, וּלְהַטּוֹת תָּמִיד כְּלַפֵּי חֶסֶד, לִמְצֹא נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת — הֵן בְּעַצְמוֹ וְהֵן בַּאֲחֵרִים.

יִצְחָק מִדָּתוֹ מִדַּת הַגְּבוּרָה, שֶׁנָּתַן כֹּחוֹת לְהִתְגַּבֵּר עַל יְצָרוֹ, וּלְהִתְגַּבֵּר עַל כָּל הַשּׂוֹנְאִים וְהַמּוֹנְעִים וְהַחוֹלְקִים וְהָרוֹדְפִים הָרוֹצִים לְהַרְחִיק אֶת הָאָדָם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, לְהִתְגַּבֵּר עַל הַיֵּצֶר שֶׁרוֹצֶה לְהַרְחִיק אֶת הָאָדָם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּטַעֲנוֹת וּמְעָנוֹת כְּאִלּוּ הוּא הֲכִי גָּרוּעַ שֶׁבָּעוֹלָם, וְעַל־יְדֵי מִדַּת הַגְּבוּרָה מְגָרְשִׁים אוֹתָם לְגַמְרֵי.

יַעֲקֹב מִדָּתוֹ הִיא תִּפְאֶרֶת, כִּי הוּא כָּלַל יַחַד חֶסֶד וּגְבוּרָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה יָצְאָה מִדַּת הַתִּפְאֶרֶת, כִּי אֵין לְךָ עוֹד יֹפִי וְנֹעַם יוֹתֵר מִזֶּה,

שֶׁהָאָדָם חָזָק בְּדַעְתּוֹ מִצַּד אֶחָד לְהַטּוֹת כְּלַפֵּי חֶסֶד תָּמִיד, וְלָדוּן אֶת הַכֹּל לְכַף זְכוּת — הֵן בְּעַצְמוֹ וְהֵן בַּאֲחֵרִים, וּמִצַּד שֵׁנִי לְהִתְגַּבֵּר עַל יִצְרוֹ בְּתֹקֶף מִדַּת הַגְּבוּרָה, וְלָצֵאת בְּחֶרֶב וּבַחֲנִית נֶגֶד כָּל שׁוֹנְאָיו וְרוֹדְפָיו וּמִתְנַגְּדָיו, וּלְגָרְשָׁם וּלְבַטְּלָם וּלְהַרְחִיקָם לְגַמְרֵי. וְאַף שֶׁהֵם שְׁנֵי הֲפָכִים: חֶסֶד הוּא יָמִין גָּמוּר, וּגְבוּרָה הִיא שְׂמֹאל גָּמוּר, עִם כָּל זֹאת זֶה עִקַּר הַתִּפְאֶרֶת — כְּשֶׁמִּתְחַדִּים שְׁנֵי הֲפָכִים בְּנוֹשֵׂא אֶחָד.

מֹשֶׁה מִדָּתוֹ הִיא נֶצַח, שֶׁהוּא נִצַּח אֶת כָּל הַמַּלְאָכִים הָעֶלְיוֹנִים, שֶׁרָצוּ לֶאֱחֹז אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה לְעַצְמָם, וְהוּא לָחַם עִמָּהֶם, וְהוֹרִיד אֶת הַתּוֹרָה אֵלֵינוּ, בְּסוֹד (תְּהִלִּים סח, יט): "עָלִיתָ לַמָּרוֹם שָׁבִיתָ שֶּׁבִי" וְגוֹ', שֶׁעָלָה לַמָּרוֹם וְהוֹרִיד לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, אֲשֶׁר מִי שֶׁמַּכְנִיס אֶת עַצְמוֹ בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְעוֹסֵק בָּהּ בְּהַתְמָדָה רַבָּה, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא מְנַצֵּחַ תָּמִיד, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (קִדּוּשִׁין ל:): אָמַר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, בָּרָאתִי יֵצֶר הָרָע, בָּרָאתִי תַּבְלִין תּוֹרָה כְּנֶגְדּוֹ; אֲשֶׁר אִי אֶפְשָׁר לְבַטֵּל אֶת תַּבְעֶרֶת הַמְּדוּרָה שֶׁל הַיֵּצֶר הָרָע, כִּי אִם עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה שֶׁלּוֹמְדִים כָּל יוֹם. וְעַל־יְדֵי לִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה — תָּמִיד מְנַצְּחִים.

אַהֲרֹן מִדָּתוֹ הוֹד, כִּי כָּל עִנְיָנוֹ הָיָה לַעֲשׂוֹת שָׁלוֹם בָּעוֹלָם, וּלְהַשְׁרוֹת שָׁלוֹם בֵּין יִשְׂרָאֵל לְבֵין אֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם, וּבֵין אִישׁ לְרֵעֵהוּ, וּבֵין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, וְהֶחֱזִירָם בִּתְשׁוּבָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶה עִקַּר הַהוֹד וְהֶהָדָר — לַעֲסֹק בָּעֵסֶק הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה, לַעֲשׂוֹת שָׁלוֹם בֵּין יִשְׂרָאֵל לְבֵין אֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם, וּבֵין אִישׁ לְרֵעֵהוּ, וּבֵין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, וּבֵינוֹ לְבֵין עַצְמוֹ.

יוֹסֵף מִדָּתוֹ הִיא יְסוֹד, שֶׁהוּא תִּקּוּן וּשְׁמִירַת הַבְּרִית, קְדֻשַּׁת וְטָהֳרַת הַמַּחֲשָׁבָה, אֲשֶׁר זֶה יְסוֹד הָאָדָם, יְסוֹד כָּל בִּנְיַן הַקְּדֻשָּׁה, לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְקַדֵּשׁ אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ לִהְיוֹת רָגִיל רַק לַחֲשֹׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא לְהַכְנִיס בְּדַעְתּוֹ שׁוּם הִרְהוּרִים רָעִים וּמַחֲשָׁבוֹת מְגֻנּוֹת וְכוּ', בְּאֹפֶן שֶׁלֹּא יִכָּשֵׁל בְּאֵיזֶה פְּגָם, חַס וְשָׁלוֹם, בַּיְסוֹד, חַס וְשָׁלוֹם, כִּי כְּשֶׁיֵּשׁ קִלְקוּל בַּיְסוֹד, יֵשׁ קִלְקוּל בְּהַכֹּל, הַשֵּׁם יְרַחֵם. וְהוּא הוֹרָה לָנוּ דֶּרֶךְ, אֵיךְ שֶׁבְּתֹקֶף זֶהֳמַת הַמִּצְרִיִּים, עֶרְוַת הָאָרֶץ, הַפְּרִיצוּת

וְהַתַּאֲוֹת רָעוֹת וְכוּ׳ וְכוּ׳, יְכוֹלִים לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְלֹא לִפֹּל, חַס וְשָׁלוֹם, בְּבוֹר עָמֹק וְכוּ׳.

דָּוִד מִדָּתוֹ הִיא מַלְכוּת, וְהוּא גִּלָּה לָנוּ אֶת דֶּרֶךְ הַתְּפִלָּה, לִהְיוֹת רָגִיל לָשִׂיחַ וּלְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין לְךָ עוֹד טוֹב וְנֹעַם מִזֶּה, שֶׁאָדָם מַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ וְהַבֵּן אֶל אָבִיו, אֲשֶׁר בָּזֶה הוּא מַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ עֹל מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי כְּשֶׁאָדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, מְאִירָה עָלָיו הַמַּלְכוּת דִּקְדֻשָּׁה, שֶׁהוּא אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּגִלּוּי רַב וְעָצוּם עַד מְאֹד. וְאֶל כָּל זֶה זוֹכִים לְהַגִּיעַ דַּוְקָא בִּימֵי חַג הַסֻּכּוֹת הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁהוּא זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ.

וְעַל־כֵּן נָא וְנָא, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר ! רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּמִדַּת הַשִּׂמְחָה, וּתְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד בְּכָל יוֹם וָיוֹם עַל מִדַּת הַשִּׂמְחָה. וְתַזְכִּיר אֶת עַצְמְךָ כָּל יוֹם וָיוֹם מִימוֹת הַשָּׁנָה, שֶׁתְּהִלָּה לָאֵל, זָכִיתָ לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלֵישֵׁב וְכוּ׳ בְּתוֹךְ הַסֻּכָּה הַקְּדוֹשָׁה, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּזְכֶּה שֶׁיְּסַכֵּךְ עָלֶיךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְיִשְׁמֹר אוֹתְךָ מִכָּל הַמַּזִּיקִים וְהָרוֹדְפִים אוֹתְךָ, וְתִזְכֶּה לְהִבָּטֵל לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֲקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לִהְיוֹת בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה תֵּכֶף־וּמִיָּד אַחַר הֶחָג, וְאָשְׁבֹת בְּפָרָשַׁת נֹחַ וּבְפָרָשַׁת לֶךְ־לְךָ בַּעֲיָרָה יַבְנְאֵל, אֲשֶׁר בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ, תִּהְיֶה נִקְרֵאת "עִיר בְּרֶסְלֶב".

י׳ תרעח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב חַג הַסֻּכּוֹת, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתֵּצְאִי מִכָּל הַשְׁקָרִים וְהַדִּמְיוֹנוֹת וְהַקְּלִפּוֹת שֶׁסְּבִבוּ אוֹתָךְ.

נָא וְנָא רְאִי לְהִזָּהֵר בִּנְטִילַת יָדַיִם שַׁחֲרִית, וּבִנְטִילַת יָדַיִם קֹדֶם הָאֲכִילָה, כִּי הַנְּטִילַת יָדַיִם מַעֲבֶרֶת אֶת הָרוּחַ רָעָה מֵהָאָדָם.

גַּם תֹּאמְרִי בְּכָל יוֹם מִזְמוֹר כ״ט בִּתְהִלִּים, שֶׁמְּסֻגָּל לְהַבְרִיחַ רוּחַ רָעָה מֵהָאָדָם.

רְאִי לִבְדֹּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתֵךְ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסֵרָה עַל אֵיזוֹ דֶּלֶת מְזוּזָה.

רְאִי לִשְׁמֹר מְאֹד אֶת הַשַּׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עָלַיִךְ.

גַּם רְאִי לְהִזָּהֵר בְּכַשְׁרוּת הַמַּאֲכָלִים, לֶאֱכֹל רַק מַאֲכָלִים כְּשֵׁרִים. וְאִם תַּעֲשִׂי וּתְקַיְּמִי אֶת כָּל זֹאת, יִתְבַּטֵּל מֵעָלַיִךְ כָּל רַע, וּכְבָר לֹא תֵּדְעִי מִשּׁוּם צָרוֹת וְיִסּוּרִים.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב חַג הַסֻּכּוֹת, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּזְכִּי לִהְיוֹת תָּמִיד שְׂמֵחָה וַעֲלִיזָה, וְלֹא תֵּדְעוּ מִשּׁוּם צָרָה וּמִשּׁוּם בְּעָיוֹת.

נָא וְנָא רְאִי לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמֵךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַדִּבּוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית, וְאֵין לָנוּ לְהִשָּׁעֵן אֶלָּא עַל אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַמְשִׁיךְ עָלַיִךְ חֵן וָחֶסֶד, וְיִהְיֶה לָךְ אַךְ טוֹב תָּמִיד.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב חַג הַסֻּכּוֹת, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לָנֻכּוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעַרְכֶם הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶּׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת.

נָא וְנָא רְאוּ לִבְדֹּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסֵרָה עַל אֵיזוֹ דֶּלֶת מְזוּזָה, כִּי רֹב הַמְּתָחִים וְהַמְּרִיבוֹת בְּבֵיתוֹ שֶׁל הָאָדָם, הֵן כְּשֶׁאֵין הַמְּזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת.

הַדְלִיקוּ לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ שִׁבְעָה נֵרוֹת, וּלְהוֹסִיף עוֹד שְׁנֵי נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּלְבַקֵּשׁ אָז הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ עַל הַצָּלַחַת הַיְלָדִים, וְעַל שָׁלוֹם־בַּיִת וְעַל פַּרְנָסָה, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מִתְפַּלֶּלֶת אָז בְּעֵת הַדְלָקַת הַנֵּרוֹת, מְאֹד מְקֻבֶּלֶת וּמְרֻצָּה בַּשָּׁמַיִם.

חֲבָל לָכֶם לִשְׁבֹּר בַּיִת כָּל־כָּךְ יָפֶה, כִּי רַק הַיְלָדִים שֶׁלָּכֶם יִסְבְּלוּ מִזֶּה. עַל־כֵּן, חַס וְשָׁלוֹם, שֶׁלֹּא יַעֲלֶה עַל דַּעְתֵּךְ לְהִתְגָּרֵשׁ, רַק תַּעֲשִׂי כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לְהַשְׁלִים בֵּינֵיכֶם.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם, שֶׁתִּזְכּוּ לְהַצְלִיחַ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, וְשֶׁיִּהְיֶה שָׁלוֹם בְּבֵיתְכֶם, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִתֵּן לָכֶם פַּרְנָסָה בְּשֶׁפַע, וְיָאִיר מַזְלְכֶם, וְיִתְרוֹמֵם קַרְנְכֶם מַעְלָה מַעְלָה.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרפא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב חַג סֻכּוֹת, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבִךְ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגֹדֶל צַעֲרִי מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם, רַק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּעַצְמוֹ יוֹדֵעַ.

נָא וְנָא רְאוּ לְחַזֵּק אֶת עַצְמְכֶם, וְאַל תִּפְלוּ בְּשׂוּם יֵאוּשׁ, וְאַף שֶׁאֵרַע לָכֶם אָסוֹן כָּבֵד מְאֹד, עִם כָּל זֹאת צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בִּמְאֹד מְאֹד, וְאַף שֶׁמֹּרֶב הַמְּרִירוּת בָּא זְמַן שֶׁחוֹשְׁבִים — לָמָּה לִי חַיִּים וְכוּ׳ כָּאֵלּוּ, עִם כָּל זֹאת אַתֶּם צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק וּלְהִתְאַמֵּץ, וְלֹא לִפֹּל בְּדַעְתְּכֶם, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

עֲלֵיכֶם לָדַעַת, כִּי אֵצֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יְכוֹלִים לִקְרוֹת הַרְבֵּה נִסִּים. הָעִקָּר רְאוּ לְהַמְשִׁיךְ אֶת עַצְמְכֶם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי סוֹף כָּל סוֹף עָלֵינוּ לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

נָא וְנָא רְאוּ לְקַבֵּל עַל עַצְמְכֶם שְׁמִירַת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ וַאֲכִילַת כַּשְׁרוּת, וְטָהֳרַת הַמִּשְׁפָּחָה.

אִם אֶפְשָׁר לִנְסֹעַ לָעִיר טְבֶרְיָה אֵצֶל צִיּוּן רַבִּי מֵאִיר בַּעַל הַנֵּס, וּלְהַדְלִיק שָׁם נֵר שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּלְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ שֶׁיָּחוּס וִירַחֵם — מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ בַּעֲבוּר בְּנֵכֶם, שֶׁתִּהְיֶה לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה בִּרְמַ״ח אֵיבָרָיו וּבְשָׂסָ״ה גִּידָיו וּבְכָל טִפֵּי דָּמָיו.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב חַג הַסֻּכּוֹת, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אוֹדוֹת בִּתְּךָ, שֶׁאֵין לָהֶם יְלָדִים וְכוּ׳, לְדַעְתִּי, שֶׁתֵּכֶף־וּמִיָּד תַּחֲלִיף אֶת הַמְּזוּזוֹת בַּבַּיִת, וְלִקְנוֹת מְזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת, וְשֶׁלֹּא תֶּחְסַר מְזוּזָה בְּשׂוּם חֶדֶר.

גַּם רְאוּ שֶׁתַּחֲלִיף אֶת הַמִּטּוֹת, וְלִקְנוֹת מִטּוֹת חֲדָשׁוֹת.

וְכֵן שֶׁיִּזָּהֲרוּ מְאֹד מְאֹד בְּטָהֳרַת הַמִּשְׁפָּחָה וּבִשְׁמִירַת שַׁבָּת, וְשֶׁתַּדְלִיק אַרְבָּעָה נֵרוֹת לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּלְהוֹסִיף עוֹד שְׁנֵי נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת.

וְאָז אִם תְּקַיֵּם אֶת כָּל זֹאת, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּפָּקֵד בְּזֶרַע שֶׁל קַיָּמָא, וְתוֹלִיד בָּנִים וּבָנוֹת חַיִּים וּבְרִיאִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב חַג הַסֻּכּוֹת, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחַיֵּה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

לְדַעְתִּי, תִּשְׂכְּחִי מֵהַהַצָּעָה הָרִאשׁוֹנָה, כִּי הִיא לֹא בִּשְׁבִילֵךְ, וּלְגַבֵּי הַהַצָּעָה הַשְּׁנִיָּה ... אִתּוֹ תַּחֲזִיקִי קֶשֶׁר, וְתִרְאוּ לְהִתְאָרֵס מַה שֶּׁיּוֹתֵר מַהֵר בְּסִימָן טוֹב וּבְמַזָּל טוֹב וּלְהִתְחַתֵּן.

רְאִי לְחַזֵּק אֶת עַצְמֵךְ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְשֶׁיִּהְיֶה לָךְ אֱמוּן בְּעַצְמֵךְ, כִּי כָּל הַבְּעָיָה שֶׁלָּךְ, שֶׁאֵין לָךְ אֱמוּן בְּעַצְמֵךְ, וְזֶה גּוֹרֵם לָךְ מַה שֶּׁגּוֹרֵם; עַל־כֵּן רְאִי לְהִתְאַזֵּר בְּמֶרֶץ וּבְהִתְחַזְּקוּת, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּזְכִּי לִשְׂכֹּחַ אֶת הֶעָבָר, וְתַתְחִילִי דַּף חָדָשׁ עִם הַבָּחוּר הַזֶּה.

נָא וְנָא רְאִי לִשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עָלַיִךְ. גַּם שִׁמְרִי מְאֹד עַל מַה שֶּׁאַתְּ אוֹכֶלֶת, שֶׁלֹּא יִהְיֶה בָּזֶה שׁוּם פִּקָּפּוּק, חַס וְשָׁלוֹם.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּזְכִּי לִמְצֹא אֶת בֶּן זוּגֵךְ הָאֲמִתִּי כַּנַּ״ל, וּלְהִתְחַתֵּן עִמּוֹ מַה שֶּׁיּוֹתֵר מַהֵר.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תרפד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב חַג הַסֻּכּוֹת, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעַרְכֶם הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶּׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם בְּעִסְק הַמְּרִיבוֹת וְהַמְּתָחִים בֵּינֵךְ לְבֵין בַּעְלֵךְ.

לְדַעְתִּי, רְאִי לְבַדֵּק אֶת הַמְּזוּזוֹת אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסֵרָה אֵיזוֹ מְזוּזָה.

נָא וְנָא הֱיִי סַבְלָנִית, כִּי הַמְּתָחִים וְהָעִצָּבוֹן גּוֹרְמִים לָאִשָּׁה שֶׁלֹּא תִּתְעַבֵּר, עַל־כֵּן הַרְגִּילִי אֶת עַצְמֵךְ לִהְיוֹת רְגוּעָה, וְאָז תִּרְאִי אֶת הַנִּסִּים שֶׁיֵּעָשֶׂה עִמָּךְ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

רְאִי לְהַדְלִיק לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ אַרְבָּעָה נֵרוֹת, וּלְהוֹסִיף עוֹד שְׁנֵי נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּבְעֵת הַדְלָקַת הַנֵּרוֹת תְּבַקְּשִׁי הַרְבֵּה עַל הֶרָיוֹן, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מִתְפַּלֶּלֶת אָז, מְאֹד רְצוּיָה וּמְקֻבֶּלֶת בַּשָּׁמַיִם.

נָא וְנָא תְּכַבְּדִי מְאֹד אֶת בַּעְלֵךְ, וְתִשְׁתַּדְּלוּ לְהָבִין אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מִתְפַּלֵּל בַּעֲבוּרְכֶם, שֶׁתִּזְכּוּ לְהוֹלִיד בָּנִים וּבָנוֹת חַיִּים וְקַיָּמִים, וְשֶׁיִּהְיֶה לָכֶם שְׁלוֹם־בַּיִת אֲמִתִּי.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרפה.

בְּעֻזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב חַג הַסֻּכּוֹת, שֵׁם ה׳ (ה׳) ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרֵךְ הַקָּשֶׁה מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלַיִךְ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת.

לְדַעְתִּי, אַתֶּם זִוּוּג טוֹב וְהָגוּן, וּרְאִי לְהִתְחַתֵּן תֵּכֶף־וּמִיָּד, כִּי זֶה סְתָם מַעֲשֶׂה יֵצֶר לְבַלְבֵּל אֶת דַּעְתְּכֶם, וּלְהַמְשִׁיךְ וְכוּ׳, וְלִסְחֹב זֶה אֶת זֶה וְכוּ׳. עַל־כֵּן עָצָתִי אֱמוּנָה, שֶׁתֵּכֶף־וּמִיָּד תִּרְאוּ לְהִתְחַתֵּן, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם, שֶׁתַּצְלִיחוּ בְּחַיֵּיכֶם.

נָא וְנָא לִשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עֲלֵיכֶם, וְגַם לִשְׁמֹר מְאֹד מָה אוֹכְלִים, שֶׁלֹּא יִהְיֶה בָּזֶה אֵיזֶה חֲשָׁשׁ אוֹ פִּקָּפּוּק, חַס וְשָׁלוֹם.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרפו.

בְּעֻזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרֶב חַג הַסֻּכּוֹת, שֵׁם ה׳ [ה׳] ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם, וְיָאִיר מַזָּלְכֶם וְיָרוּם קַרְנְכֶם לְטוֹבָה.

נָא וְנָא רְאִי לְהַחֲלִיף אֶת הַמְּזוּזוֹת בַּבַּיִת, וּלְהִשְׁתַּדֵּל שֶׁעַל כָּל חֶדֶר תִּהְיֶה מְזוּזָה. גַּם תִּשְׁמְרוּ אֶת הַשַּׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עֲלֵיכֶם, כִּי כָּל הַבְּרָכוֹת נִמְשָׁכוֹת מֵהַשַּׁבָּת, וְעַל־כֵּן הַשּׁוֹמֵר שַׁבָּת — נִמְשָׁכוֹת עָלָיו בְּרָכוֹת וִישׁוּעוֹת עַל כָּל הַשָּׁבוּעַ.

הָיָה מְאֹד טוֹב שֶׁתַּדְלִיקוּ שִׁשָּׁה נֵרוֹת לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּלְהוֹסִיף עוֹד שְׁנֵי נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת.

הַרְגִּילִי אֶת עַצְמֵךְ לְדַבֵּר אֶל הָאֱלֹקִים, כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְהוּא שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תרפז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, כ״ד תִּשְׁרֵי אִסְרוּ חָג ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה, רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאַת הַגּוּף לְאִשְׁתְּךָ, וְשֶׁתִּהְיֶה נְקִיָּה לְגַמְרֵי מִכָּל מִינֵי מַחֲלוֹת, וְתִזְכּוּ שְׁנֵיכֶם לַאֲרִיכוּת יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת.

נָא וְנָא רְאוּ לִבְדֹּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסֵרָה עַל אֵיזוֹ דֶּלֶת מְזוּזָה, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵר דַּלְתוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמֹר אֶתְכֶם מִכָּל רָע.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, כ״ה תִּשְׁרֵי ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי הַחַיִּים קָשִׁים וּמָרִים עַד מְאֹד, וְכָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ

הַנִּסְיוֹנוֹת שֶׁלּוֹ. אַךְ עִקַּר הַחָכְמָה בְּזֶה הָעוֹלָם לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן, וְזוֹ כָּל עֲבוֹדָתֵנוּ.

אוֹדוֹת וְכוּ׳, רָצִיתִי מְאֹד שֶׁתִּלְמַד עִם הַבַּחוּרִים, וְתַחְדִּיר בָּהֶם הַרְבֵּה אֱמוּנָה, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַרְבֵּה הִתְחַזְּקוּת, וְרַק עַל־יְדֵי הָאֱמוּנָה יְכוֹלִים לַעֲבֹר עַל כָּל הַמַּשְׁבְּרִים וְהַגַּלִּים שֶׁפּוֹקְדִים אֶת כָּל אֶחָד. וְרַבֵּנוּ ז״ל רָצָה מְאֹד מְאֹד, שֶׁאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יְדַבְּרוּ הַרְבֵּה מֵאֱמוּנָה, אֲשֶׁר הִיא הָעִקָּר.

וּמִפְּאַת הַטִּרְדָּה שֶׁנִּכְנְסָה כָּעֵת — הַהֶכְרֵחַ לְקַצֵּר.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרפט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, כ״ה תִּשְׁרֵי ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוּ יָאִיר וְיִזְרַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמַה מְּאֹד שָׂמַחְתִּי עַל הֻלֶּדֶת בִּתְּךָ, וְהִנְנִי מְבָרֶכְךָ בְּבִרְכַּת ״מַזָּל טוֹב״ חַמָּה.

וְעַתָּה עָלֶיךָ לִרְאוֹת לַעֲבֹד עַל נְקֻדָּה אַחַת — שֶׁהַבַּת תִּהְיֶה בַּת תַּלְמִיד חָכָם. וְתִתֵּן לָהּ שֵׁם שֶׁל אַחַת הָאִמָּהוֹת הַצַּדְקָנִיּוֹת, אוֹ הַנְּבִיאוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת, כְּגוֹן: שָׂרָה, רִבְקָה, רָחֵל, לֵאָה, דְּבוֹרָה, חַנָּה וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְלֹא סְתָם שְׁמוֹת בְּדוּיִים, שֶׁהָעֵרֶב־רַב הֶחְדִּירוּ בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, לַעֲקֹר מֵהֶם אֶת שֹׁרֶשׁ נִשְׁמָתָם. כִּי כָּל נְשָׁמָה צָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה לָהּ שֵׁם קָדוֹשׁ, וְלֹא לִמְצֹץ שֵׁמוֹת כָּזָב, כְּגוֹן: טַל, שַׁחַר, אֶבֶן, יָרוֹן וְכוּ׳, שֵׁמוֹת חַסְרֵי מַשְׁמָעוּת, אֲשֶׁר אֵין לָהֶם שׁוּם מָקוֹר בַּקְּדֻשָּׁה, אֲשֶׁר לָכֵן סוֹבְלוֹת הַנְּשָׁמוֹת בִּמְאֹד מְאֹד.

וְהָרַבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ מִלִּיזֶ׳ענְסְק זי״ע מֵבִיא בְּסִפְרוֹ הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא: ״נַעַם אֱלִימֶלֶךְ״ (פָּרָשַׁת בַּמִּדְבָּר): אִם נוֹתְנִים שֵׁם לְתִינוֹק אוֹ

לְתִינֹקֶת אַחַר צַדִּיקִים וְצַדְקָנִיּוֹת, אָז גַּם הֵם יִהְיוּ צַדִּיקִים וְצַדְקָנִיּוֹת. וְלָכֵן תֹּאמַר לְאִשְׁתְּךָ, שֶׁתִּבְחַר שֵׁם קָדוֹשׁ שֶׁל צַדֶּקֶת, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁתִּזְכּוּ לְהַרְבֵּה נַחַת מִמֶּנָּה.

נָא וְנָא רְאֵה לִהְיוֹת חָזָק בֶּאֱמוּנָה בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, לֵידַע שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא נִמְצָא עִמְּךָ, אִתְּךָ וְאֶצְלְךָ, וּתְדַבֵּר עִם כָּל הַחֲבֵרִים רַק בֶּאֱמוּנָה, וּתְחַזֵּק אֶת כֻּלָּם, וְאַל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי עַם יִשְׂרָאֵל סוֹבְלִים עַכְשָׁו סֵבֶל גָּדוֹל מְאֹד, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁיְּעוֹדְדָם וְיַאֲמִצָם, וִידַבֵּר עַל לִבָּם.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, כ״ז תִּשְׁרֵי ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנַּעֲלֶה ... נֵרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְחַזֵּק אֶת אִשְׁתְּךָ וּלְשַׂמְּחָהּ מְאֹד, אֲשֶׁר תִּהְלָה לָאֵל, זָכְיָה לְאִשָּׁה מַשְׂכֶּלֶת וּמְסוּרָה אֵלֶיךָ מְאֹד, וַאֲנִי אֶתְפַּלֵּל עָלֶיהָ שֶׁתִּהְיֶה לָהּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה.

הָעֵקָר הַרְגֵּל עַצְמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לְכָל הַפָּחוֹת חָמֵשׁ דַּקּוֹת בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר אֵין לְתָאֵר גֹּדֶל מַעֲלַת הָעִנְיָן הַזֶּה, אַף שֶׁנִּדְמֶה כְּשׁוּם דָּבָר, אַךְ כַּאֲשֶׁר שׁוֹפְכִים אֶת הַלֵּב לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וּמְסַפְּרִים לוֹ כָּל צָרָכָיו וְכָל הָעוֹבֵר עָלָיו, אֵין לְשַׁעֵר מַה הַתְּפִלּוֹת פּוֹעֲלוֹת, אֲשֶׁר זֶה עוֹשֶׂה רֹשֶׁם גָּדוֹל מְאֹד בַּשָּׁמַיִם, וְלָכֵן אַל תִּהְיֶה בַּטְלָן בְּעִנְיָן זֶה.

וְכֵן הֱיֵה זָהִיר לְבָרֵךְ בִּרְכַּת־הַמָּזוֹן מִתּוֹךְ הַסִּדּוּר וְלֹא בְּעַל־פֶּה, אֲשֶׁר זוֹ סְגֻלָּה לְפַרְנָסָה בְּנָקֵל וְלַעֲשִׁירוּת, וְאִם תְּצַיֵּת אוֹתִי בְּשָׁנִי

דְּבָרִים אֵלּוּ — תִּוָּשַׁע מְהֵרָה, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרצא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, כ״ז תִּשְׁרֵי ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת שְׁאֵלָתְךָ וְכוּ׳, מוּבָא בַּסֵּפֶר הַקָּדוֹשׁ ״בְּרִית מְנוּחָה״, שֶׁהוּא סֵפֶר עָמֹק בַּקַּבָּלָה, [שֶׁהָאֲרִ״י ז״ל אָמַר עַל הַסֵּפֶר הַזֶּה, שֶׁהוּא סֵפֶר אֲמִתִּי, וְנַעֲשָׂה עַל־פִּי נִשְׁמַת צַדִּיק אֶחָד קַדְמוֹן, שֶׁנִּגְלָה אֵלָיו אֵלְיָהוּ ז״ל וְלִמְּדוֹ], וּמִי שֶׁמַּזְכִּיר אֶת הַשֵּׁם הַזֶּה: אַרְאָרִיתָ״א, שֶׁהוּא רָאשֵׁי תֵּבוֹת: אֶ׳חָד ר׳אשׁ אַ׳חְדּוּתוֹ ר׳אשׁ יָ׳חִיד תְּ׳מוּרָתוֹ אֶ׳חָד, הַשֵּׁם הַזֶּה מְסֻגָּל שֶׁתְּפִלּוֹתָיו תִּתְקַבְּלְנָה. וְלָכֵן אֵין זֶה מַפְרִיעַ בְּעֵת שֶׁמִּתְפַּלְּלִים שְׁמוֹנֶה־עֶשְׂרֵה, שֶׁמַּזְכִּירִים אֶת הַשֵּׁם הַזֶּה, וְזוֹ סְגֻלָּה שֶׁתְּפִלּוֹתָיו לֹא תֻּשְׁבָּנָה רֵיקָם, וְאִם נוֹתְנִים לָנוּ דָּבָר כָּזֶה, מַדּוּעַ לֹא נְקַיְּמוֹ?! וְתָמִיד יְכוֹלִים לְהַזְכִּיר שֵׁם זֶה, אֲבָל לְהַזְכִּיר רַק אֶת הָאוֹתִיּוֹת: אֶ׳חָד ר׳אשׁ אַ׳חְדּוּתוֹ ר׳אשׁ יָ׳חִיד תְּ׳מוּרָתוֹ אֶ׳חָד, בִּזְכוּת הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה, תִּשְׁמַע תְּפִלָּתִי, וְתַעֲלֶה הַתְּפִלָּה הֵיכָן שֶׁצָּרִיךְ.

הָעִקָּר אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ בִּמְאֹד מְאֹד, שֶׁתַּרְגִּיל עַצְמְךָ לְחָמֵשׁ דַּקּוֹת הִתְבּוֹדְדוּת, וְאַף שֶׁזֶּה נִרְאֶה כְּשׁוּם דָּבָר, אַךְ בֶּאֱמֶת זֶהוּ דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד, וְאִם מַרְגִּילִים עַצְמוֹ לְחָמֵשׁ דַּקּוֹת, פִּתְאֹם שָׂכְחוּ, וְנַעֲשָׂה שֶׁבַע אוֹ עֶשֶׂר דַּקּוֹת, וּלְעִתִּים אֲפִלּוּ יוֹתֵר. אֲבָל אִם אָדָם מֵרֹאשׁ אוֹמֵר לְעַצְמוֹ: ״אֶתְבּוֹדֵד עַכְשָׁו שָׁעָה״ — לֹא יִתְבּוֹדֵד מְאוּמָה. וְלָכֵן צָרִיךְ לָקַחַת לְעַצְמוֹ גֶּדֶר — ״חָמֵשׁ דַּקּוֹת אֲדַבֵּר עַכְשָׁו לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא״, וּפַה׳ גּוֹנֵב׳ עוֹד חָמֵשׁ דַּקּוֹת וְעוֹד חָמֵשׁ דַּקּוֹת, וּלְבַסּוֹף מִצְטַבֵּר

בְּמֶשֶׁךְ הַיּוֹם הַרְבֵּה פְּעָמִים חָמֵשׁ דַּקּוֹת, וְיָכוֹל אַף לִהְיוֹת הַרְבֵּה יוֹתֵר מִשָּׁעָה.

וְזֹאת אֱמֹר גַּם לַתַּלְמִידִים, שֶׁיַּתְחִילוּ עִם חָמֵשׁ דַּקּוֹת הִתְבּוֹדְדוּת, וְאֵין זֶה קָשֶׁה כְּלָל, רַק מַתְחִילִים לְסַפֵּר לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מָה עוֹבֵר עֲלֵיהֶם, וְזֶה כְּבָר יוֹתֵר מֵחָמֵשׁ דַּקּוֹת. עַל־כֵּן הֱיֵה אַתָּה חָזָק בָּזֶה, וּתְעוֹרֵר גַּם אֶת הַתַּלְמִידִים לָזֶה, וּבְוַדַּאי לְכָל טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי יִזְכּוּ עַל־יְדֵי־זֶה.

וְזֹאת תֵּדַע, אֲשֶׁר עֲמָלֵ״ק בְּגִימַטְרִיָּה פַּעֲמַיִם, כִּי כָּל עִנְיַן עֲמָלֵק, זֶה עִנְיַן שֶׁל מִקְרֶה, טֶבַע וּמַזָּל, שֶׁמְּקָרֵר אֶת הָאָדָם. אֲבָל אִם אָדָם עוֹשֶׂה פַּעֲמַיִם, הוּא שׁוֹבֵר אוֹתוֹ לְגַמְרֵי, כִּי עֲמָלֵק מֵסִית: ״לָמָּה לְךָ לַעֲשׂוֹת שׁוּב וָשׁוּב, הֲלֹא אִישׁ אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ אוֹתְךָ?!״ וּבָזֶה פֵּרֵשׁ מוֹהַרַנַ״תְּ זַ״ל אֶת הַפָּסוּק (מִשְׁלֵי לא, כב): ״לֹא תִירָא לְבֵיתָהּ מִשָּׁלֶג, כִּי כָל בֵּיתָהּ לָבוּשׁ שָׁנִים״, אוֹמְרִים עַל זֶה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּנְחוּמָא רְאֵה יג): אַל תִּקְרֵי שָׁנִים, אֶלָּא שְׁנַיִם: נָתוֹן תִּתֵּן, פָּתוֹחַ תִּפְתַּח. כִּי יֵשׁ גֵּיהִנּוֹם שֶׁל שֶׁלֶג, זֶה הַגֵּיהִנּוֹם שֶׁמַּכְנִיסִים אֶת הָאָדָם בְּשֶׁלֶג, כְּשֶׁמְּקָרֵר עַצְמוֹ מִלַּעֲשׂוֹת מִצְווֹת, וְחוֹשֵׁב: מַה כְּבָר שָׁוֶה הַמִּצְוָה שֶׁלִּי. אֲבָל אִם אָדָם חָזָק בְּעַצְמוֹ, וְעוֹשֶׂה שׁוּב וָשׁוּב אֶת הַמִּצְוָה, וְעוֹד פַּעַם מְקַיֵּם אֶת הַמִּצְוָה וְכוּ׳, אֲזַי שׁוֹבֵר אֶת הַקְּלִפָּה שֶׁל עֲמָלֵק, שֶׁבָּאָה בְּדֶרֶךְ מִקְרֶה, קְרִירוּת, שֶׁמְּקָרֵר אֶת הָאָדָם, וְזֶהוּ שֶׁעֲמָלֵ״ק גִּימַטְרִיָּה פַּעֲמַיִ״ם. וְעַל־כֵּן צְרִיכִים בְּכָל פַּעַם לְהַתְחִיל מֵחָדָשׁ: עוֹד פַּעַם וְעוֹד פַּעַם, אַף שֶׁנִּדְמֶה שֶׁכְּבָר סִפְּרוּ לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַכֹּל, אַךְ מַתְחִילִים שׁוּב וָשׁוּב, וְכָךְ מַכְנִיעִים אֶת קְלִפַּת עֲמָלֵק. וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁנִּזְכֶּה כְּבָר לִרְאוֹת בִּמְחֵרָה בִּשְׁלֵמוּת.

רַק חֲזַק וֶאֱמַץ וְאַל תִּתְיָאֵשׁ בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן. וְזָכוֹר תִּזְכֹּר, אֲשֶׁר עֲמָלֵק מִתְאַחֵז רַק בְּאֵלּוּ שֶׁנִּפְגְּמוּ בִּפְגַם הַבְּרִית, וְרוֹצֶה לְשָׁבְרָם לְגַמְרֵי, כִּי הַחֵטְא הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאַת זֶרַע לְבַטָּלָה מְגֻנֶּה בְּיוֹתֵר, וּמְטַמְטֵם אֶת הַמֹּחַ, וְאָז נִכְנָס בּוֹ עֲמָלֵק. וְזֶהוּ שֶׁכְּתִיב (דְּבָרִים כה, יח): ״אֲשֶׁר קָרְךָ בַּדֶּרֶךְ״, שֶׁעוֹשֶׂה אוֹתְךָ קָר, כְּאֵלּוּ אֵינְךָ שָׁוֶה מְאוּמָה, וּמְפַתֶּה אוֹתְךָ — לָמָּה לְךָ לְהִתְבּוֹדֵד לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, מִי שׁוֹמֵעַ

אוֹתְךָ?! אֲבָל אַשְׁרֵי הָאָדָם שֶׁבְּכָל יוֹם מְדַבֵּר חָמֵשׁ דַּקּוֹת לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּבְמֶשֶׁךְ הַיּוֹם חוֹטֵף עוֹד וְעוֹד חָמֵשׁ דַּקּוֹת, וְזֶהוּ שֶׁעַמָּל״ק גִּימַטְרִיָּה פַּעֲמַיִ״ם, כִּי מִתְבּוֹדְדִים שׁוּב וָשׁוּב, וְעַל־יְדֵי־זֶה מַכְנִיעִים אוֹתוֹ לְגַמְרֵי.

אַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּחְדִּיר דִּבּוּרִים אֵלּוּ בְּתוֹךְ לִבּוֹ, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, כ״ז תִּשְׁרֵי ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אֹמַר לְךָ! אֲנִי מְזֻעְזָע בְּיוֹתֵר, אֵיךְ יָכוֹל אַבְרֵךְ לַעֲשׂוֹת דָּבָר כָּזֶה, יֵשׁ לְךָ אִשָּׁה וִילָדִים, וְכִיצַד תַּעֲשֶׂה מַעֲשֶׂה מְגֻנֶּה כָּזֶה?! הֲלֹא אַתָּה צָרִיךְ לָצֵאת בְּכָל לַיְלָה לָהָר וְלִצְעֹק אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא: ״רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, בּוֹעֶרֶת בִּי אֵשׁ״. הִנֵּה כְּשֶׁבּוֹעֶרֶת אֵשׁ, מְכַבֵּי הָאֵשׁ מְצַפְצְפִים בְּקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל, שֶׁיְּפַנּוּ לָהֶם אֶת הַכְּבִישִׁים, כְּדֵי שֶׁיְּמַהֲרוּ לְכַבּוֹת אֶת הַשְּׂרֵפָה, וְאִם זֶה בְּגַשְׁמִי, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה בְּרוּחָנִי, בּוֹעֵר בְּךָ הַיֵּצֶר הָרָע, תֵּצֵא בַּחוּץ בַּשָּׂדֶה, וְתִצְעַק לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, תַּפִּיל אֶת עַצְמְךָ עַל הָאָרֶץ, וּבְרֹאשְׁךָ תַּכֶּה וְתִצְעַק: ״רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, בּוֹעֵר בִּי הַיֵּצֶר הָרָע, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תַּצִּילֵנִי מֵהַיֵּצֶר הָרָע, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי הַכִּי אֻמְלָל בָּעוֹלָם, אַל תִּתֵּן לִי לְאַמְלֵל אֲחֵרִים!״

הַיִתָּכֵן?! הֲלֹא אַתָּה צָרִיךְ לִשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד אֶת הַכָּבוֹד שֶׁלְּךָ, הַכָּבוֹד שֶׁל אִשְׁתְּךָ, כְּבוֹדָם שֶׁל הַיְלָדִים, וְהַכָּבוֹד שֶׁל הַצַּדִּיק. צָרִיךְ לְהִתְבַּיֵּשׁ מְאֹד מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִמְצָא אִתָּנוּ, עִמָּנוּ וְאֶצְלֵנוּ, וְאוֹי לְךָ וְאוֹי לְנַפְשְׁךָ אִם לֹא תֶּחְדַּל מִדַּרְכְּךָ הָרָעָה. אַתָּה אָשֵׁם בָּזֶה וְהַקּוֹלָר תָּלוּי בְּצַוָּארְךָ, וּכְמַאֲמָרָם זַ״ל (גִּטִּין מה.): לָאו

עַכְבָּרָא גַּנָּב, אֶלָּא חוֹרָא גַּנָּב; הֵיכָן שֶׁיִּשְׁנוֹ חוֹר וּפִרְצָה, תֵּכֶף נִכְנָס לְשָׁם הָעַכְבָּר, וְלָכֵן הַחוֹר גַּנָּב וְלֹא הָעַכְבָּר. אִם הָיָה כָּל רֹאשְׁךָ וְרֻבְּךָ רַק בַּתּוֹרָה, בִּתְפִלָּה בְּמִצְוֹות וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְהָיִיתָ כּוֹתֵב סִפְרֵי תוֹרָה בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה, לֹא הָיָה נַעֲשָׂה דָּבָר כָּזֶה; רַבֵּנוּ ז״ל אוֹמֵר: הַיֵּצֶר הָרָע מְפַתֶּה וּמֵסִית, וּבִשְׁבִיל חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה דַּקּוֹת יְכוֹלִים לְאַבֵּד אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא; וְזֹאת אֲנִי רוֹאֶה אֶצְלְךָ, בִּשְׁבִיל חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה דַּקּוֹת שֶׁל תַּאֲוָה גַּשְׁמִית וְכוּ׳ וְכוּ׳, אַתָּה הוֹלֵךְ לְאַבֵּד אֶת שְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת! בִּשְׁבִיל זֶה חָזַרְתָּ בִּתְשׁוּבָה?! מָה אִתְּךָ?!

שׁוֹמְעִים מְקָרִים מְזַעְזְעִים, וּמִי יוֹדֵעַ אֵימָתַי יִהְיֶה הַתּוֹר שֶׁלָּנוּ, וְעָדִיף לַחֲזוֹר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עִם נְשָׁמָה נְקִיָּה מִלַּחֲטֹא.

וְעַתָּה קַח אֶת עַצְמְךָ בְּיָדֶיךָ, כִּי לְכָל אָדָם יֵשׁ תִּקְוָה, רַבֵּנוּ ז״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן קיב): אִם אַתָּה מַאֲמִין שֶׁיְּכוֹלִים לְקַלְקֵל, תַּאֲמִין שֶׁיְּכוֹלִים לְתַקֵּן. וְכֵן מוּבָא בִּדְבָרָיו ז״ל בְּפֵרוּשׁ (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן מט), שֶׁאָדָם צָרִיךְ לַעֲבֹר עוֹד פַּעַם אֶת הַנִּסְיוֹנוֹת, וְאִם עוֹמֵד חָזָק — זוֹ הַתְּשׁוּבָה שֶׁלּוֹ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר שֶׁתְּצֵיתִ אוֹתִי, וְלֹא תִּתְחָרֵט לֹא בָּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בָּעוֹלָם הַבָּא, אַךְ אִם לֹא תְּצֵיתִ, תִּתְחָרֵט בָּזֶה וּבַבָּא וּלְנֶצַח נְצָחִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נֹחַ, ב׳ מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח.

לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת וְכוּ׳, הִנֵּה קֹדֶם שֶׁאָדָם שׁוֹתֶה מַיִם מְבָרֵךְ ״שֶׁהַכֹּל״, קֹדֶם שֶׁאוֹכֵל מְזוֹנוֹת מְבָרֵךְ ״בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת״, קֹדֶם שֶׁאוֹכֵל פְּרִי מְבָרֵךְ

״בּוֹרֵא פְּרִי הָעֵץ״, אִם אָדָם בֵּרֵךְ ״שֶׁהַכֹּל״ וְלֹא שָׁתָה מַיִם, אוֹ בֵּרֵךְ ״מְזוֹנוֹת״, וְלֹא אָכַל אֶת הָעֻגָּה וְכַדּוֹמֶה, הֲרֵי בֵּרֵךְ בְּרָכָה לְבַטָּלָה, וְעוֹבֵר בָּזֶה עַל לָאו: ״לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה׳ לַשָּׁוְא״; וְאִם־כֵּן כְּשֶׁיְּהוּדִי מְבָרֵךְ בַּבֹּקֶר אֶת הַבְּרָכָה: ״שֶׁלֹּא עָשַׂנִי גּוֹי״, וְאֵינוֹ שָׂמֵחַ כָּל הַיּוֹם בָּזֶה, הֲרֵי בֵּרֵךְ בְּרָכָה לְבַטָּלָה, וְעוֹבֵר עַל לָאו שֶׁל ״לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה׳ לַשָּׁוְא״, וְלָכֵן הָעִקָּר לִהְיוֹת שָׂמֵחַ בְּשִׂמְחָה אֵין סוֹפִית שֶׁלֹּא נִבְרָא עָרֵל, וְאַף שֶׁהוּא כְּמוֹ שֶׁהוּא, אֲבָל, בָּרוּךְ הַשֵּׁם, אֵינֶנּוּ סִינִי, תָּאִילַנְדִי, נוֹצְרִי וְכוּ׳ וְכוּ׳, זוֹ הַשִּׂמְחָה הֲכִי גְּדוֹלָה, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן י׳), כְּמוֹ־כֵן אִם אָדָם אֵינוֹ שָׂמֵחַ שֶׁיֵּשׁ לוֹ עֵינַיִם, הֲרֵי אָמַר בְּרָכָה לְבַטָּלָה כְּשֶׁבֵּרֵךְ — ״פּוֹקֵחַ עִוְרִים״, אוֹ אֵינוֹ שָׂמֵחַ עַל שֶׁאֵינוֹ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא גַּלְגַּלִּים, חַס וְשָׁלוֹם, הֲרֵי בֵּרֵךְ לְבַטָּלָה כְּשֶׁאָמַר — ״הַמֵּכִין מִצְעֲדֵי גָּבֶר״, וְכֵן הָלְאָה כָּל בְּרָכָה מִבִּרְכוֹת הַשַּׁחַר, שֶׁאָדָם אֵינוֹ שָׂמֵחַ בָּהּ כָּל הַיּוֹם, הֲרֵי מְבָרְכָהּ לְבַטָּלָה.

וְלָכֵן הַהֶכְרֵחַ לְךָ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא הַגְּאֻלָּה. וְכָל בֹּקֶר כְּשֶׁאַתָּה הוֹלֵךְ לְהִתְפַּלֵּל שַׁחֲרִית, וּמְבָרֵךְ אֶת הַבְּרָכוֹת, הַהֶכְרֵחַ לְךָ לְכַוֵּן בָּהֶן, וּבִפְרָט ״שֶׁלֹּא עָשַׂנִי גּוֹי״, וְכָל הַיּוֹם תִּרְקֹד מִשִּׂמְחָה, וּבָזֶה תִּנָּצֵל מִבְּרָכוֹת לְבַטָּלָה.

נָא וְנָא אַל תִּשְׁכַּח לְהִתְפַּלֵּל הַרְבֵּה בַּעֲבוּרִי, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ, שֶׁלְּבַסּוֹף נִתְבַּשֵּׂר שֶׁהַטֻּמְאָה הַזּוֹ עָבְרָה מִן הָעוֹלָם, וְיִקַּיֵּם (זְכַרְיָה יג, ב): ״וְאֶת רוּחַ הַטֻּמְאָה אַעֲבִיר מִן הָאָרֶץ״, וְנִזְכֶּה לִרְאוֹת בְּמַלְכוּת שַׁדַּי, וּלְהַכִּיר אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא פָּנִים אֶל פָּנִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרצד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נֹחַ, ב׳ מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בִּמְאֹד מְאֹד, וְלֹא לִפֹּל בְּדַעְתְּךָ כְּלָל, וּלְהַרְגִּיל עַצְמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּי כָּל דִּבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, זוֹ הַצְלָחָה נִצְחִית, הַצְלָחָה כָּזוֹ, שֶׁאֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, וְאִם בְּנֵי־אָדָם הָיוּ יוֹדְעִים מַעֲלַת הַשִּׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, וְלִבְכּוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, כָּל חַיֵּיהֶם הָיוּ חַיִּים אֲחֵרִים לְגַמְרֵי.

נָא וְנָא רְאֵה לְכַבֵּד אֶת אִשְׁתְּךָ, אֲשֶׁר אֵינְךָ יוֹדֵעַ אֵיזוֹ מַתָּנָה נִפְלָאָה נָתַן לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אִשָּׁה מְסוּרָה, אִשָּׁה טוֹבָה. רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (שִׂיחוֹת־הָרַ״ן, סִימָן רסג רסד), שֶׁהַסָּמ״ךְ־מ״ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לִשְׁבֹּר אֶת בָּתֵּי יִשְׂרָאֵל. וְלָכֵן תִּשְׁמֹר מְאֹד עַל הַשָּׁלוֹם־בַּיִת שֶׁלְּךָ.

וְכֵן רְאֵה לִלְמֹד בְּכָל יוֹם חֻמָּשׁ וְרַשׁ״י עִם הַתַּרְגּוּם, פֶּרֶק אֶחָד מִשְׁנָיוֹת, דַּף גְּמָרָא, וְסִימָן שֻׁלְחָן עָרוּךְ, וּשְׁאָר הַיּוֹם תִּהְיֶה רַק שָׂמֵחַ, וְאָז תִּרְאֶה לְאֵיזֶה טוֹב תִּזְכֶּה לְהַגִּיעַ.

רַק תִּתְחַזֵּק וְתִשְׁפֹּךְ נַפְשְׁךָ לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְתָמִיד תְּבַשֵּׂר לִי בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרצה.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נֹחַ, ב׳ מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוּ יָאִיר וְיִזְרַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הָעִקָּר רְאֵה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלֹא לַחֲשֹׁשׁ מִשּׁוּם בְּרִיָּה. צְרִיכִים תָּמִיד לַחֲשֹׁב רַק מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּלְהַרְגִּיל עַצְמוֹ לְדַבֵּר רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי בֶּאֱמֶת אֵין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְכָל אֲשֶׁר קוֹרֶה עִמָּנוּ — בֵּין בְּגַשְׁמִיּוּת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוּת, הַכֹּל מֵאִתּוֹ יִתְבָּרַךְ. אִם אָדָם הָיָה זוֹכֶה, הָיָה חוֹשֵׁב רַק מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְאָז

כָּל הַחַיִּים שֶׁלּוֹ הָיוּ חַיִּים אֲחֵרִים לְגַמְרֵי. וְלָכֵן צְרִיכִים לְהַכְנִיס אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתוֹךְ תּוֹכוֹ, וְאִם תַּרְגִּיל עַצְמְךָ בָּזֶה, תַּרְגִּישׁ טַעַם אַחֵר בְּחַיֶּיךָ.

וְלָכֵן לֹא כְּדַאי לְהִתְעָרֵב עִם אַף אֶחָד, סוֹף כָּל סוֹף אַחַר הָרָע יָבוֹא הַטּוֹב, וְנִזְכֶּה לִרְאוֹת אֶת הַטּוֹב הַגָּנוּז שֶׁבְּכָל פְּרָט וּפְרָט מִפְּרָטֵי הַבְּרִיאָה.

וְדָבָר זֶה צְרִיכִים לְהַחְדִּיר הֵיטֵב בָּרֹאשׁ, בְּנֵי־אָדָם חוֹשְׁבִים שֶׁיֵּשׁ כָּאן טֶבַע, מִקְרֶה וּמַזָּל, אַךְ בֶּאֱמֶת אֵין טֶבַע, אֵין מִקְרֶה, אֵין מַזָּל, יֵשׁ רַק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא! וְרוֹאִים שֶׁרוֹצֵחַ הַהוֹרֵג אֶת מִישֶׁהוּ, לְבַסּוֹף מְקַבֵּל אֶת הַמַּכָּה שֶׁלּוֹ, שֶׁלֹּא תֵּאֵר וְשֵׁעֵר כְּלָל. וְלָכֵן הָעִקָּר לְהִתְחַזֵּק בְּמְאֹד מְאֹד בֶּאֱמוּנָה.

וְתִרְאוּ לְהִתְפַּלֵּל בִּשְׁבִילִי, שֶׁאֲזְכֶּה כְּבָר לָצֵאת מֵהַצָּרוֹת, וְכָל הָאוֹיְבִים יִפְּלוּ נְפִילָה אַחַר נְפִילָה, כִּי תְּפִלּוֹתֵיכֶם עוֹשׂוֹת רֹשֶׁם גָּדוֹל בַּשָּׁמַיִם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסִדְרַ נֹחַ, ד׳ מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַרְבֵּה לְהִתְחַזֵּק, וּבִפְרָט עִם יְלָדִים, וְאַל תְּקַמְּצִי דְּמָעוֹת בְּעֵת הַדְלָקַת הַנֵּרוֹת, שֶׁאָז זֶהוּ עֵת רָצוֹן גָּדוֹל לְאִשָּׁה לְבַקֵּשׁ עַל הַבַּעַל וְעַל הַיְלָדִים, שֶׁיִּהְיֶה נַחַת מֵהַיְלָדִים וְכוּ׳, עַל זֶה צְרִיכִים הַרְבֵּה דְּמָעוֹת לִשְׁפֹּךְ. וְיַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּזְכּוּ לְרֹב נַחַת וְאֹשֶׁר דִּקְדֻשָּׁה מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצֵיכֶם.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תרצז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נֹחַ, ד׳ מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הָעִקָּר בְּזֶה הָעוֹלָם לַעֲבֹד עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה, וְאִם לֹא תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה, רַחֲמָנוּת גְּדוֹלָה עָלֶיךָ. הֵן אֱמֶת אֲנִי יוֹדֵעַ, שֶׁמְּאֹד קָשֶׁה לְךָ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, אַךְ רְאֵה לִמְסֹר נַפְשְׁךָ עַל כָּךְ. וְרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן כד): מִצְוָה גְּדוֹלָה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד; וְלָכֵן תִּמְסֹר נַפְשְׁךָ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, אֲשֶׁר אֵין זֶה בָּא בְּנָקֵל, כִּי עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁשָּׂמֵחַ תָּמִיד. וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁבִּזְכוּת הַשִּׂמְחָה תֵּצֵא מֵהַבּוֹץ שֶׁלְּךָ. רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן כד), שֶׁעַל־יְדֵי שִׂמְחָה וּבְפָרָט כְּשֶׁמְּקַיְּמִים אֶת הַמִּצְוָה בְּשִׂמְחָה, יְכוֹלִים לָצֵאת מֵהַשְׁאוֹל תַּחְתִּית, וּלְהַגִּיעַ עַד עוֹלַם הָאֲצִילוּת, בְּחִינַת מָטֵי וְלָא מָטֵי, אַשְׁרֵי הַשָּׂמֵחַ תָּמִיד!

עַל־כֵּן תַּחְדִּיר דָּבָר זֶה עָמֹק בְּלִבְּךָ, וְאָז לֹא יִהְיוּ לְךָ שׁוּם בְּעָיוֹת, וְלֹא תִּצְטָרֵךְ בִּכְלָל לְהַגִּיעַ אֵלַי, תַּגִּיעַ רַק אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא וּתְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאָז לֹא תֶּחְסַר דָּבָר.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרחצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נֹחַ, ד׳ מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ.

נָא וְנָא רְאִי לְחַזֵּק אֶת בַּעְלֵךְ, אֲשֶׁר זֶה הָעִקָּר, כִּי כַּאֲשֶׁר הָאִשָּׁה

מְחַזֶּקֶת אֶת בַּעְלָהּ, הַבַּעַל יִהְיֶה מְחֻזָּק וְיחַזֵּק גַּם אוֹתָהּ, וְאָז הַיְלָדִים יִרְאוּ שֶׁיֵּשׁ אַהֲבָה וְשָׁלוֹם בֵּין הַהוֹרִים וְזֶה יַשְׁפִּיעַ עֲלֵיהֶם.

רְאוּ לְחִיּוֹת בְּצַוָּתָא בְּלִי וִכּוּחִים, רַק עִם אַהֲבָה וַהֲבָנָה הֲדָדִית, וְיַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיִּהְיֶה לָכֶם רַק טוֹב בַּחַיִּים, וְלֹא תַּחְסְרוּ דָּבָר, וְתִהְיֶה לָכֶם דִּירָה מִשֶּׁלָּכֶם.

רַק הִתְחַזְּקִי, וְתִרְאִי יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

נָא וְנָא רְאִי לְהַדְלִיק לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ אַרְבָּעָה נֵרוֹת שֶׁל חֵלֶב כְּנֶגֶד שֵׁם הַוָּי״ה, וּשְׁנֵי נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וְזֶה יָבִיא לָכֶם שָׁלוֹם־בַּיִת. וְאַחַר־כָּךְ כְּשֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עוֹזֵר וְנוֹלַד בֵּן אוֹ בַּת מוֹסִיפִים עוֹד נֵר בַּעֲבוּר כָּל יֶלֶד, וְזֶה יָבִיא לָכֶם אוֹר בְּתוֹךְ הַבַּיִת, וְיָאִיר לָכֶם אֶת הַמַּזָּל, וְתִתְפַּלְלִי הַרְבֵּה עַל בַּעְלֵךְ שֶׁיִּהְיֶה תַּלְמִיד־חָכָם, וְהַיְלָדִים יִהְיוּ מַצְלִיחִים, כִּי אֵין לְתָאֵר מַעֲלַת הַתְּפִלָּה בְּעֵת הַדְלָקַת הַנֵּרוֹת.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תרצט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר לֶךְ־לְךָ, ז׳ מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה אֵל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ.

נָא וְנָא רְאֵה לִלְמֹד בְּכָל יוֹם קְצָת חֻמָּשׁ וְתַרְגּוּם, שֶׁתּוּכַל לְסַיֵּם פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם, אֲשֶׁר זוֹ סְגֻלָּה לַאֲרִיכוּת יָמִים וְשָׁנִים. וְאִם אֵינֵךְ יָכוֹל לִלְמֹד אֶת כָּל הָרַשׁ״י, אָז לִכָּל הַפָּחוֹת רַשׁ״י אֶחָד אוֹ שְׁנַיִם. אֲבָל הָעִקָּר לְסַיֵּם שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם, אֲשֶׁר זוֹ שְׁמִירָה לְחַיִּים, וּכְמַאֲמָרָם זַ״ל (בְּרָכוֹת ח:): לְעוֹלָם יַשְׁלִים אָדָם פָּרָשִׁיּוֹתָיו עִם הַצִּבּוּר, שֶׁכָּל הַמַּשְׁלִים פָּרָשִׁיּוֹתָיו עִם הַצִּבּוּר, מַשְׁלִימִים לוֹ יָמָיו וּשְׁנוֹתָיו.

אוֹדוֹת שְׁאֵלָתְךָ וְכוּ׳, כְּדַאי לִשְׁאֹל עֲצַת שִׁלְשָׁה רוֹפְאִים מֻמְחִים אִם לְבַצַּע הַנִּתּוּחַ אִם לָאו, וְלֹא לִשְׁמֹעַ חֻוֹת דַּעַת מֵאֵיזֶה רוֹפֵא שֶׁאֵינֶנּוּ בַּר סַמְכָא וְכוּ׳, וּבִפְרָט שֶׁהוּא גּוֹי, אֲשֶׁר הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה מְעִידָה עֲלֵיהֶם (בְּרֵאשִׁית טז, יב): ״וְהוּא פֶּרֶא אָדָם״, וְאָמַר ה״חָפֵץ חַיִּים״, אִם הַתּוֹרָה אוֹמֶרֶת כֵּן, אָז אֲפִלּוּ שֶׁיִּהְיֶה הַגּוֹי עוֹרֵךְ־דִּין — יִהְיֶה פֶּרֶא אָדָם, אוֹ אִם יִהְיֶה רוֹפֵא — יִהְיֶה פֶּרֶא אָדָם, וְלָכֵן צְרִיכִים לִשְׁמֹר מְאֹד אֵיזֶה רוֹפֵא שׁוֹאֲלִים וְכוּ׳.

רַק חָזָק וֶאֱמַץ בֶּאֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזֻכֶּכֶת, וְאָז לֹא תֵּחָסֵר דָּבָר.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תש.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר לֶךְ־לְךָ, ז׳ מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנַּעֲלֶה ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ס׳), שֶׁהַצַּדִּיק מְעוֹרֵר מֵהַשֵּׁנָה; בְּכֵן ״הִתְעוֹרֵר מִשְּׁנָתְךָ הָעַמֻּקָה, אַתָּה בָּחוּר צָעִיר מְאֹד, וּבִיכָלְתְּךָ לִזְכּוֹת לִהְיוֹת צַדִּיק וְלַמְדָן גָּדוֹל, אִם תִּקַּח עַצְמְךָ בְּיָדֶיךָ, אִם תִּלְמַד בְּהַתְמָדָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וְתוֹצִיא מִמְּךָ כָּל הַשְּׁטִיּוֹת שֶׁהִכְנִיסוּ בְּךָ״.

רְאֵה לְהִשָּׁמֵר מְאֹד מֵחֲבֵרִים רָעִים, וְתִתְרַחֵק מֵהֶם כִּמְטַחֲוִי קֶשֶׁת. וְאַף שֶׁנִּדְמֶה לְךָ, כִּי חֲבֵרִים טוֹבִים הֵם, אַךְ זֹאת תֵּדַע, אֲשֶׁר מִי שֶׁמְּדַבֵּר נֶגֶד ׳גְּרָסָה׳, מַשֶּׁהוּ אֵינוֹ כָּשׁוּרָה אֶצְלוֹ. כִּי כָּךְ אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֲבוֹדָה זָרָה יט.): לְעוֹלָם יִלְמַד אָדָם אַף עַל גַּב דְּלָא יָדַע מַאי קָאָמַר, שֶׁנֶּאֱמַר: ״גְּרָסָה נַפְשִׁי לְתַאֲבָה״, אָדָם צָרִיךְ הַרְבֵּה לַחֲזֹר, וְהַתּוֹרָה מְטַהֶרֶת אֶת הָאָדָם. וּבִפְרָט רְאֵה לִלְמֹד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וְרַשׁ״י עִם הַתַּרְגּוּם בְּעִיּוּן, כְּדֵי שֶׁתֵּדַע פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, וְזֶה צָרִיךְ לָדַעַת יֶלֶד בֶּן חָמֵשׁ, כְּמוֹ שֶׁהַתַּנָּא אוֹמֵר: ״בֶּן חָמֵשׁ לְמִקְרָא״,

וַחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (בְּרָכוֹת ח:): לְעוֹלָם יַשְׁלִים אָדָם פָּרָשִׁיּוֹתָיו עִם הַצִּבּוּר, שֶׁכָּל הַמַּשְׁלִים פָּרָשִׁיּוֹתָיו עִם הַצִּבּוּר, מַשְׁלִימִים לוֹ יָמָיו וּשְׁנוֹתָיו, וְזוֹ סְגֻלָּה לַאֲרִיכוּת יָמִים. שׁוֹמְעִים בְּכָל יוֹם מִקְרִים מְזַעְזְעִים, אֲנָשִׁים נֶהֱרָגִים בְּקִצּוּר יְמֵיהֶם. וְלָכֵן תִּקְבַּע לְעַצְמְךָ כָּל יוֹם לִלְמֹד חֲמָשׁ וְרַשׁ״י עִם הַתַּרְגּוּם, מִיּוֹם רִאשׁוֹן וָאֵילָךְ נִקְרָא עִם הַצִּבּוּר (שֻׁלְחָן עָרוּךְ, אֹרַח חַיִּים, סִימָן רפה, סָעִיף ג׳), כָּל יוֹם וָיוֹם חֹק וְלֹא יַעֲבֹר תִּלְמַד שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם, וְעַד יוֹם שִׁשִּׁי תְּסַיֵּם אֶת הַסִּדֶּר. וְאַל תִּהְיֶה בַּטְלָן בָּזֶה כְּלָל וּכְלָל, אֶלָּא תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לְסַיֵּם אֶת הַסִּדְרָא מִפָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ. וְאִם יִהְיֶה לְךָ שֵׂכֶל וּתְרַחֵם עַל נִשְׁמָתְךָ, ׳תִּגְנֹב׳ בְּכָל יוֹם פֶּרֶק מִשְׁנָיוֹת, וְתִלְמַד לְעִלּוּי נִשְׁמַת הַנִּשָׁמָה שֶׁלְּךָ, וְאִם תִּזְכֶּה לִגְרֹס הַרְבֵּה פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת — אַשְׁרֶיךָ וְאַשְׁרֵי חֶלְקֶךָ, שֶׁזֶּה יְטַהֵר לְךָ אֶת הַמֹּחַ וְהַלֵּב מִכָּל הַשְׁטָיוֹת וְהַדְּמְיוֹנוֹת. וְעַל כֻּלָּם — תִּלְמַד בִּגְרָסָה הֲמוֹן דַּפִּים גְּמָרָא, וּמִלְבַד זֹאת תִּלְמַד בְּעִיּוּן מַסֶּכְתָּא אַחַת, וְתַחֲזֹר עָלֶיהָ הַרְבֵּה מְאֹד, וּמַמָּשׁ תַּרְגִּישׁ חַיִּים חֲדָשִׁים.

רָצִיתִי מְאֹד שֶׁתָּבוֹא אֵלַי וְתִלְמַד אֶצְלִי, וְתִהְיֶה יְרֵא שָׁמַיִם גָּדוֹל מְאֹד, כִּי אֲנִי רוֹצֶה לִרְאוֹת מִמְּךָ הַרְבֵּה נַחַת, אַךְ הָעִקָּר תִּהְיֶה חָזָק לַעֲזֹב אֶת חֲבֵרֶיךָ הָרָעִים, אֲשֶׁר מְסִיתִים וּמַדִּיחִים אוֹתְךָ. וְאַל תִּהְיֶה בַּטְלָן בָּזֶה, אַתָּה עֲדַיִן צָעִיר, וְהָרַבִּי ר׳ אֱלִימֶלֶךְ מִלִּיזֶ׳ענְסְק זי״ע אוֹמֵר: עַד גִּיל שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה יְכוֹלִים לְשַׁנּוֹת אֶת הַמִּדּוֹת, וְאַחַר־כָּךְ כְּבָר קָשֶׁה, וְלָכֵן קַח עַצְמְךָ בְּיָדֶיךָ, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעְזֹר שֶׁאֻזְכֶּה לִרְאוֹת אֶצְלְךָ הַרְבֵּה נַחַת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסִדֶּר לֶךְ־לְךָ, ז׳ מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אֹמַר לְךָ! אֵינְךָ יוֹדֵעַ מַעֲלַת הַפָּצָה, אִם הָיִיתָ יוֹדֵעַ מַה זֶּה לְהָפִיץ אֶת אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל, הָיִיתָ רוֹקֵד מֵרֹב שִׂמְחָה, כִּי סוֹף כָּל סוֹף אֲנַחְנוּ בָּשָׂר וָדָם, הַיּוֹם כָּאן וּלְמָחָר בַּקֶּבֶר, וּמַה נַּעֲשֶׂה לְיוֹם הַדִּין?! אַךְ עַל־יְדֵי־זֶה יִהְיֶה לָנוּ זְכוּת, שֶׁזִּכִּינוּ אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְקָרְבָם אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֲשֶׁר חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (יוֹמָא פז.): כָּל הַמְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים, אֵין חֵטְא בָּא עַל יָדוֹ; אִם מְזַכִּים אֲחֵרִים, נִפְטָרִים מֵהַחֲטָאִים שֶׁל עַצְמָנוּ. וּכְמוֹ שֶׁסִּפֵּר רַבֵּנוּ זַ״ל (חַיֵּי־מוֹהַר״ן, סִימָן תמז) מֵהֶעָשִׁיר, שֶׁהִלְוָה מָעוֹת הַרְבֵּה לַאֲנָשִׁים, וְלֹא בָּאוּ לִפְרֹעַ חוֹבָם, עַד שֶׁבָּא אֵיזֶה עָנִי שֶׁגַּם־כֵּן הָיָה בֵּין הַלּוֹוִים, וְאָמַר לוֹ: ״אֲנִי חַיָּב לְךָ אֵיזֶה סְכוּם פְּעוּט״ וְכוּ׳ וְכוּ׳, אַךְ אֵין בְּיָדִי לְשַׁלֵּם. וְשָׂחַק הֶעָשִׁיר וְאָמַר: ״וּמַה יִּהְיֶה לִי כְּבָר אִם תִּפְרַע אֶת חוֹבְךָ הַפָּעוּט?! אַךְ זֹאת עֲשֵׂה, לֵךְ תִּגְבֶּה אֶת הַחוֹבוֹת שֶׁל אֲחֵרִים, וְאָז אֶמְחֹל לְךָ עַל חוֹבְךָ״; וְסִיֵּם רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר זֶה הַנִּמְשָׁל, כְּשֶׁאָדָם הוֹלֵךְ וּמְקָרֵב אֲנָשִׁים אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, עַל־יְדֵי־זֶה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל עֲוֹונוֹתָיו הוּא. לָזֹאת רְאֵה לִמְסֹר נַפְשְׁךָ לְהָפִיץ סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וּלְגַלּוֹת לָהֶם אוֹר הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה.

נָא וְנָא רְאֵה לְכַבֵּד מְאֹד אֶת אִשְׁתְּךָ, אֲשֶׁר זְכָה אוֹתְךָ הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ בְּאִשָּׁה מַשְׂכֶּלֶת וִיקָרָה מְאֹד. וְהִנֵּה גַּם הִיא זוֹכָה לְקָרֵב אֶת הַבְּרִיּוֹת לַאֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם, וּלְגַלּוֹת לָהֶן אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל. הֲרֵי זֶה בִּבְחִינַת: ׳אַבְרָהָם הָיָה מְגַיֵּר גֵּרִים, וְשָׂרָה מְגַיֶּרֶת אֶת הַנָּשִׁים׳. וְלָכֵן תִּהְיֶה שָׂמֵחַ בָּזֶה מְאֹד מְאֹד.

וְהָעִקָּר הַרְגֵּל עַצְמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּלְבַקֵּשׁ עַל־כָּל־פָּנִים חָמֵשׁ דַּקּוֹת כָּל מַה שֶּׁאַתָּה צָרִיךְ, וְאָז תִּרְאֶה אֶת הַנִּסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ.

רַק חֲזַק וֶאֱמַץ, וְאַל תִּתְפַּעֵל מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי אֵין לְךָ אַף אֶחָד בָּעוֹלָם רַק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְאִם תַּחְדִּיר אֶת זֹאת הֵיטֵב בְּלִבְּךָ, תִּרְאֶה אֵילּוּ יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת יִהְיוּ מְנַת חֶלְקְךָ, וְעוֹד תִּזְכֶּה לְזֶרַע שֶׁל קַיָּמָא, כִּי בִּזְכוּת שֶׁזּוֹכִים לְהַחְדִּיר אֱמוּנָה בַּאֲחֵרִים,

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מַחֲזִיר לָאָדָם בַּחֲזָרָה בָּנִים, כִּי כָּךְ אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (שִׂיחוֹת־הָרַ״ן, סִימָן לד): אֱמוּנָ״ה גִּימַטְרִיָּה בָּנִי״ם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אוֹדוֹת וְכוּ׳, הֲלֹא מוּבָא בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ (עַיֵּן תִּקּוּנֵי־זֹהַר, דַּף קמג:): אִית מָאן דְּפָרַע בְּגוּפֵיהּ, אִית מָאן דְּפָרַע בְּמָמוֹנֵיהּ, יֵשׁ אֶחָד שֶׁמְּשַׁלֵּם בְּגוּפוֹ וְיֵשׁ אֶחָד שֶׁמְּשַׁלֵּם בְּכַסְפּוֹ. וּלְעִתִּים, אִם נִגְזָרָה עַל הָאָדָם גְּזֵרָה שֶׁל מַחֲלָה קָשָׁה, אֲזַי עַל־יְדֵי שֶׁנִּגְזַל כַּסְפּוֹ מִמֶּנּוּ, הֲרֵי זֶה מְכַפֵּר בַּעֲדוֹ, וְאֵין פּוֹרְעִים מִמֶּנּוּ בְּגוּפוֹ, וְנִפְטָר מִכָּל צָרוֹתָיו. וְלָכֵן רְאֵה לְחַזְּקָם שֶׁלֹּא יִשָּׁבְרוּ כְּלָל, הֵן אֱמֶת שֶׁזֶּהוּ צַעַר גָּדוֹל שֶׁנִּגְנָב מֵהוֹרֶיךָ הוֹן עָתָק כָּזֶה, אַךְ זֹאת עֲשֵׂה לְאַמְּצָם וּלְעוֹדְדָם, אֲשֶׁר אֵין לְךָ מִצְוָה גְּדוֹלָה הֵימֶנָּה.

הַנַּ״ל...

י׳ תשב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר לֶךְ־לְךָ, ז׳ מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח.

לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

נָא וְנָא אֱמֹר לְכָל הַבַּחוּרִים בִּשְׁמִי, אֲשֶׁר מִי שֶׁיִּלְמַד בִּישִׁיבָתֵנוּ, יִמְצָא אֶת זִוּוּגוֹ בִּמְהֵרָה. הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא נָתַן לִי מַתָּנָה, שֶׁהַכִּסֵּא שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁמִּרֵמָז בְּלִקּוּטֵי־מוֹהַרַ״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן א׳, אֲשֶׁר רַבֵּנוּ זַ״ל גִּלָּה, שֶׁשָּׁם סוֹד הַשִּׁדּוּכִים (כַּמּוּבָא בְּחַיֵּי־מוֹהַרַ״ן) הוּא נִמְצָא הַיּוֹם פֹּה אֶצְלֵנוּ. וְלָכֵן כָּל מִי שֶׁיִּלְמַד אֶצְלֵנוּ — תֵּכֶף־וּמִיָּד יִתְחַתֵּן, וְרוֹאִים דָּבָר זֶה בְּחוּשׁ, אֵין זוֹ הִתְפָּאֲרוּת בְּעַלְמָא אוֹ גְּזֵמָאוֹת וְכַדּוֹמֶה, אֶלָּא הַמְּצִיאוּת מוֹכִיחָה, שֶׁמִּי שֶׁבָּא לִלְמֹד אֶצְלֵנוּ — זוֹכֶה לִמְצֹא אֶת זִוּוּגוֹ בִּמְהֵרָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, וּלְבַל תִּתֵּן שֵׁשׁוּם דָּבָר יִשְׁבֹּר וְיַפִּיל אוֹתְךָ. הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא חָנַן אוֹתְךָ בְּכֹחוֹת הַנֶּפֶשׁ לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׂמֵּחַ אֶת הַבְּחוּרִים, וְלָכֵן זֶה צָרִיךְ לִהְיוֹת כָּל עִנְיָנְךָ, וְאַל תַּנַּח יָדְךָ מִזֶּה כְּלָל וּכְלָל, רַק חֲזַק וֶאֱמַץ, וְאַל תִּפֹּל בְּרוּחֲךָ כְּלָל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר לֶךְ־לְךָ, ח׳ מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה אֶל הַיָּקָר וְהַנַּעֲלֶה ... נֵרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגֹדֶל שִׂמְחָתִי — אֵין לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר כְּלָל.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל הַצָּרוֹת שֶׁעוֹבְרוֹת עָלֶיךָ, וּבִפְרָט מֵאִשְׁתְּךָ, שֶׁאֵינֶנָּה בְּקַו הַבְּרִיאוּת, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לָהּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה בִּמְהֵרָה.

אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ מְאֹד, שֶׁתֵּצֵא לְגַלּוֹת וּלְפַרְסֵם אֶת אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יָאִיר עָלֶיךָ הָאוֹר אֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא.

תֵּדַע לְךָ, שֶׁכָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ זֶהוּ דִּמְיוֹן אֶחָד גָּדוֹל, וּמַה שֶּׁאַתָּה רוֹאֶה וְשׁוֹמֵעַ — הַכֹּל זֶה אֱלֹקוּת, כִּי אֵין בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, רוֹאִים דּוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר, הַכֹּל לְבוּשׁ לְגַבֵּי הָאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְדָבָר זֶה תַּחְדִּיר הֵיטֵב בְּדַעְתְּךָ, וְאָז הַכֹּל יֵלֵךְ לְךָ בְּנָקֵל.

וְזֹאת תֵּדַע, אֲשֶׁר אָנוּ נִמְצָאִים בְּזֶה הָעוֹלָם לִזְמַן קָצָר, אֵינֶנּוּ יוֹדְעִים אֵימָתַי יִקְרָאוּנוּ חֲזָרָה. אַךְ כָּל זְמַן שֶׁאָנוּ פֹּה, עָלֵינוּ לְהָפִיץ אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל, וְלֹא לְהִתְפַּעֵל מִשּׁוּם בְּרִיָה שֶׁבָּעוֹלָם. רְצוֹנִי שֶׁתֵּלֵךְ בְּכָל שִׁכְבוֹת הָעָם, לְהָאִיר בָּהֶם אֶת אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר הוּא גִּלּוּי אֱלֹקוּת בְּמַדְרֵגָה הֲכִי עֶלְיוֹנָה.

אֲנִי בָּאתִי לְזֶה הָעוֹלָם רַק בִּשְׁבִיל דָּבָר אֶחָד — לְגַלּוֹת וּלְפַרְסֵם אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעוֹלָם, וְלֹא אִכְפַּת לִי מַה יֵּעָשׂוּ עִמִּי, הַהֶכְרֵחַ לִי לְמַלֵּא אֶת כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ עִם סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאֵין אִכְפַּת לִי שֶׁיֵּשׁ לִי שׂוֹנְאִים מִבִּפְנִים וּמִבַּחוּץ, מִבַּחוּץ וּמִבִּפְנִים, וַאֲפִלּוּ מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּעַצְמָם, כָּל זְמַן שֶׁאֶחְיֶה אֲמַלֵּא אֶת כָּל הָעוֹלָם עִם סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁכֻּלָּם יֵדְעוּ מִדַּעַת כָּזוֹ, מֵאוֹר כָּזֶה. הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שָׁלַח לָנוּ בַּדּוֹר הַזֶּה אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר הוּא מַתָּנָה לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל, וְאֵינֶנּוּ שַׁיָּךְ רַק לָאַשְׁכְּנַזִּים וְכַדּוֹמֶה, אֶלָּא שַׁיָּךְ לִכְלַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, רַבֵּנוּ זַ״ל אֵינֶנּוּ אוֹהֵב גְּזָעָנוּת, רַבֵּנוּ זַ״ל מַתָּנָה לְכָל שִׁכְבוֹת הָעָם: אַשְׁכְּנַזִּים, סְפָרַדִּים, לְכָל הָעֵדוֹת וְהַמּוֹצָאִים בְּלִי הֶבְדְּלֵי רֶקַע וְכוּ׳. וְהַחוֹב מֻנָּח עָלֵינוּ לְהָפִיץ לָהֶם סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁכֻּלָּם יִזְכּוּ לָבוֹא לְבַסּוֹף לְצִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל.

רַק חֲזַק וֶאֱמַץ, וְתַכְרִיחַ אֶת עַצְמְךָ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה. הֵן אֱמֶת אֲנִי יוֹדֵעַ, שֶׁעוֹבֶרֶת עָלֶיךָ מְרִירוּת דְּמְרִירוּת עַד אֵין סוֹף, אַךְ רְאֵה לְהִתְחַזֵּק וּלְהַחֲזִיק מַעֲמָד, כִּי כָּל אֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם מְנַסִּים אוֹתוֹ בְּנִסָּיוֹן אַחֵר, וְעִקַּר הַחָכְמָה — לֹא לְהִשָּׁבֵר וְלֹא לִפֹּל בְּיֵאוּשׁ כְּלָל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסִדֶּר לֶךְ־לְךָ, ח׳ מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנַּעֲלֶה ... נֵרוֹ יָאִיר וְיִזָּרַח.

מִכְתָּבְךָ הַמָּלֵא מְרִירוּת לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמַה מְּאֹד דָּאַב לִבִּי בְּקִרְבִּי.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּהִתְחַזְּקוּת עֲצוּמָה, בַּאֲשֶׁר עוֹבֵר עָלֶיךָ מַה שֶּׁעוֹבֵר וְכוּ׳. וְזֹאת תֵּדַע, אֲשֶׁר רַבֵּנוּ זַ״ל סִפֵּר לָנוּ הַסִּפּוּר מֵהַבֶּערְגֶּער וְהֶעָנִי (סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה י׳), אֵיךְ שֶׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם שִׁבְעָה מֵימוֹת, וְהָעִקָּר לְהִתְחַזֵּק, כִּי עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹבֵר סֵבֶל

בִּבְחִינַת שִׁבְעָה מִימוֹת, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׂיג אֶת הַשְּׁכִינָה רַק כְּשֶׁמִּתְחַזְּקִים. וְלָכֵן רְאֵה לִהְיוֹת חָזָק בִּמְאֹד מְאֹד, וְאַל תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ כְּלָל.

זֹאת אֲבַקְּשְׁךָ מְאֹד, שֶׁתַּמְשִׁיךְ בַּעֲבוֹדָתְךָ עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ, וְהָעִקָּר — שֶׁתּוֹצִיא מֵרֹאשְׁךָ כָּל הַדִּמְיוֹנוֹת שֶׁל זֶה הָעוֹלָם, וְתֵדַע לְךָ, שֶׁכָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ זֶה אֱלִקוּת, כָּל מַה שֶּׁאָנוּ רוֹאִים וְשׁוֹמְעִים וּמַרְגִּישִׁים — הַכֹּל אֱלִקוּת. הַדִּמְיוֹן שֶׁל הָאָדָם עוֹבֵד כָּל־כָּךְ חָזָק, שֶׁרוֹאִים עוֹלָם שָׁלֵם, עוֹלָם — לְשׁוֹן הֶעְלֵ״ם, אַךְ בֶּאֱמֶת בְּתוֹךְ דּוֹמֶם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר, יֵשׁ רַק אֱלִקוּת.

זָכוֹר תִּזְכֹּר אֶת הַנִּפְלָאוֹת שֶׁעָשָׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁזָּכִיתָ לְחַתֵּן אֶת יְלָדֶיךָ, מֶה הָיִיתָ עוֹשֶׂה, אִם הָיִיתָ בְּמָקוֹם אַחֵר, וַעֲדַיִן הָיוּ לְךָ בָּנִים וּבָנוֹת מְבֻגָּרִים, עִם זְקָנִים אֲרֻכִּים? הֲלֹא הָיִיתָ שָׁבוּר כְּחֶרֶס הַנִּשְׁבָּר! וְהִנֵּה, בָּרוּךְ הַשֵּׁם, עֶזְרָךְ הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְחִתַּנְתָּ יְלָדֶיךָ, וְאַתָּה רוֹאֶה נְכָדִים, וְיֵשׁ לְךָ וִילָה נִפְלָאָה, מִי תֹּאַר וְשִׁעֵר דָּבָר כָּזֶה?! ״זִכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו״, תָּמִיד תִּזְכֹּר אֶת הַנִּפְלָאוֹת שֶׁעָשָׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסִדֶּר לֶךְ־לְךָ, ח׳ מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל תַּלְמִידֵי יְשִׁיבַת ״חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב״ בָּעִיר בְּנֵי־בְּרַק, הֲוָ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

בַּחוּרִים יְקָרִים! עֲלֵיכֶם לִזְכֹּר, שֶׁחַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (שַׁבָּת קנו.): יַנְקוּתָא כְּלִילָא דְּוַרְדָּא, עִקַּר יְפִי הַפֶּרַח, כְּשֶׁעַדַיִן הוּא בְּצִעְירוּתוֹ, כְּשֶׁאָדָם צָעִיר, נִדְמֶה לוֹ שֶׁיֵּשׁ לוֹ לְחָיוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם לְכָל הַפָּחוֹת עוֹד אֶלֶף שָׁנִים, אַף אֶחָד אֵינוֹ רוֹצֶה לַחֲשֹׁב שֶׁהִנֵּה יוֹם וְהִנֵּה לַיְלָה, הִנֵּה שָׁבוּעַ וְהִנֵּה חֹדֶשׁ, הִנֵּה שָׁנָה וְהִנֵּה עוֹד וְעוֹד שָׁנָה, וְהִנֵּה

מִתְבַּגֵּר, וְהִנֵּה הוּא כְּבָר נַעֲשָׂה זָקֵן. וְלָכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (סִפְרֵי־הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן עג): הָעֲבוֹדוֹת שֶׁאָדָם עוֹבֵד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּבַחֲרוּתוֹ, כָּל יוֹם עֶרְכּוֹ יָקָר מִשָּׁנִים רַבּוֹת שֶׁל עֲבוֹדָה לְעֵת זְקֻנּוּתוֹ; כְּשֶׁבָּחוּר צָעִיר בּוֹעֵר בּוֹ הַיֵּצֶר הָרָע, וּמוֹנֵעַ מִמֶּנּוּ תּוֹרָה וּתְפִלָּה, מוֹנֵעַ מִמֶּנּוּ הִתְחַזְּקוּת לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹנֵעַ מִמֶּנּוּ תַּבְעֵרַת הַלֵּב לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּי הַיֵּצֶר הָרָע יוֹדֵעַ, שֶׁאִם בָּחוּר יַעֲבֹר עַל כָּל הַנִּסְיוֹנוֹת, יָכוֹל לְהַגִּיעַ לְכָל הַמַּדְרֵגוֹת שֶׁבָּעוֹלָם. וּכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל: אֲנִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת מִכֶּם צַדִּיקִים כָּמוֹנִי מַמָּשׁ, רַבֵּנוּ זַ״ל לֹא פָּחַד שֶׁנִּתְחַקֶּה אוֹתוֹ וְנַגִּיעַ לְמַדְרֵגוֹתָיו. אַדְרַבָּה, זוֹ גְּדֻלַּת רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁרוֹצֶה לַהֲבִיאֵנוּ לְמַדְרֵגוֹת הַכִּי גְּבוֹהוֹת. וְלָכֵן לֹא בְּחִנָּם שֶׁבָּחוּר צָעִיר בּוֹעֵר בּוֹ הַיֵּצֶר הָרָע, כִּי זֶה לְעֻמַּת זֶה לִבּוֹ יָכוֹל לִבְעֹר לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

וְלָכֵן בַּחוּרִים יְקָרִים! אִם רְצוֹנְכֶם לְהַצְלִיחַ בִּימֵי נְעוּרֵיכֶם, אַף שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם תַּבְעֵרַת הַיֵּצֶר, תֵּדְעוּ לָכֶם, שֶׁהַתַּבְעֵרָה הַזּוֹ צְרִיכִים לְהַכְנִיס בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְלָכֵן רְאוּ לְהִתְפַּלֵּל שַׁחֲרִית, מִנְחָה, עַרְבִית — בְּמִנְיָן דַּיְקָא וּבְנִגּוּן וּבְחִיּוּת, וְאַל תִּסְתַּכְּלוּ עַל אַף אֶחָד, אֶלָּא כָּל הַתְּפִלָּה תִּהְיֶה עִם נִגּוּן. כִּי כָּךְ אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן מב): אִם מִתְפַּלְּלִים עִם נִגּוּן, מַלְבִּישִׁים לַשְּׁכִינָה בְּגָדִים יָפִים, בְּגָדִים מְאִירִים. כְּשֶׁאַתֶּם מְבָרְכִים בִּרְכַּת־הַמָּזוֹן, שֶׁיִּהְיֶה מִתּוֹךְ הַסִּדּוּר וּבְנִגּוּן. כְּשֶׁאַתֶּם הוֹלְכִים לִישֹׁן, תִּרְאוּ לִקְרֹא קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁעַל הַמִּטָּה מִתּוֹךְ הַסִּדּוּר, וְלוֹמַר קְרִיאַת שְׁמַע עַל־פִּי נֹסַח הָאַר״י זַ״ל, אֲשֶׁר אוֹרֶךְ כְּשֶׁבַע עַד תֵּשַׁע דַּקּוֹת וְתוּ לֹא. מוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת, קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁעַל הַמִּטָּה, הֲלָכָה ב׳): מִי שֶׁאוֹמֵר אֶת הַסֵּדֶר הַזֶּה קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁעַל הַמִּטָּה עַל־פִּי נֹסַח הָאַר״י זַ״ל, וּמִתְוַדֶּה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ עַל כָּל מַה שֶּׁעָשָׂה, וְאוֹמֵר: רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, חָטָאתִי, עָוִיתִי, פָּשַׁעְתִּי, וְהָרַע בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי, וְכָזֹאת וְכָזֹאת עָשִׂיתִי, וּמְסַפֵּר לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא כְּיצַד עָבַר עָלָיו הַיּוֹם, אֵינוֹ הוֹלֵךְ לִישֹׁן, עַד שֶׁמּוֹחֲלִים לוֹ כָּל עֲוֹנוֹתָיו. וְלָכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרָכוֹת ה׳): כָּל הַקּוֹרֵא קְרִיאַת שְׁמַע עַל מִטָּתוֹ, מַזִּיקִים בְּדֵלִים מִמֶּנּוּ. וְלָכֵן צְרִיכִים מְאֹד לִשְׁמֹר בַּלַּיְלָה כְּשֶׁהוֹלְכִים לִישֹׁן, לְהָכִין קְעָרָה עִם נָטְלָה, וּכְמוֹ שֶׁאָדָם הוֹלֵךְ לִישֹׁן — כָּךְ יָקוּם, ״וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹּקֶר״

(בְּרֵאשִׁית א, ה), כְּפִי הָעֶרֶב שֶׁיֵּשׁ לְךָ, כָּךְ יִהְיֶה לְךָ הַבֹּקֶר. וְיכוֹלִים לְהַכִּיר עַל בָּחוּר אִם יֵשׁ לוֹ יִרְאַת שָׁמַיִם אִם לָאו — אִם מֵכִין לְעַצְמוֹ סֵפֶל וּמַיִם לִנְטִילַת יָדַיִם שַׁחֲרִית.

וּבְעֵת שֶׁקָּמִים בַּבֹּקֶר, צְרִיכִים לָקוּם בִּזְרִיזוּת, וְלָרוּץ לַמִּקְוֶה. מוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת, הִלְכוֹת עֲבָדִים, הֲלָכָה א׳), שֶׁאֵיתָא בַּסְּפָרִים, שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְהַחֲזִיר אֶת הַנְּשָׁמָה אֶלָּא עַל־יְדֵי טְבִילַת מִקְוֶה. וְאָדָם מַרְגִּישׁ אַחֶרֶת כְּשֶׁטּוֹבֵל וְנִטְהָר, לְהִכָּנֵס וְלָצֵאת וּלְטַהֵר עַצְמוֹ בְּמֵימֵי הַמִּקְוֶה.

וּבְמֶשֶׁךְ הַיּוֹם צְרִיכִים לִלְמֹד חֻמָּשׁ וְרַשׁ״י עִם הַתַּרְגּוּם כָּל יוֹם וָיוֹם, וְאָמַר הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ רַבִּי יִשָּׂשכָר דֹּב מִבֶּעלְז זי״ע: בְּיוֹם שֶׁלּוֹמְדִים חֻמָּשׁ וְרַשׁ״י עִם הַתַּרְגּוּם — לֹא יֶחְטְאוּ, וְזוֹ סְגֻלָּה לַאֲרִיכוּת יָמִים וְשָׁנִים, כְּמַאֲמָרָם זַ״ל (בְּרָכוֹת ח׃): לְעוֹלָם יַשְׁלִים אָדָם פָּרָשִׁיּוֹתָיו עִם הַצִּבּוּר, שֶׁכָּל הַמַּשְׁלִים פָּרָשִׁיּוֹתָיו עִם הַצִּבּוּר, מַשְׁלִימִים לוֹ יָמָיו וּשְׁנוֹתָיו.

כְּמוֹ־כֵן בָּחוּר צָעִיר צָרִיךְ לִלְמֹד חַ״י פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת, אֲשֶׁר זֶה הוֹרֵג אֶת הַיֵּצֶר הָרָע. וְאַף שֶׁזֶּה בָּא קָשֶׁה, גַּם אֲנִי עָבַרְתִּי אֶת זֹאת, אֲבָל, בָּרוּךְ הַשֵּׁם, שָׁבַרְתִּי אֶת כָּל הַטֶּבַע שֶׁלִּי, עַד שֶׁהִכְנַעְתִּי אֶת גּוּפִי, וְלָמַדְתִּי בְּכָל יוֹם חַ״י פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת. וּלְעִתִּים זֶה קָשֶׁה בְּפַעַם אַחַת, אַךְ יְכוֹלִים לְחַלְּקָם שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּיּוֹם, וְלֹא יַרְגִּישׁוּ אֲפִלּוּ שֶׁלָּמְדוּ חַ״י פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת — שִׁשָּׁה פְּרָקִים לִפְנֵי הַצָּהֳרַיִם, שִׁשָּׁה פְּרָקִים אַחַר הַצָּהֳרַיִם, שִׁשָּׁה פְּרָקִים בַּלַּיְלָה בְּגִרְסָה, וְזֶה מְטַהֵר אֶת הַנְּשָׁמָה.

וְעַל כֻּלָּם — צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת לְעַצְמוֹ סֵדֶר בַּשַּׁ״ס עִם נִגּוּן, לִגְרֹס עַמּוּד אַחַר עַמּוּד, דַּף אַחַר דַּף, פֶּרֶק אַחַר פֶּרֶק, מַסֶּכְתָּא אַחַר מַסֶּכְתָּא, עַד שֶׁמְּסַיְּמִים אֶת הַשַּׁ״ס. וּמִלְּבַד זֹאת צְרִיכִים לִלְמֹד שִׁעוּר בְּעִיּוּן בִּגְמָרָא, כְּדֵי לָדַעַת אֵיךְ לִלְמֹד גְּמָרָא. וּבָרֵגַע שֶׁיּוֹדְעִים אֵיךְ לִלְמֹד, אָז יְכוֹלִים לִלְמֹד שַׁ״ס כְּסִדְרָן.

וּמַה טּוֹב וּמַה נָּעִים אִם הֱיִיתֶם לוֹמְדִים בְּכָל יוֹם תַּנַ״ךְ, רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר פַּעַם, שֶׁסֵּפֶר הַתַּנַ״ךְ הוּא סֵפֶר הַמּוּסָר שֶׁלּוֹ; רוֹאִים שָׁם מֶה

עָבַר עַל יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן, כִּבּוּשׁ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, מִלְחֶמֶת ל״א מְלָכִים, מֶה עָבַר עַל יִשְׂרָאֵל בִּימוֹת הַשּׁוֹפְטִים, אֲשֶׁר בְּכָל פַּעַם שָׁלַח הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שׁוֹפֵט אַחֵר, שֶׁעוֹרֵר וְחִזֵּק אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, הֻלֶּדֶת שְׁמוּאֵל הַנָּבִיא, וְכִיצַד הִנְהִיג אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, וּמֶה עָבַר עַל הָעָם, שָׁאוּל הַמֶּלֶךְ שֶׁנִּהְיָה מֶלֶךְ וְנִלְחַם בַּעֲמָלֵק, וְהוֹתִיר אֶת אֲגָג בַּחַיִּים, וְאַחַר־כָּךְ יְמֵי דָּוִד הַמֶּלֶךְ, וּמֶה עָבַר עָלָיו כָּל יְמֵי חַיָּיו, כַּמָּה סֵבֶל סָבַל, וְאֵיךְ הֶחֱזִיק מַעֲמָד, זֶה מוֹשֵׁךְ אֶת הַלֵּב אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. וְאַחַר־כָּךְ יְמֵי הַמְּלָכִים, מַה שֶּׁעָבַר עַל שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ, וְכָךְ מַמְשִׁיכִים לִלְמֹד אֶת יְמֵי הַנְּבִיאִים: יְשַׁעְיָה, יִרְמְיָה, יְחֶזְקֵאל, תְּרֵי־עָשָׂר, עַד דִּבְרֵי הַיָּמִים. אִם רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר, שֶׁסֵּפֶר הַתַּנַ״ךְ הוּא סֵפֶר הַמּוּסָר שֶׁלּוֹ, סִימָן שֶׁזֶּה מְחַזֵּק אֶת הָאָדָם, פֹּה אֲנַחְנוּ נִקְרָאִים אַבְרָהָם, פֹּה אֲנַחְנוּ נִקְרָאִים יִצְחָק, פֹּה נִקְרָאִים יַעֲקֹב, פֹּה אֲנַחְנוּ נִקְרָאִים מֹשֶׁה, פֹּה אֲנַחְנוּ נִקְרָאִים אַהֲרֹן, פֹּה אֲנַחְנוּ נִקְרָאִים יְהוֹשֻׁעַ, פֹּה אֲנַחְנוּ נִקְרָאִים שׁוֹפֵט פְּלוֹנִי, שׁוֹפֵט אַלְמוֹנִי, גִּדְעוֹן, אֶהוּד וְכוּ׳, פֹּה אֲנַחְנוּ נִקְרָאִים שְׁמוּאֵל הַנָּבִיא, פֹּה נִקְרָאִים שָׁאוּל הַמֶּלֶךְ, פֹּה נִקְרָאִים דָּוִד הַמֶּלֶךְ, יִרְמְיָה הַנָּבִיא, יְחֶזְקֵאל הַנָּבִיא וְכוּ׳, כָּל יְהוּדִי וִיהוּדִי הוּא חֵלֶק מִן הַתַּנַ״ךְ, הַתַּנַ״ךְ חַי, וְצָרִיךְ לִחְיוֹת עִם הַתַּנַ״ךְ. אִם תִּלְמְדוּ הַרְבֵּה תַּנַ״ךְ — זֶה יְעוֹרֵר אֶתְכֶם.

וְלָכֵן אַל תִּהְיוּ בַּטְלָנִים, בַּחוּרִים יְקָרִים! בִּיכָלְתְּכֶם לִהְיוֹת צַדִּיקִים גְּמוּרִים, אִם רַק יִהְיֶה לָכֶם הָרָצוֹן הָאֲמִתִּי לְהַתְמִיד בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וּלְבַטֵּל עַצְמְכֶם אֶל הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

וְהִנֵּה אֲנִי יוֹדֵעַ, שֶׁבָּחוּר אֵינוֹ יָכוֹל לָשֶׁבֶת כָּל הַיּוֹם בְּמָקוֹם אֶחָד, וְצָרִיךְ לִתֵּן נִיחָא לַמֹּחִין, חֻפְשָׁה לַמֹּחַ, אָז בַּזְּמַן הַזֶּה יוֹצְאִים לְזַכּוֹת אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁגַּם הֵם יֵדְעוּ מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה. הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא חָמַל עַל הַדּוֹר הַזֶּה, וְשָׁלַח לָנוּ אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל, וְעָלֵינוּ לְגַלּוֹת אֶת הָאוֹר הַזֶּה לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל.

יֶשְׁנוֹ קוּנְטְרֵס ״מְצִיאַת־הַזִּווּג״, מִי שֶׁיֹּאמַר אֶת הַתְּפִלּוֹת הַכְּתוּבוֹת בּוֹ אַרְבָּעִים יוֹם, מֻבְטָח לוֹ שֶׁיִּמְצָא זִווּגוֹ. רָצִיתִי מְאֹד שֶׁתִּבְנוּ בַּיִת, כִּי כָּל זְמַן שֶׁאָדָם פִּלַּג גּוּף, נֶחֱסָר בּוֹ הַשְׁלֵמוּת,

וּכְשֶׁמִּתְחַתֵּן הוּא גּוּף שָׁלֵם, וְיֵשׁ לוֹ טָהֳרַת הַמֹּחִין. אַךְ עַד שֶׁתִּתְחַתְּנוּ תִּתְבּוֹדְדוּ הַרְבֵּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְתִצְעֲקוּ לְפָנָיו: ״רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, בּוֹעֵר בִּי הַיֵּצֶר הָרָע, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תַּצִּיל אוֹתִי מֵהַיֵּצֶר הָרָע, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תִּשְׁמְרֵנִי מִכָּל רַע, אֲנִי רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת אֶת הָרָצוֹן שֶׁלְּךָ, אַךְ אֵין זֶה הוֹלֵךְ לִי. רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תִּפְדֵּנִי וְתַצִּילֵנִי, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תַּכְנִיס בִּי שִׂמְחָה, אֲנִי עָצוּב וּמְדֻכָּא, מֵרִבּוּי חֲטָאַי וַעֲוֹנוֹתַי״ וְכוּ׳ וְכוּ׳; כָּךְ צָרִיךְ לִצְעֹק לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן לו), כְּשֶׁאָדָם פָּגַם בַּבְּרִית, הוּא צָרִיךְ לִצְעֹק ע׳ קָלִין — שִׁבְעִים קוֹלוֹת. וְכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן כא), כְּדֵי לְהוֹלִיד אֶת הַמֹּחִין צְרִיכִים לִצְעֹק ע׳ קָלִין.

אַשְׁרֵי הַבָּחוּר שֶׁאֵינוֹ מַטְעֶה עַצְמוֹ, וְלוֹמֵד הַרְבֵּה סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר רַק בָּזֶה אָנוּ מְקֻרָבִים אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל. תִּלְמְדוּ בְּכָל יוֹם ״לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן״, ״סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת״, ״סֵפֶר־הַמִּדּוֹת״, מִכָּל לְמוּד שִׁעוּר אֶחָד, ״שִׂיחוֹת־הָרַ״ן״ וְ״חַיֵּי־מוֹהֲרַ״ן״, וּתְעַיְּנוּ בְּכָל יוֹם וָיוֹם בְּכַמָּה מִכְתָּבִים מִ״אֲשֶׁר בַּנַּחַל״, וְזֶה יִתֵּן לָכֶם חִיּוּת וָחֵשֶׁק, שֶׁתִּרְצוּ לִלְמֹד עוֹד וָעוֹד סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל.

וְהָעִקָּר — אַל תָּרִיבוּ בֵּינֵיכֶם, בַּחוּרִים צְרִיכִים לֶאֱהֹב זֶה אֶת זֶה, אֲשֶׁר יְסוֹד גָּדוֹל הוּא הַשָּׁלוֹם וְהָאַחְדוּת. וּרְאוּ לְהִתְחַזֵּק יַחַד, וְתִהְיוּ בְּשִׂמְחָה, וְתִרְקְדוּ בְּכָל יוֹם, וְאַל תִּפְּלוּ בְּדַעְתְּכֶם כְּלָל. וּרְאוּ לְחַזֵּק גַּם אֲחֵרִים וּלְשַׂמְּחָם, וּבִפְרָט עַכְשָׁו, שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל עוֹבְרִים צָרוֹת גְּדוֹלוֹת מְאֹד, וּפְחָדִים — מַה יָּבִיא הַמָּחָר, בְּכֵן צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק וּלְחַזֵּק אֲחֵרִים בֶּאֱמוּנָה, וְאַף פַּעַם לֹא לָרִיב וּלְהִתְקוֹטֵט, וְלֹא לְבַזּוֹת שׁוּם בַּר יִשְׂרָאֵל.

וְיַעֲזֹר לָכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּהְיוּ בְּאֶמֶת יִרְאֵי ה׳. אַל תַּחְשְׁבוּ שֶׁזֶּה כָּל־כָּךְ קָשֶׁה לִהְיוֹת יִרְאֵי שָׁמַיִם, תִּתְחַזְּקוּ וְתִרְאוּ אֶת הָעֲרֵבוּת, נְעִימוּת, יְדִידוּת, זִיו, חִיּוּת וּדְבֵקוּת הָאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא שֶׁיָּאִיר עֲלֵיכֶם. אִם הֱיִיתֶם יוֹדְעִים, בַּחוּרִים יְקָרִים, לְמַה יְכוֹלִים לִזְכּוֹת בָּזֶה הָעוֹלָם, הֱיִיתֶם רָצִים לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְלֹא הֱיִיתֶם רוֹדְפִים אַחַר שְׁטִיּוֹת וּדְמְיוֹנוֹת וַחֲטָאִים וְכוּ׳ וְכוּ׳. רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר

(לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן עא): יֵשׁ נְעִימוּת בַּתּוֹרָה, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּרְגִּישׁ אֶת הַנְּעִימוּת הַזּוֹ. הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מֵאִיר בְּכָל יוֹם אֶת הָאוֹר אֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְיוֹרֵד מִלְמַעְלָה נֹעַם הָעֶלְיוֹן, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּרְגִּישׁ אֶת הַנֹּעַם הַזֶּה. כִּי אֵין עוֹד נֹעַם גָּדוֹל יוֹתֵר מִזֶּה, שֶׁאָדָם דָּבוּק בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְרַק חוֹשֵׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. וְלָכֵן רָאוּ לִהְיוֹת חֲזָקִים בָּזֶה, וְתָמִיד רַק לַחֲשֹׁב מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְלִבְּכֶם יִבְעַר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁלֹּא תִּרְצוּ מְאוּמָה רַק אֶת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ!

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מִתְפַּלֵּל וּמְבַקֵּשׁ עַל כֻּלְּכֶם, שֶׁתִּהְיוּ בֶּאֱמֶת צַדִּיקִים, וְשֶׁתִּבְנוּ בָּתִּים נֶאֱמָנִים בְּיִשְׂרָאֵל בְּקָרוֹב מְאֹד, וְאֶזְכֶּה לִהְיוֹת בַּשִּׂמְחָה שֶׁלָּכֶם. אֲבָל עַל זֶה אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם שֶׁתִּתְפַּלְּלוּ עָלַי, כָּל יוֹם וָיוֹם תְּבַקְּשׁוּ עָלַי, כִּי אֲנִי צָרִיךְ לְרַחֲמִים רַבִּים, רַחֲמִים עֲצוּמִים. מָה אֶעֱשֶׂה?! יֵשׁ לִי כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה שׁוֹנְאִים עַל לֹא דָּבָר, כִּי ״רַבּוּ מְשַׂעֲרוֹת רֹאשִׁי שֹׂנְאַי חִנָּם״ (תְּהִלִּים סט, ה) — צָעַק דָּוִד הַמֶּלֶךְ. לְדַאֲבוֹנִי הָרַב, גַּם אֲנִי יָכוֹל לוֹמַר כֵּן. אֲבָל אֲנִי מִתְחַזֵּק בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כְּדֶגְמַת דָּוִד הַמֶּלֶךְ, שֶׁכָּתוּב בֵּיהּ (שְׁמוּאֵל־א׳ ל, ו): ״וַיִּתְחַזֵּק דָּוִד בַּה׳ אֱלֹקָיו״. דָּוִד הַמֶּלֶךְ סָבַל סֵבֶל גָּדוֹל מְאֹד, וּלְהֵיכָן בָּרַח? רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ! וְגַם אֲנִי עוֹשֶׂה כֵּן.

וְיַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁבְּקָרוֹב מְאֹד נִזְכֶּה לִרְאוֹת אֶת הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה בְּבִנְיַן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁיִּבָּנֶה בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן וְאָמֵן.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר לֶךְ־לְךָ, י״א מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנַּעֲלֶה ... נֵרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לִתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁזָּכִיתָ לְהִתְחַתֵּן. וּבְמָקוֹם זֶה אַתָּה מִסְתּוֹבֵב שָׁבוּר וְעָצוּב, שֶׁאֵין לְךָ פַּרְנָסָה וְכוּ׳, אַתָּה שׁוֹכֵחַ שֶׁהַפַּרְנָסָה בָּאָה מֵאִתּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְלָכֵן רְאֵה לִתֵּן בְּכָל יוֹם וָיוֹם שֶׁבַח וְהַלֵּל לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ שֶׁאֵינְךָ רָוָק, וְיֵשׁ לְךָ אִשָּׁה טוֹבָה, אִשָּׁה יְקָרָה, רְאֵה לְכַבֵּד אוֹתָהּ, וְאָז תִּהְיֶה לְךָ פַּרְנָסָה בְּשֶׁפַע, כִּי כָּךְ אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בָּבָא מְצִיעָא נט): אוֹקִירוּ לְנָשֵׁיכוּ כִּי הֵיכִי דְּתִתְעַתְּרוּ; וְלָכֵן אַתָּה מֻכְרָח לְכַבֵּד אֶת אִשְׁתְּךָ.

רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (שִׂיחוֹת־הָרַ״ן, סִימָן רסג, רסד), שֶׁהַסָּ״ךְ־מֵ״ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לִשְׁבֹּר אֶת הָאָדָם וְאֶת בֵּיתוֹ. וְלָכֵן אַל תִּתֵּן שֶׁיִּשְׁבְּרוּ לְךָ אֶת הַבַּיִת. תִּהְיֶה בְּאַהֲבָה וּבְשָׁלוֹם עִם אִשְׁתְּךָ, תָּבִין אוֹתָהּ וּתְכַבְּדָהּ, וְאָז תִּרְאֶה שֶׁתִּהְיֶה לְךָ פַּרְנָסָה. וְהָעִקָּר תִּרְאֶה לְשַׂמְּחָהּ, כִּי כָּךְ אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (רֹאשׁ הַשָּׁנָה ו:): אִשָּׁה — בַּעְלָהּ מְשַׂמְּחָהּ; וְכָךְ יִהְיֶה לְךָ כָּל טוּב וְלֹא תֶּחְסַר דָּבָר.

נָא וְנָא רְאֵה לָצֵאת בְּכָל יוֹם וָיוֹם אֶל הָהָר וּלְהִתְבּוֹדֵד אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא: ״רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הִנֵּה הִתְחַתַּנְתִּי לִפְנֵי חֲצִי שָׁנָה, וַעֲדַיִן אֵין לִי פַּרְנָסָה, אֵין לִי דִּירָה״ וְכוּ׳, אֵינְךָ יוֹדֵעַ מָה אַתָּה עוֹשֶׂה בַּתְּפִלּוֹת הַלָּלוּ. וּתְקַבֵּל כָּל הַזְּמָנָה מֵאִתּוֹ יִתְבָּרַךְ. כִּי תְּפִלָּה זוֹ הַזְּמָנָה מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֲנִי מַזְמִין שֶׁאֲנִי צָרִיךְ דִּירָה, אֲנִי מַזְמִין מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁאֲנִי צָרִיךְ פַּרְנָסָה וּתְקַבֵּל אֶת זֹאת. רוֹאִים בְּנַשְׁמִיּוּת אָדָם מַזְמִין בְּמִסְעָדָה סְעֻדָּה, וְנוֹתֵן הוֹרָאָה: מָנָה רִאשׁוֹנָה דָּג, מָנָה שְׁנִיָּה מָרָק, מָנָה שְׁלִישִׁית בָּשָׂר וְתוֹסָפוֹת, וּמַנַּת קִנּוּחַ פֵּרוֹת וְכַדּוֹמֶה. וְהִנֵּה מַמְתִּין וּמַמְתִּין, וּלְעִתִּים אַף מִתְרַגֵּז שֶׁחָלַף זְמַן וְעוֹד לֹא קִבֵּל אֶת הַהַזְמָנָה שֶׁלּוֹ, וּמָה אוֹמְרִים לוֹ: ״חַכֵּה, אַל תִּדְאַג״. וְזֶה רַק בְּגַשְׁמִיּוּת. עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה בְּרוּחָנִיּוּת, שֶׁצְּרִיכִים לְבַקֵּשׁ אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא: ״רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי רוֹצֶה לְהַרְגִּישׁ אוֹתְךָ, אֲנִי רוֹצֶה לְהַרְגִּישׁ שֶׁאַתָּה פֹּה עִמִּי וְאֶצְלִי, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי רוֹצֶה לִהְיוֹת יְהוּדִי צַדִּיק, שֶׁלֹּא אַסְתִּיר דַּעְתִּי מִמְּךָ כְּרֶגַע. רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי רוֹצֶה לִלְמֹד בְּכָל יוֹם חֻמָּשׁ וְרַשׁ״י עִם הַתַּרְגּוּם, כְּדֵי לְסַיֵּם בְּכָל שָׁבוּעַ שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי רוֹצֶה לִלְמֹד בְּכָל יוֹם פֶּרֶק מִשְׁנָיוֹת, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי רוֹצֶה לִלְמֹד בְּכָל יוֹם

דַּף גְּמָרָא, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי רוֹצֶה לִלְמֹד בְּכָל יוֹם סִימָן שֻׁלְחָן עָרוּךְ״ וְכוּ׳, אַשְׁרֵי הָאָדָם שֶׁמִּתְנַהֵג כָּךְ, אֲשֶׁר אֵין לְךָ תַּעֲנוּג גָּדוֹל מִזֶּה. וְהָעִקָּר — תִּתְפַּלֵּל הַשָּׁלֹשׁ תְּפִלּוֹת: שַׁחֲרִית, מִנְחָה, עַרְבִית — בְּמִנְיָן דַּיְקָא, וְאָז תִּהְיֶה בָּטוּחַ שֶׁיִּהְיֶה לְךָ דָּבָר שֶׁבְּמִנְיָן. וְאִם תְּצַיֶּת לְכָל דְּבָרַי אֵלּוּ — אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ, אַשְׁרֶיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה וְטוֹב לָךְ לָעוֹלָם הַבָּא וּלְנֶצַח נְצָחִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וַיֵּרָא, ט״ו מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֶל הַיָּקָר וְהַנַּעֲלֶה ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְנִזְדַּעְזַעְתִּי מְאֹד.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא נָתַן לְךָ מַתָּנָה — יַהֲלוֹם, וְאֵיךְ תֹּאמַר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ שֶׁאֵינְךָ רוֹצֶה אֶת הַיַּהֲלוֹם, וְשֶׁיִּקַּח אוֹתוֹ חֲזָרָה. אַתָּה אוֹמֵר לְאִשְׁתְּךָ: ״רְצוֹנִי לַעֲזֹב אֶת הַבַּיִת, אֲנִי חָפֵץ לְהִתְגָּרֵשׁ״. מָה אִתְּךָ?! אַיֵּה הֵיכָן שִׂכְלְךָ?! אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ שֶׁתֵּצֵא הַחוּצָה, וְתִתְבּוֹדֵד לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִדְפֹּק רֹאשְׁךָ עַל הָאָרֶץ, וְתִצְעַק: ״רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, טָעִיתִי, שָׁגִיתִי, נָתַתָּ לִי מַתָּנָה וַאֲנִי רוֹצֶה לְהָשִׁיב אֶת זֹאת?! לֹא, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי מִתְחָרֵט״. וְתֵכֶף־וּמִיָּד אַחַר־כָּךְ תִּתְקַשֵּׁר לְאִשְׁתְּךָ וְתֹאמַר לָהּ, שֶׁאַתָּה חוֹזֵר בְּךָ, וְאַתָּה חָפֵץ בָּהּ מְאֹד, וְאַתָּה רוֹצֶה לְהַתְחִיל דַּף חָדָשׁ בַּחַיִּים. רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן רסה), שֶׁלְּמַעְלָה בַּשָּׁמַיִם הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה הָיוּ נְשָׁמָה אַחַת, וּכְשֶׁהִגִּיעוּ לָאָרֶץ מִתְפַּצְלִים, וְעַד שֶׁמּוֹצְאִים זֶה אֶת זֶה אוֹרֶךְ זְמַן. וְאִם אַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁיֵּשׁ לְךָ אִשָּׁה רָעָה — לֹא וָלֹא! אַתָּה רַע, הִיא אִשָּׁה טוֹבָה, זֶה חֵלֶק מִמְּךָ, יָד יָמִין תַּכֶּה אֶת יָד שְׂמֹאל, כִּי יָד שְׂמֹאל עָשְׂתָה טָעוּת, וְכֵן לְהֵפֶךְ?! כָּךְ הַבַּעַל וְהָאִשָּׁה, צְרִיכִים לֶאֱהֹב זֶה אֶת זֶה, וּלְהָבִין אִישׁ אֶת זוּלָתוֹ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר שֶׁתִּשְׁמַע בְּקוֹלִי, וּתְקַיֵּם כָּל דְּבָרַי אֵלּוּ, וְאָז אֵין לְךָ לִרְאוֹג — לֹא בָּעוֹלָם הַזֶּה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁלֹּא בָּעוֹלָם הַבָּא, יִהְיוּ לְךָ חַיִּים טוֹבִים, חַיִּים נְעִימִים, חַיִּים נִצְחִיִּים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וַיֵּרָא, ט״ו מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמָּלֵא מְרִירוּת.

כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלֶיךָ זֶה מִפְּאַת שֶׁאֵינְךָ בְּשִׂמְחָה, וְאַתָּה נִמְשָׁךְ תָּמִיד אַחַר הָעַצְבוּת. אִם הָיִיתָ תָּמִיד שָׂמֵחַ, לֹא הָיוּ לְךָ שׁוּם צָרוֹת וּדְאָגוֹת. תִּרְאֶה מָה עוֹבֵר עָלַי — מִבַּיִת וּמִבַּחוּץ, כֻּלָּם מְדַבְּרִים עָלַי, וּבָרוּךְ הַשֵּׁם, אֲנִי מִתְחַזֵּק. חוֹשְׁבִים שֶׁאֲנִי שָׁבוּר וּמְדֻכָּא וְכוּ׳ וְכוּ׳, וַאֲנִי צוֹחֵק מִכֻּלָּם, וּמַדּוּעַ? כִּי יֵשׁ לִי אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. וְאוֹתוֹ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יֵשׁ גַּם לְךָ, וְלָכֵן לָמָּה אַתָּה צָרִיךְ לְהִתְבַּלְבֵּל?!

רְאֵה לְכַבֵּד בִּמְאֹד מְאֹד אֶת אִשְׁתְּךָ, אֲשֶׁר הִיא אִשָּׁה צַדֶּקֶת. וַחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (בָּבָא מְצִיעָא נט:): אוֹקִירוּ לְנָשֵׁיכוּ כִּי הֵיכִי דְּתִתְעַתְּרוּ, תְּכַבְּדוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם, כְּדֵי שֶׁתִּתְעַשְּׁרוּ; וּבְדָבָר זֶה כָּל אֶחָד מְזַלְזֵל. וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (רֹאשׁ הַשָּׁנָה ו:): אִשָּׁה — בַּעְלָהּ מְשַׂמְּחָהּ; וְלָכֵן רְאֵה לְשַׂמֵּחַ אֶת אִשְׁתְּךָ, וְלִרְאוֹת שֶׁיִּהְיֶה לָכֶם שְׁלוֹם־בַּיִת, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (שִׂיחוֹת־הָרַ״ן, סִימָן רסג, רסד), שֶׁהַסָּמ״ךְ־מ״ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לִשְׁבֹּר אֶת הַבָּתִּים, וְעוֹשֶׂה מְרִיבוֹת בֵּינֵיהֶם, כְּדֵי לְהַכְשִׁילָם בַּעֲבֵרוֹת. וְלָכֵן הַהֶכְרֵחַ לְךָ לְפַיֵּס אֶת אִשְׁתְּךָ, וְתִרְאֶה שֶׁיִּשְׂרֶה בֵּינֵיכֶם שָׁלוֹם וְאַהֲבָה, וְאָז תִּהְיֶה לָכֶם פַּרְנָסָה בְּשֶׁפַע.

רְאֵה לְצַיֵּת אוֹתִי, וְלִגְנֹב כָּל יוֹם חָמֵשׁ דַּקּוֹת הִתְבּוֹדְדוּת, וּתְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ כָּל אֲשֶׁר מֵעִיק וּמֵצִיק לְךָ, כִּי אֵינְךָ יָכוֹל לְתָאֵר מַעֲלַת

זֶה הָעִנְיָן, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר עוֹשֶׂה רֹשֶׁם גָּדוֹל בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְאִם תַּעֲשֶׂה כֵּן, תִּהְיֶה לְךָ הַצְלָחָה מְרֻבָּה, כִּי הַהִתְבּוֹדְדוּת מְבִיאָה אֶת כָּל הַיְשׁוּעוֹת לְעַם יִשְׂרָאֵל, הִתְבּוֹדְדוּת זוֹ הַמַּתָּנָה שֶׁרִבְּנוּ זַ״ל נָתַן לָנוּ, וְזוֹ הַמַּתָּנָה שֶׁמְּשִׁיחַ צִדְקֵנוּ יִתֵּן לָנוּ, וּבִלְעִי זֶה אֵין לָנוּ קִיּוּם. וְלָכֵן אַל תִּהְיֶה בַּטְלָן, הִתְחַזֵּק מְאֹד, וְיַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתַּצְלִיחַ וְתַעֲזֹר לִי, שֶׁאוּכַל לְפַרְסֵם עוֹד וָעוֹד אֶת אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

רְאֵה לִלְמֹד בְּכָל יוֹם הֲלָכוֹת, תֵּדַע לְךָ שֶׁהֲלָכוֹת נִדָּה, טָהֳרַת הַמִּשְׁפָּחָה, זֶה הַיְסוֹד בַּיַּהֲדוּת, וְאִם נִכְשָׁלִים בָּזֶה — זֶה כְּרִיתוּת, וּצְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לִשְׁמֹר, כָּל שְׁאֵלָה שֶׁיֵּשׁ לְךָ תִּשְׁאַל מוֹרֶה צֶדֶק, וְיֵשׁ אֶצְלֵנוּ בַּקְּהִלָּה שְׁלֹשָׁה מוֹרֵי צֶדֶק הַמְּסֻמָּכִים מֵרַבָּנִים גְּאוֹנִים, וְכָל אֲשֶׁר יֵשׁ לְךָ לִשְׁאֹל — תִּשְׁאַל, וְאַל תִּפָּקְפֵּק כְּלָל וּכְלָל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּרָא, י״ח מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ.

אֵין אַתְּ יְכוֹלָה לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר מַה זֶּה לְקָרֵב עוֹד יְהוּדִי לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּי אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב כְּשֶׁמְּקָרְבִים יְהוּדִים אֵלָיו, וּכְדֶגְמַת מֶלֶךְ שֶׁאִבֵּד אֶת בָּנָיו, וְהוּא מִצְטַעֵר בִּמְאֹד מְאֹד שֶׁמָּרְדוּ הַבָּנִים נֶגְדּוֹ. וְהִנֵּה בָּא אֶחָד וּמַצְלִיחַ לְשַׁכְנֵעַ אֶת הַבָּנִים שֶׁיָּשׁוּבוּ לַאֲבִיהֶם, אִיזוֹ שִׂמְחָה גּוֹרֶמֶת לָאָבָא — אֵין יְכוֹלִים לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר, וְכָל זֶה בְּגַשְׁמִיּוּת, וּבְאֵין עֵרֶךְ כְּלָל בְּרוּחָנִיּוּת, עַם יִשְׂרָאֵל נִקְרָאִים בָּנִים לַמָּקוֹם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים יד, א): ״בָּנִים אַתֶּם לַהֲוָיָ״ה אֱלֹקֵיכֶם״; וְלָכֵן אֵין עוֹד זְכוּת גְּדוֹלָה מִזּוֹ — לְקָרֵב יְהוּדִים לְחֵיק אֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם. וְלָכֵן אַשְׁרַיִךְ שֶׁאַתְּ מְקָרֶבֶת בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו

יִתְבָּרַךְ. וּגְדוֹלָה מַעֲלָתֵךְ בַּשָּׁמַיִם, וּבִזְכוּת זֶה תִּוָּשְׁעִי כְּבָר בִּישׁוּעָה גְּדוֹלָה.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תשי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר חַיֵּי־שָׂרָה, כ״ג מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַרְגִּיל עַצְמֵךְ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסָדִים שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ, וְאָז כָּל הַחַיִּים שֶׁלָּךְ יִהְיוּ חַיִּים אֲחֵרִים לְגַמְרֵי. וְלָכֵן לִפְנֵי שֶׁמִּתְפַּלְּלִים לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא צְרִיכִים תְּחִלָּה לִתֵּן תּוֹדָה, וְאַחַר־כָּךְ לְהַמְשִׁיךְ לְבַקֵּשׁ עַל הֶעָתִיד.

רְאֵה לִהְיוֹת חָזָק מְאֹד בְּלִמּוּד מִקְרָא חֲמָשׁ וְרַשׁ״י עִם הַתַּרְגּוּם, וְתִלְמַד הַרְבֵּה הֲלָכָה.

וְהָעִקָּר — שֶׁיִּהְיֶה שְׁלוֹם־בַּיִת אֶצְלֵךְ, תְּכַבֵּד אֶת אִשְׁתֵּךְ מְאֹד, אֲשֶׁר זוֹ סְגֻלָּה לַעֲשִׁירוּת. וּכְמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן סט), שֶׁכָּל עֲשִׁירוּת הָאָדָם בָּאָה בִּזְכוּת הָאִשָּׁה. וְלָכֵן רְאֵה לְהִתְחַזֵּק מְאֹד, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁנִּשְׁמַע אֶצְלְכֶם תָּמִיד בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר חַיֵּי־שָׂרָה, כ״ה מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמָּלֵא מְרִירוּת.

מָה אֹמַר לְךָ! כָּל הַצָּרוֹת הַפּוֹקְדוֹת אוֹתְךָ הֵן רַק מִפְּאַת שֶׁאֵינְךָ שָׁמֵחַ, וְלָכֵן יֵשׁ לְךָ כָּל מִינֵי סְפֵקוֹת, וְאֵין לְךָ אֱמוּנַת חֲכָמִים. רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן סא): מִי שֶׁאֵין לוֹ אֱמוּנַת חֲכָמִים, סִימָן שֶׁצּוֹאָה וְטִנּוּף בְּרֹאשׁוֹ; כָּל הַלִּכְלוּךְ שֶׁעָשִׂיתָ עוֹלֶה לְךָ לְרֹאשְׁךָ, וְלָכֵן רְאֵה לְהַשְׁלִיךְ מִמְּךָ אֶת כָּל הַזֶּבֶל, וְאָז תִּכָּנֵס בְּךָ אֱמוּנַת חֲכָמִים, אֲשֶׁר זֶה הַיְסוֹד בַּיַּהֲדוּת.

רְאֵה לִלְמֹד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וְרַשׁ״י עִם הַתַּרְגּוּם חֹק וְלֹא יַעֲבֹר, וְתִתְבּוֹדֵד חֲמֵשׁ דַּקּוֹת אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא כָּל יוֹם, וְתִלְמַד הַרְבֵּה הֲלָכָה, וְאָז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ח מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי עִם הַמָּעוֹת לְפִדְיוֹן, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַמְתִּיק מִמְּךָ אֶת כָּל הַדִּינִים, וְתִזְכֶּה לְהִתְעַלּוֹת בִּרוּחָנִיּוּת מַעְלָה מַעְלָה, וְגַם בְּגַשְׁמִיּוּת לֹא יֶחְסַר לְךָ אַף פַּעַם שׁוּם דָּבָר.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! אֵין אַתָּה יָכוֹל לְשַׁעֵר וּלְתָאֵר אֶת גֹּדֶל הַשִּׂמְחָה שֶׁגָּרַמְתָּ לִי, בָּזֶה שֶׁשָּׁלַחְתָּ לִי מִכְתָּב, כִּי כְּבָר חָשַׁבְתִּי שֶׁמָּא וְכוּ׳ וְכוּ׳, כִּי הַבַּעַל־דָּבָר אוֹרֵב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד הָרוֹצֶה לְהִתְקָרֵב אֵלֵינוּ, כִּי כָּל לִמּוּדֵינוּ הוּא רַק גִּלּוּי אֶלְקוּת, לְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁכָּל אֶחָד יַרְגִּישׁ גִּלּוּי אֱלֹקוּת בְּעֵינֵי הַבָּשָׂר, וְשִׁיּוּכַל לְהִסְתַּכֵּל עָלָיו יִתְבָּרַךְ כַּאֲשֶׁר יִסְתַּכֵּל אָדָם עַל חֲבֵרוֹ, כִּבְיָכוֹל, מֵרֹב אוֹר וּדְבֵקוּת שֶׁיְּכוֹלִים לִזְכּוֹת בְּהֵיכָלָא דְּמַלְכָּא, הֵיכָלָא קַדִּישָׁא, ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, שֶׁהוּא חַדְרוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל.

וְהַבַּעַל־דָּבָר יוֹדֵעַ זֹאת, עַל־כֵּן הוּא מַחֲלִישׁ אֶת הַדַּעַת וְכוּ׳ וְכוּ׳, וּמַכְנִיס סְפֵקוֹת וְקַשְׁיוֹת וְכוּ׳, וּמְעַקֵּם אֶת הַדַּעַת וְכוּ׳, הַכֹּל כְּדֵי לְרַחֵק מִשָּׁם, כִּי אֶצְלוֹ לֹא שָׁוֶה כְּלָל נֶפֶשׁ אֶחָד שֶׁיּוֹדֵעַ תָּמִיד תַּכְלִיתוֹ, וּמִשְׁתּוֹקֵק תָּמִיד רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְכוּ׳ וְכוּ׳. וּמֵאַחַר שֶׁסִּבַּב הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁבְּעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ, כָּתַבְתָּ לִי מִכְתָּב יְדִידוּת, מַמָּשׁ הֶחֱיֵיתָ אוֹתִי, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יְחַיֶּה אוֹתְךָ כַּאֲשֶׁר הֶחֱיֵיתָנִי.

נָא וָנָא רְאֵה לִשְׁלֹחַ לִי מִכְתָּב בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמַמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנְפַּח בִּי.

אוֹדוֹת וְכוּ׳, נִתְקַיֵּם בְּדִיּוּק כְּמוֹ שֶׁאָמַרְתִּי לְךָ וְכוּ׳, שֶׁלֹּא רַק שֶׁלֹּא יָצָא אֵיזֶה רֶוַח, אֶלָּא גַּם הֶפְסֵד, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יְשַׁלֵּם מִמָּקוֹם אַחֵר, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

בְּעֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ הַזֶּה חָזַרְתִּי מֵהַצִּיּוּן הַקָּדוֹשׁ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁזָּכִיתִי לִהְיוֹת שָׁם בְּשָׁבוּעַ שֶׁעָבַר עִם שְׁתֵּי בְּנוֹתַי תִּחְיֶינָה, וְהַרְבֵּה בְּקַשְׁתִּי עָלֶיךָ, שֶׁנִּשָּׁאֵר בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרֵעוּת. וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁתִּפְלוֹתַי תִּתְקַבֵּלְנָה.

נָא וָנָא רְאֵה, אָהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ עַכְשָׁו בְּיֶתֶר שְׁאֵת וּבְיֶתֶר עֹז בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְהָעִקָּר תַּרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּכְשֶׁאַתָּה הוֹלֵךְ בַּדֶּרֶךְ, רְאֵה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְכָל מַה שֶּׁתַּכְנִיס בְּדַעְתְּךָ יְדִיעָה זוֹ, כֵּן תַּרְבֶּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשיג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ח מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגַדֵּל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל. וּמִי יִתֵּן שֶׁתָּמִיד תְּבַשְּׂרֵנִי בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! רָאוּי לָנוּ לִשְׁמֹחַ מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֶלְקֵנוּ, אֲשֶׁר בַּנַּחַל שָׂם חֶלְקֵנוּ וְגוֹרָלֵנוּ, וְאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, רַבִּי נִפְלָא כָּזֶה, הַמְלַמֵּד אוֹתָנוּ דֶּרֶךְ בְּחַיֵּינוּ, אֵיךְ לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּטוּב וּבַנְּעִימִים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהַטּוֹת אָזֶן אֶל דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, וְאָז טוֹב לוֹ בָּזֶה וּבַבָּא כָּל הַיָּמִים.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כְּמוֹ שֶׁבְּהַשָּׂגַת הָאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא שַׂיָּךְ עִנְיַן שֶׁל ׳פֶּן יֵהָרְסוּ׳, שֶׁצְּרִיכִים לִשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד שֶׁלֹּא יִהְיֶה רִבּוּי אוֹר, שֶׁלֹּא יִגְרֹם לוֹ אַחַר־כָּךְ רִבּוּי חֹשֶׁךְ, כְּמוֹ־כֵן בְּעִנְיַן הַהִתְקָרְבוּת אֶל הַצַּדִּיק וְאֶל תַּלְמִידָיו הַקְּדוֹשִׁים שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר, צָרִיךְ לִהְיוֹת עִם צִמְצוּם, שֶׁלֹּא יִהְיֶה בִּבְחִינַת רִבּוּי אוֹר, אֲשֶׁר אַחַר כָּךְ יִגְרֹם לְרִבּוּי חֹשֶׁךְ.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי כָּךְ לִמֵּד אוֹתָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁהָעוֹלָם הַזֶּה הוּא הַגֵּיהִנּוֹם, וְכָל אֶחָד סוֹבֵל מַה שֶּׁסּוֹבֵל, וְהָעִקָּר הוּא רַק לִבְרֹחַ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר עַל־יְדֵי־זֶה כּוֹלְלִים אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה וְאֶת הָעוֹלָם הַבָּא וְנַעֲשִׂים אֶחָד, הַיְנוּ שֶׁאַחַר הַבְּרִיאָה נִכְלָל בְּקֶדֶם הַבְּרִיאָה, שֶׁשָּׁם כֻּלּוֹ טוֹב וְכֻלּוֹ אֶחָד.

בְּחַסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ, זָכִיתִי לִהְיוֹת בְּשָׁבוּעַ שֶׁעָבַר בְּצִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וּבִקַּשְׁתִּי הַרְבֵּה עָלֶיךָ. וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע גַּם אֶת תְּפִלָּתִי בְּתוֹךְ תְּפִלּוֹת כָּל יִשְׂרָאֵל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשיד.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ח מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לִבָּבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגָדֵל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, שֶׁנִּכְנַסְתָּ בָּעֲבִי הַקּוֹרָה בְּהַדְפָּסַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, כִּי עִקַּר תִּקּוּן הָעַוּוֹנוֹת הוּא לְהַחֲזִיר בְּנֵי־אָדָם בִּתְשׁוּבָה. וְאֵיךְ זוֹכִים לְהַחֲזִיר בְּנֵי־אָדָם בִּתְשׁוּבָה? עַל־יְדֵי שֶׁמְּקַיְּמִים ׳יָפוּצוּ מַעְיְנוֹתֶיךָ חוּצָה׳, שֶׁאוֹתָם שֶׁבַּחוּץ מַשְׁקִים אוֹתָם עִם תּוֹרָה, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן יד). וְעַל־כֵּן בָּזֶה שֶׁהִתְחַלְתָּ לְהַדְפִּיס אֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וּמַה גַּם שֶׁאַתָּה הוֹלֵךְ לַהֲפִיצָם, בָּזֶה רָאוּי לְךָ לִשְׂמֹחַ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ עַל נֹעַם חֶלְקֶךָ, וּבְוַדַּאי תִּזְכֶּה עַל־יְדֵי־זֶה לְתִקּוּן נִפְלָא עַל כָּל הֶעָבָר שֶׁלְּךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמְךָ בְּרַבֵּנוּ זַ״ל, כִּי בָּזֶה שֶׁשְּׂמֵחִים בְּרַבֵּנוּ זַ״ל, בָּזֶה נִמְשָׁךְ עָלָיו אוֹר גָּדוֹל מֵרַבֵּנוּ זַ״ל.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי עַל כָּל אֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבְרִים מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְכָל אֶחָד נוֹפֵל בְּמָקוֹם שֶׁנּוֹפֵל וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְקַבֵּל אֶת הַלִּמּוּד שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁמְּלַמֵּד אוֹתָנוּ אֵיךְ לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם.

וּמִכָּל שֶׁכֵּן אַתָּה, שֶׁגַּם הִנְּךָ עוֹסֵק בְּהַדְפָּסָה וּבַהֲפָצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, בָּזֶה רָאוּי לְךָ לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד, כִּי בּוֹא יָבוֹא יוֹם יְשׁוּעָתְךָ, שֶׁתִּזְכֶּה גַּם־כֵּן לְהָאִיר עַל נַפְשְׁךָ אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא זָכָנִי לִהְיוֹת בְּשָׁבוּעַ שֶׁעָבַר בְּצִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְהַרְבֵּה בִּקַּשְׁתִּי בַּעֲבוּרְךָ, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי בְּתוֹךְ תְּפִלַּת כְּלַל יִשְׂרָאֵל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ח מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, גֶּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגָדֵל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תַּנִּיחַ אֶת עַצְמְךָ לִפֹּל, כִּי סוֹף הַכָּבוֹד לָבוֹא, שֶׁתִּזְכֶּה לְהִכָּלֵל בִּכְבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ.

הֵן אֱמֶת אֲנִי יוֹדֵעַ, שֶׁעַדַיִן עוֹבֵר עָלֶיךָ עַכְשָׁיו מַה שֶּׁעוֹבֵר — מַשְׁבִּרִים וְגַלִּים, עִם כָּל זֹאת סוֹף כָּל סוֹף אַחַר הָרָע יָבוֹא הַטּוֹב.

עָלֶיךָ לִשְׁמֹחַ מְאֹד מְאֹד עַל נֹעַם חֶלְקְךָ, שֶׁאַתָּה זוֹכֶה וּמְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים, אֲשֶׁר זְכוּת הָרַבִּים תְּלוּיָה בְּךָ, וּבְוַדַּאי בִּזְכוּת זֶה עוֹד תִּרְאֶה נוֹרָאוֹת נִפְלָאוֹת בְּחַיֶּיךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ בַּעֲבוֹדָתְךָ עֲבוֹדַת קֹדֶשׁ — לְהָפִיץ סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְאַל תִּתְבַּיֵּשׁ מֵהַמַּלְעִיגִים, כְּמַאֲמַר רַבֵּנוּ זַ״ל: ״וּואס הָאבִּין מִיר זִיךְ צוּ שֶׁעמִין״ (מַה יֵּשׁ לָנוּ לְהִתְבַּיֵּשׁ); וְהַדִּבּוּר הַזֶּה בְּיוֹתֵר סוֹבֵב עַל עִנְיַן הַפָּצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, כִּי בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, עַכְשָׁו נִתְקַיֵּם בִּמְלֹא מוּבָן הַמִּלָּה דִּבּוּר מוֹהַרַנ״תְ זַ״ל, שֶׁאָמַר לִפְנֵי הִסְתַּלְקוּתוֹ לְעֵילָא וּלְעֵילָא, שֶׁטְּרֵיף פָּסוּל מִתְגַּבֵּר (סִפְרֵי פְּסוּלִים מִתְגַּבְּרִים בָּעוֹלָם) אוֹי, אוֹי, אוֹי, אֲבָל אֲנִי מְקַוֶּה, שֶׁדַּף אֶחָד מִסִּפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, יִהְיֶה תִּקּוּן עַל הַכֹּל. וּבְעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ, זָכָנִי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בַּקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם הַתַּמְצִית שֶׁל סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְנִכְתְּבוּ בִּלְשׁוֹן פְּשׁוּטָה מְאֹד בַּעֲבוּר הֲמוֹן־עָם, עַל־כֵּן אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לַהֲפִיצָם בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, וְזֶה יַכְנִיעַ אֶת טֻמְאַת הַכְּפִירוֹת וְהָאֶפִּיקוֹרְסוּת הַמִּתְפַּשֶּׁטֶת שָׁם.

נָא וְנָא רְאֵה לִשְׁמֹחַ בְּחֶלְקְךָ, וְעוֹד תִּרְאֶה יְשׁוּעוֹת רַבּוֹת שֶׁיֵּעָשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא זָכָנִי לִהְיוֹת בְּצִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְהַרְבֵּה בִּקַּשְׁתִּי עָלֶיךָ. וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי בְּתוֹךְ כְּלַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשטז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ח מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, נֵר לְהַצַּדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! הַחַיִּים מְלֵאִים נְסִיּוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים, וְעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד חֲלִישׁוּת הַדַּעַת וּבִלְבּוּלִים חֲדָשִׁים בְּכָל יוֹם וָיוֹם, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ, וְאֵינוֹ מַנִּיחַ אֶת עַצְמוֹ לִפֹּל. וְאֶל כָּל זֶה יְכוֹלִים לִזְכּוֹת, עַל־יְדֵי שֶׁזּוֹכִים לֶאֱחֹז אֶת עַצְמוֹ בְּרַבֵּנוּ זַ״ל.

עָלֶיךָ לִשְׁמֹחַ מְאֹד מְאֹד עַל שֶׁאַתָּה זוֹכֶה וּמְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים, הֵן שֶׁאַתָּה בְּעַצְמְךָ מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְגַם זָכִיתָ לִהְיוֹת בְּצִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְהֵן בָּזֶה שֶׁאַתָּה מְזַכֶּה אֶת אֲחֵרִים, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה; כִּי עִקַּר תִּקּוּן הָאָדָם עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו הַמְרֻבִּים וְכוּ׳ וְכוּ׳, הוּא רַק לְקָרֵב רְחוֹקִים, כִּי בָּזֶה שֶׁמְּקָרְבִים אֶת אֲחֵרִים, עַל־יְדֵי־זֶה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מוֹחֵל גַּם לוֹ.

וְעַל־כֵּן בָּזֶה שֶׁאַתָּה זוֹכֶה לְהָפִיץ בְּכָל יוֹם סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, בָּזֶה רָאוּי לְךָ לִשְׁמֹחַ מְאֹד מְאֹד, כִּי זֶה תִּקּוּן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא זָכָנִי לִהְיוֹת עַל צִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל בְּשָׁבוּעַ שֶׁעָבַר,

וְהַרְבֵּה בְּקַשְׁתִּי בַּעֲבוּרְךָ, וְהַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי, וְתִתְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשיז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ח מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לִבָּבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגָדֵל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, וּבִפְרָטִיּוּת שֶׁאַתָּה מְחַיֶּה אֶת עַצְמְךָ, שֶׁזָּכִיתָ לִהְיוֹת עִמָּנוּ בְּצַוְּתָא בְּשַׁבַּת־קֹדֶשׁ, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁעוֹד תִּזְכֶּה לִהְיוֹת עִמָּנוּ הַרְבֵּה בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְתַכְנִיס אֶת עַצְמְךָ בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶה מְקָרֵר אֶת הָעֲצַבִּים שֶׁל הָאָדָם, שֶׁהָעִקָּר מַה שֶּׁהָאָדָם סוֹבֵל בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא רַק יְסוּרֵי הָעֲצַבִּים, וּבָזֶה שֶׁאָדָם מַכְנִיס אֶת עַצְמוֹ בְּתוֹךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, בָּזֶה מְקָרֵר אֶת הָעֲצַבִּים שֶׁלּוֹ.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם בִּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, הַכֹּל מֵחֲמַת חֶסְרוֹן אֱמוּנָה, שֶׁאָז הוּא נַעֲשֶׂה עַצְבָנִי, וְגַם הוֹרֵס אֶת חַיָּיו בְּגַשְׁמִיּוּת, וּמִכָּל שֶׁכֵּן בִּרוּחָנִיּוּת. עַל־כֵּן עֲשֵׂה מַה שֶּׁתַּעֲשֶׂה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁאָז תִּזְכֶּה לַעֲבֹר עַל הַכֹּל.

וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, שֶׁאַתָּה זוֹכֶה לַחֲטֹף בְּכָל יוֹם לְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, אֲשֶׁר אֵין לְךָ טוֹב מִזֶּה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשיח.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ח מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגָדֹל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! הַחַיִּים מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת, וְעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד מַה שֶּׁעוֹבֵר בִּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְאֵינוֹ נִשְׁבָּר מִשּׁוּם דָּבָר.

מֵאַחַר שֶׁזִּכָּה אוֹתְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לַחֲזֹר לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ שָׁם בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הוּא חִבּוּר אֶחָד עִם הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, שֶׁהִיא הַמַּלְכוּת דִּקְדֻשָּׁה, וְכָל מַה שֶּׁהָאָדָם מַכְנִיס אֶת עַצְמוֹ בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, וּמַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל־יְדֵי־זֶה מַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ אוֹר קְדֻשַּׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וּלְהִפּוּךְ כְּפִי הַפֶּגָם שֶׁפּוֹגְמִים בְּמַלְכוּת דִּקְדֻשָּׁה, שֶׁאֵין רוֹצֶה לְקַבֵּל עָלָיו עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם, עַל־יְדֵי־זֶה נִפְגֶּמֶת אֶצְלוֹ קְדֻשַּׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְאֵינוֹ מַרְגִּישׁ אֶת קְדֻשָּׁתָהּ.

עַל־כֵּן רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּיוֹתֵר בֶּאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, וְזֶה יוֹעִיל לְךָ מְאֹד מְאֹד בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קכט).

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא זְכָנִי לִהְיוֹת בְּשָׁבוּעַ שֶׁעָבַר עִם שְׁתֵּי בְּנוֹתַי עַל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְהַרְבֵּה בִּקַּשְׁתִּי בַּעֲבוּרְךָ, וְהַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע גַּם אֶת תְּפִלָּתִי, וְתִתְקַבֵּל לְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם בַּעֲבוּרִי, שֶׁאֶזְכֶּה גַּם־כֵּן לָבוֹא לְהִתְיַשֵּׁב בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה.

רְאֵה לִבְרֹחַ רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאַל תִּתְעָרֵב עִם שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, רַק אֶת מִי שֶׁתִּמְצָא, תְּדַבֵּר עִמּוֹ מִדִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשיט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ח מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגִדֵּל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, כִּי זֶה כַּמָּה נִכְסַף נִכְסַף נִכְסַפְתִּי לִרְאוֹת אֶת כְּתִיבַת יָדְךָ וְלֹא זָכִיתִי.

וְהָעוֹלֶה עַל הַכֹּל, שָׂמַחְתִּי שֶׁזָּכִיתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב, שֶׁהִדְפַּסְתָּ כַּמָּה קוּנְטְרֵסִים וְאַתָּה מְפִיצָם, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתָּמִיד תַּעֲסֹק בְּהַדְפָּסַת וַהֲפָצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, וּבִפְרָטִיּוּת אַתָּה, שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מַה שֶּׁעוֹבֵר — מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים, וְאֵין לְךָ אַף אֶחָד, רַק אָבִיךָ שֶׁבַּשָּׁמַיִם, עָלֶיךָ לְהִתְחַזֵּק בַּעֲבוֹדָה הַקְּדוֹשָׁה הַזּוֹ בְּיוֹתֵר וְיוֹתֵר.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! אֵין מִלִּים בְּפִי לְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת מַעֲלַת הָאָדָם הַזּוֹכֶה לְהַדְפִּיס וּלְהָפִיץ אֶת אוֹר וְדַעַת רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעוֹלָם, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל מְגַלֶּה אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּגִלּוּי נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד, אֲשֶׁר מִי שֶׁרַק זוֹכֶה לְהַמְשִׁיךְ בְּעַצְמוֹ אֶת אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל, עַל־יְדֵי־זֶה מִתְלַהֵב לִבּוֹ מְאֹד מְאֹד אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ בִּתְשׁוּקָה כָּזוֹ, אֲשֶׁר לֹא הָיָה כָּזֹאת הַרְבֵּה דּוֹרוֹת; כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל פּוֹתֵחַ אֶת הָעֵינַיִם (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן סז), וְהָעִקָּר לְהִסְתַּכֵּל עַל עַצְמוֹ, לְהִתְבּוֹנֵן בְּאֵיזֶה מַעֲמָד וּמַצָּב הוּא נִמְצָא, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִזְכֶּה אַחַר־כָּךְ לִרְאוֹת בִּגְדֻלַּת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא זְכָנִי בְּשָׁבוּעַ שֶׁעָבַר לִהְיוֹת בְּצִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל,

וְהָרִבֵּה בִּקַּשְׁתִּי בַּעֲבוּרְךָ, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּתְקַבֵּל תְּפִלָּתִי לְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן, כִּי הִתְפַּלַּלְתִּי עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בִּפְרָטִיּוּת.

נָא וָנָא רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ בְּהַדְפָּסַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וּבְוַדַּאי תִּרְאֶה נִסִּים וְנִפְלָאוֹת. וּמִי יִתֵּן, שֶׁתִּזְכֶּה לְהַדְפִּיס עוֹד כַּמָּה קוּנְטְרֵסִים לְעִלּוּי נִשְׁמַת אָבִיךָ זַ״ל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשכ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ח מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגַם הַהַזְמָנָה לַחֲתֻנָּה, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִקְרָאתָם.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ עַכְשָׁו, וּלְנַצֵּל כָּל רֶגַע וָרֶגַע מִימֵי נְעוּרֶיךָ. וְעָלֶיךָ לָדַעַת, שֶׁעַכְשָׁיו בִּימֵי בַּחֲרוּתְךָ, שֶׁעוֹדְךָ בָּחוּר, אַתָּה יָכוֹל לְתַקֵּן אֶת כָּל הַשָּׁנִים שֶׁקִּלְקַלְתָּ. וְעִקַּר הַתִּקּוּן הוּא — עַל־יְדֵי שֶׁתִּזְכֶּה לְגַלּוֹת גַּם לַאֲחֵרִים מֵהָאוֹר הַגָּנוּז שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל.

וְעַל־כֵּן רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּיוֹתֵר בַּהֲפָצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעוֹלָם, וּבִפְרָטִיּוּת הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם סֹלֶת בְּרוּרָה מֵהַ״לִּקּוּטֵי־הֲלָכוֹת״ הַקְּדוֹשִׁים, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, וְאַשְׁרֵי וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לַהֲפִיצָם, כִּי קְרוֹבָה יְשׁוּעָתֵנוּ לָבוֹא. וְעִקַּר עֲבוֹדָתֵנוּ צְרִיכָה לִהְיוֹת עַכְשָׁו — לִזְרֹעַ אֱמוּנָה, וּכְשֶׁזּוֹרְעִים אֱמוּנָה — תִּצְמַח הַגְּאֻלָּה; כִּי כָּל הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים מְדַבְּרִים מִגְּלוּי אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵיךְ לְהַחְדִּיר בַּהֲמוֹן־עָם אֶת הָאֱמוּנָה הַפְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה. וְאַף שֶׁכָּל אֶחָד מְחַפֵּשׂ

אַחַר הַשְׁכָּלוֹת וְכוּ׳ וְחָכְמוֹת וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת מְאֹד הִפְלִיג רַבֵּנוּ זַ״ל בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָמַר בְּפֵרוּשׁ, שֶׁעַל־יְדֵי אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ יְכוֹלִים לְהִתְעַלּוֹת מַעְלָה מַעְלָה, עַד שֶׁיִּפָּתְחוּ עֵינֵי שִׂכְלוֹ, וְיִרְאֶה בְּעֵינֵי הַבָּשָׂר אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַכְנִיס אֶת כָּל הַמֶּרֶץ שֶׁלְּךָ בַּהֲפָצָה, וְאַל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָה שֶׁבָּעוֹלָם, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁלֹּא תִּכָּנֵס בְּוִכּוּחִים, וַאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁעוֹד תַּחֲזֹר לְכָאן עִם אִשְׁתְּךָ בְּקָרוֹב, וְאַחַר־כָּךְ גַּם תַּחֲזֹר לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשכא.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ח מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוּב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

בְּחַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ זָכֵנִי לִשְׁבוֹת שִׁתֵּי שַׁבָּתוֹת בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, וּמִשָּׁם חָזַרְתִּי לְכָאן, וְתֵכֶף־וּמִיָּד אַחַר כַּמָּה יָמִים זָכֵנִי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לִנְסֹעַ אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעִיר אוּמַן, וְהַרְבֵּה בִּקַּשְׁתִּי בַּעֲבוּרְךָ, כִּי אַהֲבָתְךָ חֲקוּקָה בְּלִבִּי, כַּאֲשֶׁר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּעַצְמוֹ יוֹדֵעַ זֹאת, אֲשֶׁר כָּל תַּלְמִיד וְתַלְמִיד מֵ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״ חָקוּק בְּלִבִּי.

אִם אָמְנָם שֶׁהַבַּעַל־דָּבָר אוֹרֵב מְאֹד מְאֹד עָלֵינוּ, וְרוֹצֶה לְקַלְקֵל אֶת הָאַהֲבָה, חַס וְשָׁלוֹם, בֵּינֵינוּ, וּמַכְנִיס בְּכָל פַּעַם בִּלְבּוּלִים וְדִמְיוֹנוֹת וְכוּ׳ וְכוּ׳, כְּאִלּוּ יֵשׁ אֵיזֶה רִיב וְאֵיזוֹ מַחֲלֹקֶת וְכוּ׳ וְכוּ׳, הַכֹּל הוּא הֶבֶל הַבְלֵי הֲבָלִים, קוּרֵי עַכָּבִישׁ שֶׁאוֹרֵג הַסָּמ״ךְ־מ״ם בְּעַצְמוֹ עַל כָּל תַּלְמִיד וְתַלְמִיד מִתַּלְמִידֵי ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, וְרוֹצֶה לְקָרְרוֹ.

כִּי בֶּאֱמֶת אִם הָיִינוּ מִתְאַחֲדִים בְּאַחְדּוּת אַחַת בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה

לֶאֱהֹב אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ, וְלַעֲזֹר אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ, הָיֵינוּ יְכוֹלִים לְבַעֵר אֶת הַקְּלִפּוֹת וְהַסִּטְרָא אָחֳרָא, שֶׁהֵם הַכְּפִירוּת וְהָאֶפִּיקוֹרְסוּת שֶׁמִּתְפַּשְׁטוֹת עַכְשָׁו בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, כִּי הַכֹּל תָּלוּי כְּפִי גֹּדֶל הָאַהֲבָה וְהָאַחְדוּת בֵּינֵינוּ.

יָדוּעַ, אֲשֶׁר הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבֵּנוּ זוּשָׁא מֵאֲנִיפּוֹלִי, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, שָׁאַל פַּעַם אֶת אָחִיו הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבֵּנוּ אֱלִימֶלֶךְ מִלִּיזֶ׳ענְסְק, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ: אָחִי, מַדּוּעַ נַעֲשִׂים אֵצְלְךָ מוֹפְתִים גְּלוּיִים, שְׁדוּד הַטֶּבַע וְכוּ׳? עָנָה וְאָמַר לוֹ: אָחִי, כִּי הִרְגַּלְתִּי אֶת תַּלְמִידַי, שֶׁתִּהְיֶה בֵּינֵיהֶם אַהֲבָה, אַחֲוָה וְרֵעוּת, וְעַל־יְדֵי־זֶה שֶׁיֵּשׁ בֵּינֵיהֶם אַהֲבָה גְּדוֹלָה, יֵשׁ לִי כֹּחַ לַעֲשׂוֹת אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בָּעוֹלָם, וְדִבְרֵי פִּי חָכָם חֵן.

רוֹאִים מִזֶּה מַעֲלַת הָאַהֲבָה וְהָאַחְדוּת בֵּין הַתַּלְמִידִים, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים. וּמִי עוֹד בְּקֵשׁ אוֹתָנוּ עַל הָאַהֲבָה וְאַחְדוּת כְּמוֹ רַבֵּנוּ ז״ל, וּבְפֵרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ, אֲשֶׁר אִם נֹאחַז אֶת עַצְמֵנוּ בְּיַחַד, אֲזַי יָבוֹא וְיִשְׁרֶה בְּתוֹכֵנוּ.

עַל־כֵּן רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְהִתְחַזֵּק וּלְהִתְאַמֵּץ בְּכָל מִינֵי אֻמָּנִים שֶׁבָּעוֹלָם, שֶׁנִּשָּׁאֵר יְדִידִים בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרֵעוּת, וְאַל תַּנִּיחַ אֶת הַסָּמ״ךְ־מ״ם, שֶׁיַּעֲשֶׂה אֵיזֶה קֶרַע בֵּינֵינוּ, חַס וְשָׁלוֹם.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְהִתְבַּטֵּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי כְּשֶׁאָדָם מְבַטֵּל אֶת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַל־יְדֵי־זֶה מַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ הֶאָרָה נוֹרָאָה וְנִפְלָאָה מֵעוֹלָמוֹת עֶלְיוֹנִים, וְאָז כְּבָר אֵין לוֹ שׁוּם מַחֲשָׁבָה וְדִמְיוֹן כְּלָל עַל אֲחֵרִים, רַק כָּל חֶפְצוֹ וְיִשְׁעוֹ הוּא אֵיךְ לְהַחְדִּיר גַּם בַּאֲחֵרִים אֱמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה. כִּי עָלֶיךָ לָדַעַת, אֲשֶׁר אָדָם עַל־יְדֵי חֲטָאָיו וַעֲוֹנוֹתָיו הַמְרֻבִּים, בּוֹנֶה וְאוֹרֵג עַל עַצְמוֹ קְלִפּוֹת חֲזָקוֹת, שֶׁהֵם הַמַּחֲשָׁבוֹת וְדִמְיוֹנוֹת, הַהוֹרְסִים אוֹתוֹ לְגַמְרֵי, כִּי מֵרֹב עֲוֹנוֹת נִכְנָסִים בָּאָדָם דִּמְיוֹנוֹת, אֲשֶׁר הַדִּמְיוֹן הוֹרֵס אֶת הָאָדָם, וּבָזֶה שֶׁהָאָדָם מְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ בְּאַהֲבַת יִשְׂרָאֵל, וְאוֹהֵב אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל וּבְיוֹתֵר אֶת הַתַּלְמִידִים, שֶׁלּוֹמֵד עִמָּהֶם בְּיַחַד, עַל־יְדֵי־זֶה מְבַעֵר וּמְבַטֵּל אֶת כָּל הַקְּלִפּוֹת וְהַדִּמְיוֹנוֹת, וְנִתְגַּלֶּה עָלָיו הָאוֹר הַגָּנוּז.

נָא וְנָא רְאֵה שֶׁנִּשְׁאַר בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרֵעוּת כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ, כִּי קְרוֹבָה יְשׁוּעָתֵנוּ לָבוֹא, וּבְאֵילוּ פָּנִים נָבוֹא לְקַבֵּל פְּנֵי מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ, אִם חַס וְשָׁלוֹם, לֹא תִּהְיֶה אַהֲבָה וְאַחְדוּת בֵּינֵינוּ.

נָא וְנָא רְאֵה לִכְתֹּב לִי מִכְתָּב אֶחָד, וּמַמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תַּכְנִיס בִּי.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשכב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ח מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! רָאוּי לָנוּ לִשְׁמֹחַ מְאֹד מְאֹד עַל נֹעַם חֶלְקֵנוּ, אֲשֶׁר בַּנַּחַל שָׁם גּוֹרָלֵנוּ, וְאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, וּמֶה הָיִינוּ עוֹשִׂים בִּלְעָדֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, כְּפִי הַצָּרוֹת וְהַמְּנִיעוֹת וְהַיִּסּוּרִים וְהַטְּרָדוֹת שֶׁעוֹבְרִים עָלֵינוּ בְּכָל יוֹם וָיוֹם.

בְּחַסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ זָכִיתִי לִהְיוֹת בְּשָׁבוּעַ שֶׁעָבַר עַל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְהַרְבֵּה בִּקַּשְׁתִּי עָלֶיךָ בִּפְרָטִיּוּת, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּפְלָתִי תִּתְקַבֵּל לְרָחֲמִים וּלְרָצוֹן בְּתוֹךְ שְׁאָר תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, וְיִמְשַׁךְ עָלֶיךָ שֶׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, וְיִתְהַפֵּךְ מַזָּלְךָ מַעְלָה מַעְלָה.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֻמָּנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ כְּלָל. הֵן אֱמֶת שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, בְּכָל יוֹם וָיוֹם אַתָּה נִשְׁבָּר בְּפַח יָקוּשׁ, עַד שֶׁנִּדְמֶה לְךָ כְּאִלּוּ אָבַד מָנוֹס וְתִקְוָה מִמְּךָ וְכוּ׳ וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת עָלֶיךָ לָדַעַת, שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל גִּלָּה לָנוּ נוֹרָאוֹת וְנִפְלָאוֹת בִּסְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, אֵיךְ שֶׁצְּרִיכִים לְחַזֵּק עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְלֹא לְהַנִּיחַ אֶת

עַצְמוֹ לִפֹּל בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן. וְעִקַּר הַהִתְחַזְּקוּת הוּא עַל־יְדֵי שִׂמְחָה, שֶׁצְּרִיכִים לְהִשְׁתַּדֵּל לְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹבְרִים בְּזֶה הָעוֹלָם מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְאֵינוֹ נִשְׁבָּר מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם עִקַּר גְּדֻלַּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, שֶׁהֶחֱזִיקוּ מַעֲמָד וּמָצָב, וְלֹא נִשְׁבְּרוּ מִשּׁוּם דָּבָר. וְהַסִּפּוּרִים שֶׁמְּסַפְּרִים בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מַה שֶּׁעָבַר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְאֵיךְ שְׁזָכָה לְהִתְחַזֵּק וְלַעֲמֹד עַל עָמְדוֹ, וְאֵיךְ זָכָה לְהִתְעַלּוֹת בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, כִּי אֵין לְךָ אָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, שֶׁלֹּא עָבַר עָלָיו וְלֹא עוֹבֵר עָלָיו אֵיזֶה מַשְׁבֵּר וְגַל בְּכָל יוֹם וָיוֹם, וּבִפְרָטִיּוּת אַשְׁרֵי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, הָרוֹצִים לְהִתְקָרֵב בֶּאֱמֶת אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, וּלְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמָם אוֹרוֹ הַגָּנוּז, עֲלֵיהֶם מִתְגַּבְּרִים וּמִתְפַּשְּׁטִים הַמְנִיעוֹת וְהַחֲלִישׁוּת הַדַּעַת בְּיוֹתֵר.

עַל־כֵּן רָאוּי לְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְלֹא לְהַנִּיחַ אֶת הַחֲלִישׁוּת הַדַּעַת שֶׁתִּכָּנֵס בּוֹ כְּרֶגַע.

נָא וָנָא רְאֵה לִכְתֹּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמַמָּשׁ תְּחַיֵּינִי.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לָבוֹא וּלְהִתְיַשֵּׁב בְּיַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב בְּקָרוֹב.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ח מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָרִים, תַּלְמִידֵי ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״ קְדֵשִׁים קְדֵשִׁים דִּי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר, הֲוָיָ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! זְכֵנִי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בִּזְכֻיּוֹת חִנָּם לִהְיוֹת בְּצִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל, וּבִקַּשְׁתִּי שָׁם עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁיַּעֲזֹר לוֹ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת. וּמִי יִתֵּן שֶׁתִּתְקַבֵּל תְּפִלָּתִי לְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן בְּתוֹךְ תְּפִלַּת כָּל יִשְׂרָאֵל.

נָא וָנָא רְאוּ, אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים, גַּם־כֵּן לְהִשְׁתּוֹקֵק לְהַגִּיעַ אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כַּיָּדוּעַ שִׂיחַת מוֹהַרַנ״תְּ זַ״ל, שֶׁאָמַר פַּעַם בְּזוֹ הַלָּשׁוֹן: שָׁמַעְתִּי מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁעִנְיַן הַגִּלְגּוּל הוּא עִנְיָן קָשֶׁה עַד מְאֹד, וְאִם יִתְעַקֵּשׁ הָאָדָם שָׁם בָּעוֹלָם הָעֶלְיוֹן, וְיֹאמַר שֶׁאֵינוֹ רוֹצֶה לֵירֵד בְּזֶה הָעוֹלָם — יָכוֹל לִפְעֹל, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם הַסַּכָּנָה גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, כִּי יְכוֹלִים לִפֹּל בְּפַח יָקוּשׁ, וּלְקַלְקֵל יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר לְתַקֵּן. וְסִיֵּם מוֹהַרַנ״תְּ זַ״ל: עִם כָּל זֹאת, אִם יֵדַע הָאָדָם, אֲשֶׁר כַּאֲשֶׁר יִתְגַּלְגֵּל עוֹד פַּעַם בְּזֶה הָעוֹלָם, יִזְכֶּה לָבוֹא אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל, כְּדַאי לֵירֵד עוֹד פַּעַם בְּזֶה הָעוֹלָם.

מִכָּל זֶה רוֹאִים אֶת גֹּדֶל הַפְּלָגַת מַעֲלַת הַזּוֹכֶה לָבוֹא לְבַקֵּר בְּצִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל.

עַל־כֵּן רְאוּ, אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! לְהִתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם וָיוֹם, שֶׁתִּזְכּוּ לְהוֹצִיא מֵהַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל וְלָבוֹא אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר שָׁם מְקַבְּלִים תִּקּוּן נִצְחִי, וְשָׁם מַתְחִיל לְהִתְנוֹצֵץ הַמֹּחִין, וּמְקַבְּלִים אֶת הַגְּדֻלָּה, כִּי שָׁם הוּא בְּבְחִינַת רְאִיַּת פְּנֵי הַצַּדִּיק, וּמַה גַּם שֶׁהַצַּדִּיק מְסִתַּכֵּל עָלָיו, שֶׁאָז מַתְחִיל לְהִתְנוֹצֵץ מֹחוֹ, וּמְקַבֵּל גְּדֻלָּתוֹ. וּמַהִי הַגְּדֻלָּה? שִׂפְלוּת וְכוּ׳ (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן עב); הֵינוּ עַל־יְדֵי שֶׁזּוֹכִים לָבוֹא אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל, נוֹפֵל עַל הָאָדָם יִרְאָה וָפַחַד, עֲנָוָה וְשִׁפְלוּת וּבוּשָׁה גְּדוֹלָה, עַד שֶׁמַּתְחִיל לְהִתְבַּיֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וּמַתְחִיל לְהִסְתַּכֵּל עַל עַצְמוֹ אֵיךְ וְהֵיכָן הוּא בָּעוֹלָם, וּפוֹתֵחַ אֶת לִבּוֹ וּפִיו לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמִתְוַדֶּה עַל כָּל מַה שֶּׁעָשָׂה, אֲשֶׁר עַל־יְדֵי־זֶה יוֹצְאִים הָעֲוונוֹת מֵעַצְמוֹתָיו (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ד׳).

עַל־כֵּן רְאוּ לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וָיוֹם לִזְכּוֹת לָבוֹא אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר יָדוּעַ בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שֶׁכָּל זְמַן שֶׁהָאָדָם לֹא הִגִּיעַ אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל, עֲדַיִן חָסֵר לוֹ הַרְבֵּה מֵהַתִּקּוּנִים.

וְכָל אֵלֶּה מִגְּדוֹלֵי אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שֶׁזָּכוּ לְקָרֵב הַרְבֵּה אֶל דַּעַת רַבֵּנוּ זַ״ל, הָיְתָה דַּרְכָּם לְהוֹלִיךְ אֶת הַמְקֻרָבִים עַד צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאָמְרוּ: מֵעַכְשָׁו כְּבָר רַבֵּנוּ זַ״ל בְּעַצְמוֹ יַעֲסֹק עִמָּכֶם.

עַל־כֵּן עָלַי לְעוֹרֵר אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, תַּלְמִידֵי ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, שֶׁיִּשְׁתּוֹקֵק לְהוֹצִיא מֵהַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל וְלָבוֹא אֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל.

וַעֲלֵיכֶם לָדַעַת, כִּי עַכְשָׁו הַנְּסִיעָה וְהָרְשָׁיוֹן לְקַבֵּל וִיזָה בְּנָקֵל מְאֹד מְאֹד, וְכִמְעַט שֶׁאֵין עַל זֶה מְנִיעוֹת, רַק מְנִיעַת הַמֹּחַ, וּבִפְרָטִיּוּת לָאַחֲרוֹנָה, מֵהַפּוּר שֶׁהִתְפּוֹצֵץ וְכוּ׳, שֶׁהָעוֹלָם עוֹשִׂים מִזֶּה עֵסֶק וְכוּ׳, כְּאִלּוּ זוֹ סַכָּנָה לָלֶכֶת אֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל וְכוּ׳, עָלַי לְהוֹדִיעַ שֶׁהַכֹּל שֶׁקֶר וְכָזָב, כִּי בְּחַסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ, הָיִיתִי שָׁם, וְאֵין זוֹ שׁוּם סַכָּנָה כְּלָל, וְיכוֹלִים לְהִכָּנֵס וְלָצֵאת. וְעִקַּר הַמְּנִיעָה הִיא מְנִיעַת הַמֹּחִין.

עַל־כֵּן רְאוּ לְהִתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם וָיוֹם לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁתִּזְכּוּ לְהוֹצִיא מֵהַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל לָבוֹא אֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל. וַעֲלֵיכֶם לָדַעַת, כִּי אִי אֶפְשָׁר בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן לְהַגִּיעַ אֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל בְּלִי תְּפִלָּה, וְכָל מִי שֶׁעוֹסֵק יוֹתֵר בִּתְפִלָּה, וּמְבַקֵּשׁ עַל דָּבָר זֶה יוֹתֵר וְיוֹתֵר, יִזְכֶּה סוֹף כָּל סוֹף לְהוֹצִיא מֵהַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל, וְלָבוֹא אֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וּלְקַבֵּל שָׁם אֶת תִּקּוּנָיו, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

עֲלֵיכֶם לָדַעַת, כִּי כָּל תְּפִלָּה וּתְפִלָּה שֶׁמִּתְפַּלְּלִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֵינָהּ הוֹלֶכֶת לָרִיק, כִּי כָּל הַתְּפִלּוֹת עוֹלוֹת לְמַעְלָה בָּעוֹלָמוֹת הָעֶלְיוֹנִים, וּמַגִּיעוֹת אֶל מָקוֹם שֶׁמַּגִּיעוֹת וְכוּ׳ וְכוּ׳, עַד שֶׁזּוֹכִים לְהוֹצִיא מֵהַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל וְכוּ׳, שֶׁמִּתְקַבְּלוֹת הַתְּפִלּוֹת בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן.

עֲלֵיכֶם לָדַעַת, כִּי בָּזֶה שֶׁאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים רְגִילִים לִנְסֹעַ בְּכָל פַּעַם אֶל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, זוֹ תּוֹעֶלֶת גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, כִּי בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, הַמַּלְכוּת בּוֹנָה שָׁם בִּנְיָנִים גְּדוֹלִים סָמוּךְ וְנִרְאֶה אֶל הַצִּיּוּן הַקָּדוֹשׁ, וּצְרִיכִים לַעֲמֹד עַל הַמִּשְׁמָר, שֶׁחַס וְשָׁלוֹם, חַס וְשָׁלוֹם, לְבַל יִגְּעוּ בַּצִּיּוּן הַקָּדוֹשׁ. וּבָזֶה שֶׁנּוֹסְעִים בְּכָל פַּעַם מֵאַנְשֵׁי

שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל, בָּזֶה יִכָּנֵס בְּלֵב הַמַּלְכוּת לִשְׁמֹר אֶת הַמָּקוֹם הַזֶּה, וַאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁסּוֹף כָּל סוֹף יַנִּיחוּ לַעֲשׂוֹת שָׁם אֵיזֶה אֹהֶל וְכוּ׳, אוֹ מַצֵּבָה גְּדוֹלָה וְכוּ׳.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שֶׁנִּזְכֶּה לִשְׁמֹעַ קוֹל שׁוֹפָרוֹ שֶׁל מָשִׁיחַ, וְנִזְכֶּה כְּבָר לְהִגָּאֵל בִּגְאֻלָּה שְׁלֵמָה, וְשֶׁיִּבָּנֶה בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ, וְשֶׁתִּהְיֶה תְּחִיַּת הַמֵּתִים, אָמֵן.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשכד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ח מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגֹדֶל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל; כִּי עִקַּר שִׂמְחָתִי, בָּזֶה שֶׁאֲנִי רוֹאֶה, שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל יוֹם וָיוֹם לֵילֵךְ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאֵינְךָ מִתְבַּלְבֵּל מִשּׁוּם מוֹנֵעַ וּמְעַכֵּב כְּלָל, כֵּן רָאוּי לִהְיוֹת.

בְּיוֹתֵר אֲנִי שָׂמֵחַ, שֶׁלָּקַחְתָּ אֶת עַצְמְךָ בְּיָדֶיךָ, וְאַתָּה לוֹמֵד בְּכָל יוֹם שִׁעוּרִים כְּסִדְרָן, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

גַּם אֲנִי שָׂמֵחַ מְאֹד, שֶׁאַתָּה הוֹלֵךְ בְּכָל יוֹם לְשִׁעוּר דַּף הַיּוֹמִי לִשְׁמֹעַ הַשִּׁעוּר מֵהָרַב, כִּי עָלֶיךָ לָדַעַת, אֲשֶׁר עִנְיַן לִמּוּד הַדַּף הַיּוֹמִי, הוּא עִנְיָן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה יְכוֹלִים לַחֲזֹר עַל הַדַּף כַּמָּה פְּעָמִים, וְזֶה נֶחְשָׁב לְלִמּוּד עִיּוּן. וּמִלְבַד זֶה טוֹב לִגְרֹס הָרְבֵּה בְּמִשְׁנָיוֹת וּבַזֹּהַר וּבְעֵין יַעֲקֹב.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתֵדַע כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ אָב הָרַחֲמָן, וּבְוַדַּאי יִמְחֹל לְךָ עַל כָּל הֶעָבָר שֶׁלְּךָ. וְהָעִקָּר רְאֵה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד. וּבְדֶרֶךְ כְּלָל מִי שֶׁרוֹצֶה

לַחֲזֹר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, נִשְׁבָּר בְּכָל מִינֵי שְׁבָרִים, וְקָשֶׁה לוֹ לְהַחֲזִיק מַעֲמָד. עַל־כֵּן אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְאֵינוֹ נִשְׁבָּר מִשּׁוּם דָּבָר.

רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶהוּ הַשַּׁעַר וְהַפֶּתַח לְהִכָּנֵס אֶל תּוֹךְ הַקְּדֻשָּׁה. וְכָל מַה שֶּׁהָאָדָם יוֹתֵר מִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ־כֵן יִפָּתַח לוֹ לִבּוֹ וְדַעְתּוֹ לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל בְּאוֹרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל; כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהָבִין דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בְּלִי הִתְבּוֹדְדוּת.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁתִּהְיֶה מִמְּזַכֵּי הָרַבִּים, וְתָפִיץ אֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשכה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ח מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנֻכוֹן קִבַּלְתִּי.

עָלַיִךְ לָדַעַת, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל הִזְהִיר מְאֹד מְאֹד אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁלֹּא יִכָּנְסוּ בְּחוֹבוֹת, וְאָמַר: יוֹתֵר טוֹב שֶׁיִּהְיֶה הָאָדָם חַיָּב לְעַצְמוֹ, מֵאֲשֶׁר יִהְיֶה חַיָּב לַחֲנוּת. וּכְשֶׁאָדָם שׁוֹמֵר אֶת עַצְמוֹ מֵחוֹבוֹת, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עוֹזֵר לוֹ, שֶׁיִּהְיֶה לוֹ עוֹד שֶׁפַע. עַל־כֵּן אֲנִי שָׂמֵחַ מְאֹד, שֶׁקִּבַּלְתְּ עַל עַצְמֵךְ לֹא לְהִכָּנֵס בְּחוֹבוֹת.

אוֹדוֹת שֶׁאַתְּ שׁוֹאֶלֶת, הַאִם מֻתָּר לְאִשָּׁה סְפָרַדִיָּה לַחֲבֹשׁ פֵּאָה וְכוּ׳, מָה אֹמַר לָךְ, דָּבָר זֶה עָלַיִךְ לְשׂוֹחֵחַ עִם רַב וְכוּ׳. אֲבָל עָלַיִךְ לָדַעַת, כִּי חֹמֶר הָאִסּוּר שֶׁל גִּלּוּי שֵׂעָר, חַס וְשָׁלוֹם, הוּא עֲבֵרָה חֲמוּרָה מְאֹד. וְהַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ (חֵלֶק ג׳ קכה:) מְקַלֵּל אֶת מִי שֶׁרוֹאִים שַׂעֲרוֹתֶיהָ בַּחוּץ. וְהַפֵּאָה אֵינָהּ בִּכְלַל שֵׂעָר כְּלָל, רַק הִיא דֻּגְמַת כִּסּוּי, כְּמוֹ שֶׁיֵּשׁ כִּסּוּי בְּצָעִיף, כֵּן יֵשׁ כִּסּוּי בְּפֵאָה, שֶׁהוּא כְּעֵין שֵׂעָר, אֲבָל בֶּאֱמֶת אֵינָהּ

שֵׂעָר, וְזֶה הַהֶתֵּר שֶׁלּוֹבְשִׁים פֵּאָה, כִּי הִיא רַק בִּדְמוּת שֵׂעָר, אֲבָל אֵינָהּ שֵׂעָר כְּלָל כַּיָּדוּעַ.

עָלַיִךְ לְחַזֵּק אֶת עַצְמֵךְ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת בְּסַבְלָנוּת גְּדוֹלָה עִם הַיְלָדִים. וְזֶה עִקַּר מַעֲלַת הָאִישׁ הַיִּשְׂרְאֵלִי — כְּשֶׁזּוֹכֶה לִהְיוֹת סַבְלָן, וְכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו אֵינוֹ מִתְעַצְּבֵן, אֶלָּא סוֹבֵל עַל הַכֹּל.

עַל־כֵּן רְאִי לְחַזֵּק אֶת עַצְמֵךְ מְאֹד בְּמִדַּת הַסַּבְלָנוּת, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תשכו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ח מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְשָׂמַחְתִּי מְאֹד לִשְׁמֹעַ, אֵיךְ שֶׁאַתְּ מְחַדֶּשׁ אֶת עַצְמֵךְ בְּכָל יוֹם בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כֵּן יַעֲזֹר לָךְ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתָּמִיד תְּחַדֵּשׁ אֶת עַצְמֵךְ בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

בְּחַסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ, זָכִיתִי לִהְיוֹת בְּשָׁבוּעַ שֶׁעָבַר בְּצִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְהַרְבֵּה הִתְפַּלַּלְתִּי בַּעֲבוּרֵךְ, וְהַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי, וְיִקַּיֵּם כָּל מַה שֶּׁבִּקַּשְׁתִּי עָלַיִךְ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ בִּלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן בְּמִשְׁנָיוֹת וּבְעֵין יַעֲקֹב וּבְחֻמָּשׁ וְרַשׁ״י, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

גַּם רְאֵה לְהִתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָז טוֹב לְךָ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשכז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ח מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

מַה מְּאֹד הִפְלִיא בְּעֵינַי מִכְתָּבְךָ וְכוּ׳. וְהַשְׁאֵלָה הִיא, כְּשֶׁנָּפְלָה אִשְׁתְּךָ בְּמַחֲלַת הָעֲצַבִּים וְכוּ׳, רַצְתָּ וּבָאתָ אֵלֵינוּ, וּבִקַּשְׁתָּ וְהִתְחַנַּנְתָּ — הֵן בְּפֶה וְהֵן בִּכְתָב מַה לַּעֲשׂוֹת וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְעַכְשָׁיו כְּשֶׁנִּתְרַפְּאָה — הִתְחַלְתָּ לִבְעֹט וְכוּ׳ וְכוּ׳?! הַאִם אֵינְךָ יוֹדֵעַ, כִּי דֶּרֶךְ הַחֲסִידוּת הִיא לְקַבֵּל מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְאֵין זֶה סוֹתֵר, כִּי תַּכְלִית הַחֲסִידוּת הִיא לְהַכִּיר אֶת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְלֹא לַעֲשׂוֹת, חַס וְשָׁלוֹם, פְּרוּדִים בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר זוֹ עִקַּר הַגָּלוּת.

וּמַה שֶּׁכָּתַבְתָּ שֶׁאַתָּה מְקֹרָב וְכוּ׳, עָלֶיךָ לָדַעַת כִּי עוֹד קֹדֶם שֶׁנּוֹלַדְתָּ ... כְּבָר הָיִיתִי אֵצֶל הָרַב הַקָּדוֹשׁ מהר״א זי״ע, וּבִלִּיתִי שָׁם חֳדָשִׁים עַל גַּבֵּי חֳדָשִׁים בִּרְצִיפוּת, וְכֵן בֵּרְכָנִי קֹדֶם הַנָּחַת הַתְּפִלִּין בַּפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה. וְכֵן אָבִי מוֹרִי וְרַבִּי הִסְתּוֹפֵף בְּצִלּוֹ וּבְצֵל הָרַב הַקָּדוֹשׁ מהרי״ד זי״ע, וְכֵן סָבִי הַקָּדוֹשׁ עוֹד הִסְתּוֹפֵף אֵצֶל הָרַב הַקָּדוֹשׁ מהר״י זי״ע. וּבְחַסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ אֵין זֶה סוֹתֵר כְּלָל לַחֲסִידוּת בְּרֶסְלֶב. וְאַדְרַבָּה, רַבֵּנוּ זַ״ל פּוֹתֵחַ לָנוּ אֶת הָעֵינַיִם, שֶׁנִּזְכֶּה לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל בְּדַרְכֵי אֲבוֹתֵינוּ וַאֲבוֹת אֲבוֹתֵינוּ, וְנַחֲזִיק אֶת עַצְמֵנוּ בְּיַחַד, וְנִזְכֶּה לְהַכִּיר אֶת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ בְּגִלּוּי עַז וְנִפְלָא, עַד שֶׁנִּפְתַּח פִּינוּ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

וְעַל־כֵּן, לְדַעְתִּי, רְאֵה לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה עַל פְּגַם אֱמוּנַת חֲכָמִים, וְזָכוֹר תִּזְכֹּר אֶת הַיְשׁוּעָה שֶׁקִּבַּלְתָּ אֶצְלֵנוּ שֶׁאִשְׁתְּךָ נִרְפְּאָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם, וּלְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, בְּאֹפֶן שֶׁיְּטַהֵר אֶת מֹחַ מַחֲשַׁבְתְּךָ, וְאָז טוֹב לְךָ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשכח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ח מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגִדֵּל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל. וְעִקַּר שִׂמְחָתִי הִיא, שֶׁבָּאתָ לִידֵי דַּעַת וְהַשָּׂגָה הַזּוֹ, שֶׁאֵין לְךָ רַק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֲשֶׁר, לְדַעְתִּי, הִיא הַהַשָּׂגָה הֲכִי גְּדוֹלָה, שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְהַשִּׂיג בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי כָּל זְמַן שֶׁנִּדְמֶה לָאָדָם, שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֵיזֶה חָבֵר טוֹב, אוֹ יֵשׁ לוֹ אֵיזֶה בֶּן־אָדָם שֶׁיָּכוֹל לַעֲזֹר לוֹ, עַדַיִן הוּא בְּצָרָה גְּדוֹלָה, אֲבָל תֵּכֶף־וּמִיָּד כְּשֶׁנִּסְכָּם בְּדַעְתּוֹ, שֶׁאֵין לוֹ רַק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אָז הוּא כְּבָר הֲכִי מֻצְלָח.

גַּם אֲנִי שָׂמֵחַ מְאֹד מְאֹד, שֶׁאַתָּה יוֹצֵא בְּכָל יוֹם לְהִתְבּוֹדְדוּת, וּמְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר רַבֵּנוּ זַ״ל הִפְלִיג מְאֹד מְאֹד בַּעֲבוֹדָה הַקְּדוֹשָׁה הַזּוֹ, וּמִי יִתֵּן שֶׁתֹּאחַז בָּזֶה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי מַה שֶּׁתְּפִלָּה פּוֹעֶלֶת, שׁוּם דָּבָר בָּעוֹלָם אֵינוֹ פּוֹעֵל, וְאַף שֶׁלְּעֵת עַתָּה נִדְמֶה לְךָ כְּאִלּוּ לָרִיק יְגִיעֲךָ, חַס וְשָׁלוֹם וְכוּ׳, וּכְאִלּוּ לָרִיק תְּפִלָּתְךָ וְכוּ׳, עָלֶיךָ לָדַעַת כִּי כָּל תְּפִלָּה וּתְפִלָּה עוֹשָׂה רֹשֶׁם גָּדוֹל עַד מְאֹד, וְעוֹלָה לְמָקוֹם שֶׁעוֹלָה, וּלְבַסּוֹף כְּשֶׁיִּתְעַלֶּה הַכְּלִי, וְיִבָּנֶה לְךָ הַבַּיִת בִּתְפִלָּתְךָ — אָז תִּוָּשַׁע. הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁיִּהְיֶה בְּקָרוֹב מַמָּשׁ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא זִכָּנִי בִּזְכֻיּוֹת חִנָּם לִהְיוֹת בְּשָׁבוּעַ שֶׁעָבַר עַל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְהַרְבֵּה בִּקַּשְׁתִּי בַּעֲבוּרְךָ, וְהַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע גַּם אֶת תְּפִלָּתִי שֶׁהִתְפַּלַּלְתִּי עָלֶיךָ, וְתִוָּשַׁע בִּמְהֵרָה.

הֵכְפֵּל הַדָּבָר, נָא וָנָא אַל תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ כְּלָל, אֵינְךָ צָרִיךְ לְשׁוּם בְּרִיָּה רַק אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּעַצְמוֹ, וְכָל מַה שֶּׁתַּכְנִיס בְּעַצְמְךָ יְדִיעָה זוֹ, שֶׁאֵין לְךָ רַק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כְּמוֹ־כֵן תִּרְאֶה יְשׁוּעָה וְנִסִּים וְנִפְלָאוֹת.

רְאֵה לִבְרֹחַ מִטּוֹבוֹת מִבְּנֵי־אָדָם, אֲשֶׁר כָּל טוֹבוֹתֵיהֶם הֵן רַק רָעוֹת.

אֲקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתּוֹצִיא רְמָזִים לְעַצְמְךָ מִמִּכְתָּבִי זֶה, וְתִרְאֶה לְכְתֹּב לִי מִכְתָּב בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמַמָּשׁ תְּחַיֵּינִי.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁעֲיָרַת יַבְנְאֵל תִּתְהַפֵּךְ לְעִיר בְּרֶסְלֶב, וְשָׁם יִתְיַשְּׁבוּ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, וְיָדוּרוּ בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרֵעוּת.

י׳ תשכט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ח מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ לֵילֵךְ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, יַעֲזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתָּמִיד תִּהְיֶה דָּבוּק בְּרַבֵּנוּ זַ״ל, וְשׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם לֹא יוּכַל לָקַחַת אוֹתְךָ מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, כִּי סוֹף כָּל סוֹף כָּל הַטּוֹב שֶׁאָנוּ זוֹכִים לַחֲטֹף בְּכָל יוֹם, הַכֹּל בִּזְכוּת רַבֵּנוּ זַ״ל. וּצְרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁנִּזְכֶּה לְהִשָּׁאֵר אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, כִּי הַבַּעַל־דָּבָר אוֹרֵב מְאֹד מְאֹד עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד הָרוֹצֶה לֶאֱחֹז אֶת עַצְמוֹ בְּרַבֵּנוּ זַ״ל, וּמַחֲלִישׁ אֶת דַּעְתּוֹ וְשׁוֹבְרוֹ לְגַמְרֵי.

נָא וָנָא רְאֵה לְהַתְמִיד בְּמִשְׁנָיוֹת וּבְחֻמָּשׁ וְרַשִׁ״י עִם הַתַּרְגּוּם, וְכֵן תַּתְמִיד בְּ׳עֵין יַעֲקֹב׳, וּמַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, אִם תֵּלֵךְ לִשְׁמֹעַ בְּכָל יוֹם

שְׁעוּר בַּדַּף הַיּוֹמִי, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי זֶה יִהְיֶה הַלִּמּוּד עִיּוּן שֶׁלְּךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשל.

בְּעֻזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ח מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגֹדֶל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

לְדַעְתִּי, אַתָּה צָרִיךְ לַעֲבֹד הַרְבֵּה עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה, כִּי כְּשֶׁתַּכְנִיס בְּעַצְמְךָ שִׂמְחָה, עַל־יְדֵי־זֶה יִתְרַחֵב לְךָ דַּעְתְּךָ, וְלִבְּךָ יִתְחַזֵּק בְּמֶרֶץ, וְלֹא תִּפְחַד מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם.

רְאֵה לִהְיוֹת אִישׁ טוֹב, אִישׁ חֶסֶד, וּלְהַתְחִיל לַעֲשׂוֹת טוֹבוֹת וַחֲסָדִים בְּבֵיתְךָ — זוֹ אִשְׁתְּךָ, וְעִם יְלָדֶיךָ.

אוּדוֹת פַּרְנָסָה, לְדַעְתִּי תִּקַּח חֲבִילָה קוּנְטְרֵסִים, וּתְשַׁלֵּם אֶת מְחִירָם, וְתֵלֵךְ לַהֲפִיצָם, וְכָל הַמָּעוֹת שֶׁנִּכְנָסִים לְךָ יֶתֶר עַל מְחִיר הַקּוּנְטְרֵסִים — תִּקַּח לְפַרְנָסַת בֵּיתְךָ, וְתִרְאֶה שֶׁזֶּה יַכְנִיס לְךָ שֶׂפַע גָּדוֹל, וְתֵכֶף־וּמִיָּד כְּשֶׁיִּהְיֶה לְאִשְׁתְּךָ כֶּסֶף לִקְנוֹת בְּגָדִים וְאֹכֶל, אָז יִתְהַפֵּךְ הַשָּׁלוֹם־בַּיִת אֶצְלְךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַכְנִיס אֶת עַצְמְךָ בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתֵדַע שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָל עָלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עָלְמִין, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל. וְיכוֹלִים לִמְצֹא אוֹתוֹ בְּכָל מָקוֹם. וְעַל־כֵּן אֵינְךָ צָרִיךְ לְקִפּץ בְּכָל פַּעַם לִירוּשָׁלַיִם וְכוּ׳ אוֹ לִצְפַת וְכוּ׳, רַק תִּשָּׁאֵר עַל עָמְדְּךָ, וְתַעֲסֹק בַּהֲפָצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאָז תִּרְאֶה אֵיךְ שֶׁיִּכָּנֵס לְךָ שֶׂפַע גָּדוֹל בְּפַרְנָסָה; כִּי הֲמוֹן אַבְרֵכִים

מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִתְפָּרְנְסִים מִזֶּה, וּבִזְכוּת הַצַּדִּיק — תַּלְמִידָיו מִתְפָּרְנְסִים (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת צַדִּיק, סִימָן לג).

רְאֵה לַעֲבֹד מְאֹד עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה, וְתִהְיֶה תָּמִיד שָׂמֵחַ וְטוֹב לֵב, וְזֶה יַעֲזֹר לְךָ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת.

רְאֵה לִכְתֹּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ וּמַמָּשׁ תְּחַיֵּינִי.

נָא וְנָא אַל תִּהְיֶה בְּפַחַד וּבְלַחַץ כָּזֶה, כִּי זֶה בָּא רַק מִקַּטְנוּת הַמֹּחִין.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשלא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ח מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַטִּשְׁעק לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְיַעֲזֹר לְךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּשֶׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה, וִיחַיֶּה אוֹתְךָ כְּמוֹ שֶׁהֶחֱיֵיתָ אוֹתִי.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא זְכָנִי לִהְיוֹת בְּשָׁבוּעַ שֶׁעָבַר בְּצִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְהַרְבֵּה בִּקַּשְׁתִּי בַּעֲבוּרְךָ, וְהַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע גַּם אֶת תְּפִלָּתִי שֶׁבִּקַּשְׁתִּי עָלֶיךָ.

אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר מְאֹד מְאֹד! אֲנִי שָׂמֵחַ לִקְרַאת הַחִדּוּשֵׁי תוֹרָה שֶׁאַתָּה מְחַדֵּשׁ, וְרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר, שֶׁהוּא תִּקּוּן גָּדוֹל עַד מְאֹד לָאָדָם עַל הֶעָבָר, עַל־כֵּן רְאֵה לְהַכְנִיס אֶת כָּל מַחֲשַׁבְתְּךָ וְאֶת כָּל עִנְיָנֶיךָ בְּחִדּוּשִׁים דְּאוֹרַיְתָא, אֲשֶׁר עַל יָדָם יְכוֹלִים לְהַמְשִׁיךְ אֶת שְׁכִינַת עֻזּוֹ יִתְבָּרַךְ פֹּה בָּעוֹלָם, כִּי הַחִדּוּשִׁים דְּאוֹרַיְתָא הֵם כְּלִי לְהַמְשָׁכַת נֹעַם זִיו שְׁכִינַת עֻזּוֹ יִתְבָּרַךְ בָּעוֹלָם, עַל־כֵּן אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם אֵיזֶה חִדּוּשׁ, וּבִפְרָט אַתָּה, שֶׁיֵּשׁ לְךָ כֹּחַ גָּדוֹל לְחַדֵּשׁ חִדּוּשֵׁי תוֹרָה, רְאֵה לְהַתְמִיד בְּדָבָר זֶה מְאֹד מְאֹד.

נָא וְנָא רְאֵה לַעֲבֹד עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה, אֲשֶׁר זֶהוּ הַיְסוֹד וְהָעִקָּר בְּדַעַת רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁשָּׂמֵחַ תָּמִיד.

תַּאֲמִין לִי, יְדִידִי הַיָּקָר! שֶׁרָאוּי לָנוּ לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד עַל נֹעַם חֶלְקֵנוּ, אֲשֶׁר בַּנַּחַל שָׂם גּוֹרָלֵנוּ, וְאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, מֵרַבִּי נִפְלָא כָּזֶה, וּמֵרַבִּי רַחֲמָן כָּזֶה, וּמֶה הָיִינוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבֵּנוּ זַ״ל.

רְאֵה לְהַתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְאָז טוֹב לְךָ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר הוּא הַצָּלָחָה נִצְחִית, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מַטְעֶה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כְּלָל, רַק מַרְבֶּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ. אַשְׁרֵנוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ, וּמַה נָּעִים גּוֹרָלֵנוּ, וּמַה יָּפָה יְרֻשָּׁתֵנוּ, שֶׁאָנוּ זוֹכִים לֵידַע מֵהָאוֹר הַגָּנוּז הַזֶּה שֶׁהוּא רַבֵּנוּ זַ״ל, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל כָּל הַחֶסֶד חִנָּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשלב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ח מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יָאִיר.

אַף שֶׁכָּתַבְתִּי לְךָ אֶתְמוֹל מִכְתָּב, הִתְעוֹרַרְתִּי עַכְשָׁו לְהוֹסִיף לְךָ עוֹד מִכְתָּב, כִּי אֲנִי רוֹאֶה שֶׁהַבַּעַל־דָּבָר אוֹרֵב מְאֹד מְאֹד עַל כָּל מְקָרֵב הָרוֹצֶה לְהִתְקָרֵב אֵלֵינוּ, כִּי כָּל לְמוּדֵינוּ הוּא רַק גִּלּוּי אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, בְּסוֹד עִגּוּלָא וְרִבּוּעָא, הַיְנוּ שֶׁיִּהְיֶה הָאָדָם מְסֻבָּב בֶּאֱמוּנָה כָּעִגּוּל הַזֶּה, בְּסוֹד (תְּהִלִּים פט, ט): ״וֶאֱמוּנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ״, וְרִבּוּעָא הוּא סוֹד הַד׳ שֵׁמוֹת הַקְּדוֹשִׁים: ע״ב ס״ג מ״ה ב״ן מֵהַד׳ עוֹלָמוֹת, הַיְנוּ בְּהֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ, הֵיכָלָא דְּמַלְכָּא, שָׁם לוֹמְדִים אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה וְגִלּוּי אֶלְקוּתוֹ

יִתְבָּרַךְ, וְשֶׁיִּהְיוּ רְגִילִים לְיַחֵד אֶת הַד׳ שֵׁמוֹת הָאֵלּוּ מֵעֵילָא לְתַתָּא וּמִתַּתָּא לְעֵילָא, וּלְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ הֶאָרַת זִיו נֹעַם שְׁכִינַת עֻזּוֹ יִתְבָּרַךְ.

אַךְ הַבַּעַל־דָּבָר מְאֹד מִתְגָּרֶה בְּאֵלּוּ הָרוֹצִים לְהִכָּנֵס בְּ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״ וּלְהִשָּׁאֵר שָׁם, וּצְרִיכִים בְּחִינַת מִשְׁפָּט, לִשְׁפֹּט אֶת עַצְמוֹ תָּמִיד בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, וּלְבַקֵּשׁ רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים, שֶׁלֹּא יִפֹּל, חַס וְשָׁלוֹם, הַחוּצָה, וְשֶׁלֹּא יוּכְלוּ לְבַלְבֵּל אֶת דַּעְתּוֹ בִּלְשׁוֹן־הָרָע וּרְכִילוּת וְלֵיצָנוּת וְכוּ׳ וְכוּ׳ (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן נט).

וְהִנֵּה הַבְּזָיוֹנוֹת וְהַשְׁפָּלוֹת דָּמִים, הַחֲרוּפִים וְהַגִּדּוּפִין הֵם מְנַת חֶלְקִי, וּבְכָל פַּעַם נֶאֱבָד שְׁמִי, שֶׁזֶּה בְּכְלַל מְסִירַת נֶפֶשׁ (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן רס): עַל־יְדֵי אִבּוּד הַשֵּׁם, שֶׁהוּא מְסִירוּת נֶפֶשׁ, עַל־יְדֵי־זֶה מַצִּילִים נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִכָּל רָע, שֶׁהָיָה רָאוּי לָבוֹא, חַס וְשָׁלוֹם, חַס וְשָׁלוֹם, עַיֵּן שָׁם.

וְעַל־כֵּן אֲנִי מְקַבֵּל בְּאַהֲבָה אֶת כָּל הַחֲרוּפִין וְהַגִּדּוּפִין, הַשְׁפָּלוֹת דָּמִים וְהַבְּזָיוֹנוֹת, כִּי בְּוַדַּאי הַכֹּל לְטוֹבָה, וְתֵצֵא לִי מִזֶּה טוֹבָה גְּדוֹלָה.

אֲבָל אַתָּה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּבְרַח מִכָּל מִינֵי בּוּרִים וְרֵיקִים, לֵיצִים וּמְדַבְּרֵי לְשׁוֹן־הָרָע וּרְכִילוּת, כִּי הַסּוֹף שֶׁלָּהֶם יִהְיֶה מָר מְאֹד מְאֹד, אִם לֹא יַחְזְרוּ בִּתְשׁוּבָה. וּכְבָר אָמַר הֶחָכָם: בְּנֵי־אָדָם יָם גָּדוֹל וְעָמֹק, וְהַבְּרִיחָה מֵהֶם סְפִינָה; הַיְנוּ כִּי הָרְשָׁעִים כַּיָּם נִגְרָשׁ, כִּי הַשֶּׁקֶט לֹא יוּכַל (יְשַׁעְיָה נז, כ), וְהֵם כְּמוֹ יָם סוֹעֵר בְּרוּחַ סְעָרָה שֶׁבְּפִיהֶם, וְהַבְּרִיחָה מֵהֶם הִיא כְּמִי שֶׁטּוֹמֵן אֶת עַצְמוֹ בְּתוֹךְ סְפִינָה.

אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵין לוֹ עֵסֶק עִם שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, וְאֵינוֹ מְבַלְבֵּל אֶת עַצְמוֹ מֵאַחֵר, רַק בּוֹרֵחַ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְקוֹבֵעַ לְעַצְמוֹ עִתִּים בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְעוֹסֵק בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת, שֶׁאָז טוֹב לוֹ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תשלג.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ט מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

רְאֵה לְדַקְדֵּק מְאֹד לְהִתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם עֶרֶב וָבֹקֶר בְּמִנְיָן, אֲשֶׁר אֵין לְךָ טוֹב מִזֶּה, וְהַנִּזְהָר לְהִתְפַּלֵּל עֶרֶב וָבֹקֶר בְּמִנְיָן, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מַכְנִיעַ אֶת כָּל שׂוֹנְאָיו, וּמַמְשִׁיךְ עָלָיו בְּרָכָה וְהַצְלָחָה, שֶׁפַע בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת.

רְאֵה לִבְדֹּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסֵרָה עַל אֵיזוֹ דֶּלֶת מְזוּזָה, כִּי רִבּוּי הַצָּרוֹת בַּבַּיִת הֵן כְּשֶׁחֲסֵרָה אֵיזוֹ מְזוּזָה. וְכֵן תִּבְדֹּק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלְּךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת.

וְהָעוֹלֶה עַל הַכֹּל, רְאֵה לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁיָּחוּס וִירַחֵם עָלֶיךָ, כִּי מַה שֶּׁתְּפִלָּה פּוֹעֶלֶת, שׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם אֵינוֹ פּוֹעֵל. וּכְמַאֲמַר חִזְקִיָּהוּ לִישַׁעְיָהוּ בֶּן אָמוֹץ: כֹּלֶה נִבּוּאָתְךָ וְצֵא, כָּךְ מְקֻבָּלְנִי מִבֵּית אָבִי, אֲפִלּוּ חֶרֶב חַדָּה מֻנַּחַת עַל צַוָּארוֹ שֶׁל אָדָם, אַל יִמְנַע עַצְמוֹ מִן הָרַחֲמִים וְכוּ׳. וְכֵן אָמַר ר׳ נַחְמָן: אֲפִלּוּ בַּעַל חֲלוֹמוֹת אוֹמֵר לוֹ לָאָדָם מָחָר הוּא מֵת, אַל יִמְנַע עַצְמוֹ מִן הָרַחֲמִים וְכוּ׳ (בְּרָכוֹת י׃).

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשלד.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ט מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ,

אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וּבִפְרָטִיּוּת בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי בְּפֵרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (שִׂיחוֹת־הָר״ן, סִימָן יט): אֲפִילּוּ אוֹתָם הָאֲנָשִׁים שֶׁנִּלְכְּדוּ בְּפַח יָקוּשׁ, אִם יַעֲשׂוּ לְעַצְמָם קְבִיעוּת לִלְמֹד בְּכָל יוֹם, הַתּוֹרָה בְּעַצְמָהּ תּוֹצִיאֵם, וְיִזְכּוּ לְהִתְעַלּוֹת בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת.

אוֹדוֹת שֶׁקָּשֶׁה לְךָ לָקוּם בַּחֲצוֹת וְכוּ׳, אָסוּר לְפֹל בְּדַעְתּוֹ מְשׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם. וּכְלָל גָּדוֹל הוּא, כִּי לְקִימַת חֲצוֹת צְרִיכִים לֵילֵךְ לִישֵׁן מֻקְדָּם... אוֹ לִהְיוֹת עֵר עַד חֲצוֹת.

וְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים מְסַפְּרִים עַל הָאִישׁ הָאֱלֹקִי ר׳ אַבְרָהָם בְּר׳ נַחְמָן זַ״ל (בַּעַל הַמְחַבֵּר סֵפֶר ׳בֵּאוּר הַלִּקּוּטִים׳), שֶׁהָיְתָה דַּרְכּוֹ לֵילֵךְ לִישֵׁן תֵּכֶף־וּמִיָּד אַחַר תְּפִלַּת מַעֲרִיב, כִּי הִתְפַּלֵּל מַעֲרִיב בַּזְּמַן הָרִאשׁוֹן. עִם כָּל זֹאת אִם אִי אֶפְשָׁר, אָסוּר לִפֹּל בְּדַעְתּוֹ כְּלָל, וּלְהִשְׁתַּדֵּל עַל־כָּל־פָּנִים פַּעַם אַחַת בְּשָׁבוּעַ, אוֹ עַל־כָּל־פָּנִים פַּעַם אַחַת בְּחֹדֶשׁ, הָעִקָּר לֹא לִפֹּל בְּדַעְתּוֹ כְּלָל.

וְזֶה כְּלָל גָּדוֹל בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁאָסוּר לִפֹּל בְּדַעְתּוֹ מְשׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם יִהְיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה.

אוֹדוֹת שֶׁאַתָּה מֵפִיץ אֶת הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם סֹלֶת בְּרוּרָה מֵה״לִּקּוּטֵי־הֲלָכוֹת״ הַקְּדוֹשִׁים — אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי הִיא זְכוּת הָרַבִּים גְּדוֹלָה מְאֹד, וּכְבָר אָמַר הֶחָכָם: אֵין זְכוּת כְּמִזַּכֶּה אֶת הָרַבִּים.

אוֹדוֹת שֶׁשָּׁאַלְתָּ לְמִי נוֹתְנִים אֶת הַמָּעוֹת? אַתָּה רְאֵה לְשַׁלֵּם רַק כַּמָּה שֶׁעוֹלֶה הַקּוּנְטְרֵסִים, וְיֶתֶר הַמָּעוֹת תִּקַּח לְפַרְנָסַת אַנְשֵׁי בֵּיתְךָ. וּבְפֵרוּשׁ אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁבִּזְכוּת הַצַּדִּיק תַּלְמִידָיו מִתְפַּרְנְסִים (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת צַדִּיק, סִימָן לג).

נָא וְנָא רְאֵה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא יְסוֹד בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

פֹּה תְּקַבֵּל רָצוּף שְׁנֵי מִכְתָּבִים שֶׁתִּשְׁלַח אוֹתָם לַבַּחוּרִים, כִּי אֵינִי רוֹצֶה שֶׁתִּשְׁלֹט יַד זָרִים בַּמִּכְתָּבִים.

י׳ תשלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ט מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לִבָּבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, נֵר לְהַצַּדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יָאִיר.

מַה מְּאֹד נִפְלְאָה אַהֲבָתְךָ לְלִבִּי, שֶׁאַתָּה מְקַדֵּשׁ שֵׁם שָׁמַיִם בְּיַבְנְאֵל ״עִיר בְּרֶסְלֶב״, וּבְחַסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲנִי מְקַבֵּל בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת אַנְשֵׁי הָעֲיָרָה, וְכֻלָּם מְחַבְּבִים אוֹתְךָ מְאֹד מְאֹד.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתַּמְשִׁיךְ לְגַלּוֹת וּלְפַרְסֵם אֶת הָאֱמֶת וְהָאֱמוּנָה לְכָל הַתּוֹשָׁבִים, וְכֻלָּם יַחְזְרוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִתְהַפֵּךְ לִהְיוֹת עִיר שֶׁל תּוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם.

הֵן אֱמֶת, שֶׁכָּל הַהִתְחָלוֹת קָשׁוֹת, וּבִפְרָטִיּוּת בְּדָבָר נוֹרָא וְנִפְלָא כָּזֶה, לִבְנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁעַדַיִן אַף אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לֹא לָקַח עַל עַצְמוֹ, בְּוַדַּאי הַהִתְחָלָה צְרִיכָה לִהְיוֹת קָשָׁה, אֲבָל כְּפִי שֶׁנַּמְשִׁיךְ בָּזֶה, כֵּן נִזְכֶּה לְהוֹצִיא מֵהַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל.

הָעִקָּר רְאֵה לְגַלּוֹת אֶת הָאֱמֶת, וּמַהִי הָאֱמֶת? רַק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁהוּא עֶצֶם הָאֱמֶת. וּכְבָר אָמַר הֶחָכָם: ״הָאֱמֶת אוֹר לָעֵינַיִם, וְהַכָּזָב פַּח לָרַגְלַיִם״; וְעַל־כֵּן בָּזֶה שֶׁנְּגַלֶּה אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, זֶה יָאִיר אֶת עֵינֵי כָּל הָעֲיָרָה.

חֶמְדַּת לִבִּי! רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם,

כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְוַדַּאי עוֹד נִזְכֶּה לִרְאוֹת יְשׁוּעוֹת וַחֲסָדִים רַבִּים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּנוּ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

נָא וְנָא רְאֵה לָתֵת שִׁעוּרִים בַּהֲלָכָה, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד עַל לִמּוּד הַהֲלָכָה, וּבִפְרָטִיּוּת הֲמוֹן־הָעָם צְרִיכִים לֵידַע אֶת הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר יֵלְכוּ בָּהּ, כִּי מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב הַלִּמּוּד שֶׁל הַהֲלָכוֹת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ט מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

בְּחַסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ, זָכִיתִי לִהְיוֹת עַל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל בְּשָׁבוּעַ שֶׁעָבַר, וְהַרְבֵּה הִתְפַּלַּלְתִּי בַּעֲבוּרְךָ, וְשֶׁנִּזְכֶּה לְהוֹצִיא מֵהַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל חֶשְׁקֵנוּ וּרְצוֹנֵנוּ, וְלִבְנוֹת עִיר בִּרְסֶלֶב בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה.

נָא וְנָא אַל תִּפְחַד מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוּם מוֹנֵעַ וּמְעַכֵּב, רַק הַדְבֵּק אֶת עַצְמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהוּא עֶצֶם הָאֱמֶת. וּזְכֹר כְּלָל זֶה, שֶׁאֱמֶת וְשֶׁקֶר אֵינָם מִתְעָרְבִים יַחַד, כִּי אֵין שֶׁקֶר דָּר אֵצֶל הָאֱמֶת, וְעַל־כֵּן רַק כְּשֶׁמְּגַלִּים אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ וְהַשְׁגָּחָתוֹ הַפְּרָטִי פְּרָטִית, אָז אֵין צְרִיכִים לְהִתְפַּעֵל כְּלָל כְּשֶׁבָּאֶמְצַע בּוֹרְחִים וְנוֹפְלִים אֲנָשִׁים וְכוּ׳, כִּי אֵין שֶׁקֶר דָּר אֵצֶל הָאֱמֶת.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שֶׁנִּזְכֶּה לְהִכָּלֵל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְנִזְכֹּר תָּמִיד אֶת אַחֲרִיתֵנוּ, אֲשֶׁר מִי שֶׁזּוֹכֶה לַחֲשֹׁב עַל אַחֲרִיתוֹ, כָּל הֲלָךְ מַחֲשַׁבְתּוֹ מִתְהַפֵּךְ כְּבָר וּמִתְעַלֶּה בְּאֹפֶן נַעֲלֶה. וּכְבָר אָמַר הֶחָכָם: ״כָּל מַה שֶׁתִּקְרַב לְקִצְךָ, הוֹסֵף תִּקּוּן מַעֲשֶׂיךָ״; כִּי בָּזֶה שֶׁהָאָדָם חוֹשֵׁב תָּמִיד עַל אַחֲרִיתוֹ, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא מְתַקֵּן אֶת מַעֲשָׂיו בְּכָל פַּעַם יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְכֵן נִכְלָל בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵינוֹ מִתְפַּעֵל מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם. וְזֶה

עִקַּר הַצְטָלְחַת תַּלְמִידֵי "הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ", הֵיכַל רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁאָנוּ לוֹמְדִים שָׁם רַק מִתַּכְלִיתֵנוּ הַנִּצְחִית.

וְעַל־כֵּן תֵּכֶף־וּמִיָּד כְּשֶׁמַּכְנִיסִים בְּדַעְתּוֹ יְדִיעָה זוֹ, אָז אֵין מְפַחֲדִים מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, וְעוֹשִׂים גְּבוּרוֹת גְּדוֹלוֹת וְכוּ׳, וְהַשֶּׁקֶר בּוֹרֵחַ מֵהָאֱמֶת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

פֹּה תְּקַבֵּל שְׁלֹשָׁה מִכְתָּבִים נְחוּצִים בִּשְׁבִיל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ דָּרֵי יַבְנְאֵל, שֶׁאֵין לִי כְּתוֹבוֹתֵיהֶם, וְנָא לִמְסֹר לָהֶם.

י׳ תשלז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ט מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגָדֵל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, שֶׁנִּכְנַסְתָּ לָגוּר בְּיַבְנְאֵל "עִיר בְּרֶסְלֶב" — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל. אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּי שָׁם תִּמְצָא אֶת בַּת זוּגְךָ וְתִתְחַתֵּן וְתָגוּר שָׁם.

נָא וְנָא רְאֵה לִבְרֹחַ מִכָּל מִינֵי עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת, שֶׁהֵן תַּעֲנִיּוֹת וְסִגּוּפִים, כִּי בְּפֵרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל: כְּשֶׁיֵּשׁ לָאָדָם אֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזֻכֶּכֶת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אָז אֵינוֹ צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת שׁוּם עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת, אַדְרַבָּה יָכוֹל לַעֲבֹד אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מִכָּל דָּבָר וְכוּ׳ (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן פו), עַיֵּן שָׁם.

רַבֵּנוּ זַ״ל גִּלָּה לָנוּ בְּסוֹף יָמָיו, שֶׁאִם הָיָה יוֹדֵעַ בִּתְחִלַּת עֲבוֹדָתוֹ אֶת מַעֲלַת הַתְּפִלָּה וְהַהִתְבּוֹדְדוּת וְכוּ׳, וְאֶל מַה יְכוֹלִים לְהַגִּיעַ עַל־יְדֵי־זֶה, לֹא הָיָה מְסַגֵּף אֶת גּוּפוֹ בְּתַעֲנִיּוֹת וְכוּ׳. עַל־כֵּן רְאֵה

לְהַכְנִיס אֶת כָּל הַמֶּרֶץ שֶׁלְּךָ בִּתְפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, וּבִפְרָטִיּוּת בְּיַבְנְאֵל, שֶׁשָּׁם שְׁמַיָּא וְאַרְעָא נָשְׁקֵי בַּהֲדָדֵי, שֶׁשָּׁם רוֹאִים אֵיךְ הַשְׁגָּחָה מְלֵבֶּשֶׁת בַּטֶּבַע וְהַטֶּבַע בַּהַשְׁגָּחָה, אַשְׁרֵי עַיִן רָאֲתָה זֹאת.

רְאֵה לְהַתְמִיד הַרְבֵּה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְאָז טוֹב לְךָ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשלח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ט מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ אֶת הַבְּשׂוֹרָה הַטּוֹבָה, וְיַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתַּעֲבֹר אִשְׁתְּךָ עַל הַכֹּל בְּנָקֵל וּבְשָׁלוֹם, וְתֵלֵד בְּנָקֵל בְּלִי שׁוּם קְשׁוּי כְּלָל.

נָא וְנָא רְאֵה לִשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, אֲשֶׁר הַשַּׁבָּת נוֹתֶנֶת חַיִּים גַּשְׁמִיִּים גַּם־כֵּן, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וּמְשַׁבֶּת מִתְבָּרְכִים כָּל שֵׁשֶׁת הַיָּמִים.

רְאֵה שֶׁאִשְׁתְּךָ תָּנוּחַ הַרְבֵּה שֶׁלֹּא תִּתְיַגֵּעַ. וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי, אֲשֶׁר אֲנִי מִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם, שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר בְּשָׁלוֹם, וְתִהְיוּ הֲכִי מְאֻשָּׁרִים בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשלט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ט מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעַרְךָ הַקָּשֶׁה. יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר, וְתִהְיֶה בָּרִיא וְשָׁלֵם.

נָא וְנָא אַל תִּפֹּל בְּיֵאוּשׁ וּבִדְאָגוֹת, כִּי הַדְּאָגָה מְכַלָּה אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, וְלֹא כָּךְ קִבַּלְנוּ מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, אֶלָּא לִמֵּד אוֹתָנוּ אֵיךְ לְהַחֲזִיק מַעֲמָד מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֵינוּ. וּבְפֹרָט אַתָּה, שֶׁכְּבָר סָבַלְתָּ בְּזֶה הָעוֹלָם מַה שֶּׁסָּבַלְתָּ, עָלֶיךָ לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי סוֹף כָּל סוֹף אַחַר הָרָע יִתְהַפֵּךְ לְטוֹב.

רְאֵה לְהַחֲזִיק אֶת עַצְמְךָ בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר הָאֱמוּנָה הִיא עִקַּר הָאָדָם, כִּי הָאֱמוּנָה הִיא הַכֹּל, וְהַכֹּל הוּא הָאֱמוּנָה, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁחָזָק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָז יִרְאֶה נִסִּים וְנִפְלָאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמּוֹ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי שָׂמֵחַ, שֶׁקִּבַּעְתָּ בְּבֵיתְךָ שִׁעוּר בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר בִּזְכוּת זֶה יִתְמַלֵּא בֵּיתְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ט מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעַרְךָ הַקָּשֶׁה מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

אַךְ עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי אֵין זוֹ עֵצָה לְהַמְשִׁיךְ אֶת עַצְמוֹ כָּל־כָּךְ אֶל הַצַּעַר, כִּי בְּפֵרוּשׁ גִּלּוּ לָנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת עַצְבוּת, סִימָן לד): כָּל הַנִּמְשָׁךְ אַחַר הַצַּעַר, הַצַּעַר נִמְשָׁךְ אַחֲרָיו; הֵן אֱמֶת שֶׁכְּבָר סָבַלְתָּ מַה שֶּׁסָּבַלְתָּ, אֲבָל עִקַּר שְׁלֵמוּת שֶׁל הָאָדָם, כְּשֶׁזּוֹכֶה לַהֲפֹךְ אֶת כָּל הַמְּרִירוּת לְמְתִיקוּת, וְאֶת כָּל הַמְנִיעוֹת לְנְעִימוּת, וְזוֹכֶה לְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ, וּבוֹרֵחַ מִכָּל מִינֵי דְּאָגוֹת, אֲשֶׁר רַק מְכַלּוֹת אֶת

הָאָדָם, כִּי כְּבָר אָמַר הֶחָכָם: ״הָאֻמְלָל — מִי שֶׁיִּדְאַג״; וְאָמַר: ״הַדְּאָגָה — אִבּוּד הַחַיִּים״; וְעַל־כֵּן אַשְׁרֵי הָאִישׁ שֶׁזּוֹכֶה לַהֲפֹךְ אֶת כָּל הַמְּרִירוּת וְהַדְּאָגוֹת שֶׁלּוֹ לְשִׂמְחָה. וּכְבָר אָמַר הַתַּנָּא (אָבוֹת ה, כב): ׳לְפוּם צַעֲרָא אַגְרָא׳; לְפִי הַצַּעַר שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם לְהַגִּיעַ אֶל אֵיזוֹ דַּרְגָּא, כֵּן שְׂכָרוֹ.

וְעַל־כֵּן מֵאַחַר שֶׁאַתָּה נָפַלְתָּ בְּדִכָּאוֹן כָּזֶה, עַד שֶׁאֻשְׁפַּזְתָּ כְּבָר בְּבֵית־חוֹלִים, אִם תִּזְכֶּה לַהֲפֹךְ הַכֹּל לְשִׂמְחָה — שְׂכָרְךָ יִגְדַּל מְאֹד.

וְהִנֵּה הַבְּחִירָה בְּיָדְךָ, אִם תִּרְצֶה לְקַבֵּל אֶת דְּבָרֵינוּ כְּמוֹת שֶׁהֵם, אֲזַי תִּתְרַפֵּא לְגַמְרֵי וְכוּ׳, וְהַהִפּוּךְ מוּבָן מֵאֵלָיו וְכוּ׳.

הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר הוּא הַצָּלָחָה נִצְחִית, הַצָּלָחָה כָּזוֹ שֶׁאֵין כְּמוֹתָהּ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסִדֶּר תּוֹלְדוֹת, כ״ט מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, גֵּר לְהַצַּדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עַצְמְךָ רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּתְבַקֵּשׁ תָּמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁתִּזְכֶּה לְהִשָּׁאֵר בְּ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, אֲשֶׁר שָׁם לוֹמְדִים עִגּוּלָא וְרִבּוּעָא, הַיְנוּ שֶׁיִּהְיֶה הָאָדָם מְסֻבָּב עִם אֱמוּנָה כָּעִגּוּל הַזֶּה. וְכֵן יִזְכֶּה לְרִבּוּעָא, שֶׁהוּא הַיִּחוּדִים שֶׁל אַרְבָּעָה עוֹלָמוֹת: אֲצִילוּת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה, ע״ב ס״ג מ״ה ב״ן; כִּי הָאֱמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, לֵידַע שֶׁהַכֹּל לַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא, בְּסוֹד הָעִגּוּל, וְהַשֵּׁמוֹת לְיַחֵד הֵם בְּסוֹד

הַיֹּשֵׁר, שֶׁהוּא הַפְּנִימִיּוּת, כַּיָּדוּעַ; וּמֻחְמַת שֶׁהַסָּמ״ךְ־מ״ם יוֹדֵעַ זֹאת, שֶׁזֶּה לוֹמְדִים בְּ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, עַל־כֵּן הוּא בְּכָל פַּעַם מְעוֹרֵר רִיב וּמַחֲלֹקֶת לְנַתֵּק, חַס וְשָׁלוֹם, אוֹתָנוּ מֵחִיּוּתֵנוּ.

לָכֵן רְאֵה לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁתִּשָּׁאֵר דָּבוּק בְּ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, וְשֶׁלֹּא יִהְיוּ לְךָ שׁוּם קֻשְׁיוֹת כְּלָל.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עָזָרְנִי לִהְיוֹת בְּצִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל בְּשָׁבוּעַ שֶׁעָבַר, וְהַרְבֵּה בִּקַּשְׁתִּי בַּעֲבוּרְךָ וּבַעֲבוּר בְּנֵי בֵּיתְךָ, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל — יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי, וּתְקֻבַּל לְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ט מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעַרְךָ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת.

רְאוּ לְקַבֵּל עַל עַצְמְכֶם דְּבָרִים אֵלּוּ, וְאָז תִּפָּקְדוּ בְּזֶרַע שֶׁל קַיָּמָא: א. רְאוּ לִקְנוֹת מִטּוֹת חֲדָשׁוֹת שֶׁלֹּא יָשְׁנוּ עֲלֵיהֶן עֲדַיִן. ב. תִּשְׁתַּדְּלוּ לְהִזָּהֵר מְאֹד בְּטָהֳרַת הַמִּשְׁפָּחָה, וְגַם לֵילֵךְ לִשְׁמֹעַ שִׁעוּר בְּהִלְכוֹת נִדָּה. ג. תַּדְלִיקוּ אַרְבָּעָה נֵרוֹת לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּלְהוֹסִיף עוֹד שְׁנֵי נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת. תִּבְדְּקוּ אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסֵרָה עַל אֵיזוֹ דֶּלֶת מְזוּזָה. ד. לִבְדֹּק אֶת הַתְּפִלִּין אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וּלְדַקְדֵּק מְאֹד לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, הַמַּמְשֶׁכֶת חַיִּים לָאָדָם. ה. רְאוּ לִשְׁמֹר אֶת הַשַּׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּלְשַׂמְּחָהּ וּלְעַנְּגָהּ בְּכָל מִינֵי עִנּוּגִים

וּמַאֲכָלִים טוֹבִים, וּמִי יִתֵּן שֶׁתּוּכְלוּ לְאָרֵחַ אֵיזֶה אוֹרֵחַ לְכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ. ו. תְּקַבְּלוּ עַל עַצְמְכֶם לִקְרֹא אֶת הַבֵּן עַל שְׁמִי...

אֲנַחְנוּ שֶׁתְּקַיְּמוּ אֶת כָּל זֹאת, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָכֶם בִּפְקֻדַּת יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, שֶׁתִּפָּקְדוּ בְּזֶרַע שֶׁל קַיָּמָא, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנוּ — תַּשְׂכִּילוּ וְתַצְלִיחוּ.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ט מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנֶכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעַרְךָ הַקָּשֶׁה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה בִּרְמַ״ח אֵיבָרֶיךָ וּבְשָׂסָ״ה גִּידֶיךָ וּבְכָל טִפֵּי דָּמֶיךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְקַדֵּשׁ עַל הַיַּיִן לְעַצְמְךָ בְּכָל שַׁבַּת־קֹדֶשׁ. גַּם תְּדַקְדֵּק מְאֹד בְּמִצְוַת צִיצִית שֶׁתִּהְיֶינָה כְּשֵׁרוֹת. וּבִזְכוּת זֶה יְרַחֵם עָלֶיךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְיִשְׁלַח לְךָ מְהֵרָה רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשדמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ט מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל הַבָּחוּר ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנֶכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה חָפֵץ וּמִשְׁתּוֹקֵק לֵילֵךְ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לְהִשָּׁאֵר תָּמִיד אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, כִּי הַבַּעַל דָּבָר אוֹרֵב מְאֹד מְאֹד עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד הָרוֹצֶה לְהִתְקָרֵב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל וְאֶל אֲנָשָׁיו הַקְּדוֹשִׁים בְּכָל דּוֹר וָדוֹר.

רְאֵה לְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְתַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְהִסְתַּכֵּל רַק עַל הַטּוֹב שֶׁיֵּשׁ בְּךָ, וְתָדוּן אֶת עַצְמְךָ תָּמִיד לְכַף זְכוּת, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן רפב).

הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ לִלְמֹד הַרְבֵּה מִשְׁנָיוֹת, אֲשֶׁר הָאֱמִירָה בְּעָלְמָא בְּמִשְׁנָיוֹת, הוּא דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד, וּמוֹצִיא אֶת הָאָדָם מִפַּח יָקוּשׁ שֶׁנִּלְכַּד בּוֹ, הֵינוּ שֶׁתִּתְקַח מִשְׁנָיוֹת, וְתַתְחִיל לוֹמַר פֶּרֶק אַחַר פֶּרֶק מֵהַתְּחָלַת הַמִּשְׁנָיוֹת, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְסַיֵּם אֶת כָּל הַשִּׁשָּׁה סִדְרֵי מִשְׁנָה, וְתַתְחִיל עוֹד פַּעַם וְעוֹד פַּעַם, וְכֵן תַּעֲשֶׂה בְּקִבְיעוּת; כִּי לִמּוּד הַמִּשְׁנָיוֹת מְזַכֵּךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ מְאֹד.

הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ לַעֲנוֹת אָמֵן עַל כָּל בְּרָכָה שֶׁאַתָּה שׁוֹמֵעַ, כִּי עַל־יְדֵי־זֶה פּוֹתֵחַ אֶת הַבְּרֵכָה הָעֶלְיוֹנָה, וְנִמְשָׁכוֹת עָלָיו בְּרָכוֹת וִישׁוּעוֹת.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסִדְרַ תּוֹלְדוֹת, כ״ט מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

מִדֵּי כָּתְבִי מִכְתָּב אֶל חֲבֵרֶיךָ, אָמַרְתִּי לִכְתֹּב גַּם לְךָ, וְלָבוֹא אֵלֶיךָ בְּשׁוּרוֹתַיִם אֵלּוּ, מֵאַחַר שֶׁשָּׁמַעְתִּי שֶׁגַּם אַתָּה שׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ. עַל־כֵּן בָּאתִי לְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ אוֹתְךָ מְאֹד

מְאֹד, כִּי עָלֶיךָ לָדַעַת, שֶׁהַבַּעַל־דָּבָר אוֹרֵב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד הָרוֹצֶה לְהִתְקָרֵב אֵלֵינוּ וְלִשְׁתּוֹת מֵימֵי הַחָכְמָה, כִּי הַבַּעַל דָּבָר מְפַחֵד מְאֹד מְאֹד מִכָּל אֶחָד אֲשֶׁר מִקָּרֵב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, כִּי סוֹף כָּל סוֹף הַהֶכְרֵחַ לוֹ לַעֲזֹב אוֹתוֹ, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל מַכְנִיס בִּמְקָרָבָיו הִתְחַזְּקוּת עֲצוּמָה לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְשָׁם תִּמְצָא מַרְגּוֹעַ לְנַפְשְׁךָ.

וְהָעוֹלֶה עַל הַכֹּל, רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְפָרֵשׁ לְפָנָיו אֶת כָּל שִׂיחָתְךָ וְכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, וְזֶה יַהֲפֹךְ אֶת כָּל בְּחִירָתְךָ לְטוֹבָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ט מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יְבָרֵךְ אֶת כָּל בֵּיתְכֶם.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַמְשִׁיךְ עָלֶיךָ חֵן וָחֶסֶד, וְתִזְכֵּי לְהִתְעַלּוֹת בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, וְתִהְיֶי מְסֻבֶּבֶת עִם יְשׁוּעוֹת וְהַצְלָחוֹת כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

נָא וְנָא לְנַצֵּל אֶת יוֹם הַהֻלֶּדֶת לְקַבֵּל הַחְלָטוֹת טוֹבוֹת בַּיַּהֲדוּת, וְאִם אֶפְשָׁר גַּם לְהַשְׁפִּיעַ לַאֲחֵרִים — מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תשמז.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ט מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגָדֵל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תַּנִּיחַ בְּעַצְמְךָ הָעַצְבוּת וְהָעַצְלוּת כְּלָל, כִּי בְּפֵרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן מח), אֲשֶׁר הָעַצְבוּת הִיא הַסִּטְרָא אָחֳרָא, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שׂוֹנֵא אוֹתָהּ, עַל־כֵּן צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וּבְפֵרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁמִּי שֶׁהוּא שָׂמֵחַ תָּמִיד — הוּא מַצְלִיחַ (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת הַצְלָחָה, סִימָן יד).

רְאֵה לְדַקְדֵּק מְאֹד לַעֲנוֹת אָמֵן עַל כָּל בְּרָכָה וּבְרָכָה, כִּי הַזָּהִיר בַּעֲנִיַּת אָמֵן עַל כָּל בְּרָכָה שֶׁשּׁוֹמֵעַ, פּוֹתֵחַ לְעַצְמוֹ בְּרָכוֹת מֵהַבְּרָכָה הָעֶלְיוֹנָה. וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרָכוֹת מז.): אֵין עוֹנִים אָמֵן חֲטוּפָה, וְלֹא אָמֵן קְטוּעָה, וְלֹא אָמֵן יְתוֹמָה; וְכָל הַמַּאֲרִיךְ בְּאָמֵן, מַאֲרִיכִים לוֹ יָמָיו וּשְׁנוֹתָיו, עַיֵּן שָׁם; וּצְרִיכִים לְהִזָּהֵר בְּדָבָר זֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי בְּנֵי־אָדָם מִזַּלְזְלִים בָּזֶה.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית, הַצְלָחָה כָּזוֹ שֶׁאֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל; כִּי אִם הָיוּ בְּנֵי־אָדָם יוֹדְעִים אֶת מַעֲלַת הָאָדָם הַזּוֹכֶה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הָיוּ עוֹסְקִים בָּזֶה תָּמִיד, כִּי כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר, הוּא כְּלִי לְהַמְשָׁכַת אוֹר שְׁכִינַת עֻזּוֹ יִתְבָּרַךְ לְמַטָּה; אַשְׁרֵי מִי שֶׁחָזָק בְּדָבָר זֶה, וְאָז טוֹב לוֹ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים רְגִילִים לוֹמַר, שֶׁאִלְמָלֵא זָכִינוּ לְהִתְוַדַּע

מֵרַבֵּנוּ זַ״ל רַק בִּשְׁבִיל עֲצָה זוֹ — גַּם־כֵּן טוֹב וְנִפְלָא הַהִתְקָרְבוּת, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁקִּבַּלְנוּ מֵרַבֵּנוּ זַ״ל עוֹד דְּבָרִים יְקָרִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְשַׂמֵּחַ אֶת אִשְׁתְּךָ וְאֶת יְלָדֶיךָ, כִּי הַשִּׂמְחָה מַרְחֶבֶת אֶת הַדַּעַת וְהַמֹּחִין.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ט מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגוֹדֶל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, כִּי אַתָּה חָקוּק בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי, וּמִי יִתֵּן שֶׁתִּשָּׁאֵר כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ בְּהֵיכָלָא דְּמַלְכָּא, ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, אֲשֶׁר שָׁם מְלַמְּדִים אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁזֶּה סוֹד עִגּוּלָא, וְשֶׁיִּזְכּוּ תָּמִיד לְיַחֵד אֶת שְׁמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ בִּד׳ עוֹלָמוֹת: אֲצִילוּת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה, שֶׁהֵם: ע״ב, ס״ג, מ״ה, ב״ן, שֶׁהֵם סוֹד רִבּוּעָא (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן נט — הַתּוֹרָה מֵ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, עַיֵּן שָׁם); וְעַל זֶה צְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים שֶׁיִּזְכֶּה לְהִשָּׁאֵר, כִּי הַבַּעַל־דָּבָר אוֹרֵב מְאֹד מְאֹד עַל כָּל נֶפֶשׁ וְנֶפֶשׁ הָרוֹצָה לְהִשָּׁאֵר בְּ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, כִּי הִיא לוֹ לְסַם מָוֶת.

כִּי עָלֶיךָ לָדַעַת, אֲשֶׁר כָּל עִנְיַן הַקְלִפּוֹת וְהַסִּטְרָא אָחֳרָא, הוּא רַק הַסְתָּרוֹת לְהַסְתִּיר אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְהַכְנִיס בָּאָדָם שִׁגְעוֹנוֹת, כָּל אֶחָד כְּפִי עֲוֹנוֹתָיו הַמְרֻבִּים, וְעַל־כֵּן עוֹבֵר עַל כָּל מְקֹרָב וּמְקֹרָב בְּ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״ מַה שֶּׁעוֹבֵר — עֲלִיּוֹת וִירִידוֹת, נְפִילוֹת, קְטָנוּת וְהַשְׁלָכוֹת וְכוּ׳ וְכוּ׳; וּבְכָל פַּעַם שׁוֹמֵעַ כָּל מִינֵי לְשׁוֹן־הָרָע חֲדָשִׁים, וְנֶחֱלֶשֶׁת דַּעְתּוֹ וְנִשְׁבָּר לְגַמְרֵי.

וּבֶאֱמֶת מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ רַק אֵיזוֹ נְקֻדָּה שֶׁל דַּעַת, אֲזַי אַף פַּעַם לֹא

יִבְרַח מֵ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, כִּי יַעֲשֶׂה לְעַצְמוֹ חֶשְׁבּוֹן: ״מַה זָּכִיתִי עַד עַכְשָׁו?! וּמַה יֵּשׁ בְּיָדִי?!״ וּבְחַסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ, כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִתַּלְמִידֵי ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת אֶת הַחֶשְׁבּוֹן הַזֶּה, וְלִמְצֹא בְּיָדוֹ רַב טוּב הַגָּנוּז שֶׁזָּכָה.

עַל־כֵּן רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם לְהִשָּׁאֵר בְּ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, וְתִשְׁמֹר אֶת עַצְמְךָ מְאֹד מֵאֲבֵדוֹת, שֶׁלֹּא תֹּאבַד, חַס וְשָׁלוֹם, בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת; כִּי עַל־יְדֵי הַתַּאֲוֹת רָעוֹת מְאַבְּדִים אֲבֵדוֹת הַרְבֵּה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קיב, י): ״תַּאֲוַת רְשָׁעִים תֹּאבֵד״, אֲפִלּוּ מִי שֶׁהוּא צַדִּיק, הוּא מְאַבֵּד גַּם־כֵּן לִפְעָמִים, בְּבְחִינַת (קֹהֶלֶת ז, טו): ״יֵשׁ צַדִּיק אֹבֵד בְּצִדְקוֹ״, וְאָז הָאָדָם בְּסַכָּנָה גְּדוֹלָה מְאֹד, כִּי כְּעֵין פְּרִי קֹדֶם בִּשּׁוּלוֹ, שֶׁאָז מְזֻקֶּקֶת מְאֹד מְאֹד (עֵץ לְקוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן פח); וְזֶהוּ בִּכְלַל מַה שֶּׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים: הַתַּלְמִידִים שֶׁלֹּא שִׁמְּשׁוּ כָּל צָרְכָּם, הֵם גּוֹרְמִים מַחֲלֹקֶת וּמְרִיבוֹת וְכוּ׳, כִּי הֵם בְּסוֹד פֵּרוֹת שֶׁלֹּא נִתְבַּשְּׁלוּ עֲדַיִן, וְעַל־כֵּן הֵם מַזִּיקִים מְאֹד מְאֹד, וְלָכֵן צְרִיכִים לְהִזָּהֵר מְאֹד מְאֹד מִמִּי מְקַבְּלִים. וְדָבָר זֶה סוֹבֵב בְּיוֹתֵר בְּ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״ שֶׁמּוֹצְאִים תַּלְמִידִים שֶׁלִּפְעָמִים נוֹפְלִים וְכוּ׳, וּמַזִּיקִים מְאֹד בְּאֹרֶס פִּיהֶם וְכוּ׳, וְהַכֹּל מִפְּנֵי הַנַּ״ל, שֶׁהֵם בְּבְחִינַת אֲבֵדוֹת, ״תַּאֲוַת רְשָׁעִים תֹּאבֵד״, וּצְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים לְהִנָּצֵל מֵהֶם.

נָא וְנָא רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לַעֲבֹד הַרְבֵּה עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה, כִּי כָּל תִּקּוּנְךָ הוּא שִׂמְחָה, וְכָל מַה שֶּׁתִּהְיֶה יוֹתֵר בְּשִׂמְחָה, תִּזְכֶּה לִהְיוֹת בִּישׁוּב הַדַּעַת, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אֲשֶׁר ״עֹז וְחֶדְוָה בִּמְקוֹמוֹ״ (דִּבְרֵי־הַיָּמִים־א׳ טז, כז), יַשְׁפִּיעַ עָלֶיךָ שִׂמְחָה, שֶׁתִּזְכֶּה לְהִתְעַנֵּג בָּעֲרֵבוּת נַעַם זִיו שְׁכִינַת עֻזּוֹ יִתְבָּרַךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ט מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגָדֵל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

כִּי בֶּאֱמֶת בָּעִתִּים הַלָּלוּ צְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים וְהִתְחַזְּקוּת עֲצוּמָה לְהִשָּׁאֵר בְּ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, כִּי הַבַּעַל־דָּבָר אוֹרֵב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד הָרוֹצֶה לְהִתְקָרֵב אֵלֵינוּ, כִּי כָּל לְמוּדֵינוּ הוּא רַק גִּלּוּי אֱלֹקוּת בְּתַכְלִית הַהִתְגַּלּוּת. וְהַבַּעַל־דָּבָר אוֹרֵב עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, וְחוֹרֵק שִׁנָּיו עַל כָּל מְקָרֵב וּמְקָרָב, וְעַל־כֵּן הוּא גּוֹרֵם מַה שֶּׁגּוֹרֵם, רַחֲמָנָא לְצַלָּן וְכוּ׳ וְכוּ׳, עַד שֶׁיֵּשׁ פְּרוֹת שֶׁעֲדַיִן לֹא נִתְבַּשְּׁלוּ כָּל צָרְכָּם, שֶׁהֵם הַתַּלְמִידִים שֶׁלֹּא שִׁמְּשׁוּ כָּל צָרְכָּם, שֶׁהֵם בִּכְלַל סַכָּנָה גְּדוֹלָה וְכוּ׳ (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן פח), שֶׁלְּבַסּוֹף הֵם נֶאֱבָדִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וּצְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים לְהִזָּהֵר וּלְהִשָּׁמֵר מֵהֶם.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! תַּאֲמִין לִי, שֶׁבְּחַיַּי עָבְרוּ עָלַי כְּבָר מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים מִתַּלְמִידִים כָּאֵלּוּ, שֶׁעֲדַיִן לֹא שִׁמְּשׁוּ כָּל צָרְכָּם, וְגָרְמוּ מַה שֶּׁגָּרְמוּ.

הָעִקָּר רְאֵה לִשְׁמֹר אֶת עַצְמְךָ מֵרִבּוּי אוֹר, וַאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁלְּבַל תַּחְתֹּם שׁוּם חוֹזֶה, כִּי לְדַעְתִּי, כָּל אֶחָד וְאֶחָד יִדְאַג לְעַצְמוֹ בַּעֲבוּר דִּירָה, וְלֹא צְרִיכִים לְהִכָּנֵס בְּהִשְׁתַּדְּלוּת לְמַעַן אֲחֵרִים, כִּי סוֹף כָּל סוֹף רַק סוֹבְלִים בִּשְׁבִיל אֲחֵרִים, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם כְּשֶׁעוֹשִׂים טוֹבָה לְאֶחָד, אַחַר־כָּךְ סוֹבְלִים בִּשְׁבִיל זֶה מְאֹד מְאֹד.

עַל־כֵּן מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁלְּבַל תַּכְנִיס אֶת עַצְמְךָ בְּעִנְיַן הַדִּירוֹת, רַק תִּדְאַג לְדִירָה לְעַצְמְךָ, וְאָז טוֹב לְךָ בָּזֶה וּבַבָּא.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁעוֹד תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שֶׁיֵּעָשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיִּהְיֶה לְךָ בַּיִת

יָפֶה עִם גִּנָּה נִפְלָאָה סָבִיב בַּעֲיָרָה יַבְנְאֵל, שֶׁתִּתְהַפֵּךְ לְבַסּוֹף לְעִיר בְּרֶסְלֶב, וְתִרְוֶה רֹב נַחַת מִבָּנֶיךָ, וְאִשְׁתְּךָ תִּהְיֶה בְּרִיאָה, וְתִהְיֶה לְךָ פַּרְנָסָה בְּשֶׂפַע. הָעִקָּר רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ, וְלִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְאַל תֵּחָלֵשׁ דַּעְתְּךָ מִכָּל מַה שֶּׁאַתָּה רוֹאֶה וְשׁוֹמֵעַ, כִּי בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, הַהַסְתָּרָה גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד.

חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, זָכִיתִי לִהְיוֹת בְּשָׁבוּעַ שֶׁעָבַר עַל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְהַרְבֵּה בִּקַּשְׁתִּי בַּעֲבוּרְךָ, וְהַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע גַּם אֶת תְּפִלָּתִי, וְיִקַּיֵּם לְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן אֶת כָּל מַה שֶּׁבִּקַּשְׁתִּי בַּעֲבוּרְךָ.

הֵכְפַּל הַדָּבָר, נָא וְנָא אַל תִּפֹּל בְּאֵיזוֹ חֲלִישׁוּת הַדַּעַת, אוֹ, חַס וְשָׁלוֹם, בְּאֵיזֶה שִׁבְרוֹן לֵב, כִּי כָּךְ צָרִיךְ לִהְיוֹת כָּל זְמַן שֶׁהַהַסְתָּרָה כָּל־כָּךְ גְּדוֹלָה, וּבְוַדַּאי בּוֹא תָּבוֹא הָעֵת, כְּשֶׁיִּתְגַּלֶּה מַה שֶּׁיִּתְגַּלֶּה וְכוּ׳ וְכוּ׳, שֶׁאָז יִתְבַּיְּשׁוּ מִי שֶׁצָּרִיךְ לְהִתְבַּיֵּשׁ וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה עוֹד עַכְשָׁו.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לִכְתֹּב לִי מִכְתָּב, וּמַמָּשׁ תְּחַיֵּינִי וּתְשַׂמְּחֵנִי.

י׳ תשנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסִדְרַ תּוֹלְדוֹת, כ״ט מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגֹדֶל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר ! אִם יִהְיוּ כָּל הַיַּמִּים דְּיוֹ, וְכָל הָאֲגַמִּים קוֹלְמוֹסִים, וְכָל הָרְקִיעִים גְּוִילִים, אִי אֶפְשָׁר לִכְתֹּב גְּדֻלָּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמַה שֶּׁעוֹשֶׂה עִמָּנוּ וְכוּ׳ וְכוּ׳, וּבִפְרָטִיּוּת בָּעִנְיַן הַנּוֹרָא וְהַנִּפְלָא הַזֶּה

שֶׁל הִתְיַשְּׁבוּת בַּעַיָּרָה יַבְנְאֵל, שֶׁתִּתְהַפֵּךְ לְבַסּוֹף לְעִיר בְּרֶסְלֶב, וְאַשְׁרֵי וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּקְדִּים אֶת עַצְמוֹ עוֹד עַכְשָׁו לְהִכָּנֵס לָגוּר שָׁם, וְכָל הַקּוֹדֵם זוֹכֶה וְכוּ׳ וְכוּ׳.

חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁזָּכִיתָ בְּזֶכִיּוּת חִנָּם לְהִכָּנֵס לָגוּר בַּעַיָּרָה יַבְנְאֵל "עִיר בְּרֶסְלֶב", וְזָכִיתָ לִהְיוֹת מֵהָעֲשָׂרָה הָרִאשׁוֹנִים, וּבְוַדַּאי כָּל הַהִתְחָלוֹת קָשׁוֹת, וּלְבַסּוֹף תִּהְיֶה לְךָ דִּירָה מְשֻׁלָּךְ עִם גִּנָּה נִפְלָאָה, וְתִהְיֶה לְךָ פַּרְנָסָה בְּשֶׁפַע כַּאֲשֶׁר הִבְטַחְתִּי לְךָ.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! שָׁם בַּעַיָּרָה יַבְנְאֵל "עִיר בְּרֶסְלֶב" מִתְקַשְּׁרִים שָׁמַיִם וָאָרֶץ כַּחֲדָא, וְרוֹאִים אֶת הַנּוֹף הַנִּפְלָא וְכוּ׳, וְרוֹאִים אֶת הַשָּׁמַיִם, וְרוֹאִים אֶת רוּחָנִיּוּת אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, רוֹאִים אֶת הַטֶּבַע, וְרוֹאִים אֵיךְ שֶׁמְּקֻשָּׁר הַטֶּבַע לַהַשְׁגָּחָה, הָאָרֶץ לַשָּׁמַיִם, אַשְׁרֵי מִי שֶׁגָּר שָׁם, וּמְדַבֵּק אֶת עַצְמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אַשְׁרֵי לוֹ וְאַשְׁרֵי חֶלְקוֹ!

נָא וְנָא רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֻמָּנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תְּבַלְבֵּל אֶת עַצְמְךָ מִשּׁוּם בִּלְבּוּל שֶׁבָּעוֹלָם כְּלָל.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי שָׂמֵחַ, שֶׁהִלְבַּשְׁתָּ אֶת עַצְמְךָ בִּבְגָדִים לְבָנִים בְּשַׁבַּת־קֹדֶשׁ, כִּי כֵן רָאוּי לִהְיוֹת, וּבִפְרָטִיּוּת בַּעַיָּרָה יַבְנְאֵל "עִיר בְּרֶסְלֶב", שֶׁשָּׁם תָּאִיר הָרוּחָנִיּוּת בְּתַכְלִית הַגִּלּוּי לְמִי שֶׁזּוֹכֶה לִרְאוֹת אֶת זֶה, וְעַל־כֵּן בְּשַׁבָּת רָאוּי לָלֶכֶת בִּבְגָדִים לְבָנִים כְּדֶרֶגְמַת הַמַּלְאָכִים.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יָאִיר אֶת עֵינֵינוּ, וְיִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּהַשָּׂגוֹת תּוֹרָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה, וְנִזְכֶּה לְהִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

רְאֵה לִהְיוֹת שָׂמֵחַ תָּמִיד, וּבְחַסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ לֹא יֶחְסַר לְךָ שׁוּם דָּבָר — לֹא בְּרוּחָנִיּוּת וְלֹא בְּגַשְׁמִיּוּת, הָעִקָּר לְחַכּוֹת קְצָת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשנא.

בְּעֻזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ״ט מַר־חֶשְׁוָן ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, תַּלְמִידֵי ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, ״חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב״ דִּי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר, הֲוָיָ״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! רְאוּ לֶאֱחֹז אֶת עַצְמְכֶם בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרֵעוּת, וּבִפְרָט בָּעִתִּים הַלָּלוּ, שֶׁהֵם יְמֵי הַרֵּת עוֹלָם, אֲשֶׁר רוֹאִים אֵיךְ הַכְּפִירוּת וְהָאֶפִּיקוֹרְסוּת וְהַהַסְתָּרָה נֶגֶד הַדַּת, רַחֲמָנָא לִצְלָן, מִתְגַּבְּרִים וּמִתְפַּשְׁטִים מְאֹד מְאֹד בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, עַל־כֵּן עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לְלֶחֹם מִלְחֶמֶת ה׳, לְגַלּוֹת וּלְפַרְסֵם אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל, בְּתִמִּימוּת וּבִפְשִׁיטוּת כִּרְצוֹנוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁהוּא הַבַּעַל תְּפִלָּה, שֶׁעַל יָדוֹ יֶחֱזְרוּ אַנְשֵׁי הַמֶּלֶךְ (עַיֵּן סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה י׳).

אֲבָל בְּאֹפֶן שֶׁנִּזְכֶּה לְהַחְדִּיר אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בֵּין אָחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, צְרִיכִים קֹדֶם לְהִתְאַחֵד בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרֵעוּת, כִּי עִקַּר קִלְקוּל הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, שֶׁהִיא הַגָּלוּת, הוּא רַק עַל־יְדֵי הַפֵּרוּדִים שֶׁיֵּשׁ בֵּין אָחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כִּי אִם הָיְתָה אַהֲבָה וְאַחְוָה בֵּין כְּלַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הָיִינוּ כְּבָר נִגְאָלִים מִזְּמַן, וּמֵחֲמַת שֶׁהַסָּמ״ךְ־מֵ״ם יוֹדֵעַ זֹאת, עַל־כֵּן גּוֹרֵם פֵּרוּדִים בֵּין אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַחֲרֵדִים לִדְבַר ה׳.

וּמֵחֲמַת שֶׁהַכֹּל תָּלוּי בְּחַדְרוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, עַל־כֵּן בְּיוֹתֵר נִכְנַס הָרוּחַ סְעָרָה אֶל תּוֹךְ חֲדַר הַמֶּלֶךְ, וְחָטַף אֶת הַתִּינוֹק, שֶׁהֵם הַבְּנֵי נְעוּרִים וְכוּ׳, וְנִגְרְמָה מַחֲלֹקֶת עֲצוּמָה, וְכֵן בֵּינֵינוּ תַּלְמִידֵי ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, לַאֲחֲרוֹנָה נִתְרַבָּה הַקִּנְאָה וְהַשִּׂנְאַת חִנָּם עַד מְאֹד, אֲשֶׁר גּוֹרֶמֶת הֶרֶס רַב — הֵן לָנוּ לְעַצְמֵנוּ, וְהֵן לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהֵן בְּכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ.

עַל־כֵּן עָלֵינוּ לְהַתְחִיל מֵעַצְמֵנוּ, לִרְאוֹת שֶׁיִּהְיֶה בְּחַדְרֵנוּ רַק אַהֲבָה וְאַחְוָה וְרֵעוּת, וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יֹאמַר חֲזַק, וְיָדוֹן אֶחָד אֶת

הַשֵּׁנִי לְכַף זְכוּת, וַאֲפִלּוּ שֶׁעוֹשֶׂה כָּל מִינֵי עֲוֹלוֹת, צְרִיכִים רַק לָדוּנוֹ לְכַף זְכוּת, וּלְהִסְתַּכֵּל רַק עַל הַטּוֹב שֶׁבּוֹ, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִהְיוּ לָנוּ כֹּחוֹת לְהִתְאַחֵד יַחַד, וּלְקַבֵּל מֵהַבַּעַל תְּפִלָּה, אֲשֶׁר עִקַּר יְסוֹד דַּעְתּוֹ הוּא לְהִכָּלֵל בְּאֶחָד. וְאִי אֶפְשָׁר לֶאֱחֹז בְּאֶחָד, כִּי אִם כְּשֶׁהוּא בְּאַחְדוּת אַחַת עִם כְּלַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְעַל־כֵּן אִי אֶפְשָׁר לְהִתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא חַרְבּוֹ שֶׁל מָשִׁיחַ, כְּלִי זֵינוֹ שֶׁל הַבַּעַל תְּפִלָּה, כִּי אִם עַל־יְדֵי שָׁלוֹם וְאַהֲבָה וְאַחֲוָה וְרֵעוּת, אֲשֶׁר בִּשְׁבִיל זֶה תִּקֵּן הָאֲרִיזַ״ל לְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ קֹדֶם הַתְּפִלָּה מִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁל ״וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ״, כְּדֵי לְהִתְאַחֵד יַחַד עִם כְּלַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עַל־יְדֵי־זֶה יֵשׁ עֲלִיָּה לַתְּפִלָּה (עֵין לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן רלט).

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, א׳ דְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

כְּלָל גָּדוֹל תִּקַּח בְּעַצְמְךָ לְהַצְלָחָה — הֵן בְּגַשְׁמִיּוּת וְהֵן בְּרוּחָנִיּוּת, הָעִקָּר שֶׁלְּבַל תִּדְחֹק אֶת הַשָּׁעָה, כִּי כָּל הַדּוֹחֵק אֶת הַשָּׁעָה — הַשָּׁעָה דּוֹחַקְתּוֹ (בְּרָכוֹת סד.). וְדָבָר זֶה סוֹבֵב בֵּין בְּרוּחָנִי וּבֵין בְּגַשְׁמִי.

רַבֵּנוּ ז״ל גִּלָּה לָנוּ דֶּרֶךְ, אֲשֶׁר מְעַט גַּם־כֵּן טוֹב, הַיְנוּ שֶׁיַּרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ בְּכָל דָּבָר לַעֲשׂוֹת רַק מְעַט, וְאַחַר־כָּךְ יַחֲשֹׁב בְּדַעְתּוֹ — אוּלַי עוֹד מְעַט יוֹתֵר טוֹב, וְכֵן לְהַלָּן עוֹד מְעַט וְעוֹד מְעַט, וְכָכָה יַצְלִיחַ.

וְהַכְּלָל, שֶׁלְּעוֹלָם לֹא יִקַּח עַל עַצְמוֹ עֲבוֹדוֹת רַבּוֹת בֵּין בְּרוּחָנִי וּבֵין בְּגַשְׁמִי, רַק לֵידַע אֶת הַכְּלָל הַזֶּה, כִּי מְעַט הוּא גַּם־כֵּן טוֹב, וְאָז דַּיְקָא יַצְלִיחַ — בֵּין בְּרוּחָנִי וּבֵין בְּגַשְׁמִי.

לְדַעְתִּי, רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַשְּׁעוּרִים שֶׁאַתָּה לוֹמֵד בָּרַבִּים, כִּי אֵין לְךָ טוֹב מִשְּׁעוּר בָּרַבִּים, וְכָל הַמְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים — אֵין חֵטְא בָּא עַל יָדוֹ (יוֹמָא פז.), וּבִפְרָטִיּוּת תַּלְמוּד תּוֹרָה דְּרַבִּים — אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, וְשׁוּם דָּבָר אֵינוֹ נִדְחֶה מִזֶּה.

נָא וְנָא הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ הַרְבֵּה בַּאֲמִירַת מִשְׁנָיוֹת, אֲשֶׁר מְזַכֶּכֶת אֶת הָאָדָם מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה. וְרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר, כִּי לְאוֹתָם אֲנָשִׁים שֶׁנִּלְכְּדוּ בַּעֲבֵרוֹת חֲמוּרוֹת, אִם יַעֲשׂוּ לְעַצְמָם חֹק קָבוּעַ לִלְמֹד בְּכָל יוֹם כָּךְ וְכָךְ, הַתּוֹרָה בְּעַצְמָהּ תּוֹצִיאֵם מֵהַשְּׁאוֹל תַּחְתִּית (שִׂיחוֹת־הָר״ן, סִימָן יט). וְקַבָּלָה אֵצֶל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁכָּךְ וְכָךְ הוּא לִמּוּד ח״י פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת בְּכָל יוֹם.

גַּם רְאֵה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וָיוֹם, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית, אֲשֶׁר אֵין כְּמוֹתוֹ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשנג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, א׳ דְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

וְהִנֵּה עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים, וְאֵין לְךָ אָדָם שֶׁלֹּא עוֹבְרִים עָלָיו בְּכָל יוֹם וָיוֹם מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לִקְפֹּץ וּלְדַלֵּג עַל כָּל הַמַּשְׁבְּרִים וְהַגַּלִּים, וּלְהַחֲזִיק מַעֲמָד בְּחַיָּיו, וְאֵינוֹ נִשְׁבָּר מִשּׁוּם דָּבָר.

הֵן אֱמֶת אֲשֶׁר דָּבָר זֶה קַל מְאֹד מְאֹד לוֹמַר לַחֲבֵרוֹ — ״אַל תִּדְאַג, אַל תִּפְחַד, אַל תִּתְיָאֵשׁ״, עִם כָּל זֹאת הֶחָכָם עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ,

וְיוֹדֵעַ בְּבִרוּר אֲשֶׁר עִקַּר הַחָכְמָה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי אֵין זוֹ עֵצָה לְמִשְׁךָ אֶת עַצְמְךָ כָּל־כָּךְ אֶל הַצַּעַר. וּבְפֵרוּשׁ גִּלּוּ לָנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֵין סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת עַצְבוּת, סִימָן לד): כָּל הַנִּמְשָׁךְ אַחַר הַצַּעַר — הַצַּעַר נִמְשָׁךְ אַחֲרָיו; וְעִקַּר הַהַצְלָחָה לְהַצְלִיחַ בְּזֶה הָעוֹלָם, הוּא רַק עַל־יְדֵי שִׂמְחָה, וְכָל מַה שֶּׁהָאָדָם מְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ בְּיוֹתֵר — יוֹתֵר מַצְלִיחַ בְּחַיָּיו. וּבָזֶה נִמְדֶּדֶת גְּדֻלָּתוֹ שֶׁל הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם — כְּפִי שֶׁמַּחֲזִיק מַעֲמָד, וְאֵינוֹ נִשְׁבָּר מִשּׁוּם דָּבָר.

עַל־כֵּן עֲשֵׂה מַה שֶּׁתַּעֲשֶׂה בְּאֹפֶן שֶׁתּוּכַל לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּיוֹתֵר לִבְלִי לְהַנִּיחַ אֶצְלְךָ הָעַצְבוּת וְהָעַצְלוּת, כִּי זֶה בְּעַצְמוֹ יַכְנִיס בְּךָ בִּטָּחוֹן עַצְמִי וְיִשּׁוּב הַדַּעַת, שֶׁלֹּא תִּהְיֶה כַּעֲסָן וְקַפְּדָן — לֹא עַל אִשְׁתְּךָ וְעַל יְלָדֶיךָ וְלֹא עַל שְׁכֵנֶיךָ, וְלֹא עַל שׁוּם בַּר יִשְׂרָאֵל. כִּי כְּשֶׁאָדָם שָׂמֵחַ, נִתְרַחֵב לוֹ לִבּוֹ וְדַעְתּוֹ, וְזוֹכֶה לְיִשּׁוּב הַדַּעַת נִפְלָא, וְהַכֹּל הוֹלֵךְ לוֹ כָּשׁוּרָה.

נָא וְנָא רְאֵה לִבְדֹּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסֵרָה עַל אֵיזוֹ דֶּלֶת מְזוּזָה, כִּי רִבּוּי הַצָּרוֹת בַּבַּיִת נִמְשָׁכוֹת עַל־יְדֵי מְזוּזוֹת פְּסוּלוֹת.

גַּם רְאֵה לִשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ. וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַמְשִׁיךְ עָלֶיךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה, וְתִהְיֶה לְךָ פַּרְנָסָה בְּשֶׁפַע, וְתִהְיֶה תָּמִיד בְּשִׂמְחָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשנד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, א׳ דְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

אוֹדוֹת שְׁאֵלָתֵךְ בְּעִנְיַן הַשִּׁדּוּךְ וְכוּ׳, כְּבָר אָמַר הֶחָכָם: אֵין לְךָ שִׂמְחָה כְּהַתָּרַת סְפֵקוֹת.

לְדַעְתִּי, רְאִי לִגְמֹר אֶת הַשִּׁדּוּךְ וְלֹא לְסָחֹב, כִּי יֵשׁ פִּתְגַּם הָעוֹלָם: הַהַצָלָחָה דּוֹפֶקֶת רַק פַּעַם אַחַת עַל הַדֶּלֶת.... וּמֵחֲמַת שֶׁבְּנֵי־אָדָם תָּמִיד חוֹשְׁבִים כְּמוֹ הַסּוּס הַזֶּה, שֶׁהַדֶּשֶׁא בַּחֲצַר חֲבֵרוֹ יוֹתֵר יָרֹק, עַל־כֵּן מְאַבְּדִים אֶת הַהַצָלָחָה...

לָכֵן עֲצָתִי, שֶׁתִּרְאִי לִגְמֹר תֵּכֶף־וּמִיָּד אֶת הַשִּׁדּוּךְ, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַמְשִׁיךְ לָכֶם בְּרָכָה וְהַצָלָחָה בְּסִימָן טוֹב וּבְמַזָּל טוֹב.

נָא וְנָא רְאִי לִשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עָלַיִךְ.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצָלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשנה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, א׳ דְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרֵךְ הַקָּשֶׁה מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלַיִךְ, וּבִפְרָטִיּוּת מֵהַפְּחָדִים שֶׁנִּכְנְסוּ בָּךְ וְכוּ׳.

לְדַעְתִּי, רְאֵה לְהִזָּהֵר מְאֹד בִּנְטִילַת יָדַיִם שַׁחֲרִית שָׁלֹשׁ פְּעָמִים לְסֵרוּגִין, וְכֵן בְּכָל פַּעַם כְּשֶׁאַתְּ יוֹצֵא לַעֲשׂוֹת צָרְכֵיךְ, תִּזָּהֵר מְאֹד לִרְחֹץ יָדַיִךְ עִם כְּלִי דַּיְקָא, וְכֵן קֹדֶם הָאֲכִילָה, כִּי הַפְּחָדִים שֶׁבָּאִים לָאָדָם הֵם מִפְּנֵי שֶׁאֵין הָאָדָם נִזְהָר בִּנְטִילַת יָדַיִם, עַל־כֵּן רְאֵה לְתַקֵּן דָּבָר זֶה, וְלִהְיוֹת זָהִיר בִּנְטִילַת יָדַיִם, וְאָז יִתְבַּטְּלוּ מִמְּךָ כָּל הַפְּחָדִים, וְיֶשְׁפַּע עָלַיִךְ שֶׁפַע רַב.

נָא וְנָא רְאֵה לִבְדֹּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתֵךְ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא

חֲסֵרָה עַל אֵיזוֹ דֶּלֶת מְזוּזָה, כִּי רִבּוּי הַצָּרוֹת שֶׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם, הַכֹּל מִפְּנֵי שֶׁאֵין לוֹ מְזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת.

רְאֵה לִשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ.

מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים אִם אִשְׁתְּךָ תַּדְלִיק שִׁשָּׁה נֵרוֹת לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּלְהוֹסִיף עוֹד שְׁנֵי נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, אֲשֶׁר זֶה יָבִיא לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּבֵיתְכֶם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, ב׳ כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא זְכָנִי לִהְיוֹת בְּשָׁבוּעַ שֶׁעָבַר בְּצִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְהַרְבֵּה בִּקַּשְׁתִּי בַּעֲבוּרְךָ, שֶׁתִּפָּקֵד בְּזֶרַע שֶׁל קַיָּמָא. וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי, וְיִשְׁלַח לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם בִּרְמַ״ח אֵיבָרֶיךָ וּבְשָׂסָ״ה גִּידֶיךָ וּבְכָל טִפֵּי דָּמֶיךָ, וְתִזְכּוּ לְבָנִים חַיִּים וְקַיָּמִים.

נָא וְנָא רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְסוֹף הַכָּבוֹד לָבוֹא, שֶׁתִּזְכֶּה לְהִכָּלֵל בִּכְבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּתְסַפֵּר לוֹ כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, כִּי אֵין לְךָ טוֹב מִזֶּה.

גַּם רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ בְּקִבִיעַת עִתִּים לַתּוֹרָה, אֲשֶׁר בִּזְכוּת הַתּוֹרָה תִּזְכֶּה לְפַרְנָסָה בְּשֶׁפַע גָּדוֹל, כִּי הַתּוֹרָה מְעַשֶּׁרֶת אֶת הָאָדָם.

אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מַטֶּעֶה אֶת עַצְמוֹ, רַק חוֹטֵף בְּכָל יוֹם לִמּוּד

הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וּמִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמִתְפַּלֵּל אֶת הַתְּפִלּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת בִּדְבֵקוּת וּבְכַוָּנָה גְּדוֹלָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

פֹּה תְּקַבֵּל רָצוּף כַּמָּה מִכְתָּבִים בִּשְׁבִיל גִּיסְךָ, וְנָא לְמָסְרָם בְּיָדוֹ, כִּי מְאֹד נְחוּצִים.

י׳ תשנז.

בְּעֻזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, ב׳ כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

מֵאֵת ה׳ הָיְתָה זֹאת, כִּי נִתְעַכֵּב עַד הַיּוֹם מִשְׁלוֹחַ הַמִּכְתָּבִים, עַל־כֵּן אָמַרְתִּי לָבוֹא אֵלֶיךָ בְּשׁוּרוֹתַיִם אֵלּוּ.

נָא וְנָא רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְרַדַּאי עוֹד תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

הָעִקָּר רְאֵה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, לְבַל תִּשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי הַבַּעַל־דָּבָר אוֹרֵב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד הָרוֹצֶה לְהִתְקָרֵב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל וּלְהִשָּׁאֵר בְּחַדְרוֹ, חֲדַר הַקֹּדֶשׁ, ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וָיוֹם, אֲשֶׁר עַל־יְדֵי־זֶה תִּתְעַלֶּה וְתַצְלִיחַ תָּמִיד, כִּי אֵין לְךָ טוֹב מִתְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, ב׳ כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגִדֵּל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, וְאֵין טוֹב אֶלָּא תּוֹרָה (אָבוֹת ו, ג), שֶׁאַתָּה מַתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, כִּי זֶה כָּל רְצוֹנִי וְכִסּוּפִי לְעוֹרֵר וּלְחַזֵּק אֶת כָּל מְקֹרָב שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁיִּרְאֶה לְצַיֵּת אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי עִקַּר שְׁלֵמוּת הַהִתְקָרְבוּת לְרַבֵּנוּ זַ״ל, הוּא רַק כְּשֶׁזּוֹכִים לְצַיֵּת אוֹתוֹ בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה; הֵן בִּלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, לִשְׁקֹד מְאֹד עַל דַּלְתוֹת הַתּוֹרָה, וְהֵן בִּתְפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, לְהִתְבּוֹדֵד הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׂיחָתוֹ וְאֶת כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְזֶה יַכְנִיס בּוֹ הִתְחַזְּקוּת עֲצוּמָה.

עַל־כֵּן כְּשֶׁאַתָּה כּוֹתֵב לִי אֵיךְ אַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה וּבְהִתְבּוֹדְדוּת, זֶה עִקַּר שִׂמְחָתִי וְחֶדְוָתִי.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לְהִתְעַלּוֹת תָּמִיד בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, וְתַמְשִׁיךְ בַּעֲבוֹדָתְךָ עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהָפִיץ גַּם אֶת הַקּוּנְטְרֵסִים בֵּין חֲבֵרֶיךָ וִידִידֶיךָ, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יוֹלִיךְ אוֹתְךָ בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשנט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, ב׳ כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי שָׂמֵחַ לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, וְאֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יְזַמִּין לְךָ פַּרְנָסָה בְּנָקֵל, וְתִהְיֶה שָׁמוּר מִכָּל מִינֵי חֲטָאִים וַעֲוֹונוֹת.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית. אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מַטְעֶה אֶת עַצְמוֹ, רַק מַרְבֶּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁאָז טוֹב לוֹ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

בְּעִנְיַן חִנּוּךְ הַיְלָדִים עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי הָעִקָּר הוּא סַבְלָנוּת, שֶׁצְּרִיכִים לִהְיוֹת סַבְלָן גָּדוֹל עִם הַיְלָדִים, אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מַה שֶּׁעוֹבֵר, וְהַיְלָדִים צְרִיכִים תְּשׁוּמֶת־לֵב, וְכָל מַה שֶּׁנּוֹתְנִים לָהֶם תְּשׁוּמֶת־לֵב, מְמַלְּאִים הֵם נִתְהַפְּכִים לְטוֹבָה.

תַּגִּיד לְאִשְׁתְּךָ, שֶׁלְּבַל תֹּאחַז אֶת זֶה לְדָבָר קַל, כִּי תְּשׁוּמֶת־לֵב זֶה הָעִקָּר בְּחִנּוּךְ יְלָדִים, כִּי כָּל יֶלֶד וְיַלְדָּה רוֹצִים תְּשׁוּמֶת־לֵב מְיֻחֶדֶת, וּבְוַדַּאי קָשֶׁה לַהוֹרִים לָתֵת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד תְּשׁוּמֶת־לֵב, וְכָאן מַתְחִילוֹת הַבְּעָיוֹת. אֲבָל כְּשֶׁזּוֹכִים לָתֵת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד תְּשׁוּמֶת־לֵב, אָז דַּיְקָא מַצְלִיחִים. עַל־כֵּן רְאוּ לְקַיֵּם אֶת זֹאת, וְאָז תִּרְאוּ נִפְלָאוֹת אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

רְאֵה לָלֶכֶת אֶל שִׁעוּר שֶׁלּוֹמְדִים אוֹ הֲלָכָה אוֹ אַגָּדָה, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתָּמִיד תַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, ב׳ כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי. וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרֵךְ הַקָּשֶׁה מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלַיִךְ.

עָלַיִךְ לָדַעַת, כִּי הַחַיִּים הֵם מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים, וַאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהִתְגַּבֵּר עַל הַנִּסְיוֹנוֹת, וְהוּא הוּא הַגִּבּוֹר הַמַּצְלִיחַ בְּחַיָּיו.

אֵין עוֹד דָּבָר גָּעֶלָם בָּעוֹלָם כְּעִנְיַן מְצִיאַת הַזִּוּוּג, וְעַל־כֵּן אָסוּר לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם, וּבִפְרָטִיּוּת בְּעִנְיַן מְצִיאַת הַזִּוּוּג, כִּי הַרְבֵּה פְּעָמִים נִדְמֶה, אֲשֶׁר זֶהוּ בְּוַדַּאי זִוּוּגִי, וּלְבַסּוֹף מִתְאַכְזְבִים וְכוּ׳, כְּמוֹ שֶׁקָּרָה אֶצְלֵךְ, עַל־כֵּן רְאִי לְמְסֹר אֶת עַצְמֵךְ לְגַמְרֵי לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְהוּא יַזְמִין לָךְ בֶּן זוּג יוֹתֵר טוֹב.

עָלַיִךְ לָדַעַת, כִּי מַה שֶּׁיַּזְמִין לָךְ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, זֶה יִהְיֶה זִוּוּגֵךְ הָאֲמִתִּי. וְטוֹב יוֹתֵר לְהִתְפָּרֵד עַכְשָׁו מִלְּהִפָּרֵד אַחַר חֻתָּנָה. וְאִם הַבָּחוּר בּוֹרֵחַ מִמֵּךְ, הוּא בְּוַדַּאי אֵינוֹ בֶּן זוּגֵךְ כְּלָל.

נָא וְנָא רְאִי לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמֵךְ, וְשׂוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ, וְאָז תִּרְאִי נוֹרָאוֹת נִפְלָאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

רְאִי לִשְׁמֹר אֶת הַשַּׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עָלַיִךְ.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תשסא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, ב׳ כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... שֶׁיִּחְיוּ.

אֶת מִכְתַּבְכֶם לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעַרְכֶם הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶּׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת.

רְאוּ לְחַזֵּק אֶת עַצְמְכֶם בְּכָל מִינֵי אֳפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תַּנִּיחוּ

אֶת הָעַצְבוּת וְהַדְּכָאוֹן שֶׁיִּשְׁלֹט עֲלֵיכֶם, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְהוּא יִתְבָּרַךְ בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם, הָעִקָּר רְאוּ לִבְטֹחַ בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

רְאוּ לְקַיֵּם אֶת כָּל הַנֶּאֱמָר כָּאן, וְאָז תִּפָּקְדוּ בְּזֶרַע שֶׁל קַיָּמָא, בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ: א. שִׁמְרוּ מְאֹד עַל טָהֳרַת הַמִּשְׁפָּחָה, וּמַה טּוֹב וּמַה נָּעִים לָלֶכֶת לִשְׁמֹעַ אֵילוּ שִׁעוּרִים וְהַרְצָאוֹת בְּטָהֳרַת הַמִּשְׁפָּחָה. ב. רְאוּ לְהַדְלִיק אַרְבָּעָה נֵרוֹת לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּלְהוֹסִיף עוֹד שְׁנֵי נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת. ג. שִׁמְרוּ אֶת הַשַּׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עֲלֵיכֶם. ד. אִם אֶפְשָׁר לְאָרֵחַ אֵיזֶה אוֹרֵחַ לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ — מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים. ה. רְאוּ לִבְדֹּק אֶת הַמְּזוּזוֹת אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסֵרָה עַל אֵיזֶה פֶּתַח מְזוּזָה, כִּי עִקַּר הַצָּרוֹת שֶׁעוֹבְרוֹת עַל הָאָדָם הֵן כְּשֶׁאֵין מְזוּזוֹת עַל פֶּתַח הַבַּיִת. ו. רְאֵה לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, כִּי הַתְּפִלִּין מַמְשִׁיךְ חַיִּים. ז. תְּקַבֵּל עָלֶיךָ לִקְרֹא אֶת הַבֵּן הַנּוֹלָד לְךָ עַל שְׁמִי, וְאָז תִּפָּקְדוּ בְּזֶרַע שֶׁל קַיָּמָא.

רְאוּ לְקַיֵּם אֶת כָּל זֹאת, וְאָז תִּרְאוּ נִפְלָאוֹת רַבּוֹת שֶׁיֵּעָשֶׂה עִמָּכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, נִסִּים נִגְלִים מְאֹד.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, ב׳ כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד כּוֹאֵב לִי מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת.

חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁסִּבֵּב עִמְּךָ סִבּוֹת לְטוֹבָה, שֶׁנִּתְעוֹרַרְתָּ בִּתְשׁוּבָה, וְגַם מָצָאת בָּחוּר טוֹב.

לְדַעְתִּי, רְאִי לִגְמֹר אֶת הַשִּׁדּוּךְ, וּתְקַיְּמִי אֶת הַהַבְטָחָה שֶׁהִבְטַחְתְּ עַל קֶבֶר אָבִיךְ, שֶׁשְּׁנֵיכֶם תַּעֲזְרוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּהְיֶה

טוֹבָה לַאֲבוֹתֵיכֶם, כַּמּוּבָא בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ (סוף פָּרָשַׁת בְּחֻקֹּתַי): כְּשֶׁהַבָּנִים וְהַבָּנוֹת הוֹלְכִים בְּזֶה הָעוֹלָם בְּדֶרֶךְ הַתּוֹרָה, וּמְקַיְּמִים מִצְוֹתֶיו יִתְבָּרַךְ, אֲזַי גּוֹרְמִים נַחַת רוּחַ לַהוֹרִים שֶׁנִּפְטְרוּ כְּבָר. וְעַל־כֵּן בָּזֶה שֶׁתַּחְזְרוּ בִּתְשׁוּבָה, תַּעֲשׂוּ נַחַת רוּחַ לְאָבִיךָ, עָלָיו הַשָּׁלוֹם, בַּשָּׁמַיִם. וְכֵן הַבָּחוּר שֶׁיַּחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה, יִגְרֹם נַחַת רוּחַ גָּדוֹל לְאָבִיו בָּעוֹלָם הָעֶלְיוֹן.

נָא וְנָא רְאוּ לְחַזֵּק אֶת עַצְמְכֶם, וְאַל תִּחְיוּ בְּיִסּוּרֵי מַצְפוּן וְכוּ׳, תַּתְחִילוּ דַּף חָדָשׁ בְּחַיֵּיכֶם, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שֶׁתִּבְנוּ בַּיִת נֶאֱמָן בְּיִשְׂרָאֵל.

רְאוּ לְחַזֵּק אֶת עַצְמְכֶם בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, לֵידַע כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וּבְוַדַּאי סוֹף כָּל סוֹף אַחַר הָרָע יָבוֹא הַטּוֹב.

רְאוּ לְהִתְחַזֵּק מַה שֶּׁיּוֹתֵר מַהֵר, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אָב הָרַחֲמָן, יְרַחֵם עֲלֵיכֶם וְיַצְלִיחַ דַּרְכְּכֶם.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, ב׳ דְּסְלִו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַצְלִיחַ אֶת דַּרְכֶּךָ, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תַּשְׂכִּילִי וְתַצְלִיחִי.

נָא וְנָא רְאִי לִשְׁמֹר אֶת הַשַּׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עֲלֵיכֶם, כִּי כָּל הַבְּרָכוֹת וְהַהַצְלָחוֹת נִמְשָׁכוֹת מֵהַשַּׁבַּת־קֹדֶשׁ, כִּי הַשַּׁבָּת מַשְׁפִּיעָה קְדֻשָּׁה וּבְרָכָה עַל כָּל הַשָּׁבוּעַ, וְהַסָּמֶ״ךְ־מֵ״ם יוֹדֵעַ זֹאת, עַל־כֵּן הוּא שׁוֹבֵר בְּנֵי־אָדָם וְכוּ׳, וְעוֹקֵר אוֹתָם מִלִּשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ.

וְאִם הָיוּ אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹדְעִים אֶת מַעֲלַת הַשּׁוֹמֵר שַׁבָּת, וְאֵיךְ שֶׁכָּל הַהַשְׁפָּעוֹת אֲפִלּוּ בְּגַשְׁמִיּוּת נִשְׁפָּעוֹת מִן הַשַּׁבָּת, הָיוּ תָּמִיד נִזְהָרִים בִּקְדֻשָּׁתָהּ, וְלֹא הָיוּ הוֹלְכִים לְכָל מִינֵי בִּלּוּיִים וְכוּ׳, אֲשֶׁר רַק מְטַמְטְמִים אֶת הַמֹּחַ, וְגוֹרְמִים מַה שֶּׁגּוֹרְמִים. עַל־כֵּן רְאִי לִשְׁמֹר אֶת הַשַּׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז תִּרְאִי אֵיךְ שֶׁתִּהְיֶה לָךְ הַצְלָחָה בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת תָּמִיד.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תשסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ׳ כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... שֶׁיִּחְיוּ.

אֶת מִכְתַּבְכֶם לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעַרְכֶם הַקָּשֶׁה.

רְאוּ לְקַיֵּם אֶת כָּל מַה שֶּׁאֶכְתֹּב לָכֶם, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם.

א. רְאוּ לִקְנוֹת מִטּוֹת חֲדָשׁוֹת. ב. רְאוּ לִשְׁמֹר מְאֹד עַל טָהֳרַת הַמִּשְׁפָּחָה, וּמַה גַּם לֵילֵךְ לִשְׁמֹעַ אֵיזוֹ הַרְצָאָה אוֹ שִׁעוּר בְּהִלְכוֹת טָהֳרַת הַמִּשְׁפָּחָה. ג. רְאוּ לְהַדְלִיק לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ אַרְבָּעָה נֵרוֹת, וּלְהוֹסִיף עוֹד שְׁנֵי נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת. ד. רְאוּ לְכַבֵּד אֶת הַשַּׁבַּת־קֹדֶשׁ וּלְשָׁמְרָהּ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עֲלֵיכֶם. וּמַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, אִם תּוּכְלוּ לְאָרֵחַ אֵיזֶה אוֹרֵחַ לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ. ה. רְאוּ לְבַדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת אוֹ לֹא, וְאִם, חַס וְשָׁלוֹם, לֹא חֲסֵרָה בְּאֵיזוֹ דֶּלֶת מְזוּזָה. ו. רְאוּ לְקַבֵּל עֲלֵיכֶם לִקְרֹא אֶת הַבֵּן הַנּוֹלָד לָכֶם בְּשֵׁמִי, וְאָז תִּזְכּוּ לְהוֹשַׁע בִּפְקֻדַּת יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. ז. נָא וְנָא אַל תְּיָאֲשׁוּ עַצְמְכֶם, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. אִם תְּקַיְּמוּ אֶת כָּל זֹאת, תִּרְאוּ נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשסה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, ב׳ כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגָדֵל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁזָּכִיתָ לְהַכְנֵס בַּדִּירָה הַחֲדָשָׁה — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לְהַכְנֵס בְּדִירָה נִצְחִית, שֶׁהִיא הַשָּׂגַת אוֹר הָאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, כִּי נִתְאַוָּה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁיִּהְיֶה לוֹ דִּירָה בַּתַּחְתּוֹנִים (תַּנְחוּמָא נָשֹׂא טז), אִם כֵּן הָאָדָם צָרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַשְּׁכִינָה כָּאן לְמַטָּה, וּלְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לִחְיוֹת כָּאן לְמַטָּה בְּזֶה הָעוֹלָם בְּדֶגְמַת הָעוֹלָם הַבָּא.

וְאֶל כָּל זֶה יְכוֹלִים לִזְכּוֹת רַק אִם מַכְנִיסִים אֶת עַצְמָם תָּמִיד בֶּאֱמוּנָה קְדוֹשָׁה, לֵידַע כִּי הַכֹּל לַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא, וּכְפִי שֶׁהָאָדָם מַכְנִיס דַּעְתּוֹ וּמַחֲשַׁבְתּוֹ וּרְצוֹנוֹ וְכִסּוּפוֹ בָּזֶה, כֵּן מַמְשִׁיךְ עָלָיו יְדִיעוֹת אֵלּוּ, כִּי הַכֹּל תָּלוּי כְּפִי הָרָצוֹן וְהַחֵשֶׁק שֶׁל הָאָדָם, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קכט): כְּשֶׁאָדָם רוֹצֶה בֶּאֱמֶת לְהִכָּלֵל בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אָז אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מוּעֶלֶת לוֹ מְאֹד מְאֹד לָבוֹא וּלְהִכָּלֵל וּלְהִתְאַחֵד בְּתוֹךְ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּבְתוֹךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה וְכוּ׳.

וְעַל־כֵּן רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְהַכְנֵס בַּדִּירָה הָאֲמִתִּית שֶׁל דִּירַת הָאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּזְכֶּה בְּזֶה הָעוֹלָם בְּדֶגְמַת הָעוֹלָם הַבָּא.

נָא וְנָא אַל תִּכָּנֵס בְּוִכּוּחִים עִם שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי הַבַּעַל־דָּבָר אוֹרֵב עַל כָּל מִקְרֶב וּמִקְרֶב הָרוֹצֶה לְהִתְקָרֵב אֵלֵינוּ, וְכֵן אֵלּוּ שֶׁכְּבָר זָכוּ לְהִתְקָרֵב אֵלֵינוּ, הַבַּעַל־דָּבָר אוֹרֵב עָלָיו מְאֹד מְאֹד לְהַפִּילוֹ וּלְהַשְׁלִיכוֹ לְגַמְרֵי מֵאִתָּנוּ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, ג׳ כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ.

חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁאָנוּ זוֹכִים לֵידַע מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, רַבִּי הַמְחַיֶּה וּמְחַזֵּק אוֹתָנוּ, וְאַף שֶׁהַבַּעַל־דָּבָר אוֹרֵב עָלֵינוּ מְאֹד מְאֹד לְנַתְּקֵנוּ מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, עִם כָּל זֹאת עָלֵינוּ לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד בְּשִׂמְחָה אֵין סוֹפִית, שֶׁזָּכִינוּ לִהְיוֹת בְּחֶלְקוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, כִּי מֶה הָיִינוּ עוֹשִׂים בִּלְעָדֵי רַבֵּנוּ זַ״ל?! וּבֶאֱמֶת בָּזֶה שֶׁמְּשַׂמְּחִים אֶת עַצְמָם בְּרַבֵּנוּ זַ״ל, בָּזֶה מַמְשִׁיכִים עַל עַצְמָם אוֹר נוֹרָא וְנִפְלָא מִמֶּנּוּ זַ״ל. וְכֵן מוּבָא בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ: כְּפִי שֶׁהָאָדָם מַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ אוֹר הַקְּדֻשָּׁה, שֶׁהוּא מִשְׁתּוֹקֵק אֵלֶיהָ, כֵּן נִמְשָׁךְ עָלָיו, כִּי הָעִקָּר הוּא כְּפִי הַחִיּוּת וְהַהִשְׁתּוֹקְקוּת אַחַר הַדָּבָר שֶׁבִּקְדֻשָּׁה. כְּמוֹ־כֵן הוּא בְּדִבַּר רַבֵּנוּ זַ״ל: כְּשֶׁמְּשַׂמְּחִים אֶת עַצְמָם מְאֹד מְאֹד בַּהִתְקָרְבוּת לְרַבֵּנוּ זַ״ל, אָז דַּיְקָא זוֹכִים לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמָם אוֹרוֹ הַגָּנוּז.

נָא וְנָא רְאֵה לְחַזֵּק מַעֲמָד, כִּי אֵינְךָ יוֹדֵעַ מַה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת מִמְּךָ. וּבְוַדַּאי סוֹף כָּל סוֹף אַחַר הָרָע יָבוֹא הַטּוֹב. הֵן אֱמֶת שֶׁכְּבָר עָבְרָה עָלֶיךָ מְרִירוּת דִּמְרִירוּת עַד אֵין סוֹף, וְסַבַּלְתָּ כַּמָּה שֶׁסָּבַלְתָּ וְכוּ׳ וְכוּ׳, אַךְ אַתָּה צָרִיךְ לָדַעַת, כִּי מִי יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת

דְּרָכָיו יִתְבָּרַךְ, וּבְוַדַּאי יֵשׁ כַּוָּנָה עֶלְיוֹנָה עַל כָּל פְּרָט וּפְרָט שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְהַכֹּל כְּדֵי לְנַסּוֹת לִרְאוֹת אֶל מִי תִּפְנֶה בְּעֵת צָרָה וּמָרָה כָּזֹאת.

לָכֵן רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְתַכְנִיס אֶת עַצְמְךָ בְּתוֹךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וְתֵדַע שֶׁהַכֹּל לַכֹּל אֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מְחַיֶּה וּמְהַוֶּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כֻּלָּהּ, וּבְוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וְסוֹף הַכָּבוֹד לָבוֹא. וְאַף שֶׁקָּשֶׁה וְכָבֵד לְךָ כְּבָר לְחַכּוֹת, עִם כָּל זֹאת הַהֶכְרֵחַ לְחַכּוֹת.

בְּזֶה הָעוֹלָם כְּכָל שֶׁהָאָדָם יוֹתֵר סַבְלָן, הוּא זוֹכֶה לְהַצְלִיחַ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתִּהְיֶה תָּמִיד בְּשִׂמְחָה וּבְסַבְלָנוּת, וְאָז תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי — עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, ג׳ פְּסָלוֹ ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

מִדֵּי כָּתְבִי מִכְתָּב לְבַעְלֵךְ, אָמַרְתִּי לָרוּץ גַּם אֵלַיִךְ שׁוּרוֹתַיִם אֵלּוּ.

הַרְגִּילִי אֶת עַצְמֵךְ לָדוּן אֶת כֻּלָּם לְכַף זְכוּת, וּלְהַתְחִיל בַּבַּיִת לָדוּן אֶת בַּעְלֵךְ לְכַף זְכוּת, וּבִזְכוּת זֶה שֶׁתָּמִיד תְּלַמְּדִי עַל אֲחֵרִים זְכוּת, יַעֲזֹר לָךְ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיְּלַמְּדוּ עָלַיִךְ זְכוּת לְמַעְלָה (שַׁבָּת קכז:), כִּי בְּמִדָּה שֶׁאָדָם מוֹדֵד — כֵּן מוֹדְדִים לוֹ (סוֹטָה ח:).

עַל־כֵּן צָרִיךְ כָּל אָדָם לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לִהְיוֹת עוֹשֶׂה חֶסֶד עִם הַכֹּל, אֲשֶׁר זֶה מְגַלֶּה אֶת פְּנִימִיּוּת לִבּוֹ הַטּוֹב. וּבְוַדַּאי הַחֶסֶד צָרִיךְ לְהַתְחִיל בַּבַּיִת — הֵן עִם הַבַּעַל וְהֵן עִם הַיְלָדִים וְכוּ׳ וְכוּ׳, וּצְרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, לִזְכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל מִדַּת הַחֶסֶד וּכְשֶׁזּוֹכִים לְמִדַּת הַחֶסֶד, אֲזַי זוֹכִים לְהַכֹּל, כִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבָּנֶה (תְּהִלִּים פט, ג);

כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בָּרָא אֶת כָּל הָעוֹלָם בְּחַסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ מֵאַיִן פָּשׁוּט אֶל יֵשׁ גָּמוּר וְכוּ׳, וּכְמוֹ שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מְחַיֶּה וּמְהַוֶּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה בְּחֶסֶד חִנָּם, כֵּן צָרִיךְ כָּל אָדָם לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לֵילֵךְ בְּחֶסֶד חִנָּם עִם חֲבֵרוֹ וְעִם אִשְׁתּוֹ וְעִם בָּנָיו. וּכְשֶׁאָדָם הוֹלֵךְ בְּמִדַּת הַחֶסֶד, נִפְתָּח עָלָיו צִנּוֹר הַחֶסֶד, וּמַשְׁפִּיעִים עָלָיו חֶסֶד גָּדוֹל מִלְּמַעְלָה.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יְמַשֵּׁךְ עֲלֵיכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּבֵיתְכֶם, וְיִהְיֶה בֵּיתְכֶם בֵּית חֶסֶד, וְתָמִיד יֶשְׁפַּע עֲלֵיכֶם שֶׁפַע גָּדוֹל בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת, וְתִהְיֶה אַהֲבָה וְאַחֲוָה וְרֵעוּת שְׁרוּיָה בְּבֵיתְכֶם תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי — עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, ג׳ פִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, וּבִפְרָטִיּוּת שֶׁאַתָּה מַתְמִיד בְּמִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר כְּפִי דִּבְרֵי רַבֵּנוּ הָאֲרִ״י זַ״ל, הוּא נֶגֶד הַד׳ עוֹלָמוֹת: עֲשִׂיָּה, יְצִירָה, בְּרִיאָה, אֲצִילוּת, כִּי מִקְרָא הוּא בַּעֲשִׂיָּה, וּמִשְׁנָה הוּא בִּיצִירָה, גְּמָרָא הוּא בִּבְרִיאָה, וּמִדְרָשׁ הוּא בַּאֲצִילוּת, וּמַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, אִם תִּזְכֶּה לְהַכְנִיס דָּבָר זֶה גַּם בַּאֲחֵרִים, וְגַם־כֵּן יַתְמִידוּ בִּלְמוּד זֶה — אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! רָאוּי לָנוּ לִשְׁמֹחַ מְאֹד מְאֹד עַל נֹעַם חֶלְקֵנוּ, אֲשֶׁר בַּנַּחַל שָׂם חֶלְקֵנוּ וְגוֹרָלֵנוּ, שֶׁאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, רַבִּי נִפְלָא כָּזֶה, רַבִּי הַמְחַיֶּה אוֹתָנוּ, וּמֶה הָיִינוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבֵּנוּ זַ״ל?! הֲלֹא בָּזֶה רָאוּי לָנוּ לִשְׂמֹחַ כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְהִתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר

כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁאָדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית, הַצְלָחָה בָּזוֹ שֶׁאֵין כְּמוֹתָהּ, אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מַטֶּה אֶת עַצְמוֹ כְּלָל!

נָא וְנָא רְאֵה לִהְיוֹת מִמְּזַכֵּי הָרַבִּים, וְתַכְנִיס בְּכָל שָׁבוּעַ קֶטַע אֶחָד מֵאֵיזֶה קוּנְטְרֵס מֵהַקּוּנְטְרֵסִים שֶׁלָּנוּ, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יְזַכֶּה אוֹתְךָ לִהְיוֹת מִמְּזַכֵּי הָרַבִּים, אֲשֶׁר אֵין חֵטְא בָּא עַל יָדָם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשסט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ה׳ פְּסָלֶיו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

פֹּה תִּקַּבֵּל רָצוּף כַּמָּה קוּנְטְרֵסִים חֲדָשִׁים, וּמִי יִתֵּן שֶׁתִּזְכֶּה לְהַדְפִּיסָם וְלַהֲפִיצָם בֵּין כְּלַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הִתְחַזְּקוּת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם וָיוֹם. וּבִפְרָט בָּחוּר, אֲשֶׁר הַבַּעַל־דָּבָר אוֹרֵב עָלָיו לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ לְגַמְרֵי בִּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת. וְעִקַּר מַעֲלַת וְתִפְאֶרֶת הַבָּחוּר — כְּשֶׁזּוֹכֶה לְחַזֵּק עַצְמוֹ, וְלִבְרֹחַ רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֵינוֹ מִתְפַּעֵל מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, וְזֶה עִקַּר גְּדֻלָּתוֹ.

נָא וְנָא רְאֵה לִגְמֹר אֶת הַשִּׁדּוּךְ הָרִאשׁוֹן שֶׁיַּצִּיעוּ לְךָ, וְאַף שֶׁבְּתְחִלָּה יִדְמֶה לְךָ, שֶׁאָבִיךָ, נֵרוֹ יָאִיר, לֹא יִרְצֶה, תִּרְאֶה אֵיךְ שֶׁאַחַר־כָּךְ הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה וַיִּסְכִּים, כִּי צְרִיכִים לְקִפְּץ וְכוּ׳ וְכוּ׳.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לַעֲבֹר עַל הַכֹּל, וּכְבָר אֶזְכֶּה לִשְׁמֹעַ מִפְּךָ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ בְּהַדְפָּסַת וּבַהֲפָצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַצְלִיחַ דַּרְכְּךָ, וְתִהְיֶה לְךָ פַּרְנָסָה מִזֶּה בְּשֶׁפַע רַב.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשע.

בְּעֻזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ו׳ כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

פֹּה תְּקַבֵּל רָצוּף שְׁנֵי מִכְתָּבִים כְּלָלִיִּים, שֶׁעֲדַיִן לֹא שָׁלַחְתִּי אוֹתָם לְאַף אֶחָד, אִם תִּרְצֶה לְהַעְתִּיקָם וּלְצַלְּמָם וּלְשָׁלְחָם לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ — מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים.

הָעִקָּר רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֶפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְתַרְבֶּה בִּתְפִלָּה וּבְבַקָּשָׁה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין לְךָ טוֹב מִזֶּה, וְכָל מַה שֶּׁהָאָדָם מְדַבֵּר וּמְשִׂיחַ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, מַעֲלָתוֹ גְּדוֹלָה בַּשָּׁמַיִם. וְאַף שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ, שֶׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים, וְאַתָּה סוֹבֵל מַה שֶּׁאַתָּה סוֹבֵל, עִם כָּל זֹאת עָלֶיךָ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֶפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתּוּכַל לְהִפָּטֵר כְּבָר מִכָּל צָרוֹתֶיךָ, וְתַצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשעא.

בְּעֻזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ו׳ כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ לֵילֵךְ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, כֵּן תִּזְכֶּה לְהִתְעַלּוֹת תָּמִיד מַעְלָה מַעְלָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִשְׁתַּדֵּל בְּיוֹתֵר לְהַדְפִּיס וּלְהָפִיץ אֶת הַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה בְּתִקּוּן הַבְּרִית, כִּי בָּזֶה שֶׁמְּקָרְבִים עוֹד יְהוּדִי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, בָּזֶה גּוֹרְמִים נַחַת וְשַׁעֲשׁוּעַ גָּדוֹל בְּכָל

הָעוֹלָמוֹת, כַּמּוּבָא בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ (נְשֹׂא קכח.): זַכָּאָה מָאן דְּאָחִיד בִּידּוֹהִי דְּחַיָּבָא.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! בְּכָל יוֹם שׁוֹמְעִים קַטְנוּת וְצָרוֹת חֲדָשׁוֹת מַה שֶּׁעוֹבֵר עַל בְּנֵי־אָדָם, וְלוּלֵא סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, הָיוּ נֶאֱבָדִים לְגַמְרֵי, עַל־כֵּן רְאֵה לֶאֱחֹז בַּדֶּרֶךְ הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה, לְהַדְפִּיס אֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל תָּמִיד, וְזוֹ תִּהְיֶה פַּרְנָסָתְךָ לְהַשְׁקוֹת אִילָנוֹת, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּזְכֶּה לְתִקּוּן נִפְלָא.

נָא וְנָא רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֶפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תַּנִּיחַ בְּעַצְמְךָ הָעַצְבוּת וְהָעַצְלוּת כְּרֶגַע, אֲשֶׁר רַק הוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי. הָעִקָּר אַל תִּסְתַּכֵּל אֲחוֹרַנִּית, רַק קָדִימָה צְעַד וְכוּ׳. אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁאִם תִּזְכֶּה לִהְיוֹת עַקְשָׁן גָּדוֹל בַּעֲבוֹדַת הַדְּפָסָה וְהַפָּצָה, תִּרְאֶה נִפְלָאוֹת רַבּוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ו׳ כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנֻכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּכֶם, אֵיךְ שֶׁאַתֶּם מִסְתַּדְּרִים בְּיַחַד.

וְהִנֵּה אוֹדוֹת שְׁאֵלָתְךָ בְּעִנְיַן בַּעְלֵךְ שֶׁעוֹסֵק בַּהַפָּצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל וְכוּ׳, מָה אֹמַר לָךְ! אֵין מִלִּים בְּפִי לְהַפְלִיג בְּמַעֲלַת זֶה הָעִנְיָן הָעוֹלֶה עַל הַכֹּל, כִּי סוֹף כָּל סוֹף אָנוּ חַיִּים עַכְשָׁו בְּעִקְבְתָא דִּמְשִׁיחָא, אֲשֶׁר חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים הֵעִידוּ לָנוּ מַה יִּקָּרֶה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים, וּבַעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, אָנוּ עֵדִים לָזֶה, אֵיךְ שֶׁהַהֶפְקֵרוּת אָיוֹם וְנוֹרָא, וְלוּלֵא סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל הַמַּחְדִּירִים אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בְּעַם יִשְׂרָאֵל, מִי יוֹדֵעַ מֶה הָיָה נַעֲשֶׂה, כִּי דּוֹר הַמַּבּוּל וְדוֹר הַהַפְלָגָה הֵם עוֹד פַּעַם בָּעוֹלָם, וְעַל־כֵּן כָּל אֵלּוּ שֶׁעוֹסְקִים בַּהַפָּצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, הֵם

עוֹזְרִים לַגְּאֻלָּה הָעֲתִידָה, אַשְׁרֵיהֶם וְאַשְׁרֵי חֶלְקָם! וּבְתוֹכָם בַּעְלֵךְ הַיָּקָר, גֵּרוֹ יָאִיר.

עָלַיִךְ לָדַעַת, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (סַנְהֶדְרִין כו.): הָעוֹסֵק בְּמִצְוָה פָּטוּר מִן הַמִּצְוָה, וּבִפְרָטִיּוּת בְּמִצְוָה כָּזוֹ, שֶׁאֵין לָהּ תּוֹבְעִים, שֶׁאָז הוּא פָּטוּר מִכָּל הַמִּצְוֹות, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה כְּשֶׁאָדָם עוֹסֵק לְהָפִיץ תּוֹרָה בָּרַבִּים וְדִבּוּרֵי אֱמוּנָה בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְהִתְחַזְּקוּת וְהִתְאַמְּצוּת לָרַבִּים, אֲשֶׁר לְמוּד הַתּוֹרָה בָּרַבִּים הוּא עוֹלֶה אֲפִלּוּ עַל בִּנְיַן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, בְּוַדַּאי זֶה עוֹלֶה עַל הַכֹּל, וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן, שֶׁבָּרוּךְ הַשֵּׁם הוּא מְקַיֵּם אֶת כָּל הַמִּצְוֹות, וְחוֹטֵף שְׁעוּרִים קְבוּעִים בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, אֲזַי אַתְּ צְרִיכָה לִהְיוֹת בְּטוּחָה, שֶׁזְּכוּת הַמִּצְוָה הַגְּדוֹלָה הַזּוֹ שֶׁל הֲפָצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, תִּשְׁמֹר אוֹתוֹ מִכָּל רָע. וְאַתְּ צְרִיכָה לִהְיוֹת מְאֹד מְאֻשֶּׁרֶת וּשְׂמֵחָה, שֶׁבַּעְלֵךְ עוֹסֵק בְּעֵסֶק קָדוֹשׁ וְנוֹרָא כָּזֶה, וְאַל תַּחְשְׁשִׁי כְּרֶגַע, חַס וְשָׁלוֹם, לַחֲשֹׁב עָלָיו אֵיזֶה רָע, כִּי בְּוַדַּאי זְכוּת הַמִּצְוָה הַגְּדוֹלָה הַזּוֹ מְגִנָּה עָלָיו, וְיֵשׁ לוֹ חֵלֶק גָּדוֹל בַּגְּאֻלָּה. וְאִם הָיִית יוֹדַעַת אֶת מֵאוֹת הַתְּגוּבוֹת שֶׁאֲנִי מְקַבֵּל, מִכְתָּבִים שֶׁל אֲנָשִׁים שְׁרוּצִים לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה, וְהַכֹּל בִּזְכוּת בַּעְלֵךְ הַיָּקָר, גֵּרוֹ יָאִיר, אֲזַי הָיִית שְׂמֵחָה וְעַלִּיזָה עַד מְאֹד.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַשְׁפִּיעַ עֲלֵיכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה וּפַרְנָסָה בְּשֶׁפַע וְנַחַת מִבְּנֵכֶם, וְתִזְכּוּ סוֹף כָּל סוֹף לְהִתְיַשֵּׁב בְּיַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב, וְתִהְיוּ סְמוּכִים וּקְרוֹבִים אֵלַי.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תשעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ו׳ פְּסָלֶו ה׳תשמ״ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לִבְּכִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךְ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגֹדֶל הַתַּעֲנוּג וְהַמְשִׂיבַת נֶפֶשׁ שֶׁיֵּשׁ

לִי מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, וּבִפְרָטִיּוּת שֶׁאַתָּה עוֹסֵק בְּצָרְכֵי הָרַבִּים, אֲשֶׁר אֵין לְךָ זְכוּת יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזּוֹ.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי עֵסֶק הַהַדְפָּסָה וְהַהַפָּצָה בָּעִתִּים הַלָּלוּ, הוּא עוֹלֶה עַל כָּל עִסְקֵי הַקְּדֻשָּׁה, כִּי בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, נִפְתְּחוּ אֲרֻבּוֹת הַשָּׁמַיִם וְכוּ׳, וְשׁוֹפְכִים כְּפִירוּת וְאֶפִּיקוֹרְסוּת, כְּמַאֲמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (עַיֵּן שִׂיחוֹת־הָרַ״ן, סִימָן רכ), אֲשֶׁר קֹדֶם בִּיאַת הַמָּשִׁיחַ, מֵאֲרֻבּוֹת הַשָּׁמַיִם יִשָּׁפְכוּ כְּפִירוּת וְאֶפִּיקוֹרְסוּת, כְּדֵי לְנַסּוֹת אֶת עַם יִשְׂרָאֵל. וּבַעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, אָנוּ עֵדִים לָזֶה. עַל־כֵּן אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה בָּעִתִּים הַלָּלוּ לְמַלֵּא כָּל הָעוֹלָם בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם לַכֹּל אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵיךְ שֶׁאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְהַכֹּל לַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא, וְאֵין שׁוּם עֵצָה אַחֶרֶת לְהִנָּצֵל מִפִּגְעֵי וּמִקְרֵי הַזְּמַן, כִּי אִם עַל־יְדֵי תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, לִהְיוֹת רָגִיל לְדַבֵּר וְלָשִׂיחַ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

וְעַל־כֵּן מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ רַק חֵלֶק בַּעֲבוֹדָה הַקְּדוֹשָׁה הַזּוֹ — לְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל, הוּא דַּיְקָא עוֹסֵק בְּקֵרוּב הַגְּאֻלָּה וְכוּ׳. וְאַף שֶׁעַכְשָׁו כָּל אֵלּוּ הָעוֹסְקִים בָּזֶה, הֵם בִּשְׁפָלוּת גְּדוֹלָה וְכוּ׳, וְסוֹבְלִים מַה שֶּׁסּוֹבְלִים — חֲרָפוֹת וּבְזָיוֹנוֹת וּשְׁפִיכוּת דָּמִים גְּדוֹלָה וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת אַשְׁרֵי וַאֲשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מִתְפַּעֵל מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, וְעוֹסֵק לִזְרֹעַ אֱמוּנָה, אֲשֶׁר עַל־יְדֵי־זֶה תִּצְמַח הַגְּאֻלָּה.

לָכֵן רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לִהְיוֹת חָזָק בָּזֶה מְאֹד מְאֹד בְּמְסִירוּת נֶפֶשׁ, וּמַה גַּם שֶׁתִּקְבַּע עִתִּים לַתּוֹרָה וְהִתְבּוֹדְדוּת בְּכָל יוֹם, וְכֵן תִּרְאֶה לָנוּחַ הַרְבֵּה, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִתֵּן לְךָ מְנוּחָה בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

פֹּה תְּקַבֵּל רָצוּף אֶת הַמִּכְתָּבִים, וְתַכְנִיסָם בְּתֵבַת הַדֹּאַר.

י׳ תשעד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ו׳ כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ, אֵיךְ שֶׁאַתֶּם מְחַזְּקִים אֶת עַצְמְכֶם לֵילֵךְ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה. וּכְבָר יָדוּעַ פִּתְגַּם רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁהִתְבַּטֵּא פַּעַם אַחַת לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, וְאָמַר בְּזוֹ הַלָּשׁוֹן: מַדּוּעַ אֵין אַתֶּם עוֹשִׂים אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם חֲסִידוֹת?! כִּי כְּשֶׁהַבַּעַל עוֹסֵק בַּחֲסִידוּת, הַסִּימָן הָאֲמִתִּי אִם הוּא חָסִיד בֶּאֱמֶת — כְּשֶׁאִשְׁתּוֹ מִתְהַפֶּכֶת לִהְיוֹת כִּרְצוֹנוֹ וְעוֹזֶרֶת לוֹ. וּמוּבָא בַּתִּקּוּנִים: אֵיזֶה חָסִיד? הַמִּתְחַסֵּד עִם קוֹנוֹ. וְעַל־כֵּן כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְדַבֵּק אֶת עַצְמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתָמִיד מַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ עֲרֵבוּת נְעִימוּת זִיו חִיּוּת שְׁכִינַת עֻזּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל־יְדֵי־זֶה נִקְרָא חָסִיד הַמִּתְחַסֵּד עִם קוֹנוֹ, וְאָז אִשְׁתּוֹ מִתְהַפֶּכֶת גַּם אֵלָיו, כִּי בְּדֶרֶגְמַת הָאִישׁ הַמִּתְהַפֵּךְ לְגַמְרֵי לַשְׁכִינָה, כְּמוֹ־כֵן הַשְׁכִינָה מִתְהַפֶּכֶת אֵלָיו וְכוּ׳.

בָּרוּךְ הוּא וּבָרוּךְ שְׁמוֹ, שֶׁבְּבֵיתְכֶם זְכִיתֶם לָזֶה, שֶׁאַהֲבָה וְאַחֲוָה וְהַשָּׁלוֹם שְׁרוּיָה בְּבֵיתְכֶם, וְאַתְּ מְבִינָה אֶת בַּעְלֵךְ וּבַעְלֵךְ מֵבִין אוֹתָךְ, כֵּן יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּהְיֶה הַבָּנָה הֲדָדִית בֵּינֵיכֶם, וְתִשְׂרֶה אַהֲבָה גְּדוֹלָה אֶצְלְכֶם, וּתְחַזְּקוּ אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי, אֲשֶׁר אָז יִתְהַפֵּךְ הַבַּיִת שֶׁלָּכֶם לְגַן־עֵדֶן תַּחְתּוֹן.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, וּבִפְרָטִיּוּת עַל הָרַגְלַיִם, וְתֵלְדִי בְּנָקֵל.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִתֵּן לָכֶם שֶׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תשעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ו׳ כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... שֶׁיִּחְיוּ.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְכֶם הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת.

שִׁמְעוּ אֵלַי וְיִשְׁמַע אֶתְכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, רְאוּ לְהִזָּהֵר בִּדְבָרִים אֵלּוּ, וְאָז תִּזְכּוּ לְהִפָּקֵד בְּזֶרַע שֶׁל קַיָּמָא: א. רְאוּ לְהַחֲלִיף אֶת הַמִּטּוֹת וְלִקְנוֹת מִטּוֹת חֲדָשׁוֹת (אִם אֶפְשָׁר לִתֵּן אֶת הַמִּטּוֹת לָעֲנִיִּים מַה טּוֹב). ב. רְאוּ לִבְדֹּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסֵרָה עַל אֵיזוֹ דֶּלֶת מְזוּזָה. ג. רְאֵה לְהִזָּהֵר לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם, כִּי כָּל הַמַּנִּיחַ תְּפִלִּין זוֹכֶה לְחַיִּים. ד. רְאוּ לְהַדְלִיק אַרְבָּעָה נֵרוֹת לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּלְהוֹסִיף עוֹד שְׁנֵי נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּלְבַקֵּשׁ אָז הַרְבֵּה עַל הַיְלָדִים, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מִתְפַּלֶּלֶת בְּעֵת הַדְלָקַת נֵרוֹת, הִיא מְאֹד מְקֻבֶּלֶת וּמְרֻצָּה בַּשָּׁמַיִם. ה. רְאוּ לְכַבֵּד אֶת הַשַּׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְלִשְׁמֹר אוֹתָהּ כְּהִלְכָתָהּ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עֲלֵיכֶם, וְאִם אֶפְשָׁר לְהַכְנִיס אֵיזֶה אוֹרֵחַ לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ — מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, כִּי בִּזְכוּת הַכְנָסַת אוֹרְחִים תִּוָּשְׁעוּ. ו. תְּקַבְּלוּ עַל עַצְמְכֶם, שֶׁאִם תִּזְכּוּ לְהוֹלִיד בֵּן לִקְרֹא אוֹתוֹ עַל שְׁמִי. הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָכֶם לְהוֹלִיד בָּנִים חַיִּים וְקַיָּמִים אִם תְּקַיְּמוּ אֶת כָּל זֹאת. נָא וְנָא לִשְׁמֹר מְאֹד עִם אֵיזֶה רוֹפֵא אַתֶּם מְטַפְּלִים וְכוּ׳, כִּי יֵשׁ בֵּינֵיהֶם הַמּוֹן מֻפְקָרִים שֶׁהֵם קְרוֹבִים לְקַלְקֵל מֵאֲשֶׁר לְתַקֵּן, וּכְמוֹ שֶׁהוּא בְּגַשְׁמִיּוּת שֶׁיֵּשׁ רוֹפְאִים צְבוּעִים, כְּמוֹ־כֵן הוּא בְּרוּחָנִיּוּת יֵשׁ מְפֻרְסָמִים שֶׁל שֶׁקֶר צְבוּעִים גְּמוּרִים, אֲשֶׁר רוֹצִים רַק אֶת הַכֶּסֶף מִבְּנֵי־אָדָם.

וּכְבָר אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל, כִּי לַסָּמ״ךְ־מ״ם קָשֶׁה וְכָבֵד לַעֲשׂוֹת אֶת עֲבוֹדָתוֹ, וְלִהְיוֹת בְּכָל חֶלְקֵי הָעוֹלָם ... וְעַל־כֵּן הֵקִים בְּגַשְׁמִיּוּת רוֹפְאִים... וּבְרוּחָנִיּוּת מְפֻרְסָמִים שֶׁל שֶׁקֶר... וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַצִּילֵנוּ מֵהֶם וּמֵהַמּוֹנֵיהֶם.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשעו.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ו׳ פְּסָלָו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, גֵּר לְהַצַּדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַחֲמִשִּׁים דּוֹלָר לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּתְשׁוּאוֹת חֵן לְךָ עַל זֶה.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! עָלֵינוּ לִקְפֹּץ מֵרֹב שִׂמְחָה בְּכָל יוֹם וָיוֹם עַל נֵעֶם חֶלְקֵנוּ, אֲשֶׁר בַּנַּחַל שָׂם גּוֹרָלֵנוּ, שֶׁאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, מֵרַבִּי נִפְלָא כָּזֶה.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל רָצָה מְאֹד, שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים יַעֲסֹק בְּחִדּוּשֵׁי תוֹרָה, עַל־כֵּן רְאֵה, אָהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם חִדּוּשִׁים אֲמִתִּיִּים, חִדּוּשִׁים נִפְלָאִים, וְתִרְשֹׁם עַל הַכְּתָב, וְזֶה יָקֵרּ אֶת עֲצַבֶּיךָ, כִּי כְּשֶׁאָדָם נִכְלָל בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אָז יוֹצְאִים הַמֹּחִין שֶׁלּוֹ מִכֹּלֵיהֶם וְכוּ׳, וּכְשֶׁשָּׁבִים צְרִיכִים לְנַחֲמָם וְכוּ׳ בְּחִדּוּשֵׁי תוֹרָה וְכוּ׳ (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן סה).

נָא וְנָא רְאֵה לִהְיוֹת חָזָק בִּלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה וּבְשִׂיחָה בֵּינְךָ לְבֵין קוֹנְךָ, וּתְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ עָלַי, שֶׁאֶזְכֶּה לְהַצְלִיחַ וְלִבְנוֹת אֶת יַבְנְאֵל ״עִיר בְּרֶסְלֶב״, שֶׁיִּהְיֶה מְקוֹם תּוֹרָה, וְיִכָּנְסוּ לָגוּר שָׁם מֵאוֹת זוּגוֹת צְעִירִים, וְשֶׁתֵּעָשֶׂה עִיר הַתּוֹרָה וְהַיִּרְאָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשעז.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ו׳ פְּסָלָו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, גֵּר לְהַצַּדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

אוֹדוֹת דַּאֲגַת פַּרְנָסָה שֶׁיֵּשׁ לְךָ וְכוּ׳, לְדַעְתִּי רְאֵה לְהִתְחַבֵּר עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים הַמְפִיצִים סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְתִקַּח מֵהֶם חֲבִילָה שֶׁל קוּנְטְרֵסִים, וְתֵצֵא בַּחוּצוֹת וּבַשְּׁוָקִים לַהֲפִיצָם, וְאָז תִּרְאֶה אֵיךְ שֶׁיִּכָּנֵס לְךָ שֶׁפַע, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ פַּרְנָסָה בְּהַרְחָבָה, כִּי בְּפֵרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל: מִמִּי שֶׁהוּא מְקַבֵּל — הוּא נוֹתֵן; וְעַל־כֵּן כָּל אֵלּוּ הָעוֹסְקִים בַּהֲפָצַת מַעְיְנוֹת הַחָכְמָה חוּצָה, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מַשְׁפִּיעַ עֲלֵיהֶם גַּם שֶׁפַע בְּגַשְׁמִיּוּת וְכָל שֶׁכֵּן שֶׁפַע בְּרוּחָנִיּוּת.

נָא וְנָא רְאֵה לְכַבֵּד אֶת אִשְׁתְּךָ, וְאַל תָּרִיב עִמָּהּ, כִּי הִיא סוֹבֶלֶת הַרְבֵּה מְאֹד, וּצְרִיכִים רַק לַעֲזֹר לָהּ וְלֹא לְשָׁבְרָהּ וְכוּ׳, וְהָעוֹלֶה עַל הַכֹּל, שֶׁצְּרִיכִים לְהָבִיא פַּרְנָסָה בַּבַּיִת, כִּי הַבַּעַל חַיָּב לְפַרְנֵס אֶת אִשְׁתּוֹ וְלֹא הַהֵפוּךְ, וּכְשֶׁהַבַּעַל מֵבִיא פַּרְנָסָה, אָז יֵשׁ לוֹ שָׁלוֹם־בַּיִת.

עַל־כֵּן רְאֵה לְצַיֵּת אוֹתִי, וְהִתְחַבֵּר עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים הַמְפִיצִים סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְתִרְאֶה אֵיךְ שֶׁתִּהְיֶה לְךָ פַּרְנָסָה בְּשֶׁפַע. הָעִקָּר אַל תִּהְיֶה עַצְלָן, וּמִכָּל שֶׁכֵּן אַל תִּהְיֶה עַצְבָנִי, כִּי הָעַצְבוּת וְהָעַצְלוּת הֵם עִקַּר נְשִׁיכַת הַנָּחָשׁ, וּמָשִׁיחַ יָבוֹא לְבַטֵּל אֶת זֶה בָּעוֹלָם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשעח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ו׳ פְּסָלֶיו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לַחֲזֹר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְהוּא בְּרַחֲמֵי יְקַבֵּל אוֹתְךָ, כִּי אֵצֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב בַּעַל תְּשׁוּבָה. וַחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (בְּרָכוֹת לד:): בְּמָקוֹם שֶׁבַּעֲלֵי תְּשׁוּבָה עוֹמְדִים, שָׁם אֵין צַדִּיקִים גְּמוּרִים יְכוֹלִים לַעֲמֹד; עַל־כֵּן רְאֵה לַחֲזֹר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאָז יִשְׁתַּנֶּה כָּל מַצָּבְךָ.

רְאֵה לִשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ, כִּי כָּל הַבְּרָכוֹת נִמְשָׁכוֹת מִשַּׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְהַשַּׁבָּת נוֹתֶנֶת לָאָדָם חַיִּים גַּם בְּגַשְׁמִיּוּת, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לִשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד אֶת הַמַּאֲכָלִים שֶׁאַתָּה אוֹכֵל, שֶׁיִּהְיוּ רַק מַאֲכָלִים כְּשֵׁרִים, וְאִם תִּהְיֶה זָהִיר בְּמַאֲכָלִים כְּשֵׁרִים — תִּהְיֶה בָּרִיא וְתַצְלִיחַ דַּרְכְּךָ.

רְאֵה לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם, כִּי הַתְּפִלִּין מַמְשִׁיכִים חַיִּים לָאָדָם וַאֲרִיכוּת יָמִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ו׳ פְּסָלָיו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגָדֵל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְקַשֵּׁר אֶת עַצְמְךָ תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמְאֹד מְאֹד תִּשְׁמֹר עַל הַמַּחֲשָׁבָה, כִּי מְאֹד מְאֹד הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל עַל קְדֻשַּׁת הַמַּחֲשָׁבָה.

וְיֵשׁ לוֹמַר בְּפָרָשָׁה זוֹ (בְּרֵאשִׁית כח, יא): ״וַיָּשֶׂם מֵרַאשֹׁתָיו״, פֵּרֵשׁ רַשִׁ״י: עֲשָׂאָם כְּמוֹ מַרְזֵב סָבִיב לְרֹאשׁוֹ, כִּי הָיָה מִתְיָרֵא מִפְּנֵי חַיּוֹת רָעוֹת. וְיֵשׁ לְדַקְדֵּק, הֲלֹא כָּל הַגּוּף צָרִיךְ שְׁמִירָה, וּמַדּוּעַ נָתַן מַרְזֵב סָבִיב לְרֹאשׁוֹ דַּיְקָא? אֶלָּא מוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, כִּי הַחַיּוֹת הָרָעוֹת הֵן הַמַּחֲשָׁבוֹת זָרוֹת הַבָּאוֹת לַעֲקֹר אֶת הָאָדָם מִשְּׁנֵי הָעוֹלָמוֹת, וְעַל־כֵּן יַעֲקֹב אָבִינוּ, שֶׁזֶּה מְרַמֵּז עַל כְּלַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הָיָה יָרֵא מִפְּנֵי חַיּוֹת

רָעוֹת, עַל־כֵּן עָשָׂה שְׁמִירָה לְרֹאשׁוֹ דַּיְקָא, הַיְנוּ שֶׁיִּזָּהֵר מִמַּחֲשָׁבוֹת זָרוֹת. וְכֵן בָּזֶה שֶׁיַּעֲקֹב אָבִינוּ עָשָׂה מַרְזֵב סָבִיב לְרֹאשׁוֹ בְּשָׁעָה שֶׁבָּרַח מֵעֵשָׂו, בָּזֶה נָתַן כֹּחַ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁיּוּכְלוּ לְהִתְגַּבֵּר עַל הַמַּחֲשָׁבוֹת זָרוֹת וְרָעוֹת הַמְבַלְבְּלוֹת אֶת הָאָדָם, אֲשֶׁר זֶה בָּא מִכֹּחוֹ שֶׁל הַסִּטְרָא אָחֳרָא שֶׁל עֵשָׂו הָרָשָׁע, וְהָבֵן.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לַחֲשֹׁב תָּמִיד רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְתַכְנִיס בְּדַעְתְּךָ רַק אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְכָל מַה שֶּׁמַּכְנִיסִים בְּדַעְתּוֹ יְדִיעָה זוֹ, אָז מַצְלִיחִים בַּחַיִּים, כִּי הַכֹּל הוֹלֵךְ כְּפִי הַמַּחֲשָׁבָה, אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לִשְׁמֹר אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ תָּמִיד, וְאָז טוֹב לוֹ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לַחֲשֹׁב רַק מַחֲשָׁבוֹת טוֹבוֹת, וְאָז תִּחְיֶה חַיִּים נְעִימִים, חַיִּים נִצְחִיִּים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ו׳ פְּסָלֶיךָ ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְלֹא הָיָה לִי פְּנַאי לִכְתֹּב לְךָ מֵרֹב טִרְדוֹתַי, וְגַם מִפְּנֵי שֶׁלֹּא הָיִיתִי בַּבַּיִת, כִּי הָיִיתִי בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה וְגַם אֵצֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ זַ״ל.

וְהִנֵּה עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהִתְגַּבֵּר עַל כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו, וּבוֹרֵחַ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

וּבֶאֱמֶת צָרִיךְ הָאָדָם לָדַעַת, שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ — הֵן לְטוֹבָה וְהֵן לְהִפּוּךְ, חַס וְשָׁלוֹם (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ד׳); וּכְשֶׁיּוֹדֵעַ הָאָדָם יְדִיעָה זוֹ שֶׁהַכֹּל לְטוֹבָתוֹ, זֶהוּ מֵעֵין עוֹלָם הַבָּא; כִּי בֶּאֱמֶת

עַל־יְדֵי שֶׁהָאָדָם יוֹדֵעַ דְּהַכֹּל מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּמְקַבֵּל עָלָיו הַיִּסּוּרִים בְּאַהֲבָה, עַל־יְדֵי־זֶה נִמְתָּקִים מִמֶּנּוּ הַדִּינִים. וְזֶהוּ שֶׁאָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים צא, טו): "אֶחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ", עַל־יְדֵי שֶׁאֲנִי מְכַבֵּד אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֲנִי נֶחְלָץ מִכָּל מִינֵי צָרוֹת.

וְעַל־כֵּן רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לָדוּן אֶת עַצְמְךָ תָּמִיד לְכַף זְכוּת, וְאַל תַּמְשִׁיךְ אֶת עַצְמְךָ כָּל־כָּךְ אֶל הָרָע, וְאָז דַּיְקָא תִּזְכֶּה לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה.

רְאֵה לִכְתֹּב לִי עוֹד מִכְתָּב, וְאָז אֶכְתֹּב לְךָ בַּאֲרִיכוּת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשפא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ו׳ כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁיִּתְהַפֵּךְ בֵּיתְךָ לְגַן־עֵדֶן, וְתִזְכֶּה לְשָׁלוֹם־בַּיִת אֲמִתִּי, וְתִהְיֶה אַהֲבָה וְאַחֲוָה וְאַחְדוּת וַהֲבָנָה בֵּינֵיכֶם תָּמִיד.

נָא וְנָא לִבְדֹּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסֵרָה אֵיזוֹ מְזוּזָה עַל פֶּתַח בֵּיתְכֶם.

גַּם רְאוּ לְהִזָּהֵר בִּקְדֻשַּׁת הַשַּׁבָּת, וְלֹא לְחַלְּלָהּ, חַס וְשָׁלוֹם, כִּי כָּל הַבְּרָכוֹת נִמְשָׁכוֹת מִשַּׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּמִי שֶׁשּׁוֹמֵר שַׁבָּת, וְשָׁמֵחַ כָּל הַשַּׁבָּת, נִמְשָׁךְ עָלָיו כָּל הַשֶּׁבַע שֶׁפַע גָּדוֹל. וְרַבֵּנוּ זַ״ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד לִשְׁמֹחַ בְּשַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּלְהַמְשִׁיךְ קְדֻשַּׁת שַׁבָּת עַל שֵׁשֶׁת יְמֵי הַחֹל.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְבַקֵּשׁ כָּל מַה שֶּׁאַתָּה צָרִיךְ, וְאֵין עוֹד דָּבָר גָּדוֹל מִתְּפִלָּה. וְכָל מַה

שֶׁהָאָדָם מִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׂיחָתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמְבַקֵּשׁ וּמִתְחַנֵּן, אֲזַי הוּא מְקַבֵּל, אַךְ הָעִקָּר מַה שֶּׁצְּרִיכִים בִּתְפִלָּה הוּא סַבְלָנוּת — לְחַכּוֹת וּלְקַוּוֹת עַד שֶׁיַּעֲזֹר לוֹ מִן הַשָּׁמַיִם.

נָא וְנָא רְאֵה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וּתְשַׁמַּח אֶת אִשְׁתְּךָ וִילָדֶיךָ, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַמְשִׁיךְ עֲלֵיכֶם בְּרִיאוּת הַגּוּף בִּשְׁלֵמוּת, וְתִזְכּוּ לְהִוָּשַׁע בְּקָרוֹב.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ו׳ כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

מָה אֹמַר לָךְ! לִבִּי נִשְׁבָּר בְּקִרְבִּי לְגַמְרֵי עַל גֹּדֶל הָרִשְׁעוּת וְהָרְצִיחוֹת שֶׁעוֹשֶׂה עִמָּךְ, אַךְ מַה לַּעֲשׂוֹת?! אֵין לָנוּ אֶלָּא לִבְרֹחַ לְאָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר רַק הוּא יָכוֹל לַעֲזֹר לָנוּ. וּבִפְרָטִיּוּת אַתְּ, שֶׁנִּלְכַּדְתְּ בְּפַח יָקוּשׁ כָּזֶה, שֶׁרוֹצִים לַהֲרֹס אוֹתָךְ לְגַמְרֵי, הָיֹה לֹא תִהְיֶה, עָלַיִךְ לִפְנוֹת רַק אֶל אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם, וּבְוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ, וְסוֹף כָּל סוֹף תִּרְאִי נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשׂוּ עִמָּךְ, שֶׁבְּתוֹךְ תִּשָּׁאֵר אַךְ וְרַק עִמָּךְ.

נָא וְנָא הַרְגִּילִי אֶת עַצְמֵךְ לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּלָשׁוֹן שֶׁאַתְּ רְגִילָה בָּהּ, הַיְנוּ בִּשְׂפַת הָאֵם, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מַה שֶּׁאַתְּ צְרִיכָה, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וּמְחַכֶּה וּמְקַוֶּה וּמְצַפֶּה שֶׁכָּל בַּר יִשְׂרָאֵל יְדַבֵּר אֵלָיו, וְעַל־יְדֵי תְּפִלָּה יְכוֹלִים לִרְאוֹת נִסִּים וְנִפְלָאוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ז׳): הַטֶּבַע מְחַיֵּב כָּךְ, וְהַתְּפִלָּה מְשַׁנָּה אֶת הַטֶּבַע, וּמַמְשֶׁכֶת נִסִּים נִגְלִים. וְעַל־כֵּן מֵאַחַר שֶׁנִּפַּלְתְּ בְּפַח יָקוּשׁ, רָאוּי לָךְ לְהַרְבּוֹת בִּתְפִלָּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאָז תִּרְאִי נִסִּים וְנִפְלָאוֹת.

אֲנִי מַבְטִיחַ לָךְ, שֶׁבִּתְךָ תִּשָּׂאֵר אִתָּךְ, וְעוֹד תִּבְנִי בַּיִת נֶאֱמָן בְּיִשְׂרָאֵל, וְתִשְׂכְּחִי אֶת כָּל הָרָע שֶׁעָבַר עָלַיִךְ בְּחַיַּיִךְ.

נָא וְנָא רְאִי לְהַמְשִׁיךְ בְּחַיַּיִךְ בְּעַקְשָׁנוּת גְּדוֹלָה וְתַחֲזִיקִי מַעֲמָד.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תשפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ו׳ פְּסָלָו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם בְּבֵיתְכֶם.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַמְשִׁיךְ עֲלֵיכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה, וְתִזְכּוּ לְהִתְחַתֵּן וְלִגְרֹם נַחַת־רוּחַ לְהוֹרֵיכֶם.

רְאִי לִהְיוֹת סַבְלָנִית גְּדוֹלָה, כִּי הַסַּבְלָנוּת הִיא עִקָּר בַּחַיִּים, וְאִי אֶפְשָׁר לַעֲבֹר אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה בְּלִי מִדַּת הַסַּבְלָנוּת, וְכָל מִי שֶׁהוּא סַבְלָן בְּיוֹתֵר, יָכוֹל לַעֲבֹר אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה בְּשָׁלוֹם.

רְאִי לָקַחַת אֶת עַצְמֵךְ בְּיָדַיִךְ, וְלִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וּתְשַׂמְּחִי אֶת אֲחוֹתֵךְ וְגַם אֶת הַהוֹרִים, בְּאֹפֶן שֶׁיִּהְיֶה שָׁשׂוֹן וְשִׂמְחָה בַּבַּיִת, כִּי בְּבַיִת שֶׁיֵּשׁ שִׂמְחָה, שָׁם יֵשׁ הַצְלָחָה, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּהְיִי תָּמִיד שְׂמֵחָה וְעַלִּיזָה, וְתִזְכִּי לְהִתְחַתֵּן בְּקָרוֹב וְגַם אֲחוֹתֵךְ, וְיִתְהַפֵּךְ בֵּיתֵךְ לְגַן־עֵדֶן.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשפד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ו׳ כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיֶּה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עַל אָחִיךָ. הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם.

נָא וְנָא רְאִי לְחַזֵּק אוֹתוֹ, שֶׁלֹּא יִפְחַד כְּלָל מִבְּדִיקוֹת אֵצֶל הָרוֹפְאִים, כִּי יָכוֹל לִהְיוֹת שֶׁהַכֹּל דָּבָר קָטָן, וְיכוֹלִים לְרַפֵּא אֶת זֶה.

תַּגִּידִי לְאָחִיךָ, שֶׁיַּנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, כִּי כָּל הַמַּנִּיחַ תְּפִלִּין — זוֹכֶה לְחַיִּים וַאֲרִיכוּת יָמִים.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תשפה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ו׳ כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי לֹא יִתָּכֵן שֶׁתִּתְנַהֵג כָּךְ, אִם אַתָּה רוֹצֶה אֶת אִשְׁתְּךָ אֵלֶיךָ חֲזָרָה, אַתָּה צָרִיךְ לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה, וְלַעֲזֹב אֶת הַקְּלִפּוֹת שֶׁנִּדְבְּקוּ בְּךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אָב הָרַחֲמָן, וּמְקַבֵּל אֶת כָּל הַשָּׁב אֵלָיו בִּתְשׁוּבָה.

רְאֵה לִשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ.

גַּם תַּנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, כִּי הַתְּפִלִּין מַמְשִׁיךְ חַיִּים וַאֲרִיכוּת יָמִים לָאָדָם.

גַּם תְּזַהֵר לֶאֱכֹל מַאֲכָלִים כְּשֵׁרִים דַּיְקָא, וּתְדַקְדֵּק מְאֹד מָה אַתָּה אוֹכֵל.

וְאִם תְּקַבֵּל עַל עַצְמְךָ תְּשׁוּבָה אֲמִתִּית, אָז תִּזְכֶּה לִתְפֹּר אֶת הַקֶּרַע שֶׁנִּתְהַוָּה בְּבֵיתְכֶם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשפו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ז׳ כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִשְׁתּוֹקֵק לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, כִּי זֶה כַּמָּה שֶׁלֹּא שָׁמַעְתִּי מִמְּךָ.

תַּאֲמִין לִי, אֲהוּבִי אָחִי הַיָּקָר! שֶׁאַתָּה חָקוּק בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי, וְאַהֲבָתִי אֵלֶיךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל. וּבִפְרָטִיּוּת שֶׁבְּלִינוּ כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה בְּיַחַד, וּמַה גַּם, שֶׁכְּבָר כָּתַבְתִּי לְךָ כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה מִכְתָּבִים, עַל־כֵּן רְאֵה לִכְתֹּב לִי, וּמַמָּשׁ תְּחַיֵּינִי.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים, וְלוּלֵי הָעֵצוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, הָיִינוּ נֶאֱבָדִים לְגַמְרֵי, וְעַל־כֵּן עָלֵינוּ לִשְׁמֹחַ מְאֹד מְאֹד עַל נֹעַם חֶלְקֵנוּ, אֲשֶׁר בַּנַּחַל שָׂם גּוֹרָלֵנוּ וְחֶלְקֵנוּ, וְרָאוּי לִשְׁמֹחַ מְאֹד מְאֹד.

וְהָעוֹלֶה עַל הַכֹּל, שֶׁאָנוּ זוֹכִים לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית, הַצְלָחָה כָּזוֹ שֶׁאֵין כְּמוֹתָהּ, כִּי כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר, הוּא כְּלִי לְהַמְשָׁכַת אֱלֹקוּת. אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וָיוֹם, אַשְׁרֵי לוֹ בָּזֶה וְאַשְׁרֵי לוֹ בַּבָּא!

וְיֵשׁ לוֹמַר בְּפָרָשָׁה זוֹ: ״וְהִנֵּה סֻלָּם מֻצָּב אַרְצָה, וְרֹאשׁוֹ מַגִּיעַ

הַשָּׁמַיְמָה, וְהִנֵּה מַלְאֲכֵי אֱלֹקִים עוֹלִים וְיוֹרְדִים בּוֹ״ (בְּרֵאשִׁית כח, יד), כַּמּוּבָא בַּתִּקּוּנִים: ׳קוֹל׳ דָּא ׳סוּלָם׳, הַיְנוּ סוּלָ״ם עוֹלֶה בְּמִסְפַּר קו״ל, הַיְנוּ עַל־יְדֵי קוֹל הַתְּפִלּוֹת, הָאָדָם נַעֲשֶׂה בְּדֶרֶגְמַת סוּלָ״ם, עַד שֶׁהוּא מֻצָּב אַרְצָה בַּשְּׁאוֹל תַּחְתִּית וּמִתַּחְתָּיו, עַל־יְדֵי מַעֲשָׂיו הַמְגֻנִּים וּמַחְשְׁבוֹתָיו הַפְּגוּמוֹת וְכוּ׳ וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת עַל־יְדֵי תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת וְכֵן הַבַּקָּשׁוֹת וְהַתְּחִנּוֹת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַל־יְדֵי־זֶה ״וְרֹאשׁוֹ מַגִּיעַ הַשָּׁמַיְמָה״, וְיָכוֹל לִזְכּוֹת שֶׁמֹּחוֹ יִדְבַּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁיִּהְיֶה תָּמִיד דָּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי עַל־יְדֵי תְּפִלָּה יְכוֹלִים לָצֵאת מֵעִמְקֵי עֲמָקִים מֵהַשְּׁאוֹל תַּחְתִּית וּמִתַּחְתָּיו, אִם יִהְיֶה חָזָק בָּזֶה לְדַבֵּר תָּמִיד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בִּתְמִימוּת וּבְפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה, עַד שֶׁיְּכוֹלִים לִזְכּוֹת לִדְבֵקוּת כָּזוֹ, שֶׁיַּרְגִּישׁ ״וְהִנֵּה מַלְאֲכֵי אֱלֹקִים עוֹלִים וְיוֹרְדִים בּוֹ״, שֶׁעַל־יְדֵי כָּל מִצְוָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים שֶׁעוֹשֶׂה, הוּא בּוֹרֵא מַלְאָכִים אֲשֶׁר עוֹלִים וְיוֹרְדִים עַל יָדוֹ וְכוּ׳.

כִּי בֶּאֱמֶת כְּשֶׁאָדָם מַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא יָכוֹל לִזְכּוֹת לִדְבֵקוּת כָּזוֹ, עַד שֶׁלֹּא יַרְגִּישׁ שׁוּם דָּבָר, רַק אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִרְאֶה אֵיךְ שֶׁכָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ הוּא רוּחָנִיּוּת אֱלֹקוּת, וְעַל־יְדֵי־זֶה יָאִיר בְּעַצְמוֹ אוֹר נִפְלָא, וְיִרְאֶה בְּעֵינֵי שִׂכְלוֹ אֵיךְ שֶׁעוֹלִים שַׁעֲשׁוּעִים לְמַעְלָה מֵעֲבוֹדַת עַם יִשְׂרָאֵל וְכוּ׳, וְיוֹרֵד שֶׁפַע, אֲשֶׁר זֶה סוֹד מַיִן נוּקְבִין וּמַיִן דּוּכְרִין. וּכְשֶׁאָדָם מִשְׁתּוֹקֵק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעוֹשֶׂה אֵיזוֹ מִצְוָה, אוֹ מְדַבֵּר אֵיזֶה דִּבּוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אוֹ לוֹמֵד אֵיזֶה לִמּוּד, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא בּוֹרֵא מַלְאָכִים לְמַעְלָה, וְאַחַר־כָּךְ יוֹרְדִים לְמַטָּה וּמְבִיאִים לוֹ שֶׁפַע.

עַל־כֵּן רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לֹא לִהְיוֹת בַּטְלָן, רַק רְאֵה לְצַיֵּת אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל, וּלְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאַף שֶׁאַתָּה עֲדַיִן בְּעִמְקֵי עֲמָקִים בַּשְּׁאוֹל תַּחְתִּית וּמִתַּחְתָּיו וְכוּ׳ וְכוּ׳, עִם כָּל זֹאת עַל־יְדֵי שֶׁתִּהְיֶה רָגִיל לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל־יְדֵי־זֶה תִּכָּנֵס בְּךָ הֶאָרָה נוֹרָאָה וְנִפְלָאָה עַד מְאֹד, שֶׁתִּזְכֶּה לַעֲשׂוֹת כָּל הַמִּצְוֹות בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְתַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לִלְמֹד בְּחֵשֶׁק חָדָשׁ, עַל־פִּי סֵדֶר דֶּרֶךְ הַלִּמּוּד שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל. וְזֶה יַעֲלֶה תַּעֲנוּג גָּדוֹל לְמַעְלָה, בְּסוֹד (תְּהִלִּים

סח, לה): ״תְּנוּ עֹז לֵאלֹקִים״ וְכוּ׳, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּזְכֶּה שֶׁיַּחֲזֹר וְיִמְשַׁךְ עָלֶיךָ שֶׁפַע גָּדוֹל וְנוֹרָא לְמַטָּה, שֶׁפַע רוּחָנִי וְשֶׁפַע גַּשְׁמִי.

וּבֶאֱמֶת מִי שֶׁמַּרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, נִכְנָס בּוֹ בְּטָחוֹן חָזָק, שֶׁאֵינוֹ מְפַחֵד מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עוֹזֵר לוֹ גַּם בְּגַשְׁמִיּוּת.

אַשְׁרֵנוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ, שֶׁאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה, מֵרַבִּי נִפְלָא כָּזֶה הַמְחַיֶּה אוֹתָנוּ כָּל־כָּךְ, וְנוֹתֵן לָנוּ דִּבּוּרִים כָּאֵלּוּ, אַשְׁרֵנוּ!

נָא וְנָא רְאֵה לִכְתֹּב לִי וּמַמָּשׁ תְּחַיֵּינִי.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשפז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדֶּר וַיֵּצֵא, ז׳ כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ עַכְשָׁו קִבַּלְתִּי.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

נָא וְנָא רְאֵה לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב מִי שֶׁשָּׁב בִּתְשׁוּבָה, וַאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה.

הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּתְבַקֵּשׁ כָּל מַה שֶּׁאַתָּה צָרִיךְ, וְאָז תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּךָ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדֵּר וַיֵּצֵא, ז׳ כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לִבְבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגֹדֶל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

אוֹדוֹת הַקֻּשְׁיוֹת וְהַסְּפֵקוֹת שֶׁעוֹלִים לְךָ בְּכָל פַּעַם וְכוּ׳ וְכוּ׳, מָה אֹמַר לְךָ ! כְּבָר גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל, כִּי הַהֶכְרֵחַ שֶׁיִּהְיוּ לָאָדָם קֻשְׁיוֹת וּסְפֵקוֹת — הֵן עָלָיו יִתְבָּרַךְ וְהֵן עַל צַדִּיקָיו וְכוּ׳ וְכוּ׳ (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן נב); וּבֶאֱמֶת צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁיִּזְכֶּה לְטַהֵר אֶת עַצְמוֹ מֵחַטֹּאת נְעוּרִים, כִּי הַחַטֹּאת נְעוּרִים מְעַוְּרִים אֶת עֵינֵי הָאָדָם, וּמַכְנִיסִים בּוֹ קֻשְׁיוֹת — הֵן עָלָיו יִתְבָּרַךְ וְהֵן עַל צַדִּיקָיו הָאֲמִתִּיִּים.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר ! אִם יִהְיוּ כָּל הַיָּמִים דַּיּוֹ וְכָל הָאֲגַמִּים קוֹלְמוֹסִים וְכָל הָרְקִיעִים גְּוִילִים, אִי אֶפְשָׁר לִכְתֹּב חֲלָלָהּ שֶׁל רְשׁוּת, הַיְנוּ לְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ. וּכְנֶגֶד זֶה עוֹמֶדֶת הַסִּטְרָא אָחֳרָא, וּמַסְתִּירָה אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה לְעֻמַּת זֶה עָשָׂה אֱלֹקִים (קֹהֶלֶת ז, יד), כִּי כְּמוֹ שֶׁיֵּשׁ גִּלּוּי הָאֱלֹקוּת לְהַשִּׂיג אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ־כֵן זֶה לְעֻמַּת זֶה בָּרָא אֶת הַקְּלִפּוֹת שֶׁיַּסְתִּירוּ אוֹתוֹ, כִּי רָצָה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁיִּהְיֶה אוֹר הַגָּנוּז רַק לַצַּדִּיקִים, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִשְׁתַּמְּשׁוּ בּוֹ רְשָׁעִים. אַךְ גְּדוֹלֵי הַצַּדִּיקִים מִבְּחִירֵי עַם יִשְׂרָאֵל, מוֹסְרִים אֶת נַפְשָׁם, וּמְגַלִּים רָזִין וְסִתְרֵי נִסְתָּרוֹת גַּם לַהֲמוֹן־עָם, מֵרֹב אַהֲבַת יִשְׂרָאֵל שֶׁיֵּשׁ לָהֶם, וְרוֹצִים לְהַחְדִּיר בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל אֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל־כֵּן הֵם מְגַלִּים דְּבָרִים שֶׁאָסוּר לְגַלּוֹתָם, וְהֵם מַפְקִירִים אֶת עַצְמָם לְגַמְרֵי, וּמְקַבְּלִים עַל עַצְמָם יִסּוּרִים וּבְזָיוֹנוֹת וּשְׁפִיכוּת דָּמִים, שֶׁזֶּה בִּכְלַל מְסִירוּת נֶפֶשׁ, שֶׁמּוֹסְרִים אֶת נַפְשָׁם וְאֶת שְׁמָם, שֶׁכֻּלָּם יְדַבְּרוּ עֲלֵיהֶם וְכוּ׳ וְכוּ׳ (עַיֵּן

לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן רס); וְהַכֹּל הֵם עוֹשִׂים זֹאת בִּשְׁבִיל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

תַּאֲמִין לִי, שֶׁאֲנִי בְּעַצְמִי רַק שַׁמָּשׁ אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, וּבְחַסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ זֶה לִי יוֹתֵר מֵעֶשְׂרִים שָׁנָה, שֶׁאֲנִי עוֹסֵק לְגַלּוֹת וּלְפַרְסֵם אֶת לְמוּדֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעוֹלָם, וּלְהַדְפִּיס וּלְהָפִיץ אֶת סְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים. וְכֵן זְכָנִי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לְהָקִים תַּלְמִידִים רַבִּים, שֶׁגַּם הֵם עוֹסְקִים בָּזֶה, וְגַם הֵם מַדְפִּיסִים כְּבָר סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל וְכוּ׳ וְכוּ׳, אַךְ מַה לַּעֲשׂוֹת?! כִּי הַסָּמֶ״ךְ־מֵ״ם מַלְבִּישׁ אֶת עַצְמוֹ בְּקִנְאָה וּבְשִׂנְאָה, בְּתַחֲרוּת וּבְכָבוֹד, עַד שֶׁעוֹמֵד עָלַי מִי שֶׁעוֹמֵד וְכוּ׳ וְכוּ׳ מִבַּיִת וּמִבַּחוּץ, מֵהָרְחוֹקִים וּמֵהַקְרוֹבִים, וּכְמוֹ שֶׁהָרְחוֹקִים מְדַבְּרִים עָלַי כָּל דָּבָר אָסוּר, כֵּן נִתְהַפֵּךְ תָּמִיד, וְגַם מִבִּפְנִים מְדַבְּרִים עָלַי מַה שֶּׁמְּדַבְּרִים, כִּי הַכֹּל הוּא כְּחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת לִשְׁמֹר אֶת עֵץ הַחַיִּים, שֶׁלֹּא יִכָּנֵס שָׁם מִי שֶׁאֵינוֹ רָאוּי. וְעַל־כֵּן זוֹרְקִים בְּכָל פַּעַם אֲחֵרִים וְכוּ׳ וְכוּ׳ (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קנב); עַל־כֵּן צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה רַחֲמִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁיִּשָּׁאֵר תָּמִיד בְּ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, קֹדֶשׁ קָדָשִׁים, וְיִלְמַד שָׁם סוֹד עִגּוּלָא וְרִבּוּעָא, שֶׁהֵם הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה וְהַיִּחוּדִים, כִּי הָאֱמוּנָה הִיא בְּסוֹד הָעִגּוּל, וְרִבּוּעָא הוּא בְּסוֹד הַיִּחוּדִים וְהַשֵּׁמוֹת שֶׁל ד׳ עוֹלָמוֹת: ע״ב, ס״ג, מ״ה, ב״ן. וְאֶל זֶה יְכוֹלִים לִזְכּוֹת עַל־יְדֵי רִבּוּי תְּפִלָּה וְשִׂיחָה, תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! תַּאֲמִין לִי, שֶׁאֲנִי בְּעַצְמִי אַף פַּעַם לֹא הָיִיתִי מִתְיַחֵס אֶל אֵלּוּ הַמְדַבְּרִים עָלַי וְכוּ׳ וְכוּ׳, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁלֹּא הָיִיתִי מַדְפִּיס בְּסֵפֶר עֲלֵיהֶם שׁוּם דָּבָר וְכוּ׳ וְכוּ׳, אַךְ דָּא עָקָא זֶה עִקַּר הַצַּעַר, שֶׁאֲנִי רוֹאֶה אֵיךְ שֶׁנִּשָּׁמוֹת טְהוֹרוֹת, נְשָׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת שֶׁל בְּנֵי נְעוּרִים, מִתְרַחֲקִים עַל־יְדֵי אֵלּוּ הַדְּבּוּרִים שֶׁל הַמִּתְנַגְּדִים, וְעַל־כֵּן הַהֶכְרֵחַ לְהַכּוֹת עַל קָדְקָדָם, וּלְגַלּוֹת אֶת פַּרְצוּפָם הַטָּמֵא, וְאֵינִי מִתְפַּעֵל מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם.

הֵן אֱמֶת, שֶׁהַרְבֵּה בִּקְּשׁוּ מִמֶּנִּי שֶׁלֹּא אֶכְתֹּב כָּל זֶה, עִם כָּל זֹאת טֶבַע שֶׁל הָאָדָם, שֶׁנִּמְשָׁךְ אַחַר הָרָע, כִּי הַיֵּצֶר הָרָע בָּא אֵלָיו כְּבָר מֵעֵת לִדָּתוֹ, וְהַיֵּצֶר הָרָע כְּבָר בַּעַל־הַבַּיִת אֶצְלוֹ, וְהַיֵּצֶר הַטּוֹב מַגִּיעַ

רַק כְּשֶׁהוּא בֶּן י״ג שָׁנִים, שֶׁאָז הוּא רַק אוֹרֵחַ, וְעַל־כֵּן טֶבַע הָאָדָם תֻּכַּף־וּמִיָּד כְּשֶׁשּׁוֹמֵעַ רַע, הוּא נִמְשָׁךְ אַחַר מִי שֶׁהוּא בַּעַל־הַבַּיִת אֶצְלוֹ, שֶׁהוּא הַיֵּצֶר הָרָע, וְאֵינוֹ חָפֵץ לִשְׁמֹעַ לַיֵּצֶר הַטּוֹב, שֶׁהוּא מִסְכֵּן וְדַל, כִּי הוּא רַק בִּבְחִינַת אוֹרֵחַ, וְעַל־כֵּן דֶּרֶךְ בְּנֵי־אָדָם לִשְׁמֹעַ אֶת הָרָע, וְלָכֵן הַהֶכְרֵחַ לְגַלּוֹת אֶת פַּרְצוּפָם הַטָּמֵא שֶׁל הַמִּתְנַגְּדִים; כִּי בְּכָל דּוֹר וָדוֹר יֵשׁ צַדִּיקִים אֲמִתִּיִּים, הַמְגַלִּים אֶת אֱמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְנֶגְדָּם עוֹמְדִים הַסִּטְרָא אָחֳרָא דַּיְקָא, וְאַף שֶׁבְּנֵי־אָדָם יוֹתֵר אוֹחֲזִים מֵהֶם — מַה לַּעֲשׂוֹת?! זֶה חֵלֶק מֵהַגָּלוּת.

עַל־כֵּן, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! מֵאַחַר שֶׁכְּבָר עָבַר עָלֶיךָ מַה שֶּׁעָבַר, וְנָפַלְתָּ בְּקֻשְׁיוֹת וּבִסְפֵקוֹת, רְאֵה לַחֲזֹר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאָז תִּתְגַּלֶּה לְךָ הָאֱמֶת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשפט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ז׳ כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֵל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! אִם מִצַּד אֶחָד אֲנִי שָׂמֵחַ מְאֹד שֶׁמָּצָאתָ אֶת הַקּוּנְטְרֵס ״מְצִיאַת הַזִּווּג״, אֲשֶׁר יְסוֹדָתוֹ בְּהַרְרֵי קֹדֶשׁ בְּדִבְרֵי חַכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים וּבְדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאַתָּה רוֹאֶה שָׁם דְּבָרִים נִפְלָאִים וְכוּ׳, אַךְ מִצַּד שֵׁנִי אֲנִי מִצְטַעֵר מְאֹד מְאֹד, שֶׁקָּשֶׁה לְךָ לְקַבֵּל אֶת הָאֱמֶת, וְאַתָּה מֻכְרָח לְהִתְיַסֵּר בְּיִסּוּרִים כָּאֵלֶּה, יִסּוּרֵי הַנֶּפֶשׁ, וְאַתָּה בָּא לִידֵי אַכְזָבוֹת הַהוֹרְסוֹת אוֹתְךָ לְגַמְרֵי.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת, וְיֵשׁ פִּתְגָם שֶׁל הָעוֹלָם: הַסּוּס חוֹשֵׁב שֶׁהַדֶּשֶׁא בַּחֲצַר חֲבֵרוֹ יוֹתֵר יָרֹק מִשֶּׁלּוֹ... הַיְנוּ טֶבַע הָאָדָם לַחֲשֹׁב, כִּי אֵצֶל הָאַחֵר הוֹלֵךְ יוֹתֵר טוֹב. וּבֶאֱמֶת כְּבָר אָמְרוּ חַכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (קִדּוּשִׁין כז:): סַדְנָא דְּאַרְעָא חַד

הוּא, וְכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ הוּא כַּדּוּר אֶחָד. עַל־כֵּן רְאֵה לְהוֹצִיא מִמֹּחַ מַחֲשַׁבְתְּךָ אֶת כָּל הַדְּמְיוֹנוֹת, וּבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁיַּמְצִיא לְךָ אֶת בַּת זוּגְךָ הַשַּׁיֶּכֶת לִשְׁרֶשׁ נִשְׁמָתְךָ. וּלְפִי דַּעְתִּי, הַנָּשִׁים הַסְּפָרַדִּיּוֹת הֵן הֲכִי טוֹבוֹת וַהֲכִי מְסוּרוֹת לְבַעְלֵיהֶן, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ בַּת זוּגוֹ, וְאֵין זֶה תָּלוּי בִּידֵי אָדָם כְּלָל.

עַל־כֵּן רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ לְקַיֵּם כָּל מַה שֶּׁנֶּאֱמַר בְּקוּנְטְרֵס "מְצִיאַת־הַזִּוּוּג" בְּתִמִּימוּת וּבְפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה, וְתוֹצִיא אֶת עַצְמְךָ מֵהַדְּמְיוֹנוֹת, כְּדֵי שֶׁלֹּא תִּהְיֶה מְאֻכְזָב.

נָא וְנָא רְאֵה לַעֲשׂוֹת לְעַצְמְךָ שִׁעוּרִים כְּסִדְרָן בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה בְּכָל יוֹם וָיוֹם: בְּמִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, וְאָז טוֹב לְךָ בָּזֶה וּבַבָּא לְגֵצַח נְצָחִים.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ז׳ כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגִדֵּל צַעֲרִי וְעַגְמַת הַנֶּפֶשׁ שֶׁיֵּשׁ לִי — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לִבְדֹּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, כִּי רֹב הַצָּרוֹת בַּבַּיִת הֵן כְּשֶׁאֵין הַמְּזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת.

נָא וְנָא רְאֵה לִשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ, וּמַה טּוֹב וּמַה נָּעִים אִם תַּדְלִיקוּ שִׁבְעָה נֵרוֹת לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּלְהוֹסִיף עוֹד שְׁנֵי נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּלְבַקֵּשׁ אָז כָּל מַה שֶּׁצְּרִיכִים, כִּי אָז הוּא עֵת רָצוֹן גָּדוֹל בַּשָּׁמַיִם — הֵן לָאִשָּׁה וְהֵן לַבַּעַל, וְעַל־כֵּן אַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּרְבֶּה לְבַקֵּשׁ אָז מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁמִּתְפַּלְּלִים לִפְנֵי הַנֵּרוֹת, מְאֹד רְצוּיָה בַּשָּׁמַיִם.

נָא וְנָא רְאוּ לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמְכֶם בְּמִדַּת הַסַּבְלָנוּת, כִּי אֵין לְךָ טוֹב בָּעוֹלָם כְּמִדַּת הַסַּבְלָנוּת, וְכָל הַגְּאֻלָּה בִּכְלָלִיּוּת וּבִפְרָטִיּוּת תְּלוּיָה כְּפִי שֶׁהָאָדָם אוֹחֵז בְּמִדַּת הַסַּבְלָנוּת; אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהַגִּיעַ אֶל הַמִּדָּה הַיְקָרָה הַזּוֹ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשצא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ז׳ כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לְבָבִי לְטוּב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גָּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ, כִּי זֶה כַּמָּה שֶׁלֹּא רָאִיתִי אֶת כְּתִיבַת יָדְךָ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִמְשִׁיךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה לְכָל הָעוֹזְרִים לְךָ בַּהֲפָצַת מַעְיְנוֹת הַחָכְמָה חוּצָה.

מָה אֹמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! בָּעִתִּים הַלָּלוּ קֹדֶם בִּיאַת הַמָּשִׁיחַ, עָלֵינוּ לְמַלֵּא אֶת כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ עִם רַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר עִקַּר הַגְּלוּת הוּא רַק מֵחֲמַת חֶסְרוֹן הָאֱמוּנָה (עַיֵּן לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ז׳); עַל־כֵּן עָלֵינוּ לִזְרֹעַ אֱמוּנָה בִּלְבּוֹת אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְעַל־יְדֵי־זֶה נְקָרֵב אֶת גְּאֻלָּתֵנוּ הַנִּצְחִית.

שָׁלַחְתִּי לְךָ חֲבִילָה עִם סְפָרִים מְתֻרְגָּמִים לְאַנְגְּלִית כְּמוֹ שֶׁבִּקַּשְׁתָּ, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעְזֹר, שֶׁיַּעֲשֶׂה אֶת הַפְּעֻלָּה הַנְּכוֹנָה, כִּי רַק בָּזֶה כָּל כְּסוּפֵינוּ — לְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם לְכֻלָּם אֶת לְמוּדוֹ הַטּוֹב שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל.

נָא וְנָא רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֻפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאַל תַּנִּיחַ אֶת הָעֲצֵבוּת וְהָעַצְלוּת אֶצְלְךָ כְּרֶגַע.

חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁזָּכִינוּ לְהִבָּרֵא מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עָשָׂנוּ גּוֹי, אֲשֶׁר בַּשִּׂמְחָה הַזּוֹ יְכוֹלִים לִשְׂמֹחַ בְּכָל יוֹם וָיוֹם.

הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְבַקֵּשׁ אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ כָּל מַה שֶּׁצְּרִיכִים.

חֻמְדַּת לִבָּבִי! עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי בָּזֶה שֶׁהָאָדָם עוֹסֵק בִּתְפִלָּה וּבַקָּשָׁה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הוּא יָכוֹל לִפְעֹל אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ כָּל מַה שֶּׁרוֹצֶה — כָּךְ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל, וּבְפֵרוּשׁ אָמַר לָנוּ בְּסוֹף יָמָיו, כִּי אִם הָיָה יוֹדֵעַ בִּתְחִלַּת יָמָיו אֶת מַעֲלַת הַתְּפִלָּה וְהַהִתְבּוֹדְדוּת, לֹא הָיָה מְסַגֵּף אֶת עַצְמוֹ כָּל־כָּךְ רַק הָיָה עוֹסֵק יוֹתֵר וְיוֹתֵר בִּתְפִלָּה. עַל־כֵּן עָלֵינוּ לִמְסֹר אֶת נַפְשֵׁנוּ לַעֲסֹק תָּמִיד בִּתְפִלָּה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ז׳ כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי.

לְדַעְתִּי, רְאִי לַעֲשׂוֹת תֵּכֶף־וּמִיָּד עוֹד קֹדֶם חַג הַפֶּסַח אֶת הַחֲתֻנָּה, וְאַל תְּחַכִּי, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּוַדַּאי יַעֲזֹר לָכֶם, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

נָא וְנָא רְאוּ לִשְׁמֹר אֶת הַשַּׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עֲלֵיכֶם, כִּי כָּל הַיְשׁוּעוֹת וְהַבְּרָכוֹת נִמְשָׁכוֹת רַק בִּזְכוּת שְׁמִירַת שַׁבָּת. וְעַל־כֵּן מִי שֶׁזּוֹכֶה לִשְׁמֹר אֶת הַשַּׁבַּת־קֹדֶשׁ, עַל־יְדֵי־זֶה נִמְשָׁךְ עָלָיו אוֹר וְדַעַת וּבְרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל שֵׁשֶׁת יְמֵי הַחֹל.

הֵכִפַּל הַדָּבָר, לְזָרֵז אֶת הַחֲתֻנָּה מַה שֶּׁיּוֹתֵר מַהֵר.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ז׳ כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לִבָּבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגֹדֶל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל. יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁאֻזְכֶּה תָּמִיד לִשְׁמֹעַ מִמְּךָ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת, יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת.

נָא וְנָא רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ עַל נֹעַם חֶלְקְךָ, אֲשֶׁר בַּנַּחַל שָׂם גּוֹרָלְךָ.

אַתָּה צָרִיךְ לִהְיוֹת מְאֹד מְאֹד שָׂמֵחַ, שֶׁזָּכִיתָ לְהִתְוַדַּע מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, כִּי מֶה הָיִיתָ עוֹשֶׂה אִם לֹא הָיִיתָ יוֹדֵעַ מֵרַבֵּנוּ זַ״ל.

רְאֵה לִשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ. וְעָלֶיךָ לָדַעַת, אֲשֶׁר כָּל הַבְּרָכוֹת וְהַיְשׁוּעוֹת הַבָּאוֹת לָאָדָם בְּשִׁשֶּׁת יְמֵי הַחֹל, הַכֹּל נִמְשָׁךְ מִשַּׁבַּת־קֹדֶשׁ. וְעַל־כֵּן אֵלּוּ הַזּוֹכִים לִשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ בְּשִׁמְחָה, נִשְׁפָּךְ עֲלֵיהֶם שֶׁפַע גָּדוֹל בְּשִׁשֶּׁת יְמֵי הַחֹל.

עָלֶיךָ לָדַעַת, אֲשֶׁר חַכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (אָבוֹת ה, כב): לְפוּם צַעֲרָא אַגְרָא, לְפִי הַצַּעַר שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם בְּקִיּוּם אֵיזוֹ מִצְוָה, כֵּן מְקַבֵּל שָׂכָר; עַל־כֵּן כְּפִי גֹּדֶל הַצַּעַר וְהַכְּבֵדוּת שֶׁיֵּשׁ לְךָ לִשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, כֵּן יִגְדַּל שְׂכָרְךָ, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתִּהְיֶה שׁוֹמֵר שַׁבָּת, אֲשֶׁר רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר, שֶׁשַּׁבָּת מַמְשֶׁכֶת יְשׁוּעָה גַּם בְּגַשְׁמִיּוּת.

נָא וְנָא רְאֵה לִשְׁמֹחַ תָּמִיד, וְלִהְיוֹת בְּמַצָּב רוּחַ טוֹב. וּבִזְכוּת זֶה תִּזְכֶּה לִמְצֹא אֶת בַּת זוּגְךָ, וְתִתְחַתֵּן וְתָקִים בַּיִת נֶאֱמָן בְּיִשְׂרָאֵל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשצד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ז׳ כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגֹדֶל צַעֲרִי אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם.

חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, קִבַּלְתְּ כְּבָר בְּרָכוֹת מִצַּדִּיקִים, וּבְוַדַּאי יְקַיְּמוּ הַבְּרָכוֹת. אֲבָל לְדַעְתִּי, רְאִי לִנְסֹעַ אֶל צִיּוּן הַתַּנָּא הַקָּדוֹשׁ רַבִּי מֵאִיר בַּעַל הַנֵּס בִּטְבֶרְיָה, וְשָׁם תְּבַקְּשִׁי הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ: ״בִּזְכוּת הַתַּנָּא הַקָּדוֹשׁ אֱלָהָא דְּמֵאִיר עֲנֵנִי, אֱלָהָא דְּמֵאִיר עֲנֵנִי״ וְכוּ׳ וְכוּ׳, וּתְבַקְּשִׁי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁיַּעֲשֶׂה נֵס לְבַעְלֵךְ, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל — יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתְכֶם, וְתִהְיֶה לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם.

נָא וְנָא רְאִי לְהַדְלִיק שִׁבְעָה נֵרוֹת לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּלְהוֹסִיף עוֹד שְׁנֵי נֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּבְעֵת הַדְלָקַת הַנֵּרוֹת לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּלָשׁוֹן שֶׁאַתְּ רְגִילָה בָּהּ, הַיְנוּ בִּשְׂפַת הָאֵם, וְתַרְבִּי בִּתְפִלָּה וּבַקָּשָׁה, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מִתְפַּלֶּלֶת אָז, מִתְקַבֶּלֶת לְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן, כִּי אָז הוּא עֵת רָצוֹן גָּדוֹל בַּשָּׁמַיִם לָאִשָּׁה.

גַּם בְּעֵת הַטְּבִילָה וְכוּ׳ רְאִי לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי אָז הוּא גַּם־כֵּן עֵת רָצוֹן.

מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, אִם תַּרְגִּילִי אֶת עַצְמֵךְ לֶאֱפוֹת חַלָּה לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּתְקַיְּמִי מִצְוַת הַפְרָשַׁת חַלָּה, וְאָז גַּם־כֵּן תְּבַקְּשִׁי הַרְבֵּה מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיָּחוּס וְיִרַחֵם עַל בַּעְלֵךְ, שֶׁתִּהְיֶה לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה.

כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מִתְפַּלֶּלֶת בִּשְׁלֹשָׁה זְמַנִּים אֵלּוּ, הִיא מְאֹד מִתְקַבֶּלֶת בַּשָּׁמַיִם. וּבַעְלֵךְ צָרִיךְ נֵס גָּדוֹל, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, וְיַעֲשֶׂה עִמּוֹ נֵס.

הֶכְפֵּל הַדָּבָר, לִהְיוֹת רָגִיל לֵילֵךְ אֵצֶל צִיּוּן הַתַּנָּא הַקָּדוֹשׁ רַבִּי מֵאִיר בַּעַל הַנֵּס, וּלְבַקֵּשׁ שָׁם רַחֲמִים רַבִּים, וְאָז תִּרְאִי נִפְלָאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. רַק לֹא לְשַׁנּוֹת מִכָּל מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי לָכֶם.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תשצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י״ג כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... תִּחְיֶה.

אֶת מִכְתָּבֵךְ לָנֶכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרֵךְ הַקָּשֶׁה מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלַיִךְ.

עָלַיִךְ לָדַעַת, כִּי אִשָּׁה צְרִיכָה לָגוּר הֵיכָן שֶׁבַּעְלָהּ גָּר, כִּי שָׁם יֵשׁ לוֹ פַּרְנָסָה בְּנָקֵל, עַל־כֵּן רָאוּי לָהּ לְאִשָּׁה לָלֶכֶת אַחֲרֵי בַּעְלָהּ.

נָא וְנָא רְאִי לְחַזֵּק אֶת עַצְמֵךְ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת בְּסַבְלָנוּת, כִּי לַחַץ הַדָּם שֶׁל הָאָדָם עוֹלֶה רַק כְּשֶׁהוּא עַצְבָּנִי, עַל־כֵּן רְאִי לַעֲבֹד הַרְבֵּה עַל מִדַּת הַסַּבְלָנוּת, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לָךְ, בִּרְפוּאָה שְׁלֵמָה.

נָא וְנָא רְאִי שֶׁיִּהְיֶה שָׁלוֹם בֵּינֵךְ לְבֵין בַּעְלֵךְ וְתִלְכִי אַחֲרָיו, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שֶׁיִּהְיֶה לָכֶם שָׁלוֹם־בַּיִת אֲמִתִּי.

נָא וְנָא רְאוּ לִשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמֹר עֲלֵיכֶם.

הַמְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תשצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י״ג כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעַרְךָ הַקָּשֶׁה מִמַּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּעִנְיַן פַּרְנָסָתְךָ.

רְאֵה לִבְדֹּק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלְּךָ, אִם לֹא חֲסֵרָה אֵיזוֹ אוֹת בַּתְּפִלִּין, וְכֵן תִּבְדֹּק אֶת הַמְּזוּזוֹת בְּבֵיתְךָ, אִם לֹא חֲסֵרָה מְזוּזָה עַל אֵיזֶה פֶּתַח, כִּי רִבּוּי הַצָּרוֹת שֶׁל הָאָדָם בָּא עַל־יְדֵי חֶסְרוֹן הַמְּזוּזוֹת.

נָא וְנָא רְאֵה לִשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, כִּי הַשַּׁבַּת־קֹדֶשׁ שׁוֹמֶרֶת אֶת הָאָדָם. וְאִם הָיָה הָאָדָם יוֹדֵעַ אֶת מַעֲלַת קְדֻשַּׁת שַׁבָּת, וְאֵיךְ שֶׁשַּׁבָּת מַמְשֶׁכֶת פַּרְנָסָה לָאָדָם, הָיָה שָׂשׂ וְשָׂמֵחַ כָּל הַשַּׁבַּת־קֹדֶשׁ. עַל־כֵּן רְאֵה לִהְיוֹת כָּל הַשַּׁבָּת בְּשִׂמְחָה, וּתְעַנְּגָהּ בְּכָל מִינֵי תַּעֲנוּגִים.

גַּם רְאֵה לִשְׁמֹר אֶת מַחֲשַׁבְתְּךָ מְאֹד, לַחֲשֹׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּיוֹם הַשַּׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְלֹא לַחֲשֹׁב בְּדִבְרֵי מֻקְצֶה. וְכֵן רְאֵה לִשְׁמֹר אֶת הַדִּבּוּר שֶׁלְּךָ, לֹא לְדַבֵּר, חַס וְשָׁלוֹם, בְּשַׁבָּת דִּבּוּרִים שֶׁל חֹל, וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן רְאֵה לִשְׁמֹר אֶת עַצְמְךָ, שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת אֵיזוֹ מְלָאכָה בְּשַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְעַל־יְדֵי שֶׁתִּהְיֶה נִזְהָר בְּמַחֲשָׁבָה, דִּבּוּר וּמַעֲשֶׂה, לְקַדְּשָׁם בִּקְדֻשַּׁת שַׁבָּת, בָּזֶה תֵּמְשֵׁךְ עָלֶיךָ פַּרְנָסָה בְּשֵׁשֶׁת יְמֵי הַחֹל.

אַל יִהְיֶה דָּבָר זֶה נָקֵל בְּעֵינֶיךָ, כִּי עַל־יְדֵי שְׁמִירַת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ זוֹכִים לְפַרְנָסָה וּלְשֶׂפַע לְכָל יְמֵי הַשָּׁבוּעַ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתִּשְׁמֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְתִהְיֶה בְּשִׂמְחָה בְּשַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְאָז יֶשְׁפַּע עָלֶיךָ שֶׂפַע רַב בְּאֶמְצַע הַשָּׁבוּעַ בְּשֵׁשֶׁת יְמֵי הַחֹל.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשצז.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י״ג כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בִּפְנִימִיּוּת לִבָּבִי לְטוּב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגָדֵל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, וּמַמָּשׁ רָקַדְתִּי מֵרֹב שִׂמְחָה, כִּי מְאֹד מְאֹד הִשְׁתּוֹקַקְתִּי אַחֲרֶיךָ, אַחֲרֵי שֶׁהִתְרָאֵנוּ יַחַד בִּהְיוֹתִי בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה.

אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי הַשִּׂמְחָה שֶׁל הָאָדָם, זֶה מַצִּיל אוֹתוֹ מִכָּל רָע, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁשָּׂמֵחַ תָּמִיד, שֶׁאָז יַצְלִיחַ דַּרְכּוֹ.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי הָעִקָּר וְהַיְסוֹד בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל הִיא שִׂמְחָה וְהִתְבּוֹדְדוּת; מִצַּד אֶחָד — צְרִיכִים לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וּלְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ בְּכָל מִינֵי יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת שֶׁרַק עוֹבְרוֹת עָלָיו, וְלֹא לְהַנִּיחַ אֶת מְקוֹמוֹ, וּמִצַּד שֵׁנִי צְרִיכִים לְהִשְׁתּוֹקֵק אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ בִּרְצוֹנוֹת וּבְכִסּוּפִים חֲזָקִים עַד מְאֹד, אֲשֶׁר זֶהוּ ה״סֻּלָּם הַמֻּצָּב אַרְצָה, וְרֹאשׁוֹ מַגִּיעַ הַשָּׁמַיְמָה״ (בְּרֵאשִׁית כח, יב); הַיְנוּ מִצַּד אֶחָד כְּשֶׁהוּא מֻנָּח בְּתוֹךְ הָאַרְצִיּוּת וְהַגַּשְׁמִיּוּת, הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת שֶׁלּוֹ, אָז צָרִיךְ לְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ לִהְיוֹת רַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְלַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לֹא לִפֹּל בְּדַכָּאוֹן, וּמִצַּד שֵׁנִי לְהַמְשִׁיךְ אֶת עַצְמוֹ ״וְרֹאשׁוֹ מַגִּיעַ הַשָּׁמַיְמָה״, לְהִתְבּוֹדֵד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְהִשְׁתּוֹקֵק אַחֲרָיו בְּכִסּוּפִים נוֹרָאִים וַעֲצוּמִים, אֲשֶׁר עַל־יְדֵי שְׁתֵּי הָעֲבוֹדוֹת הָאֵלּוּ — שִׂמְחָה וְהִתְבּוֹדְדוּת, עַל־יְדֵי־זֶה הָאָדָם יָכוֹל לְהִתְעַלּוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר.

עַל־כֵּן רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לִהְיוֹת מְאֹד בְּשִׂמְחָה עַל נֵעֶם חֶלְקְךָ, אֲשֶׁר בַּנַּחַל שָׁם גּוֹרָלְךָ, וְאַתָּה יוֹדֵעַ מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה. תִּשְׁתַּדֵּל לִהְיוֹת רַק בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וּמִצַּד שֵׁנִי תַּרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר תָּמִיד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית.

נָא וְנָא רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְקַיֵּם אֶת כָּל זֹאת, כִּי דְּבָרִים אֵלּוּ הֵם יְסוֹד וְעִקָּר בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מַטְעֶה אֶת עַצְמוֹ כְּלָל.

רְאֵה לְכְתֹּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמַמָּשׁ תְּחַיֵּינִי.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשצח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י״ג כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְגֹדֶל שִׂמְחָתִי לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי הָעִקָּר בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא שִׂמְחָה, לִשְׂמֹחַ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְזֶה עִקַּר הַצְלָחַת הַחַיִּים.

בְּוַדַּאי יְרִידוֹת וְקַטְנוּת וּנְפִילוֹת וְהַשְׁלָכוֹת יֵשׁ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם, אַךְ עִקַּר שְׁלֵמוּת הָאָדָם הוּא, כְּשֶׁזּוֹכֶה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וּמְהַפֵּךְ אֶת כָּל הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת שֶׁלּוֹ לְשִׂמְחָה. וּתְהִלָּה לָאֵל יֵשׁ לָנוּ בַּמֶּה לִשְׂמֹחַ, שֶׁאָנוּ מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עָשַׂנִי גּוֹי, וְאָנוּ מְקַיְּמִים אֶת מִצְוֹתָיו יִתְבָּרַךְ.

עַל־כֵּן רְאֵה לִשְׂמֹחַ מְאֹד, וְהַשִּׂמְחָה תַּכְנִיס בְּךָ סַבְלָנוּת, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ שֶׁתַּצְלִיחַ בְּחַיֶּיךָ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י׳ תשצט.

בְּעֻזַּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י״ג כִּסְלֵו ה׳תשמ״ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ אֶל ... נֶרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי, וְאֶת גִּדֶּל צַעֲרִי שֶׁיֵּשׁ לִי מִמְּךָ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל.

אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! עָלֶיךָ לָדַעַת, כִּי הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים, וְעַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹבֵר מַה שֶּׁעוֹבֵר — יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, וְאֵין אֶחָד שֶׁיִּנָּצֵל מִזֶּה בְּזֶה הָעוֹלָם, אַךְ כָּל אֶחָד חוֹשֵׁב כִּי לַשֵּׁנִי הוֹלֵךְ יוֹתֵר טוֹב, כְּדֶגְמַת הַסּוּס, שֶׁחוֹשֵׁב שֶׁהַדֶּשֶׁא שֶׁל הַשֵּׁנִי יוֹתֵר יָרֹק...

נָא וְנָא רְאֵה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְתַעֲבֹד הַרְבֵּה עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה, שֶׁתִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הוּא עִקַּר הַצְלָחַת הָאָדָם, וּכְשֶׁאָדָם בְּשִׂמְחָה, אָז נִתְרַחֶבֶת דַּעְתּוֹ, וְיוֹדֵעַ שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מָלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְהַכֹּל לַכֹּל אֱלֹקוּת גָּמוּר הוּא, אָז מַה שַּׁיָּךְ לִהְיוֹת רָחוֹק מִמֶּנּוּ?! צְרִיכִים רַק לְדַבֵּר עִמּוֹ, כְּמוֹ שֶׁיְּדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְהוּא שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לִהְיוֹת חָזָק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, אֲשֶׁר זֶה יַכְנִיס בְּךָ אֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזֻכֶּכֶת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶהוּ הַקָּמִיעַ הַטּוֹב בְּיוֹתֵר לָאָדָם לְהִנָּצֵל מִכָּל רָע.

נָא וְנָא אַל יִהְיוּ דְּבָרִים אֵלּוּ קַלִּים בְּעֵינֶיךָ, רַק תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה, וּבָזֶה תְּבַטֵּל אֶת הַכִּשְׁלוֹנוֹת שֶׁלְּךָ. כִּי עִקַּר הַצְלָחָה שֶׁל הָאָדָם תְּלוּיָה בְּשִׂמְחָה — כָּךְ גִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת הַצְלָחָה, חֵלֶק ב׳,

סִימָן א׳), שֶׁמִּי שֶׁשָּׁמֵחַ תָּמִיד הוּא מַצְלִיחַ; וְזֶהוּ הַקָּמִיעַ הֲכִי מֻצְלָח — "לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה".

רְאֵה לִכְתֹּב לִי מִכְתָּב, וְאָז אֶכְתֹּב לְךָ עוֹד.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

תַּם וְנִשְׁלַם, שֶׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!

בְּרִיךְ רַחֲמָנָא, שֶׁזִּכָּנוּ לְסַיֵּם אֶת כָּל הַחִבּוּר הַנִּפְלָא הַזֶּה, וְהוּא כֶּרֶךְ **נה**, יְזַכֵּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְסַדֵּר עַכְשָׁו לְדְפוּס אֶת כֶּרֶךְ **נו** לְהַגְדִּיל תּוֹרָה וּלְהַאְדִּירָהּ.

אָנָּא ה׳ הוֹשִׁיעָה נָא, אָנָּא ה׳ הַצְלִיחָה נָא.

תִּכֶּן הָעִנְיָנִים

חֵלֶק נה

פֶּתַח דָּבָר . . . . . ג
הַקְדָּמָה . . . . . ה
י׳ תקלה . . . . . יא
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן הַתּוֹרָה כ״ב שֶׁבְּ״לְקוּטֵי־מוֹהַר״ן״, וְיָבֹאָרָה בְּאֵר הֵיטֵב, וְיגַלֶּה אֵיךְ זוֹכִים לַגִּלּוּיִים הַנּוֹרָאִים וְהַנִּפְלָאִים שֶׁגִּלָּה רַבֵּנוּ זַ״ל בַּתּוֹרָה הַזֹּאת.

י׳ תקלו . . . . . טו
יְאַחֵל בִּרְכַּת הַשָּׁנִים, וְיעוֹרֵר מְגוּרִים בְּיַבְנְאֵל בִּשְׁכֵנוּת אֵלָיו.

י׳ תקלז . . . . . טו
יַרְחִיק הַנִּמְעָן מִן הַמְּרִירוּת וְהַדְּכָאוֹן, וְהָעִקָּר לִמְצֹא נֹעַם וְעִדּוּד בְּכָל דָּבָר, וְיעוֹרְרוֹ לְנַצֵּל כִּשְׁרוֹנוֹ הַבָּרוּךְ בְּשִׁירָה, לָשִׁיר שִׁירֵי אֱמוּנָה וְגִלּוּי אוֹר הַצַּדִּיק, וְיגַלֶּה שֶׁהָאוֹחֵז בְּמִדַּת נֶצַח אִי אֶפְשָׁר לְנַצְּחוֹ, כִּי רוֹצֶה רַק אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ.

י׳ תקלח . . . . . יז
מִכְתָּב כְּלָלִי לִכְלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יְחַזְּקֵם מְאֹד אוֹדוֹת הָעִנְיָן, שֶׁאָדָם חוֹשֵׁב שֶׁיָּכוֹל לַעֲשׂוֹת לְזוּלָתוֹ מַה שֶּׁלִּבּוֹ חָפֵץ, אַךְ הַיּוֹשֵׁב בַּשָּׁמַיִם יִשְׂחַק וְכוּ׳, וִידַבֵּר הַרְבֵּה דִּבּוּרֵי חִזּוּק מְתֻבָּלִים בְּשִׂיחוֹת וְסִפּוּרֵי צַדִּיקֵי הַדּוֹרוֹת, וְיגַלֶּה נִפְלָאוֹת בְּהִתְעוֹרְרוּת וְהִתְחַזְּקוּת לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלִשְׁמֹר עַל שְׁלוֹם בֵּיתוֹ, וּלְהַתְחִיל הַכֹּל מֵחָדָשׁ.

י׳ תקלט . . . . . כה
יוֹכִיחַ אֶת הַנִּמְעָן עַל מִדַּת הַצִּמְצוּם, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן הַשִּׂמְחָה שֶׁהִיא הַשֹּׁרֶשׁ לָזֶה, וּמֵעִנְיַן כְּבוֹד הָאִשָּׁה וְדַעַת דִּקְדֻשָּׁה.

י׳ תקמ . . . . . כז
יְחַזֵּק בַּת יִשְׂרָאֵל אוֹדוֹת בְּנָהּ, בְּעִנְיַן נִתּוּחַ בִּלְתִּי מְסֻכָּךְ שֶׁתַּעֲשֶׂה כְּצַו הָרוֹפְאִים.

י׳ תקמא . . . . . כז
יְאַחֵל בִּרְכַּת הַשָּׁנִים, וִיבָרֵךְ וְיַבִּיעַ תִּקְוָה לֶעָתִיד.

י׳ תקמב . . . . . כח
יְגַלֶּה עִנְיַן עֲצוּת רַבֵּנוּ זַ״ל, וְאִי אֶפְשָׁר לַעֲבֹר אֶת יְסוּרֵי הַחַיִּים, כִּי אִם עַל־יְדֵי אֱמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה אֵין פַּחַד מִשּׁוּם דָּבָר, וְיִתֵּן עֵצָה לִמְצִיאַת הַזִּוּוּג הַנָּכוֹן, וְיעוֹרֵר עַל שְׁמִירַת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ.

י׳ תקמג . . . . . כט
יְגַלֶּה נִפְלָאוֹת מֵעִנְיַן, שֶׁעִקַּר הַיְשׁוּעָה הוּא יְשׁוּעַת הַנֶּפֶשׁ — לִזְכּוֹת לְהִתְקָרֵב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בֶּאֱמֶת, וְעַל־כֵּן גַּם עִקַּר הַהוֹדָאָה הוּא — כְּשֶׁזּוֹכִים לִישׁוּעָה כָּזֹאת, וְיַבִּיעַ שִׁמְחָתֵנוּ שֶׁזָּכִינוּ לֵידַע מֵרַבִּי אֱמֶת כָּזֶה.

י׳ תקמד . . . . . לא
יְאַחֵל וְיָבֹרֶךְ בִּבְרִכַּת הַשָּׁנִים, וְיַבִּיעַ תִּקְווֹת רַבּוֹת.

י׳ תקמה . . . . . לא
יַבִּיעַ הֲנָאָתוֹ עַל חִדּוּשֵׁי תּוֹרָה שֶׁשָּׁלַח וּמְחַדֵּשׁ הַנִּמְצָן, וְיגַלֶּה מַעֲלַת עִנְיַן חִדּוּשֵׁי תּוֹרָה, וְיַזְכִּיר דִּבְרֵי הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי״ע עַל הַשּׁוֹנֶה פִּרְקוֹ מֵאָה פְּעָמִים וְאַחַת, וְעִנְיַן הַבִּטּוּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ עַל־פִּי ׳אֵין מַדָּל לְיִשְׂרָאֵל׳, וְיגַלֶּה עִנְיַן נִפְלָא עַל־פִּי הֲבָנַת אוֹר הַסְּפִירוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת — לְעֲבֹדָה וּלְמַעֲשֶׂה.

י׳ תקמו . . . . . לג
יַבִּיעַ הִשְׁתַּתְּפוּתוֹ בְּצַעַר הַנִּמְצָן, שֶׁבֵּיתוֹ נֶחֱרַב עַל־יְדֵי רִיב וּמָדוֹן, וְיגַלֶּה צַעֲרוֹ הַגָּדוֹל מִזֶּה, וְדִבְרֵי מוֹהַרַנ״תְ ז״ל שֶׁהֶאֱרִיךְ אֵיךְ שֶׁצָּרִיךְ לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמוֹ בְּתֹקֶף דַּחֲקוּתוֹ, וּלְהוֹדוֹת עַל הַהַרְחָבוֹת, וְיַעְתִּיק דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים בְּעִנְיַן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, וְהֵמָּה דְּבָרִים הַמְשִׁיבִים כָּל נֶפֶשׁ, וּמְחַיִּים כָּל חַי.

י׳ תקמז . . . . . לז
יְחַזֵּק מְאֹד הַנִּמְצָן, אֲשֶׁר הוּא הָרוּחַ הַחַיָּה בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בָּעִיר אַשְׁדּוֹד, וְיעוֹרְרוֹ אוֹדוֹת עֲרִיכַת הַקִּבּוּץ הַקָּדוֹשׁ דְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאַשְׁדּוֹד, וְשֶׁהוּא יִהְיֶה הַבַּעַל תְּפִלָּה, וְיעוֹרְרוֹ לַעֲשׂוֹת הַכָּנָה גְּדוֹלָה לִקְרַאת הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ לַאֲדוֹנֵנוּ, וַיַּעְתִּיק קֶטַע נִפְלָא מֵהַסֵּפֶר הַקָּדוֹשׁ ׳סֵדֶר הַיּוֹם׳ הַמְדַבֵּר מֵעִנְיַן הַהֲכָנָה לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּמְחַזֵּק וּמְעוֹרֵר מְאֹד.

י׳ תקמח . . . . . מ
יַבִּיעַ שִׁמְחָתוֹ עַל חִדּוּשֵׁי הַנִּמְצָן, וַיַּעְתִּיק מֵהַקְדָּמַת סֵפֶר הַמַּקָּנֶה בְּעִנְיַן סֵדֶר־דֶּרֶךְ־הַלִּמּוּד בְּגִרְסָה, הַמַּתְאִים לְדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְיעוֹרֵר מְאֹד עַל זֶה.

י׳ תקמט . . . . . מב
יְדַבֵּר מֵהִתְקָרְבוּת אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, וְעַל־יְדֵי הַסְתָּרָה נִמְנָעִים הַרְבֵּה בְּזִיּוֹנוֹת,

וְיַעֲתִּיק בְּתַמְצִית דִּבְרֵי מוֹהַרַנ״תְּ זַ״ל אוֹדוֹת הַמַּחֲלֹקֶת שֶׁבֵּין יִשְׂרָאֵל, שֶׁמּוֹנְעִים זֶה אֶת זֶה מִלְּהִתְקָרֵב אֶל הָרַבִּי הָאֱמִתִּי, וְיַחֲזֵק וְיעוֹרֵר מְאֹד.

י׳ תקנ . . . . . מד
יְגַלֶּה מַעֲלַת תּוֹרוֹת רַבֵּנוּ זַ״ל שֶׁהִלְבִּישׁ אֶת כָּל חָכְמַת הַקַּבָּלָה בִּדְבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, וְיחַזֵּק מְאֹד אֶת הַנִּמְצָן עַל כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, לְהַזְכִּיר לְעַצְמוֹ כָּל הַטּוֹבוֹת שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּכָל עֵת.

י׳ תקנא . . . . . מז
יְחַזֵּק אִשָּׁה שֶׁלֹּא לְהִתְגָּרֵשׁ, וּלְהַקְפִּיד עַל הַדְלָקַת נֵרוֹת שַׁבָּת, וּלְבַקֵּשׁ אָז הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ לְהוֹשִׁיעַ בִּישׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת.

י׳ תקנב . . . . . מח
מִכְתָּב כְּלָלִי לְכָלְלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יַאֲרִיךְ לְדַבֵּר מִמַּעֲלַת מִדַּת הַהִתְחַדְּשׁוּת שֶׁגִּלָּה רַבֵּנוּ זַ״ל, וְיעוֹרֵר וְיחַזֵּק עַל כָּךְ, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן הִתְקָרְבוּת אֶל הַצַּדִּיק, וּמַה שֶּׁזָּכִינוּ עַל־יְדֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְעִנְיַן כְּפִיּוּת טוֹבָה שֶׁל אֲנָשִׁים שֶׁהִתְקָרְבוּ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל־יְדֵי הַצַּדִּיק, וְאַחַר־כָּךְ הִתְרַחֲקוּ. וִידַבֵּר מֵעִנְיַן קְדֻשַּׁת זְקֵנָיו הַקְּדוֹשִׁים וּקְבוּרָתָם, וּמַעֲלַת קִבְרֵי צַדִּיקִים בִּכְלָל, וְיסַפֵּר מַעֲשֶׂה נוֹרָא מֵאֲבִי הָרַב הַקָּדוֹשׁ מִלִּיסְקָא, שֶׁהָיָה עַל־יְדֵי ר׳ סֶנְדֵּר אֲבִי הָרַב הַקָּדוֹשׁ מִקָּאמַארְנָא, וְיחַזֵּק וְיעוֹרֵר מְאֹד.

י׳ תקנג . . . . . ס
יַבִּיעַ שִׂמְחָתֵנוּ עַל שֶׁאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, וְעִקַּר הַהִתְקָרְבוּת אֵלָיו הִיא עַל־יְדֵי לִמּוּד סְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, וְיגַלֶּה שֶׁהַסָּמָ״ךְ־מֵ״ם שׁוֹנֵא מְאֹד אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל, וְיגַלֶּה כַּמָּה מִפְּתְוֵי הַבַּעַל־דָּבָר לְהִתְרַחֵק, חַס וְשָׁלוֹם, מֵאוֹר כָּזֶה, וְיַבְהִיר מִי הוּא הַצַּדִּיק שֶׁבַּדּוֹר, שֶׁאֵלָיו זְקוּקִים לְהִתְבַּטֵּל, עַל־פִּי בֵּאוּר נִפְלָא בַּפָּסוּק: ״וּבָאתָ אֶל הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם״, שֶׁהַמַּנְהִיג נִבְדָּק וְנִבְחָן — הַאִם מַעֲלֶה וּמַחְדִּיר עִנְיַן הַתְּפִלָּה בְּמִקְרָבָיו אוֹ שֶׁעוֹשֶׂה לֵיצָנוּת מִזֶּה, וְיחַזֵּק מְאֹד בֶּאֱמוּנָה וּבְמִדַּת הַסַּבְלָנוּת, וְיַרְגִּיל לְדַבֵּר רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ וְאֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִשְׁתַּנֶּה לְגַמְרֵי, וִידַבֵּר מִשָּׁלוֹם כְּלָלִי וּמֵעִנְיַן רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל.

י׳ תקנד . . . . . סו
יְאַחֵל בִּרְכַּת הַשָּׁנִים לְאֵיזֶה אַדְמוּ״ר, וְיַבִּיעַ תִּקְוָתוֹ לְהִשְׁתַּנּוֹת לְטוֹבָה בְּכָל הָעִנְיָנִים.

י׳ תקנה . . . . . סו
יְחַזֵּק וְיעוֹרֵר לְדַבֵּר עִם בְּנֵי־אָדָם בַּעֲבוּרַת הַשֵּׁם, וְלֵידַע מִכֹּחוֹ כִּי גָּדוֹל הוּא.

י׳ תקנו . . . . . סז
יְחַזֵּק אֶת הַנִּמְצָן שֶׁרָאָה אֵיךְ שֶׁמַּפִּיץ בַּעֲיָרוֹת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְיגַלֶּה לוֹ שֶׁהִרְגִּישׁ שֶׁנִּמְצָא לְיָדוֹ, וּמַפִּיץ גַּם הוּא לְכָל אֶחָד, וְיעוֹדְדוֹ מְאֹד.

י׳ תקנז . . . . . סח
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן הַקּוּנְטְרֵס "אֲסִירֵי אָרֶץ", שֶׁחִבֵּר בִּמְיֻחָד לַאֲסִירִים, וּכְבָר הִתְפַּשֵּׁט בְּכָל הַבָּתֵּי כְּלָא, רַק שׁוֹנְאֵי צַדִּיק מְבַעֲרִים וּמַעֲלִימִים אוֹתוֹ מִשָּׁם, וְהַהֶכְרֵחַ לְהָפִיץ מֻחְדָּשׁ, וְיגַלֶּה שֶׁהַמִּבְחָן לֵידַע מִטֻּמְאַת הָעֶרֶב־רַב הוּא — בַּגִּישָׁה אֶל הַקּוּנְטְרֵסִים הָאֵלּוּ הַמְדַבְּרִים מִגִּלּוּי אֱלֹקוּת.

י׳ תקנח . . . . . סט
יְדַבֵּר מֵישָׁרִים לַנִּמְצָן, וִיבַקְּשׁוֹ לִהְיוֹת לוֹ לְעֵזֶר בְּעִנְיַן בְּנִיַּת עִיר בְּרֶסְלֶב בְּיִבְנְאֵל שֶׁבַּגָּלִיל, וְיגַלֶּה מִקְצָת טְעָמָיו עַל מָקוֹם זֶה, וְהַמִּלְחָמָה וְהַבְּזָיוֹנוֹת וְהַסַּבָּלָנוּת עַל עִנְיָן זֶה. וִידַבֵּר נִפְלָאוֹת מִדִּבְרֵי מוֹהַרַ"תְּ זַ"ל אוֹדוֹת "דֹּם לַה'" בְּעִנְיַן הַתְּשׁוּבָה שֶׁגִּלָּה רַבֵּנוּ זַ"ל, וְשֶׁזֶּהוּ עִנְיַן רֹאשׁ הַשָּׁנָה, עִנְיַן שׁוֹפָר, וְסוֹד הַשְׁתִּיקָה — לְמַעְלָה מִן הַדִּבּוּר, הוּא סוֹד הַתְּשׁוּבָה, וְיחַזֵּק וְיעוֹרֵר מְאֹד.

י׳ תקנט . . . . . עג
יַבִּיעַ הִשְׁתַּתְּפוּת בְּצַעֲרָהּ שֶׁל בַּת יִשְׂרָאֵל, וְיֵעָץ לָהּ בְּעִנְיַן מְצִיאַת הַזִּוּוּג.

י׳ תקס . . . . . עג
יְדַבֵּר מֵרְפוּאָה שְׁלֵמָה וְנֶגֶד גְּרוּשֵׁי הַבַּת וְהֶחָתָן, וּבְדִיקַת מְזוּזוֹת וּתְפִלִּין.

י׳ תקסא . . . . . עד
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן הַשִּׂמְחָה הָרוּחָנִית וּמַעֲלַת הַנֶּחְשָׁק, וּמַעֲלַת הַמַּתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל.

י׳ תקסב . . . . . עה
יְחַזֵּק אֶת הַזּוֹכֶה וּמְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים, שֶׁיִּזְכֶּה לְנִסִּים, וְיעוֹרֵר לְהַמְשִׁיךְ אֶת עַצְמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

י׳ תקסג . . . . . עו
יְדַבֵּר דִּבּוּרִים יְקָרִים הַמּוֹשְׁכִים אֶת הַלֵּב לְקִרְבַת אֱלֹקִים, לְאֶחָד רָחוֹק מִמְּדִינַת צ׳ילִי, וְיגַלֶּה לוֹ אַפְסִיוּת הַחַיִּים בְּזֶה הָעוֹלָם, וַאֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ

יִתְבָּרַךְ, וְיעוֹרְרוֹ לָשׁוּב אֶל מְקוֹר מַחֲצַבְתּוֹ, וְיגַלֶּה לוֹ שֶׁחוֹשֵׁשׁ שֶׁכָּל יְרִידוֹתָיו הֵן מֵחֲמַת יְרִידָתוֹ שֶׁלּוֹ, וְעַל־כֵּן הוּא חוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה, וִיבַקְּשׁוּ לְהַטּוֹת אָזֶן לְקוֹל קְרִיאָתוֹ הַנְּעִימָה.

י׳ **תקסד** . . . . . **עח**

יְדַבֵּר בְּעִנְיַן הַקִּבּוּץ שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה דְּרַבֵּנוּ זַ״ל, וְיסַפֵּר עַל קְנִיַּת מְכוֹנַת הַדָּפָסָה, וְהַדְּפָסַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בְּאַנְגְּלִית, וְתַרְגּוּם שֶׁל כַּמָּה קוּנְטְרֵסִים.

י׳ **תקסה** . . . . . **עט**

יְשַׁתֵּף בְּצַעַר מְנִיעוֹתָיו שֶׁל הַנִּמְעָן, וְיַזְכִּיר עִנְיַן הִתְקָרְבוּתֵנוּ לְרַבֵּנוּ זַ״ל, וְיַמְשִׁיל אוֹתוֹ לְאָב רָחוּם הַדּוֹאֵג לִילָדָיו, וִידַבֵּר מִסּוֹד הַדַּעַת דִּקְדֻשָּׁה שֶׁמְּקַבְּלִים מִן הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, וּמֵהַגְּלוּי שֶׁל ״רַבִּים לוֹחֲמִים לִי מָרוֹם״, וּגְדֻלַּת הָאִישׁ הַיִּשְׂרְאֵלִי, שֶׁאֵינוֹ מִתְפַּעֵל מֵאַף בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, וְהַבּוֹרֵחַ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ רוֹאֶה נִסִּים נִגְלִים, וִידַבֵּר מִנִּסְיוֹנוֹת הַחַיִּים וּמִנְּחִיצוּת מַעֲלַת מִדַּת הַשִּׂמְחָה, וְעִנְיַן הַהִתְקָרְבוּת לְרַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁהוּא רַק עַל־יְדֵי לִמּוּד סְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים.

י׳ **תקסו** . . . . . **פג**

יְדַבֵּר מִכַּשְׁרוּת הַתְּפִלִּין וְהַמְּזוּזוֹת וּשְׁמִירַת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּלְהַרְגִּיל עַצְמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ.

י׳ **תקסז** . . . . . **פד**

יְדַבֵּר מֵהַזּוֹכֶה לְדַלֵּג עַל כָּל נִסְיוֹנוֹת הַחַיִּים, וְשִׂמְחָה הִיא סוֹד הַהַצְלָחָה, וּמִדְּבֵקוּת בֶּאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

י׳ **תקסח** . . . . . **פה**

יְעוֹרֵר וְיחַזֵּק אֶת לִמּוּד הַתּוֹרָה, וְיַרְגִּיל לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיגַלֶּה מַעֲלַת מִדַּת הַשִּׂמְחָה.

י׳ **תקסט** . . . . . **פו**

יְחַזֵּק מְאֹד אֶת הַמְשַׂמֵּחַ עַצְמוֹ, וְיַחְדִּיר אֱמוּנָה עַצְמִית, וְיעוֹרֵר עַל כַּשְׁרוּת.

י׳ **תקע** . . . . . **פז**

יְחַזֵּק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה מוֹצִיא אֶת כָּל הַנִּצּוֹצוֹת הַקְּדוֹשִׁים שֶׁנָּפְלוּ בַּקְּלִפָּה, וְיעוֹרֵר לְהַדְבִּיק מַחֲשַׁבְתּוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיגַלֶּה עִנְיַן אֲצִילוּת לְעֻמַּת בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה בַּעֲבוּרַת הָאָדָם, וְיגַלֶּה מַעֲלַת הַמְגַלֶּה אוֹרוֹת שֶׁקִּבֵּל מֵרַבִּי כָּזֶה לַאֲחֵרִים, וְיתַנֶּה רָעַת הַדּוֹר מַה שֶּׁקּוֹרֶה בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, וְיַבְהִיר נְחִיצוּת הֲפָצַת הַקּוּנְטְרֵסִים.

י׳ תקעא . . . . . צ
יְחַזֵּק שֶׁלֹּא לְהַנִּיחַ אֶצְלוֹ הָעֲצָבוּת וְהָעֲצָלוּת, וְיעוֹרֵר לִשְׂמֹחַ עִם רַבֵּנוּ זַ״ל, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל — לְדַבֵּר הַדִּבּוּרִים עִם אֱמֶת, וְהָאָדָם בְּעַצְמוֹ מֵעִיד מַה שֶּׁעָשָׂה, וְיִגְלֶה מַעֲלַת הַתְּפִלָּה וְהַהִתְבּוֹדְדוּת.

י׳ תקעב . . . . . צב
יְדַבֵּר מֵהִתְיַשְּׁבוּת בְּיַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב, וּמִקְנַיַּת דִּירָתוֹ שָׁם, וְיעוֹרֵר לְקַבֵּל כָּל אֶחָד בְּסֵבֶר פָּנִים יָפוֹת, וְיִגְלֶה אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעִנְיַן ׳אַתָּה הוּא קֹדֶם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם וְאַתָּה מְשֻׁנְבְרָא הָעוֹלָם׳.

י׳ תקעג . . . . . צד
יְאַחֵל לְבַעֲלֵי הַצְּדָקָה פְּתִיחַת שַׁעֲרֵי רַחֲמִים, וְיאַחֵל וְיִתְבָּרַךְ מְאֹד.

י׳ תקעד . . . . . צד
יְאַחֵל בְּרָכוֹת וִישׁוּעוֹת לִקְרַאת הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה.

י׳ תקעה . . . . . צה
יְאַחֵל וְיִתְבָּרַךְ נוֹשֵׂא מִשָּׂרָה בְּיַבְנְאֵל, וְיִגְלֶה לוֹ, שֶׁבִּזְכוּת הָעֲזָר לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ תְּכוֹן עוֹד וָעוֹד, וְתִהְיֶה לוֹ הַצְלָחָה וְשָׂכָר גָּדוֹל.

י׳ תקעו . . . . . צו
יְאַחֵל וְיִתְבָּרַךְ תּוֹשָׁב בְּיַבְנְאֵל לִקְרַאת הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה, וְיַבִּיעַ שְׂאִיפָה לִשְׁכֻּנּוּת טוֹבָה וְתוֹמֶכֶת.

י׳ תקעז . . . . . צו
יְאַחֵל בְּרָכוֹת לִקְרַאת הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה.

י׳ תקעח . . . . . צז
מִכְתָּב כְּלָלִי לְכָלְלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, לִקְרַאת הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה, בּוֹ יְעוֹרָרֵם עַל הַשִּׂמְחָה בְּעֶצֶם הַהִתְקָרְבוּת לְרַבֵּנוּ זַ״ל, וְיִגְלֶה חוֹבַת מְצַוַּת הַשִּׂמְחָה בְּכָל וּבְפָרָט, וְשֶׁעַל־יְדֵי־זֶה אֶפְשָׁר לְהִכָּנֵס אֶל תּוֹךְ הֵיכָלוֹ שֶׁל מָשִׁיחַ, וְיסַפֵּר מַעֲשֶׂה נִפְלָא מִזּוּגָתוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק ר׳ אַרְיֵה לֵוִין, לְהִתְחַזֵּק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה בַּמַּצָּבִים הֲכִי קָשִׁים, וִיבַקֵּשׁ לְהִתְחַזֵּק וְלָשִׁיר ״פְּרוֹק יַת עָנָךְ מִגּוֹ גָּלוּתָא״ וְכוּ׳.

י׳ תקעט . . . . . ק
יַבִּיעַ שִׂמְחָתוֹ עַל שֶׁהַנִּמְצָן מְבַשֵּׂר לוֹ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת בְּתוֹרָה וּבִתְפִלָּה, וְיסַפֵּר עַל הַנְהָגַת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁבְּאוּמַן, וְהַמַּתָּנוֹת שֶׁהָיוּ מַעֲנִיקִים לְרַבֵּנוּ זַ״ל, וְיעוֹרֵר עַל הַדִּבּוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

תקפ . . . . . **קא**
יְחַזֵּק עַל בְּדִיקַת מְזוּזוֹת, הַנָּחַת תְּפִלִּין, שְׁמִירַת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, טָהֳרַת הַמִּשְׁפָּחָה וְכַשְׁרוּת הַמַּאֲכָלִים.

י׳ תקפא . . . . . **קב**
יַבִּיעַ תּוֹדָתוֹ עַל מִשְׁלוֹחַ הַצְּדָקָה, וִיבָרֵךְ וִיעוֹרֵר עַל שְׁמִירַת הַדִּבּוּר וְעַל הַדִּבּוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

י׳ תקפב . . . . . **קג**
יַבִּיעַ שִׂמְחָתֵנוּ עַל שֶׁאָנוּ זוֹכִים לֵידַע מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, וְעַל־כָּל־פָּנִים לֹא לְהִתְנַגֵּד עָלָיו, וִיגַלֶּה מַעֲלַת קָבְלַת הַבְּזִיונוֹת בְּאַהֲבָה, וְיִיעַץ שֶׁלֹּא לָבוֹא אֵלָיו אָז, כִּי הוּא עָתִיד לְשִׁבּוֹת בְּאֶרֶץ הַקֹּדֶשׁ שְׁבוּעִים.

י׳ תקפג . . . . . **קד**
יְחַזֵּק מְאֹד בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיגַלֶּה מַעֲלַת הַזּוֹכֶה לְהַכְנִיס אֶת כָּל כֵּלּוֹ בָּזֶה.

י׳ תקפד . . . . . **קה**
יְדַבֵּר מִשִּׂמְחָה שֶׁל מִצְוָה, וּמִמַּעֲלַת הַזּוֹכֶה לָזֶה, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן פַּרְנָסָה בִּזְכוּת הַצַּדִּיק, וְעִנְיַן חֲצוֹת וּזְמַנָּהּ עַל־פִּי רַבֵּנוּ זַ״ל — לְכַתְחִלָּה, וְעַל מִי לִסְמֹךְ כְּשֶׁאֵין יְכוֹלִים וּבְדִיעֲבַד.

י׳ תקפה . . . . . **קו**
יִתֵּן הַדְרָכָה לַחֲשׁוּבֵי בָּנִים לְהִתְחַזֵּק בְּכַמָּה נְקֻדּוֹת שֶׁל יְסוֹדוֹת הַיַּהֲדוּת.

י׳ תקפו . . . . . **קז**
יְחַזֵּק מְאֹד לְבָרֵחַ מֵעַצְבוּת, וּלְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיגַלֶּה מַעֲלַת הַזּוֹכֶה לְסַפֵּר בְּשֶׁבַח הַצַּדִּיקִים, אֵיךְ שֶׁזּוֹכֶה לְנַצֵּחַ אֶת יִצְרוֹ.

י׳ תקפז . . . . . **קח**
יְחַזֵּק אֶת הַנִּמְעָן עַל שֶׁנּוֹפֵל בְּכָל פַּעַם אֶל חֲלִישׁוּת הַדַּעַת, וְיגַלֶּה לוֹ גְּנוּת הַנְּהָגָה זוֹ, וְיִמְחֶה נֶגֶד הָרַעְיוֹן, שֶׁהוּא מִתְנַגֵּד, חַס וְשָׁלוֹם, לַעֲבוֹדַת הַהִתְבּוֹדְדוּת בַּשָּׂדֶה, רַק הוּא מִתְנַגֵּד לַעֲבוֹדוֹת שֶׁאֵינָן מַתְאִימוֹת לָאָדָם וְכוּ׳, וְיחַזֵּק שֶׁלֹּא תִּהְיֶינָה טְעָנוֹת עַל אַף בְּרִיָה.

י׳ תקפח . . . . . **קט**
יְגַלֶּה, שֶׁעִקַּר הַצְּלָחַת הָאָדָם הוּא רַק עַל־יְדֵי שִׂמְחָה.

י׳ תקפט . . . . . **קי**
יְעוֹרֵר לַעֲבֹד עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה מַרְאֶה כִּי כַּוָּנָתוֹ בֶּאֱמֶת לַשָּׁמַיִם, וְיַזְהִיר מְאֹד עַל כְּבוֹד הָאִשָּׁה שֶׁהִיא הַשְׁכִּינָה.

י׳ תקצ . . . . . קיא
יִתֵּן עֵצָה לַחֲשׁוּכֵי בָּנִים, וְיַחֲזִק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה וּבִתְפִלָּה בְּעֵת הַדָּלָקַת נֵרוֹת שַׁבָּת, וְהִזָּהֲרוּת בִּשְׁמִירַת טָהֳרַת הַמִּשְׁפָּחָה.

י׳ תקצא . . . . . קיא
יְחַזֵּק עַל מְזוּזָה וּשְׁמִירַת שַׁבָּת, שֶׁמְּמֶנָּה כָּל הַבְּרָכוֹת.

י׳ תקצב . . . . . קיב
יְחַזֵּק בַּת יִשְׂרָאֵל אוֹדוֹת נְטִילַת יָדַיִם שַׁחֲרִית, הַמַּעֲבֶרֶת רוּחַ רָעָה, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן בְּדִיקַת מְזוּזוֹת, וְיעוֹרֵר עַל שְׁמִירַת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְשֶׁהַבַּעַל יָנִיחַ תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת.

י׳ תקצג . . . . . קיג
יַזְהִיר מְאֹד לְהִשָּׁמֵר מִנְּשִׁיכַת הַנָּחָשׁ, שֶׁהִיא עֲצָבוּת וַעֲצָלוּת, וְיעוֹרֵר עַל הִתְבּוֹדְדוּת, וְיִזָּרֵז לְסַיֵּם בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ עִם הַמְפָרְשִׁים.

י׳ תקצד . . . . . קטו
יַפְלִיג בְּמַעֲלַת קְדֻשַּׁת הַיּוֹם הַנּוֹרָא יוֹם הַכִּפּוּרִים, שֶׁאֲפִלּוּ דָּגִים שֶׁבַּיָּם רוֹעֲדִים, וְלִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַל שֶׁנִּכְנֶסֶת קְדֻשָּׁה נוֹרָאָה כָּזוֹ, שֶׁנָּתַן לָנוּ הַבּוֹרֵא בְּמַתָּנָה לְכַפֵּר עֲוֹונוֹתֵינוּ, וְאֵצֶל מוֹהַרַנ״תְ זַ״ל הָיְתָה שׂוֹרָה שִׂמְחָה גְּדוֹלָה בְּמוֹצָאֵי יוֹם הַכִּפּוּרִים וְכוּ׳.

י׳ תקצה . . . . . קטו
יוֹדֶה לַנִּמְצָן עַל בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת שֶׁבִּשְׂרוֹ, מֵעִנְיַן הִתְקָרְבוּתוֹ בְּדֶרֶךְ עֲבוֹדַת ה׳, בְּחָטְפוֹ טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי, וְיעוֹרֵר לְהַכְנִיס אֶת עַצְמוֹ בְּתוֹךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה וְלִשְׁמֹחַ בְּרַבֵּנוּ זַ״ל, וְיַעְתִּיק מֵהַסֵּפֶר הַקָּדוֹשׁ ״חַיֵּי־מוֹהַר״ן״, אוֹדוֹת הַקֻּשְׁיוֹת שֶׁיֵּשׁ עַל הַצַּדִּיקִים, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה יֵשׁ לַצַּדִּיקִים פַּרְנָסָה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל, וְיחַזֵּק עַל־פִּי זֶה מְאֹד.

י׳ תקצו . . . . . קיז
יַבִּיעַ שִׂמְחָתוֹ עַל הַתַּלְמִידִים הַטּוֹבִים שֶׁהֵקִים, וִידַבֵּר מִמַּעֲלַת מִדַּת הַשִּׂמְחָה, וְיגַלֶּה נוֹרָאוֹת מִמַּעֲלַת הַדִּבּוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְיַדְבִּיק הַמַּחֲשָׁבָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

י׳ תקצז . . . . . קיח
יְדַבֵּר מִבַּקָּשַׁת הַסְּלִיחָה שֶׁבֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ בְּעֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים, וְיגַלֶּה שֶׁהַכֹּל תָּלוּי בֶּאֱמוּנָה, שֶׁאָז אֵין שׂוּם קִנְאָה, רַק הַכֹּל דְּבֵקוּת בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

י׳ תקצח . . . . . קיח
יְבָרֵךְ וְיאַחֵל וְיחַזֵּק בְּעֶרֶב הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ אֶת הָעוֹסֵק בְּגִלּוּי וַהֲפָצַת מַעְיְנוֹת הַחָכְמָה חוּצָה, וְיעוֹרְרוֹ לְהַחֲזִיק בְּתֻמָּתוֹ כָּל הַיּוֹם.

י׳ תקצט . . . . . קכ
יְדַבֵּר מִבְּדִיקַת הַתְּפִלִּין וּמֵהַנָּחָתָן, וְכֵן בְּדִיקַת הַמְּזוּזוֹת, וּמֵעְנְיַן מְצִיאַת זְוּוגוֹ עַל־יְדֵי שֶׁלֹּא יִבְרֹר הָרְבֵּה.

י׳ תר . . . . . קכ
יוֹדִיעַ עַל שֶׁמִּתְפַּלֵּל עַל כָּל הַשֵּׁמוֹת שֶׁשָּׁלְחוּ לוֹ, וְיָזָרֵז לְהוֹדִיעָם לְהִתְחַזֵּק בְּכַמָּה יְסוֹדוֹת הַדַּת.

י׳ תרא . . . . . קכא
יְחַזֵּק בַּת יִשְׂרָאֵל עַל כַּמָּה מִיסוֹדוֹת הַדַּת, וְיאַמֵּץ עַל עִנְיַן מְצִיאַת הַזְּוּוג.

י׳ תרב . . . . . קכב
יְחַזֵּק אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לִהְיוֹת לַאֲבוּקַת אוֹר הַמְאִירָה אֲחֵרִים, וְיעוֹרְרוֹ לַעֲרֹךְ נְסִיעוֹת בְּעָרֵי רִכּוּזֵי אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְלִמְסֹר שִׁעוּרִים בְּתוֹרַת רַבֵּנוּ זַ״ל, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן אוֹר יָשָׁר וְאוֹר חוֹזֵר, וּמִקִּבּוּץ עַל שֵׁם רַבֵּנוּ זַ״ל, וְעִנְיַן עֲזוּת דְּקְדֻשָּׁה וֶאֱמוּנָה בְּכֹחוֹת עַצְמוֹ לְדַבֵּר עִם אֲחֵרִים עַל־פִּי הַדִּבּוּרִים שֶׁקִּבֵּל אֶצְלֵנוּ.

י׳ תרג . . . . . קכג
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן רְפוּאַת הָרַגְלַיִם, וְיִתֵּן עֵצָה פְּרָטִית בַּעֲבוּר זֶה.

י׳ תרד . . . . . קכד
יְגַלֶּה מַעֲלַת הַהֲפָצָה, וּלְפִי הַתְּגוּבוֹת שֶׁמְּקַבֵּל זֶה פּוֹעֵל רַבּוֹת מְאֹד, וִידַבֵּר מִשְּׁלוֹם־בַּיִת וְגַן־עֵדֶן וְגֵיהִנּוֹם.

י׳ תרה . . . . . קכה
יְחַזֵּק אִם בְּיִשְׂרָאֵל עַל הַסֵּבֶל שֶׁיֵּשׁ לָהּ מִילָדֶיהָ הַשּׁוֹבָבִים, וְיִתֵּן הַדְרָכָה עַל־פִּי דַּעַת רַבֵּנוּ זַ״ל בְּעִנְיַן הַכָּאַת יְלָדִים וְנִשּׁוּקָם, וְיִתֵּן סְגֻלָּה לְאִשָּׁה מְעֻבֶּרֶת.

י׳ תרו . . . . . קכו
יוֹכִיחַ וְיַיסֵּר אֶחָד שֶׁהִתְרַחֵק מֵאוֹר הַצַּדִּיק, וְיזָרְזוֹ עַל הִתְקָרְבוּת מְחֻדֶּשֶׁת לַיַּהֲדוּת, עַל־יְדֵי הַנָּחַת תְּפִלִּין, כַּשְׁרוּת וּתְפִלּוֹת בְּמִנְיָן, וְשִׂמְחָתוֹ בְּרַבֵּנוּ זַ״ל, וְלִמּוּדִים שׁוֹנִים הַמְקָרְבִים אוֹתוֹ, וְיַבִּיעַ רַחֲמָנוּתוֹ עָלָיו.

י׳ תרז . . . . . קכז
יְדַבֵּר נִפְלָאוֹת מִשְׁמְחָתֵנוּ בְּרַבֵּנוּ זַ״ל, וְיִזָּרֵז הַנִּמְצָן לִהְיוֹת שָׂרוּי בְּשִׂמְחָה עַל הַמִּשְׁפָּחָה שֶׁהֵקִים לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְיִגְלֶה מַעֲלַת הַדִּבּוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְיִזָּרְזוּ לִלְמֹד דַּף הַיּוֹמִי.

י׳ תרח . . . . . קכח
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן הִתְחַזְּקוּת, וּבִפְרָט לִפְנֵי הַתְּפִלּוֹת, וְעִנְיַן אֱמוּנָה וְהִתְחַדְּשׁוּת, וְעִנְיַן מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, וְיוֹכִיחַ לָצֵאת מֵעַצְמוֹ, וְלִהְיוֹת שָׂמֵחַ, וְיֹאחֵל הַצְלָחָה בַּהוֹרָאָה.

י׳ תרט . . . . . קכט
יַרְחִיק מִן הַיֵּאוּשׁ, וְיַרְגִּיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן מְצִיאַת הַזִּוּוּג, וְיִזָּרֵז מְאֹד לִלְמֹד חֻמָּשׁ וְרַשִׁ״י עִם הַתַּרְגּוּם, שֶׁזּוֹ סְגֻלָּה לַאֲרִיכוּת יָמִים.

י׳ תרי . . . . . קל
יְחַזֵּק בַּת יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בֵּיתָהּ עוֹמֵד עַל סַף חֻרְבָּן, וְיַדְרִיכֶנָּה כֵּיצַד עַל־יְדֵי שִׂנּוּי גִּישָׁה לַחַיִּים יִשְׁתַּנֶּה כָּל הַמַּצָּב לְטוֹבָה, וְלֹא יִצְטָרְכוּ לָבוֹא לִידֵי גֵּרוּשִׁין.

י׳ תריא . . . . . קלא
יְבָאֵר, שֶׁכָּל הַקּוֹרוֹת עִם הָאָדָם, הַכֹּל בְּהַנְהָגַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, וְכָל הַחוֹשְׁבִים לְהַפִּיל אֶת הַזּוּלַת, נוֹפְלִים בְּעַצְמָם.

י׳ תריבי . . . . . קלב
יְגַלֶּה, שֶׁכָּל עִנְיָנוֹ הוּא רַק אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה וְלֹא חֶזְיוֹנוֹת וַחֲלוֹמוֹת, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן רְקוּדִים בְּכָל יוֹם, וְיַצְטֵט אִמְרָה מִן הַסִּפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, שֶׁעַל־יְדֵי שִׂמְחָה יוֹצְאִים מֵהַפַּח יָקוּשׁ.

י׳ תריג . . . . . קלג
יְעוֹרֵר לְהִתְחַזֵּק בְּכָל הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת, וְכָל הַהִתְחַזְּקוּת שֶׁאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, וְיִגְלֶה מַעֲלַת הַזּוֹכֶה לְקָרֵב אֲחֵרִים וּלְהַחֲזִירָם בִּתְשׁוּבָה.

י׳ תריד . . . . . קלג
יְשַׁבַּח אֶת הָעוֹסֵק בִּזְכוּת הָרַבִּים, וְיחַזֵּק וְיאַמֵּץ עַל אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְיעוֹרֵר עַל הִתְבּוֹדְדוּת.

י׳ תרטו . . . . . קלד
יְחַזֵּק אֶת הַנִּמְצָן בְּכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו בְּפֻגַם הַבְּרִית, וְיגַלֶּה לוֹ שֶׁהַכֹּל בְּסִבַּת חֶסְרוֹן הַשִּׂמְחָה, וְיגַלֶּה שֶׁהַסִּיטְן עַל מִי שֶׁהוּא שָׂמֵחַ — שֶׁמְּשַׂמֵּחַ

אֶת אַחֵרִים, וְכֵן הַסִּימָן עַל הַדָּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁמְּגַלֶּה אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ לַאֲחֵרִים, וְיָבֹאוּ מַעֲלַת סִיּוּם מַסֶּכֶ״ת, וְיעוֹרֵר עַל כָּךְ מְאֹד.

י׳ תרטז . . . . . קלו
יְחַזֵּק מְאֹד אֶת הַנִּמְצָן, שֶׁזּוֹכֶה לְחַלֵּק מָזוֹן לַעֲנִיִּים בַּעֲבוּר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְיגַלֶּה לוֹ גֹּדֶל מַעֲלָתוֹ בַּשָּׁמַיִם, וְיבַקֵּשׁ אֶת תְּפִלּוֹתָיו, שֶׁבְּוַדַּאי פּוֹעֲלוֹת בַּשָּׁמַיִם, וּבִפְרָטִיּוּת שֶׁעָלָיו יֵשׁ קִנְאַת הַסָּמֶ״ךְ־מֵ״ם, מֵחֲמַת שֶׁמְּפַרְסֵם אֶת רַבֵּנוּ זַ״ל, וְיגַלֶּה מַהוּ עִנְיַן ס״מ, שֶׁאֶחָד מִתְגַּדֵּל עַל זוּלָתוֹ, וְיָבֹאוּ מַעֲלַת קִבּוּץ רַבֵּנוּ זַ״ל בִּרְאֹשׁ הַשָּׁנָה וּבִפְרָט בְּאוּמָן, וְכֵן גֹּדֶל זְכוּתֵנוּ שֶׁאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, וְיחַזְּקוֹ וְיעוֹרְרוֹ לְהַמְשִׁיךְ בְּמִפְעָלוֹ, שֶׁמַּמְשִׁיךְ שֶׁפַע לְעַם יִשְׂרָאֵל עַל־יְדֵי מַעֲשָׂיו הַטּוֹבִים.

י׳ תריז . . . . . קלט
יְגַלֶּה מַעֲלַת הַשִּׂמְחָה, שֶׁמַּצֶּלֶת מֵחֲטָאִים וּמִכָּל מִינֵי בִּלְבּוּלִים וְחֻלְיוֹת.

י׳ תריח . . . . . קלט
יְחַזֵּק בְּנֵי זוּג, שֶׁיְּכוֹלִים לִהְיוֹת מְאֻשָּׁרִים מִבְּלִי לְהִתְפַּעֵל מֵאֲחֵרִים, וּלְהִזָּהֵר לִבְרֹחַ מִכָּל סוּג שֶׁל עַצְבוּת.

י׳ תריט . . . . . קמ
יְגַלֶּה, שֶׁכָּל הַצָּרוֹת שֶׁאָדָם סוֹבֵל הֵן מֵחֲמַת שֶׁאֵינוֹ זָהִיר בִּכְבוֹד אִשְׁתּוֹ, וְעַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשֶׂה עָנִי, וְהָעִקָּר עָנִי מִן הַדַּעַת, וְיִתְבַּע מִמֶּנּוּ שֶׁיְּבַקֵּשׁ סְלִיחָתָהּ, וְיַבְהִיר צָרַת הָאָדָם הַגָּרוּשׁ, אֵיךְ שֶׁכָּל חַיָּיו נֶהֱרָסִים, וְיעוֹרֵר עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָ״ה.

י׳ תרכ . . . . . קמא
יְבַקֵּשׁ מֵאֵשֶׁת הַנִּמְצָן הַנַּ״ל, שֶׁתַּעֲבִיר עַל מִדּוֹתֶיהָ, וְתִסְלַח לְבַעְלָהּ עַל שִׁגְגָתוֹ, וְיָשׁוּב הַשָּׁלוֹם לִשְׁכֹּן בְּאָהֳלָם.

י׳ תרכא . . . . . קמא
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן הַשִּׂמְחָה שֶׁזָּכִינוּ לֵידַע מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, וְלִהְיוֹת אֶצְלוֹ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְיגַלֶּה שֶׁהָעִקָּר בַּחַיִּים — שִׂמְחָה, וְעַל־יְדֵי תְּפִיסַת חַיִּים כָּזוֹ, שֶׁכָּל חַיֵּינוּ כָּאן הֵם אַרְעִיִּים כְּרֶבַע שָׁעָה בַּחֲלוֹם, בּוֹרְחִים מִכָּל מִינֵי מַחֲלֹקֶת.

י׳ תרכב . . . . . קמג
יְחַזֵּק עַל לְמוּד חֻמָּשׁ וְרַשִּׁ״י וּמִשְׁנָיוֹת, וְייַעֵץ כַּמָּה סְגֻלּוֹת לְאֵשֶׁת הַנִּמְצָן הַמְּעֻבֶּרֶת.

י׳ תרכג . . . . . קמד
יְחַזֵּק חָתָן לִקְרַאת חַיָּיו הַחֲדָשִׁים, וְיוֹרֵנוּ לְהִתְחַזֵּק בִּלְמוּד הֲלָכָה כְּמוֹ רֹאשׁ יְשִׁיבָתוֹ, וְיַגֶּלֶה מַעֲלַת לִמּוּד סִפְרֵי שוּ״ת, וְיַבְהִיר אֵיךְ הָיְתָה הַנְהָגָתוֹ בָּזֶה, וְיסַפֵּר עַל תָּכְנִיתוֹ לְחַבֵּר סֵפֶר לֶקֶט שׁוּתִי״ם שֶׁנִּגְנְזָה, וְיעוֹרֵר עַל לִמּוּד זֶה מְאֹד.

י׳ תרכד . . . . . קמה
יְגַלֶּה מַעֲלַת הֲפָצַת הַקּוּנְטְרֵסִים וְהַחוֹבְרוֹת שֶׁחִבֵּר בְּגִלּוּי וּפִרְסוּם דַּעַת רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה מְקָרְבִים אֲחֵרִים לִתְשׁוּבָה, וְזֶה גָּדוֹל מִכַּמָּה תַּעֲנִיּוֹת, וְיַדֵּבֵּר מֵעִנְיַן עֵרֶב־רַב, וְיחַזֵּק מְאֹד עַל דְּבַר רַבֵּנוּ זַ״ל שֶׁהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ נִסְתָּר תָּמִיד.

י׳ תרכה . . . . . קמו
יְחַזֵּק מְאֹד עַל מִדַּת הַשִּׂמְחָה בְּכָלָל, וְעַל שִׂמְחַת הִתְקָרְבוּתֵנוּ לְרַבֵּנוּ זַ״ל, וְיַזְכִּיר עֲצָתוֹ לְהַרְבּוֹת בְּדִבּוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

י׳ תרכו . . . . . קמז
יְחַזֵּק נַעַר צָעִיר לִפְנֵי הַבַּר־מִצְוָה עַל תְּפִלָּה וְכִבּוּד הוֹרִים.

י׳ תרכז . . . . . קמח
יְאַחֵל מְאֹד הַצְלָחָה בַּכֹּל, וְיעוֹרֵר מְאֹד לִהְיוֹת שָׂרוּי בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וְעַל־יְדֵי הָאֱמוּנָה בַּה׳ שֶׁמֵּאִיר בָּנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל, אָנוּ מְדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְיגַלֶּה מַה זּוֹכֶה הַמַּכְנִיס אֶת עַצְמוֹ לְתוֹךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וְיעוֹרֵר לְצַיֵּר שֵׁם הַוַּי״ה בָּרוּךְ הוּא, וְיחַזֵּק בְּבְחִינָה שֶׁל ״יֵשׁ עִנְיָן שֶׁנִּתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה׳.

י׳ תרכח . . . . . קנ
יְחַזֵּק אִשָּׁה לִהְיוֹת כְּשֵׁרָה וַהֲגוּנָה.

י׳ תרכט . . . . . קנ
יַרְעִיף בִּרְכוֹתָיו עַל הַפִּדְיוֹן שֶׁשָּׁלַח הַנִּמְצָן, וְיחַזֵּק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְיעוֹרֵר עַל תְּפִלָּה בְּמִנְיָן.

י׳ תרל . . . . . קנא
יְדַבֵּר מִשִּׂמְחַת כַּפָּרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, וְיחַזֵּק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה וּלְהִתְפַּלֵּל בְּמִנְיָן.

י׳ תרלא . . . . . קנב
יְדַבֵּר מִשִּׂמְחָתֵנוּ שֶׁאָנוּ מַאֲמִינִים בְּנֵי מַאֲמִינִים, וּמֵעִנְיַן הִתְפַּשְׁטוּת הַסִּטְרָא

אָחֲרָא, לְהַסְתִּיר הָאוֹר, אֲבָל לְהֶחָפֵץ בָּאֱמֶת יֵשׁ מַלְאָךְ שֶׁל אֱמֶת, וְיַחֲזֵק לְהַאֲמִין שֶׁכָּל דִּבּוּר נִשְׁמָע וְנִתְקַבֵּל אֵצֶל הַמְמַלֵּא כָּל עָלְמִין.

י״ תרלב . . . . . קנג
יְחַזֵּק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְיאַחֵל פְּקִידָה לְטוֹבָה בְּזֶרַע שֶׁל קַיָּמָא, וְיִזָּרֵז עַל עִנְיַן הַתְּפִלָּה, אַף שֶׁכְּבָר הִתְפַּלֵּל.

י״ תרלג . . . . . קנד
יִתֵּן הַסְכָּמָתוֹ לְשִׁדּוּךְ הַמֻּצָּע, וְיַמְלִיץ עַל שִׁנּוּי הַשֵּׁם.

י״ תרלד . . . . . קנד
יְאַחֵל וִיבָרֵךְ וִיבַקֵּשׁ עַל שִׂמְחַת כָּל הַמִּשְׁפָּחָה, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה תֵּמְשֵׁךְ עֲלֵיהֶם הַצְלָחָה.

י״ תרלה . . . . . קנה
יְחַזֵּק אֶת שְׁאֵר בְּשָׂרוֹ, שֶׁזָּכָה לְהִתְקָרֵב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, וְיַבִּיעַ שִׂמְחָתוֹ עַל עֲבָדָה זוֹ, וִידַבֵּר מֵהַשִּׂמְחָה שֶׁהִיא הַצְלָחָה לָאָדָם, וְיֵיעָץ בְּעִנְיַן הַפַּרְנָסָה, וְיִתְנַצֵּל עַל טִרְדוֹתָיו.

י״ תרלו . . . . . קנו
יְאַחֵל עַל מְצִיאַת הַזִּוּוּג, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן שִׂמְחָה הַמַּרְחֶבֶת אֶת הַדַּעַת, וּמְשַׁמֶּרֶת שַׁבָּת קֹדֶשׁ.

י״ תרלז . . . . . קנו
יְזָרֵז נְשׂוּאִין, וִיבָרֵךְ וְיַרְחִיק מִדְּאָגוֹת, וְיעוֹרֵר עַל שִׂמְחָה וְעַל שְׁמִירַת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ.

י״ תרלח . . . . . קנז
יְאַחֵל רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְיִתֵּן עֵצוֹת וְהַדְרָכוֹת לְמַעַן יָקוּם מֵחָלְיוֹ.

י״ תרלט . . . . . קנח
יְדַבֵּר עַל לֵב הַנִּמְעֶנֶת, שֶׁבָּעִיר בְּרֶסְלֶב יֵשׁ לָהּ תַּפְקִיד הַמַּתְאִים אֶת כִּשׁוּרֶיהָ לְמַצּוֹת אֶת עַצְמָהּ בְּקֶרוּב רְחוֹקִים.

י״ תרמ . . . . . קנח
יְגַלֶּה, שֶׁעִקַּר גְּדֻלַּת הַיְּהוּדִי הוּא, כְּשֶׁמַּחֲזִיק מַעֲמָד בְּכָל הָעוֹבֵר עָלָיו, וְיַזְהִיר הַנִּמְעֶנֶת שֶׁתִּשְׁמֹר עַל עַצְמָהּ, וְיַדְרִיכֶנָּה בַּזֹּאת.

י״ תרמא . . . . . קנט
יְחַזֵּק בַּת יִשְׂרָאֵל עַל צַעֲרָהּ הַגָּדוֹל, וִידַבֵּר מִנִּסְיוֹנוֹת הַחַיִּים, וְאוֹדוֹת בַּעְלָהּ הַטּוֹב, וְיחַזֵּק עַל מִדַּת הַסַּבְלָנוּת.

י׳ תרמב . . . . . קס
יְגַלֶּה הַבֵּאוּר בַּדִּבּוּר שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל עַל כָּךְ, שֶׁאֶפְשָׁר לְקַמֵּט אֶת סִפְרוֹ הַנָּה וָהַנָּה, וְהָעִקָּר לֹא לָזוּז מִסָּעִיף קָטָן שֶׁבַּשֻּׁלְחָן עָרוּךְ, וִידַבֵּר מֵהַסִּימָן לֶאֱכֹל מְלֵאָה מַלְבָּה, וְכֵן עוֹד הַנְּהָגָה כְּלָלִית — לִלְמֹד שֻׁלְחָן עָרוּךְ בְּכָל יוֹם, וְיַזְהִיר שֶׁלֹּא לְסַגֵּף אֶת עַצְמוֹ בְּשֵׁנָה.

י׳ תרמג . . . . . קסא
יְחַזֵּק מְאֹד כְּנֶגֶד הַנִּסְיוֹנוֹת הַקָּשִׁים הָעוֹבְרִים עַל הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, וּצְרִיכִים לִזְכֹּר אֶת הָרַחֲמָנוּת שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר, וְטַעַם הַנִּסָּיוֹן הוּא בְּסוֹד הַכֶּתֶר שֶׁאֵינֶנּוּ מְבִינִים.

י׳ תרמד . . . . . קסב
יְחַזֵּק מְאֹד עַל הַמִּצְוָה הַגְּדוֹלָה שֶׁל שִׂמְחָה וְעַל אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

י׳ תרמה . . . . . קסג
יְגַלֶּה נִפְלָאוֹת מֵעִנְיַן ׳סוֹבֵב כָּל עָלְמִין וּמְמַלֵּא כָּל עָלְמִין׳, וְיָבֹאר שֶׁלְּהַגִּיעַ לְהַשָּׂגַת הַסּוֹבֵב כָּל עָלְמִין הַנֶּעֱלֶמֶת — אִי אֶפְשָׁר לִזְכּוֹת, כִּי אִם עַל־יְדֵי בְּטוּל וֶאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְסוֹד תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה הַחַיִּים מִתְהַפְּכִים לְטוֹבָה, וְעִנְיַן גִּלּוּי שֶׁבַּהֶסְתֵּר.

י׳ תרמו . . . . . קסד
יְחַזֵּק אֶת הַהִתְקָרְבוּת לְרַבֵּנוּ זַ״ל, וְיַגֶּלֶה שֶׁבִּמְקוֹם הַנִּצְרָךְ כְּדַאי שֶׁיִּהְיֶה מִתּוֹךְ הַסְתָּרָה וְלֹא לְהִכָּנֵס אֶל מִלְחָמוֹת וּוִכּוּחִים, וְכֵן כָּל הַוִּכּוּחִים שֶׁמִּבִּפְנִים צָרִיךְ לְהִזָּהֵר מֵהֶם, כִּי הֵם רַק מְקָרְרִים מִכָּל הַהִתְקָרְבוּת.

י׳ תרמז . . . . . קסו
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן דְּחִיקַת הַשָּׁעָה, שֶׁאָסוּר אַף בִּתְפִלָּה, וְכֵן אָסוּר לִשְׁאֹל שְׁאֵלוֹת עַל הַנְהָגַת הַבּוֹרֵא, כִּי גַּם אֵין תֵּרוּצִים, וְיַגֶּלֶה מִמַּה שֶּׁאֵרַע לוֹ בְּיַבְנְאֵל עִם אֵיזֶה רָשָׁע עָרוּם.

י׳ תרמח . . . . . קסז
יְדַבֵּר נֶגֶד דְּחִיקַת הַשָּׁעָה, וְעִנְיַן נְסִים נִגְלִים, וְיסוֹד הַשִּׂמְחָה, וִידַבֵּר מִכַּמָּה שֵׁמוֹת מַלְאָכִים וְיָבֹאר עִנְיָנָם.

י׳ תרמט . . . . . קסח
יוֹכִיחַ אֶת הַנִּמְצָן עַל שֶׁכָּתַב לוֹ דִּבּוּרֵי יֵאוּשׁ, וִיחַזְּקוֹ שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ עַד מַה וְכוּ׳ וְיעוֹדְדוֹ מְאֹד.

י׳ תרנ . . . . . קסט
יְדַבֵּר מֵהַנְּסִיונוֹת הַקָּשִׁים וְהַמָּרִים, וְיחַזֵּק בֶּאֱמונָה פְּשוּטָה, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה אֵין צָרִיךְ לַעֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת.

י׳ תרנא . . . . . קסט
יוֹכִיחַ שֶׁצָּרִיךְ לָתֵת לְכָל עָנִי מִבְּלִי לְבַיְּשׁוֹ, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן תִּקּוּן הָעֵצָה, וְעַל־יְדֵי צְדָקָה נִמְשֶׁכֶת הַשְׂמָחָה, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן מְגַלְגְּלִין חוֹב עַל־יְדֵי חַיָּב.

י׳ תרנב . . . . . קע
יְדַבֵּר נִפְלָאוֹת אַחַר אִחוּל בִּרְכַּת ״מַזָּל־טוֹב״ לְהַלֶּדֶת הַבַּת מֵעִנְיַן נְתִינַת שֵׁם לְבַת, וּמָתַי נוֹתְנִים וְכוּ׳, וְעִנְיַן פִּדְיוֹן הַבֵּן אַגַּב אוֹרְחֵיהּ, וְיגַלֶּה עִנְיַן שִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ.

י׳ תרנג . . . . . קעב
יְדַבֵּר מֵהַבְּחִינָה שֶׁל ׳כָּל מַאן דְּעָבִיד רַחֲמָנָא לְטַב עָבִיד׳, וְעִנְיַן ״וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ״, לֶאֱהֹב הָרָעוֹת הַבָּאוֹת עָלֶיךָ וְכוּ׳ כְּפֵרוּשׁ רַבֵּנוּ זַ״ל, וִידַבֵּר מִמַּעֲלַת מִדַּת הַשָּׁלוֹם וְאַהֲבָה, וְיחַזֵּק עַל זֶה מְאֹד.

י׳ תרנד . . . . . קעג
יְחַזֵּק אֶחָד שֶׁנִּכְשַׁל בִּפְגַם הַבְּרִית, וְיגַלֶּה לְמַה מֵבִיא הַחֵטְא הַזֶּה, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן נְשׁוּאִין שֶׁיַּצִּילוּ מִכָּל רַע.

י׳ תרנה . . . . . קעה
יְגַנֶּה מִדַּת הַבַּטָּלָה, וְיַרְגִּיל לִלְמֹד מִשְׁנָיוֹת, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה מְגָרְשִׁים הַבַּטָּלָה, וּבְנֵי הַנְּעוּרִים הָיוּ יְכוֹלִים לְהִתְעַלּוֹת עַל־יְדֵי־זֶה, וִידַבֵּר מֵהַמַּגִּיד שֶׁנִּגְלָה לְהַבֵּית־יוֹסֵף, וְיחַזֵּק וְיאַמֵּץ מְאֹד.

י׳ תרנו . . . . . קעו
יַבִּיעַ שִׁמְחָתֵנוּ בְּרַבֵּנוּ זַ״ל עַל־פִּי עֵצָתוֹ זַ״ל, וְיגַלֶּה שֶׁבָּזֶה נִבְחֶנֶת הָאֱמונַת חֲכָמִים שֶׁלָּנוּ, וִידַבֵּר מִסּוֹד הַתְּפִלָּה וְהַהִתְבּוֹדְדוּת.

י׳ תרנז . . . . . קעז
יְגַלֶּה מַעֲלַת הַלִּמּוּד בִּזְמַנִּים שֶׁאַף אֶחָד אֵינוֹ לוֹמֵד, שֶׁכָּל הָעוֹלָמוֹת עוֹמְדִים עָלָיו אָז.

י׳ תרנח . . . . . קעז
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן שְׁמוּעָה לֹא טוֹבָה, שֶׁהַהֶכְרֵחַ לְסַפְּרָהּ לְהַנִּזּוֹק, כְּדֵי שֶׁיּוּכַל לְגוֹנֵן אֶת עַצְמוֹ עַל־יְדֵי תְּפִלָּה.

י׳ תרנט . . . . . קעח
יְגַלֶּה מַעֲלַת הַמְחַדֵּשׁ וְכוֹתֵב חִדּוּשֵׁי תוֹרָה שֶׁחִנָּנוֹ ה׳, שֶׁזֶּה תִּקּוּן גָּדוֹל וְכוּ׳.

י׳ תרס . . . . . קעט
יְדַבֵּר נִפְלָאוֹת מֵעִנְיַן הַהַשְׁגָּחָה הַפְּרָטִית, וּלְזֶה זוֹכִים עַל־יְדֵי שְׁמִירַת הַבְּרִית וְכוּ׳, וְאֶל הַמַּדְרֵגָה הַזּוֹ מְבִיאִנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל, וְיסַפֵּר כָּל סֵדֶר הִשְׁתַּלְשְׁלוּת הִתְקָרְבוּתֵנוּ לְרַבֵּנוּ זַ״ל מִבַּחְרוּתוֹ וְעַד עַתָּה, וּמַה שֶּׁעָבַר אָז בְּעוֹלָמָהּ שֶׁל חֲסִידוּת בְּרֶסְלֶב בְּעִנְיַן פִּרְסוּם אוֹר וְדַעַת רַבֵּנוּ זַ״ל עִם הַקָּמִים עָלָיו בְּמַחְלֹקֶת שֶׁשָּׁרְשָׁהּ בְּקִנְאָה וְכוּ׳, וְיחַזֵּק וְיאַמֵּץ מְאֹד.

י׳ תרסא . . . . . קפג
יְגַלֶּה, שֶׁעִקַּר הַצָּרָה שֶׁל הָאָדָם הִיא, שֶׁכַּאֲשֶׁר נִמְצָא בְּתֹקֶף צָרוֹתָיו, אֵינוֹ זוֹכֵר אֶת הַנְּסִים וְהַנִּפְלָאוֹת שֶׁכְּבָר הֶרְאָה לוֹ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בָּעוֹלָם, וְיחַזֵּק עַל זְכָרוֹן קָדוֹשׁ זֶה מְאֹד.

י׳ תרסב . . . . . קפד
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן בְּגָדִים לְבָנִים בְּשַׁבַּת־קֹדֶשׁ, שֶׁזּוֹ הָיְתָה דֶּרֶךְ הַצַּדִּיקִים מִימֵי קֶדֶם עַל־פִּי הָאֲרִ״י זַ״ל, וְיגַלֶּה שָׁרְשׁוֹ וּלְמָה זוֹכִים עַל־יְדֵי־זֶה, וּרְצוֹנוֹ לְהַנְהִיג זֹאת בְּיַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב.

י׳ תרסג . . . . . קפו
יַעֲנֶה בְּרוּר עִנְיָנִים לְרַב אֶחָד, וִידַבֵּר מֵעֲלָיָה לַתּוֹרָה הַשַּׁיֶּכֶת לַכֹּהֵן.

י׳ תרסד . . . . . קפז
יוֹכִיחַ מְאֹד עַל כָּל יוֹם שֶׁאֵין לוֹמְדִים בּוֹ תּוֹרָה, וְלֹא יוֹעִיל שׁוּם תֵּרוּץ לֶעָתִיד לָבוֹא.

י׳ תרסה . . . . . קפח
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן עֲלִיַּת כֹּהֵן, שֶׁלֹּא הָיָה בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת בְּשָׁעַת בִּרְכַּת־כֹּהֲנִים.

י׳ תרסו . . . . . קפח
יְבָאֵר שֶׁבָּזֶה שֶׁמַּחְדִּירִים אֶת אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעוֹלָם, מְקָרְבִים אֶת הַגְּאֻלָּה.

י׳ תרסז . . . . . קפט
מִכְתָּב כְּלָלִי לִכְלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יְחַזְּקֵם לִקְרַאת צֵאת יוֹם הַכִּפּוּרִים, וְיתָאֵר אֵיךְ הָיָה נִרְאֶה יוֹם הַכִּפּוּרִים אֵצֶל מוֹהֲרַנ״תְּ זַ״ל, וְידַבֵּר מֵעִנְיַן ה״לִקּוּטֵי־הֲלָכוֹת״ הַקְּדוֹשִׁים שֶׁלּוֹ, וְסוֹד הַקּוּנְטְרֵסִים שֶׁהֵם תַּמְצִית דְּבָרָיו, וִידַבֵּר מֵהִתְבּוֹדְדוּת וּמִקְדֶּשֶׁת יְמֵי חַג הַסֻּכּוֹת.

י׳ תרסח . . . . . קצב
יְדַבֵּר מֵישָׁרִים לְהַמְחַזֵּק עַצְמוֹ לֵילֵךְ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וּמִשְּׁמָחָה אַף לְרַוָּק, שֶׁזֶּה לוֹקֵחַ לוֹ כָּל הַכֹּחוֹת, וְזֶה חָשׁוּב מְאֹד בַּשָּׁמַיִם, וְיַגֶּלֶה הַלִּמּוּד שֶׁלּוֹמְדִים בְּ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, וְיִזָּרֵז הַנִּמְצָן לְהִשָּׁאֵר קָבוּעַ שָׁם.

י׳ תרסט . . . . . קצד
יְחַזֵּק בַּת יִשְׂרָאֵל וִיבָרְכֶנָּה וְיעוֹדְדָהּ עַל שֶׁאוֹמֶרֶת תְּהִלִּים בְּמָקוֹם רָחוֹק מִיַּהֲדוּת.

י׳ תרע . . . . . קצד
יְחַזֵּק עַל הַדִּבּוּר הַקָּבוּעַ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

י׳ תרעא . . . . . קצה
יְדַבֵּר מִשְּׁמָחָה, וְיִתֵּן כַּמָּה סְגֻלּוֹת וְעֵצוֹת נִפְלָאוֹת הַמְסֻגָּלוֹת לְפַרְנָסָה, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן כִּבּוּד הָאִשָּׁה, וְיחַזֵּק עַל בִּטָּחוֹן שֶׁאֲפִלּוּ רָשָׁע זוֹכֶה לְהַצָּלָחָה עַל־יְדֵי־זֶה, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן רְקוּדִים עַל יְדֵי עֲתִנּוּ מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, וְיַחֲזֹר עַל מַה שֶּׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל בְּעַצְמוֹ בָּזֶה שֶׁמָּסַר נַפְשׁוֹ בַּעֲבוּרֵנוּ, וְיחַזֵּק לַעֲשׂוֹת שִׁעוּרִים קְבוּעִים בַּתּוֹרָה, וְלִלְמֹד סִפְרוֹ הַקָּדוֹשׁ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל.

י׳ תרעב . . . . . קצח
מִכְתָּב כְּלָלִי לִכְלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, וְיחַזֵּק מְאֹד עַל אַהֲבָה שֶׁבֵּינֵיהֶם, וְיִזָּרֵז לְהִתְבּוֹנֵן בְּאַפְסִיּוּת הַזְּמַן וְכוּ׳, וִידַבֵּר נוֹרָאוֹת נִפְלָאוֹת מֵעִנְיַן הַתְּשׁוּקָה וְהַדְּבֵקוּת בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

י׳ תרעג . . . . . ר
יְחַזֵּק אִשָּׁה עַל צָרָה שֶׁאֵרְעָה בַּמִּשְׁפָּחָה וִינַחֲמֶנָּה, וְיִתֵּן כַּמָּה עֵצוֹת פְּרָטִיּוֹת וְכוּ׳, וְיאַמֵּץ וְיעוֹדֵד מְאֹד.

י׳ תרעד . . . . . רא
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן הַמְתָּקַת הַדִּינִים וּמֵעַצְבוּת וַעֲצָלוּת, וְשִׂמְחָתֵנוּ בְּרַבֵּנוּ זַ״ל, וּלְהַכְנִיס אֶת עַצְמוֹ בְּתוֹךְ אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעִנְיַן ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״ וְהַד׳ יְחוּדִים.

י׳ תערה . . . . . רב
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן מַה שֶּׁאָנוּ לוֹקִים בְּדוֹר זֶה עַל שֶׁמְּדַבְּרִים זֶה עַל זֶה, וְגַם אֶצְלֵנוּ אֵין שְׁלֵמוּת כְּלָל וּבִפְרָט שֶׁמְּדַבְּרִים עָלָיו, וְיגַלֶּה שֶׁצָּרִיךְ לָדוּן כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת, וְיבָאֵר שֶׁלַּיַּהֲדוּת יֵשׁ רַק דֶּרֶךְ אַחַת, וְהָעִקָּר שֶׁלֹּא לָזוּז מִן הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ, וְיחַזֵּק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְיעוֹרֵר עַל הַדִּבּוּר אֶל הַמְצִיאוּת הַיְחִידָה שֶׁהוּא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְעִנְיַן מְצִיאַת הַזִּוּוּג.

י׳ תרעו . . . . . רג
יְחַזֵּק עַל מִדַּת הַשִּׂמְחָה, וְגֹדֶל שִׂמְחָתֵנוּ בְּהִתְקָרְבוּתֵנוּ לְרַבֵּנוּ זַ״ל, אֲשֶׁר עַל זֶה אוֹרֵב הַסָּמֶ״ךְ־מֵ״ם וְגַנְדָּא דִּלֵּיהּ לְרַחֵק אֶת הָאָדָם, אַף הָעִקָּר לְהַחֲזִיק מַעֲמָד.

י׳ תרעז . . . . . רה
יְגַלֶּה נוֹרָאוֹת מִמַּעֲלַת יְמֵי חַג הַסֻּכּוֹת הַקְּדוֹשִׁים, וּמַהוּת מְצַוַּת סֻכָּה הַקְּדוֹשָׁה, וְיָבֵאר הֵיטֵב הֵיטֵב עִנְיַן הָאוּשְׁפִּיזִין עִלָּאִין אֶחָד לְאֶחָד וּמֵרָזֵי עִנְיְנֵיהֶם לְעֻבְדָּה וּלְמַעֲשֶׂה, וְיחַזֵּק מְאֹד עַל מִדַּת הַשִּׂמְחָה וּבִפְרָטִיּוּת עַל מִצְוַת סֻכָּה.

י׳ תרעח . . . . . רח
יִתֵּן כַּמָּה עֵצוֹת לְבַת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר הִיא מְסֻבֶּכֶת בְּדִמְיוֹנוֹת וּבְרוּחוֹת רָעִים.

י׳ תרעט . . . . . רט
יְדַבֵּר מִשִּׂמְחָה, וּמֵהַדִּבּוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא הַצָּלָחָה נִצְחִית.

י׳ תרפ . . . . . ריִתֵּן עֵצָה לְבַת יִשְׂרָאֵל עִם הַדְּרָכוֹת מְפֹרָטוֹת אֵיךְ תִּזְכֶּה לִשְׁמֹר עַל שְׁלוֹם בֵּיתָהּ.

י׳ תרפא . . . . . ריא
יְחַזֵּק מִשְׁפָּחָה בְּעֵת צָרָתָם, שֶׁלֹּא יִתְיָאֲשׁוּ כְּלָל, כִּי יְכוֹלִים לִקְרוֹת הַרְבֵּה נִסִּים, וְיִתֵּן סְגֻלָּה פְּרָטִית לְעִנְיָנָם.

י׳ תרפב . . . . . ריב
יִתֵּן הַדְרָכָה וְעֵצָה פְּרָטִית לַחֲשׁוּכֵי בָּנִים, שֶׁיִּזְכּוּ לְזֶרַע שֶׁל קַיָּמָא.

י׳ תרפג . . . . . רבי
יִתֵּן עֵצָה עַל שְׁדּוּךְ מְסֻיָּם, וַיַחְדִּיר אֱמוּן עַצְמִי, וְיחַזֵּק עַל שְׁמִירַת שַׁבָּת.

י׳ תרפד . . . . . ריג
יְחַזֵּק אִשָּׁה עַל שְׁלוֹם בֵּיתָהּ, וְיעוֹרְרָהּ וְיאַמְּצָהּ לְשַׁפֵּר הַמַּצָּב בַּבַּיִת.

י׳ תרפה . . . . . ריד
יְזָרֵז נִשּׂוּאִין שֶׁזְּמַנָּם נִסְחָב סְתָם, וְיגַלֶּה שֶׁאֵין זֶה כִּי אִם מַעֲשֵׂה יֵצֶר, וְיסַפֵּר עַל תְּפִלָּתוֹ בַּעֲבוּרָם.

י׳ תרפו . . . . . ריד
יְאַחֵל וִיבָרֵךְ בַּת יִשְׂרָאֵל, וִיחַזֵּק עַל מְזוּזָה, שַׁבָּת, הַדְלָקַת נֵרוֹת, וְהֶרְגֵּל לְדַבֵּר אֶל ה׳.

י׳ תרפז . . . . . רטו
יְאַחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה וּרְפוּאָה שְׁלֵמָה, וִיעוֹרֵר עַל בְּדִיקַת הַמְּזוּזוֹת.

י׳ תרפח . . . . . רטו
יְדַבֵּר מֵהַחַיִּים הַקָּשִׁים וְהַמָּרִים, וִיבַקֵּשׁ מֵהַנִּמְעָן לְהַחְדִּיר בְּבַחוּרִים צְעִירִים אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

י׳ תרפט . . . . . רטז
יְאַחֵל בִּרְכַּת ״מַזָּל טוֹב״ לְהֻלֶּדֶת הַבַּת, וִיבַקֵּשׁ לְהַעֲנִיק לָהּ שֵׁם שֶׁל צַדֶּקֶת וְלֹא שֵׁם בָּדוּי, וִיחַזֵּק מְאֹד בֶּאֱמוּנָה בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

י׳ תרצ . . . . . ריז
יְעוֹרֵר לְחַזֵּק אֶת הָאִשָּׁה, וְיַרְגִּיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ אַפִּלּוּ זְמַן קָצָר בְּכָל יוֹם, וּלְבָרֵךְ בִּרְכַּת־הַמָּזוֹן מִתּוֹךְ הַסִּדּוּר.

י׳ תרצא . . . . . ריח
יְדַבֵּר מִסּוֹד הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ אראריתי״א, הַמְסֻגָּל לְקַבָּלַת הַתְּפִלּוֹת, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן חָמֵשׁ דַּקּוֹת הִתְבּוֹדְדוּת, וְעִנְיַן קְלִפַּת עֲמָלֵק וּמְחִיָּתוֹ, וְכָל עִנְיָנוֹ הוּא, שֶׁמְּקָרֵר אֶת שֶׁנִּפְגְּמוּ בִּפְגַם הַבְּרִית. וְהַתִּקּוּן — לָבוֹא שׁוּב וָשׁוּב, וְזֶה סוֹד עֲמָלֵ״ק בְּגִימַטְרִיָּה פַּעֲמַי״ם.

י׳ תרצב . . . . . רכ
יוֹכִיחַ מְאֹד בַּעַל תְּשׁוּבָה שֶׁנָּפַל לְעִנְיַן מְגֻנֶּה מְאֹד, וְיַסְּרוֹ מְאֹד עַל פָּנָיו אֵיכָכָה נָפַל בְּדֶרֶךְ כָּזוֹ, וִיחַזְּקוֹ וְיעוֹרְרוֹ.

י׳ תרצג . . . . . רכא
יְגַלֶּה חוֹבַת וּנְחִיצוּת הַשִּׂמְחָה עַל שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ גּוֹי, וִיחַזֵּק מְאֹד עַל־פִּי־זֶה, וִיבַקֵּשׁ תְּפִלָּה בַּעֲבוּרוֹ.

י׳ תרצד . . . . . רכב
יְדַבֵּר נוֹרָאוֹת נִפְלָאוֹת מִמַּעֲלַת הַדִּבּוּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמִכְּבוֹד הָאִשָּׁה, וְלִמּוּד חֻמָּשׁ, מִשְׁנָיוֹת, גְּמָרָא וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ, וּמַעֲלַת מִדַּת הַשִּׂמְחָה.

י׳ תרצה . . . . . רכג
יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַמְדַבֵּק אֶת עַצְמוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ וְחוֹשֵׁב מִמֶּנּוּ, וּמְדַבֵּר אֵלָיו תָּמִיד, וְיַזְהִיר שֶׁלֹּא לְהִתְעָרֵב עִם אַף אֶחָד, וְעִנְיַן הַכֹּל לְטוֹבָה, וְאֵין מִקְרֶה, וְכָל פּוֹשֵׁעַ יָבוֹא עַל עָנְשׁוֹ.

י׳ תרצו . . . . . רכד
יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת אֵם הַשׁוֹפֶכֶת דְּמָעוֹת בִּשְׁעַת תְּפִלּוֹתֶיהָ עַל יְלָדֶיהָ.

י׳ תרצז . . . . . רכה
יְדַבֵּר נִפְלָאוֹת מִמַּעֲלַת מִדַּת הַשִּׂמְחָה, וְיגַלֶּה לְמַה זּוֹכִים עַל־יְדֵי־זֶה.

י׳ תרחצ . . . . . רכה
יְעוֹרֵר הָאִשָּׁה שֶׁתְּחַזֵּק אֶת בַּעְלָהּ, וִידַבֵּר מֵהַדְלָקַת נֵרוֹת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ.

י׳ תרצט . . . . . רכו
יְזָרֵז מְאֹד עַל קְרִיאַת הַפָּרָשָׁה שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם כִּשְׁמִירָה לְחַיִּים, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן נִתּוּחִים.

י׳ תש . . . . . רכז
יְחַזֵּק בָּחוּר צָעִיר עַל לִמּוּד בְּקִיאוּת וְעַל חֻמָּשׁ רַשׁ״י וְתַרְגּוּם, וְיעוֹרְרוֹ מְאֹד מְאֹד לְהִתְגַּדֵּל בְּתוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם.

י׳ תשא . . . . . רכח
יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַהֲפָצָה, וּמֵהַזְּכוּת לְזַכּוֹת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל עַל־פִּי הַמַּעֲשֶׂה שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל הַמּוּבָא בְּ״חַיֵּי־מוֹהַר״ן״, וִידַבֵּר מִכְּבוֹד הָאִשָּׁה, וְלָשִׂיחַ אֵלֶיהָ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא לְהִתְפַּעֵל מֵאַף בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, וְיחַזֵּק עַל אָבְדַן הוֹן עָתָק.

י׳ תשב . . . . . רל
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן שֶׁכִּסֵּא רַבֵּנוּ זַ״ל — סוֹד הַשִּׁדּוּכִים, נִמְצָא בִּישִׁיבָתֵנוּ, וְיגַלֶּה שֶׁרוֹאִים זֹאת בַּמְּצִיאוּת, וְיחַזֵּק אֶת הַנִּמְצָן עַל כֹּחוֹת הַנֶּפֶשׁ שֶׁנִּפְגַּם בָּהֶם.

י׳ תשג . . . . . רלא
יְעוֹרֵר מְאֹד אֶת הַנִּמְצָן, שֶׁיֵּצֵא לְגַלּוֹת וּלְפַרְסֵם אֶת אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעוֹלָם, וְיגַלֶּה מַעֲלַת הָעִנְיָן, וְיַבְהִיר שֶׁזֶּה כָּל עִנְיָנוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם.

י׳ תשד . . . . . רלב
יְחַזֵּק מְאֹד כְּנֶגֶד כָּל הַשִּׁבְעָה מֵימוֹת שֶׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְיגַלֶּה אֵיךְ שֶׁכָּל הָעוֹלָם מָלֵא דְּמְיוֹנוֹת, וְיַזְכִּיר לְהַנִּמְצָן אֶת הַחֲסָדִים שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁיֵּשׁ לוֹ כְּבָר נְכָדִים בְּגִיל כֹּה צָעִיר.

י׳ תשה . . . . . רלג
מִכְתָּב כְּלָלִי אֶל הַיְשִׁיבָה הַחֲסִידִי בְּרֶסְלֶב בִּבְנֵי־בְּרַק, בּוֹ יְעוֹרְרָם מְאֹד עַל יִרְאַת שָׁמַיִם וְקַבָּלַת עֹל תּוֹרָה בְּהַתְמָדָה בִּימֵי נְעוּרִים דַּיְקָא, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן קִימָה כָּרָאוּי וּטְבִילַת מִקְוֶה, תְּפִלָּה בְּכַוָּנָה וּבְחִיּוּת, לִמּוּד חֻמָּשׁ וּמִשְׁנָיוֹת

וּגְמָרָא, אַהֲבָה בֵּין הַחֲבֵרִים לְמוּד סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וִידַבֵּר מִנְּעִימוּת הַתּוֹרָה, וְיִתְבַּע תְּפִלּוֹתֵיהֶם עָלָיו.

י׳ תשו . . . . . רלח

יְחַזֵּק הַנִּמְעָן שֶׁהִתְאוֹנֵן עַל שֶׁאֵין לוֹ פַּרְנָסָה, וְיוֹרֵנוּ לְכַבֵּד אֶת אִשְׁתּוֹ, וְיַרְאֶה לוֹ כֵּיצַד הַדִּבּוּר וְהַבַּקָּשָׁה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ יִפְעַל מַמָּשׁ אֶת בַּקָּשָׁתוֹ, כְּמוֹ הַזְּמָנָה דִּמְלָתָא הִיא.

י׳ תשז . . . . . צ

יוֹכִיחַ בַּעַל שֶׁיַּעֲשֶׂה שָׁלוֹם עִם אִשְׁתּוֹ, כִּי הִיא הַמַּתָּנָה שֶׁנָּתְנוּ לוֹ מִן הַשָּׁמַיִם.

י׳ תשח . . . . . רמא

יְחַזֵּק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וּמַה יֵּשׁ לָאָדָם לִדְאֹג כַּאֲשֶׁר יֵּשׁ לוֹ אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְיעוֹרֵר לְכַבֵּד אֶת הָאִשָּׁה, וְעִנְיַן חָמֵשׁ דַּקּוֹת הִתְבּוֹדְדוּת, וְיָזֵרז מְאֹד עַל לְמוּד הֲלָכוֹת.

י׳ תשט . . . . . רמב

יְחַזֵּק בַּת יִשְׂרָאֵל עַל עִנְיַן קְרוּב רְחוֹקִים, וְיגַלֶּה מַעֲלָתָהּ.

י׳ תשי . . . . . רמג

יְדַבֵּר מֵעִנְיַן תּוֹדָה וְהַלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְיַרְגִּיל בִּלְמוּד מִקְרָא, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן שְׁלוֹם־בַּיִת.

י׳ תשיא . . . . . רמג

יְדַבֵּר מֵעִנְיַן אֱמוּנַת חֲכָמִים וּמֵחֲמָשׁ וְרַשׁ״י וְהִתְבּוֹדְדוּת.

י׳ תשיב . . . . . רמד

יְגַלֶּה אֶת עִנְיַן הֵיכַל קָדְשֵׁנוּ, שֶׁהוּא רַק גִּלּוּי אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ לְהִדַּבֵּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּגִלּוּי נִפְלָא, וְיסַפֵּר עַל מַה בְּקֵשׁ בְּצִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְיחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה.

י׳ תשיג . . . . . רמה

יְדַבֵּר מֵעִנְיַן דַּרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וּמִשְׂמְחָתֵנוּ שֶׁאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן ׳פֶּן יֵהָרְסוּ׳, שֶׁשַּׁיָּךְ גַּם בְּעִנְיַן הִתְקָרְבוּת לְרַבֵּנוּ זַ״ל.

י׳ תשיד . . . . . רמז

יְגַלֶּה נִפְלָאוֹת מִמַּעֲלַת הַזּוֹכֶה לְהַדְפִּיס אֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְהַלִּמּוּד שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל מַצִּיל מִכָּל הַנְּפִילוֹת.

י׳ תשטו . . . . . רמח
יְחַזֵּק שֶׁלֹּא לִפֹּל אַף שֶׁעוֹבֵר מַה שֶּׁעוֹבֵר, וְיעוֹדֵד אֶת הַזּוֹכֶה לְהָפִיץ עַל־פִּי צַוָּאַת מוֹהַרַ״נַ״תְּ זַ״ל, וִידַבֵּר מֵהַקּוּנְטְרֵסִים הַחֲדָשִׁים.

י׳ תשטז . . . . . רמט
יְדַבֵּר מִנְּסִיוֹנוֹת הַחַיִּים וְהַחֲלִישׁוּת הַדַּעַת, וְעַל־יְדֵי שֶׁאוֹחֲזִים אֶת עַצְמָם בְּרַבֵּנוּ זַ״ל נִצּוֹלִים מִזֶּה, וִידַבֵּר מִמַּעֲלַת קֶרוּב רְחוֹקִים.

י׳ תשיז . . . . . רנ
יַבִּיעַ שִׂמְחָתוֹ, שֶׁהַנִּמְצָן הֶחֱיָה אֶת עַצְמוֹ שֶׁהָיָה אֶצְלוֹ בְּשַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְיחַזֵּק מְאֹד בְּמִדַּת הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וּבְלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה.

י׳ תשיח . . . . . רנא
יְדַבֵּר מִנְּסִיוֹנוֹת הַחַיִּים, וּמִקְדֶּשֶׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל סוֹד הַמַּלְכוּת, וּבְחִינַת הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה.

י׳ תשיט . . . . . רנב
יְשַׁבַּח הַנִּמְצָן עַל שֶׁזָּכָה לְהַדְפִּיס כַּמָּה קוּנְטְרֵסִים וְלַהֲפִיצָם, וְיַפְלִיג בְּמַעֲלַת הַהֲפָצָה שֶׁל אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל, כִּי הוּא מַמְשִׁיךְ גְּדֻלַּת הַבּוֹרֵא בָּעוֹלָם, וְיחַזֵּק מְאֹד.

י׳ תשכ . . . . . רנג
יְעוֹרֵר לְתַקֵּן אֶת יְמֵי הַבַּחֲרוּת, וְיחַזֵּק בַּהֲפָצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעוֹלָם וּבְפָרָט קוּנְטְרֵסִים, שֶׁהֵם מְדַבְּרִים מִגְּלוּי אֱמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ בָּעוֹלָם, וְיחַזֵּק מְאֹד.

י׳ תשכא . . . . . רנד
יַרְעִיף דִּבּוּרֵי אַהֲבָה וְקֵרוּב לְתַלְמִידוֹ, וְיגַלֶּה מַעֲלַת אוֹר הָאַהֲבָה וְהַיְדִידוּת, שֶׁבֵּין כָּל הַתַּלְמִידִים, שֶׁאִם הָיִינוּ חֲזָקִים בָּזֶה, הָיִינוּ זוֹכִים לְמַגֵּר אֶת כָּל הַכְּפִירוֹת וְהָאֶפִּיקוֹרְסוּת, וִידַבֵּר מִבִּטּוּל גָּמוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

י׳ תשכב . . . . . רנו
יְדַבֵּר מִשִּׂמְחָתֵנוּ הָרְאוּיָה, בָּזֶה שֶׁשָּׁם חֻלְקֵנוּ בַּחַיִּים, כְּפִי הַיְּסוּרִים שֶׁעוֹבְרִים עָלֵינוּ בְּכָל יוֹם, וִיסַפֵּר מִתְּפִלָּתוֹ עַל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וּמִגְלוּי רַבֵּנוּ זַ״ל לְהִתְחַזֵּק בְּכָל הָעוֹבֵר עָלָיו, וּמִגְדֶּלֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁהִתְחַזְּקוּ תָּמִיד.

י׳ תשכג . . . . . רנז
מִכְתָּב כְּלָלִי לִכְלָלִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, בּוֹ יְסַפֵּר מִנְּסִיעָתוֹ אֶל צִיּוּנוֹ הַקָּדוֹשׁ

שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל בָּעִיר אוּמַן, וְיעוֹרֵר מְאֹד אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שֶׁיַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לִהְיוֹת עַל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְיגַלֶּה מַעֲלַת הָעִנְיָן, וּזְכוּת הַתְּפִלָּה וְהַבַּקָּשָׁה עַל דָּבָר זֶה, וְגֹדֶל הַנְּחִיצוּת שֶׁזֶּה גּוֹרֵם לְשִׁמּוּר הַמָּקוֹם, וְיַבִּיעַ תִּקְוָתוֹ לְשִׁפּוּר פְּנֵי הַמַּצָּב, וְיסַפֵּר שֶׁמַּתְחִיל לִהְיוֹת קְצָת יוֹתֵר קַל לָבוֹא שָׁמָּה.

י׳ תשכד . . . . . **רס**

יְחַזֵּק מְאֹד לֵילֵךְ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וִישַׁבַּח הַנִּמְצָן שֶׁלָּקַח אֶת עַצְמוֹ אֶל שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן וְאֶל הַדַּף הַיּוֹמִי בְּעִיּוּן, וְיחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה וְדִבּוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְהַחֲזִיק מַעֲמָד בְּכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו.

י׳ תשכה . . . . . **רסא**

יְחַזֵּק אִשָּׁה כְּשֵׁרָה בְּעִנְיַן מְנִיעָה מֵחוֹבוֹת כִּרְצוֹן וּתְבִיעַת רַבֵּנוּ זַ״ל, וְיָשִׁיב בְּעִנְיַן חֲבִישַׁת פֶּאָה לְאִשָּׁה סְפָרַדְיָה, וִידַבֵּר מִמַּעֲלַת מִדַּת הַסַּבְלָנוּת.

י׳ תשכו . . . . . **רסב**

יְדַבֵּר מֵהִתְחַדְּשׁוּת בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וִיחַזֵּק עַל לִמּוּד הַתּוֹרָה וְעַל הִתְבּוֹדְדוּת.

י׳ תשכז . . . . . **רסג**

יוֹכִיחַ מִקָּרֹב עַל שֶׁבּוֹעֵט לַמְּרוֹת שֶׁרָאָה יְשׁוּעָה אֶצְלֵנוּ, וְיגַלֶּה לוֹ שֶׁאֵין זוֹ סְתִירָה אֶל הַחֲסִידוּת שֶׁהוּא מִקָּרֹב אֵלֶיהָ, וְיגַלֶּה שֶׁגַּם הוּא וַאֲבוֹתָיו הַקְּדוֹשִׁים הִסְתּוֹפְפוּ בְּצֵל צַדִּיקֵי הַחֲסִידוּת הַהִיא, וְאֵינוֹ רוֹאֶה בָּזֶה רַק הֲלִיכָה בְּדַרְכֵי אָבוֹת וְהַשְׁלָמַת עִנְיָנָם.

י׳ תשכח . . . . . **רסד**

יְגַלֶּה אֶת הַהַשְׁגָּחָה הַנִּפְלָאָה הַזֹּאת, שֶׁאֵין לָאָדָם רַק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְהִיא הַהַשָּׂגָה הֲכִי גְּדוֹלָה שֶׁיָּכוֹל אָדָם לְהַשִּׂיג, וִידַבֵּר נוֹרָאוֹת נִפְלָאוֹת מִמַּעֲלַת הַתְּפִלָּה וְהַהִתְבּוֹדְדוּת, עַד שֶׁזּוֹכֶה הָאָדָם לֵידַע שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ שׁוּם בְּרִיָּה.

י׳ תשכט . . . . . **רסה**

יְחַזֵּק לֵילֵךְ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בְּלִי מוֹנֵעַ וּמַפְרִיד, וְיעוֹרֵר לְהַתְמִיד בְּלִמּוּדֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה.

י׳ תשל . . . . . **רסו**

יְגַלֶּה שֶׁהָעִקָּר הוּא לְהִתְחַזֵּק בִּנְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן פַּרְנָסָה עַל־יְדֵי הַפָּצָה, וְיזָרֵז הַנִּמְצָן לַעֲסֹק בָּזֶה בְּאֹפֶן מְסֻדָּר, וְאָז יִהְיֶה לוֹ שָׁלוֹם־בַּיִת, וְיחַזְּקוּ בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

י׳ **תשלא** . . . . . **רסז**
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן חִדּוּשֵׁי תּוֹרָה, שֶׁהֵם כְּלִי לְהַמְשָׁכַת שְׁכִינַת עֻזּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיעוֹרֵר עַל נְקֻדַּת הַשִּׂמְחָה וְהַדִּבּוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

י׳ **תשלב** . . . . . **רסח**
יְחַזֵּק מְאֹד בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְשָׁכָל לְמוּדוֹ הוּא לְמוּד שֶׁל גִּלּוּי אֱלֹקוּת, עַד שֶׁאָדָם רוֹאֶה שֵׁמוֹת הַקְּדוֹשִׁים מוּל עֵינָיו, וְהַבַּעַל־דָּבָר מְאֹד מִתְגָּרֶה בְּ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, וִידַבֵּר מִזְּכוּת הַבְּזִיּוֹנוֹת שֶׁהֵם מְנַת חֶלְקוֹ, וְיַזְהִיר הַנִּמְשָׁן מִלְּהִתְחַבֵּר לְכַת מְסַפְּרֵי לְשׁוֹן־הָרָע, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵין לוֹ שׁוּם עֵסֶק בָּעוֹלָם.

י׳ **תשלג** . . . . . **ער**
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן תְּפִלּוֹת בְּמִנְיָן וּבְדִיקַת מְזוּזוֹת, וּמַה שֶּׁתְּפִלָּה פּוֹעֶלֶת, שׁוּם דָּבָר אֵינוֹ פּוֹעֵל.

י׳ **תשלד** . . . . . **ער**
יְחַזֵּק מְאֹד עַל לְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, שֶׁמּוֹצִיאָה מִפַּח יָקוּשׁ, וְעִנְיַן קִימַת חֲצוֹת, וְדַרְכּוֹ שֶׁל ר׳ אַבְרָהָם בְּר׳ נַחְמָן זַ״ל בְּעִנְיַן זֶה, וְאָסוּר לְפֹל בְּדַעְתּוֹ מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם, וְעַל־יְדֵי אֱמוּנָה אֵין צָרִיךְ לַעֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת, רַק תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת.

י׳ **תשלה** . . . . . **ערב**
יְשַׁבַּח הַנִּמְשָׁן שֶׁמְּקֻדָּשׁ שֵׁם שָׁמַיִם בַּמּוֹשָׁבָה יַבְנְאֵל, הָעֲתִידָה לִהְיוֹת ״עִיר בְּרֶסְלֶב״, וִיחַזְּקֵנוּ שֶׁכָּל הַהַתְחָלוֹת קָשׁוֹת, וִידַבֵּר מֵעֶצֶם גִּלּוּי הָאֱמֶת, שֶׁהוּא הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּעַצְמוֹ.

י׳ **תשלו** . . . . . **רעג**
יְגַלֶּה שֶׁאֱמֶת אֵינוֹ מִתְעָרֵב עִם שֶׁקֶר כְּלָל, וְיעוֹרֵר לְהִכָּלֵל בּוֹ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד, וְלַחֲשֹׁב עַל אַחֲרִיתוֹ הַנִּצְחִית, וְאָז אֵין שׁוּם פַּחַד וְכוּ׳.

י׳ **תשלז** . . . . . **רעד**
יַרְחִיק מֵעִנְיַן עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת, שֶׁלְּפִי דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל — מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֱמוּנָה, אֵינוֹ צָרִיךְ לָהֶן, רַק עַל־יְדֵי תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת זוֹכִים לְמַה שֶּׁזּוֹכִים — כְּהִתְבַּטְּאוּת רַבֵּנוּ זַ״ל, וִידַבֵּר מִקְּדֻשַּׁת הָעִיר יַבְנְאֵל.

י׳ **תשלח** . . . . . **ערה**
יְאַחֵל וִיבָרֵךְ, וְיעוֹרֵר עַל שְׁמִירַת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ.

י׳ **תשלט** . . . . . **ערה**
יַרְחִיק מִדְּאָגוֹת הַמְכַלּוֹת אֶת הָאָדָם, וִידַבֵּר מִסּוֹד הָאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה הַמַּמְשֶׁכֶת נִסִּים.

י׳ תשמ . . . . . רעו
יְחַזֵּק מִי שֶׁנָּפַל לְדַכָּאוֹן וּדְאָגוֹת יְתֵרוֹת, וְיגַלֶּה לוֹ דֶּרֶךְ רְפוּאָתוֹ הַתְּלוּיָה בִּבְחִירָתוֹ.

י׳ תשמא . . . . . רעז
יְדַבֵּר מֵהַדְּבֵקוּת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמֵעְנְיַן הַלִּמּוּד הַקָּדוֹשׁ שֶׁלּוֹמְדִים בְּ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״, שֶׁהוּא סוֹד עִגּוּלָא וְרִבּוּעָא, עִגּוּל וָיֹשֶׁר, אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה וְיִחוּדִים קְדוֹשִׁים.

י׳ תשמב . . . . . רעח
יִתֵּן בַּמֶּה הַדְּרָכוֹת פְּרָטִיּוֹת וּסְגֻלּוֹת יְקָרוֹת לְהַפֵּקֵד בְּזֶרַע שֶׁל קַיָּמָא.

י׳ תשמג . . . . . רעט
יְדַבֵּר מֵרְפוּאָה שְׁלֵמָה עַל־יְדֵי קִדּוּשׁ יַיִן בְּשַׁבַּת־קֹדֶשׁ וּקְדֻשַּׁת מְצוַת צִיצִית.

י׳ תשמד . . . . . רעט
יְעוֹרֵר לְלַמֵּד עַל עַצְמוֹ זְכוּת וְעִנְיַן לִמּוּד מִשְׁנָיוֹת וַעֲנִיַּת אָמֵן עַל הַבְּרָכוֹת, וּלְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ.

י׳ תשמה . . . . . רפ
יְחַזֵּק אֶת הַמִּתְקָרֵב אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁעַל כָּל אֶחָד שֶׁמִּתְקָרֵב אוֹרֵב הַבַּעַל־דָּבָר, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל מְבַטְּלוֹ לְגַמְרֵי, וְיעוֹרֵר לִלְמֹד סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וּלְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ.

י׳ תשמו . . . . . רפא
יְאַחֵל וִיבָרֵךְ וִידַבֵּר מֵעְנְיַן הָעֲבוֹדָה שֶׁל יוֹם הֻלֶּדֶת.

י׳ תשמז . . . . . רפב
יַרְחִיק מִן הָעַצְבוּת וְיַחְדִּיר הַצְּלָחַת הַשִּׂמְחָה, וְיעוֹרֵר עַל עֲנִיַּת אָמֵן עַל כָּל בְּרָכָה, וְכֵן כָּל דִּבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית שֶׁאֵין לְשַׁעֵר.

י׳ תשמח . . . . . רפג
יְגַלֶּה נִפְלָאוֹת מֵהַבְּחִינָה שֶׁל ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״ וְהַלִּמּוּד שֶׁלּוֹמְדִים שָׁם, וְגֹדֶל הַנִּסָּיוֹן לְהִשָּׁאֵר קַיָּם בִּקְדֻשָּׁה זוֹ, וִידַבֵּר מֵעְנְיַן הָאֲבֵדוֹת שֶׁמְּאַבְּדִים.

י׳ תשמט . . . . . רפה
יְדַבֵּר מֵהַמְנִיעוֹת וְהַהַסְתָּרוֹת שֶׁיֵּשׁ סְבִיב ״הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ״ וְגֹדֶל הָאוֹר שֶׁיֵּשׁ שָׁמָּה, וְעִנְיַן הַתַּלְמִידִים שֶׁלֹּא שִׁמְּשׁוּ כָּל צָרְכָּם שֶׁגָּרְמוּ חֻרְבָּנוֹת, וְיַזְהִיר

הַנִּמְצָן שֶׁלֹּא יַחְתֹּם שׁוּם חוֹזֶה עַל דִּירָה בִּשְׁבִיל אֲחֵרִים, וְיִחָזֵק שֶׁלֹּא יִהְיֶה בַּחֲלִישׁוּת הַדַּעַת, כִּי הַסּוֹף יִהְיֶה טוֹב.

י׳ **תשנ** . . . . . **רפו**
יַפְלִיג בְּנוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מַעֲלַת הַהִתְיַשְּׁבוּת בְּיַבְנְאֵל ״עִיר בְּרֶסְלֶב״, וְיַשְׁבֵּחַ הַנִּמְצָן שֶׁזָּכָה לִהְיוֹת מֵהָעֲשָׂרָה רְאשׁוֹנִים, וְיַגֶּלֶה עִנְיַן יִפְי הַטֶּבַע שֶׁרוֹאִים שָׁם, וּמִבְּנָדִים לְבָנִים שֶׁהִתְחִילוּ לֵילֵךְ שָׁם בְּשַׁבַּת־קֹדֶשׁ.

י׳ **תשנא** . . . . . **רפח**
מִכְתָּב כְּלָלִי לְכָל־לִיּוּת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יְעוֹרָם לֶאֱחֹז אֶת עַצְמָם בְּאַהֲבָה וְאַחֲוָה, וּבִפְרָט בְּעֵת הַסְּתָרָה כָּזֹאת, וְיַחֲזֵק אֶת הָאַהֲבָה הָרְצוּיָה בֵּינֵנוּ, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה יֵשׁ עֲלֵיהָ לַתְּפִלּוֹת.

י׳ **תשנב** . . . . . **רפט**
יִתֵּן כְּלָל גָּדוֹל לְהַצְלָחָה לְבִלִּי לִדְחֹק הַשָּׁעָה, וְכֵן יְדַבֵּר מֵעִנְיַן ׳מְעַט גַּם־כֵּן טוֹב׳, וּמַעֲלַת לִמּוּד שִׁעוּר תּוֹרָה בָּרַבִּים, וְלִמּוּד מִשְׁנָיוֹת, וּלְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ.

י׳ **תשנג** . . . . . **רצ**
יְעוֹרֵר לְהַחֲזִיק מַעֲמָד עַל כָּל נִסְיוֹנוֹת הַחַיִּים, וְעִקַּר הַחָכְמָה שֶׁל הָאָדָם תְּלוּיָה בְּדָבָר זֶה, וְעִנְיַן שֶׁאָסוּר לְמָשְׁךְ אֶת עַצְמוֹ אֶל הַצַּעַר וְלִשְׁמֹחַ מְאֹד, וְאָז מַצְלִיחִים וְנִצּוֹלִים מִכַּעַס וְקַפְּדָנוּת, וְיעוֹרֵר עַל בְּרִיקַת מְזוּזוֹת וּשְׁמִירַת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ.

י׳ **תשנד** . . . . . **רצא**
יְחַזֵּק מְאֹד בַּת יִשְׂרָאֵל בְּעִנְיַן גְּמִירַת שִׁדּוּךְ תֵּכֶף־וּמִיָּד בְּלִי לְהִתְמַהְמֵהַּ, וְיאַחֵל וְיבָרֵךְ וְיעוֹרֵר שְׁמִירַת שַׁבָּת.

י׳ **תשנה** . . . . . **רצב**
יִתֵּן עֵצָה כְּנֶגֶד כָּל הַפְּחָדִים שֶׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם, עַל שֶׁאֵין נִזְהָרִים בִּנְטִילַת יָדַיִם, וּבְדִיקַת מְזוּזוֹת וּשְׁמִירַת שַׁבָּת, וְיַמְלִיץ עַל הַדְלָקַת מִסְפַּר נֵרוֹת לִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ.

י׳ **תשנו** . . . . . **רצג**
יְסַפֵּר עַל הֱיוֹתוֹ בְּצִיּוּן רַבֵּנוּ זַ״ל, וְעַל תְּפִלָּתוֹ בַּעֲבוּר הַנִּמְצָן, שֶׁיִּזְכֶּה לְהִפָּקֵד בְּזֶרַע שֶׁל קַיָּמָא, וְיַרְגִּילֵנוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְהַמְשִׁיךְ בְּקִבִּיעַת עִתִּים לַתּוֹרָה.

י׳ תשנז . . . . . רצד
יְחַזֵּק עַל הַנִּסִּים הַנִּגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמּוֹ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְיוֹעִיל לְהַחֲזִיק מַעֲמָד לְהִשָּׁאֵר בְּהֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ, וּלְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם.

י׳ תשנח . . . . . רצה
יְדַבֵּר מִשְׁלֵמוּת הַהִתְקָרְבוּת אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁהוּא רַק עַל־יְדֵי שֶׁמְּצַיְּתִים אוֹתוֹ בְּתוֹרָה וּבִתְפִלָּה, וְיִשַּׁבֵּח הַנִּמְצָן שֶׁזּוֹכֶה לִשְׁקֹד עַל דַּלְתֵי הַתּוֹרָה, וְיַבִּיעַ שִׂמְחָתוֹ הַגְּדוֹלָה עַל זֶה, וְיַחֲזֵק מְאֹד בַּעֲבוֹדַת־הַקֹּדֶשׁ.

י׳ תשנט . . . . . רצה
יְאַחֵל פַּרְנָסָה וּשְׁמִירָה מֵחֵטְא, וְיַרְגִּיל לְהַרְבּוֹת בְּדִבּוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן חִנּוּךְ הַיְלָדִים, הַדּוֹרֵשׁ סַבְלָנוּת וּתְשׁוּמֶת לֵב, אֲשֶׁר זֶה מְאֹד מַכְרִיעַ בְּהַצְלָחָתָם, וְיוֹעִיל לְהִשְׁתַּתֵּף בְּאֵיזֶה שִׁעוּר קָבוּעַ.

י׳ תשס . . . . . רצו
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן מְצִיאַת הַזִּוּוּג, שֶׁזֶּהוּ דָּבָר נֶעֱלָם וְנִסְתָּר מִבְּנֵי־אָדָם, וְיַחֲזֵק מְאֹד לֶעָתִיד טוֹב וּמַצְלִיחַ.

י׳ תשסא . . . . . רצז
יְחַזֵּק מְאֹד זוּג חֲשׁוּכֵי בָּנִים עַל כָּל הָעוֹבֵר עֲלֵיהֶם, וְיִתֵּן כַּמָּה הַדְרָכוֹת פְּרָטִיּוֹת אֵיךְ לִזְכּוֹת לְזֶרַע שֶׁל קַיָּמָא.

י׳ תשסב . . . . . רחצ
יְדַבֵּר מִגְּמִירַת שִׁדּוּךְ וְקִיּוּם הַבְטָחָה עַל קֶבֶר אֲבִי הַנִּמְצָנֶת, וְיגַלֶּה שֶׁזּוֹ בְּחִינָה שֶׁל כִּבּוּד אָב כְּשֶׁהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ הַתּוֹרָה, וְיַרְחִיק מִיְּסוּרֵי מַצְפוּן, וְיַחְדִּיר עִנְיַן אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

י׳ תשסג . . . . . רצט
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן שְׁמִירַת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְיגַלֶּה מַעֲלַת קְדֻשַּׁת שַׁבָּת, שֶׁאִם הָיוּ יוֹדְעִים מַעֲלָתָהּ, הָיוּ דְּבֵקִים בָּהּ מְאֹד בִּשְׁמִירָתָהּ כַּהֲלָכָה.

י׳ תשסד . . . . . ש
יִתֵּן כַּמָּה הַדְרָכוֹת פְּרָטִיּוֹת לַחֲשׁוּכֵי בָּנִים שֶׁיִּזְכּוּ לְקַיֵּם, כְּדֵי לְהִפָּקֵד בִּדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים.

י׳ תשסה . . . . . שא
יְאַחֵל עַל כְּנִיסָה לְדִירָה חֲדָשָׁה, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן הַדִּירָה הַנִּצְחִית, שֶׁהִיא הַשָּׂגַת אוֹר הָאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, עַל־יְדֵי שֶׁמַּכְנִיסִים אֶת עַצְמוֹ בֶּאֱמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן וִכּוּחִים שֶׁצָּרִיךְ לְהִתְרַחֵק מִזֶּה לְגַמְרֵי.

י׳ תשסו . . . . . שב
יַבִּיעַ תּוֹדָתוֹ לְחַסְדֵי ה׳, שֶׁזָּכִינוּ לֵידַע מֵרַבֵּנוּ ז״ל, וְיגַלֶּה הַחוֹבָה וְהַזְּכוּת שֶׁיֵּשׁ לָנוּ לִשְׁמֹחַ עִם זֶה, וְיעוֹרֵר לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וּלְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה וְסַבְלָנוּת.

י׳ תשסז . . . . . שג
יְעוֹרֵר אִשָּׁה לָדוּן הַכֹּל לְכַף זְכוּת, וּלְהִתְנַהֵג בְּמִדַּת הַחֶסֶד עִם הַכֹּל, וּלְהַתְחִיל בַּעֲבוֹדָה הַקְּדוֹשָׁה זוֹ הָעִקָּר בַּבַּיִת, וְאָז גַּם עָלֶיהָ יַמְשִׁיכוּ מִן הַשָּׁמַיִם בְּמִדָּה זוֹ.

י׳ תשסח . . . . . דש
יְשַׁבַּח אֶת הַמַּתְמִיד בְּמִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא וּמִדְרָשׁ, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד הַד׳ עוֹלָמוֹת, וִידַבֵּר מִשְּׁמְחָתֵנוּ בְּרַבֵּנוּ ז״ל וְהִתְבּוֹדְדוּת, וְיעוֹרֵר הַנִּמְצָן לְפָרְסֵם בְּבִטְאוֹנוֹ כָּל שָׁבוּעַ קֻטַע מֵהַקּוּנְטְרֵסִים שֶׁלָּנוּ לְמַעַן יִהְיֶה מְמֻזָּגִי הָרַבִּים.

י׳ תשסט . . . . . שה
יְדַבֵּר מִקּוּנְטְרֵסִים חֲדָשִׁים, וְהִתְחַזְּקוּת חֲדָשָׁה שֶׁצָּרִיךְ תָּמִיד, וּמַעֲלַת בָּחוּר שֶׁמְּחַזֵּק עַצְמוֹ, וְיָמִלִּיץ עַל שִׁדּוּךְ רִאשׁוֹן, וּלְהַמְשִׁיךְ בְּהַדְּפָסָה וּבַהֲפָצָה.

י׳ תשע . . . . . שו
יְדַבֵּר מִמִּכְתָּבִים כְּלָלִיִּים, וּמֵעִנְיַן הַתְּפִלָּה, שֶׁהָעוֹסֵק בָּהּ כָּרָאוּי, מַעֲלָתוֹ גְּדוֹלָה בַּשָּׁמַיִם.

י׳ תשעא . . . . . שו
יְחַזֵּק אֶת הָעוֹסֵק בַּעֲבוֹדָה הַקְּדוֹשָׁה שֶׁל הַדְּפָסָה וַהֲפָצָה, שֶׁאֵין לְמַעְלָה מִזֶּה בְּתִקּוּן הַבְּרִית, וְיגַלֶּה מַעֲלַת הָעוֹסֵק בָּזֶה בְּדוֹרֵנוּ זֶה.

י׳ תשעב . . . . . שז
יָשִׁיב מַעֲנֶה לְאִשָּׁה הַחוֹשֶׁשֶׁת מִכָּךְ, שֶׁבַּעְלָהּ מִסְתּוֹבֵב בִּמְקוֹמוֹת רְחוֹקִים שֶׁפִּגִּיעָתָם רָעָה, וְעוֹסֵק בַּהֲפָצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז״ל, וְיגַלֶּה לָהּ גֹּדֶל מַעֲלָתָם, אֵיךְ שֶׁאוֹחֵז גַּם בְּתוֹרָה וּמִצְוֹות כָּרָאוּי, וּמַצִּיל הֲמוֹן־עָם מֵרֶדֶת שַׁחַת, וְזוֹ עֲבוֹדָה קְדוֹשָׁה וּנְחוּצָה בְּדוֹרֵנוּ, וְאַשְׁרָיו שֶׁעוֹסֵק בָּזֶה.

י׳ תשעג . . . . . שח
יְחַזֵּק אֶת הָעוֹסֵק בְּצָרְכֵי רַבִּים, וְיעוֹדֵד אֶת עֵסֶק הַהַדְּפָסָה וְהַהֲפָצָה, וְיגַלֶּה הַנִּחִיצוּת בַּדּוֹר, אֲשֶׁר הִתְקַיְּמָה נְבוּאַת רַבֵּנוּ ז״ל בְּעִנְיַן אֲרֻבּוֹת הַשָּׁמַיִם, שֶׁשּׁוֹפְכִים כְּפִירוּת וְאֶפִּיקוֹרְסוּת, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ חֵלֶק בַּעֲבוֹדָה קְדוֹשָׁה זוֹ עַל אַף בְּזִיּוֹנוֹת, וְיעוֹרֵר עַל הִתְבּוֹדְדוּת וּמְנוּחַת הַנֶּפֶשׁ.

י׳ תשעד . . . . . שט
יְדַבֵּר מִמַּאֲמַר רַבֵּנוּ זַ״ל לַהֲפֹךְ אֶת הַנָּשִׁים לַחֲסִידוֹת, וְיָבֹאר עִנְיַן זֶה עַל־פִּי מַאֲמַר הַתִּקּוּנֵי זֹהַר, וְהַשְׁכִּינָה בְּחִינַת אִשָּׁה מִתְהַפֶּכֶת אֲלֵיו, כְּשֶׁנִּהְיָה דָּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וִידַבֵּר מֵהֶבְנָה הֲדָדִית בַּבַּיִת, וְיֹאחֵל רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְמְעֻבֶּרֶת.

י׳ תשעה . . . . . שיא
יִתֵּן כַּמָּה עֲצוֹת וּסְגֻלּוֹת וַהֲדָרָכוֹת לַחֲשׁוּכֵי בָּנִים, כְּדֵי שֶׁיִּזְכּוּ לְהַפְקֵד בְּזֶרַע שֶׁל קַיָּמָא, וִידַבֵּר מִשְׁמִירָה מֵרוֹפְאִים מֻפְקָרִים.

י׳ תשעו . . . . . שיב
יְאַשֵּׁר קְבָלַת הַפְּרִיוֹן, וְיַבִּיעַ שִׁמְחָתֵנוּ בְּרַבֵּנוּ זַ״ל, וּמֵעְנְיַן חִדּוּשֵׁי תּוֹרָה, וּלְמַה זּוֹכִים עַל־יְדֵי־זֶה, וִיחַזֵּק בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וּבְשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ.

י׳ תשעז . . . . . שיב
יְחַזֵּק אֶחָד שֶׁמִּתְלוֹנֵן שֶׁאֵין לוֹ פַּרְנָסָה, וְיגַלֶּה לוֹ מָקוֹר לְפַרְנָסָה טוֹבָה בִּדְמוּת הַהֲפָצָה, וְיעוֹרְרוֹ עַל כְּבוֹד אִשְׁתּוֹ וְהַרְחָקָה מֵעַצְבָּנוּת.

י׳ תשעח . . . . . שיג
יְעוֹרֵר לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה, וְיגַלֶּה מַעֲלַת בַּעַל תְּשׁוּבָה, וְיַזְהִיר עַל שַׁבָּת, כַּשְׁרוּת וּתְפִלִּין.

י׳ תשעט . . . . . שיד
יְדַבֵּר נוֹרָאוֹת נִפְלָאוֹת מִקְּדֻשַּׁת הַמַּחֲשָׁבָה, וְיפָרֵשׁ עַל־פִּי מִקְרָא קֹדֶשׁ ״וַיָּשֶׂם מֵרַאשׁוֹתָיו״, וְיזָהֵר לַחֲשֹׁב תָּמִיד רַק מֵאֱמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַכֹּל הוֹלֵךְ אַחַר הַמַּחֲשָׁבָה.

י׳ תשפ . . . . . שטו
יְדַבֵּר מִנִּסְיוֹנוֹת הַחַיִּים, וְיחַזֵּק עַל־פִּי הַבְּחִינָה שֶׁל הַכֹּל לְטוֹבָה, וְעַל־יְדֵי כְּבוֹד ה׳ נֶחֱלָצִים מִכָּל הַצָּרוֹת.

י׳ תשפא . . . . . שטז
יְדַבֵּר מִשְׁלוֹם־בַּיִת, וּמִבְּדִיקַת הַמְּזוּזוֹת, וּקְדֻשַּׁת הַשַּׁבָּת וְהִתְבּוֹדְדוּת וְסַבְלָנוּת וְשִׂמְחַת הַמִּשְׁפָּחָה.

י׳ תשפב . . . . . שיז
יְחַזֵּק אִשָּׁה שֶׁנָּפְלָה בְּפַח יָקוּשׁ, וְיעוֹדְדָהּ וְיאַמְּצָנָּה עַל עִנְיַן הַתְּפִלָּה שֶׁמְּשַׁנָּה הַטֶּבַע, וּמַמְשֶׁכֶת נִסִּים, וְיחַזְּקָנָּה בְּעַקְשָׁנוּתָהּ בַּחַיִּים.

י׳ תשפג . . . . . שיח
יְדַבֵּר מִמִּדַּת הַסַּבְלָנוּת וְהַשִּׂמְחָה, שֶׁאֵלּוּ הֵן הַצְּלָחוֹת הַחַיִּים.

י׳ תשפד . . . . . שיט
יְדַבֵּר מֵרְפוּאָה שְׁלֵמָה, וּבְדִיקוֹת הָרוֹפֵא, וְהַנָּחַת תְּפִלִּין.

י׳ תשפה . . . . . שיט
יְחַזֵּק אֶחָד לְתְפֹּר אֶת הַקֶּרַע שֶׁנִּתְהַוָּה בְּבֵיתָם, עַל־יְדֵי שֶׁיַּחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

י׳ תשפו . . . . . שכ
יְדַבֵּר מֵעִנְיַן הַחַיִּים מְלֵאֵי הַנִּסְיוֹנוֹת, לוּלֵא עֲצוֹת רַבֵּנוּ זַ״ל, וְהָעִקָּר — עֲצַת הַדִּבּוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְיָבֹאוּ פְּסוּק בְּפָרָשַׁת וַיֵּצֵא עַל־פִּי הִתְבּוֹדְדוּת וְעוֹד, וְיִגָּלֶה עִנְיַן הַדְּבֵקוּת הַנּוֹרָאָה שֶׁזּוֹכִים עַל־יְדֵי־זֶה וְהַמִּצְוֹת בְּשִׂמְחָה, וְיַמְתִּיק מְאֹד כָּל עִנְיַן עֲבוֹדַת הַשֵּׁם.

י׳ תשפז . . . . . שכב
יְחַזֵּק וְיאַמֵּץ אֶת הַחוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן נִסִּים נִגְלִים שֶׁעוֹשֶׂה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

י׳ תשפח . . . . . שכג
יַאֲרִיךְ לְסַדֵּר עִנְיָנוֹ לִפְנֵי מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ הַרְבֵּה קֻשְׁיוֹת וּסְפֵקוֹת, וְיִגָּלֶה לוֹ עֲבוֹדַת הַצַּדִּיקִים, שֶׁהִיא — לַעֲסֹק תָּמִיד לְגַלּוֹת וּלְפַרְסֵם אֱמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ בָּעוֹלָם, אַף שֶׁמְּגַלִּים נִסְתָּרוֹת, וְיַבְהִיר שֶׁהוּא שַׂמָּשׁ אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, וְיֵשׁ לַהַט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת לְרַחֵק אֶת מִי שֶׁאֵינוֹ רָאוּי.

י׳ תשפט . . . . . שכה
יְחַזֵּק בָּחוּר אֲשֶׁר מָצָא קוּנְטְרֵס ״מְצִיאַת־הַוִּוּוג״, וְהֶחֱיָה אֶת עַצְמוֹ בָּזֶה מְאֹד, וְיעוֹרְרוֹ לְהַבִּיט עַל הַחַיִּים בְּגִישָׁה נְכוֹנָה, וּלְקַיֵּם הַנֶּאֱמָר שָׁם, וְלִקְבֹּעַ שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן בַּתּוֹרָה.

י׳ תשצ . . . . . שכו
יְדַבֵּר מִבְּדִיקַת מְזוּזוֹת, וּמִשְׁמִירַת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּלְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ בְּמִדַּת הַסַּבְלָנוּת.

י׳ תשצא . . . . . שכז
יְגַלֶּה שֶׁלִּפְנֵי בִיאַת הַמָּשִׁיחַ, עָלֵינוּ לְמַלֵּא אֶת כָּל הָעוֹלָם בְּגִלּוּי אוֹר רַבֵּנוּ זַ״ל, וִידַבֵּר מֵעִנְיַן סְפָרִים בְּאַנְגְּלִית, וְיחַזֵּק כְּנֶגֶד הָעַצְבוּת וְהָעַצְלוּת וּמַעֲלַת הָעוֹסֵק בִּתְפִלָּה.

י׳ תשצב . . . . . שכח
יְזָרֵז הַחֲתָנָה שֶׁל הַנִּמְעֶנֶת, וְיעוֹרֲרֶנָּה עַל שְׁמִירַת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ.

י׳ תשצג . . . . . שכח
יְחַזֵּק מְקֹרָב חָדָשׁ לַיַּהֲדוּת עַל שֶׁזָּכָה לִידַע מֵרַבֵּנוּ זַ״ל, וְיעוֹרֲרֶנּוּ מְאֹד עַל שְׁמִירַת שַׁבָּת קֹדֶשׁ לַמְרוֹת כָּל הַקְּשָׁיִים.

י׳ תשצד . . . . . של
יְחַזֵּק אִשָּׁה בְּעֵת צָרָתָהּ, וְיַמְלִיץ לָהּ עַל נְסִיעָה לְצִיּוּן רַבִּי מֵאִיר בַּעַל הַנֵּס בְּטְבֶרְיָה, וְכֵן לְהַרְבּוֹת בִּתְפִלָּה בִּשְׁלֹשֶׁת זְמַנִּים הַמְסֻגָּלִים לִתְפִלַּת הָאִשָּׁה.

י׳ תשצה . . . . . שלא
יְחַזֵּק אִשָּׁה, שֶׁתֵּלֵךְ אַחַר רְצוֹן בַּעְלָהּ בְּמְגוּרִים וּפַרְנָסָה, וְיעוֹדְדָהּ עַל סַבְלָנוּת וּשְׁלוֹם־בַּיִת וְשַׁבָּת.

י׳ תשצו . . . . . שלב
יְעוֹרֵר עַל בְּדִיקַת תְּפִלִּין וּמְזוּזוֹת וְשִׁמְחַת הַשַּׁבָּת וּשְׁמִירַת הַמַּחֲשָׁבָה וְהַדִּבּוּר בְּמֶשֶׁךְ כָּל הַשַּׁבָּת, וּמִכָּל שֶׁכֵּן עֲשִׂיַּת מְלָאכָה בְּשַׁבָּת.

י׳ תשצז . . . . . שלג
יָבֹאר וְיגַלֶּה עִנְיַן שְׁתֵּי הָעֲבוֹדוֹת — שִׂמְחָה וְהִתְבּוֹדְדוּת, וַיַּמְתִּיק עִנְיָנָם בְּפָסוּק: ״סֻלָּם מֻצָּב אַרְצָה״, וְיחַזֵּק עַל שְׁנֵי יְסוֹדוֹת עִקָּרִיִּים אֵלּוּ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ זַ״ל.

י׳ תשצח . . . . . שלד
יְחַזֵּק כְּנֶגֶד כָּל מִינֵי קַטְנוּת לִהְיוֹת שָׂרוּי בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְלַהֲפֹךְ כָּל הַיְרִידוֹת לְשִׂמְחָה.

י׳ תשצט . . . . . שלה
יְגַלֶּה, שֶׁהַחַיִּים מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים, וְיַדַּבֵּר מִכָּךְ שֶׁשִּׂמְחָה הִיא עִקַּר הַצְּלָחַת הָאָדָם, וְהִיא הַקָּמִיעַ הַטּוֹב בְּיוֹתֵר, וּמְבַטֶּלֶת כָּל מִינֵי כִּשְׁלוֹנוֹת.

הספר הקדוש הזה הודפס לזכות השם הטוב

אברהם יצחק בן ריזל נ"י

וזוגתו רות בת אסתר תחי'

הקב"ה יעזור שיבנו בית נאמן בישראל
ההולך בדרך ישראל סבא ויקימו דור
ישרים מבורך והשמחה והברכה יהיו
מצויות בביתם תמיד. ויתמלאו משאלות
ליבם לטובה אמן

הספר הקדוש והנורא הזה הודפס
לעילוי נשמתם של

רבנו הקדוש "רבי נחמן" בן פייגא זי"ע

רבי אליעזר שלמה בן מלכה מוהרא"ש הקדוש

ולהצלחת

מורנו ורבנו עט"ר הרב יצחק שמואל אהרן בן רעכיל

ולזכות

אישתי היקרה מרת **אורית בת בטי ביאה**
לזכות ילדי **ינון ו אליה**
הרב **אברהם בן רבקה שושן**
הרבנית **ורד בת רחל** וכל יוצאי חלציהם
הרב **בנימין בן אסתר מנו**
הרבנית **חגית בת רבקה** וכל יוצאי חלציהם
הרב **ניסים בן אסתר** בוגנים
והרבנית **חנה חיה בת מרים** וכל יוצאי חלציהם
הרב **יחזקאל ששון**
הרבנית **יפה בת גוליה**
לזכות כל הרבנים שעוסקים במסירות נפש אדירה למען הצלחת
"היכל הקודש" בית הכנסת הגדול הרצליה
ולזכות כל תלמידי "היכל הקודש" בית הכנסת הגדול הרצליה
להצלחת הרב **נפתלי הירץ** ואישתו החשובה וכל יוצאי חלציהם
הרב **ישראל דוד באך** ואישתו וכל יוצאי חלציהם
לרפואת הרב מאיר בן עדה שלמה
ולהבדיל לעילוי נשמת הרבנית **אסתר בת אסתריה שלמה**

הספר הקדוש הזה יהיה לזכות

אברהם אליהו בן אסתר

וזוגתו שרה הענטשא בת חנה לאה

ובניהם

ישראל

יוסף

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

יוסף רחמים בן אליהו ורעייתו

שיזכו לבנים זכרים תאומים החודש,

כמו רבי זושא ורבי אלימלך זיע"א

וכן לזכות

רפאל כהן בן רבקה, שיזכה לבנים זכרים השנה, פרנסה בשפע וחזרה בתשובה שלמה.

וכן לזכות

ראובן בן שלום , שמעון שושן בן רות - שיזכו לכל הישועות

הספר הקדוש הזה הודפס לזכות

לרפואת

איתי אלימלך בן רבקה, רן בן נירית, אליהו בן רחל,
לידה לאה בת רוזה, אוריאן בת מרים

לזיווג

מנחם בן יפה ואליהו, אביחיל בן יפה ואליהו
צבי בן יפה ואליהו, נעמי בת יפה ואליהו
אליעזר שלמה בן יפה ואליהו, יוסף בן יפה ואליהו
זוהרה בת יפה ואליהו , חנה בת יפה ואליהו

לזכות

פייגא בת רחל, אלנתן בן מרים, מיכל בת פייגא
צביקה בן רעיה, ליזט בת אסתר , משה בן ליזט
מיטל בת ליזט, נועה בת ליזט,
שושנה בת מלכה
רונן יוגב בן ריימונד, שולמית בת מנוחה
לרפואת נעימה נעמי בת ויקטוריה תחי'
אליעזר שלמה בן ירדנה שמחה הי"ו, עזרא בן נעימה נעמי הי"ו, כל
תורמי גמ"ח רבי נחמן מברסלב אשקלון,
משה בן ציביה ואברהם הי"ו,
שרה רחל מלכה בת ירדנה שמחה תחי',
אדל מלכה בת שולמית
ליאור יצחק בן רות, סמדר בת ריז'ין
מלכה בת סמדר, אליעזר שלמה בן סמדר,
שמעון מאיר בן סמדר
עמית נועה בת ציפורה, נועה רבקה בת ירדנה שמחה תחי'
יגאל יוסף בן ברכה וחיים הי"ו,ירדנה שמחה בת צ'חלה רחל תחי'
שרה בת שולמית, נתן רפאל בן שולמית, רבקה בת שולמית
ליאור מאיר בן שמחה, יאיר בן שרה, קרן בת חנה
רפאל בן שרינה, דוד רועי בן שרה רות, משה רחמים בן קולט

לעילוי נשמת: יחזקאל בן עזרא מאיר ע"ה, מנשה בן דוד וחניני
חנה ע"ה, חברון בן שלום ושלביה

רפאל בן מרים
טל בן חנה
יצחק בן עזרא מאיר
יעקב בן ברוך וחביבה
אברהם בן יחזקאל וחביבה

הספר הקדוש הזה נדפס להצלחת
פרוייקט
"גני ליבנה" וחברת "זרע ברוך"
ושלא יקופח שכרם של העושים במלאכה
ובפרט שכר **זהבה גולדה בת אסתר** תחי'
ושהכל יבוא על מקומו בשלום
אמן ואמן.

להצלחת משפחת
יונתן ישראל ואודל והילדים
בגשמיות ורוחניות
בביאת גואל בב"א אמן

הספר הקדוש הזה נדפס להצלחת

יעקב בן שרה קלודין

יפה בת חנה

שיזכו לשלום בית אמיתי ושמירה מכל מיני צרות, ויומשך עליהם אור זיו חיות ודבקות השם

וימשיכו להפיץ ולהאיר את אור רבנו בעולם כל ימי חייהם

וע"י זה יומשך להם רפואה השלמה, פרנסה בשפע, בית משלהם בלי חובו

אמן כן יהי רצון.

חזרה בתשובה **אוריאל בן יעקב** - השם יזכהו להיכנס תחת חופתו בקרוב.

סוֹד ה׳ לִירֵאָיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעָם
זֶה שְׁמוֹ נָאֶה לוֹ

תִּקּוּן הַכְּלָלִי

תִּקּוּן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד לִכְלָלִיּוּת הַחֲטָאִים
וְהוּא פְּגַם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לִצְלָן

*

וּמְסֻגָּל מְאֹד גַּם לְפַרְנָסָה וּלְהַצְלָחָה
בְּכָל הָעִנְיָנִים בְּגַשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת
אַשְׁרֵי מִי שֶׁיֹּאמְרֵם בְּכָל יוֹם

*

יִסְּדוֹ, תִּקְּנוֹ, גִּלּוֹ וְצִוָּה לְפַרְסְמוֹ לְכָל יִשְׂרָאֵל.
רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא אוֹר הַגָּנוּז וְהַצָּפוּן
בּוּצִינָא קַדִּישָׁא עִלָּאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרֵנוּ וְרַבֵּנוּ

רַבִּי נַחְמָן מִבְּרֶסְלֶב, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ

*

הוּבָא לְדְפוּס עַל־יְדֵי

חַסִידֵי בְּרֶסְלֶב

עִיה״ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבֵב״א

תִּקּוּן הַכְּלָלִי

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הֲרֵינִי מְקַשֵּׁר עַצְמִי בַּאֲמִירַת הָעֲשָׂרָה מִזְמוֹרִים אֵלּוּ לְכָל הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים שֶׁבְּדוֹרֵנוּ, וּלְכָל הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים שׁוֹכְנֵי עָפָר, קְדוֹשִׁים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ הֵמָּה, וּבִפְרָט לְרַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ צַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, רַבֵּנוּ נַחְמָן בֶּן פֵּיגָא, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, שֶׁגִּלָּה תִּקּוּן זֶה.

לְכוּ נְרַנְּנָה לַיהוָה נָרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ: נְקַדְּמָה פָנָיו בְּתוֹדָה בִּזְמִירוֹת נָרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל גָּדוֹל יְהוָה וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הֲרֵינִי מְזַמֵּן אֶת פִּי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבֵּחַ אֶת בּוֹרְאִי לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּהּ בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ עַל־יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנֶעֱלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

טז א מִכְתָּם לְדָוִד שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי־חָסִיתִי בָךְ:
ב אָמַרְתְּ לַיהוָה אֲדֹנָי אָתָּה טוֹבָתִי בַּל־עָלֶיךָ:
ג לִקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ הֵמָּה וְאַדִּירֵי כָּל־חֶפְצִי־בָם: ד יִרְבּוּ עַצְּבוֹתָם אַחֵר מָהָרוּ בַּל־אַסִּיךְ נִסְכֵּיהֶם מִדָּם וּבַל־אֶשָּׂא אֶת־שְׁמוֹתָם עַל־שְׂפָתָי:
ה יְהוָה מְנָת־חֶלְקִי וְכוֹסִי אַתָּה תּוֹמִיךְ גּוֹרָלִי:
ו חֲבָלִים נָפְלוּ־לִי בַּנְּעִמִים אַף־נַחֲלַת שָׁפְרָה עָלָי:
ז אֲבָרֵךְ אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר יְעָצָנִי אַף־לֵילוֹת יִסְּרוּנִי כִלְיוֹתָי: ח שִׁוִּיתִי יְהוָה לְנֶגְדִּי תָמִיד כִּי מִימִינִי בַּל־אֶמּוֹט: ט לָכֵן | שָׂמַח לִבִּי וַיָּגֶל כְּבוֹדִי אַף־בְּשָׂרִי יִשְׁכֹּן לָבֶטַח: י כִּי | לֹא־תַעֲזֹב נַפְשִׁי לִשְׁאוֹל לֹא־תִתֵּן חֲסִידְךָ לִרְאוֹת שָׁחַת: יא תּוֹדִיעֵנִי אֹרַח חַיִּים שֹׂבַע שְׂמָחוֹת אֶת־פָּנֶיךָ נְעִמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח:

לב א לְדָוִד מַשְׂכִּיל אַשְׁרֵי נְשׁוּי־פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה:
ב אַשְׁרֵי־אָדָם לֹא יַחְשֹׁב יְהוָה לוֹ עָוֹן וְאֵין
בְּרוּחוֹ רְמִיָּה: ג כִּי־הֶחֱרַשְׁתִּי בָלוּ עַצְמַי בְּשַׁאֲגָתִי
כָּל־הַיּוֹם: ד כִּי | יוֹמָם וָלַיְלָה תִּכְבַּד עָלַי יָדֶךָ נֶהְפַּךְ
לְשַׁדִּי בְּחַרְבֹנֵי קַיִץ סֶלָה: ה חַטָּאתִי אוֹדִיעֲךָ וַעֲוֹנִי
לֹא־כִסִּיתִי אָמַרְתִּי אוֹדֶה עֲלֵי פְשָׁעַי לַיהוָה וְאַתָּה
נָשָׂאתָ עֲוֹן חַטָּאתִי סֶלָה: ו עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל
כָּל־חָסִיד | אֵלֶיךָ לְעֵת מְצֹא רַק לְשֵׁטֶף מַיִם רַבִּים
אֵלָיו לֹא יַגִּיעוּ: ז אַתָּה | סֵתֶר לִי *) מִצַּר תִּצְּרֵנִי
רָנֵּי פַלֵּט תְּסוֹבְבֵנִי סֶלָה: ח אַשְׂכִּילְךָ | וְאוֹרְךָ
בְּדֶרֶךְ־זוּ תֵּלֵךְ אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינִי: ט אַל־תִּהְיוּ |
כְּסוּס כְּפֶרֶד אֵין הָבִין בְּמֶתֶג־וָרֶסֶן עֶדְיוֹ לִבְלוֹם
בַּל קְרֹב אֵלֶיךָ: י רַבִּים מַכְאוֹבִים לָרָשָׁע וְהַבּוֹטֵחַ
בַּיהוָה חֶסֶד יְסוֹבְבֶנּוּ: יא שִׂמְחוּ בַיהוָה וְגִילוּ
צַדִּיקִים וְהַרְנִינוּ כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב:

מא א לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: ב אַשְׁרֵי מַשְׂכִּיל אֶל־
דָּל בְּיוֹם רָעָה יְמַלְּטֵהוּ יְהוָה: ג יְהוָה | יִשְׁמְרֵהוּ
וִיחַיֵּהוּ וְאָשֻׁר בָּאָרֶץ וְאַל־תִּתְּנֵהוּ בְּנֶפֶשׁ אֹיְבָיו:
ד יְהוָה יִסְעָדֶנּוּ עַל־עֶרֶשׂ דְּוִי כָּל־מִשְׁכָּבוֹ הָפַכְתָּ
בְחָלְיוֹ: ה אֲנִי־אָמַרְתִּי יְהוָה חָנֵּנִי רְפָאָה נַפְשִׁי
כִּי־חָטָאתִי לָךְ: ו אוֹיְבַי יֹאמְרוּ רַע לִי מָתַי יָמוּת
וְאָבַד שְׁמוֹ: ז וְאִם־בָּא לִרְאוֹת | שָׁוְא יְדַבֵּר לִבּוֹ

*) אחר אתה סתר לי — צריך להפסיק מעט (עיין בלקו״מ ח״א סי׳ ריג)

יִקְבָּץ־אָוֶן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר: ח יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ
כָּל־שֹׂנְאָי עָלַי | יַחְשְׁבוּ רָעָה לִי: ט דְּבַר־בְּלִיַּעַל
יָצוּק בּוֹ וַאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא־יוֹסִיף לָקוּם: י גַּם־אִישׁ
שְׁלוֹמִי | אֲשֶׁר־בָּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכֵל לַחְמִי הִגְדִּיל עָלַי
עָקֵב: יא וְאַתָּה יְהוָה חָנֵּנִי וַהֲקִימֵנִי וַאֲשַׁלְּמָה לָהֶם:
יב בְּזֹאת יָדַעְתִּי כִּי־חָפַצְתָּ בִּי כִּי לֹא־יָרִיעַ אוֹיְבִי
עָלָי: יג וַאֲנִי בְּתֻמִּי תָּמַכְתָּ בִּי וַתַּצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ
לְעוֹלָם: יד בָּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֵהָעוֹלָם
וְעַד־הָעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן:

מב א לַמְנַצֵּחַ מַשְׂכִּיל לִבְנֵי־קֹרַח: ב כְּאַיָּל תַּעֲרֹג
עַל־אֲפִיקֵי־מָיִם כֵּן נַפְשִׁי תַּעֲרֹג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים:
ג צָמְאָה נַפְשִׁי | לֵאלֹהִים לְאֵל חָי מָתַי אָבוֹא
וְאֵרָאֶה פְּנֵי אֱלֹהִים: ד הָיְתָה־לִּי דִמְעָתִי לֶחֶם יוֹמָם
וָלָיְלָה בֶּאֱמֹר אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ: ה אֵלֶּה
אֶזְכְּרָה | וְאֶשְׁפְּכָה עָלַי | נַפְשִׁי כִּי אֶעֱבֹר | בַּסָּךְ
אֶדַּדֵּם עַד־בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה הָמוֹן
חוֹגֵג: ו מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי | נַפְשִׁי וַתֶּהֱמִי עָלָי הוֹחִלִי
לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעוֹת פָּנָיו: ז אֱלֹהַי עָלַי
נַפְשִׁי תִשְׁתּוֹחָח עַל־כֵּן אֶזְכָּרְךָ מֵאֶרֶץ יַרְדֵּן
וְחֶרְמוֹנִים מֵהַר מִצְעָר: ח תְּהוֹם־אֶל־תְּהוֹם קוֹרֵא
לְקוֹל צִנּוֹרֶיךָ כָּל־מִשְׁבָּרֶיךָ וְגַלֶּיךָ עָלַי עָבָרוּ:
ט יוֹמָם | יְצַוֶּה יְהוָה | חַסְדּוֹ וּבַלַּיְלָה שִׁירָה עִמִּי
תְּפִלָּה לְאֵל חַיָּי: י אוֹמְרָה | לְאֵל סַלְעִי לָמָּה

שִׂכַּחְתָּנִי לָמָּה־קֹדֶר אֵלֵךְ בְּלַחַץ אוֹיֵב: יא בְּרֶצַח |
בְּעַצְמוֹתַי חֵרְפוּנִי צוֹרְרָי בְּאָמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם
אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ: יב מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי | נַפְשִׁי וּמַה־תֶּהֱמִי
עָלָי הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעֹת פָּנַי
וֵאלֹהָי:

נט א לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם בְּשָׁלַח
שָׁאוּל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לַהֲמִיתוֹ: ב הַצִּילֵנִי
מֵאֹיְבַי | אֱלֹהָי מִמִּתְקוֹמְמַי תְּשַׂגְּבֵנִי: ג הַצִּילֵנִי
מִפֹּעֲלֵי אָוֶן וּמֵאַנְשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ד כִּי הִנֵּה
אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יָגוּרוּ עָלַי עַזִּים לֹא־פִשְׁעִי וְלֹא־
חַטָּאתִי יְהוָה: ה בְּלִי־עָוֹן יְרוּצוּן וְיִכּוֹנָנוּ עוּרָה
לִקְרָאתִי וּרְאֵה: ו וְאַתָּה יְהוָה־אֱלֹהִים | צְבָאוֹת
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הָקִיצָה לִפְקֹד כָּל־הַגּוֹיִם אַל־תָּחֹן
כָּל־בֹּגְדֵי אָוֶן סֶלָה: ז יָשׁוּבוּ לָעֶרֶב יֶהֱמוּ כַכֶּלֶב
וְיסוֹבְבוּ עִיר: ח הִנֵּה | יַבִּיעוּן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת
בְּשִׂפְתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שֹׁמֵעַ: ט וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׂחַק־
לָמוֹ תִּלְעַג לְכָל־גּוֹיִם: י עֻזּוֹ אֵלֶיךָ אֶשְׁמְרָה כִּי־
אֱלֹהִים מִשְׂגַּבִּי: יא אֱלֹהֵי חַסְדִּי יְקַדְּמֵנִי אֱלֹהִים
יַרְאֵנִי בְשׁוּרָרָי: יב אַל־תַּהַרְגֵם | פֶּן־יִשְׁכְּחוּ עַמִּי
הֲנִיעֵמוֹ בְחֵילְךָ וְהוֹרִידֵמוֹ מָגִנֵּנוּ אֲדֹנָי: יג חַטַּאת־
פִּימוֹ דְּבַר־שְׂפָתֵימוֹ וְיִלָּכְדוּ בגְאוֹנָם וּמֵאָלָה
וּמִכַּחַשׁ יְסֻפָּרוּ: יד כַּלֵּה בְחֵמָה כַּלֵּה וְאֵינֵמוֹ וְיֵדְעוּ
כִּי־אֱלֹהִים מֹשֵׁל בְּיַעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֶלָה:

טו וְיָשֻׁבוּ לָעֶרֶב יֶהֱמוּ כַכָּלֶב וְיסוֹבְבוּ עִיר: טז הֵמָּה
יְנִיעוּן לֶאֱכֹל אִם־לֹא יִשְׂבְּעוּ וַיָּלִינוּ: יז וַאֲנִי |
אָשִׁיר עֻזֶּךָ וַאֲרַנֵּן לַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ כִּי־הָיִיתָ מִשְׂגָּב לִי
וּמָנוֹס בְּיוֹם צַר־לִי: יח עֻזִּי אֵלֶיךָ אֲזַמֵּרָה כִּי־אֱלֹהִים
מִשְׂגַּבִּי אֱלֹהֵי חַסְדִּי:

עז א לַמְנַצֵּחַ עַל־ יְדוּתוּן לְאָסָף מִזְמוֹר: ב קוֹלִי *)
אֶל־אֱלֹהִים וְאֶצְעָקָה קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים וְהַאֲזִין
אֵלָי: ג בְּיוֹם צָרָתִי אֲדֹנָי דָּרָשְׁתִּי יָדִי | לַיְלָה נִגְּרָה
וְלֹא תָפוּג מֵאֲנָה הִנָּחֵם נַפְשִׁי: ד אֶזְכְּרָה אֱלֹהִים
וְאֶהֱמָיָה אָשִׂיחָה | וְתִתְעַטֵּף רוּחִי סֶלָה: ה אָחַזְתָּ
שְׁמֻרוֹת עֵינָי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חִשַּׁבְתִּי יָמִים
מִקֶּדֶם שְׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֶזְכְּרָה נְגִינָתִי בַלָּיְלָה
עִם־לְבָבִי אָשִׂיחָה וַיְחַפֵּשׂ רוּחִי: ח הַלְעוֹלָמִים
יִזְנַח | אֲדֹנָי וְלֹא־יֹסִיף לִרְצוֹת עוֹד: ט הֶאָפֵס לָנֶצַח
חַסְדּוֹ גָּמַר אֹמֶר לְדֹר וָדֹר: י הֲשָׁכַח חַנּוֹת אֵל
אִם־קָפַץ בְּאַף רַחֲמָיו סֶלָה: יא וָאֹמַר חַלּוֹתִי הִיא
שְׁנוֹת יְמִין עֶלְיוֹן: יב אֶזְכּוֹר מַעַלְלֵי־יָהּ כִּי־אֶזְכְּרָה
מִקֶּדֶם פִּלְאֶךָ: יג וְהָגִיתִי בְכָל־פָּעֳלֶךָ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ
אָשִׂיחָה: יד אֱלֹהִים בַּקֹּדֶשׁ דַּרְכֶּךָ מִי־אֵל גָּדוֹל
כֵּאלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל עֹשֵׂה פֶלֶא הוֹדַעְתָּ בָעַמִּים
עֻזֶּךָ: טז גָּאַלְתָּ בִזְרוֹעַ עַמֶּךָ בְּנֵי־יַעֲקֹב וְיוֹסֵף סֶלָה:
יז רָאוּךָ מַיִם | אֱלֹהִים רָאוּךָ מַיִם יָחִילוּ אַף יִרְגְּזוּ

---

*) באמרך אל אלהים תכווין המילוי כזה אל״ף למ״ד אל״ף למ״ד ה״י יו״ד מ״ם

תְּהֹמוֹת: יח זְרְמוּ מַיִם | עָבוֹת קוֹל נָתְנוּ שְׁחָקִים
אַף־חֲצָצֶיךָ יִתְהַלָּכוּ: יט קוֹל רַעַמְךָ | בַּגַּלְגַּל הֵאִירוּ
בְרָקִים תֵּבֵל רָגְזָה וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ: כ בַּיָּם דַּרְכֶּךָ
וּשְׁבִילְךָ בְּמַיִם רַבִּים וְעִקְּבוֹתֶיךָ לֹא נֹדָעוּ:
כא נָחִיתָ כַצֹּאן עַמֶּךָ בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

צ א תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדֹנָי מָעוֹן אַתָּה
הָיִיתָ לָּנוּ בְּדֹר וָדֹר: ב בְּטֶרֶם | הָרִים יֻלָּדוּ
וַתְּחוֹלֵל אֶרֶץ וְתֵבֵל וּמֵעוֹלָם עַד־עוֹלָם אַתָּה אֵל:
ג תָּשֵׁב אֱנוֹשׁ עַד־דַּכָּא וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם:
ד כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר
וְאַשְׁמוּרָה בַלָּיְלָה: ה זְרַמְתָּם שֵׁנָה יִהְיוּ בַּבֹּקֶר
כֶּחָצִיר יַחֲלֹף: ו בַּבֹּקֶר יָצִיץ וְחָלָף לָעֶרֶב יְמוֹלֵל
וְיָבֵשׁ: ז כִּי־כָלִינוּ בְאַפֶּךָ וּבַחֲמָתְךָ נִבְהָלְנוּ:
ח שַׁתָּה עֲוֹנֹתֵינוּ לְנֶגְדֶּךָ עֲלֻמֵנוּ לִמְאוֹר פָּנֶיךָ: ט כִּי
כָל־יָמֵינוּ פָּנוּ בְעֶבְרָתֶךָ כִּלִּינוּ שָׁנֵינוּ כְּמוֹ־הֶגֶה:
י יְמֵי־שְׁנוֹתֵינוּ בָהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם בִּגְבוּרֹת |
שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרָהְבָם עָמָל וָאָוֶן כִּי־גָז חִישׁ וַנָּעֻפָה:
יא מִי־יוֹדֵעַ עֹז אַפֶּךָ וּכְיִרְאָתְךָ עֶבְרָתֶךָ: יב לִמְנוֹת
יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע וְנָבִא לְבַב חָכְמָה: יג שׁוּבָה יְהוָה
עַד־מָתָי וְהִנָּחֵם עַל־עֲבָדֶיךָ: יד שַׂבְּעֵנוּ בַבֹּקֶר
חַסְדֶּךָ וּנְרַנְּנָה וְנִשְׂמְחָה בְּכָל־יָמֵינוּ: טו שַׂמְּחֵנוּ
כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ שְׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה: טז יֵרָאֶה אֶל־
עֲבָדֶיךָ פָּעֳלֶךָ וַהֲדָרְךָ עַל־בְּנֵיהֶם: יז וִיהִי | נֹעַם

אֲדָנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ
וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

קה א הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים
עֲלִילוֹתָיו: ב שִׁירוּ־לוֹ זַמְּרוּ־לוֹ שִׂיחוּ בְּכָל־
נִפְלְאוֹתָיו: ג הִתְהַלְלוּ בְשֵׁם קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב |
מְבַקְשֵׁי יְהוָה: ד דִּרְשׁוּ יְהוָה וְעֻזּוֹ בַּקְּשׁוּ פָנָיו
תָּמִיד: ה זִכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר־עָשָׂה מֹפְתָיו
וּמִשְׁפְּטֵי־פִיו: ו זֶרַע אַבְרָהָם עַבְדּוֹ בְּנֵי יַעֲקֹב
בְּחִירָיו: ז הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־הָאָרֶץ
מִשְׁפָּטָיו: ח זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף
דּוֹר: ט אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׂחָק:
י וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
יא לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת־אֶרֶץ־כְּנַעַן חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם:
יב בִּהְיוֹתָם מְתֵי מִסְפָּר כִּמְעַט וְגָרִים בָּהּ:
יג וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי מִמַּמְלָכָה אֶל־עַם אַחֵר:
יד לֹא־הִנִּיחַ אָדָם לְעָשְׁקָם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:
טו אַל־תִּגְּעוּ בִמְשִׁיחָי וְלִנְבִיאַי אַל־תָּרֵעוּ:
טז וַיִּקְרָא רָעָב עַל־הָאָרֶץ כָּל־מַטֵּה־לֶחֶם שָׁבָר:
יז שָׁלַח לִפְנֵיהֶם אִישׁ לְעֶבֶד נִמְכַּר יוֹסֵף: יח עִנּוּ
בַכֶּבֶל רַגְלוֹ בַּרְזֶל בָּאָה נַפְשׁוֹ: יט עַד־עֵת
בֹּא־דְבָרוֹ אִמְרַת יְהוָה צְרָפָתְהוּ: כ שָׁלַח מֶלֶךְ
וַיַּתִּירֵהוּ מֹשֵׁל עַמִּים וַיְפַתְּחֵהוּ: כא שָׂמוֹ אָדוֹן
לְבֵיתוֹ וּמֹשֵׁל בְּכָל־קִנְיָנוֹ: כב לֶאְסֹר שָׂרָיו בְּנַפְשׁוֹ

וּזְקֵנָיו יְחַכֵּם: כג וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרָיִם וְיַעֲקֹב גָּר
בְּאֶרֶץ־חָם: כד וַיֶּפֶר אֶת־עַמּוֹ מְאֹד וַיַּעֲצִמֵהוּ
מִצָּרָיו: כה הָפַךְ לִבָּם לִשְׂנֹא עַמּוֹ לְהִתְנַכֵּל בַּעֲבָדָיו:
כו שָׁלַח מֹשֶׁה עַבְדּוֹ אַהֲרֹן אֲשֶׁר בָּחַר־בּוֹ: כז שָׂמוּ־
בָם דִּבְרֵי אֹתוֹתָיו וּמֹפְתִים בְּאֶרֶץ חָם: כח שָׁלַח
חֹשֶׁךְ וַיַּחְשִׁךְ וְלֹא־מָרוּ אֶת־דְּבָרוֹ: כט הָפַךְ אֶת־
מֵימֵיהֶם לְדָם וַיָּמֶת אֶת־דְּגָתָם: ל שָׁרַץ אַרְצָם
צְפַרְדְּעִים בְּחַדְרֵי מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֹא עָרֹב
כִּנִּים בְּכָל־גְּבוּלָם: לב נָתַן גִּשְׁמֵיהֶם בָּרָד אֵשׁ
לֶהָבוֹת בְּאַרְצָם: לג וַיַּךְ גַּפְנָם וּתְאֵנָתָם וַיְשַׁבֵּר עֵץ
גְּבוּלָם: לד אָמַר וַיָּבֹא אַרְבֶּה וְיֶלֶק וְאֵין מִסְפָּר:
לה וַיֹּאכַל כָּל־עֵשֶׂב בְּאַרְצָם וַיֹּאכַל פְּרִי אַדְמָתָם:
לו וַיַּךְ כָּל־בְּכוֹר בְּאַרְצָם רֵאשִׁית לְכָל־אוֹנָם:
לז וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וְאֵין בִּשְׁבָטָיו כּוֹשֵׁל:
לח שָׂמַח מִצְרַיִם בְּצֵאתָם כִּי־נָפַל פַּחְדָּם עֲלֵיהֶם:
לט פָּרַשׂ עָנָן לְמָסָךְ וְאֵשׁ לְהָאִיר לָיְלָה: מ שָׁאַל
וַיָּבֵא שְׂלָו וְלֶחֶם שָׁמַיִם יַשְׂבִּיעֵם: מא פָּתַח צוּר
וַיָּזוּבוּ מָיִם הָלְכוּ בַּצִּיּוֹת נָהָר: מב כִּי־זָכַר אֶת־
דְּבַר קָדְשׁוֹ אֶת־אַבְרָהָם עַבְדּוֹ: מג וַיּוֹצֵא עַמּוֹ
בְּשָׂשׂוֹן בְּרִנָּה אֶת־בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אַרְצוֹת
גּוֹיִם וַעֲמַל לְאֻמִּים יִירָשׁוּ: מה בַּעֲבוּר | יִשְׁמְרוּ
חֻקָּיו וְתוֹרֹתָיו יִנְצֹרוּ הַלְלוּיָהּ:

קלז א עַל־נַהֲרוֹת | בָּבֶל שָׁם יָשַׁבְנוּ גַּם־בָּכִינוּ
בְּזָכְרֵנוּ אֶת־צִיּוֹן: ב עַל־עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ תָּלִינוּ
כִּנֹּרוֹתֵינוּ: ג כִּי שָׁם שְׁאֵלוּנוּ שׁוֹבֵינוּ דִּבְרֵי־שִׁיר
וְתוֹלָלֵינוּ שִׂמְחָה שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן: ד אֵיךְ נָשִׁיר
אֶת־שִׁיר־יְהוָה עַל אַדְמַת נֵכָר: ה אִם־אֶשְׁכָּחֵךְ
יְרוּשָׁלָם תִּשְׁכַּח יְמִינִי: ו תִּדְבַּק לְשׁוֹנִי | לְחִכִּי
אִם־לֹא אֶזְכְּרֵכִי אִם־לֹא אַעֲלֶה אֶת־יְרוּשָׁלַם עַל
רֹאשׁ שִׂמְחָתִי: ז זְכֹר יְהוָה | לִבְנֵי אֱדוֹם אֵת יוֹם
יְרוּשָׁלַם הָאֹמְרִים עָרוּ | עָרוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ:
ח בַּת־בָּבֶל הַשְּׁדוּדָה אַשְׁרֵי שֶׁיְּשַׁלֶּם־לָךְ אֶת־
גְּמוּלֵךְ שֶׁגָּמַלְתְּ לָנוּ: ט אַשְׁרֵי | שֶׁיֹּאחֵז וְנִפֵּץ אֶת־
עֹלָלַיִךְ אֶל־הַסָּלַע:

קנ א הַלְלוּיָהּ | הַלְלוּ־אֵל בְּקָדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ
עֻזּוֹ: ב הַלְלוּהוּ בִּגְבוּרֹתָיו הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ:
ג הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר:
ד הַלְלוּהוּ בְתֹף וּמָחוֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעֻגָב:
ה הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי־שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה:
ו כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב יְהוָה שְׁבוּת עַמּוֹ יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל:
וּתְשׁוּעַת צַדִּיקִים מֵיְהוָה מָעוּזָּם בְּעֵת צָרָה: וַיַּעְזְרֵם יְהוָה וַיְפַלְּטֵם יְפַלְּטֵם
מֵרְשָׁעִים וְיוֹשִׁיעֵם כִּי חָסוּ בוֹ: